

APROB
PREȘEDINTE
ION DUMITREL

INFORMARE
PRIVIND ACTELE NORMATIVE PUBLICATE ÎN MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI, PARTEA I, ÎN PERIOADA 7-13 septembrie 2015 CARE CONȚIN REGLEMENTĂRI APLICABILE ORI ATRIBUȚII ADMINISTRAȚIEI PUBLICE LOCALE

Prezenta informare este adresată funcționarilor publici și personalului contractual din cadrul Consiliului județean Alba, precum și funcționarilor publici din cadrul autorităților administrației publice locale.

În acest document au fost inserate extrase din actele normative, pentru aplicarea practică a acestora urmând a fi avută în vedere forma integrală publicată în Monitorul Oficial al României.

Aducerea la îndeplinire a atribuțiilor prevăzute în sarcina președintelui consiliului județean ori consiliului județean în actele normative la care am făcut trimitere mai jos se va efectua prin intermediul aparatului propriu.

Pentru aplicarea corectă a legislației în vigoare va fi consultată forma publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Informarea va fi publicată pe site-ul Consiliului județean.

LEGI ADOPTATE DE PARLAMENTUL ROMÂNIEI

Legea nr. 241 din 22 iunie 2006

serviciului de alimentare cu apă și canalizare

Republicată în Monitorul Oficial al României nr. 679 din 7 septembrie 2015

Legea nr. 227/2015 din 8 septembrie 2015

privind Codul fiscal

Publicată în Monitorul Oficial al României nr. 688 din 10 septembrie 2015

TITLUL I Dispoziții generale

CAPITOLUL I Scopul și sfera de cuprindere a Codului fiscal

Art. 1 Scopul și sfera de cuprindere a Codului fiscal

alin. 1 Prezentul cod stabilește: cadrul legal privind impozitele, taxele și contribuțiile sociale obligatorii prevăzute la *art. 2 alin. 2*, care sunt venituri ale bugetului de stat, bugetelor locale, bugetului asigurărilor sociale de stat, bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, bugetului asigurărilor pentru șomaj și fondului de garantare pentru plata creanțelor salariale; contribuabilii care au

obligația să plătească aceste impozite, taxe și contribuții sociale; modul de calcul și de plată a acestora; procedura de modificare a acestor impozite, taxe și contribuții sociale. De asemenea, autorizează Ministerul Finanțelor Publice să elaboreze norme metodologice, instrucțiuni și ordine în aplicarea prezentului cod și a legilor de ratificare a convențiilor de evitare a dublei impunerii în aplicare.

alin. 2 Cadrul legal de administrare a impozitelor, taxelor și contribuțiilor sociale obligatorii reglementate de prezentul cod este stabilit prin *Codul de procedură fiscală*.

alin. 3 Dacă orice prevedere a prezentului cod contravine unei prevederi a unui tratat la care România este parte, se aplică prevederea aceluia tratat.

alin. 4 Orice măsură de natură fiscală care constituie ajutor de stat se acordă potrivit dispozițiilor legale în vigoare privind ajutorul de stat.

Art. 2 Impozitele, taxele și contribuțiile sociale obligatorii reglementate de Codul fiscal

alin. 1 Impozitele și taxele reglementate prin prezentul cod sunt următoarele:

- a) impozitul pe profit;
- b) impozitul pe veniturile microîntreprinderilor;
- c) impozitul pe venit;
- d) impozitul pe veniturile obținute din România de nerezidenți;
- e) impozitul pe reprezentanțe;
- f) taxa pe valoarea adăugată;
- g) accizele;
- h) impozitele și taxele locale;
- i) impozitul pe construcții.

alin. 2 Contribuțiile sociale obligatorii reglementate prin prezentul cod sunt următoarele:

- a) contribuțiile de asigurări sociale datorate bugetului asigurărilor sociale de stat;
- b) contribuțiile de asigurări sociale de sănătate datorate bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate;
- c) contribuția pentru concedii și indemnizații de asigurări sociale de sănătate datorată de angajator bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate;
- d) contribuțiile asigurărilor pentru șomaj datorate bugetului asigurărilor pentru șomaj;
- e) contribuția de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale datorată de angajator bugetului asigurărilor sociale de stat;
- f) contribuția la Fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale, datorată de persoanele fizice și juridice care au calitatea de angajator potrivit art. 4 din *Legea nr. 200/2006 privind constituirea și utilizarea Fondului de garantare pentru plata creanțelor salariale, cu modificările ulterioare*.

CAPITOLUL II Aplicarea și modificarea Codului fiscal

Art. 3 Principiile fiscalității

Impozitele și taxele reglementate de prezentul cod se bazează pe următoarele principii:

- a) neutralitatea măsurilor fiscale în raport cu diferitele categorii de investitori și capitaluri, cu forma de proprietate, asigurând prin nivelul impunerii condiții egale investitorilor, capitalului român și străin;
- b) certitudinea impunerii, prin elaborarea de norme juridice clare, care să nu conducă la interpretări arbitrare, iar termenele, modalitatea și sumele de plată să fie precis stabilite pentru fiecare plătitor, respectiv aceștia să poată urmări și înțelege sarcina fiscală ce le revine, precum și să poată determina influența deciziilor lor de management financiar asupra sarcinii lor fiscale;
- c) justetea impunerii sau echitatea fiscală asigură ca sarcina fiscală a fiecărui contribuabil să fie stabilită pe baza puterii contributive, respectiv în funcție de mărimea veniturilor sau a proprietăților acestuia;
- d) eficiența impunerii asigură niveluri similare ale veniturilor bugetare de la un exercițiu bugetar la altul prin menținerea randamentului impozitelor, taxelor și contribuțiilor în toate fazele ciclului economic, atât în perioadele de avânt economic, cât și în cele de criză;
- e) predictibilitatea impunerii asigură stabilitatea impozitelor, taxelor și contribuțiilor obligatorii, pentru o perioadă de timp de cel puțin un an, în care nu pot interveni modificări în sensul majorării sau introducerii de noi impozite, taxe și contribuții obligatorii.

Art. 4 Modificarea și completarea Codului fiscal

alin. 1 Prezentul cod se modifică și se completează prin lege, care intră în vigoare în termen de minimum 6 luni de la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I.

alin. 2 În cazul în care prin lege se introduc impozite, taxe sau contribuții obligatorii noi, se majorează cele existente, se elimină sau se reduc facilități existente, acestea vor intra în vigoare cu data de 1 ianuarie a fiecărui an și vor rămâne nemodificate cel puțin pe parcursul aceluși an.

alin. 3 În situația în care modificările și/sau completările se adoptă prin ordonanțe, se pot prevedea termene mai scurte de intrare în vigoare, dar nu mai puțin de 15 zile de la data publicării, cu excepția situațiilor prevăzute la **alin. 2**.

alin. 4 Fac excepție de la prevederile **alin. 1** și **2** modificările care decurg din angajamentele internaționale ale României.

Art. 5 Norme metodologice, instrucțiuni și ordine

alin. 1 Ministerul Finanțelor Publice are atribuția elaborării normelor necesare pentru aplicarea unitară a prezentului cod.

alin. 2 În înțelesul prezentului cod, prin norme se înțelege norme metodologice, instrucțiuni și ordine.

alin. 3 Normele metodologice sunt aprobate de Guvern, prin hotărâre, și sunt publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I.

alin. 4 Ordinele și instrucțiunile pentru aplicarea unitară a prezentului cod se emit de ministrul finanțelor publice și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Ordinele și instrucțiunile referitoare la proceduri de administrare a impozitelor și taxelor reglementate de prezentul cod, datorate bugetului general consolidat, cu excepția bugetelor locale, se emit de președintele Agenției Naționale de Administrare Fiscală, denumită în continuare A.N.A.F., și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Ordinele și instrucțiunile referitoare la proceduri de administrare a impozitelor și taxelor locale, reglementate de prezentul cod, se aprobă prin ordin comun al ministrului finanțelor publice și al ministrului dezvoltării regionale și administrației publice.

alin. 5 Sub sancțiunea nulității absolute, instituțiile publice din subordinea Guvernului, altele decât Ministerul Finanțelor Publice, nu pot elabora și emite norme care să aibă legătură cu prevederile prezentului cod, cu excepția celor prevăzute în prezentul cod.

alin. 6 Anual, Ministerul Finanțelor Publice colectează și sistematizează toate normele în vigoare având legătură cu prevederile prezentului cod și publică această colecție oficială.

Art. 6 Aplicarea unitară a legislației

Aplicarea unitară a prezentului cod și a legislației subsecvente acestuia se asigură prin Comisia fiscală centrală constituită potrivit *Codului de procedură fiscală*.

CAPITOLUL III Definiții

Art. 7 Definiții ale termenilor comuni

În înțelesul prezentului cod, cu excepția *titlurilor VII și VIII*, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

1. activitate dependentă - orice activitate desfășurată de o persoană fizică într-o relație de angajare generatoare de venituri;

2. activitate dependentă la funcția de bază - orice activitate desfășurată în baza unui contract individual de muncă sau a unui statut special prevăzut de lege, declarată angajatorului ca funcție de bază de către angajat; în cazul în care activitatea se desfășoară pentru mai mulți angajatori, angajatul este obligat să declare numai angajatorului ales că locul respectiv este locul unde exercită funcția pe care o consideră de bază;

3. activitate independentă - orice activitate desfășurată de către o persoană fizică în scopul obținerii de venituri, care îndeplinește cel puțin 4 dintre următoarele criterii:

3.1. persoana fizică dispune de libertatea de alegere a locului și a modului de desfășurare a activității, precum și a programului de lucru;

3.2. persoana fizică dispune de libertatea de a desfășura activitatea pentru mai mulți clienți;

3.3. riscurile inerente activității sunt asumate de către persoana fizică ce desfășoară activitatea;

3.4. activitatea se realizează prin utilizarea patrimoniului persoanei fizice care o desfășoară;

3.5. activitatea se realizează de persoana fizică prin utilizarea capacității intelectuale și/sau a prestației fizice a acesteia, în funcție de specificul activității;

3.6. persoana fizică face parte dintr-un corp/ordin profesional cu rol de reprezentare, reglementare și supraveghere a profesiei desfășurate, potrivit actelor normative speciale care reglementează organizarea și exercitarea profesiei respective;

3.7. persoana fizică dispune de libertatea de a desfășura activitatea direct, cu personal angajat sau prin colaborare cu terțe persoane în condițiile legii;

4. autoritate fiscală centrală - Ministerul Finanțelor Publice, instituție cu rolul de a coordona aplicarea unitară a prevederilor legislației fiscale;

5. autoritate fiscală competentă - Ministerul Finanțelor Publice și serviciile de specialitate ale autorităților administrației publice locale, după caz, care au responsabilități fiscale;

6. centrul intereselor vitale - locul de care relațiile personale și economice ale persoanei fizice sunt mai apropiate. În analiza relațiilor personale se va acorda atenție familiei soțului/soției, copilului/copiilor, persoanelor aflate în întreținerea persoanei fizice și care sosesc în România împreună cu aceasta, calitatea de membru într-o organizație caritabilă, religioasă, participarea la activități culturale sau de altă natură. În analiza relațiilor economice se va acorda atenție dacă persoana este angajat al unui angajator român, dacă este implicată într-o activitate de afaceri în România, dacă deține proprietăți imobiliare în România, conturi la bănci în România, carduri de credit/debit la bănci în România;

7. contract de leasing financiar - orice contract de leasing care îndeplinește cel puțin una dintre următoarele condiții:

a) riscurile și beneficiile dreptului de proprietate asupra bunului care face obiectul leasingului sunt transferate utilizatorului la momentul la care contractul de leasing produce efecte;

b) contractul de leasing prevede expres transferul dreptului de proprietate asupra bunului ce face obiectul leasingului către utilizator la momentul expirării contractului;

c) utilizatorul are opțiunea de a cumpăra bunul la momentul expirării contractului, iar valoarea reziduală exprimată în procente este mai mică sau egală cu diferența dintre durata normală de funcționare maximă și durata contractului de leasing, raportată la durata normală de funcționare maximă, exprimată în procente;

d) perioada de leasing depășește 80% din durata normală de funcționare maximă a bunului care face obiectul leasingului; în înțelesul acestei definiții, perioada de leasing include orice perioadă pentru care contractul de leasing poate fi prelungit;

e) valoarea totală a ratelor de leasing, mai puțin cheltuielile accesorii, este mai mare sau egală cu valoarea de intrare a bunului;

8. contract de leasing operațional - orice contract de leasing încheiat între locator și locatar, care transferă locatarului riscurile și beneficiile dreptului de proprietate, mai puțin riscul de valorificare a bunului la valoarea reziduală, și care nu îndeplinește niciuna dintre condițiile prevăzute la *pct. 7 lit. b - e*; riscul de valorificare a bunului la valoarea reziduală există atunci când opțiunea de cumpărare nu este exercitată la începutul contractului sau când contractul de leasing prevede expres restituirea bunului la momentul expirării contractului;

9. comision - orice plată în bani sau în natură efectuată către un broker, un agent comisionar general sau către orice persoană asimilată unui broker sau unui agent comisionar general, pentru serviciile de intermediere efectuate în legătură cu o operațiune economică;

10. contribuții sociale obligatorii - prelevare obligatorie realizată în baza legii, care are ca scop protecția persoanelor fizice obligate a se asigura împotriva anumitor riscuri sociale, în schimbul cărora aceste persoane beneficiază de drepturile acoperite de respectiva prelevare;

11. dividend - o distribuire în bani sau în natură, efectuată de o persoană juridică unui participant, drept consecință a deținerii unor titluri de participare la acea persoană juridică, exceptând următoarele:

a) o distribuire de titluri de participare noi sau majorarea valorii nominale a titlurilor de participare existente, ca urmare a unei operațiuni de majorare a capitalului social, potrivit legii;

b) o distribuire efectuată în legătură cu dobândirea/răscumpărarea titlurilor de participare proprii de către persoana juridică;

c) o distribuire în bani sau în natură, efectuată în legătură cu lichidarea unei persoane juridice;

d) o distribuire în bani sau în natură, efectuată cu ocazia reducerii capitalului social, potrivit legii;

e) o distribuire de prime de emisiune, proporțional cu partea ce îi revine fiecărui participant;

f) o distribuire de titluri de participare în legătură cu operațiuni de reorganizare, prevăzute la *art. 32 și 33*.

Se consideră dividende din punct de vedere fiscal și se supun aceluiași regim fiscal ca veniturile din dividende:

◆ câștigurile obținute de persoanele fizice din deținerea de titluri de participare, definite de legislația în materie, la organisme de plasament colectiv;

◆◆ veniturile în bani și în natură distribuite de societățile agricole, cu personalitate juridică, constituite potrivit legislației în materie, unui participant la societatea respectivă drept consecință a deținerii părților sociale;

12. dobânda - orice sumă ce trebuie plătită sau primită pentru utilizarea banilor, indiferent dacă trebuie să fie plătită sau primită în cadrul unei datorii, în legătură cu un depozit sau în conformitate cu un contract de leasing financiar, vânzare cu plata în rate sau orice vânzare cu plata amânată;

13. dreptul de autor și drepturile conexe - constituie obiect al acestora operele originale de creație intelectuală în domeniul literar, artistic sau științific, oricare ar fi modalitatea de creație, modul sau forma de exprimare și independent de valoarea și destinația lor, operele derivate care au fost create plecând de la una sau mai multe opere preexistente, precum și drepturile conexe dreptului de autor și drepturile sui-generis, potrivit prevederilor *Legii nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, cu modificările și completările ulterioare*;

14. entitate transparentă fiscal, cu/fără personalitate juridică - orice asocieră, asocieră în participațiune, asocieri în baza contractelor de exploatare în participație, grup de interes economic, societate civilă sau altă entitate care nu este persoană impozabilă distinctă, fiecare asociat/participant fiind subiect de impunere în înțelesul impozitului pe profit sau pe venit, după caz;

15. franciza - sistem de comercializare bazat pe o colaborare continuă între persoane fizice sau juridice, independente din punct de vedere financiar, prin care o persoană, denumită francizor, acordă unei alte persoane, denumită beneficiar, dreptul de a exploata sau de a dezvolta o afacere, un produs, o tehnologie sau un serviciu;

16. impozitul pe profit amânat - impozitul plătit/recuperabil în perioadele viitoare în legătură cu diferențele temporare impozabile/deductibile dintre valoarea contabilă a unui activ sau a unei datorii și valoarea fiscală a acestora;

17. know-how - orice informație cu privire la o experiență industrială, comercială sau științifică care este necesară pentru fabricarea unui produs sau pentru aplicarea unui proces existent și a cărei dezvoltare către alte persoane nu este permisă fără autorizația persoanei care a furnizat această informație; în măsura în care provine din experiență, know-how-ul reprezintă ceea ce un producător nu poate ști din simpla examinare a produsului și din simpla cunoaștere a progresului tehnicii;

18. locul conducerii efective - locul în care se iau deciziile economice strategice necesare pentru conducerea activității persoanei juridice străine în ansamblul său și/sau locul unde își desfășoară activitatea directorul executiv și alți directori care asigură gestionarea și controlul activității acestei persoane juridice;

19. metoda creditului fiscal - o diminuare a impozitului pe venit sau a impozitului pe profit cu suma impozitului plătit în alt stat, conform convențiilor de evitare a dublei impuneri;

20. metoda scutirii - scutirea de impozit a venitului sau profitului obținut în alt stat, luând în considerare acel venit sau profit pentru determinarea cotei de impozit aplicabile pentru venitul/profitul total obținut, cota de impozit determinată aplicându-se numai asupra venitului/profitului rămas după deducerea venitului/profitului obținut în acel alt stat, conform convenției pentru evitarea dublei impuneri aplicabile;

21. mijloc fix - orice imobilizare corporală, care este deținută pentru a fi utilizată în producția sau livrarea de bunuri ori în prestarea de servicii, pentru a fi închiriată terților sau în scopuri administrative, dacă are o durată normală de utilizare mai mare de un an și o valoare egală sau mai mare decât limita stabilită prin hotărâre a Guvernului;

22. nerezident - orice persoană juridică străină, orice persoană fizică nerezidentă și orice alte entități străine, inclusiv organisme de plasament colectiv în valori mobiliare fără personalitate juridică, care nu sunt înregistrate în România, potrivit legii;

23. operațiuni cu instrumente financiare - orice transfer, exercitare sau executare a unui instrument financiar, definit de legislația în materie din statul în care a fost emis, indiferent de piața/locul de tranzacționare unde are loc operațiunea;

24. organizație nonprofit - orice asociație, fundație, casă de ajutor reciproc sau federație înființată în România, în conformitate cu legislația în vigoare, dar numai dacă veniturile și activele asociației, casei de ajutor reciproc, fundației sau federației sunt utilizate pentru o activitate de interes general, comunitar sau fără scop patrimonial;

25. participant - orice persoană care este proprietarul unui titlu de participare;

26. persoane afiliate - o persoană este afiliată dacă relația ei cu altă persoană este definită de cel puțin unul dintre următoarele cazuri:

a) o persoană fizică este afiliată cu altă persoană fizică dacă acestea sunt soț/soție sau rude până la gradul al III-lea inclusiv;

b) o persoană fizică este afiliată cu o persoană juridică dacă persoana fizică deține, în mod direct sau indirect, inclusiv deținerile persoanelor afiliate, minimum 25% din valoarea/numărul titlurilor de participare sau al drepturilor de vot ale unei persoane juridice ori dacă controlează în mod efectiv persoana juridică;

c) o persoană juridică este afiliată cu altă persoană juridică dacă cel puțin aceasta deține, în mod direct sau indirect, inclusiv deținerile persoanelor afiliate, minimum 25% din valoarea/numărul titlurilor de participare sau al drepturilor de vot la cealaltă persoană juridică ori dacă controlează în mod efectiv acea persoană juridică;

d) o persoană juridică este afiliată cu altă persoană juridică dacă o persoană deține, în mod direct sau indirect, inclusiv deținerile persoanelor afiliate, minimum 25% din valoarea/numărul titlurilor de participare sau al drepturilor de vot la cealaltă persoană juridică ori dacă controlează în mod efectiv acea persoană juridică.

Între persoane afiliate, prețul la care se transferă bunurile corporale sau necorporale ori se prestează servicii reprezintă preț de transfer;

27. persoană fizică nerezidentă - orice persoană fizică ce nu îndeplinește condițiile prevăzute la pct. 28, precum și orice persoană fizică cetățean străin cu statut diplomatic sau consular în România, cetățean străin care este funcționar ori angajat al unui organism internațional și interguvernamental înregistrat în România, cetățean străin care este funcționar sau angajat al unui stat străin în România și membrii familiilor acestora;

28. persoană fizică rezidentă - orice persoană fizică ce îndeplinește cel puțin una dintre următoarele condiții:

a) are domiciliul în România;

b) centrul intereselor vitale ale persoanei este amplasat în România;

c) este prezentă în România pentru o perioadă sau mai multe perioade care depășesc în total 183 de zile, pe parcursul oricărui interval de 12 luni consecutive, care se încheie în anul calendaristic vizat;

d) este cetățean român care lucrează în străinătate, ca funcționar sau angajat al României într-un stat străin;

29. persoană juridică română - orice persoană juridică ce a fost înființată și funcționează în conformitate cu legislația României;

30. persoană juridică înființată potrivit legislației europene - orice persoană juridică constituită în condițiile și prin mecanismele prevăzute de reglementările europene;

31. persoană juridică străină - orice persoană juridică ce nu este persoană juridică română și orice persoană juridică înființată potrivit legislației europene care nu are sediul social în România;

32. preț de piață - suma care ar fi plătită de un client independent unui furnizor independent în același moment și în același loc, pentru același bun sau serviciu ori pentru unul similar, în condiții de concurență loială;

33. principiul valorii de piață - atunci când condițiile stabilite sau impuse în relațiile comerciale sau financiare între două persoane afiliate diferă de acelea care ar fi existat între persoane independente, orice profituri care în absența condițiilor respective ar fi fost realizate de una dintre persoane, dar nu au fost realizate de aceasta din cauza condițiilor respective, pot fi incluse în profiturile acelei persoane și impozitate corespunzător;

34. profesii liberale - acele ocupații exercitate pe cont propriu de persoane fizice, potrivit actelor normative speciale care reglementează organizarea și exercitarea profesiei respective;

35. proprietate imobiliară - orice teren, clădire sau altă construcție ridicată ori încorporată într-un teren;

36. redevență:

alin. 1 Se consideră redevență plățile de orice natură primite pentru folosirea ori dreptul de folosință al oricăruia dintre următoarele:

a) drept de autor asupra unei lucrări literare, artistice sau științifice, inclusiv asupra filmelor, benzilor pentru emisiunile de radio sau de televiziune, precum și efectuarea de înregistrări audio, video;

b) dreptul de a efectua înregistrări audio, video, respectiv spectacole, emisiuni, evenimente sportive sau altele similare, și dreptul de a le transmite sau retransmite către public, direct sau indirect, indiferent de modalitatea tehnică de transmitere - inclusiv prin cablu, satelit, fibre optice sau tehnologii similare;

c) orice brevet, invenție, inovație, licență, marcă de comerț sau de fabrică, franciză, proiect, desen, model, plan, schiță, formulă secretă sau procedeu de fabricație ori software;

d) orice echipament industrial, comercial sau științific, container, cablu, conductă, satelit, fibră optică sau tehnologii similare;

e) orice know-how;

f) numele sau imaginea oricărei persoane fizice sau alte drepturi similare referitoare la o persoană fizică.

alin. 2 Nu se consideră redevență în sensul prezentei legi:

a) plățile pentru achiziționarea integrală a oricărei proprietăți sau a oricărui drept de proprietate asupra tuturor elementelor menționate la *alin. 1*;

b) plățile pentru achizițiile de software destinate exclusiv operării respectivului software, inclusiv pentru instalarea, implementarea, stocarea, personalizarea sau actualizarea acestuia;

c) plățile pentru achiziționarea integrală a unui drept de autor asupra unui software sau a unui drept limitat de a-l copia exclusiv în scopul folosirii acestuia de către utilizator sau în scopul vânzării acestuia în cadrul unui contract de distribuție;

d) plățile pentru obținerea drepturilor de distribuție a unui produs sau serviciu, fără a da dreptul la reproducere;

e) plățile pentru accesul la sateliți prin închirierea de transpondere sau pentru utilizarea unor cabluri ori conducte pentru transportul energiei, gazelor sau petrolului, în situația în care clientul nu se află în posesia transponderelor, cablurilor, conductelor, fibrelor optice sau unor tehnologii similare;

f) plățile pentru utilizarea serviciilor de telecomunicații din acordurile de roaming, a frecvențelor radio, a comunicațiilor electronice între operatori;

37. rezident - orice persoană juridică română, orice persoană juridică străină având locul de exercitare a conducerii efective în România, orice persoană juridică cu sediul social în România, înființată potrivit legislației europene, și orice persoană fizică rezidentă;

38. România - teritoriul de stat al României, inclusiv marea sa teritorială și spațiul aerian de deasupra teritoriului și mării teritoriale, asupra cărora România își exercită suveranitatea, precum și zona contiguă, platoul continental și zona economică exclusivă, asupra cărora România își exercită drepturile suverane și jurisdicția în conformitate cu legislația sa și potrivit normelor și principiilor dreptului internațional;

39. stock option plan - un program inițiat în cadrul unei persoane juridice ale cărei valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată sau tranzacționate în cadrul unui sistem alternativ de tranzacționare, prin care se acordă angajaților, administratorilor și/sau directorilor acesteia sau ai persoanelor juridice afiliate ei, prevăzute la *pct. 26 lit. c și d*, dreptul de a achiziționa la un preț preferențial sau de a primi cu titlu gratuit un număr determinat de valori mobiliare emise de entitatea respectivă.

Pentru calificarea unui program ca fiind stock option plan, programul respectiv trebuie să cuprindă o perioadă minimă de un an între momentul acordării dreptului și momentul exercitării acestuia (achiziționării valorilor mobiliare);

40. titlu de participare - orice acțiune sau altă parte socială într-o societate în nume colectiv, societate în comandită simplă, societate pe acțiuni, societate în comandită pe acțiuni, societate cu răspundere limitată sau într-o altă persoană juridică ori la un fond deschis de investiții;

41. titlu de valoare - orice titlu de participare și orice instrumente financiare calificate astfel prin legislația în materie din statul în care au fost emise;

42. transfer - orice vânzare, cesiune sau înstrăinare a dreptului de proprietate, schimbul unui drept de proprietate cu servicii ori cu un alt drept de proprietate, precum și transferul masei patrimoniale fiduciare în cadrul operațiunii de fiducie potrivit Codului civil;

43. transport internațional - orice activitate de transport pasageri sau bunuri efectuat de o întreprindere în trafic internațional, precum și activitățile auxiliare, strâns legate de această operare și care nu constituie activități separate de sine stătătoare. Nu reprezintă transport internațional cazurile în care transportul este operat exclusiv între locuri aflate pe teritoriul României;

44. valoarea fiscală reprezintă:

a) valoarea de înregistrare în patrimoniu, potrivit reglementărilor contabile aplicabile - pentru active și pasive, altele decât cele menționate la *lit. b - d*;

b) valoarea de achiziție sau de aport, utilizată pentru calculul profitului impozabil - pentru titlurile de participare. În valoarea fiscală se includ și evaluările înregistrate potrivit reglementărilor contabile aplicabile. Valoarea de aport se determină în funcție de modalitățile de constituire a capitalului social, categoria activelor aduse ca aport sau modalitatea de impozitare a aportului, potrivit normelor metodologice;

c) costul de achiziție, de producție sau valoarea de piață a mijloacelor fixe dobândite cu titlu gratuit ori constituite ca aport, la data intrării în patrimoniul contribuabilului, utilizată pentru calculul amortizării fiscale, după caz - pentru mijloace fixe amortizabile și terenuri. În valoarea fiscală se includ și reevaluările contabile efectuate potrivit legii. În cazul în care se efectuează reevaluări ale mijloacelor fixe amortizabile care determină o descreștere a valorii acestora sub costul de achiziție, de producție sau al valorii de piață a mijloacelor fixe dobândite cu titlu gratuit ori constituite ca aport, după caz, valoarea fiscală rămasă neamortizată a mijloacelor fixe amortizabile se recalculează până la nivelul celei stabilite pe baza costului de achiziție, de producție sau a valorii de piață a mijloacelor fixe dobândite cu titlu gratuit ori constituite ca aport, după caz. În situația reevaluării terenurilor care determină o descreștere a valorii acestora sub costul de achiziție sau sub valoarea de piață a celor dobândite cu titlu gratuit ori constituite ca aport, după caz, valoarea fiscală este costul de achiziție sau valoarea de piață a celor dobândite cu titlu gratuit ori constituite ca aport, după caz;

d) valoarea deductibilă la calculul profitului impozabil - pentru provizioane și rezerve;

e) valoarea de achiziție sau de aport utilizată pentru calculul câștigului sau al pierderii, în înțelesul impozitului pe venit - pentru titlurile de valoare.

În cazul titlurilor de valoare primite sub forma avantajelor de către contribuabilii care obțin venituri din salarii și asimilate salariilor, altele decât cele dobândite în cadrul sistemului stock options plan, valoarea fiscală este valoarea de piață la momentul dobândirii titlurilor de valoare;

45. valoarea fiscală pentru contribuabilii care aplică reglementările contabile conforme cu standardele internaționale de raportare financiară reprezintă și:

a) pentru imobilizările necorporale, în valoarea fiscală se includ și reevaluările efectuate potrivit reglementărilor contabile. În cazul în care se efectuează reevaluări ale imobilizărilor necorporale care determină o descreștere a valorii acestora sub valoarea rămasă neamortizată stabilită în baza valorii de înregistrare în patrimoniu, valoarea fiscală rămasă neamortizată a imobilizărilor necorporale se recalculează până la nivelul celei stabilite pe baza valorii de înregistrare în patrimoniu;

b) în cazul în care se trece de la modelul reevaluării la modelul bazat pe cost, în valoarea fiscală a activelor și pasivelor stabilită potrivit regulilor prevăzute la *pct. 44*, cu excepția mijloacelor fixe amortizabile și a terenurilor, nu se include actualizarea cu rata inflației;

c) în cazul în care se trece de la modelul reevaluării la modelul bazat pe cost, din valoarea fiscală a mijloacelor fixe amortizabile și a terenurilor se scad reevaluările efectuate potrivit reglementărilor contabile și se include actualizarea cu rata inflației;

d) pentru proprietățile imobiliare clasificate ca investiții imobiliare, valoarea fiscală este reprezentată de costul de achiziție, de producție sau de valoarea de piață a investițiilor imobiliare dobândite cu titlu gratuit ori constituite ca aport la data intrării în patrimoniul contribuabilului, utilizată

pentru calculul amortizării fiscale, după caz. În valoarea fiscală se includ și evaluările efectuate potrivit reglementărilor contabile. În cazul în care se efectuează evaluări ale investițiilor imobiliare care determină o descreștere a valorii acestora sub valoarea rămasă neamortizată stabilită în baza costului de achiziție/producție sau valorii de piață a investițiilor imobiliare dobândite cu titlu gratuit ori constituite ca aport, valoarea fiscală rămasă neamortizată a investițiilor imobiliare se recalculează până la nivelul celei stabilite pe baza costului de achiziție/producție sau valorii de piață, după caz, a investițiilor imobiliare;

e) pentru mijloacele fixe amortizabile clasificate ca active biologice, valoarea fiscală este reprezentată de costul de achiziție, de producție sau de valoarea de piață în cazul celor dobândite cu titlu gratuit ori constituite ca aport la data intrării în patrimoniul contribuabilului, după caz, utilizată pentru calculul amortizării fiscale. În valoarea fiscală se includ și evaluările efectuate potrivit reglementărilor contabile. În cazul în care se efectuează evaluări ale activelor biologice care determină o descreștere a valorii acestora sub valoarea rămasă neamortizată stabilită în baza costului de achiziție/producție sau valorii de piață în cazul celor dobândite cu titlu gratuit ori constituite ca aport, valoarea fiscală rămasă neamortizată a activelor biologice se recalculează până la nivelul celei stabilite pe baza costului de achiziție/producție sau a valorii de piață, după caz;

46. reținere la sursă numită și reținere prin stopaj la sursă - metodă de colectare a impozitelor și contribuțiilor sociale obligatorii prin care plătitorii de venituri au obligația, potrivit legii, de a le calcula, reține, declara și plăti;

47. impozite și contribuții sociale obligatorii cu reținere la sursă sau reținute prin stopaj la sursă - acele impozite și contribuții sociale reglementate în prezentul cod pentru care plătitorii de venituri au obligația să aplice metoda privind reținerea la sursă sau reținerea prin stopaj la sursă.

Art. 8 Definiția sediului permanent

alin. 1 În înțelesul prezentului cod, sediul permanent este un loc prin care se desfășoară integral sau parțial activitatea unui nerezident, fie direct, fie printr-un agent dependent. La definirea sediului permanent se au în vedere comentariile de la *art. 5* "Sediul permanent" din modelul convenției de evitare a dublei impuneri al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică.

alin. 2 Un sediu permanent presupune un loc de conducere, o sucursală, un birou, o fabrică, un magazin, un atelier, precum și o mină, un puț de țitei sau de gaze, o carieră sau alte locuri de extracție a resurselor naturale, precum și locul în care continuă să se desfășoare o activitate cu activele și pasivele unei persoane juridice române care intră într-un proces de reorganizare prevăzut la *art. 33*.

alin. 3 Un sediu permanent presupune un șantier de construcții, un proiect de construcție, un ansamblu sau montaj ori activități de supervizare legate de acestea, numai dacă șantierul, proiectul sau activitățile durează mai mult de 6 luni.

alin. 4 Prin excepție de la prevederile *alin. 1 - 3*, un sediu permanent nu presupune următoarele:

a) folosirea unei instalații numai în scopul depozitării sau al expunerii produselor ori bunurilor ce aparțin nerezidentului;

b) menținerea unui stoc de produse sau bunuri ce aparțin unui nerezident numai în scopul de a fi depozitate sau expuse;

c) menținerea unui stoc de produse sau bunuri ce aparțin unui nerezident numai în scopul de a fi procesate de către o altă persoană;

d) vânzarea de produse sau bunuri ce aparțin unui nerezident, care au fost expuse în cadrul unor expoziții sau târguri fără caracter permanent ori ocazionale, dacă produsele ori bunurile sunt vândute nu mai târziu de o lună după încheierea târgului sau a expoziției;

e) păstrarea unui loc fix de activitate numai în scopul achiziționării de produse sau bunuri ori culegerii de informații pentru un nerezident;

f) păstrarea unui loc fix de activitate numai în scopul desfășurării de activități cu caracter pregătitor sau auxiliar de către un nerezident;

g) păstrarea unui loc fix de activitate numai pentru o combinație a activităților prevăzute la *lit. a - f*, cu condiția ca întreaga activitate desfășurată în locul fix să fie de natură pregătitoare sau auxiliară.

alin. 5 Prin excepție de la prevederile *alin. 1* și *2*, un nerezident este considerat a avea un sediu permanent în România, în ceea ce privește activitățile pe care o persoană, alta decât un agent cu statut independent, le întreprinde în numele nerezidentului, dacă persoana acționează în România în numele nerezidentului și dacă este îndeplinită una dintre următoarele condiții:

a) persoana este autorizată și exercită în România autoritatea de a încheia contracte în numele nerezidentului, cu excepția cazurilor în care activitățile respective sunt limitate la cele prevăzute la *alin. 4 lit. a - f*;

b) persoana menține în România un stoc de produse sau bunuri din care livrează produse sau bunuri în numele nerezidentului.

alin. 6 Un nerezident nu se consideră că are un sediu permanent în România dacă doar desfășoară activitate în România prin intermediul unui broker, agent, comisionar general sau al unui agent intermediar având un statut independent, în cazul în care această activitate este activitatea obișnuită a agentului, conform descrierii din documentele constitutive. Dacă activitățile unui astfel de agent sunt desfășurate integral sau aproape integral în numele nerezidentului, iar în relațiile comerciale și financiare dintre nerezident și agent există condiții diferite de acelea care ar exista între persoane independente, agentul nu se consideră ca fiind agent cu statut independent.

alin. 7 Un nerezident nu se consideră că are un sediu permanent în România numai dacă acesta controlează sau este controlat de un rezident ori de o persoană ce desfășoară o activitate în România prin intermediul unui sediu permanent sau altfel.

alin. 8 Persoanele juridice române, persoanele fizice rezidente, precum și persoanele juridice străine care desfășoară activitate în România printr-un sediu permanent/sediu permanent desemnat, beneficiare ale unor prestări de servicii de natura activităților de lucrări de construcții, montaj, supraveghere, consultanță, asistență tehnică și orice alte activități, executate de persoane juridice străine sau fizice nerezidente pe teritoriul României, au obligația să înregistreze contractele încheiate cu acești parteneri la organele fiscale competente, potrivit procedurii instituite prin ordin al președintelui A.N.A.F. Contractele încheiate pentru activități desfășurate în afara teritoriului României nu fac obiectul înregistrării potrivit prezentelor dispoziții. Pentru încadrarea ca sediu permanent a unui șantier de construcții sau a unui proiect de construcție, ansamblu ori montaj sau a activităților de supraveghere legate de acestea și a altor activități similare se vor avea în vedere data de începere a activității din contractele încheiate sau orice alte informații ce probează începerea activității. Perioadele consumate pentru realizarea unor contracte conexe care sunt legate în mod direct cu primul contract ce a fost executat se adaugă la perioada care s-a consumat la realizarea contractului de bază.

alin. 9 În înțelesul prezentului cod, sediul permanent al unei persoane fizice se consideră a fi baza fixă.

CAPITOLUL IV Reguli de aplicare generală

Art. 9 Moneda de plată și de calcul al impozitelor și taxelor

alin. 1 Impozitele, taxele și contribuțiile sociale obligatorii se plătesc în moneda națională a României.

alin. 2 Sumele înscrise pe o declarație fiscală se exprimă în moneda națională a României.

alin. 3 Sumele exprimate într-o monedă străină se convertesc în moneda națională a României, după cum urmează:

a) în cazul unei persoane care desfășoară o activitate într-un stat străin și își ține contabilitatea acestei activități în moneda statului străin, profitul impozabil sau venitul net din activități independente și impozitul plătit statului străin se convertesc în moneda națională a României prin utilizarea unei medii a cursurilor de schimb valutar pentru perioada căreia îi este aferent profitul impozabil sau venitul net;

b) în oricare alt caz, sumele se convertesc în moneda națională a României prin utilizarea cursului de schimb valutar la data la care se primesc sau se plătesc sumele respective ori la altă dată prevăzută expres în prezentul cod.

alin. 4 În înțelesul prevederilor *alin. 3*, cursul de schimb valutar, folosit pentru a converti în moneda națională a României sumele exprimate în moneda străină, este cursul de schimb comunicat de Banca Națională a României valabil pentru datele respective, exceptând cazurile prevăzute expres în prezentul cod.

Art. 10 Venituri în natură

alin. 1 În înțelesul prezentului cod, veniturile impozabile cuprind veniturile în numerar și/sau în natură.

alin. 2 În cazul venitului în natură, valoarea acestuia se stabilește pe baza cantității și a prețului de piață pentru bunurile sau serviciile respective.

Art. 11 Prevederi speciale pentru aplicarea Codului fiscal

alin. 1 La stabilirea sumei unui impozit, a unei taxe sau a unei contribuții sociale obligatorii, autoritățile fiscale pot să nu ia în considerare o tranzacție care nu are un scop economic, ajustând efectele fiscale ale acesteia, sau pot reîncadra forma unei tranzacții/activități pentru a reflecta conținutul economic al tranzacției/activității.

Organul fiscal este obligat să motiveze în fapt decizia de impunere emisă ca urmare a neluării în considerare a unei tranzacții sau, după caz, ca urmare a reîncadrării formei unei tranzacții, prin indicarea elementelor relevante în legătură cu scopul și conținutul tranzacției ce face obiectul neluării în considerare/reîncadrării, precum și a tuturor mijloacelor de probă avute în vedere pentru aceasta.

alin. 2 Tranzacțiile transfrontaliere sau o serie de tranzacții transfrontaliere care sunt calificate ca fiind artificiale de organele fiscale competente nu vor face parte din domeniul de aplicare a convențiilor de evitare a dublei impuneri.

alin. 3 Prin tranzacții transfrontaliere artificiale se înțelege tranzacțiile transfrontaliere sau seriile de tranzacții transfrontaliere care nu au un conținut economic și care nu pot fi utilizate în mod normal în cadrul unor practici economice obișnuite, scopul esențial al acestora fiind acela de a evita impozitarea ori de a obține avantaje fiscale care altfel nu ar putea fi acordate. Tranzacțiile transfrontaliere sau seriile de tranzacții transfrontaliere sunt acele tranzacții efectuate între două sau mai multe persoane dintre care cel puțin una se află în afara României.

alin. 4 Tranzacțiile între persoane afiliate se realizează conform principiului valorii de piață. În cadrul unei tranzacții, al unui grup de tranzacții între persoane afiliate, organele fiscale pot ajusta, în cazul în care principiul valorii de piață nu este respectat, sau pot estima, în cazul în care contribuabilul nu pune la dispoziția organului fiscal competent datele necesare pentru a stabili dacă prețurile de transfer practicate în situația analizată respectă principiul valorii de piață, suma venitului sau a cheltuielii aferente rezultatului fiscal oricăreia dintre părțile afiliate pe baza nivelului tendinței centrale a pieței. Procedura de ajustare/estimare și modalitatea de stabilire a nivelului tendinței centrale a pieței, precum și situațiile în care autoritatea fiscală poate considera că un contribuabil nu a furnizat datele necesare stabilirii respectării principiului pentru tranzacțiile analizate se stabilesc potrivit Codului de procedură fiscală. La stabilirea valorii de piață a tranzacțiilor desfășurate între persoane afiliate se folosește metoda cea mai adecvată dintre următoarele:

- a) metoda comparării prețurilor;
- b) metoda cost plus;
- c) metoda prețului de revânzare;
- d) metoda marjei nete;
- e) metoda împărțirii profitului;

f) orice altă metodă recunoscută în Liniile directoare privind prețurile de transfer emise de către Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică pentru societățile multinaționale și administrațiile fiscale, cu amendamentele/modificările și completările ulterioare.

În aplicarea prezentului alineat se utilizează prevederile din Liniile directoare privind prețurile de transfer emise de către Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică pentru societățile multinaționale și administrațiile fiscale, cu amendamentele/modificările și completările ulterioare.

alin. 5 Prevederile *alin. 1 - 4* se aplică în scopul stabilirii impozitelor directe.

alin. 6 Contribuabilii, persoane impozabile stabilite în România, declarați inactivi conform *Codului de procedură fiscală*, care desfășoară activități economice în perioada de inactivitate, sunt supuși obligațiilor privind plata impozitelor, taxelor și contribuțiilor sociale obligatorii prevăzute de prezentul cod, dar, în perioada respectivă, nu beneficiază de dreptul de deducere a cheltuielilor și a taxei pe valoarea adăugată aferente achizițiilor efectuate. Pentru achizițiile de bunuri și/sau servicii efectuate în perioada în care persoana nu are un cod valabil de TVA, destinate operațiunilor care urmează a fi efectuate după data înregistrării în scopuri de TVA care dau drept de deducere potrivit *titlului VII*, se ajustează în favoarea persoanei impozabile, prin înscrierea în primul decont de taxă prevăzut la *art. 323* deus de persoana impozabilă după înregistrarea în scopuri de TVA sau, după caz, într-un decont ulterior, taxa aferentă:

a) bunurilor aflate în stoc și serviciilor neutilizate, constatate pe bază de inventariere, în momentul înregistrării;

b) bunurilor de capital pentru care perioada de ajustare a deducerii nu a expirat, precum și activelor corporale fixe în curs de execuție, constatate pe bază de inventariere, aflate în proprietatea sa în momentul înregistrării;

c) achizițiilor de bunuri și servicii care urmează a fi obținute, respectiv pentru care exigibilitatea de taxă a intervenit conform *art. 282 alin. 2 lit. a și b* înainte de data înregistrării și al căror fapt generator de taxă, respectiv livrarea/prestarea, are loc după această dată.

alin. 7 Beneficiarii care achiziționează bunuri și/sau servicii de la persoane impozabile stabilite în România, după înscrierea acestora ca inactivi în Registrul contribuabililor inactivi/reactivați conform Codului de procedură fiscală, nu beneficiază de dreptul de deducere a cheltuielilor și a taxei pe valoarea adăugată aferente achizițiilor respective, cu excepția achizițiilor de bunuri efectuate în cadrul procedurii de executare silită și/sau a achizițiilor de bunuri/servicii de la persoane impozabile aflate în procedura falimentului potrivit Legii nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență.

alin. 8 Persoanele impozabile stabilite în România, cărora li s-a anulat înregistrarea în scopuri de TVA conform prevederilor *art. 316 alin. 11 lit. b - e și lit. h*, nu beneficiază, în perioada respectivă, de dreptul de deducere a taxei pe valoarea adăugată aferente achizițiilor efectuate, dar sunt supuse obligației de plată a TVA colectate, în conformitate cu prevederile *titlului VII*, aferentă operațiunilor taxabile desfășurate în perioada respectivă. Pentru achizițiile de bunuri și/sau servicii efectuate în perioada în care persoana nu are un cod valabil de TVA, destinate operațiunilor care urmează a fi efectuate după data înregistrării în scopuri de TVA care dau drept de deducere potrivit *titlului VII*, se ajustează în favoarea persoanei impozabile, prin înscrierea în primul decont de taxă prevăzut la *art. 323* după de persoana impozabilă după înregistrarea în scopuri de TVA sau, după caz, într-un decont ulterior, taxa aferentă:

a) bunurilor aflate în stoc și serviciilor neutilizate, constatate pe bază de inventariere, în momentul înregistrării;

b) bunurilor de capital pentru care perioada de ajustare a deducerii nu a expirat, precum și activelor corporale fixe în curs de execuție, constatate pe bază de inventariere, aflate în proprietatea sa în momentul înregistrării;

c) achizițiilor de bunuri și servicii care urmează a fi obținute, respectiv pentru care exigibilitatea de taxă a intervenit conform *art. 282 alin. 2 lit. a și b* înainte de data înregistrării și al căror fapt generator de taxă, respectiv livrarea/prestarea, are loc după această dată.

alin. 9 Beneficiarii care achiziționează bunuri și/sau servicii de la persoane impozabile stabilite în România, cărora li s-a anulat înregistrarea în scopuri de TVA conform prevederilor *art. 316 alin. 11 lit. b - e și lit. h* și au fost înscriși în Registrul persoanelor impozabile a căror înregistrare în scopuri de TVA conform *art. 316* a fost anulată, nu beneficiază de dreptul de deducere a taxei pe valoarea adăugată aferente achizițiilor respective, cu excepția achizițiilor de bunuri efectuate în cadrul procedurii de executare silită și/sau a achizițiilor de bunuri de la persoane impozabile aflate în procedura falimentului potrivit Legii nr. 85/2014.

alin. 10 În cazurile prevăzute la *alin. 6 - 9*, în situația în care apar evenimentele menționate la *art. 287*, ajustarea bazei de impozitare a TVA și, respectiv, ajustarea taxei deductibile de către beneficiar se realizează conform prevederilor din normele metodologice.

alin. 11 În domeniul taxei pe valoarea adăugată și al accizelor, autoritățile fiscale și alte autorități naționale trebuie să țină cont de jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene.

alin. 12 În cazul în care se constată că există un abuz de drept, tranzacțiile implicate în astfel de practici abuzive trebuie redefinite, astfel încât să se restabilească situația care ar fi prevalat în lipsa tranzacțiilor ce au constituit abuzul. Organele fiscale competente au dreptul de a anula TVA dedusă în legătură cu fiecare tranzacție ori de câte ori se constată că dreptul de deducere a fost exercitat în mod abuziv. Pentru a invoca abuzul de drept, trebuie să fie îndeplinite cumulativ două condiții:

a) tranzacțiile în cauză, în pofida aplicării formale a condițiilor prevăzute de dispozițiile legale, au drept rezultat garantarea unor avantaje fiscale care ar contraveni scopului acelor dispoziții legale;

b) trebuie dovedit, în mod obiectiv, faptul că scopul esențial al operațiunilor în cauză este de a se obține un avantaj fiscal.

alin. 1) Procedura de aplicare a prevederilor *alin. 1* se stabilește prin ordin al președintelui A.N.A.F.

Art. 12 Venituri obținute din România de nerezidenți

Sunt considerate ca fiind obținute din România, indiferent dacă sunt primite în România sau în străinătate, în special următoarele venituri:

- a) venituri atribuibile unui sediu permanent în România;
- b) venituri din activitățile dependente desfășurate în România;
- c) dividende de la un rezident;
- d) dobânzi de la un rezident;
- e) dobânzi de la un nerezident care are un sediu permanent în România, dacă dobânda este o cheltuială a sediului permanent;
- f) redevențe de la un rezident;
- g) redevențe de la un nerezident care are un sediu permanent în România, dacă redevența este o cheltuială a sediului permanent;
- h) veniturile unei persoane juridice străine obținute din transferul proprietăților imobiliare situate în România sau al oricăror drepturi legate de aceste proprietăți, inclusiv închirierea sau cedarea folosinței bunurilor proprietății imobiliare situate în România, veniturile din exploatarea resurselor naturale situate în România, precum și veniturile din vânzarea-cesiunea titlurilor de participare deținute la o persoană juridică română;
- i) veniturile unei persoane fizice nerezidente obținute din închirierea sau din altă formă de cedare a dreptului de folosință a unei proprietăți imobiliare situate în România, din transferul proprietăților imobiliare situate în România, din transferul titlurilor de participare, deținute la o persoană juridică română, și din transferul titlurilor de valoare emise de rezidenți români;
- j) veniturile din pensii definite la art. 99;
- k) veniturile din servicii prestate în România, exclusiv transportul internațional și prestările de servicii accesorii acestui transport;
- l) venituri din prestarea de servicii de management sau de consultanță din orice domeniu, dacă aceste venituri sunt obținute de la un rezident sau dacă veniturile respective sunt cheltuieli ale unui sediu permanent în România;
- m) venituri reprezentând remunerații primite de nerezidenții ce au calitatea de administrator, fondator sau membru al consiliului de administrație al unei persoane juridice române;
- n) comisioane de la un rezident;
- o) comisioane de la un nerezident care are un sediu permanent în România, dacă comisionul este o cheltuială a sediului permanent;
- p) venituri din activități sportive și de divertisment desfășurate în România, indiferent dacă veniturile sunt primite de către persoanele care participă efectiv la asemenea activități sau de către alte persoane;
- q) venituri din premii acordate la concursuri organizate în România;
- r) venituri obținute la jocurile de noroc practicate în România;
- s) venituri realizate din lichidarea unei persoane juridice române;
- ș) venituri realizate din transferul masei patrimoniale de la fiduciar la beneficiarul nerezident în cadrul operațiunii de fiducie.

TITLUL II Impozitul pe profit

CAPITOLUL I Dispoziții generale

ART. 13 Contribuabili

alin. 1 Sunt obligate la plata impozitului pe profit, conform prezentului titlu, următoarele persoane, denumite în continuare contribuabili:

- a) persoanele juridice române, cu excepțiile prevăzute la alin. 2;
 - b) persoanele juridice străine care desfășoară activitate prin intermediul unui sediu permanent/mai multor sedii permanente în România;
 - c) persoanele juridice străine care au locul de exercitare a conducerii efective în România;
 - d) persoanele juridice străine care realizează venituri astfel cum sunt prevăzute la art. 12 lit. h;
 - e) persoanele juridice cu sediul social în România, înființate potrivit legislației europene.
- alin. 2** Nu intră sub incidența prezentului titlu următoarele persoane juridice române:
- a) Trezoreria Statului;

b) instituția publică, înființată potrivit legii, cu excepția activităților economice desfășurate de aceasta;

c) Academia Română, precum și fundațiile înființate de Academia Română în calitate de fondator unic, cu excepția activităților economice desfășurate de acestea;

d) Banca Națională a României;

e) Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar, constituit potrivit legii;

f) Fondul de compensare a investitorilor, înființat potrivit legii;

g) Fondul de garantare a pensiilor private, înființat potrivit legii;

h) persoana juridică română care plătește impozit pe veniturile microîntreprinderilor, în conformitate cu prevederile *titlului III*;

i) fundația constituită ca urmare a unui legat;

j) entitatea transparentă fiscal cu personalitate juridică.

Art. 14 Sfera de cuprindere a impozitului

Impozitul pe profit se aplică după cum urmează:

a) în cazul persoanelor juridice române, al persoanelor juridice străine având locul de exercitare a conducerii efective în România, precum și al persoanelor juridice cu sediul social în România, înființate potrivit legislației europene, asupra profitului impozabil obținut din orice sursă, atât din România, cât și din străinătate;

b) în cazul persoanelor juridice străine care desfășoară activitate prin intermediul unui sediu permanent/mai multor sedii permanente în România, asupra profitului impozabil atribuibil sediului permanent, respectiv asupra profitului impozabil la nivelul sediului permanent desemnat să îndeplinească obligațiile fiscale;

c) în cazul persoanelor juridice străine care realizează venituri astfel cum sunt prevăzute la *art. 12 lit. h*, asupra profitului impozabil aferent acestora.

Art. 15 Reguli speciale de impozitare

alin. 1 În cazul următoarelor persoane juridice române, la calculul rezultatului fiscal sunt considerate venituri neimpozabile următoarele tipuri de venituri:

a) pentru cultele religioase, veniturile obținute din producerea și valorificarea obiectelor și produselor necesare activității de cult, potrivit legii, veniturile obținute din chirii, veniturile obținute din cedarea/înstrăinarea activelor corporale, alte venituri obținute din activități economice sau de natura celor prevăzute la *alin. 2*, veniturile din despăgubiri, în formă bănească, obținute ca urmare a măsurilor reparatorii prevăzute de legile privind reconstituirea dreptului de proprietate, cu condiția ca sumele respective să fie utilizate, în anul curent și/sau în anii următori, pentru întreținerea și funcționarea unităților de cult, pentru lucrări de construcție, de reparație și de consolidare a lăcașurilor de cult și a clădirilor ecleziastice, pentru învățământ, pentru furnizarea, în nume propriu și/sau în parteneriat, de servicii sociale, acreditate în condițiile legii, pentru acțiuni specifice și alte activități nonprofit ale cultelor religioase, potrivit *Legii nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor, republicată*;

b) pentru instituțiile de învățământ particular superior acreditate, precum și cele autorizate, veniturile obținute și utilizate, în anul curent sau în anii următori, potrivit reglementărilor legale din domeniul educației naționale;

c) pentru asociațiile de proprietari constituite ca persoane juridice și asociațiile de locatari recunoscute ca asociații de proprietari, veniturile obținute și utilizate, în anul curent sau în anii următori, pentru îmbunătățirea utilităților și a eficienței clădirii, pentru întreținerea și repararea proprietății comune, potrivit legii;

d) pentru Societatea Națională de Cruce Roșie din România, veniturile obținute și utilizate, în anul curent sau în anii următori, potrivit *Legii Societății Naționale de Cruce Roșie din România nr. 139/1995, cu modificările și completările ulterioare*.

alin. 2 În cazul organizațiilor nonprofit, organizațiilor sindicale, organizațiilor patronale, la calculul rezultatului fiscal, următoarele tipuri de venituri sunt venituri neimpozabile:

a) cotizațiile și taxele de înscriere ale membrilor;

b) contribuțiile bănești sau în natură ale membrilor și simpatizanților;

c) taxele de înregistrare stabilite potrivit legislației în vigoare;

d) veniturile obținute din vize, taxe și penalități sportive sau din participarea la competiții și demonstrații sportive;

e) donațiile, precum și banii sau bunurile primite prin sponsorizare/mecenat;

f) veniturile din dividende, dobânzi, precum și din diferențele de curs valutar aferente disponibilităților și veniturilor neimpozabile;

g) veniturile din dobânzi obținute de casele de ajutor reciproc din acordarea de împrumuturi potrivit legii de organizare și funcționare;

h) veniturile pentru care se datorează impozit pe spectacole;

i) resursele obținute din fonduri publice sau din finanțări nerambursabile;

j) veniturile realizate din acțiuni ocazionale precum: evenimente de strângere de fonduri cu taxă de participare, serbări, tombole, conferințe, utilizate în scop social sau profesional, potrivit statutului acestora;

k) veniturile rezultate din cedarea activelor corporale aflate în proprietatea organizațiilor nonprofit, altele decât cele care sunt sau au fost folosite într-o activitate economică;

l) veniturile obținute din reclamă și publicitate, veniturile din închirieri de spații publicitare pe: clădiri, terenuri, tricouri, cărți, reviste, ziare, realizate de organizațiile nonprofit de utilitate publică, potrivit legilor de organizare și funcționare, din domeniul culturii, cercetării științifice, învățământului, sportului, sănătății, precum și de camerele de comerț și industrie, organizațiile sindicale și organizațiile patronale; nu se includ în această categorie veniturile obținute din prestări de servicii de intermediere în reclamă și publicitate;

m) sumele primite ca urmare a nerespectării condițiilor cu care s-a făcut donația/sponsorizarea, potrivit legii, sub rezerva ca sumele respective să fie utilizate de către organizațiile nonprofit, în anul curent sau în anii următori, pentru realizarea scopului și obiectivelor acestora, potrivit actului constitutiv sau statutului, după caz;

n) veniturile realizate din despăgubiri de la societățile de asigurare pentru pagubele produse la activele corporale proprii, altele decât cele care sunt utilizate în activitatea economică;

o) sumele primite din impozitul pe venit datorat de persoanele fizice, potrivit prevederilor *titlului IV*;

p) sumele colectate de organizațiile colective autorizate, potrivit legii, pentru îndeplinirea responsabilităților de finanțare a gestionării deșeurilor.

alin. 3 În cazul organizațiilor nonprofit, organizațiilor sindicale, organizațiilor patronale, pentru calculul rezultatului fiscal sunt neimpozabile și alte venituri realizate, până la nivelul echivalentului în lei a 15.000 euro, într-un an fiscal, dar nu mai mult de 10% din veniturile totale neimpozabile prevăzute la *alin. 2*. Aceste organizații datorează impozit pe profit pentru partea din profitul impozabil care corespunde veniturilor, altele decât cele considerate venituri neimpozabile, potrivit *alin. 2* sau potrivit prezentului alineat, asupra căreia se aplică cota prevăzută la *art. 17* sau *18*, după caz.

alin. 4 Formele asociative de proprietate asupra terenurilor cu vegetație forestieră, pășunilor și fânețelor, cu personalitate juridică, aplică pentru calculul rezultatului fiscal prevederile *alin. 2* și *3*.

alin. 5 Prevederile prezentului articol se aplică cu respectarea legislației în materia ajutorului de stat.

Art. 16 Anul fiscal

alin. 1 Anul fiscal este anul calendaristic.

alin. 2 Când un contribuabil se înființează sau încetează să mai existe în cursul unui an fiscal, perioada impozabilă este perioada din anul calendaristic pentru care contribuabilul a existat.

alin. 3 Când un contribuabil se înființează în cursul unui an fiscal, perioada impozabilă începe:

a) de la data înregistrării acestuia în registrul comerțului, dacă are această obligație potrivit legii;

b) de la data înregistrării în registrul ținut de instanțele judecătorești sau alte autorități competente, dacă are această obligație, potrivit legii;

c) pentru sediul permanent, de la data la care persoana juridică străină începe să își desfășoare, integral sau parțial, activitatea în România, potrivit *art. 8*, cu excepția sediului care, potrivit legii, se înregistrează în registrul comerțului, pentru care perioada impozabilă începe la data înregistrării în registrul comerțului.

alin. 4 Când un contribuabil încetează în cursul unui an fiscal, perioada impozabilă se încheie:

a) în cazul fuziunilor sau divizărilor care au ca efect juridic încetarea existenței persoanelor juridice absorbite/divizate prin dizolvare fără lichidare, la una dintre următoarele date:

1. la data înregistrării în registrul comerțului/registrul ținut de instanțele judecătorești competente sau de alte autorități competente a noii persoane juridice ori a ultimei dintre ele, în cazul constituirii uneia sau mai multor persoane juridice noi;

2. la data înregistrării hotărârii ultimei adunări generale care a aprobat operațiunea sau de la altă dată stabilită prin acordul părților în cazul în care se stipulează că operațiunea va avea efect la o altă dată, potrivit legii;

3. la data înmatriculării persoanei juridice înființate potrivit legislației europene, în cazul în care prin fuziune se constituie asemenea persoane juridice;

b) în cazul dizolvării urmate de lichidarea contribuabilului, la data încheierii operațiunilor de lichidare, dar nu mai târziu de data depunerii situațiilor financiare la organul fiscal competent;

c) în cazul încetării existenței unui sediu permanent, potrivit *art. 8*, la data radierii înregistrării fiscale.

alin. 5 Prin excepție de la prevederile *alin. 1* și *2*, contribuabilii care au optat, în conformitate cu legislația contabilă în vigoare, pentru un exercițiu financiar diferit de anul calendaristic pot opta ca anul fiscal să corespundă exercițiului financiar. Primul an fiscal modificat include și perioada anterioară din anul calendaristic cuprinsă între 1 ianuarie și ziua anterioară primei zi a anului fiscal modificat, acesta reprezentând un singur an fiscal. Contribuabilii comunică organelor fiscale competente opțiunea pentru anul fiscal modificat, în termen de 15 zile de la data începerii anului fiscal modificat sau de la data înregistrării acestora, după caz.

alin. 6 Prin excepție de la prevederile *alin. 1* și *5*, în cazul contribuabililor care se dizolvă cu lichidare, perioada cuprinsă între prima zi a anului fiscal următor celui în care a fost deschisă procedura lichidării și data închiderii procedurii de lichidare se consideră un singur an fiscal.

alin. 7 În cazul contribuabililor prevăzuți la *alin. 5*, dreptul organului fiscal de a stabili impozitul pe profit se prescrie în termen de 5 ani începând cu data de întâi a lunii următoare celei în care se împlinesc 6 luni de la încheierea anului fiscal pentru care se datorează obligația fiscală.

Art. 17 Cota de impozitare

Cota de impozit pe profit care se aplică asupra profitului impozabil este de 16%.

Art. 18 Regimul special pentru contribuabilii care desfășoară activități de natura barurilor de noapte, cluburilor de noapte, discotecilor, cazinourilor

Contribuabilii care desfășoară activități de natura barurilor de noapte, cluburilor de noapte, discotecilor sau cazinourilor, inclusiv persoanele juridice care realizează aceste venituri în baza unui contract de asociere, și în cazul cărora impozitul pe profit datorat pentru activitățile prevăzute în acest articol este mai mic decât 5% din veniturile respective, sunt obligați la plata impozitului în cotă de 5% aplicat acestor venituri înregistrate.

CAPITOLUL II Calculul rezultatului fiscal

Art. 19 Reguli generale

alin. 1 Rezultatul fiscal se calculează ca diferență între veniturile și cheltuielile înregistrate conform reglementărilor contabile aplicabile, din care se scad veniturile neimpozabile și deducerile fiscale și la care se adaugă cheltuielile nedeductibile. La stabilirea rezultatului fiscal se iau în calcul și elemente similare veniturilor și cheltuielilor, potrivit normelor metodologice, precum și pierderile fiscale care se recuperează în conformitate cu prevederile *art. 31*. Rezultatul fiscal pozitiv este profit impozabil, iar rezultatul fiscal negativ este pierdere fiscală.

alin. 2 Rezultatul fiscal se calculează trimestrial/anual, cumulat de la începutul anului fiscal.

alin. 3 Pentru determinarea rezultatului fiscal, erorile înregistrate în contabilitate se corectează astfel:

a) erorile care se corectează potrivit reglementărilor contabile pe seama rezultatului reportat, prin ajustarea rezultatului fiscal al anului la care se referă acestea și depunerea unei declarații rectificative în condițiile prevăzute de Codul de procedură fiscală;

b) erorile care se corectează potrivit reglementărilor contabile pe seama contului de profit și pierdere sunt luate în calcul pentru determinarea rezultatului fiscal în anul în care se efectuează corectarea acestora.

alin. 4 Metodele contabile, stabilite prin reglementări legale în vigoare, privind ieșirea din gestiune a stocurilor sunt recunoscute la calculul rezultatului fiscal.

alin. 5 În cazul contribuabililor care desfășoară activități de servicii internaționale, în baza convențiilor la care România este parte, veniturile și cheltuielile efectuate în scopul realizării acestora sunt luate în calcul la determinarea rezultatului fiscal, potrivit unor norme speciale stabilite în conformitate cu reglementările din aceste convenții.

alin. 6 Tranzacțiile între persoane afiliate se realizează conform principiului valorii de piață. La stabilirea rezultatului fiscal al persoanelor afiliate se au în vedere reglementările privind prețurile de transfer, prevăzute de Codul de procedură fiscală.

alin. 7 În scopul determinării rezultatului fiscal, contribuabilii sunt obligați să evidențieze în registrul de evidență fiscală veniturile impozabile înregistrate într-un an fiscal, potrivit *alin. 1*, precum și cheltuielile efectuate în scopul desfășurării activității economice, în același an fiscal, inclusiv cele reglementate prin acte normative în vigoare, potrivit *art. 25*.

Art. 20 Deduceri pentru cheltuielile de cercetare-dezvoltare

alin. 1 La calculul rezultatului fiscal, pentru activitățile de cercetare-dezvoltare, definite potrivit legii, se acordă următoarele stimulente fiscale:

a) deducerea suplimentară la calculul rezultatului fiscal, în proporție de 50%, a cheltuielilor eligibile pentru aceste activități; deducerea suplimentară se calculează trimestrial/anual; în cazul în care se realizează pierdere fiscală, aceasta se recuperează potrivit dispozițiilor *art. 31*;

b) aplicarea metodei de amortizare accelerată și în cazul aparaturii și echipamentelor destinate activităților de cercetare-dezvoltare.

alin. 2 Stimulentele fiscale se acordă, cu respectarea legislației în materia ajutorului de stat, pentru activitățile de cercetare-dezvoltare desfășurate în scopul obținerii de rezultate ale cercetării, valorificabile de către contribuabil, activități efectuate atât pe teritoriul național, cât și în statele membre ale Uniunii Europene sau în statele care aparțin Spațiului Economic European.

alin. 3 Activitățile de cercetare-dezvoltare eligibile pentru acordarea deducerii suplimentare la determinarea rezultatului fiscal trebuie să fie din categoriile activităților de cercetare aplicativă și/sau de dezvoltare tehnologică, relevante pentru activitatea desfășurată de către contribuabili.

alin. 4 Stimulentele fiscale se acordă separat pentru activitățile de cercetare-dezvoltare din fiecare proiect desfășurat.

alin. 5 În aplicarea prevederilor prezentului articol se elaborează norme privind deducerile pentru cheltuielile de cercetare-dezvoltare, aprobate prin ordin comun al ministrului finanțelor publice și al ministrului educației și cercetării științifice.

alin. 6 Deducerile prevăzute de acest articol nu se recalculează în cazul nerealizării obiectivelor proiectului de cercetare-dezvoltare.

Art. 21 Reguli fiscale pentru contribuabilii care aplică reglementările contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară

Contribuabilii care aplică reglementările contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară pentru determinarea rezultatului fiscal vor avea în vedere și următoarele reguli:

a) pentru sumele înregistrate în rezultatul reportat provenit din actualizarea cu rata inflației, ca urmare a implementării reglementărilor contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară ca bază a contabilității, se aplică următorul tratament fiscal:

1. sumele brute înregistrate în creditul contului rezultatul reportat, provenite din actualizarea cu rata inflației a mijloacelor fixe amortizabile și a terenurilor, sunt tratate ca rezerve și impozitate potrivit *art. 26 alin. 5*, cu condiția evidențierii în soldul creditor al acestuia, analitic distinct;

2. în situația în care sumele brute înregistrate în creditul contului rezultatul reportat, provenite din actualizarea cu rata inflației a mijloacelor fixe amortizabile și a terenurilor, nu sunt menținute în soldul creditor al acestuia, analitic distinct, sumele respective se impozitează astfel:

◆ sumele care au fost anterior deduse se impozitează la momentul utilizării potrivit *art. 26 alin. 5*; diminuarea soldului creditor al contului rezultatul reportat, analitic distinct, în care sunt înregistrate sumele din actualizarea cu rata inflației a mijloacelor fixe amortizabile și a terenurilor cu sumele rezultate din actualizarea cu rata inflației a amortizării mijloacelor fixe, se consideră utilizare a rezervei;

◆◆ sumele care sunt deduse ulterior prin intermediul amortizării fiscale sau al cheltuielilor privind activele cedate și/sau casate se impozitează concomitent cu deducerea amortizării fiscale, respectiv la momentul scăderii din gestiune a mijloacelor fixe și terenurilor, după caz;

3. sumele înregistrate în creditul contului rezultatul reportat din actualizarea cu rata inflației a activelor, cu excepția actualizării cu rata inflației a mijloacelor fixe amortizabile și a terenurilor, nu reprezintă elemente similare veniturilor;

4. sumele înregistrate în debitul contului rezultatul reportat din actualizarea cu rata inflației a pasivelor, cu excepția actualizării cu rata inflației a amortizării mijloacelor fixe, nu reprezintă elemente similare cheltuielilor;

b) pentru sumele înregistrate în rezultatul reportat provenit din alte ajustări, ca urmare a implementării reglementărilor contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară ca bază a contabilității, cu excepția sumelor care provin din actualizarea cu rata inflației, se aplică următorul tratament fiscal:

1. sumele care provin din anularea unor cheltuieli pentru care s-a acordat deducere reprezintă elemente similare veniturilor;

2. sumele care reprezintă elemente de natura veniturilor înregistrate potrivit reglementărilor contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară reprezintă elemente similare veniturilor, cu excepția celor prevăzute la *art. 23 și 24*;

3. sumele care reprezintă elemente de natura cheltuielilor înregistrate potrivit reglementărilor contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară sunt considerate elemente similare cheltuielilor numai dacă acestea sunt deductibile în conformitate cu prevederile *art. 25*;

4. sumele care provin din anularea unor cheltuieli pentru care nu s-a acordat deducere nu reprezintă elemente similare veniturilor;

5. sumele care provin din anularea unor venituri care au reprezentat venituri neimpozabile nu reprezintă elemente similare cheltuielilor;

c) în cazul în care în rezultatul reportat provenit din alte ajustări, ca urmare a implementării reglementărilor contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară ca bază a contabilității, se înregistrează sume care provin din retratarea unor provizioane, sumele care provin din anularea provizioanelor care au reprezentat cheltuieli nedeductibile nu reprezintă elemente similare veniturilor, iar sumele rezultate din constituirea provizioanelor conform reglementărilor contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară nu reprezintă elemente similare cheltuielilor.

Art. 22 Scutirea de impozit a profitului reinvestit

alin. 1 Profitul investit în echipamente tehnologice, calculatoare electronice și echipamente periferice, mașini și aparate de casă, de control și de facturare, precum și în programe informatice, produse și/sau achiziționate, inclusiv în baza contractelor de leasing financiar, și puse în funcțiune, folosite în scopul desfășurării activității economice, este scutit de impozit. Activele corporale pentru care se aplică scutirea de impozit sunt cele prevăzute în subgrupa 2.1, respectiv în clasa 2.2.9 din Catalogul privind clasificarea și duratele normale de funcționare a mijloacelor fixe.

alin. 2 Profitul investit potrivit *alin. 1* reprezintă soldul contului de profit și pierdere, respectiv profitul contabil brut cumulat de la începutul anului, obținut până în trimestrul sau în anul punerii în funcțiune a activelor prevăzute la *alin. 1*. Scutirea de impozit pe profit aferentă investițiilor realizate se acordă în limita impozitului pe profit datorat pentru perioada respectivă.

alin. 3 Pentru contribuabilii care au obligația de a plăti impozit pe profit trimestrial, în situația în care se efectuează investiții în trimestrele anterioare, din profitul contabil brut cumulat de la începutul anului se scade suma profitului investit anterior pentru care s-a aplicat facilitatea. În cazul în care în trimestrul în care se pun în funcțiune activele prevăzute la *alin. (1)* se înregistrează pierdere contabilă, iar în trimestrul următor sau la sfârșitul anului se înregistrează profit contabil, impozitul pe profit aferent profitului investit nu se recalculează.

alin. 4 În cazul contribuabililor prevăzuți la *art. 47* care devin plătitori de impozit pe profit în conformitate cu prevederile *art. 52*, pentru aplicarea facilității se ia în considerare profitul contabil brut cumulat de la începutul trimestrului respectiv investit în activele prevăzute la *alin. 1*, puse în funcțiune începând cu trimestrul în care aceștia au devenit plătitori de impozit pe profit.

alin. 5 Scutirea se calculează trimestrial sau anual, după caz. Suma profitului pentru care s-a beneficiat de scutirea de impozit pe profit, mai puțin partea aferentă rezervei legale, se repartizează la sfârșitul exercițiului financiar, cu prioritate pentru constituirea rezervelor, până la concurența profitului contabil înregistrat la sfârșitul exercițiului financiar. În cazul în care la sfârșitul exercițiului financiar se realizează pierdere contabilă nu se efectuează recalcularea impozitului pe profit aferent profitului investit, iar contribuabilul nu repartizează la rezerve suma profitului investit.

alin. 6 Pentru activele prevăzute la *alin. 1*, care se realizează pe parcursul mai multor ani consecutivi, facilitatea se acordă pentru investițiile puse în funcțiune parțial în anul respectiv, în baza unor situații parțiale de lucrări.

alin. 7 Prevederile *alin. 1* se aplică pentru activele considerate noi, potrivit normelor metodologice.

alin. 8 Contribuabilii care beneficiază de prevederile *alin. 1* au obligația de a păstra în patrimoniu activele respective cel puțin o perioadă egală cu jumătate din durata de utilizare economică, stabilită potrivit reglementărilor contabile aplicabile, dar nu mai mult de 5 ani. În cazul nerespectării acestei condiții, pentru sumele respective se recalculează impozitul pe profit și se percep creanțe fiscale accesorii potrivit Codului de procedură fiscală, de la data aplicării facilității, potrivit legii. În acest caz, contribuabilul are obligația depunerii declarației fiscale rectificative. Nu intră sub incidența acestor prevederi activele menționate la *alin. 1* care se înscriu în oricare dintre următoarele situații:

a) sunt transferate în cadrul operațiunilor de reorganizare, efectuate potrivit legii;

b) sunt înstrăinate în procedura de lichidare/faliment, potrivit legii;

c) sunt distruse, pierdute, furate sau defecte și înlocuite, în condițiile în care aceste situații sunt demonstrate sau confirmate în mod corespunzător de contribuabil. În cazul activelor furate, contribuabilul demonstrează furtul pe baza actelor doveditoare emise de organele judiciare.

alin. 9 Prin excepție de la prevederile *art. 28 alin. 5 lit. b*, contribuabilii care beneficiază de prevederile *alin. 1* nu pot opta pentru metoda de amortizare accelerată pentru activele respective.

alin. 10 Contribuabilii care intră sub incidența prevederilor *art. 16 alin. 5* aplică prevederile prezentului articol în mod corespunzător pentru anul fiscal modificat.

alin. 11 Prevederile prezentului articol se aplică pentru profitul reinvestit în activele prevăzute la *alin. 1* produse și/sau achiziționate și puse în funcțiune până la data de 31 decembrie 2016 inclusiv.

Art. 23 Venituri neimpozabile

La calculul rezultatului fiscal, următoarele venituri sunt neimpozabile:

a) dividendele primite de la o persoană juridică română;

b) dividende primite de la o persoană juridică străină plătitoare de impozit pe profit sau a unui impozit similar impozitului pe profit, situată într-un stat terț, astfel cum acesta este definit la *art. 24 alin. 5 lit. c*, cu care România are încheiată o convenție de evitare a dublei impuneri, dacă persoana juridică română care primește dividendele deține la persoana juridică străină din statul terț, la data înregistrării acestora potrivit reglementărilor contabile aplicabile, pe o perioadă neîntreruptă de un an, minimum 10% din capitalul social al persoanei juridice care distribuie dividende;

c) valoarea titlurilor de participare noi sau sumele reprezentând majorarea valorii nominale a titlurilor de participare existente, înregistrate ca urmare a încorporării rezervelor, beneficiilor sau primelor de emisiune la persoanele juridice la care se dețin titluri de participare. Acestea sunt impozabile la data cesionării, transmiterii cu titlu gratuit, retragerii capitalului social sau lichidării persoanei juridice la care se dețin titlurile de participare, cu excepția celor aferente titlurilor de participare pentru care sunt îndeplinite condițiile prevăzute la *lit. i și j*;

d) veniturile din anularea, recuperarea, inclusiv refacturarea cheltuielilor pentru care nu s-a acordat deducere, veniturile din reducerea sau anularea provizioanelor pentru care nu s-a acordat deducere, veniturile din restituirea ori anularea unor dobânzi și/sau penalități pentru care nu s-a acordat deducere, precum și veniturile reprezentând anularea rezervei înregistrate ca urmare a participării în natură la capitalul altor persoane juridice sau ca urmare a majorării capitalului social la persoana juridică la care se dețin titlurile de participare;

e) veniturile din impozitul pe profit amânat determinat și înregistrat de către contribuabilii care aplică reglementările contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară;

f) veniturile reprezentând modificarea valorii juste a investițiilor imobiliare/activelor biologice, ca urmare a evaluării ulterioare utilizând modelul bazat pe valoarea justă de către contribuabilii care aplică

reglementările contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară. Aceste sume sunt impozabile concomitent cu deducerea amortizării fiscale, respectiv la momentul scăderii din gestiune a acestor investiții imobiliare/active biologice, după caz;

g) veniturile reprezentând creșteri de valoare rezultate din reevaluarea mijloacelor fixe, terenurilor, imobilizărilor necorporale, după caz, care compensează cheltuielile cu descreșterile anterioare aferente aceleiași imobilizări;

h) veniturile prevăzute expres în acorduri și memorandumuri ca fiind neimpozabile aprobate prin acte normative;

i) veniturile din evaluarea/reevaluarea/vânzarea/cesionarea titlurilor de participare deținute la o persoană juridică română sau la o persoană juridică străină situată într-un stat cu care România are încheiată o convenție de evitare a dublei impuneri, dacă la data evaluării/reevaluării/vânzării/cesionării inclusiv contribuabilul deține pe o perioadă neîntreruptă de un an minimum 10% din capitalul social al persoanei juridice la care are titlurile de participare. Nu intră sub incidența acestor prevederi veniturile din vânzarea/cesionarea titlurilor de participare deținute la o persoană juridică română de o persoană juridică rezidentă într-un stat cu care România nu are încheiată convenție de evitare a dublei impuneri;

j) veniturile din lichidarea unei alte persoane juridice române sau unei persoane juridice străine situate într-un stat cu care România are încheiată o convenție de evitare a dublei impuneri, dacă la data începerii operațiunii de lichidare, potrivit legii, contribuabilul deține pe o perioadă neîntreruptă de un an minimum 10% din capitalul social al persoanei juridice supuse operațiunii de lichidare;

k) sumele colectate, potrivit legii, pentru îndeplinirea responsabilităților de finanțare a gestionării deșeurilor;

l) veniturile aferente titlurilor de plată obținute de persoanele îndreptățite, potrivit legii, titulari inițiali aflați în evidența Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor sau moștenitorii legali ai acestora;

m) despăgubirile primite în baza hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului;

n) veniturile înregistrate printr-un sediu permanent dintr-un stat străin, în condițiile în care se aplică prevederile convenției de evitare a dublei impuneri încheiate între România și statul străin respectiv, iar convenția respectivă prevede ca metodă de evitare a dublei impuneri metoda scutirii;

o) sumele primite ca urmare a restituirii cotei-părți din aporturile acționarilor/asociaților, cu ocazia reducerii capitalului social, potrivit legii.

Art. 24 Regimul fiscal al dividendelor primite din statele membre ale Uniunii Europene

alin. 1 La calculul rezultatului fiscal sunt neimpozabile și:

a) dividendele distribuite unei persoane juridice române, societate-mamă, de o filială a sa situată într-un stat membru, inclusiv cele distribuite sediului său permanent situat într-un alt stat membru decât cel al filialei, dacă persoana juridică română întrunește cumulativ următoarele condiții:

1. are una dintre următoarele forme de organizare: societate în nume colectiv, societate în comandită simplă, societate pe acțiuni, societate în comandită pe acțiuni, societate cu răspundere limitată;

2. plătește impozit pe profit, potrivit prevederilor *titlului II*, fără posibilitatea unei opțiuni sau exceptări;

3. deține minimum 10% din capitalul social al filialei situate într-un alt stat membru, care distribuie dividendele;

4. la data înregistrării venitului din dividende deține participația minimă prevăzută la *pct. 3*, pe o perioadă neîntreruptă de cel puțin un an;

b) dividendele distribuite unor persoane juridice străine din state membre, societăți-mamă, de filialele acestora situate în alte state membre, prin intermediul sediilor permanente din România, dacă persoana juridică străină întrunește, cumulativ, următoarele condiții:

1. are una dintre formele de organizare prevăzute în *anexa nr. 1* care face parte integrantă din prezentul titlu;

2. în conformitate cu legislația fiscală a statului membru este considerată a fi rezident al statului membru respectiv și, în temeiul unei convenții privind evitarea dublei impuneri încheiate cu un stat terț, nu se consideră că are sediul fiscal în afara Uniunii Europene;

3. plătește, în conformitate cu legislația fiscală a unui stat membru, fără posibilitatea unei opțiuni sau exceptări, unul dintre impozitele prevăzute în *anexa nr. 2* care face parte integrantă din prezentul titlu sau un impozit similar impozitului pe profit reglementat de prezentul titlu;

4. deține minimum 10% din capitalul social al filialei situate într-un alt stat membru, care distribuie dividendele;

5. la data înregistrării venitului din dividende de către sediul permanent din România, persoana juridică străină deține participația minimă prevăzută la *pct. 4*, pe o perioadă neîntreruptă de cel puțin un an.

alin. 2 În situația în care, la data înregistrării venitului din dividende, condiția legată de perioada minimă de deținere de un an nu este îndeplinită, venitul este supus impunerii. Ulterior, în anul fiscal în care condiția este îndeplinită, venitul respectiv este considerat neimpozabil, cu recalcularea impozitului din anul fiscal în care acesta a fost impus. În acest sens, contribuabilul trebuie să depună o declarație rectificativă privind impozitul pe profit, în condițiile prevăzute de Codul de procedură fiscală.

alin. 3 Prevederile *alin. 1* nu se aplică profiturilor repartizate persoanelor juridice române, respectiv sediilor permanente din România ale unor persoane juridice străine dintr-un stat membru, în legătură cu lichidarea unei filiale dintr-un stat membru.

alin. 4 În situația în care dividendele distribuite persoanelor juridice române, respectiv sediilor permanente din România ale unor persoane juridice străine dintr-un stat membru sunt deductibile la nivelul filialei din statul membru, prevederile *alin. 1* nu se aplică.

alin. 5 În aplicarea prevederilor prezentului articol, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) stat membru - stat al Uniunii Europene;

b) filială dintr-un stat membru - persoană juridică străină al cărei capital social include și participația minimă prevăzută la *alin. 1 lit. a pct. 3 și lit. b pct. 4*, deținută de o persoană juridică română, respectiv de un sediu permanent din România al unei persoane juridice străine dintr-un stat membru și care întrunește, cumulativ, următoarele condiții:

1. are una dintre formele de organizare prevăzute în *anexa nr. 1* care face parte integrantă din prezentul titlu;

2. în conformitate cu legislația fiscală a statului membru este considerată a fi rezident al statului membru respectiv și, în temeiul unei convenții privind evitarea dublei impuneri încheiate cu un stat terț, nu se consideră că are sediul fiscal în afara Uniunii Europene;

3. plătește, în conformitate cu legislația fiscală a unui stat membru, fără posibilitatea unei opțiuni sau exceptări, unul dintre impozitele prevăzute în *anexa nr. 2* care face parte integrantă din prezentul titlu sau un impozit similar impozitului pe profit reglementat de prezentul titlu;

c) stat terț - oricare alt stat care nu este stat membru al Uniunii Europene.

alin. 6 Prevederile prezentului articol nu se aplică unui demers sau unor serii de demersuri care, fiind întreprinse cu scopul principal sau cu unul dintre scopurile principale de a obține un avantaj fiscal care contravine obiectului sau scopului prezentului articol, nu sunt oneste, având în vedere toate faptele și circumstanțele relevante. Un demers poate cuprinde mai multe etape sau părți. În înțelesul prezentului alineat, un demers sau o serie de demersuri sunt considerate ca nefiind oneste în măsura în care nu sunt întreprinse din motive comerciale valabile care reflectă realitatea economică. Dispozițiile prezentului alineat se completează cu prevederile existente în legislația internă sau în acorduri, referitoare la prevenirea evaziunii fiscale, a fraudei fiscale sau a abuzurilor.

alin. 7 Dispozițiile prezentului articol transpun prevederile *Directivei 2011/96/UE a Consiliului din 30 noiembrie 2011 privind regimul fiscal comun care se aplică societăților-mamă și filialelor acestora din diferite state membre*, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L nr. 345 din 29 decembrie 2011, cu amendamentele ulterioare.

Art. 25 Cheltuieli

alin. 1 Pentru determinarea rezultatului fiscal sunt considerate cheltuieli deductibile cheltuielile efectuate în scopul desfășurării activității economice, inclusiv cele reglementate prin acte normative în vigoare, precum și taxele de înscriere, cotizațiile și contribuțiile datorate către camerele de comerț și industrie, organizațiile patronale și organizațiile sindicale.

alin. 2 Cheltuielile cu salariile și cele asimilate salariilor astfel cum sunt definite potrivit *titlului IV* sunt cheltuieli deductibile pentru determinarea rezultatului fiscal, cu excepția celor reglementate la *alin. (3) și (4)*.

alin. 3 Următoarele cheltuieli au deductibilitate limitată:

a) cheltuielile de protocol în limita unei cote de 2% aplicată asupra profitului contabil la care se adaugă cheltuielile cu impozitul pe profit și cheltuielile de protocol. În cadrul cheltuielilor de protocol se includ și cheltuielile înregistrate cu taxa pe valoarea adăugată colectată potrivit prevederilor titlului VII, pentru cadourile oferite de contribuabil, cu valoare mai mare de 100 lei;

b) cheltuielile sociale, în limita unei cote de până la 5%, aplicată asupra valorii cheltuielilor cu salariile personalului, potrivit *Codului muncii*. Intră sub incidența acestei limite următoarele:

1. ajutoarele de înmormântare, ajutoarele pentru bolile grave și incurabile, ajutoarele pentru naștere, ajutoarele pentru proteze, ajutoarele pentru pierderi produse în gospodăriile proprii, ajutorarea copiilor din școli și centre de plasament;

2. cheltuielile pentru funcționarea corespunzătoare a unor unități aflate în administrarea contribuabililor, precum: creșe, grădinițe, școli, muzee, biblioteci, cantine, baze sportive, cluburi, cămine de nefamiliști și altele asemenea;

3. cheltuielile reprezentând: cadouri în bani sau în natură, inclusiv tichete cadou oferite salariaților și copiilor minori ai acestora, servicii de sănătate acordate în cazul bolilor profesionale și al accidentelor de muncă până la internarea într-o unitate sanitară, tichete de creșă acordate de angajator în conformitate cu legislația în vigoare, contravaloarea serviciilor turistice și/sau de tratament, inclusiv transportul, acordate de angajator pentru salariații proprii și membrii lor de familie, precum și contribuția la fondurile de intervenție ale asociațiilor profesionale ale minerilor;

4. alte cheltuieli cu caracter social efectuate în baza contractului colectiv de muncă sau a unui regulament intern;

c) cheltuielile reprezentând tichetele de masă și vouchere de vacanță acordate de angajatori, potrivit legii;

d) scăzămintele, perisabilitățile, pierderile rezultate din manipulare/depozitare, potrivit legii;

e) pierderile tehnologice care sunt cuprinse în norma de consum proprie necesară pentru fabricarea unui produs sau prestarea unui serviciu;

f) cheltuielile reprezentând cantitățile de energie electrică consumate la nivelul normei proprii de consum tehnologic sau, în lipsa acesteia, la nivelul normei aprobate de către Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, care include și consumul propriu comercial, pentru contribuabilii din domeniul distribuției energiei electrice;

g) cheltuielile cu provizioane/ajustări pentru depreciere și rezerve, în limita prevăzută la *art. 26*;

h) cheltuielile cu dobânda și diferențele de curs valutar, în limita prevăzută la *art. 27*;

i) amortizarea, în limita prevăzută la *art. 28*;

j) cheltuielile pentru funcționarea, întreținerea și repararea locuințelor de serviciu, deductibile în limita corespunzătoare suprafețelor construite prevăzute de *Legea locuinței nr. 114/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, care se majorează din punct de vedere fiscal cu 10%;

k) cheltuielile de funcționare, întreținere și reparații aferente unui sediu aflat în locuința proprietate personală a unei persoane fizice, folosită și în scop personal, deductibile în limita corespunzătoare suprafețelor puse la dispoziția societății în baza contractelor încheiate între părți, în acest scop;

l) 50% din cheltuielile aferente vehiculelor rutiere motorizate care nu sunt utilizate exclusiv în scopul activității economice, cu o masă totală maximă autorizată care să nu depășească 3.500 kg și care să nu aibă mai mult de 9 scaune de pasageri, incluzând și scaunul șoferului, aflate în proprietatea sau în folosința contribuabilului. Aceste cheltuieli sunt integral deductibile pentru situațiile în care vehiculele respective se înscriu în oricare dintre următoarele categorii:

1. vehiculele utilizate exclusiv pentru servicii de urgență, servicii de pază și protecție și servicii de curierat;

2. vehiculele utilizate de agenții de vânzări și de achiziții;

3. vehiculele utilizate pentru transportul de persoane cu plată, inclusiv pentru serviciile de taximetrie;

4. vehiculele utilizate pentru prestarea de servicii cu plată, inclusiv pentru închirierea către alte persoane sau pentru instruire de către școlile de șoferi;

5. vehiculele utilizate ca mărfuri în scop comercial.

Cheltuielile care intră sub incidența acestor prevederi nu includ cheltuielile privind amortizarea.

În cazul cheltuielilor aferente vehiculelor rutiere motorizate reprezentând diferențe de curs valutar înregistrate ca urmare a derulării unui contract de leasing, limita de 50% se aplică asupra diferenței

nefavorabile dintre veniturile din diferențe de curs valutar/veniturile financiare aferente creanțelor și datoriiilor cu decontare în funcție de cursul unei valute, rezultate din evaluarea sau decontarea acestora și cheltuielile din diferențe de curs valutar/cheltuielile financiare aferente;

m) cheltuielile de funcționare, întreținere și reparații, aferente autoturismelor folosite de persoanele cu funcții de conducere și de administrare ale persoanei juridice, deductibile limitat potrivit lit. l) la un singur autoturism aferent fiecărei persoane cu astfel de atribuții.

alin. 4 Următoarele cheltuieli nu sunt deductibile:

a) cheltuielile proprii ale contribuabilului cu impozitul pe profit datorat, inclusiv cele reprezentând diferențe din anii precedenți sau din anul curent, precum și impozitele pe profit sau pe venit plătite în străinătate. Sunt nedeductibile și cheltuielile cu impozitele nereținute la sursă în numele persoanelor fizice și juridice nerezidente, pentru veniturile realizate din România, precum și cheltuielile cu impozitul pe profit amânat înregistrat în conformitate cu reglementările contabile aplicabile;

b) dobânzile/majorările de întârziere, amenzile, confiscările și penalitățile, datorate către autoritățile române/străine, potrivit prevederilor legale, cu excepția celor aferente contractelor încheiate cu aceste autorități;

c) cheltuielile privind bunurile de natura stocurilor sau a mijloacelor fixe amortizabile constatate lipsă din gestiune ori degradate, neimputabile, precum și taxa pe valoarea adăugată aferentă, dacă aceasta este datorată potrivit prevederilor *titlului VII*. Aceste cheltuieli sunt deductibile pentru cazul în care stocurile/mijloacele fixe amortizabile se înscriu în oricare dintre următoarele situații/condiții:

1. au fost distruse ca urmare a unor calamități naturale sau a altor cauze de forță majoră, în condițiile stabilite prin norme;

2. au fost încheiate contracte de asigurare;

3. au fost degradate calitativ și se face dovada distrugerii;

4. au termen de valabilitate/expirare depășit, potrivit legii;

d) cheltuielile făcute în favoarea acționarilor sau asociaților, altele decât cele generate de plăți pentru bunurile livrate sau serviciile prestate contribuabilului, la prețul de piață pentru aceste bunuri sau servicii;

e) cheltuielile aferente veniturilor neimpozabile. În situația în care evidența contabilă nu asigură informația necesară identificării acestor cheltuieli, la determinarea rezultatului fiscal se iau în calcul cheltuielile de conducere și administrare, precum și alte cheltuieli comune ale contribuabilului, prin utilizarea unor chei corespunzătoare de repartizare a acestora sau proporțional cu ponderea veniturilor neimpozabile în totalul veniturilor înregistrate de contribuabil;

f) cheltuielile cu serviciile de management, consultanță, asistență sau alte servicii, prestate de o persoană situată într-un stat cu care România nu are încheiat un instrument juridic în baza căruia să se realizeze schimbul de informații. Aceste prevederi se aplică numai în situația în care cheltuielile sunt efectuate ca urmare a unor tranzacții calificate ca fiind artificiale conform *art. 11 alin. 3*;

g) cheltuielile cu primele de asigurare care nu privesc activele și riscurile asociate activității contribuabilului, cu excepția celor care privesc bunurile reprezentând garanție bancară pentru creditele utilizate în desfășurarea activității pentru care este autorizat contribuabilul sau utilizate în cadrul unor contracte de închiriere sau de leasing, potrivit clauzelor contractuale;

h) pierderile înregistrate la scoaterea din evidență a creanțelor, pentru partea neacoperită de provizion, potrivit *art. 26*, precum și cele înregistrate în alte cazuri decât următoarele:

1. punerea în aplicare a unui plan de reorganizare confirmat printr-o sentință judecătorească, în conformitate cu prevederile *Legii nr. 85/2014*;

2. procedura de faliment a debitorilor a fost închisă pe baza hotărârii judecătorești;

3. debitorul a decedat și creanța nu poate fi recuperată de la moștenitori;

4. debitorul este dizolvat, în cazul societății cu răspundere limitată cu asociat unic, sau lichidat, fără succesor;

5. debitorul înregistrează dificultăți financiare majore care îi afectează întreg patrimoniul;

6. au fost încheiate contracte de asigurare;

i) cheltuielile de sponsorizare și/sau mecenat și cheltuielile privind bursele private, acordate potrivit legii; contribuabilii care efectuează sponsorizări și/sau acte de mecenat, potrivit prevederilor *Legii nr. 32/1994 privind sponsorizarea, cu modificările și completările ulterioare*, și ale *Legii bibliotecilor nr. 334/2002, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, precum și cei care acordă burse private,

potrivit legii, scad sumele aferente din impozitul pe profit datorat la nivelul valorii minime dintre următoarele:

1. valoarea calculată prin aplicarea a 0,5% la cifra de afaceri; pentru situațiile în care reglementările contabile aplicabile nu definesc indicatorul cifra de afaceri, această limită se determină potrivit normelor;

2. valoarea reprezentând 20% din impozitul pe profit datorat.

Sumele care nu sunt scăzute din impozitul pe profit, potrivit prevederilor prezentei litere, se reportează în următorii 7 ani consecutivi. Recuperarea acestor sume se va efectua în ordinea înregistrării acestora, în aceleași condiții, la fiecare termen de plată a impozitului pe profit.

j) cheltuielile înregistrate în evidența contabilă, care au la bază un document emis de un contribuabil declarat inactiv conform prevederilor Codului de procedură fiscală, cu excepția celor reprezentând achiziții de bunuri efectuate în cadrul procedurii de executare silită și/sau a achizițiilor de bunuri/servicii de la persoane impozabile aflate în procedura falimentului potrivit *Legii nr. 85/2014*;

k) cheltuielile cu taxele, contribuțiile și cotizațiile către organizațiile neguvernamentale sau asociațiile profesionale care au legătură cu activitatea desfășurată de contribuabili și care depășesc echivalentul în lei a 4.000 euro anual, altele decât cele prevăzute de lege și la *alin. 1*;

l) cheltuielile din reevaluarea immobilizărilor necorporale/mijloacelor fixe, în cazul în care, ca urmare a efectuării unei reevaluări efectuate potrivit reglementărilor contabile aplicabile, se înregistrează o descreștere a valorii acestora;

m) cheltuielile reprezentând modificarea valorii juste a investițiilor imobiliare, în cazul în care, ca urmare a evaluării ulterioare utilizând modelul bazat pe valoarea justă de către contribuabilii care aplică reglementările contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară, se înregistrează o descreștere a valorii acestora;

n) cheltuielile reprezentând deprecierea/amortizarea mijloacelor fixe, înregistrate de către contribuabilii care aplică reglementările contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară, la momentul transferului din categoria activelor immobilizate deținute în vederea vânzării în categoria activelor immobilizate deținute pentru activitatea proprie;

o) cheltuielile din evaluarea activelor biologice în cazul în care, ca urmare a efectuării unei evaluări utilizând modelul bazat pe valoarea justă de către contribuabilii care aplică reglementările contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară, se înregistrează o descreștere a valorii acestora;

p) cheltuielile cu dobânzile, stabilite în conformitate cu reglementările contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară, în cazul în care mijloacele fixe/immobilizările necorporale/stocurile sunt achiziționate în baza unor contracte cu plată amânată;

q) cheltuielile cu beneficiile acordate salariaților în instrumente de capitaluri cu decontare în acțiuni. Acestea reprezintă elemente similare cheltuielilor la momentul acordării efective a beneficiilor, dacă acestea sunt impozitate conform *titlului IV*;

r) cheltuielile cu beneficiile acordate salariaților în instrumente de capitaluri cu decontare în numerar la momentul acordării efective a beneficiilor, dacă acestea nu sunt impozitate conform *titlului IV*;

s) cheltuielile înregistrate în evidența contabilă, indiferent de natura lor, dovedite ulterior ca fiind legate de fapte de corupție, potrivit legii;

ș) cheltuielile din evaluarea/reevaluarea titlurilor de participare, dacă la data evaluării/reevaluării sunt îndeplinite condițiile prevăzute la *art. 23 lit. i*.

alin. 5 Regia Autonomă "Administrația Patrimoniului Protocolului de Stat" deduce la calculul rezultatului fiscal cheltuielile curente și de capital pentru conservarea, protecția, întreținerea, repararea, funcționarea, instruirea personalului specializat, consolidarea, precum și alte cheltuieli aferente bazei materiale de reprezentare și protocol pe care o are în administrare.

alin. 6 Compania Națională "Imprimeria Națională" - S.A. deduce la calculul rezultatului fiscal:

a) cheltuielile aferente producerii și emiterii permiselor de ședere temporară/permanentă pentru cetățenii străini, în condițiile reglementărilor legale;

b) cheltuielile aferente producerii și eliberării cărții electronice de identitate, a cărții de identitate, a cărții de alegător aferente și a cărții de identitate provizorii, în condițiile prevăzute la *art. 10 alin. 2 din O.G. nr. 69/2002 privind unele măsuri pentru operaționalizarea sistemului informatic de emiterie și*

punere în circulație a documentelor electronice de identitate și rezidență, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

c) cheltuielile aferente producerii și eliberării cărții electronice de rezidență și a cărții de rezidență în condițiile prevăzute la art. 10 alin. 3 din O.G. nr. 69/2002, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

alin. 7 Sunt cheltuieli deductibile pentru determinarea rezultatului fiscal cheltuielile efectuate de operatorii economici cu evaluarea/reevaluarea activelor fixe corporale care aparțin domeniului public al statului sau al unităților administrativ-teritoriale, primite în administrare/concesiune, după caz, cheltuieli efectuate la solicitarea conducătorului instituției titulare a dreptului de proprietate.

alin. 8 Sunt cheltuieli deductibile pentru determinarea rezultatului fiscal cheltuielile efectuate de operatorii economici cu înscrierea în cărțile funciare sau cărțile de publicitate imobiliară, după caz, a dreptului de proprietate a statului sau a unităților administrativ-teritoriale asupra bunurilor publice primite în administrare/concesiune, după caz, cheltuieli efectuate la solicitarea conducătorului instituției titulare a dreptului de proprietate.

Art. 26 Provizioane/ajustări pentru depreciere și rezerve

alin. 1 Contribuabilul are dreptul la deducerea rezervelor și provizioanelor/ajustărilor pentru depreciere, numai în conformitate cu prezentul articol, astfel:

a) rezerva legală este deductibilă în limita unei cote de 5% aplicate asupra profitului contabil, la care se adaugă cheltuielile cu impozitul pe profit, până ce aceasta va atinge a cincea parte din capitalul social subscris și vărsat sau din patrimoniu, după caz;

b) provizioanele pentru garanții de bună execuție acordate clienților. Provizioanele pentru garanții de bună execuție acordate clienților se deduc trimestrial/anual numai pentru bunurile livrate, lucrările executate și serviciile prestate în cursul trimestrului/anului respectiv pentru care se acordă garanție în perioadele următoare, la nivelul cotelor prevăzute în convențiile încheiate sau la nivelul procentelor de garantare prevăzut în tariful lucrărilor executate ori serviciilor prestate;

c) ajustările pentru deprecierea creanțelor, înregistrate potrivit reglementărilor contabile aplicabile, în limita unui procent de 30% din valoarea acestora, altele decât cele prevăzute la lit. d, e, f, h și i, dacă creanțele îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

1. sunt neîncasate într-o perioadă ce depășește 270 de zile de la data scadenței;

2. nu sunt garantate de altă persoană;

3. sunt datorate de o persoană care nu este persoană afiliată contribuabilului;

d) provizioanele specifice, constituite de instituțiile financiare nebankare înscrise în Registrul general ținut de Banca Națională a României, de instituțiile de plată persoane juridice române care acordă credite legate de serviciile de plată, de instituțiile emitente de monedă electronică, persoane juridice române, care acordă credite legate de serviciile de plată, precum și provizioanele specifice constituite de alte persoane juridice, potrivit legilor de organizare și funcționare;

e) ajustările pentru depreciere aferente activelor pentru care, potrivit reglementărilor prudențiale ale Băncii Naționale a României, se determină ajustări prudențiale de valoare sau, după caz, valori ale pierderilor așteptate, înregistrate de către instituțiile de credit persoane juridice române și sucursalele din România ale instituțiilor de credit din state care nu sunt state membre ale Uniunii Europene sau din state care nu aparțin Spațiului Economic European, potrivit reglementărilor contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară, și filtrele prudențiale potrivit reglementărilor emise de Banca Națională a României. Sumele reprezentând reducerea sau anularea filtrelor prudențiale sunt elemente similare veniturilor;

f) ajustările pentru depreciere înregistrate de către sucursalele din România ale instituțiilor de credit din state membre ale Uniunii Europene și state aparținând Spațiului Economic European, potrivit reglementărilor contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară, aferente creditelor și plasamentelor care intră în sfera de aplicare a reglementărilor prudențiale ale Băncii Naționale a României referitoare la ajustările prudențiale de valoare aplicabile instituțiilor de credit persoane juridice române și sucursalelor din România ale instituțiilor de credit din state care nu sunt state membre ale Uniunii Europene sau din state care nu aparțin Spațiului Economic European;

g) rezervele tehnice constituite de societățile de asigurare și reasigurare, potrivit prevederilor legale de organizare și funcționare, cu excepția rezervei de egalizare. Pentru contractele de asigurare

cedate în reasigurare, rezervele se diminuează astfel încât nivelul acestora să acopere partea de risc care rămâne în sarcina asiguratorului, după deducerea reasigurării;

h) provizioanele tehnice constituite de persoanele juridice, administratori de fonduri de pensii facultative, respectiv administratori de fonduri de pensii administrate privat, potrivit prevederilor legale;

i) provizioanele de risc pentru operațiunile pe piețele financiare, constituite potrivit reglementărilor Autorității de Supraveghere Financiară;

j) ajustările pentru deprecierea creanțelor înregistrate potrivit reglementărilor contabile aplicabile, în limita unui procent de 100% din valoarea creanțelor, altele decât cele prevăzute la *lit. d, e, f, h și i*, dacă creanțele îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

1. sunt deținute la o persoană juridică asupra căreia este declarată procedura de deschidere a falimentului, pe baza hotărârii judecătorești prin care se atestă această situație, sau la o persoană fizică asupra căreia este deschisă procedura de insolvență pe bază de:

- plan de rambursare a datoriilor;

- lichidare de active;

- procedură simplificată;

2. nu sunt garantate de altă persoană;

3. sunt datorate de o persoană care nu este persoană afiliată contribuabilului;

k) provizioanele pentru închiderea și urmărirea postînchidere a depozitelor de deșeuri, constituite de contribuabilii care desfășoară activități de depozitare a deșeurilor, potrivit legii, în limita sumei stabilite prin proiectul pentru închiderea și urmărirea postînchidere a depozitului, corespunzătoare cotei-părți din tarifele de depozitare percepute;

l) provizioanele constituite de companiile aeriene din România pentru acoperirea cheltuielilor de întreținere și reparare a parcului de aeronave și a componentelor aferente, potrivit programelor de întreținere a aeronavelor, aprobate corespunzător de către Autoritatea Aeronautică Civilă Română;

m) rezervele reprezentând cota de cheltuieli necesare dezvoltării și modernizării producției de țiței și gaze naturale, rafinării, transportului și distribuției petroliere, precum și cele aferente programului geologic sau altor domenii de activitate, prevăzute prin acte normative, constituite potrivit legii. Acestea se includ în veniturile impozabile pe măsura amortizării acestor active sau a scăderii lor din evidență, respectiv pe măsura efectuării cheltuielilor finanțate din această sursă;

n) ajustările pentru deprecierea mijloacelor fixe amortizabile constituite pentru situațiile în care:

1. sunt distruse ca urmare a unor calamități naturale sau a altor cauze de forță majoră, în condițiile stabilite prin norme;

2. au fost încheiate contracte de asigurare.

alin. 2 Contribuabilii autorizați să desfășoare activitate în domeniul exploatării zăcămintelor naturale sunt obligați să înregistreze în evidența contabilă și să deducă provizioane pentru dezafectarea sondelor, demobilizarea instalațiilor, a dependințelor și anexelor, precum și pentru reabilitarea mediului, inclusiv refacerea terenurilor afectate și pentru redarea acestora în circuitul economic, silvic sau agricol, în limita unei cote de 1% aplicate asupra rezultatului contabil din exploatare aferent segmentului de exploatare și producție de resurse naturale, cu excepția rezultatului din exploatare corespunzător perimetrelor marine ce includ zone de adâncime cu apă mai mare de 100 m și fără a include rezultatul altor segmente de activitate ale contribuabilului, pe toată durata de funcționare a exploatării zăcămintelor naturale.

alin. 3 Pentru titularii de acorduri petroliere, care desfășoară operațiuni petroliere în perimetre marine ce includ zone cu adâncime de apă mai mare de 100 m, cota provizionului constituit pentru dezafectarea sondelor, demobilizarea instalațiilor, a dependințelor și anexelor, precum și pentru reabilitarea mediului este de 10%, aplicată asupra părții din rezultatul contabil din exploatare aferent segmentului de explorare și producție de resurse naturale ce corespunde acestor perimetre marine și fără a include rezultatul altor segmente de activitate ale contribuabilului, pe toată perioada exploatării petroliere.

alin. 4 Regia Autonomă Administrația Română a Serviciilor de Trafic Aerian - ROMATSA constituie trimestrial un provizion, potrivit prevederilor legale, pentru diferența dintre veniturile din exploatare realizate efectiv din activitatea de rută aeriană și costurile efective ale activității de rută aeriană, care este utilizat pentru acoperirea cheltuielilor de exploatare care depășesc tarifele stabilite anual de EUROCONTROL.

alin. 5 Reducerea sau anularea oricărui provizion ori a rezervei care a fost anterior dedusă, inclusiv rezerva legală, se include în rezultatul fiscal, ca venituri impozabile sau elemente similare veniturilor, indiferent dacă reducerea sau anularea este datorată modificării destinației provizionului sau a rezervei, distribuirii provizionului sau rezervei către participanți sub orice formă, lichidării, divizării sub orice formă, fuziunii contribuabilului sau oricărui altui motiv. Prevederile prezentului alineat nu se aplică dacă un alt contribuabil preia un provizion sau o rezervă în legătură cu o divizare sau fuziune, sub orice formă, reglementările acestui articol aplicându-se în continuare aceluși provizion sau rezervă.

alin. 6 Prin excepție de la prevederile *alin. 5*, rezervele din reevaluarea mijloacelor fixe, inclusiv a terenurilor, efectuată după data de 1 ianuarie 2004, care sunt deduse la calculul profitului impozabil prin intermediul amortizării fiscale sau al cheltuielilor privind activele cedate și/sau casate, se impozitează concomitent cu deducerea amortizării fiscale, respectiv la momentul scăderii din gestiune a acestor mijloace fixe, după caz.

alin. 7 Prin excepție de la prevederile *alin. 5*, rezervele din reevaluarea imobilizărilor necorporale, efectuată de către contribuabilii care aplică reglementările contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară, care sunt deduse la calculul profitului impozabil prin intermediul amortizării fiscale sau al cheltuielilor cu cedarea imobilizărilor necorporale, se impozitează concomitent cu deducerea amortizării fiscale, respectiv la momentul scăderii din gestiune a acestor imobilizări necorporale, după caz.

alin. 8 Prin excepție de la prevederile *alin. 5*, în cazul în care nivelul capitalului social subscris și vărsat sau al patrimoniului a fost diminuat, partea din rezerva legală corespunzătoare diminuării, care a fost anterior dedusă, reprezintă elemente similare veniturilor. Prevederile prezentului alineat nu se aplică în situația în care, ca urmare a efectuării unor operațiuni de reorganizare, prevăzute de lege, rezerva legală a persoanei juridice beneficiare depășește a cincea parte din capitalul social sau din patrimoniul social, după caz, sau în situația în care rezerva constituită de persoanele juridice care furnizează utilități societăților care se restructurează, se reorganizează sau se privatizează este folosită pentru acoperirea pierderilor de valoare a pachetului de acțiuni obținut în urma procedurii de conversie a creanțelor.

alin. 9 Rezervele reprezentând facilități fiscale nu pot fi utilizate pentru majorarea capitalului social, pentru distribuire sau pentru acoperirea pierderilor. În cazul în care nu sunt respectate prevederile prezentului alineat, aceste sume se impozitează ca elemente similare veniturilor în perioada fiscală în care sunt utilizate. În situația în care sunt menținute până la lichidare, acestea nu sunt luate în calcul la rezultatul fiscal al lichidării. Nu se supun impozitării rezervele de influențe de curs valutar aferente aprecierii disponibilităților în valută, constituite potrivit legii, înregistrate de instituțiile de credit - persoane juridice române și sucursalele băncilor străine, care își desfășoară activitatea în România.

alin. 10 În înțelesul prezentului articol, prin constituirea unui provizion sau a unei rezerve se înțelege și majorarea unui provizion sau a unei rezerve.

Art. 27 Cheltuieli cu dobânzile și diferențe de curs valutar

alin. 1 Cheltuielile cu dobânzile sunt integral deductibile în cazul în care gradul de îndatorare a capitalului este mai mic sau egal cu 3. Gradul de îndatorare a capitalului se determină ca raport între capitalul împrumutat cu termen de rambursare peste un an și capitalul propriu, ca medie a valorilor existente la începutul anului și sfârșitul perioadei pentru care se determină impozitul pe profit. Prin capital împrumutat se înțelege totalul creditelor și împrumuturilor cu termen de rambursare peste un an, potrivit clauzelor contractuale.

alin. 2 În înțelesul *alin. 1*, prin credit/împrumut se înțelege orice convenție încheiată între părți care generează în sarcina uneia dintre părți obligația de a plăti dobânzi și de a restitui capitalul împrumutat. Pentru determinarea gradului de îndatorare, în capitalul împrumutat se includ și creditele/împrumuturile cu termen de rambursare peste un an pentru care, în convențiile încheiate, nu s-a stabilit obligația de a plăti dobânzi.

alin. 3 În înțelesul *alin. 1*, în capitalul împrumutat se includ și creditele/împrumuturile care au un termen de rambursare mai mic de un an, în situația în care există prelungiri ale acestui termen, iar perioada de rambursare curentă, însumată cu perioadele de rambursare anterioare ale creditelor/împrumuturilor pe care le prelungesc, depășește un an. În acest caz, impozitul pe profit se recalculează și pentru perioada de rambursare anterioară prelungirii.

alin. 4 În cazul în care cheltuielile din diferențele de curs valutar depășesc veniturile din diferențele de curs valutar, pierderea netă va fi tratată ca o cheltuială cu dobânzile, deductibilă potrivit

alin. 1. Cheltuielile/veniturile din diferențele de curs valutar, care intră sub incidența prezentului alineat, sunt cele aferente împrumuturilor luate în calcul la determinarea gradului de îndatorare a capitalului.

alin. 5 În condițiile în care gradul de îndatorare a capitalului este peste 3 sau capitalul propriu are o valoare negativă, cheltuielile cu dobânzile și cu pierderea netă din diferențele de curs valutar sunt nedeductibile. Acestea se reportează în perioada următoare, în condițiile *alin. 1*, până la deductibilitatea integrală a acestora. Dreptul de reportare a cheltuielilor cu dobânzile și cu pierderea netă din diferențele de curs valutar al contribuabililor care își încetează existența ca efect al unei operațiuni de fuziune sau divizare totală se transferă contribuabililor nou-înființați, respectiv celor care preiau patrimoniul societății absorbite sau divizate, după caz, proporțional cu activele transferate persoanelor juridice beneficiare, potrivit proiectului de fuziune/divizare. Dreptul de reportare a cheltuielilor cu dobânzile și cu pierderea netă din diferențele de curs valutar al contribuabililor care nu își încetează existența ca efect al unei operațiuni de desprindere a unei părți din patrimoniul acestora, transferată ca întreg, se împarte între acești contribuabili și cei care preiau parțial patrimoniul societății cedente, după caz, proporțional cu activele transferate persoanelor juridice beneficiare, potrivit proiectului de divizare, respectiv cu cele menținute de persoana juridică cedentă.

alin. 6 Dobânzile și pierderile nete din diferențe de curs valutar, în legătură cu împrumuturile obținute direct sau indirect de la bănci internaționale de dezvoltare și organizații similare, menționate în norme, și cele care sunt garantate de stat, cele aferente împrumuturilor obținute de la instituțiile de credit române sau străine, instituțiile financiare nebankare, precum și cele obținute în baza obligațiunilor admise la tranzacționare pe o piață reglementată nu intră sub incidența prevederilor prezentului articol.

alin. 7 În cazul împrumuturilor obținute de la alte entități, cu excepția celor prevăzute la *alin. 6*, dobânzile deductibile sunt limitate la:

a) nivelul ratei dobânzii de politică monetară a Băncii Naționale a României, corespunzătoare ultimei luni din trimestru, pentru împrumuturile în lei; și

b) nivelul ratei dobânzii anuale de 4%, pentru împrumuturile în valută. Nivelul ratei dobânzii pentru împrumuturile în valută se actualizează prin hotărâre a Guvernului.

alin. 8 Limita prevăzută la *alin. 7* se aplică separat pentru fiecare împrumut, înainte de aplicarea prevederilor *alin. 1* și *5*.

alin. 9 Prevederile *alin. 1 - 5* nu se aplică instituțiilor de credit - persoane juridice române și sucursalelor din România ale instituțiilor de credit - persoane juridice străine, instituțiilor financiare nebankare, precum și societăților de leasing operațional.

alin. 10 În cazul unei persoane juridice străine care își desfășoară activitatea printr-un sediu permanent în România, prevederile prezentului articol se aplică prin luarea în considerare a capitalului propriu.

alin. 11 Cheltuielile cu dobânzile care sunt incluse în costul de achiziție sau în costul de producție al unui activ cu ciclu lung de fabricație, potrivit reglementărilor contabile aplicabile, nu intră sub incidența prevederilor prezentului articol.

Art. 28 Amortizarea fiscală

alin. 1 Cheltuielile aferente achiziționării, producerii, construirii mijloacelor fixe amortizabile, precum și investițiile efectuate la acestea se recuperează din punct de vedere fiscal prin deducerea amortizării potrivit prevederilor prezentului articol.

alin. 2 Mijlocul fix amortizabil este orice imobilizare corporală care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

a) este deținut și utilizat în producția, livrarea de bunuri sau în prestarea de servicii, pentru a fi închiriat terților sau în scopuri administrative;

b) are o valoare fiscală egală sau mai mare decât limita stabilită prin hotărâre a Guvernului, la data intrării în patrimoniul contribuabilului;

c) are o durată normală de utilizare mai mare de un an.

alin. 3 Sunt, de asemenea, considerate mijloace fixe amortizabile:

a) investițiile efectuate la mijloacele fixe care fac obiectul unor contracte de închiriere, concesiune, locație de gestiune, asociere în participațiune și altele asemenea;

b) mijloacele fixe puse în funcțiune parțial, pentru care nu s-au întocmit formele de înregistrare ca imobilizare corporală; acestea se cuprind în grupele în care urmează a se înregistra, la valoarea rezultată prin însumarea cheltuielilor efective ocazionate de realizarea lor;

c) investițiile efectuate pentru descoperță în vederea valorificării de substanțe minerale utile, precum și pentru lucrările de deschidere și pregătire a extracției în subteran și la suprafață;

d) investițiile efectuate la mijloacele fixe existente, sub forma cheltuielilor ulterioare realizate în scopul îmbunătățirii parametrilor tehnici inițiali și care conduc la obținerea de beneficii economice viitoare, prin majorarea valorii mijlocului fix;

e) investițiile efectuate din surse proprii, concretizate în bunuri noi, de natura celor aparținând domeniului public, precum și în dezvoltări și modernizări ale bunurilor aflate în proprietate publică;

f) amenajările de terenuri;

g) activele biologice, înregistrate de către contribuabili potrivit reglementărilor contabile aplicabile.

alin. 4 Nu reprezintă active amortizabile:

a) terenurile, inclusiv cele împădurite;

b) tablourile și operele de artă;

c) fondul comercial;

d) lacurile, bălțile și iazurile care nu sunt rezultatul unei investiții;

e) bunurile din domeniul public finanțate din surse bugetare;

f) orice mijloc fix care nu își pierde valoarea în timp datorită folosirii, potrivit normelor;

g) casele de odihnă proprii, locuințele de protocol, navele, aeronavele, vasele de croazieră, altele decât cele utilizate pentru desfășurarea activității economice;

h) imobilizările necorporale cu durată de viață utilă nedeterminată, încadrate astfel potrivit reglementărilor contabile aplicabile.

alin. 5 Regimul de amortizare pentru un mijloc fix amortizabil se determină conform următoarelor reguli:

a) în cazul construcțiilor, se aplică metoda de amortizare liniară;

b) în cazul echipamentelor tehnologice, respectiv al mașinilor, uneltelor și instalațiilor de lucru, precum și pentru computere și echipamente periferice ale acestora, contribuabilul poate opta pentru metoda de amortizare liniară, degresivă sau accelerată;

c) în cazul oricărui altui mijloc fix amortizabil, contribuabilul poate opta pentru metoda de amortizare liniară sau degresivă.

alin. 6 În cazul metodei de amortizare liniară, amortizarea se stabilește prin aplicarea cotei de amortizare liniară la valoarea fiscală de la data intrării în patrimoniul contribuabilului a mijlocului fix amortizabil.

alin. 7 În cazul metodei de amortizare degresivă, amortizarea se calculează prin multiplicarea cotelor de amortizare liniară cu unul dintre coeficienții următori:

a) 1,5, dacă durata normală de utilizare a mijlocului fix amortizabil este între 2 și 5 ani;

b) 2,0, dacă durata normală de utilizare a mijlocului fix amortizabil este între 6 și 10 ani;

c) 2,5, dacă durata normală de utilizare a mijlocului fix amortizabil este mai mare de 10 ani.

alin. 8 În cazul metodei de amortizare accelerată, amortizarea se calculează după cum urmează:

a) pentru primul an de utilizare, amortizarea nu poate depăși 50% din valoarea fiscală de la data intrării în patrimoniul contribuabilului a mijlocului fix;

b) pentru următorii ani de utilizare, amortizarea se calculează prin raportarea valorii rămase de amortizare a mijlocului fix la durata normală de utilizare rămasă a acestuia.

alin. 9 Cheltuielile aferente achiziționării de brevete, drepturi de autor, licențe, mărci de comerț sau fabrică, drepturi de explorare a resurselor naturale și alte imobilizări necorporale recunoscute din punct de vedere contabil, cu excepția cheltuielilor de constituire, a fondului comercial, a imobilizărilor necorporale cu durată de viață utilă nedeterminată, încadrate astfel potrivit reglementărilor contabile aplicabile, precum și cheltuielile de dezvoltare care din punct de vedere contabil reprezintă imobilizări necorporale se recuperează prin intermediul deducerilor de amortizare liniară pe perioada contractului sau pe durata de utilizare, după caz. Cheltuielile aferente achiziționării sau producerii programelor informatice se recuperează prin intermediul deducerilor de amortizare liniară sau degresivă pe o perioadă de 3 ani. Pentru brevetele de invenție se poate utiliza și metoda de amortizare degresivă sau accelerată. Cheltuielile aferente achiziționării contractelor de clienți, recunoscute ca imobilizări necorporale potrivit reglementărilor contabile aplicabile, se amortizează pe durata acestor contracte.

alin. 10 Cheltuielile ulterioare recunoscute în valoarea contabilă a unei imobilizări necorporale, potrivit reglementărilor contabile aplicabile, se recuperează prin intermediul deducerilor de amortizare liniară pe perioada din contract/durata de utilizare rămasă. În cazul în care cheltuielile ulterioare sunt recunoscute în valoarea contabilă a unei imobilizări necorporale după expirarea duratei de utilizare, amortizarea fiscală se determină pe baza duratei normale de utilizare stabilite de către o comisie tehnică internă sau un expert tehnic independent.

alin. 11 În cazul în care cheltuielile de constituire sunt înregistrate ca imobilizări necorporale, potrivit reglementărilor contabile aplicabile, acestea se recuperează prin intermediul cheltuielilor cu amortizarea pe o perioadă de maximum 5 ani.

alin. 12 Amortizarea fiscală se calculează după cum urmează:

a) începând cu luna următoare celei în care mijlocul fix amortizabil se pune în funcțiune, prin aplicarea regimului de amortizare prevăzut la *alin. 5*;

b) pentru cheltuielile cu investițiile efectuate din surse proprii la mijloacele fixe din domeniul public, pe durata normală de utilizare, pe durata normală de utilizare rămasă sau pe perioada contractului de concesiune sau închiriere, după caz;

c) pentru cheltuielile cu investițiile efectuate la mijloacele fixe concesionate, închiriate sau luate în locație de gestiune, de cel care a efectuat investiția, pe perioada contractului sau pe durata normală de utilizare, după caz; în cazul investițiilor efectuate la mijloace fixe utilizate în asocieri fără personalitate juridică de cel care a efectuat investiția, pe perioada contractului sau pe durata normală de utilizare, după caz, urmând să se aplice prevederile *art. 34*;

d) pentru investițiile efectuate la mijloacele fixe existente, sub forma cheltuielilor ulterioare realizate în scopul îmbunătățirii parametrilor tehnici inițiali și care conduc la obținerea de beneficii economice viitoare, amortizarea fiscală se calculează pe baza valorii rămase majorate cu investițiile efectuate, a metodei de amortizare utilizată pentru mijlocul fix îmbunătățit, pe durata normală de utilizare rămasă. În cazul în care investițiile se efectuează la mijloace fixe amortizabile pentru care durata normală de utilizare este expirată, amortizarea fiscală se determină pe baza metodei de amortizare corespunzătoare mijlocului fix îmbunătățit, pe durata normală de utilizare stabilită de către o comisie tehnică internă sau un expert tehnic independent;

e) pentru cheltuielile cu investițiile efectuate pentru amenajarea terenurilor, liniar, pe o perioadă de 10 ani;

f) amortizarea clădirilor și a construcțiilor minelor, salinelor cu extracție în soluție prin sonde, carierelor, exploatărilor la zi, pentru substanțe minerale solide și cele din industria extractivă de petrol, a căror durată de folosire este limitată de durata rezervelor și care nu pot primi alte utilizări după epuizarea rezervelor, se calculează pe unitate de produs, în funcție de rezerva exploatabilă de substanță minerală utilă. Amortizarea pe unitatea de produs se recalculează la un interval maxim de:

1. 5 ani la mine, cariere, extracții petroliere, precum și la cheltuielile de investiții pentru descoperță;

2. 10 ani la saline;

g) în cazul contribuabililor care aplică reglementările contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară și care stabilesc pentru amortizarea mijloacelor fixe specifice activității de explorare și producție a resurselor de petrol și gaze și alte substanțe minerale politici contabile specifice domeniului de activitate, în concordanță cu cele mai recente norme ale altor organisme de normalizare care utilizează un cadru general conceptual similar pentru a elabora standarde de contabilitate, alte documente contabile și practicile acceptate ale domeniului de activitate, valoarea fiscală rămasă neamortizată a mijloacelor fixe casate se deduce prin utilizarea metodei de amortizare fiscală utilizate înainte de casarea acestora, pe perioada rămasă. Aceste prevederi se aplică și pentru valoarea fiscală rămasă neamortizată la momentul retratării mijloacelor fixe specifice activității de explorare și producție a resurselor de petrol și gaze și alte substanțe minerale;

h) mijloacele de transport pot fi amortizate și în funcție de numărul de kilometri sau numărul de ore de funcționare prevăzut în cărțile tehnice;

i) pentru locuințele de serviciu, amortizarea este deductibilă fiscal până la nivelul corespunzător suprafeței construite prevăzute de *Legea nr. 114/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare*;

j) numai pentru autoturismele folosite în condițiile prevăzute la *art. 25 alin. 3 lit. m*;

k) în cazul în care mijloacele fixe amortizabile sunt trecute în regim de conservare, în funcție de politica contabilă adoptată, valoarea fiscală rămasă neamortizată la momentul trecerii în conservare se recuperează pe durata normală de utilizare rămasă, începând cu luna următoare ieșirii din conservare a acestora, prin recalcularea cotei de amortizare fiscală;

l) prin excepție de la prevederile *lit. a*, mijloacele fixe amortizabile transferate în cadrul operațiunilor de reorganizare, prevăzute la *art. 32 și 33*, se amortizează prin continuarea regimului de amortizare aplicat anterior momentului transferului, începând cu luna efectuării transferului, respectiv prin continuarea regimului de conservare potrivit *lit. k*, după caz;

m) pentru imobilizările corporale care sunt folosite în loturi, seturi sau care formează un singur corp, lot sau set, la determinarea amortizării se are în vedere valoarea întregului corp, lot sau set;

n) pentru componentele care intră în structura unui activ corporal, a căror durată normală de utilizare diferă de cea a activului rezultat, amortizarea se poate determina pentru fiecare componentă în parte.

alin. 13 Prin excepție de la prevederile *art. 7 pct. 44 și 45*, în situația în care, potrivit reglementărilor contabile aplicabile, contribuabilul deduce subvenția guvernamentală la calculul valorii contabile a mijloacelor fixe, valoarea rezultată este și valoare fiscală.

alin. 14 Prin excepție de la prevederile *art. 7 pct. 44 și 45*, pentru mijloacele de transport de persoane care au cel mult 9 scaune de pasageri, incluzând și scaunul șoferului, din categoria M1, astfel cum sunt definite în Reglementările privind omologarea de tip și eliberarea cărții de identitate a vehiculelor rutiere, precum și omologarea de tip a produselor utilizate la acestea - RNTR 2, aprobate prin *Ordinul ministrului lucrărilor publice, transporturilor și locuinței nr. 211/2003, cu modificările și completările ulterioare*, cheltuielile cu amortizarea sunt deductibile, pentru fiecare, în limita a 1.500 lei/lună. Pentru aceste mijloace de transport nu se aplică prevederile *alin. 1 lit. h*. Sunt exceptate situațiile în care mijloacele de transport respective se înscriu în oricare dintre următoarele categorii:

a) vehiculele utilizate exclusiv pentru servicii de urgență, servicii de pază și protecție și servicii de curierat;

b) vehiculele utilizate de agenții de vânzări și de achiziții, precum și pentru test drive și pentru demonstrații;

c) vehiculele utilizate pentru transportul de persoane cu plată, inclusiv pentru serviciile de taximetrie;

d) vehiculele utilizate pentru prestarea de servicii cu plată, inclusiv pentru închiriere către alte persoane, transmiterea dreptului de folosință, în cadrul contractelor de leasing operațional sau pentru instruire de către școlile de șoferi.

alin. 15 Cheltuielile aferente localizării, explorării, dezvoltării sau oricărei activități pregătitoare pentru exploatarea resurselor naturale, inclusiv cele reprezentând investițiile prevăzute la *alin. (3) lit. c*) care, potrivit reglementărilor contabile aplicabile, se înregistrează direct în contul de profit și pierdere, se recuperează în rate egale pe o perioadă de 5 ani, începând cu luna în care sunt efectuate cheltuielile. În cazul în care aceste cheltuieli se capitalizează potrivit reglementărilor contabile aplicabile, recuperarea se efectuează astfel:

a) pe măsură ce resursele naturale sunt exploatate, proporțional cu valoarea recuperată raportată la valoarea totală estimată a resurselor, în cazul în care resursele naturale sunt exploatate;

b) în rate egale pe o perioadă de 5 ani, în cazul în care nu se găsesc resurse naturale.

Intră sub incidența acestor prevederi și sondele de explorare abandonate, potrivit regulilor din domeniul petrolier.

alin. 16 Cheltuielile aferente achiziționării oricărui drept de exploatare a resurselor naturale se recuperează pe măsură ce resursele naturale sunt exploatate, proporțional cu valoarea recuperată raportată la valoarea totală estimată a resurselor.

alin. 17 Pentru mijloacele fixe amortizabile, deducerile de amortizare se determină fără a lua în calcul amortizarea contabilă. Câștigurile sau pierderile rezultate din vânzarea ori din scoaterea din funcțiune a acestor mijloace fixe se calculează pe baza valorii fiscale a acestora, diminuată cu amortizarea fiscală, cu excepția celor prevăzute la *alin. 14*.

alin. 18 În cazul în care, potrivit reglementărilor contabile aplicabile, se înlocuiesc părți componente ale mijloacelor fixe amortizabile/imobilizărilor necorporale cu valoare fiscală rămasă neamortizată, cheltuielile reprezentând valoarea fiscală rămasă neamortizată aferentă părților înlocuite

reprezintă cheltuieli deductibile la calculul profitului impozabil. Valoarea fiscală rămasă neamortizată a mijloacelor fixe amortizabile/imobilizărilor necorporale se recalculează în mod corespunzător, prin diminuarea acesteia cu valoarea fiscală rămasă neamortizată aferentă părților înlocuite și majorarea cu valoarea fiscală aferentă părților noi înlocuite, și se amortizează pe durata normală de utilizare rămasă.

alin. 19 În cazul în care, potrivit reglementărilor contabile aplicabile, se înlocuiesc părți componente ale mijloacelor fixe amortizabile/imobilizărilor necorporale, după expirarea duratei normale de utilizare, pentru determinarea amortizării fiscale se va stabili o nouă durată normală de utilizare de către o comisie tehnică internă sau un expert tehnic independent.

alin. 20 Contribuabilii care investesc în mijloace fixe destinate prevenirii accidentelor de muncă și bolilor profesionale, precum și înființării și funcționării cabinetelor medicale pot deduce integral valoarea acestora la calculul profitului impozabil la data punerii în funcțiune sau pot recupera aceste cheltuieli prin deduceri de amortizare, potrivit prevederilor prezentului articol.

alin. 21 În cazul unei imobilizări corporale care la data intrării în patrimoniu are o valoare fiscală mai mică decât limita stabilită prin hotărâre a Guvernului, contribuabilul poate recupera aceste cheltuieli prin deduceri de amortizare, potrivit prevederilor prezentului articol.

alin. 22 Cheltuielile aferente achiziționării sau producerii de containere sau ambalaje, care circulă între contribuabil și clienți, se recuperează prin deduceri de amortizare, prin metoda liniară, pe durata normală de utilizare stabilită de contribuabilul care își menține dreptul de proprietate asupra containerelor sau a ambalajelor.

alin. 23 Ministerul Finanțelor Publice elaborează normele privind clasificarea și duratele normale de funcționare a mijloacelor fixe.

alin. 24 Pentru titularii de acorduri petroliere și subcontractanții acestora, care desfășoară operațiuni petroliere în perimetre marine ce includ zone cu adâncime de apă de peste 100 m, se calculează amortizarea imobilizărilor corporale și necorporale aferente operațiunilor petroliere, a căror durată de folosire este limitată de durata rezervelor, pe unitatea de produs, cu un grad de utilizare de 100%, în funcție de rezerva exploatabilă de substanță minerală utilă, pe durata acordului petrolier. Cheltuielile aferente investițiilor în curs, imobilizărilor corporale și necorporale efectuate pentru operațiunile petroliere vor fi reflectate în contabilitate atât în lei, cât și în euro; aceste cheltuieli, înregistrate în contabilitate în lei, vor fi reevaluate la sfârșitul fiecărui exercițiu financiar pe baza valorilor înregistrate în contabilitate în euro, la cursul de schimb euro/leu comunicat de Banca Națională a României pentru ultima zi a fiecărui exercițiu financiar.

alin. 25 Prevederile *Legii nr. 15/1994 privind amortizarea capitalului imobilizat în active corporale și necorporale, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, nu se aplică la calculul rezultatului fiscal, cu excepția prevederilor *art. 3 alin. 2 lit. a și ale art. 8* din aceeași lege.

alin. 26 În cazul contribuabililor care aplică reglementările contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară, pentru activele imobilizate deținute pentru activitatea proprie, transferate în categoria activelor imobilizate deținute în vederea vânzării și reclasificate în categoria activelor imobilizate deținute pentru activitatea proprie, valoarea fiscală rămasă neamortizată este valoarea fiscală dinaintea reclasificării ca active imobilizate deținute în vederea vânzării. Durata de amortizare este durata normală de utilizare rămasă, determinată în baza duratei normale de utilizare inițiale, din care se scade durata în care a fost clasificat în categoria activelor imobilizate deținute în vederea vânzării. Amortizarea fiscală se calculează începând cu luna următoare celei în care a fost reclasificat în categoria activelor imobilizate deținute pentru activitatea proprie, prin recalcularea cotei de amortizare fiscală.

Art. 29 Contracte de leasing

alin. 1 În cazul leasingului financiar utilizatorul este tratat din punct de vedere fiscal ca proprietar, în timp ce, în cazul leasingului operațional, locatorul are această calitate.

alin. 2 Amortizarea bunului care face obiectul unui contract de leasing se face de către utilizator, în cazul leasingului financiar, și de către locator, în cazul leasingului operațional, cheltuielile fiind deductibile, potrivit *art. 28*.

alin. 3 În cazul leasingului financiar utilizatorul deduce dobânda, iar în cazul leasingului operațional locatorul deduce chiria (rata de leasing), potrivit prevederilor prezentului titlu.

Art. 30 Contracte de fiducie

alin. 1 În cazul contractelor de fiducie, încheiate conform dispozițiilor *Codului civil*, în care constitutorul are și calitatea de beneficiar, se aplică următoarele reguli:

a) transferul masei patrimoniale fiduciare de la constituitor către fiduciar nu este transfer impozabil în înțelesul prezentului titlu;

b) fiduciarul va conduce o evidență contabilă separată pentru masa patrimonială fiduciară și va transmite trimestrial către constituitor, pe bază de decont, veniturile și cheltuielile rezultate din administrarea patrimoniului conform contractului;

c) valoarea fiscală a activelor cuprinse în masa patrimonială fiduciară, preluată de fiduciar, este egală cu valoarea fiscală pe care acestea au avut-o la constituitor;

d) amortizarea fiscală pentru orice activ amortizabil prevăzut în masa patrimonială fiduciară se determină în continuare în conformitate cu regulile prevăzute la *art. 28*, care s-ar fi aplicat la persoana care a transferat activul, dacă transferul nu ar fi avut loc.

alin. 2 În cazul contractelor de fiducie, încheiate conform dispozițiilor Codului civil, în care calitatea de beneficiar o are fiduciarul sau o terță persoană, cheltuielile înregistrate din transferul masei patrimoniale fiduciare de la constituitor către fiduciar sunt considerate cheltuieli nedeductibile.

Art. 31 Pierderi fiscale

alin. 1 Pierdere anuală, stabilită prin declarația de impozit pe profit, se recuperează din profiturile impozabile obținute în următorii 7 ani consecutivi. Recuperarea pierderilor se va efectua în ordinea înregistrării acestora, la fiecare termen de plată a impozitului pe profit, potrivit prevederilor legale în vigoare din anul înregistrării acestora.

alin. 2 Pierdere fiscală înregistrată de contribuabilii care își încetează existența ca efect al unei operațiuni de fuziune sau divizare totală se recuperează de către contribuabilii nou-înființați ori de către cei care preiau patrimoniul societății absorbite sau divizate, după caz, proporțional cu activele transferate persoanelor juridice beneficiare, potrivit proiectului de fuziune/divizare. Pierdere fiscală înregistrată de contribuabilii care nu își încetează existența ca efect al unei operațiuni de desprindere a unei părți din patrimoniul acestora, transferată ca întreg, se recuperează de acești contribuabili și de cei care preiau parțial patrimoniul societății cedente, după caz, proporțional cu activele transferate persoanelor juridice beneficiare, potrivit proiectului de divizare, respectiv cu cele menținute de persoana juridică cedentă.

alin. 3 În cazul persoanelor juridice străine, prevederile *alin. 1* se aplică luându-se în considerare numai veniturile și cheltuielile atribuibile sediului permanent, respectiv veniturile și cheltuielile atribuibile fiecărui sediu permanent cumulate la nivelul sediului permanent desemnat în România.

alin. 4 Contribuabilii care au fost plătitori de impozit pe veniturile microîntreprinderilor și care anterior au realizat pierdere fiscală intră sub incidența prevederilor *alin. 1* de la data la care au revenit la sistemul de impozitare reglementat de prezentul titlu. Această pierdere se recuperează pe perioada cuprinsă între anul înregistrării pierderii fiscale și limita celor 7 ani.

alin. 5 În cazul contribuabililor care se dizolvă cu lichidare, perioada cuprinsă între prima zi a anului următor celui în care a început operațiunea de lichidare și data închiderii procedurii de lichidare se consideră un an în ceea ce privește recuperarea pierderii fiscale, potrivit *alin. 1*.

Art. 32 Regimul fiscal care se aplică fuziunilor, divizărilor totale, divizărilor parțiale, transferurilor de active și achizițiilor de titluri de participare între persoane juridice române

alin. 1 Prevederile prezentului articol se aplică următoarelor operațiuni de fuziune, divizare totală, divizare parțială, transferurilor de active și operațiunilor de achiziție de titluri de participare, efectuate între persoane juridice române potrivit legii, și anume:

a) fuziune - operațiunea prin care:

1. una sau mai multe societăți, în momentul și ca efect al dizolvării fără lichidare, își transferă totalitatea activelor și pasivelor către o altă societate existentă, în schimbul emiterii către participanții lor a titlurilor de participare reprezentând capitalul celeilalte societăți și, dacă este cazul, al plății în numerar a maximum 10% din valoarea nominală ori, în absența valorii nominale, a valorii nominale contabile echivalente a titlurilor respective;

2. două sau mai multe societăți, în momentul și ca efect al dizolvării fără lichidare, își transferă totalitatea activelor și pasivelor unei alte societăți care se înființează, în schimbul emiterii către participanții lor a unor titluri de participare reprezentând capitalul noii societăți și, dacă este cazul, a plății în numerar a maximum 10% din valoarea nominală ori, în absența valorii nominale, a valorii nominale contabile echivalente a titlurilor respective;

3. o societate, în momentul dizolvării fără lichidare, își transferă totalitatea activelor și pasivelor către societatea care deține toate titlurile de participare ce reprezintă capitalul său;

b) divizare totală - operațiunea prin care o societate, în momentul și ca efect al dizolvării fără lichidare, își transferă totalitatea activelor și pasivelor către două sau mai multe societăți existente ori nou-înființate, în schimbul emiterii către participanții săi de titluri de participare reprezentând capitalul societăților beneficiare și, dacă este cazul, a sumei în numerar de maximum 10% din valoarea nominală sau, în absența valorii nominale, a valorii nominale contabile echivalente a titlurilor;

c) divizare parțială - operațiunea prin care o societate transferă, fără a fi dizolvată, una sau mai multe ramuri de activitate, către una sau mai multe societăți existente ori nou-înființate, lăsând cel puțin o ramură de activitate în societatea cedentă, în schimbul emiterii către participanții săi de titluri de participare reprezentând capitalul societăților beneficiare și, dacă este cazul, a sumei în numerar de maximum 10% din valoarea nominală sau, în absența valorii nominale, a valorii nominale contabile echivalente a titlurilor;

d) transfer de active - operațiunea prin care o societate transferă, fără a fi dizolvată, totalitatea sau una ori mai multe ramuri ale activității sale către altă societate, în schimbul transferării titlurilor de participare reprezentând capitalul societății beneficiare;

e) achiziție de titluri de participare - operațiunea prin care o societate dobândește o participație în capitalul altei societăți în așa fel încât dobândește majoritatea drepturilor de vot sau majoritatea titlurilor de participare în societatea respectivă sau, deținând această majoritate, achiziționează încă o participație, în schimbul emiterii către participanții acesteia din urmă, în schimbul titlurilor lor, a titlurilor reprezentând capitalul societății inițiale și, dacă este cazul, a sumei în numerar de maximum 10% din valoarea nominală sau, în absența valorii nominale, a valorii nominale contabile echivalente a titlurilor emise ca valoare de schimb.

alin. 2 În sensul prezentului articol, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) societate cedentă - persoana juridică ce transferă activele și pasivele ori care transferă totalitatea sau una/mai multe ramuri de activitate;

b) societate beneficiară - persoana juridică ce primește activele și pasivele sau totalitatea ori una/mai multe ramuri de activitate ale societății cedente;

c) societate achiziționată - persoana juridică în care altă persoană juridică dobândește o participație, potrivit *alin. 1 lit. e*;

d) societate achizitoare - persoana juridică ce dobândește o participație în capitalul unei alte persoane juridice, potrivit *alin. 1 lit. e*;

e) active și pasive transferate - activele și pasivele societății cedente care, în urma fuziunii, divizării totale sau divizării parțiale, sunt transferate societății beneficiare și care contribuie la generarea profiturilor sau pierderilor luate în calcul la stabilirea bazei de impozitare a societății beneficiare;

f) valoare fiscală a unui activ/pasiv/titlu de participare - valoarea prevăzută la *art. 7 pct. 44 și 45*, după caz;

g) ramură de activitate - totalitatea activelor și pasivelor unei diviziuni dintr-o societate care, din punct de vedere organizatoric, constituie o activitate independentă, adică o entitate capabilă să funcționeze prin propriile mijloace.

alin. 3 Transferul activelor și pasivelor, efectuat în cadrul operațiunilor de reorganizare prevăzute la *alin. 1*, este tratat, în înțelesul prezentului titlu, ca transfer neimpozabil, pentru diferența dintre prețul de piață al activelor/pasivelor transferate și valoarea lor fiscală.

alin. 4 Emiterea de către societatea beneficiară/achizitoare de titluri de participare în legătură cu fuziunea, divizarea totală, divizarea parțială sau achiziția de titluri de participare, prevăzute la *alin. 1*, unui participant al societății cedente/achiziționate, în schimbul unor titluri deținute la o societate cedentă/achiziționată, nu reprezintă transfer impozabil în înțelesul prezentului titlu, respectiv *titlului IV*, după caz.

alin. 5 În situația în care o societate beneficiară deține o participație la capitalul societății cedente, veniturile acesteia, provenite din anularea participației sale, nu se impozitează dacă participația societății beneficiare la capitalul societății cedente este mai mare de 10%.

alin. 6 În cazul operațiunilor de reorganizare prevăzute la *alin. 1* se aplică următoarele reguli:

a) valoarea fiscală a unui activ sau pasiv, transferate societății beneficiare, este egală cu valoarea fiscală pe care activul/pasivul a avut-o la societatea cedentă;

b) în cazul divizării totale și divizării parțiale, valoarea fiscală a titlurilor de participare deținute de un participant al societății cedente înainte de divizare se alocă titlurilor de participare emise de societatea

beneficiară, proporțional cu raportul dintre valoarea de înregistrare sau prețul de piață a titlurilor de participare emise de societatea beneficiară și valoarea de înregistrare sau prețul de piață a titlurilor de participare deținute la societatea cedentă înainte de divizare;

c) în cazul fuziunii și achiziției de titluri de participare, valoarea fiscală a titlurilor de participare primite de un participant al unei societăți cedente/achiziționate, de la o societate beneficiară/achizitoare, trebuie să fie egală cu valoarea fiscală a titlurilor de participare deținute de către această persoană, înainte de efectuarea operațiunii;

d) în cazul transferului de active, valoarea fiscală a titlurilor de participare primite de societatea cedentă este egală cu valoarea fiscală pe care activele și pasivele transferate au avut-o la această societate înainte de efectuarea operațiunii;

e) societatea beneficiară calculează amortizarea fiscală, în conformitate cu regulile prevăzute la art. 28, precum și orice câștig sau pierdere, aferente activelor și pasivelor transferate, în concordanță cu dispozițiile care ar fi fost aplicate societății cedente dacă fuziunea, divizarea totală, divizarea parțială sau transferul de active nu ar fi avut loc;

f) transferul unui provizion sau al unei rezerve, anterior deduse din baza impozabilă a societății cedente, care nu provin de la sediile permanente din străinătate ale acesteia, dacă sunt preluate, în aceleași condiții de deducere, de către societatea beneficiară, nu se consideră reducere sau anulare a provizionului sau rezervei, potrivit art. 26 alin. 5, la momentul transferului;

g) în situația în care societatea cedentă înregistrează pierdere fiscală, în anul curent sau din anii precedenți, nerecuperată până la data la care operațiunile respective produc efecte, aceasta se recuperează potrivit prevederilor art. 31.

alin. 7 Prevederile prezentului articol nu se aplică atunci când fuziunea, divizarea sub orice formă, transferul de active sau achiziția de titluri de participare are drept consecință fraudă și evaziunea fiscală constatată în condițiile legii.

Art. 33 Regimul fiscal comun care se aplică fuziunilor, divizărilor totale, divizărilor parțiale, transferurilor de active și schimburilor de acțiuni între societăți din România și societăți din alte state membre ale Uniunii Europene

alin. 1 Prevederile prezentului articol se aplică:

a) operațiunilor de fuziune, divizare totală, divizare parțială, transferurilor de active și schimburilor de acțiuni în care sunt implicate societăți din două sau mai multe state membre, din care una este din România;

b) transferului sediului social al unei societăți europene din România în alt stat membru, în conformitate cu *Regulamentul (CE) nr. 2.157/2001 al Consiliului din 8 octombrie 2001 privind statutul societății europene (SE)*, publicat în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene nr. L 294 din 10 noiembrie 2001, în conformitate cu *Regulamentul (CE) nr. 1.435/2003 al Consiliului din 22 iulie 2003 privind statutul societății cooperative europene (SCE)*, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 207 din 18 august 2003.

alin. 2 În sensul prezentului articol, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

1. fuziune - operațiunea prin care:

a) una sau mai multe societăți, în momentul și ca efect al dizolvării fără lichidare, își transferă totalitatea activelor și pasivelor către o altă societate existentă, în schimbul emiterii către participanții lor a titlurilor de participare reprezentând capitalul celeilalte societăți și, dacă este cazul, al plății în numerar a maximum 10% din valoarea nominală ori, în absența valorii nominale, a valorii nominale contabile echivalente a titlurilor respective;

b) două sau mai multe societăți, în momentul și ca efect al dizolvării fără lichidare, își transferă totalitatea activelor și pasivelor unei alte societăți care se înființează, în schimbul emiterii către participanții lor a unor titluri de participare reprezentând capitalul noii societăți și, dacă este cazul, a plății în numerar a maximum 10% din valoarea nominală ori, în absența valorii nominale, a valorii nominale contabile echivalente a titlurilor respective;

c) o societate, în momentul și ca efect al dizolvării fără lichidare, își transferă totalitatea activelor și pasivelor către societatea care deține toate titlurile de participare ce reprezintă capitalul său;

2. divizare totală - operațiunea prin care o societate, în momentul și ca efect al dizolvării fără lichidare, își transferă totalitatea activelor și pasivelor către două sau mai multe societăți existente ori nou-înființate, în schimbul emiterii către participanții săi, pe bază de proporționalitate, de titluri de participare

reprezentând capitalul societăților beneficiare și, dacă este cazul, a sumei în numerar de maximum 10% din valoarea nominală sau, în absența valorii nominale, a valorii nominale contabile echivalente a titlurilor;

3. divizare parțială - operațiunea prin care o societate transferă, fără a fi dizolvată, una sau mai multe ramuri de activitate, către una sau mai multe societăți existente ori nou-înființate, lăsând cel puțin o ramură de activitate în societatea cedentă, în schimbul emiterii către participanții săi, pe bază de proporționalitate, de titluri de participare reprezentând capitalul societăților beneficiare și, dacă este cazul, a sumei în numerar de maximum 10% din valoarea nominală sau, în absența valorii nominale, a valorii nominale contabile echivalente a titlurilor;

4. active și pasive transferate - activele și pasivele societății cedente care, în urma fuziunii, divizării totale sau divizării parțiale, sunt integrate unui sediu permanent al societății beneficiare, situat în statul membru al societății cedente, și care contribuie la generarea profiturilor sau pierderilor luate în calcul la stabilirea bazei de impozitare;

5. transfer de active - operațiunea prin care o societate transferă, fără a fi dizolvată, totalitatea sau una ori mai multe ramuri ale activității sale către altă societate, în schimbul transferării titlurilor de participare reprezentând capitalul societății beneficiare;

6. schimb de acțiuni - operațiunea prin care o societate dobândește o participație în capitalul altei societăți în așa fel încât dobândește majoritatea drepturilor de vot sau majoritatea titlurilor de participare în societatea respectivă sau, deținând această majoritate, achiziționează încă o participație, în schimbul emiterii către participanții acesteia din urmă, în schimbul titlurilor lor, a titlurilor reprezentând capitalul societății inițiale și, dacă este cazul, a sumei în numerar de maximum 10% din valoarea nominală sau, în absența valorii nominale, a valorii nominale contabile echivalente a titlurilor emise ca valoare de schimb;

7. societate cedentă - societatea care își transferă activele și pasivele ori care transferă totalitatea sau una ori mai multe dintre ramurile activității sale;

8. societate beneficiară - societatea care primește activele și pasivele sau totalitatea ori una sau mai multe dintre ramurile de activitate ale societății cedente;

9. societate achiziționată - societatea în care altă societate deține o participație, în urma unui schimb de titluri de participare;

10. societate achiziitoare - societatea care achiziționează o participație, din acțiunile unei societăți, în urma unui schimb de titluri de participare;

11. ramură de activitate - totalitatea activului și pasivului unei diviziuni dintr-o societate care, din punct de vedere organizatoric, constituie o activitate independentă, adică o entitate capabilă să funcționeze prin propriile mijloace;

12. societate dintr-un stat membru - orice societate care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

a) are una dintre formele de organizare prezentate în *anexa nr. 3*, care face parte integrantă din prezentul titlu;

b) în conformitate cu legislația fiscală a statului membru, este considerată ca avându-și sediul fiscal în statul membru și, în temeiul convenției încheiate cu un stat terț privind evitarea dublei impuneri, nu se consideră că are sediul fiscal în afara Uniunii Europene;

c) plătește, în conformitate cu legislația fiscală a unui stat membru, fără posibilitatea unei opțiuni sau exceptări, unul dintre impozitele prevăzute în *anexa nr. 4*, care face parte integrantă din prezentul titlu, sau un impozit similar impozitului pe profit reglementat de prezentul titlu;

13. transferul sediului social - operațiunea prin care o societate europeană sau o societate cooperativă europeană, fără să se lichideze ori fără să creeze o societate nouă, își transferă sediul social din România într-un alt stat membru.

alin. 3 Operațiunile de fuziune, divizare sub orice formă nu sunt transferuri impozabile pentru diferența dintre prețul de piață al elementelor din activ și pasiv transferate și valoarea lor fiscală.

alin. 4 Dispozițiile *alin. 3* se aplică numai dacă societatea beneficiară calculează amortizarea și orice câștig sau pierdere, aferente activelor și pasivelor transferate, în concordanță cu dispozițiile care ar fi fost aplicate societății cedente dacă fuziunea, divizarea sub orice formă nu ar fi avut loc.

alin. 5 În cazul în care provizioanele sau rezervele constituite au fost anterior deduse la calculul rezultatului fiscal de către societatea cedentă și nu provin de la sediile permanente din străinătate, aceste provizioane sau rezerve pot fi preluate, în aceleași condiții de deducere, de către sediul permanent al

societății beneficiare situat în România, societatea beneficiară asumându-și astfel drepturile și obligațiile societății cedente.

alin. 6 Referitor la operațiunile menționate la *alin. 1 lit. a*, în situația în care societatea cedentă înregistrează pierdere fiscală, determinată potrivit prezentului titlu, aceasta se recuperează de către sediul permanent al societății beneficiare situat în România.

alin. 7 Atunci când o societate beneficiară deține o participație la capitalul societății cedente, veniturile societății beneficiare provenite din anularea participației sale nu se impozitează în cazul în care participația societății beneficiare la capitalul societății cedente este mai mare de 10%.

alin. 8 În cazul schimbului de acțiuni se aplică următoarele:

a) atribuirea, în cazul fuziunii, divizării totale sau al unui schimb de acțiuni, a titlurilor de participare reprezentând capitalul societății beneficiare ori achizițoare unui participant al societății cedente sau achiziționate, în schimbul unor titluri reprezentând capitalul acestei societăți, nu reprezintă transferuri impozabile potrivit prezentului titlu și *titlului IV*, după caz;

b) atribuirea, în cazul divizării parțiale, a titlurilor de participare ale societății cedente, reprezentând capitalul societății beneficiare, nu reprezintă transferuri impozabile potrivit prezentului titlu și *titlului IV*, după caz;

c) dispozițiile *lit. a* se aplică numai dacă acționarul nu atribuie titlurilor de participare primite o valoare fiscală mai mare decât valoarea pe care acestea o aveau înainte de fuziune, divizare totală sau schimb de acțiuni;

d) dispozițiile *lit. b* se aplică numai dacă acționarul nu atribuie titlurilor de participare primite și celor deținute în compania cedentă o valoare fiscală mai mare decât valoarea titlurilor deținute la societatea cedentă înainte de divizarea parțială;

e) profitul sau venitul provenit din cesionarea ulterioară a titlurilor de participare se impozitează potrivit prevederilor prezentului titlu sau ale *titlului IV*, după caz;

f) expresia valoare fiscală reprezintă valoarea ce este utilizată pentru calcularea veniturilor sau pierderilor, în scopul determinării venitului impozabil ori aportului de capital al unui participant al societății.

alin. 9 Dispozițiile *alin. 3 - 8* se aplică și transferului de active.

alin. 10 În cazul în care activele și pasivele societății cedente din România transferate într-o operațiune de fuziune, divizare totală, divizare parțială sau transfer de active includ și activele și pasivele unui sediu permanent situat într-un alt stat membru, inclusiv în statul membru în care este rezidentă societatea beneficiară, dreptul de impozitare a sediului permanent respectiv revine statului membru în care este situată societatea beneficiară.

alin. 11 Reguli aplicabile în cazul transferului sediului social al unei societăți europene sau al unei societăți cooperative europene:

a) atunci când o societate europeană sau o societate cooperativă europeană transferă sediul social din România într-un alt stat membru, acest transfer al sediului social nu reprezintă transfer impozabil pentru plusvaloarea calculată ca diferență între prețul de piață al elementelor din activ și pasiv transferate și valoarea lor fiscală, pentru acele active și pasive ale societății europene ori societății cooperative europene, care rămân efectiv integrate unui sediu permanent al societății europene sau al societății cooperative europene în România și care contribuie la generarea profitului ori pierderii luate în calcul din punct de vedere fiscal;

b) transferul este neimpozabil numai dacă societățile europene sau societățile cooperative europene calculează amortizarea și orice câștiguri sau pierderi aferente activelor și pasivelor care rămân efectiv integrate unui sediu permanent ca și cum transferul sediului social nu ar fi avut loc;

c) provizioanele sau rezervele care anterior transferului sediului social au fost deduse la calculul rezultatului fiscal de către societățile europene ori societățile cooperative europene și care nu provin de la sediile permanente din străinătate pot fi preluate, în aceleași condiții de deducere, de către sediul permanent din România al societății europene sau al societății cooperative europene;

d) referitor la operațiunile menționate la *alin. 1 lit. b*, în situația în care o societate europeană sau o societate cooperativă europeană înregistrează pierdere fiscală, determinată potrivit prezentului titlu, aceasta se recuperează de către sediul permanent al societății europene ori al societății cooperative europene situat în România;

e) transferul sediului social al societăților europene sau al societăților cooperative europene nu trebuie să determine impozitarea venitului, profitului sau plusvalorii acționarilor.

alin. 12 Prevederile prezentului articol nu se aplică atunci când fuziunea, divizarea sub orice formă, transferul de active sau schimbul de acțiuni:

a) are drept consecință fraudă și evaziunea fiscală constatată în condițiile legii;

b) are drept efect faptul că o societate, implicată sau nu în operațiune, nu mai îndeplinește condițiile necesare reprezentării angajaților în organele de conducere ale societății, în conformitate cu acordurile în vigoare înainte de operațiunea respectivă. Această prevedere se aplică în măsura în care în societățile la care face referire prezentul articol nu se aplică dispozițiile comunitare care conțin norme echivalente privind reprezentarea angajaților în organele de conducere ale societății.

alin. 13 Dispozițiile prezentului articol transpun prevederile *Directivei 2009/133/CE a Consiliului din 19 octombrie 2009 privind regimul fiscal comun care se aplică fuziunilor, divizărilor, divizărilor parțiale, cesionării de active și schimburilor de acțiuni între societățile din state membre diferite și transferului sediului social al unei SE sau SCE între statele membre*, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 310 din 25 noiembrie 2009, cu amendamentele ulterioare.

Art. 34 Asocieri cu sau fără personalitate juridică

alin. 1 Într-o asocierie fără personalitate juridică între două sau mai multe persoane juridice române, veniturile și cheltuielile înregistrate se atribuie fiecărui asociat, conform prevederilor contractului de asocierie.

alin. 2 Veniturile și cheltuielile determinate de operațiunile asocierii, transmise pe bază de decont fiecărui asociat, potrivit reglementărilor contabile aplicabile, se iau în calcul pentru determinarea profitului impozabil al fiecărui asociat. Documentele justificative aferente operațiunilor asocierii sunt cele care au stat la baza înregistrării în evidența contabilă de către persoana desemnată de asociați, conform prevederilor contractului de asocierie.

alin. 3 Persoana juridică română, parteneră într-o asocierie cu personalitate juridică, înregistrată într-un stat străin, la stabilirea rezultatului fiscal, potrivit prevederilor prezentului titlu, va lua în calcul și veniturile/cheltuielile atribuite, respectiv repartizările de profit primite, după caz, conform prevederilor contractuale.

Art. 35 Reguli generale aplicabile persoanelor juridice cu sediul în România, înființate potrivit legislației europene, și persoanelor juridice străine care au locul de exercitare a conducerii efective în România

Prevederile referitoare la persoana juridică română cuprinse în *art. 24, art. 27 alin. 9, art. 32, 34, 38, precum și art. 39* se aplică în aceleași condiții și situații persoanelor juridice cu sediul în România, înființate potrivit legislației europene, și persoanelor juridice străine care au locul de exercitare a conducerii efective în România.

CAPITOLUL III Aspecte fiscale internaționale

Art. 36 Rezultatul fiscal al unui sediu permanent

alin. 1 Persoanele juridice străine care desfășoară activitate prin intermediul unui sediu permanent în România au obligația de a plăti impozitul pe profit pentru profitul impozabil care este atribuit sediului permanent.

alin. 2 Rezultatul fiscal se determină în conformitate cu regulile stabilite în *cap. II* al prezentului titlu, în următoarele condiții:

a) numai veniturile ce sunt atribuibile sediului permanent se iau în calcul pentru determinarea rezultatului fiscal;

b) numai cheltuielile efectuate în scopul obținerii acestor venituri se iau în calcul pentru determinarea rezultatului fiscal.

alin. 3 Rezultatul fiscal al sediului permanent se determină prin tratarea acestuia ca persoană separată și prin utilizarea regulilor prețurilor de transfer la stabilirea valorii de piață a unui transfer făcut între persoana juridică străină și sediul său permanent. Pentru cheltuielile alocate sediului permanent de către sediul său principal, documentele justificative trebuie să includă dovezi privind suportarea efectivă a costurilor și alocarea rezonabilă a acestor costuri către sediul permanent utilizând regulile prețurilor de transfer.

alin. 4 În situația în care, înainte de sfârșitul unui an fiscal, nu se determină dacă activitățile unui nerezident în România vor fi pe o durată suficientă pentru a deveni un sediu permanent, veniturile și cheltuielile acelui an fiscal vor fi luate în considerare în următorul an fiscal, în situația în care durata legală de 6 luni sau termenul prevăzut în convenția de evitare a dublei impuneri, după caz, sunt depășite. Din impozitul pe profit datorat de sediul permanent, de la începutul activității, se scad, dacă au fost plătite în perioada anterioară înregistrării sediului permanent, potrivit *titlului VI*, sumele reprezentând impozite cu reținere la sursă.

alin. 5 În situația în care persoana juridică străină își desfășoară activitatea în România printr-un singur sediu permanent, acesta este și sediul permanent desemnat pentru îndeplinirea obligațiilor care revin potrivit prezentului titlu.

Art. 37 Rezultatul fiscal al persoanei juridice străine care își desfășoară activitatea prin intermediul mai multor sedii permanente în România

alin. 1 Persoana juridică străină care desfășoară activitatea prin intermediul mai multor sedii permanente în România are obligația să stabilească unul dintre aceste sedii ca sediu permanent desemnat pentru îndeplinirea obligațiilor care îi revin potrivit prezentului titlu. La nivelul sediului permanent desemnat se cumulează veniturile, respectiv cheltuielile sediilor permanente aparținând aceleiași persoane juridice străine.

alin. 2 Rezultatul fiscal al persoanei juridice străine care își desfășoară activitatea prin intermediul mai multor sedii permanente se determină la nivelul sediului permanent desemnat să îndeplinească obligațiile care îi revin potrivit prezentului titlu, în conformitate cu regulile stabilite în *cap. II*, în următoarele condiții:

a) numai veniturile ce sunt atribuibile fiecărui sediu permanent se transmit spre a fi cumulate de sediul permanent desemnat pentru a îndeplini obligațiile fiscale;

b) numai cheltuielile efectuate în scopul obținerii veniturilor fiecărui sediu permanent se transmit spre a fi cumulate de sediul permanent desemnat pentru a îndeplini obligațiile fiscale.

alin. 3 Rezultatul fiscal la nivelul sediului permanent desemnat se determină pe baza veniturilor și cheltuielilor înregistrate de fiecare sediu permanent aparținând aceleiași persoane juridice străine, cu respectarea prevederilor *alin. 2*, și prin utilizarea regulilor prețurilor de transfer la stabilirea valorii de piață a unui transfer făcut între persoana juridică străină și sediul său permanent. Pentru cheltuielile alocate de către sediul său principal, celelalte documente justificative trebuie să includă dovezi privind suportarea efectivă a costurilor și alocarea rezonabilă a acestor costuri către sediul permanent utilizând regulile prețurilor de transfer.

alin. 4 Sediul permanent desemnat în România calculează, declară și plătește obligațiile ce revin potrivit *titlului II*, pe baza veniturilor și cheltuielilor înregistrate de toate sediile permanente care aparțin aceleiași persoane juridice străine.

alin. 5 În situația în care sediul fix care îndeplinește obligațiile fiscale potrivit *titlului VII* constituie și sediu permanent în sensul *art. 8*, sediul fix este și sediul permanent desemnat pentru îndeplinirea obligațiilor care revin potrivit prezentului titlu.

Art. 38 Veniturile unei persoane juridice străine obținute din transferul proprietăților imobiliare situate în România sau al oricăror drepturi legate de aceste proprietăți, veniturile din exploatarea resurselor naturale situate în România și veniturile din vânzarea-cesionarea titlurilor de participare deținute la o persoană juridică română

alin. 1 Persoanele juridice străine au obligația de a plăti impozit pe profit pentru rezultatul fiscal aferent următoarelor activități/operațiuni:

a) transferul proprietăților imobiliare situate în România, inclusiv din închirierea sau cedarea folosinței proprietății sau a oricăror drepturi legate de această proprietate imobiliară;

b) vânzarea-cesionarea titlurilor de participare deținute la o persoană juridică română, dacă nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute la *art. 23 lit. i*, în următoarele cazuri:

1. nu se face dovada rezidenței într-un stat cu care România are încheiată convenție de evitare a dublei impuneri;

2. între România și statul de rezidență al persoanei juridice străine care înstrăinează titlurile de participare nu este încheiată convenție de evitare a dublei impuneri;

3. dreptul de impozitare revine României, în condițiile aplicării prevederilor convențiilor de evitare a dublei impuneri;

c) exploatarea resurselor naturale situate în România, inclusiv vânzarea-cesionarea oricărui drept aferent acestor resurse naturale.

alin. 2 Persoana juridică străină care obține veniturile menționate la **alin. 1** are obligația de a declara și plăti impozit pe profit, potrivit **art. 41** și **42**.

Art. 39 Evitarea dublei impuneri

alin. 1 Impozitul plătit unui stat străin se scade din impozitul pe profit, dacă se aplică prevederile convenției de evitare a dublei impuneri încheiate între România și statul străin.

alin. 2 Dacă o persoană juridică română obține venituri dintr-un stat străin prin intermediul unui sediu permanent sau venituri supuse unui impozit cu reținere la sursă care, potrivit prevederilor convenției de evitare a dublei impuneri încheiate de România cu un alt stat, pot fi impuse în celălalt stat, iar respectiva convenție prevede ca metodă de evitare a dublei impuneri metoda creditului, impozitul plătit către statul străin, fie direct, fie indirect, prin reținerea și virarea de o altă persoană, se scade din impozitul pe profit determinat potrivit prevederilor prezentului titlu.

alin. 3 Dacă o persoană juridică străină rezidentă într-un stat membru al Uniunii Europene sau într-un stat din Spațiul Economic European își desfășoară activitatea în România printr-un sediu permanent și acel sediu permanent obține venituri dintr-un alt stat membru al Uniunii Europene sau dintr-un alt stat din Spațiul Economic European, iar acele venituri sunt impozitate atât în România, cât și în statul unde au fost obținute veniturile, atunci impozitul plătit în statul de unde au fost obținute veniturile, fie direct, fie indirect, prin reținerea și virarea de o altă persoană, se deduce din impozitul pe profit ce se determină potrivit prevederilor prezentului titlu.

alin. 4 Prin excepție de la prevederile **alin. 1**, impozitul plătit de un sediu permanent din România pentru veniturile obținute dintr-un stat membru al Uniunii Europene sau dintr-un stat din Spațiul Economic European este dedus în România, dacă:

a) venitul a fost obținut de sediul permanent din România al unei persoane juridice străine rezidente într-un stat membru al Uniunii Europene sau într-un stat din Spațiul Economic European;

b) venitul a fost obținut dintr-un alt stat membru al Uniunii Europene sau dintr-un alt stat din Spațiul Economic European; și

c) se prezintă documentația corespunzătoare, conform prevederilor legale, din care să rezulte faptul că impozitul a fost plătit în acel stat membru al Uniunii Europene sau în acel stat din Spațiul Economic European.

alin. 5 Prevederile **alin. 3** și **4** nu se aplică sediilor permanente din România ale persoanelor juridice străine rezidente într-un stat din Spațiul Economic European, altul decât un stat membru al Uniunii Europene, cu care România nu are încheiat un instrument juridic în baza căruia să se realizeze schimbul de informații.

alin. 6 Creditul acordat pentru impozitele plătite unui stat străin într-un an fiscal nu poate depăși impozitul pe profit, calculat prin aplicarea cotei de impozit pe profit prevăzute la **art. 17** la profitul impozabil obținut în statul străin, determinat în conformitate cu regulile prevăzute în prezentul titlu, sau la venitul obținut din statul străin. Creditul se acordă din impozitul pe profit calculat pentru anul în care impozitul a fost plătit statului străin, dacă se prezintă documentația corespunzătoare, conform prevederilor legale, care atestă plata impozitului în străinătate.

alin. 7 Când o persoană juridică română realizează profituri dintr-un stat străin prin intermediul unui sediu permanent care, potrivit prevederilor convenției de evitare a dublei impuneri încheiate de România cu un alt stat, pot fi impuse în celălalt stat, iar respectiva convenție prevede ca metodă de evitare a dublei impuneri metoda scutirii, profiturile vor fi scutite de impozit pe profit în România.

Art. 40 Pierderi fiscale externe

Orice pierdere realizată printr-un sediu permanent situat într-un stat care nu este stat membru al Uniunii Europene, al Asociației Europene a Liberului Schimb sau situat într-un stat cu care România nu are încheiată o convenție de evitare a dublei impuneri este deductibilă doar din veniturile obținute de sediul permanent respectiv. În acest caz, pierderile realizate printr-un sediu permanent se deduc numai din aceste venituri, separat, pe fiecare sursă de venit. Pierderile neacoperite se raportează și se recuperează în următorii 5 ani fiscali consecutivi.

CAPITOLUL IV Plata impozitului și depunerea declarațiilor fiscale

Art. 41 Declararea și plata impozitului pe profit

alin. 1 Calculul, declararea și plata impozitului pe profit, cu excepțiile prevăzute de prezentul articol, se efectuează trimestrial, până la data de 25 inclusiv a primei luni următoare încheierii trimestrelor I - III. Definitivarea și plata impozitului pe profit aferent anului fiscal respectiv se efectuează până la termenul de depunere a declarației privind impozitul pe profit prevăzut la *art. 42*. Nu intră sub incidența acestor prevederi contribuabilii care se dizolvă cu lichidare, pentru perioada cuprinsă între prima zi a anului fiscal următor celui în care a fost deschisă procedura lichidării și data închiderii procedurii de lichidare.

alin. 2 Contribuabilii, alții decât cei prevăzuți la *alin. 4* și *5*, pot opta pentru calculul, declararea și plata impozitului pe profit anual, cu plăți anticipate, efectuate trimestrial. Termenul până la care se efectuează plata impozitului anual este termenul de depunere a declarației privind impozitul pe profit, prevăzut la *art. 42*.

alin. 3 Opțiunea pentru sistemul anual de declarare și plată a impozitului pe profit se efectuează la începutul anului fiscal pentru care se solicită aplicarea prevederilor *alin. 2*. Opțiunea este obligatorie pentru cel puțin 2 ani fiscali consecutivi. Ieșirea din sistemul anual de declarare și plată a impozitului se efectuează la începutul anului fiscal pentru care se solicită aplicarea prevederilor *alin. 1*. Contribuabilii comunică organelor fiscale competente modificarea sistemului anual/trimestrial de declarare și plată a impozitului pe profit, potrivit prevederilor Codului de procedură fiscală, până la data de 31 ianuarie inclusiv a anului fiscal respectiv. Contribuabilii care intră sub incidența prevederilor *art. 16 alin. 5* comunică organelor fiscale teritoriale modificarea sistemului anual/trimestrial de declarare și plată a impozitului pe profit, în termen de 30 de zile de la începutul anului fiscal modificat.

alin. 4 Instituțiile de credit - persoane juridice române și sucursalele din România ale instituțiilor de credit - persoane juridice străine - au obligația de a declara și plăti impozit pe profit anual, cu plăți anticipate efectuate trimestrial. Termenul până la care se efectuează plata impozitului anual este termenul de depunere a declarației privind impozitul pe profit, prevăzut la *art. 42*.

alin. 5 Următorii contribuabili au obligația de a declara și plăti impozitul pe profit, astfel:

a) persoanele juridice române prevăzute la *art. 15* au obligația de a declara și plăti impozitul pe profit, anual, până la data de 25 februarie inclusiv a anului următor celui pentru care se calculează impozitul, cu excepția celor care intră sub incidența prevederilor *art. 16 alin. 5*, care au obligația să depună declarația și să plătească impozitul pe profit aferent anului fiscal respectiv până la data de 25 a celei de-a doua luni inclusiv de la închiderea anului fiscal modificat;

b) contribuabilii care obțin venituri majoritare din cultura cerealelor, a plantelor tehnice și a cartofului, pomicultură și viticultură au obligația de a declara și de a plăti impozitul pe profit anual, până la data de 25 februarie inclusiv a anului următor celui pentru care se calculează impozitul, cu excepția celor care intră sub incidența prevederilor *art. 16 alin. 5*, care au obligația să depună declarația și să plătească impozitul pe profit aferent anului fiscal respectiv până la data de 25 a celei de-a doua luni inclusiv de la închiderea anului fiscal modificat;

c) contribuabilii prevăzuți la *art. 13 alin. 1 lit. d* au obligația de a declara și plăti impozit pe profit trimestrial, conform *alin. 1*.

alin. 6 Contribuabilii, alții decât cei prevăzuți la *alin. 4* și *5*, aplică sistemul de declarare și plată prevăzut la *alin. 1* în anul pentru care se datorează impozit pe profit, dacă în anul precedent se încadrează în una dintre următoarele situații:

a) au fost nou-înființați, cu excepția contribuabililor nou-înființați ca efect al unor operațiuni de reorganizare efectuate potrivit legii;

b) au înregistrat pierdere fiscală sau nu au datorat impozit pe profit anual, cu excepția prevăzută la *alin. 11*;

c) s-au aflat în inactivitate temporară sau au declarat pe propria răspundere că nu desfășoară activități la sediul social/sediile secundare, situații înscrise, potrivit prevederilor legale, în registrul comerțului sau în registrul ținut de instanțele judecătorești competente, după caz;

d) au fost plătitori de impozit pe veniturile microîntreprinderilor.

alin. 7 Prin excepție de la prevederile *alin. 8*, contribuabilii prevăzuți la *alin. 4* nou-înființați, înființați în cursul anului precedent sau care la sfârșitul anului fiscal precedent înregistrează pierdere fiscală, respectiv nu au datorat impozit pe profit anual, efectuează plăți anticipate în contul impozitului pe

profit la nivelul sumei rezultate din aplicarea cotei de impozit asupra profitului contabil al perioadei pentru care se efectuează plata anticipată, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare trimestrului pentru care se efectuează plata anticipată, pentru trimestrele I - III. Definitivarea și plata impozitului pe profit aferent anului fiscal respectiv se efectuează până la termenul de depunere a declarației privind impozitul pe profit prevăzut la *art. 42*. Nu intră sub incidența acestor prevederi contribuabilii care se dizolvă cu lichidare, pentru perioada cuprinsă între prima zi a anului fiscal următor celui în care a fost deschisă procedura lichidării și data închiderii procedurii de lichidare.

alin. 8 Contribuabilii care aplică sistemul de declarare și plată a impozitului pe profit anual, cu plăți anticipate efectuate trimestrial, determină plățile anticipate trimestriale în sumă de o pătrime din impozitul pe profit datorat pentru anul precedent, actualizat cu indicele prețurilor de consum, estimat cu ocazia elaborării bugetului inițial al anului pentru care se efectuează plățile anticipate, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare trimestrului pentru care se efectuează plata, cu excepția plății anticipate aferente trimestrului IV care se declară și se plătește până la data de 25 decembrie, respectiv până la data de 25 a ultimei luni din anul fiscal modificat. Contribuabilii care intră sub incidența prevederilor *art. 16 alin. 5* actualizează plățile anticipate trimestriale cu ultimul indice al prețurilor de consum comunicat pentru anul în care începe anul fiscal modificat. Impozitul pe profit pentru anul precedent, pe baza căruia se determină plățile anticipate trimestriale, este impozitul pe profit anual, conform declarației privind impozitul pe profit. Nu intră sub incidența acestor prevederi contribuabilii care se dizolvă cu lichidare, pentru perioada cuprinsă între prima zi a anului fiscal următor celui în care a fost deschisă procedura lichidării și data închiderii procedurii de lichidare.

alin. 9 În cazul contribuabililor care aplică reglementările contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară, plățile anticipate trimestriale se efectuează în sumă de o pătrime din impozitul pe profit aferent anului precedent determinat potrivit *alin. 8*, fără a lua în calcul influența ce provine din aplicarea prevederilor *art. 21*.

alin. 10 Prin excepție de la prevederile *alin. 8*, contribuabilii care aplică sistemul de declarare și plată a impozitului pe profit prevăzut la *alin. 2* și care, în primul an al perioadei obligatorii prevăzute la *alin. 3*, înregistrează pierdere fiscală, respectiv nu au datorat impozit pe profit anual, pentru cel de-al doilea an al perioadei obligatorii efectuează plăți anticipate în contul impozitului pe profit la nivelul sumei rezultate din aplicarea cotei de impozit asupra profitului contabil al perioadei pentru care se efectuează plata anticipată până la data de 25 inclusiv a lunii următoare trimestrului pentru care se efectuează plata anticipată, pentru trimestrele I - III. Definitivarea și plata impozitului pe profit aferent anului fiscal respectiv se efectuează până la termenul de depunere a declarației privind impozitul pe profit prevăzut la *art. 42*.

alin. 11 În cazul contribuabililor care aplică sistemul de declarare și plată a impozitului pe profit prevăzut la *alin. 2* și care, în anul precedent, au beneficiat de scutiri de la plata impozitului pe profit, conform legii, iar în anul pentru care se calculează și se efectuează plățile anticipate nu mai beneficiază de facilitățile fiscale respective, impozitul pe profit pentru anul precedent, pe baza căruia se determină plățile anticipate, este impozitul pe profit determinat conform declarației privind impozitul pe profit pentru anul precedent, luându-se în calcul și impozitul pe profit scutit.

alin. 12 În cazul următoarelor operațiuni de reorganizare efectuate potrivit legii, contribuabilii care aplică sistemul de declarare și plată a impozitului pe profit anual, cu plăți anticipate efectuate trimestrial, stabilesc impozitul pe profit pentru anul precedent, ca bază de determinare a plăților anticipate, potrivit următoarelor reguli:

a) contribuabilii care absorb prin fuziune una sau mai multe persoane juridice române, începând cu trimestrul în care operațiunile respective produc efecte, potrivit legii, însumează impozitul pe profit datorat de aceștia pentru anul precedent cu impozitul pe profit datorat pentru același an de celelalte societăți cedente;

b) contribuabilii înființați prin fuziunea a două sau mai multe persoane juridice române însumează impozitul pe profit datorat pentru anul precedent de societățile cedente. În situația în care toate societățile cedente înregistrează pierdere fiscală în anul precedent, contribuabilii nou-înființați determină plățile anticipate potrivit prevederilor *alin. 7* și *10*;

c) contribuabilii înființați prin divizarea sub orice formă a unei persoane juridice române împart impozitul pe profit datorat pentru anul precedent de societatea cedentă proporțional cu valoarea activelor și pasivelor transferate, conform proiectului întocmit potrivit legii. În situația în care societatea cedentă

înregistrează pierdere fiscală în anul precedent, contribuabilii nou-înființați determină plățile anticipate potrivit prevederilor *alin. 7 și 10*;

d) contribuabilii care primesc active și pasive prin operațiuni de divizare sub orice formă a unei persoane juridice române, începând cu trimestrul în care operațiunile respective produc efecte, potrivit legii, însumează impozitul pe profit datorat de aceștia pentru anul precedent cu impozitul pe profit datorat pentru anul precedent de societatea cedentă, recalculat proporțional cu valoarea activelor și pasivelor transferate, conform proiectului întocmit potrivit legii;

e) contribuabilii care transferă, potrivit legii, o parte din patrimoniu uneia sau mai multor societăți beneficiare, începând cu trimestrul în care operațiunile respective produc efecte, potrivit legii, recalculează impozitul pe profit datorat pentru anul precedent proporțional cu valoarea activelor și pasivelor menținute de către persoana juridică care transferă activele.

alin. 13 În cazul contribuabililor care aplică sistemul de declarare și plată a impozitului pe profit anual, cu plăți anticipate efectuate trimestrial, și care, în cursul anului, devin sedii permanente ale persoanelor juridice străine ca urmare a operațiunilor prevăzute la *art. 33*, începând cu trimestrul în care operațiunile respective produc efecte, potrivit legii, aplică următoarele reguli pentru determinarea plăților anticipate datorate:

a) în cazul fuziunii prin absorbție, sediul permanent determină plățile anticipate în baza impozitului pe profit datorat pentru anul precedent de către societatea cedentă;

b) în cazul divizării totale, divizării parțiale și transferului de active, sediile permanente determină plățile anticipate în baza impozitului pe profit datorat pentru anul precedent de societatea cedentă, recalculat pentru fiecare sediu permanent, proporțional cu valoarea activelor și pasivelor transferate, potrivit legii. Societățile cedente care nu încetează să existe în urma efectuării unei astfel de operațiuni, începând cu trimestrul în care operațiunile respective produc efecte, potrivit legii, ajustează plățile anticipate datorate potrivit regulilor prevăzute la *alin. 12 lit. e*.

alin. 14 Contribuabilii care aplică sistemul de declarare și plată a impozitului pe profit anual, cu plăți anticipate efectuate trimestrial, implicați în operațiuni transfrontaliere, altele decât cele prevăzute la *alin. 13*, aplică următoarele reguli în vederea determinării impozitului pe profit pentru anul precedent, în baza căruia se determină plățile anticipate:

a) în cazul contribuabililor care absorb una sau mai multe persoane juridice străine, începând cu trimestrul în care operațiunile respective produc efecte, potrivit legii, impozitul pe profit pentru anul precedent, în baza căruia se determină plățile anticipate, este impozitul pe profit datorat de societatea absorbantă în anul fiscal precedent celui în care se realizează operațiunea;

b) contribuabilii care absorb cel puțin o persoană juridică română și cel puțin o persoană juridică străină, începând cu trimestrul în care operațiunea respectivă produce efecte, potrivit legii, însumează impozitul pe profit datorat de aceștia pentru anul precedent cu impozitul pe profit datorat pentru același an de celelalte societăți române cedente;

c) contribuabilii înființați prin fuziunea uneia sau mai multor persoane juridice române cu una sau mai multe persoane juridice străine însumează impozitul pe profit datorat de societățile române cedente. În situația în care toate societățile cedente române înregistrează pierdere fiscală în anul precedent, contribuabilul nou-înființat determină plățile anticipate potrivit prevederilor *alin. 7 și 10*.

alin. 15 Contribuabilii care intră sub incidența prevederilor *art. 16 alin. 5*, pentru primul an fiscal modificat, aplică și următoarele reguli de declarare și plată a impozitului pe profit:

a) contribuabilii care declară și plătesc impozitul pe profit trimestrial și pentru care anul fiscal modificat începe în a doua, respectiv în a treia lună a trimestrului calendaristic, prima lună, respectiv primele două luni ale trimestrului calendaristic respectiv, vor constitui un trimestru, pentru care contribuabilul are obligația declarării și plății impozitului pe profit, până la data de 25 inclusiv a primei luni următoare încheierii trimestrului calendaristic respectiv. Aceste prevederi se aplică și în cazul în care anul fiscal modificat începe în a doua, respectiv în a treia lună a trimestrului IV al anului calendaristic;

b) contribuabilii care declară și plătesc impozitul pe profit anual, cu plăți anticipate efectuate trimestrial, pentru anul fiscal modificat continuă efectuarea plăților anticipate la nivelul celor stabilite înainte de modificare; în cazul în care anul fiscal modificat începe în a doua, respectiv în a treia lună a trimestrului calendaristic, prima lună, respectiv primele două luni ale trimestrului calendaristic respectiv, vor constitui un trimestru pentru care contribuabilul are obligația declarării și efectuării plăților anticipate, în sumă de 1/12 din impozitul pe profit datorat pentru anul precedent, pentru fiecare lună a trimestrului,

până la data de 25 inclusiv a primei luni următoare încheierii trimestrului calendaristic respectiv. Aceste prevederi se aplică și în cazul în care anul fiscal modificat începe în a doua, respectiv în a treia lună a trimestrului IV al anului calendaristic.

Nu intră sub incidența acestor prevederi contribuabilii care se dizolvă cu lichidare, pentru perioada cuprinsă între prima zi a anului fiscal următor celui în care a fost deschisă procedura lichidării și data închiderii procedurii de lichidare.

alin. 16 Persoanele juridice care se dizolvă cu lichidare, potrivit legii, au obligația să depună declarația anuală de impozit pe profit pentru perioada prevăzută la *art. 16 alin. 6* și să plătească impozitul pe profit aferent până la data depunerii situațiilor financiare la organul fiscal competent.

alin. 17 Persoanele juridice care, în cursul anului fiscal, se dizolvă fără lichidare au obligația să depună declarația anuală de impozit pe profit și să plătească impozitul până la închiderea perioadei impozabile.

alin. 18 Impozitul reglementat de prezentul titlu reprezintă venit al bugetului de stat.

alin. 19 Prin excepție de la prevederile *alin. 18*, impozitul pe profit, dobânzile/majorările de întârziere și amenzile datorate de regiile autonome din subordinea consiliilor locale și a consiliilor județene, precum și cele datorate de societățile în care consiliile locale și/sau județene sunt acționari majoritari, care realizează proiecte cu asistență financiară din partea Uniunii Europene sau a altor organisme internaționale, în baza unor acorduri/contracte de împrumut ratificate, respectiv aprobate prin acte normative, sunt venituri ale bugetelor locale respective până la sfârșitul anului fiscal în care se încheie proiectul care face obiectul acordului/contractului de împrumut.

alin. 20 Pentru aplicarea sistemului de declarare și plată a impozitului pe profit anual, cu plăți anticipate efectuate trimestrial, indicele prețurilor de consum necesar pentru actualizarea plăților anticipate se comunică, prin ordin al ministrului finanțelor publice, până la data de 15 aprilie a anului fiscal pentru care se efectuează plățile anticipate.

Art. 42 Depunerea declarației de impozit pe profit

alin. 1 Contribuabilii au obligația să depună o declarație anuală de impozit pe profit până la data de 25 martie inclusiv a anului următor, cu excepția contribuabililor prevăzuți la *art. 41 alin. 5 lit. a și b, alin. 16 și 17*, care depun declarația anuală de impozit pe profit până la termenele prevăzute în cadrul acestor alineate.

alin. 2 Contribuabilii care intră sub incidența prevederilor *art. 16 alin. 5* au obligația să depună o declarație anuală de impozit pe profit și să plătească impozitul pe profit aferent anului fiscal respectiv, până la data de 25 a celei de-a treia luni inclusiv, de la închiderea anului fiscal modificat, cu excepția contribuabililor prevăzuți la *art. 41 alin. 5 lit. a și b, alin. 16 și 17*, care depun declarația anuală de impozit pe profit până la termenele prevăzute în cadrul acestor alineate.

CAPITOLUL V Impozitul pe dividende

Art. 43 Declararea, reținerea și plata impozitului pe dividende

alin. 1 O persoană juridică română care plătește dividende către o persoană juridică română are obligația să rețină, să declare și să plătească impozitul pe dividende reținut către bugetul de stat, astfel cum se prevede în prezentul articol.

alin. 2 Impozitul pe dividende se stabilește prin aplicarea unei cote de impozit de 16% asupra dividendului brut plătit unei persoane juridice române. Impozitul pe dividende se declară și se plătește la bugetul de stat, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care se plătește dividendul.

alin. 3 Prin excepție de la prevederile *alin. 1 și 2*, în cazul în care dividendele distribuite nu au fost plătite până la sfârșitul anului în care s-au aprobat situațiile financiare anuale, impozitul pe dividende aferent se plătește, după caz, până la data de 25 ianuarie a anului următor, respectiv până la data de 25 a primei luni a anului fiscal modificat, următor anului în care s-au aprobat situațiile financiare anuale. Aceste prevederi nu se aplică pentru dividendele distribuite și neplătite până la sfârșitul anului în care s-au aprobat situațiile financiare anuale, dacă în ultima zi a anului calendaristic sau în ultima zi a anului fiscal modificat, după caz, persoana juridică română care primește dividendele îndeplinește condițiile prevăzute la *alin. 4*.

alin. 4 Prevederile prezentului articol nu se aplică în cazul dividendelor plătite de o persoană juridică română unei alte persoane juridice române, dacă persoana juridică română care primește

dividendele deține, la data plății dividendelor, minimum 10% din titlurile de participare ale celeilalte persoane juridice, pe o perioadă de un an împlinit până la data plății acestora inclusiv.

alin. 5 Prevederile prezentului articol nu se aplică în cazul dividendelor plătite de o persoană juridică română:

a) fondurilor de pensii administrate privat, fondurilor de pensii facultative;

b) organelor administrației publice care exercită, prin lege, drepturile și obligațiile ce decurg din calitatea de acționar al statului/unității administrativ-teritoriale la acea persoană juridică română.

alin. 6 Începând cu 1 ianuarie 2017, cota de impozit pe dividende este de 5%.

CAPITOLUL VI Dispoziții tranzitorii

Art. 44 Pierderi fiscale din perioadele de scutire

Orice pierdere fiscală netă care apare în perioada în care contribuabilul a fost scutit de impozitul pe profit poate fi recuperată din profiturile impozabile viitoare, potrivit *art. 31*. Pierderea fiscală netă este diferența dintre pierderile fiscale totale pe perioada de scutire și profitul impozabil total în aceeași perioadă.

Art. 45 Reguli specifice

alin. 1 Contribuabilii care au optat până la data de 30 aprilie 2005 inclusiv, conform prevederilor legale, pentru impunerea veniturilor aferente contractelor de vânzare cu plata în rate, pe măsură ce ratele devin scadente, beneficiază în continuare de această facilitate pe durata derulării contractelor respective; cheltuielile corespunzătoare sunt deductibile la aceleași termene scadente, proporțional cu valoarea ratei înregistrate în valoarea totală a contractului.

alin. 2 Contribuabilii care au investit în mijloace fixe amortizabile sau în brevete de invenție amortizabile și care au dedus cheltuieli de amortizare reprezentând 20% din valoarea de intrare a acestora conform prevederilor legale, la data punerii în funcțiune a mijlocului fix sau a brevetului de invenție, până la data de 30 aprilie 2005 inclusiv, au obligația să păstreze în patrimoniu aceste mijloace fixe amortizabile cel puțin o perioadă egală cu jumătate din durata lor normală de utilizare. În cazul în care nu sunt respectate prevederile prezentului alineat, impozitul pe profit se recalculează și se stabilesc dobânzi și penalități de întârziere de la data aplicării facilității respective, potrivit legii.

alin. 3 Pierderea fiscală înregistrată în anii anteriori anului 2013, de sediile permanente care aparțin aceleiași persoane juridice străine, care au aplicat prevederile *art. 37*, rămasă nerecuperată la data de 30 iunie 2013, se recuperează pe perioada rămasă din perioada inițială de 7 ani, în ordinea înregistrării acesteia.

alin. 4 În aplicarea prevederilor *art. 22*, pentru activele care se realizează pe parcursul mai multor ani consecutivi și care sunt puse în funcțiune în anul 2016, se ia în considerare valoarea acestora înregistrată începând cu 1 iulie 2014. Scutirea de impozit a profitului reinvestit se aplică și în cazul activelor produse/achiziționate în perioada 1 iulie 2014 - 31 decembrie 2015 inclusiv și puse în funcțiune în anul 2016.

Art. 46 Reguli pentru contribuabilii-instituții de credit care aplică reglementările contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară

Sumele înregistrate în rezultatul reportat din provizioane specifice, ca urmare a implementării reglementărilor contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară ca bază a contabilității, în soldul creditor al contului Rezultatul reportat din provizioane specifice, reprezentând diferențele dintre valoarea provizioanelor specifice determinate la data de 31 decembrie 2011 potrivit *Regulamentului Băncii Naționale a României nr. 3/2009 privind clasificarea creditelor și plasamentelor, precum și constituirea, regularizarea și utilizarea provizioanelor specifice de risc de credit, cu modificările și completările ulterioare*, și ajustările pentru depreciere, evidențiate la data de 1 ianuarie 2012 potrivit Standardelor internaționale de raportare financiară, aferente elementelor pentru care au fost constituite respectivele provizioane specifice, sunt tratate ca rezerve, acestea urmând să fie impozitate potrivit *art. 26 alin. 5*, iar sumele înregistrate în soldul debitor al contului Rezultatul reportat din provizioane specifice, reprezentând diferențele dintre valoarea provizioanelor specifice determinate la data de 31 decembrie 2011 potrivit *Regulamentului Băncii Naționale a României nr. 3/2009*, cu modificările și completările ulterioare, și ajustările pentru depreciere, evidențiate la data de 1 ianuarie 2012 potrivit Standardelor internaționale de raportare financiară, aferente elementelor pentru care au fost constituite

respectiv cele provizioane specifice, reprezintă elemente similare cheltuielilor, în mod eşalonat, în tranşe egale, pe o perioadă de 3 ani.

ANEXA 1

LISTA SOCIETĂŢILOR

la care se face referire la art. 24 alin. 1 lit. b pct. 1, alin. 5 lit. b pct. 1, respectiv art. 229 alin. 1 lit. c

Pentru aplicarea prevederilor art. 24 şi art. 229, formele de organizare pentru persoanele juridice străine, societăţi-mamă sau filiale, sunt:

a) societăţi constituite în temeiul *Regulamentului (CE) nr. 2.157/2001 al Consiliului din 8 octombrie 2001 privind statutul societăţii europene (SE)* şi al *Directivei 2001/86/CE a Consiliului din 8 octombrie 2001 de completare a statutului societăţii europene în ceea ce priveşte implicarea lucrătorilor, precum şi societăţi cooperative înfiinţate în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1.435/2003 al Consiliului din 22 iulie 2003 privind statutul societăţii cooperative europene (SCE)* şi al *Directivei 2003/72/CE a Consiliului din 22 iulie 2003 de completare a statutului societăţii cooperative europene în legătură cu participarea lucrătorilor;*

b) societăţi aflate sub incidenţa legislaţiei belgiene, denumite "société anonyme"/"naamloze vennootschap", "société en commandite par actions"/"commanditaire vennootschap op aandelen", "société privée a responsabilité limitée"/"besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid", "société coopérative a responsabilité limitée"/"coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid", "société coopérative a responsabilité illimitée"/"coöperatieve vennootschap met onbeperkte aansprakelijkheid", "société en nom collectif"/"vennootschap onder firma", "société en commandite simple"/"gewone commanditaire vennootschap", întreprinderile publice care au adoptat una dintre formele juridice menţionate anterior, precum şi alte societăţi comerciale constituite în conformitate cu legislaţia belgiană şi care sunt supuse impozitului pe profit în Belgia;

c) societăţi aflate sub incidenţa legislaţiei bulgare, denumite "sabiratelno druzhestvo"*), "komanditno druzhestvo"*), "druzhestvo s ograničena otgovornost)*", "aktsionerno druzhestvo"*), "komanditno druzhestvo s aktsii)*", "nepersonifitsirano druzhestvo)*", "kooperatsii)*", "kooperativni sayuzi)*", "darzhavni predpriyatia)*", constituite în conformitate cu legislaţia bulgară şi care desfăşoară activităţi comerciale;

d) societăţi aflate sub incidenţa legislaţiei cehe, denumite "akciová společnost", "společnost s ručením omezeným";

e) societăţi aflate sub incidenţa legislaţiei daneze, denumite "aktieselskab" şi "anpartsselskab". Alte societăţi comerciale care sunt supuse impozitului pe profit în temeiul Legii privind impozitarea societăţilor comerciale, în măsura în care venitul lor impozabil este calculat şi impozitat în conformitate cu normele generale în materie fiscală aplicabile societăţilor comerciale "aktieselskaber";

f) societăţi aflate sub incidenţa legislaţiei germane, denumite "Aktiengesellschaft", "Kommanditgesellschaft auf Aktien", "Gesellschaft mit beschränkter Haftung", "Versicherungsverein auf Gegenseitigkeit", "Erwerbs- und Wirtschaftsgenossenschaft", "Betriebe gewerblicher Art von juristischen Personen des öffentlichen Rechts" şi alte societăţi constituite în conformitate cu legislaţia germană şi care sunt supuse impozitului pe profit în Germania;

g) societăţi aflate sub incidenţa legislaţiei estoniene, denumite "täisühing", "usaldusühing", "osühing", "aktsiaselts", "tulundusühistu";

h) societăţi constituite sau existente sub incidenţa legislaţiei irlandeze, instituţii înregistrate sub sistemul "Industrial and Provident Societies Act" sau "building societies" înregistrate sub sistemul "Building Societies Act" şi "trustee savings banks" în înţelesul "Trustee Savings Banks Act" din anul 1989;

i) societăţi aflate sub incidenţa legislaţiei greceşti, denumite "anonymi etaireia***)", "etaireia periorismenis efthynis (E.P.E.)***)", precum şi alte societăţi constituite în conformitate cu legislaţia greacă şi care sunt supuse impozitului pe profit în Grecia;

j) societăţi aflate sub incidenţa legislaţiei spaniole, denumite "sociedad anónima", "sociedad comanditaria por acciones", "sociedad de responsabilidad limitada", precum şi entităţi de drept public ce funcţionează în regim de drept privat. Alte entităţi înfiinţate în conformitate cu legislaţia spaniolă şi care sunt supuse impozitului pe profit în Spania ("Impuesto sobre Sociedades");

k) societăți aflate sub incidența legislației franceze, denumite "société anonyme", "société en commandite par actions", "société a responsabilité limitée", "sociétés par actions simplifiées", "sociétés d'assurances mutuelles", "caisses d'épargne et de prévoyance", "sociétés civiles", care sunt supuse de drept impozitului pe profit, "coopératives", "unions de coopératives", instituții și întreprinderi publice cu caracter industrial și comercial, precum și alte societăți constituite în conformitate cu legislația franceză și care sunt supuse impozitului pe profit în Franța;

l) societăți aflate sub incidența legislației croate, denumite "dionicko društvo", "društvo s ogranicenom odgovornošću" și alte societăți constituite în conformitate cu legislația croată și care sunt supuse impozitului pe profit în Croația;

m) societăți aflate sub incidența legislației italiene, denumite "societa per azioni", "societa in accomandita per azioni", "societa a responsabilita limitata", "societa cooperative", "societa di mutua assicurazione", precum și entități private și publice care desfășoară, în mod exclusiv sau în principal, activități comerciale;

n) sub incidența legislației cipriote: "etaireies"**) astfel cum sunt definite în legislația privind impozitul pe venit;

o) societăți aflate sub incidența legislației letone, denumite "akciju sabiedriba", "sabiedriba ar ierobežotu atbildību";

p) societăți aflate sub incidența legislației lituaniene;

q) societăți aflate sub incidența legislației luxemburghize, denumite "société anonyme", "société en commandite par actions", "société a responsabilité limitée", "société coopérative", "société coopérative organisée comme une société anonyme", "association d'assurances mutuelles", "association d'épargne-pension", "entreprise de nature commerciale, industrielle ou minière de l'Etat, des communes, des syndicats de communes, des établissements publics et des autres personnes morales de droit public", precum și alte societăți comerciale constituite în conformitate cu legislația luxemburgheză și supuse impozitului pe profit în Luxemburg;

r) societăți aflate sub incidența legislației ungare, denumite "közkereseti társaság", "betéti társaság", "közös vállalat", "korlátolt felelősségű társaság", "résztvénytársaság", "egyesülés", "szövetkezet";

s) societăți aflate sub incidența legislației malteze, denumite "Kumpaniji ta' Responsabilita Limitata", "Soċjetajiet en commandite li l-kapital taghhom maqsum f'azzjonijiet";

ș) societăți aflate sub incidența legislației olandeze, denumite "naamloze vennootschap", "besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid", "open commanditaire vennootschap", "coöperatie", "onderlinge waarborgmaatschappij", "fonds voor gemene rekening", "vereniging op coöperatieve grondslag", "vereniging welke op onderlinge grondslag als verzekeraar of kredietinstelling optreedt", precum și alte societăți constituite în conformitate cu legislația olandeză și care sunt supuse impozitului pe profit în Țările de Jos;

t) societăți aflate sub incidența legislației austriece, denumite "Aktiengesellschaft", "Gesellschaft mit beschränkter Haftung", "Versicherungsvereine auf Gegenseitigkeit", "Erwerbs- und Wirtschaftsgenossenschaften", "Betriebe gewerblicher Art von Körperschaften des öffentlichen Rechts", "Sparkassen", precum și alte societăți comerciale constituite în conformitate cu legislația austriacă și care sunt supuse impozitului pe profit în Austria;

ț) societățile înființate în baza legii poloneze, cunoscute ca "spolka akcyjna", "spolka z ograniczona odpowiedzialnością", "spółka komandytowo-akcyjna";

u) societăți comerciale sau societăți civile care îmbracă o formă comercială și cooperative și întreprinderi publice înființate în conformitate cu legislația portugheză;

v) societăți aflate sub incidența legislației slovene, denumite "delniška družba", "komanditna družba", "družba z omejeno odgovornostjo";

w) societăți aflate sub incidența legislației slovace, denumite "akciová spoločnosť", "spoločnosť s ručením obmedzeným", "komanditná spoločnosť";

x) societăți aflate sub incidența legislației finlandeze, denumite "osakeyhtiö"/"aktiebolag", "osuuskunta"/"andelslag", "säästöpankki"/"sparbank" și "vakuutusyhtiö"/"försäkringsbolag";

y) societăți aflate sub incidența legislației suedeze, denumite "aktiebolag", "försäkringsaktiebolag", "ekonomiska föreningar", "sparbanker", "ömsesidiga försäkringsbolag", "försäkringsföreningar";

z) societăți constituite în conformitate cu legislația din Regatul Unit.

(* Literale din alfabetul chirilic au fost transformate în litere latine. ** Literale din alfabetul grec au fost transformate în litere latine.)

ANEXA 2

LISTA IMPOZITELOR

la care se face referire la art. 24 alin. 1 lit. b pct. 3, alin. 5 lit. b pct. 3, respectiv art. 229 alin. 1 lit. c

Pentru îndeplinirea condiției de la art. 24 alin. 1 lit. b pct. 3, alin. 5 lit. b pct. 3, respectiv art. 229 alin. 1 lit. c, persoanele juridice străine din state membre, societăți-mamă și filiale, trebuie să plătească, în conformitate cu legislația fiscală a unui stat membru, fără posibilitatea unei opțiuni sau exceptări, unul din următoarele impozite:

- impôt des sociétés/vennootschapsbelasting în Belgia;
- korporativen danak*) în Bulgaria;
- dan z příjmu právnických osob în Republica Cehă;
- selskabsskat în Danemarca;
- Körperschaftssteuer în Germania;
- tulumaks în Estonia;
- corporation tax în Irlanda;
- foros eisodimatos nomikon prosopon kerdoskopikou charaktira**) în Grecia;
- impuesto sobre sociedades în Spania;
- impôt sur les sociétés în Franța;
- porez na dobit în Croația;
- imposta sul reddito delle società în Italia;
- foros eisodimatos**) în Cipru;
- uzņemumu ienakuma nodoklis în Letonia;
- pelno mokestis în Lituania;
- impôt sur le revenu des collectivités în Luxemburg;
- társasági adó, osztalékadó în Ungaria;
- taxxa fuq l-income în Malta;
- vennootschapsbelasting în Țările de Jos;
- Körperschaftssteuer în Austria;
- podatek dochodowy od osób prawnych în Polonia;
- imposto sobre o rendimento das pessoas colectivas în Portugalia;
- davok od dobicka pravnih oseb în Slovenia;
- dan z príjmov právnických osôb în Slovacia;
- yhteisöjen tulovero/inkomstskatten för samfund în Finlanda;
- statlig inkomstskatt în Suedia;
- corporation tax în Regatul Unit.

(* Literale din alfabetul chirilic au fost transformate în litere latine. ** Literale din alfabetul grec au fost transformate în litere latine.)

ANEXA 3

LISTA SOCIETĂȚILOR

la care se face referire la art. 33 alin. 2 pct. 12 lit. a

a) societăți constituite în temeiul Regulamentului (CE) nr. 2.157/2001 al Consiliului din 8 octombrie 2001 privind statutul societății europene (SE) și al Directivei 2001/86/CE a Consiliului din 8 octombrie 2001 de completare a statutului societății europene în ceea ce privește implicarea lucrătorilor, precum și societăți cooperative înființate în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1.435/2003 al Consiliului din 22 iulie 2003 privind statutul societății cooperative europene (SCE) și al Directivei 2003/72/CE a Consiliului din 22 iulie 2003 de completare a statutului societății cooperative europene în legătură cu participarea lucrătorilor;

b) societăți aflate sub incidența legislației belgiene, denumite "société anonyme"/"naamloze vennootschap", "société en commandite par actions"/"commanditaire vennootschap op aandelen", "société privée a responsabilité limitée"/"besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid", "société coopérative a responsabilité limitée"/"coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid",

"société coopérative a responsabilité illimitée"/"coöperatieve vennootschap met onbeperkte aansprakelijkheid", "société en nom collectif"/"vennootschap onder firma", "société en commandite simple"/"gewone commanditaire vennootschap", întreprinderile publice care au adoptat una dintre formele juridice menționate anterior, precum și alte societăți comerciale constituite în conformitate cu legislația belgiană și care sunt supuse impozitului pe profit în Belgia;

c) societăți aflate sub incidența legislației bulgare, denumite "sabiratelno druzhestvo**"), "komanditno druzhestvo**"), "druzhestvo s ograničena otgovornost**"), "aktsionerno druzhestvo**"), "komanditno druzhestvo s aktsii**"), "nepersonifitsirano druzhestvo**"), "kooperatsii**"), "kooperativni sayuzi**"), "darzhavni predpriyatia**"), constituite în conformitate cu legislația bulgară și care desfășoară activități comerciale;

d) societăți aflate sub incidența legislației cehe, denumite "akciová společnost", "společnost s ručením omezeným";

e) societăți aflate sub incidența legislației daneze, denumite "aktieselskab" și "anpartsselskab". Alte societăți comerciale care sunt supuse impozitului pe profit în temeiul Legii privind impozitarea societăților comerciale, în măsura în care venitul lor impozabil este calculat și impozitat în conformitate cu normele generale în materie fiscală aplicabile societăților comerciale "aktieselskaber";

f) societăți aflate sub incidența legislației germane, denumite "Aktiengesellschaft", "Kommanditgesellschaft auf Aktien", "Gesellschaft mit beschränkter Haftung", "Versicherungsverein auf Gegenseitigkeit", "Erwerbs- und Wirtschaftsgenossenschaft", "Betriebe gewerblicher Art von juristischen Personen des öffentlichen Rechts" și alte societăți constituite în conformitate cu legislația germană și care sunt supuse impozitului pe profit în Germania;

g) societăți aflate sub incidența legislației estoniene, denumite "täisühing", "usaldusühing", "osühing", "aktsiaselts", "tulundusühistu";

h) societăți constituite sau existente sub incidența legislației irlandeze, instituții înregistrate sub sistemul "Industrial and Provident Societies Act" sau "building societies" înregistrate sub sistemul "Building Societies Act" și "trustee savings banks" în înțelesul "Trustee Savings Banks Act" din anul 1989;

i) societăți aflate sub incidența legislației grecești, denumite "anonymi etaireia***), "etaireia periorismenis efthynis (E.P.E.)***), precum și alte societăți constituite în conformitate cu legislația greacă și care sunt supuse impozitului pe profit în Grecia;

j) societăți aflate sub incidența legislației spaniole, denumite "sociedad anónima", "sociedad comanditaria por acciones", "sociedad de responsabilidad limitada", precum și entități de drept public ce funcționează în regim de drept privat. Alte entități înființate în conformitate cu legislația spaniolă și care sunt supuse impozitului pe profit în Spania ("Impuesto sobre Sociedades");

k) societăți aflate sub incidența legislației franceze, denumite "société anonyme", "société en commandite par actions", "société a responsabilité limitée", "sociétés par actions simplifiées", "sociétés d'assurances mutuelles", "caisses d'épargne et de prévoyance", "sociétés civiles", care sunt supuse de drept impozitului pe profit, "coopératives", "unions de coopératives", instituții și întreprinderi publice cu caracter industrial și comercial, precum și alte societăți constituite în conformitate cu legislația franceză și care sunt supuse impozitului pe profit în Franța;

l) societăți aflate sub incidența legislației croate, denumite "dionicko društvo", "društvo s ograničenom odgovornošću" și alte societăți constituite în conformitate cu legislația croată și care sunt supuse impozitului pe profit în Croația;

m) societăți aflate sub incidența legislației italiene, denumite "societa per azioni", "societa in accomandita per azioni", "societa a responsabilita limitata", "societa cooperative", "societa di mutua assicurazione", precum și entități private și publice care desfășoară, în mod exclusiv sau în principal, activități comerciale;

n) sub incidența legislației cipriote: "etaireies***) astfel cum sunt definite în legislația privind impozitul pe venit;

o) societăți aflate sub incidența legislației letone, denumite "akciju sabiedriba", "sabiedriba ar ierobežotu atbildību";

p) societăți aflate sub incidența legislației lituaniene;

q) societăți aflate sub incidența legislației luxemburgheze, denumite "société anonyme", "société en commandite par actions", "société a responsabilité limitée", "société cooperative", "société cooperative

organisée comme une société anonyme", "association d'assurances mutuelles", "association d'épargne-pension", "entreprise de nature commerciale, industrielle ou minière de l'Etat, des communes, des syndicats de communes, des établissements publics et des autres personnes morales de droit public", precum și alte societăți comerciale constituite în conformitate cu legislația luxemburgheză și supuse impozitului pe profit în Luxemburg;

r) societăți aflate sub incidența legislației ungare, denumite "közkereseti társaság", "betéti társaság", "közös vállalat", "korlátolt felelősségű társaság", "résztvénytársaság", "egyesülés", "szövetkezet";

s) societăți aflate sub incidența legislației malteze, denumite "Kumpaniji ta' Responsabilita' Limitata", "Socjetajiet en commandite li l-kapital tagghom maqsum f'azzjonijiet";

ș) societăți aflate sub incidența legislației olandeze, denumite "naamloze vennootschap", "besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid", "open commanditaire vennootschap", "coöperatie", "onderlinge waarborgmaatschappij", "fonds voor gemene rekening", "vereniging op coöperatieve grondslag", "vereniging welke op onderlinge grondslag als verzekeraar of kredietinstelling optreedt", precum și alte societăți constituite în conformitate cu legislația olandeză și care sunt supuse impozitului pe profit în Țările de Jos;

t) societăți aflate sub incidența legislației austriece, denumite "Aktiengesellschaft", "Gesellschaft mit beschränkter Haftung", "Versicherungsvereine auf Gegenseitigkeit", "Erwerbs- und Wirtschaftsgenossenschaften", "Betriebe gewerblicher Art von Körperschaften des öffentlichen Rechts", "Sparkassen", precum și alte societăți comerciale constituite în conformitate cu legislația austriacă și care sunt supuse impozitului pe profit în Austria;

ț) societăți aflate sub incidența legislației poloneze, denumite "spółka akcyjna", "spółka z ograniczoną odpowiedzialnością";

u) societăți comerciale sau societăți civile care îmbracă o formă comercială și cooperative și întreprinderi publice înființate în conformitate cu legislația portugheză;

v) societăți aflate sub incidența legislației române, cunoscute drept: "societăți pe acțiuni", "societăți în comandită pe acțiuni" și "societăți cu răspundere limitată";

w) societăți aflate sub incidența legislației slovene, denumite "delniška družba", "komanditna družba", "družba z omejeno odgovornostjo";

x) societăți aflate sub incidența legislației slovace, denumite "akciová spoločnosť", "spoločnosť s ručením obmedzeným", "komanditná spoločnosť";

y) societăți aflate sub incidența legislației finlandeze, denumite "osakeyhtiö"/"aktiebolag", "osuuskunta"/"andelslag", "säästöpankki"/"sparbank" și "vakuutusyhtiö"/"försäkringsbolag";

z) societăți aflate sub incidența legislației suedeze, denumite "aktiebolag", "försäkringsaktiebolag", "ekonomiska föreningar", "sparbanker", "ömsesidiga försäkringsbolag", "försäkringsföreningar";

aa) societăți constituite în conformitate cu legislația din Regatul Unit.

(* Literele din alfabetul chirilic au fost transformate în litere latine. ** Literele din alfabetul grec au fost transformate în litere latine.)

ANEXA 4

LISTA IMPOZITELOR

la care se face referire la art. 33 alin. 2 pct. 12 lit. c

Pentru îndeplinirea condiției de la art. 33 alin. 2 pct. 12 lit. c, societatea dintr-un stat membru trebuie să plătească, în conformitate cu legislația fiscală a statului respectiv, fără posibilitatea unei opțiuni sau exceptări, unul din următoarele impozite:

- impôt des sociétés/vennootschapsbelasting în Belgia;
- korporativen danak*) în Bulgaria;
- dan z příjmu právnických osob în Republica Cehă;
- selskabsskat în Danemarca;
- Körperschaftssteuer în Germania;
- tulumaks în Estonia;
- corporation tax în Irlanda;
- foros eisodimatos nomikon prosopon kerdoskopikou charaktira**) în Grecia;
- impuesto sobre sociedades în Spania;

- impôt sur les sociétés în Franța;
- porez na dobit în Croația;
- imposta sul reddito delle societa în Italia;
- foros eisodimatos**) în Cipru;
- uzņemumu ienakuma nodoklis în Letonia;
- pelno mokestis în Lituania;
- impôt sur le revenu des collectivités în Luxemburg;
- társasági adó în Ungaria;
- taxxa fuq l-income în Malta;
- vennootschapsbelasting în Țările de Jos;
- Körperschaftssteuer în Austria;
- podatek dochodowy od osób prawnych în Polonia;
- imposto sobre o rendimento das pessoas colectivas în Portugalia;
- impozit pe profit în România;
- davek od dobicka pravnih oseb în Slovenia;
- dan z príjmov právnických osôb în Slovacia;
- yhteisöjen tulovero/inkomstskatten för samfund în Finlanda;
- statlig inkomstskatt în Suedia;
- corporation tax în Regatul Unit.

(* Literele din alfabetul chirilic au fost transformate în litere latine. ** Literele din alfabetul grec au fost transformate în litere latine.)

TITLUL III Impozitul pe veniturile microîntreprinderilor

Art. 47 Definiția microîntreprinderii

În sensul prezentului titlu, o microîntreprindere este o persoană juridică română care îndeplinește cumulativ următoarele condiții, la data de 31 decembrie a anului fiscal precedent:

a) a realizat venituri, altele decât cele obținute din desfășurarea activităților, prevăzute la *art. 48 alin. 6*;

b) a realizat venituri, altele decât cele din consultanță și management, în proporție de peste 80% din veniturile totale;

c) a realizat venituri care nu au depășit echivalentul în lei a 65.000 euro. Cursul de schimb pentru determinarea echivalentului în euro este cel valabil la închiderea exercițiului financiar în care s-au înregistrat veniturile;

d) capitalul social al acesteia este deținut de persoane, altele decât statul și unitățile administrativ-teritoriale;

e) nu se află în dizolvare, urmată de lichidare, înregistrată în registrul comerțului sau la instanțele judecătorești, potrivit legii.

Art. 48 Reguli de aplicare a sistemului de impunere pe veniturile microîntreprinderii

alin. 1 Impozitul reglementat de prezentul titlu este obligatoriu.

alin. 2 Persoanele juridice române aplică impozitul reglementat de prezentul titlu începând cu anul fiscal următor celui în care îndeplinesc condițiile de microîntreprindere prevăzute la *art. 47*.

alin. 3 O persoană juridică română care este nou-înființată este obligată să plătească impozit pe veniturile microîntreprinderilor începând cu primul an fiscal, dacă condiția prevăzută la *art. 47 lit. d* este îndeplinită la data înregistrării în registrul comerțului.

alin. 4 Prin excepție de la prevederile *alin. 3*, persoana juridică română nou-înființată care, începând cu data înregistrării în registrul comerțului, intenționează să desfășoare activitățile prevăzute la *alin. 6*, nu intră sub incidența prezentului titlu.

alin. 5 Prin excepție de la prevederile *alin. 3*, persoana juridică română nou-înființată care, la data înregistrării în registrul comerțului, are subscris un capital social reprezentând cel puțin echivalentul în lei al sumei de 25.000 euro poate opta să aplice prevederile *titlului II*. Opțiunea este definitivă, cu condiția menținerii valorii capitalului social de la data înregistrării, pentru întreaga perioadă de existență a persoanei juridice respective. În cazul în care această condiție nu este respectată, persoana juridică aplică prevederile prezentului titlu, începând cu anul fiscal următor celui în care capitalul social este redus sub valoarea reprezentând echivalentul în lei al sumei de 25.000 euro de la data înregistrării, dacă sunt

îndeplinite condițiile prevăzute la *art. 47*. Cursul de schimb utilizat pentru determinarea echivalentului în lei pentru suma de 25.000 euro este cursul de schimb leu/euro comunicat de Banca Națională a României, valabil la data înregistrării persoanei juridice.

alin. 6 Nu intră sub incidența prevederilor prezentului titlu persoanele juridice române care:

- a) desfășoară activități în domeniul bancar;
- b) desfășoară activități în domeniile asigurărilor și reasigurărilor, al pieței de capital, cu excepția persoanelor juridice care desfășoară activități de intermediere în aceste domenii;
- c) desfășoară activități în domeniul jocurilor de noroc;
- d) desfășoară activități de explorare, dezvoltare, exploatare a zăcămintelor petroliere și gazelor naturale.

Art. 49 Aria de cuprindere a impozitului

Impozitul stabilit prin prezentul titlu, denumit impozit pe veniturile microîntreprinderilor, se aplică asupra bazei impozabile determinate potrivit *art. 53*.

Art. 50 Anul fiscal

alin. 1 Anul fiscal al unei microîntreprinderi este anul calendaristic.

alin. 2 În cazul unei microîntreprinderi care se înființează sau își încetează existența, anul fiscal este perioada din anul calendaristic în care persoana juridică a existat.

Art. 51 Cotele de impozitare

alin. 1 Cota de impozitare pe veniturile microîntreprinderilor este 3%.

alin. 2 Prin excepție de la prevederile *alin. 1*, pentru persoanele juridice române nou-înființate, care au cel puțin un salariat și sunt constituite pe o durată mai mare de 48 de luni, iar acționarii/asociații lor nu au deținut titluri de participare la alte persoane juridice, cota de impozitare este 1% pentru primele 24 de luni de la data înregistrării persoanei juridice române, potrivit legii. Cota de impozitare se aplică până la sfârșitul trimestrului în care se încheie perioada de 24 de luni. Prevederile prezentului alineat se aplică dacă, în cadrul unei perioade de 48 de luni de la data înregistrării, microîntreprinderea nu se află în următoarele situații:

- lichidarea voluntară prin hotărârea adunării generale, potrivit legii;
- dizolvarea fără lichidare, potrivit legii;
- inactivitate temporară, potrivit legii;
- declararea pe propria răspundere a nedesfășurării de activități la sediul social/sediile secundare, potrivit legii;
- majorarea capitalului social prin aporturi efectuate, potrivit legii, de noi acționari/asociați;
- acționarii/asociații săi vând/cesionează/schimbă titlurile de participare deținute.

Condiția privitoare la salariat se consideră îndeplinită dacă angajarea se efectuează în termen de 60 de zile inclusiv de la data înregistrării persoanei juridice respective.

alin. 3 În cazul în care persoana juridică română nou-înființată nu mai are niciun salariat în primele 24 de luni, aceasta aplică prevederile *alin. 1* începând cu trimestrul în care s-a efectuat modificarea. Pentru persoana juridică cu un singur salariat, al cărui raport de muncă încetează, condiția prevăzută la *alin. 2* se consideră îndeplinită dacă în cursul trimestrului respectiv este angajat un nou salariat.

alin. 4 În sensul prezentului articol, prin salariat se înțelege persoana angajată cu contract individual de muncă cu normă întreagă, potrivit *Legii nr. 53/2003 - Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare*. Condiția se consideră îndeplinită și în cazul microîntreprinderilor care:

- a) au persoane angajate cu contract individual de muncă cu timp parțial dacă fracțiunile de normă prevăzute în acestea, însumate, reprezintă echivalentul unei norme întregi;
- b) au încheiate contracte de administrare sau mandat, potrivit legii, în cazul în care remunerația acestora este cel puțin la nivelul salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată.

Art. 52 Reguli de ieșire din sistemul de impunere pe veniturile microîntreprinderii în cursul anului

alin. 1 Dacă în cursul unui an fiscal o microîntreprindere realizează venituri mai mari de 65.000 euro sau ponderea veniturilor realizate din consultanță și management în veniturile totale este de peste 20% inclusiv, aceasta datorează impozit pe profit, începând cu trimestrul în care s-a depășit oricare dintre aceste limite.

alin. 2 Limitele fiscale prevăzute la *alin. 1* se verifică pe baza veniturilor înregistrate cumulativ de la începutul anului fiscal. Cursul de schimb pentru determinarea echivalentului în euro este cel valabil la închiderea exercițiului financiar precedent.

alin. 3 Microîntreprinderile care în cursul unui trimestru încep să desfășoare activități de natura celor prevăzute la *art. 48 alin. 6* datorează impozit pe profit începând cu trimestrul respectiv.

alin. 4 Calculul și plata impozitului pe profit de către microîntreprinderile care se încadrează în prevederile *alin. 1* și *3* se efectuează luând în considerare veniturile și cheltuielile realizate începând cu trimestrul respectiv.

Art. 53 Baza impozabilă

alin. 1 Baza impozabilă a impozitului pe veniturile microîntreprinderilor o constituie veniturile din orice sursă, din care se scad:

- a)** veniturile aferente costurilor stocurilor de produse;
- b)** veniturile aferente costurilor serviciilor în curs de execuție;
- c)** veniturile din producția de imobilizări corporale și necorporale;
- d)** veniturile din subvenții;
- e)** veniturile din provizioane, ajustări pentru depreciere sau pentru pierdere de valoare, care au fost cheltuieli nedeductibile la calculul profitului impozabil;
- f)** veniturile rezultate din restituirea sau anularea unor dobânzi și/sau penalități de întârziere, care au fost cheltuieli nedeductibile la calculul profitului impozabil;
- g)** veniturile realizate din despăgubiri, de la societățile de asigurare/reasigurare, pentru pagubele produse bunurilor de natura stocurilor sau a activelor corporale proprii;
- h)** veniturile din diferențe de curs valutar;
- i)** veniturile financiare aferente creanțelor și datoriilor cu decontare în funcție de cursul unei valute, rezultate din evaluarea sau decontarea acestora;
- j)** valoarea reducerilor comerciale acordate ulterior facturării, înregistrate în contul "709", potrivit reglementărilor contabile aplicabile;
- k)** veniturile aferente titlurilor de plată obținute de persoanele îndreptățite, potrivit legii, titulari inițiali aflați în evidența Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor sau moștenitorii legali ai acestora;
- l)** despăgubirile primite în baza hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului;
- m)** veniturile obținute dintr-un stat străin cu care România are încheiată convenție de evitare a dublei impuneri, dacă acestea au fost impozitate în statul străin.

alin. 2 Pentru determinarea impozitului pe veniturile microîntreprinderilor, la baza impozabilă determinată potrivit *alin. 1* se adaugă următoarele:

- a)** valoarea reducerilor comerciale primite ulterior facturării, înregistrate în contul "609", potrivit reglementărilor contabile aplicabile;
- b)** în trimestrul IV sau în ultimul trimestru al perioadei impozabile, în cazul contribuabililor care își încetează existența, diferența favorabilă dintre veniturile din diferențe de curs valutar/veniturile financiare aferente creanțelor și datoriilor cu decontare în funcție de cursul unei valute, rezultate din evaluarea sau decontarea acestora, și cheltuielile din diferențe de curs valutar/cheltuielile financiare aferente, înregistrate cumulativ de la începutul anului;
- c)** rezervele, cu excepția celor reprezentând facilități fiscale, reduse sau anulate, reprezentând rezerva legală, rezerve din reevaluarea mijloacelor fixe, inclusiv a terenurilor, care au fost deduse la calculul profitului impozabil și nu au fost impozitate în perioada în care microîntreprinderile au fost și plătitoare de impozit pe profit, indiferent dacă reducerea sau anularea este datorată modificării destinației rezervei, distribuirii acesteia către participanți sub orice formă, lichidării, divizării, fuziunii contribuabilului sau oricărui altui motiv;
- d)** rezervele reprezentând facilități fiscale, constituite în perioada în care microîntreprinderile au fost și plătitoare de impozit pe profit, care sunt utilizate pentru majorarea capitalului social, pentru distribuire către participanți sub orice formă, pentru acoperirea pierderilor sau pentru oricare alt motiv. În situația în care rezervele fiscale sunt menținute până la lichidare, acestea nu sunt luate în calcul pentru determinarea bazei impozabile ca urmare a lichidării.

alin. 3 În cazul în care o microîntreprindere achiziționează case de marcat, valoarea de achiziție a acestora se deduce din baza impozabilă, în conformitate cu documentul justificativ, în trimestrul în care au fost puse în funcțiune, potrivit legii.

Art. 54 Reguli de determinare a condițiilor de aplicare a sistemului de impunere pe veniturile microîntreprinderii

Pentru încadrarea în condițiile privind nivelul veniturilor prevăzute la *art. 47 lit. b și c și art. 52*, se vor lua în calcul aceleași venituri care constituie baza impozabilă prevăzută la *art. 53*.

Art. 55 Termenele de declarare a mențiunilor

alin. 1 Persoanele juridice care se înființează în cursul unui an fiscal, precum și microîntreprinderile care intră sub incidența prevederilor *art. 52* comunică organelor fiscale competente aplicarea/ieșirea din sistemul de impunere pe veniturile microîntreprinderilor, potrivit prevederilor Codului de procedură fiscală.

alin. 2 Persoanele juridice române plătitoare de impozit pe profit comunică organelor fiscale competente aplicarea sistemului de impunere pe veniturile microîntreprinderilor, până la data de 31 martie inclusiv a anului pentru care se plătește impozitul pe veniturile microîntreprinderilor.

alin. 3 În cazul în care, în cursul anului fiscal, una dintre condițiile impuse la *art. 47 lit. d și e* nu mai este îndeplinită, microîntreprinderea comunică organelor fiscale competente ieșirea din sistemul de impunere pe veniturile microîntreprinderilor, până la data de 31 martie inclusiv a anului fiscal următor.

Art. 56 Plata impozitului și depunerea declarațiilor fiscale

alin. 1 Calculul și plata impozitului pe veniturile microîntreprinderilor se efectuează trimestrial, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare trimestrului pentru care se calculează impozitul.

alin. 2 Microîntreprinderile au obligația de a depune, până la termenul de plată a impozitului, declarația de impozit pe veniturile microîntreprinderilor.

alin. 3 Persoanele juridice care se dizolvă cu lichidare, potrivit legii, în cursul aceluiași an în care a început lichidarea au obligația să depună declarația de impozit pe veniturile microîntreprinderilor și să plătească impozitul aferent până la data depunerii situațiilor financiare la organul fiscal competent.

alin. 4 Persoanele juridice care, în cursul anului fiscal, se dizolvă fără lichidare au obligația să depună declarația de impozit pe veniturile microîntreprinderilor și să plătească impozitul până la închiderea perioadei impozabile.

alin. 5 Impozitul reglementat de prezentul titlu reprezintă venit al bugetului de stat.

Art. 57 Prevederi fiscale referitoare la amortizare și impozitul pe dividende

alin. 1 Microîntreprinderile sunt obligate să țină evidența amortizării fiscale, potrivit *art. 28 al titlului II*.

alin. 2 Pentru declararea, reținerea și plata impozitului pe dividendele plătite către o persoană juridică română, microîntreprinderile sunt obligate să aplice prevederile *art. 43 al titlului II*.

TITLUL IV Impozitul pe venit
CAPITOLUL I Dispoziții generale

Art. 58 Contribuabili

Următoarele persoane datorează plata impozitului conform prezentului titlu și sunt numite în continuare contribuabili:

- a)** persoanele fizice rezidente;
- b)** persoanele fizice nerezidente care desfășoară o activitate independentă prin intermediul unui sediu permanent în România;
- c)** persoanele fizice nerezidente care desfășoară activități dependente în România;
- d)** persoanele fizice nerezidente care obțin venituri prevăzute la *art. 129*.

Art. 59 Sfera de cuprindere a impozitului

alin. 1 Impozitul prevăzut în prezentul titlu, denumit în continuare impozit pe venit, se aplică următoarelor venituri:

- a)** în cazul persoanelor fizice rezidente române, cu domiciliul în România, veniturilor obținute din orice sursă, atât din România, cât și din afara României;
- b)** în cazul persoanelor fizice rezidente, altele decât cele prevăzute la *lit. a*, veniturilor obținute din orice sursă, atât din România, cât și din afara României, începând cu data de la care acestea devin rezidenți în România;

c) în cazul persoanelor fizice nerezidente, care desfășoară activitate independentă prin intermediul unui sediu permanent în România, venitului net atribuibil sediului permanent;

d) în cazul persoanelor fizice nerezidente, care desfășoară activitate dependentă în România, venitului salarial net din această activitate dependentă;

e) în cazul persoanelor fizice nerezidente, care obțin veniturile prevăzute la *art. 58 lit. d*, venitului determinat conform regulilor prevăzute în prezentul titlu, ce corespund categoriei respective de venit.

alin. 2 Persoanele fizice nerezidente care îndeplinesc condițiile de rezidență prevăzute la *art. 7 pct. 28 lit. b* sau *c* vor fi supuse impozitului pe venit pentru veniturile obținute din orice sursă, atât din România, cât și din afara României, începând cu data de la care acestea devin rezidente în România.

alin. 3 Fac excepție de la prevederile *alin. 2* persoanele fizice care dovedesc că sunt rezidenți ai unor state cu care România are încheiate convenții de evitare a dublei impunerii, cărora le sunt aplicabile prevederile convențiilor.

alin. 4 Persoana fizică nerezidentă care a îndeplinit pe perioada șederii în România condițiile de rezidență potrivit *art. 7 pct. 28 lit. b* sau *c* va fi considerată rezidentă în România până la data la care persoana fizică părăsește România. Această persoană are obligația completării și depunerii la autoritatea competentă din România a formularului prevăzut la *art. 230 alin. 7*, cu 30 de zile înaintea plecării din România pentru o perioadă sau mai multe perioade de ședere în străinătate care depășesc în total 183 de zile, pe parcursul oricărui interval de 12 luni consecutive, și nu va mai face dovada schimbării rezidenței fiscale într-un alt stat.

alin. 5 Persoana fizică rezidentă română, cu domiciliul în România, care dovedește schimbarea rezidenței într-un stat cu care România are încheiată convenție de evitare a dublei impunerii, este obligată în continuare la plata impozitului pe veniturile obținute din orice sursă, atât din România, cât și din afara României, până la data schimbării rezidenței. Această persoană are obligația completării și depunerii la autoritatea competentă din România a formularului prevăzut la *art. 230 alin. 7*, cu 30 de zile înaintea plecării din România pentru o perioadă sau mai multe perioade de ședere în străinătate care depășesc în total 183 de zile, pe parcursul oricărui interval de 12 luni consecutive, și va face dovada schimbării rezidenței fiscale într-un alt stat.

alin. 6 Rezidenții statelor cu care România are încheiate convenții de evitare a dublei impunerii trebuie să își dovedească rezidența fiscală printr-un certificat de rezidență emis de către autoritatea fiscală competentă din statul străin sau printr-un alt document eliberat de către o altă autoritate decât cea fiscală, care are atribuții în domeniul certificării rezidenței conform legislației interne a aceluia stat. Acest certificat/document este valabil pentru anul/ani pentru care este emis.

alin. 7 Persoana fizică rezidentă română, cu domiciliul în România, care dovedește schimbarea rezidenței într-un stat cu care România nu are încheiată convenție de evitare a dublei impunerii este obligată în continuare la plata impozitului pe veniturile obținute din orice sursă, atât din România, cât și din afara României, pentru anul calendaristic în care are loc schimbarea rezidenței, precum și în următorii 3 ani calendaristici. Această persoană are obligația completării și depunerii la autoritatea competentă din România a formularului prevăzut la *art. 230 alin. 7*, cu 30 de zile înaintea plecării din România pentru o perioadă sau mai multe perioade de ședere în străinătate care depășesc în total 183 de zile, pe parcursul oricărui interval de 12 luni consecutive.

Art. 60 Scutiri

Sunt scutiți de la plata impozitului pe venit următorii contribuabili:

1. persoanele fizice cu handicap grav sau accentuat, pentru veniturile realizate din:

a) activități independente, realizate în mod individual și/sau într-o formă de asociere;

b) salarii și asimilate salariilor, prevăzute la *art. 76 alin. 1 - 3*;

c) pensii;

d) activități agricole, silvicultură și piscicultură, altele decât cele prevăzute la *art. 105*, realizate în mod individual și/sau într-o formă de asociere fără personalitate juridică;

2. persoanele fizice, pentru veniturile realizate din venituri din salarii și asimilate salariilor prevăzute la *art. 76 alin. 1 - 3*, ca urmare a desfășurării activității de creare de programe pentru calculator. Încadrarea în activitatea de creare de programe pentru calculator se face prin ordin comun al ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice, al ministrului pentru societatea informațională, al ministrului educației și cercetării științifice și al ministrului finanțelor publice.

Art. 61 Categoriile de venituri supuse impozitului pe venit

Categoriile de venituri supuse impozitului pe venit, potrivit prevederilor prezentului titlu, sunt următoarele:

- a)* venituri din activități independente, definite conform *art. 67*;
- b)* venituri din salarii și asimilate salariilor, definite conform *art. 76*;
- c)* venituri din cedarea folosinței bunurilor, definite conform *art. 83*;
- d)* venituri din investiții, definite conform *art. 91*;
- e)* venituri din pensii, definite conform *art. 99*;
- f)* venituri din activități agricole, silvicultură și piscicultură, definite conform *art. 103*;
- g)* venituri din premii și din jocuri de noroc, definite conform *art. 108*;
- h)* venituri din transferul proprietăților imobiliare, definite conform *art. 111*;
- i)* venituri din alte surse, definite conform *art. 114 și 117*.

Art. 62 Venituri neimpozabile

În înțelesul impozitului pe venit, următoarele venituri nu sunt impozabile:

a) ajutoarele, indemnizațiile și alte forme de sprijin cu destinație specială, primite de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetele fondurilor speciale, bugetele locale și din alte fonduri publice sau colectate public, inclusiv cele din fonduri externe nerambursabile, precum și cele de aceeași natură primite de la organizații neguvernamentale, potrivit statutelor proprii, sau de la alte persoane;

b) indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă acordate, potrivit legii, persoanelor fizice, altele decât cele care obțin venituri din salarii și asimilate salariilor;

c) indemnizațiile pentru: risc maternal, maternitate, creșterea copilului și îngrijirea copilului bolnav, potrivit legii;

d) recompense acordate conform legii din fonduri publice;

e) veniturile realizate din valorificarea, prin centrele de colectare, a bunurilor mobile sub forma deșeurilor care fac obiectul programelor naționale finanțate din bugetul de stat sau din alte fonduri publice;

f) veniturile de orice fel, în bani sau în natură, primite la predarea deșeurilor din patrimoniul personal;

g) sumele încasate din asigurări de orice fel reprezentând despăgubiri, sume asigurate, precum și orice alte drepturi, cu excepția câștigurilor primite de la societățile de asigurări ca urmare a contractului de asigurare încheiat între părți, cu ocazia tragerilor de amortizare;

h) despăgubirile în bani sau în natură primite de către o persoană fizică ca urmare a unui prejudiciu material suferit de aceasta, inclusiv despăgubirile reprezentând daunele morale;

i) sumele primite ca urmare a exproprierii pentru cauză de utilitate publică, conform legii;

j) sumele primite drept despăgubiri pentru pagube suportate ca urmare a calamităților naturale, precum și pentru cazurile de invaliditate sau deces, conform legii;

k) pensiile pentru invalizii de război, orfanii, văduvele/văduvii de război, pensiile acordate în cazurile de invaliditate sau de deces pentru personalul participant, potrivit legii, la misiuni și operații în afara teritoriului statului român, pensiile acordate în cazurile de invaliditate sau de deces, survenite în timpul sau din cauza serviciului, personalului încadrat în instituțiile publice de apărare, ordine publică și siguranță națională, sumele fixe pentru îngrijirea pensionarilor care au fost încadrați în gradul I de invaliditate, precum și pensiile, altele decât pensiile plătite din fonduri constituite prin contribuții obligatorii la un sistem de asigurări sociale, inclusiv cele din fonduri de pensii facultative și cele finanțate de la bugetul de stat;

l) sumele sau bunurile primite sub formă de sponsorizare sau mecenat, conform legii;

m) veniturile primite ca urmare a transferului dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile și mobile din patrimoniul personal, altele decât câștigurile din transferul titlurilor de valoare și/sau aurului financiar prevăzute la *cap. V - Venituri din investiții*, precum și altele decât cele definite la *cap. IX - Venituri din transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal*;

n) drepturile în bani și în natură primite de:

- militarii în termen, soldații și gradații profesioniști care urmează modulul instruirii individuale, elevii, studenții și cursanții instituțiilor de învățământ din sectorul de apărare națională, ordine publică și siguranță națională;

- personalul militar, militarii în termen, polițiștii și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, rezerviștii, pe timpul concentrării sau mobilizării;

o) bursele primite de persoanele care urmează orice formă de școlarizare sau perfecționare în cadru instituționalizat;

p) sumele sau bunurile, inclusiv titluri de valoare și aur financiar, primite cu titlu de moștenire ori donație. Pentru proprietățile imobiliare, în cazul moștenirilor și donațiilor se aplică reglementările prevăzute la *art. 111 alin. 2 și 3*;

q) veniturile primite de membrii misiunilor diplomatice și ai posturilor consulare pentru activitățile desfășurate în România în calitatea lor oficială, în condiții de reciprocitate, în virtutea regulilor generale ale dreptului internațional sau a prevederilor unor acorduri speciale la care România este parte;

r) veniturile nete în valută primite de membrii misiunilor diplomatice, oficiilor consulare și institutelor culturale ale României amplasate în străinătate, precum și veniturile în valută primite de personalul încadrat în instituțiile publice de apărare, ordine publică și siguranță națională, trimis în misiune permanentă în străinătate, în conformitate cu legislația în vigoare;

s) veniturile primite de oficialii organismelor și organizațiilor internaționale din activitățile desfășurate în România în calitatea lor oficială, cu condiția ca poziția acestora de oficial să fie confirmată de Ministerul Afacerilor Externe;

ș) veniturile primite de cetățeni străini pentru activitatea de consultanță desfășurată în România, în conformitate cu acordurile de finanțare nerambursabilă încheiate de România cu alte state, cu organisme internaționale și organizații neguvernamentale;

t) veniturile primite de cetățeni străini pentru activități desfășurate în România, în calitate de corespondenți de presă, cu condiția reciprocității acordate cetățenilor români pentru venituri din astfel de activități și cu condiția ca poziția acestor persoane să fie confirmată de Ministerul Afacerilor Externe;

ț) sumele reprezentând diferența de dobândă subvenționată pentru creditele primite în conformitate cu legislația în vigoare;

u) subvențiile primite pentru achiziționarea de bunuri, dacă subvențiile sunt acordate în conformitate cu legislația în vigoare;

v) veniturile reprezentând avantaje în bani și/sau în natură, stabilite potrivit legii, primite de persoanele cu handicap, veteranii de război, invalizii, orfanii și văduvele de război, accidentații de război în afara serviciului ordonat, persoanele persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, cele deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, persoanele care au efectuat stagiul militar în detașamentele de muncă din cadrul Direcției Generale a Serviciului Muncii în perioada 1950 - 1961 și soțiile celor decedați, urmașii eroilor-martiri, răniții și luptătorii pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989 și pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987, precum și persoanele persecutate de către regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 din motive etnice;

w) premiile obținute de sportivii medaliați la campionatele mondiale, europene și la jocurile olimpice/paralimpice. Nu sunt venituri impozabile premiile, primele și indemnizațiile sportive acordate sportivilor, antrenorilor, tehnicienilor și altor specialiști, prevăzuți în legislația în materie, în vederea realizării obiectivelor de înaltă performanță: clasarea pe locurile 1 - 6 la campionatele europene, campionatele mondiale și jocurile olimpice/paralimpice, precum și calificarea și participarea la turneele finale ale campionatelor mondiale și europene, prima grupă valorică, precum și la jocurile olimpice/paralimpice, în cazul jocurilor sportive. De asemenea, nu sunt venituri impozabile primele și indemnizațiile sportive acordate sportivilor, antrenorilor, tehnicienilor și altor specialiști, prevăzuți de legislația în materie, în vederea pregătirii și participării la competițiile internaționale oficiale ale loturilor reprezentative ale României. Au același regim fiscal primele acordate sportivilor, antrenorilor, tehnicienilor și altor specialiști, prevăzuți în legislația în materie, din sumele încasate de cluburi ca urmare a calificării și participării la competiții intercluburi oficiale europene sau mondiale;

x) premiile și alte drepturi sub formă de cazare, masă, transport și altele asemenea, obținute de elevi și studenți în cadrul competițiilor interne și internaționale, inclusiv elevi și studenți nerezidenți în cadrul competițiilor desfășurate în România;

y) prima de stat acordată pentru economisirea și creditarea în sistem colectiv pentru domeniul locativ, în conformitate cu prevederile *O.U.G. nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului*, aprobată cu modificări și completări prin *Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare*;

z) alte venituri care nu sunt impozabile, astfel cum sunt precizate la fiecare categorie de venit.

Art. 63 Reguli generale aplicabile veniturilor realizate din operațiunea de fiducie

alin. 1 Transferul de la constituitor la fiduciar al masei patrimoniale fiduciare nu generează venituri impozabile, în înțelesul prezentului titlu, la momentul transferului, pentru părțile implicate, respectiv constituitor și fiduciar, în cazul în care părțile respective sunt contribuabili potrivit prezentului titlu.

alin. 2 Remunerația fiduciarului contribuabil potrivit prezentului titlu, notar public sau avocat, primită pentru administrarea masei patrimoniale, constituie, în înțelesul prezentului titlu, venit din activitatea adiacentă și se supune impunerii cumulat cu veniturile din activitatea desfășurată de notar sau avocat, potrivit prevederilor *cap. II - Venituri din activități independente*.

alin. 3 Tratatamentul fiscal al veniturilor realizate din administrarea masei patrimoniale de către fiduciar, altele decât remunerația fiduciarului, se stabilește în funcție de natura venitului respectiv și se supune impunerii potrivit regulilor proprii fiecărei categorii de venituri. La determinarea venitului impozabil nu se deduc pierderile fiscale ale constituitorului, acestea reprezentând pierderi definitive. În cazul în care constituitorul este contribuabil potrivit prezentului titlu, obligațiile fiscale ale acestuia în legătură cu masa patrimonială administrată vor fi îndeplinite de fiduciar.

alin. 4 Venitul realizat în bani și în natură de beneficiarul persoană fizică la transferul masei patrimoniale de la fiduciar se supune impunerii potrivit prevederilor *cap. X - Venituri din alte surse*. Fac excepție veniturile realizate de beneficiar din transferul masei patrimoniale, în situația în care acesta este constituitorul, caz în care veniturile respective sunt neimpozabile. Obligația evaluării veniturilor realizate, la prețul stabilit prin expertiză tehnică, la locul și la data primirii acestora, revine fiduciarului. Pierderile fiscale înregistrate din administrarea masei patrimoniale de către fiduciar reprezintă pierderi definitive și nu se deduc la determinarea venitului impozabil pentru beneficiar ulterior transferului masei patrimoniale de la fiduciar la beneficiarul persoană fizică.

Art. 64 Cotele de impozitare

alin. 1 Cota de impozit este de 16% și se aplică asupra venitului impozabil corespunzător fiecărei surse din fiecare categorie pentru determinarea impozitului pe veniturile din:

- a) activități independente;
- b) salarii și asimilate salariilor;
- c) cedarea folosinței bunurilor;
- d) investiții;
- e) pensii;
- f) activități agricole, silvicultură și piscicultură;
- g) premii;
- h) alte surse.

alin. 2 Fac excepție de la prevederile *alin. 1* cotele de impozit prevăzute expres pentru categoriile de venituri cuprinse în *titlul IV*.

Art. 65 Perioada impozabilă

alin. 1 Perioada impozabilă este anul fiscal care corespunde anului calendaristic.

alin. 2 Prin excepție de la prevederile *alin. 1*, perioada impozabilă este inferioară anului calendaristic, în situația în care decesul contribuabilului survine în cursul anului.

Art. 66 Stabilirea deducerilor personale și a sumelor fixe

alin. 1 Deducerea personală, precum și celelalte sume fixe, exprimate în lei, se stabilesc prin ordin al ministrului finanțelor publice.

alin. 2 Sumele sunt calculate prin rotunjire la 10 lei, în sensul că fracțiunile sub 10 lei se majorează la 10 lei.

CAPITOLUL II Venituri din activități independente

Art. 67 Definierea veniturilor din activități independente

alin. 1 Veniturile din activități independente cuprind veniturile din activități de producție, comerț, prestări de servicii, veniturile din profesii liberale și veniturile din drepturi de proprietate intelectuală, realizate în mod individual și/sau într-o formă de asociere, inclusiv din activități adiacente.

alin. 2 Constituie venituri din profesii liberale veniturile obținute din prestarea de servicii cu caracter profesional, potrivit actelor normative speciale care reglementează organizarea și exercitarea profesiei respective.

alin. 3 Veniturile din valorificarea sub orice formă a drepturilor de proprietate intelectuală provin din drepturi de autor și drepturi conexe dreptului de autor, brevete de invenție, desene și modele, mărci și indicații geografice, topografii pentru produse semiconductoare și altele asemenea.

Art. 68 Reguli generale de stabilire a venitului net anual din activități independente, determinat în sistem real, pe baza datelor din contabilitate

alin. 1 Venitul net anual din activități independente se determină în sistem real, pe baza datelor din contabilitate, ca diferență între venitul brut și cheltuielile deductibile efectuate în scopul realizării de venituri, cu excepția situațiilor în care sunt aplicabile prevederile *art. 69 și 70*.

alin. 2 Venitul brut cuprinde:

- a) sumele încasate și echivalentul în lei al veniturilor în natură din desfășurarea activității;
- b) veniturile sub formă de dobânzi din creanțe comerciale sau din alte creanțe utilizate în legătură cu o activitate independentă;
- c) câștigurile din transferul activelor din patrimoniul afacerii, utilizate într-o activitate independentă, exclusiv contravaloarea bunurilor rămase după încetarea definitivă a activității;
- d) veniturile din angajamentul de a nu desfășura o activitate independentă sau de a nu concura cu o altă persoană;
- e) veniturile din anularea sau scutirea unor datorii de plată apărute în legătură cu o activitate independentă;
- f) veniturile înregistrate de casele de marcat cu memorie fiscală, instalate ca aparate de taxat pe autovehiculele de transport persoane sau bunuri în regim de taxi.

alin. 3 Nu sunt considerate venituri brute:

- a) aporturile în numerar sau echivalentul în lei al aporturilor în natură făcute la începerea unei activități sau în cursul desfășurării acesteia;
- b) sumele primite sub formă de credite bancare sau de împrumuturi de la persoane fizice sau juridice;
- c) sumele primite ca despăgubiri;
- d) sumele sau bunurile primite sub formă de sponsorizări și mecenat, conform legii, sau donații.

alin. 4 Condițiile generale pe care trebuie să le îndeplinească cheltuielile efectuate în scopul desfășurării activității independente, pentru a putea fi deduse, în funcție de natura acestora, sunt:

- a) să fie efectuate în cadrul activităților independente, justificate prin documente;
- b) să fie cuprinse în cheltuielile exercițiului financiar al anului în cursul căruia au fost plătite;
- c) să reprezinte cheltuieli cu salariile și cele asimilate salariilor astfel cum sunt definite potrivit *cap. III - Venituri din salarii și asimilate salariilor, cu excepțiile prevăzute de prezentul capitol;*
- d) să respecte regulile privind amortizarea, prevăzute în *titlul II*, după caz;
- e) să respecte regulile privind deducerea cheltuielilor reprezentând investiții în mijloace fixe pentru cabinetele medicale, în conformitate cu prevederile *art. 28 alin. 20*;
- f) să reprezinte cheltuieli cu prime de asigurare efectuate pentru:
 1. active corporale sau necorporale din patrimoniul afacerii;
 2. activele ce servesc ca garanție bancară pentru creditele utilizate în desfășurarea activității pentru care este autorizat contribuabilul;
 3. bunurile utilizate în cadrul unor contracte de închiriere sau de leasing, potrivit clauzelor contractuale;
 4. asigurarea de risc profesional;
- g) să fie efectuate pentru salariați pe perioada delegării/detașării în altă localitate, în țară și în străinătate, în interesul serviciului, reprezentând indemnizațiile plătite acestora, precum și cheltuielile de transport și cazare;
- h) să fie efectuate pe perioada deplasării contribuabilului care își desfășoară activitatea individual și/sau într-o formă de asociere, în țară și în străinătate, în scopul desfășurării activității, reprezentând cheltuieli de cazare și transport, altele decât cele prevăzute la *alin. 7 lit. k*;
- i) să reprezinte contribuții profesionale obligatorii datorate, potrivit legii, organizațiilor profesionale din care fac parte contribuabilii;
- j) să fie efectuate în scopul desfășurării activității și reglementate prin acte normative în vigoare;

k) să reprezinte prețul de cumpărare sau valoarea stabilită prin expertiză tehnică la data dobândirii, după caz, pentru activele neamortizabile prevăzute la *art. 28 alin. 4*, cheltuielile deductibile fiind înregistrate la momentul înstrăinării acestora.

alin. 5 Următoarele cheltuieli sunt deductibile limitat:

a) cheltuielile de sponsorizare, mecenat, precum și pentru acordarea de burse private, efectuate conform legii, în limita unei cote de 5% din baza de calcul determinată conform *alin. 6*;

b) cheltuielile de protocol, în limita unei cote de 2% din baza de calcul determinată conform *alin. 6*;

c) cheltuielile sociale, în limita sumei obținute prin aplicarea unei cote de până la 5% asupra valorii anuale a cheltuielilor efectuate cu salariile personalului, pentru destinațiile prevăzute la *art. 25 alin. 3 lit. b din titlul II*, după caz;

d) scăzămintele, perisabilitățile, pierderile rezultate din manipulare/depozitare, potrivit legislației în materie, inclusiv cheltuielile cu bunuri cu termen depășit de valabilitate potrivit legii;

e) cheltuielile reprezentând tichetele de masă acordate de angajatori, potrivit legii;

f) cheltuielile reprezentând voucherele de vacanță acordate de angajatori, potrivit legii;

g) contribuțiile la fonduri de pensii facultative potrivit *Legii nr. 204/2006 privind pensiile facultative, cu modificările și completările ulterioare*, și cele reprezentând contribuții la schemele de pensii facultative, calificate astfel în conformitate cu legislația privind pensiile facultative de către Autoritatea de Supraveghere Financiară, efectuate către entități autorizate, stabilite în state membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European, plătite în scopul personal al contribuabilului, indiferent dacă activitatea se desfășoară individual sau într-o formă de asociere, în limita echivalentului în lei a 400 euro anual pentru fiecare persoană;

h) primele de asigurare voluntară de sănătate, conform *Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată*, plătite în scopul personal al contribuabilului, indiferent dacă activitatea se desfășoară individual sau într-o formă de asociere, în limita echivalentului în lei a 400 euro anual pentru fiecare persoană;

i) cheltuielile efectuate pentru activitatea independentă, cât și în scopul personal al contribuabilului sau asociaților sunt deductibile numai pentru partea de cheltuială care este aferentă activității independente;

j) cheltuielile de funcționare, întreținere și reparații, aferente autoturismelor folosite de contribuabil sau membru asociat sunt deductibile limitat potrivit *alin. 7 lit. k* la cel mult un singur autoturism aferent fiecărei persoane;

k) cheltuielile reprezentând contribuții obligatorii datorate pentru salariați, inclusiv cele pentru asigurarea de accidente de muncă și boli profesionale, potrivit legii;

l) cheltuielile reprezentând contribuții sociale obligatorii, potrivit legii, datorate de către contribuabil în limitele stabilite potrivit prevederilor *titlului V - Contribuții sociale obligatorii*, indiferent dacă activitatea se desfășoară individual și/sau într-o formă de asociere. Deducerea cheltuielilor respective se efectuează de organul fiscal competent la recalcularea venitului net anual/pierderii nete anuale, potrivit prevederilor *art. 75*;

m) cheltuieli pentru asigurarea securității și sănătății în muncă, potrivit legii;

n) dobânzi aferente împrumuturilor de la persoane fizice și juridice, altele decât instituțiile care desfășoară activitatea de creditare cu titlu profesional, utilizate în desfășurarea activității, pe baza contractului încheiat între părți, în limita nivelului dobânzii de referință a Băncii Naționale a României, pentru împrumuturile în lei, în vigoare la data restituirii împrumutului și, respectiv, nivelul ratei dobânzii pentru împrumuturile în valută, prevăzută la *art. 27 alin. 7 lit. b*;

o) cheltuielile efectuate de utilizator, reprezentând chiria - rata de leasing - în cazul contractelor de leasing operațional, respectiv cheltuielile cu amortizarea și dobânzile pentru contractele de leasing financiar, stabilite în conformitate cu prevederile privind operațiunile de leasing și societățile de leasing;

p) cotizații plătite la asociațiile profesionale în limita a 4.000 euro anual;

q) cheltuielile reprezentând contribuțiile profesionale obligatorii datorate, potrivit legii, organizațiilor profesionale din care fac parte contribuabilii, în limita a 5% din venitul brut realizat.

alin. 6 Baza de calcul se determină ca diferență între venitul brut și cheltuielile deductibile, altele decât cheltuielile de sponsorizare, mecenat, pentru acordarea de burse private, cheltuielile de protocol.

alin. 7 Nu sunt cheltuieli deductibile:

- a) sumele sau bunurile utilizate de contribuabil pentru uzul personal sau al familiei sale;
- b) cheltuielile corespunzătoare veniturilor neimpozabile ale căror surse se află pe teritoriul României sau în străinătate;
- c) impozitul pe venit datorat potrivit prezentului titlu, inclusiv impozitul pe venitul realizat în străinătate;
- d) cheltuielile cu primele de asigurare, altele decât cele prevăzute la *alin. 4 lit. f, alin. 5 lit. g* și cele efectuate pentru persoanele care obțin venituri din salarii și asimilate salariilor, definite potrivit prevederilor *cap. III - Venitul din salarii și asimilate salariilor*;
- e) donații de orice fel;
- f) dobânzile/majorările de întârziere, amenzile, sumele sau valoarea bunurilor confiscate ca urmare a încălcării dispozițiilor legale în vigoare și penalitățile, datorate autorităților române/străine, potrivit prevederilor legale, cu excepția celor plătite, conform clauzelor din contractele comerciale încheiate cu aceste autorități;
- g) ratele aferente creditelor angajate;
- h) cheltuielile de achiziționare sau de fabricare a bunurilor și a drepturilor amortizabile din Registrul-inventar;
- i) cheltuielile privind bunurile constatate lipsă din gestiune sau degradate și neimputabile, dacă inventarul nu este acoperit de o poliță de asigurare;
- j) impozitul pe venit suportat de plătitorul venitului în contul beneficiarilor de venit;
- k) 50% din cheltuielile aferente vehiculelor rutiere motorizate care nu sunt utilizate exclusiv în scopul desfășurării activității și a căror masă totală maximă autorizată nu depășește 3.500 kg și nu au mai mult de 9 scaune de pasageri, incluzând și scaunul șoferului, aflate în proprietate sau în folosință. Aceste cheltuieli sunt integral deductibile pentru situațiile în care vehiculele respective se înscriu în oricare dintre următoarele categorii:

1. vehiculele utilizate exclusiv pentru servicii de urgență, servicii de pază și protecție și servicii de curierat;
2. vehiculele utilizate de agenții de vânzări și de achiziții;
3. vehiculele utilizate pentru transportul de persoane cu plată, inclusiv pentru serviciile de taximetrie;
4. vehiculele utilizate pentru prestarea de servicii cu plată, inclusiv pentru închirierea către alte persoane sau pentru instruire de către școlile de șoferi;
5. vehiculele utilizate ca mărfuri în scop comercial.

Cheltuielile care intră sub incidența acestor prevederi nu includ cheltuielile privind amortizarea.

În cazul vehiculelor rutiere motorizate, aflate în proprietate sau în folosință, care nu fac obiectul limitării deducerii cheltuielilor, se vor aplica regulile generale de deducere.

Modalitatea de aplicare a acestor prevederi se stabilește prin normele metodologice date în aplicarea *art. 68*;

l) alte sume prevăzute prin legislația în vigoare.

alin. 8 Contribuabilii pentru care determinarea venitului anual se efectuează în sistem real au obligația să completeze Registrul de evidență fiscală, în vederea stabilirii venitului net anual.

alin. 9 Modelul și conținutul Registrului de evidență fiscală se aprobă prin ordin al ministrului finanțelor publice.

Art. 69 Stabilirea venitului net anual pe baza normelor de venit

alin. 1 În cazul contribuabililor care realizează venituri din activități independente, altele decât venituri din profesii liberale și din drepturi de proprietate intelectuală, definite la *art. 67*, venitul net anual se determină pe baza normelor de venit de la locul desfășurării activității.

alin. 2 Ministerul Finanțelor Publice elaborează nomenclatorul activităților pentru care venitul net se poate determina pe baza normelor anuale de venit, care se aprobă prin ordin al ministrului finanțelor publice, în conformitate cu activitățile din Clasificarea activităților din economia națională - CAEN, aprobată prin hotărâre a Guvernului. Direcțiile generale regionale ale finanțelor publice, respectiv a municipiului București au următoarele obligații:

- a) stabilirea nivelului normelor de venit;
- b) publicarea acestora, anual, în cursul trimestrului IV al anului anterior celui în care urmează a se aplica.

alin. 3 Norma de venit pentru fiecare activitate desfășurată de contribuabil nu poate fi mai mică decât salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată, în vigoare la momentul stabilirii acesteia, înmulțit cu 12. Prevederile prezentului alineat se aplică și în cazul în care activitatea se desfășoară în cadrul unei asocieri fără personalitate juridică, norma de venit fiind stabilită pentru fiecare membru asociat.

alin. 4 La stabilirea normelor anuale de venit, plafonul de venit determinat prin înmulțirea cu 12 a salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată reprezintă venitul net anual înainte de aplicarea criteriilor. Criteriile pentru stabilirea normelor de venit de către direcțiile generale regionale ale finanțelor publice sunt cele prevăzute în normele metodologice.

alin. 5 În cazul în care un contribuabil desfășoară o activitate independentă, care generează venituri din activități independente, altele decât venituri din profesii liberale și din drepturi de proprietate intelectuală, definite la *art. 67*, pe perioade mai mici decât anul calendaristic, norma de venit aferentă acelei activități se corectează astfel încât să reflecte perioada de an calendaristic în care a fost desfășurată activitatea respectivă.

alin. 6 Dacă un contribuabil desfășoară două sau mai multe activități care generează venituri din activități independente, altele decât venituri din profesii liberale și din drepturi de proprietate intelectuală, definite la *art. 67*, venitul net din aceste activități se stabilește prin însumarea nivelului normelor de venit corespunzătoare fiecărei activități.

alin. 7 În cazul în care un contribuabil desfășoară o activitate inclusă în nomenclatorul prevăzut la *alin. 2* și o altă activitate independentă, venitul net anual se determină în sistem real, pe baza datelor din contabilitate, potrivit prevederilor *art. 68*.

alin. 8 Contribuabilii care desfășoară activități pentru care venitul net se determină pe bază de norme de venit au obligația să completeze numai partea referitoare la venituri din Registrul de evidență fiscală și nu au obligații privind evidența contabilă.

alin. 9 Contribuabilii pentru care venitul net se determină pe bază de norme de venit și care în anul fiscal anterior au înregistrat un venit brut anual mai mare decât echivalentul în lei al sumei de 100.000 euro, începând cu anul fiscal următor au obligația determinării venitului net anual în sistem real. Această categorie de contribuabili are obligația să completeze corespunzător și să depună declarația privind venitul estimat/norma de venit până la data de 31 ianuarie inclusiv. Cursul de schimb valutar utilizat pentru determinarea echivalentului în lei al sumei de 100.000 euro este cursul de schimb mediu anual comunicat de Banca Națională a României, la sfârșitul anului fiscal.

Art. 70 Stabilirea venitului net anual din drepturile de proprietate intelectuală

alin. 1 Venitul net din drepturile de proprietate intelectuală, inclusiv din crearea unor lucrări de artă monumentală, se stabilește prin scăderea din venitul brut a cheltuielilor determinate prin aplicarea cotei de 40% asupra venitului brut.

alin. 2 În cazul exploatării de către moștenitori a drepturilor de proprietate intelectuală, precum și în cazul remunerației reprezentând dreptul de suită și al remunerației compensatorii pentru copia privată, venitul net se determină prin scăderea din venitul brut a sumelor ce revin organismelor de gestiune colectivă sau altor plătitori de asemenea venituri, potrivit legii, fără aplicarea cotei forfetare de cheltuieli prevăzute la *alin. 1*.

alin. 3 Pentru determinarea venitului net din drepturi de proprietate intelectuală, contribuabilii pot completa numai partea referitoare la venituri din Registrul de evidență fiscală sau își îndeplinesc obligațiile declarative direct pe baza documentelor emise de plătitorul de venit. Contribuabilii care își îndeplinesc obligațiile declarative direct pe baza documentelor emise de plătitorul de venit au obligația să arhiveze și să păstreze documentele justificative cel puțin în limita termenului prevăzut de lege și nu au obligații privind conducerea evidenței contabile.

Art. 71 Opțiunea de a stabili venitul net anual, utilizându-se datele din contabilitate

alin. 1 Contribuabilii care obțin venituri din activități independente, impuși pe bază de norme de venit, precum și cei care obțin venituri din drepturi de proprietate intelectuală au dreptul să opteze pentru determinarea venitului net în sistem real, potrivit *art. 68*.

alin. 2 Opțiunea de a determina venitul net în sistem real, pe baza datelor din contabilitate, potrivit prevederilor *art. 68*, este obligatorie pentru contribuabil pe o perioadă de 2 ani fiscali consecutivi și se consideră reînnoită pentru o nouă perioadă dacă contribuabilul nu solicită revenirea la sistemul anterior, prin completarea corespunzătoare a declarației privind venitul estimat/norma de venit și depunerea

formularului la organul fiscal competent până la data de 31 ianuarie inclusiv a anului următor expirării perioadei de 2 ani.

alin. 3 Opțiunea pentru determinarea venitului net în sistem real se exercită prin completarea declarației privind venitul estimat/norma de venit cu informații privind determinarea venitului net anual în sistem real și depunerea formularului la organul fiscal competent până la data de 31 ianuarie inclusiv, în cazul contribuabililor care au desfășurat activitate în anul precedent, respectiv în termen de 30 de zile de la începerea activității, în cazul contribuabililor care încep activitatea în cursul anului fiscal.

Art. 72 Reținerea la sursă a impozitului reprezentând plăți anticipate pentru veniturile din drepturile de proprietate intelectuală

alin. 1 Pentru veniturile din drepturi de proprietate intelectuală, plătitorii veniturilor, persoane juridice sau alte entități care au obligația de a conduce evidență contabilă au și obligațiile de a calcula, de a reține și de a plăti impozitul corespunzător sumelor plătite prin reținere la sursă, reprezentând plăți anticipate, din veniturile plătite.

alin. 2 Impozitul care trebuie reținut se stabilește prin aplicarea cotei de impunere de 10% la venitul brut.

alin. 3 Impozitul care trebuie reținut se plătește la bugetul de stat până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care a fost plătit venitul.

alin. 4 Plătitorii de venituri prevăzuți la *alin. 1* nu au obligația calculării, reținerii la sursă și plății impozitului reprezentând plată anticipată din veniturile plătite dacă efectuează plăți către asocierile fără personalitate juridică, precum și către entități cu personalitate juridică, care organizează și conduc contabilitate proprie, potrivit legii, pentru care plata impozitului pe venit se face de către fiecare asociat, pentru venitul său propriu.

Art. 73 Opțiunea pentru stabilirea impozitului final pentru veniturile din drepturi de proprietate intelectuală

alin. 1 Contribuabilii care realizează venituri din drepturi de proprietate intelectuală în condițiile menționate la *art. 72* pot opta pentru stabilirea impozitului pe venit ca impozit final. Opțiunea de impunere a venitului brut se exercită în scris în momentul încheierii fiecărui raport juridic/contract și este aplicabilă veniturilor realizate ca urmare a activității desfășurate pe baza acestuia.

alin. 2 Impozitul pe venit se calculează prin reținere la sursă la momentul plății veniturilor de către plătitorii veniturilor, persoane juridice sau alte entități care au obligația de a conduce evidență contabilă, prin aplicarea cotei de 16% asupra venitului brut din care se deduce cota forfetară de cheltuieli, după caz, și contribuțiile sociale obligatorii reținute la sursă potrivit prevederilor *titlului V* - Contribuții sociale obligatorii.

alin. 3 Impozitul calculat și reținut reprezintă impozit final.

alin. 4 Impozitul astfel reținut se plătește la bugetul de stat până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care a fost reținut.

alin. 5 Contribuabilii nu au obligații de completare a Registrului de evidență fiscală și de conducere a evidenței contabile.

Art. 74 Plăți anticipate ale impozitului pe veniturile din activități independente

Contribuabilii care realizează venituri din activități independente au obligația să efectueze plăți anticipate în contul impozitului anual datorat la bugetul de stat, potrivit *art. 121*, cu excepția veniturilor prevăzute la *art. 72*, pentru care plata anticipată se efectuează prin reținere la sursă sau pentru care impozitul este final, potrivit prevederilor *art. 73*.

Art. 75 Recalcularea și impozitarea venitului net din activități independente

alin. 1 Organul fiscal competent are obligația recalculării venitului net anual/pierderii nete anuale, determinat/determinată în sistem real, pe baza datelor din contabilitate, stabilit/stabilită potrivit Declarației privind venitul realizat, prin deducerea din venitul net anual a contribuțiilor sociale obligatorii datorate, potrivit prevederilor *titlului V* - Contribuții sociale obligatorii.

alin. 2 Venitul net anual/Venitul net anual recalculat din activități independente se impozitează potrivit prevederilor *cap. XI* - Venitul net anual impozabil.

CAPITOLUL III Venituri din salarii și asimilate salariilor

Art. 76 Definierea veniturilor din salarii și asimilate salariilor

alin. 1 Sunt considerate venituri din salarii toate veniturile în bani și/sau în natură obținute de o persoană fizică rezidentă ori nerezidentă ce desfășoară o activitate în baza unui contract individual de muncă, a unui raport de serviciu, act de detașare sau a unui statut special prevăzut de lege, indiferent de perioada la care se referă, de denumirea veniturilor ori de forma sub care ele se acordă, inclusiv indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă acordate persoanelor care obțin venituri din salarii și asimilate salariilor.

alin. 2 Regulile de impunere proprii veniturilor din salarii se aplică și următoarelor tipuri de venituri, considerate asimilate salariilor:

a) indemnizațiile din activități desfășurate ca urmare a unei funcții de demnitate publică, stabilite potrivit legii;

b) indemnizațiile din activități desfășurate ca urmare a unei funcții alese în cadrul persoanelor juridice fără scop patrimonial;

c) solda lunară acordată potrivit legii;

d) sumele din profitul net convenite administratorilor societăților, potrivit legii sau actului constitutiv, după caz, precum și participarea la profitul unității pentru managerii cu contract de management, potrivit legii;

e) sume reprezentând participarea salariaților la profit, potrivit legii;

f) remunerația obținută de directorii cu contract de mandat și de membrii directoratului de la societățile administrate în sistem dualist și ai consiliului de supraveghere, potrivit legii, precum și drepturile convenite managerilor, în baza contractului de management prevăzut de lege;

g) remunerația primită de președintele asociației de proprietari sau de alte persoane, în baza contractului de mandat, potrivit Legii nr. 230/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea asociațiilor de proprietari, cu modificările și completările ulterioare;

h) sumele primite de membrii fondatori ai societăților constituite prin subscripție publică;

i) sumele primite de membrii comisiei de cenzori sau comitetului de audit, după caz, precum și sumele primite pentru participarea în consilii, comisii, comitete și altele asemenea;

j) sumele primite de reprezentanții în organisme tripartite, potrivit legii;

k) indemnizațiile și orice alte sume de aceeași natură, altele decât cele acordate pentru acoperirea cheltuielilor de transport și cazare, primite de salariați, potrivit legii, pe perioada delegării/detașării, după caz, în altă localitate, în țară și în străinătate, în interesul serviciului, pentru partea care depășește plafonul neimpozabil stabilit astfel:

◆ în țară, 2,5 ori nivelul legal stabilit pentru indemnizație, prin hotărâre a Guvernului pentru personalul autorităților și instituțiilor publice;

◆◆ străinătate, 2,5 ori nivelul legal stabilit pentru diurnă prin hotărâre a Guvernului pentru personalul român trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar;

l) indemnizațiile și orice alte sume de aceeași natură, altele decât cele acordate pentru acoperirea cheltuielilor de transport și cazare, primite de salariații care au stabilite raporturi de muncă cu angajatori nerezidenți, pe perioada delegării/detașării, după caz, în România, în interesul serviciului, pentru partea care depășește plafonul neimpozabil stabilit la nivelul legal pentru diurna acordată personalului român trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar, prin hotărâre a Guvernului, corespunzător țării de rezidență a angajatorului nerezident de care ar beneficia personalul din instituțiile publice din România dacă s-ar deplasa în țara respectivă;

m) indemnizațiile și orice alte sume de aceeași natură, altele decât cele acordate pentru acoperirea cheltuielilor de transport și cazare primite pe perioada deplasării, în altă localitate, în țară și în străinătate, în interesul desfășurării activității, astfel cum este prevăzut în raportul juridic, de către administratorii stabiliți potrivit actului constitutiv, contractului de administrare/mandat, de către directorii care își desfășoară activitatea în baza contractului de mandat potrivit legii, de către membrii directoratului de la societățile administrate în sistem dualist și ai consiliului de supraveghere, potrivit legii, precum și de către manageri, în baza contractului de management prevăzut de lege, pentru partea care depășește plafonul neimpozabil stabilit astfel:

◆ în țară, 2,5 ori nivelul legal stabilit pentru indemnizație, prin hotărâre a Guvernului pentru personalul autorităților și instituțiilor publice;

♦♦ în străinătate, 2,5 ori nivelul legal stabilit pentru diurnă prin hotărâre a Guvernului pentru personalul român trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar;

n) indemnizațiile și orice alte sume de aceeași natură, altele decât cele acordate pentru acoperirea cheltuielilor de transport și cazare, primite pe perioada deplasării în România, în interesul desfășurării activității, de către administratori sau directori, care au raporturi juridice stabilite cu entități nerezidente, astfel cum este prevăzut în raporturile juridice respective, pentru partea care depășește plafonul neimpozabil stabilit la nivelul legal pentru diurna acordată personalului român trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar, prin hotărâre a Guvernului, corespunzător țării de rezidență a entității nerezidente de care ar beneficia personalul din instituțiile publice din România dacă s-ar deplasa în țara respectivă;

o) remunerația administratorilor societăților, companiilor/societăților naționale și regiilor autonome, desemnați/numiți în condițiile legii, precum și sumele primite de reprezentanții în adunarea generală a acționarilor și în consiliul de administrație;

p) sume reprezentând salarii/solde, diferențe de salarii/solde, dobânzi acordate în legătură cu acestea, precum și actualizarea lor cu indicii de inflație, stabilite în baza unor hotărâri judecătorești rămase definitive și irevocabile/hotărâri judecătorești definitive și executorii;

q) indemnizațiile lunare plătite conform legii de angajatori pe perioada de neconcurență, stabilite conform contractului individual de muncă;

r) remunerația brută primită pentru activitatea prestată de zilieri, potrivit legii;

s) orice alte sume sau avantaje în bani ori în natură.

alin. 3 Avantajele, în bani sau în natură, cu excepția celor prevăzute la *alin. 4*, primite în legătură cu o activitate menționată la *alin. 1* și *2* includ, însă nu sunt limitate la:

a) utilizarea oricărui bun, inclusiv a unui vehicul de orice tip, din patrimoniul afacerii sau închiriat de la o terță persoană, în scop personal, cu excepția deplasării pe distanță dus-întors de la domiciliu sau reședință la locul de muncă/locul desfășurării activității;

b) cazare, hrană, îmbrăcăminte, personal pentru munci casnice, precum și alte bunuri sau servicii oferite gratuit ori la un preț mai mic decât prețul pieței;

c) împrumuturi nerambursabile;

d) anularea unei creanțe a angajatorului asupra angajatului;

e) abonamentele și costul convorbirilor telefonice, inclusiv cartelele telefonice, în scop personal;

f) permise de călătorie pe orice mijloace de transport, folosite în scopul personal;

g) primele de asigurare plătite de către suportator pentru angajații proprii sau alt beneficiar de venituri din salarii și asimilate salariilor, la momentul plății primei respective, altele decât cele obligatorii și cele care se încadrează în condițiile prevăzute la *alin. 4 lit. ș*;

h) tichete cadou acordate potrivit legii, cu excepția destinațiilor și limitelor prevăzute la *alin. 4 lit. a*, tichete de masă, vouchere de vacanță și tichete de creșă, acordate potrivit legii.

alin. 4 Următoarele venituri nu sunt impozabile, în înțelesul impozitului pe venit:

a) ajutoarele de înmormântare, ajutoarele pentru bolile grave și incurabile, ajutoarele pentru dispozitive medicale, ajutoarele pentru naștere, ajutoarele pentru pierderi produse în gospodăriile proprii ca urmare a calamităților naturale, veniturile reprezentând cadouri în bani și/sau în natură, inclusiv tichete cadou, oferite salariaților, cât și cele oferite pentru copiii minori ai acestora, contravaloarea transportului la și de la locul de muncă al salariatului, contravaloarea serviciilor turistice și/sau de tratament, inclusiv transportul, pe perioada concediului, pentru salariații proprii și membrii de familie ai acestora, acordate de angajator pentru salariații proprii sau alte persoane, astfel cum este prevăzut în contractul de muncă.

Cadourile, inclusiv tichetele cadou, oferite de angajatori salariaților, cât și cele oferite în beneficiul copiilor minori ai acestora, cu ocazia Paștelui, zilei de 1 iunie, Crăciunului și a sărbătorilor similare ale altor culte religioase, precum și cadourile, inclusiv tichetele cadou, oferite salariatelor cu ocazia zilei de 8 martie sunt neimpozabile, în măsura în care valoarea acestora pentru fiecare persoană în parte, cu fiecare ocazie din cele de mai sus, nu depășește 150 lei.

Nu sunt incluse în veniturile salariale și nu sunt impozabile nici veniturile de natura celor prevăzute mai sus, realizate de persoane fizice, dacă aceste venituri sunt primite în baza unor legi speciale și finanțate din buget;

b) drepturile de hrană acordate de angajatori angajaților, în conformitate cu legislația în vigoare;

c) hrană acordată de angajatori angajaților, în cazul în care potrivit legislației în materie este interzisă introducerea alimentelor în incinta unității;

d) contravaloarea folosinței locuinței de serviciu sau a locuinței din incinta unității ori căminului militar de garnizoană și de unitate, potrivit repartizării de serviciu, numirii conform legii sau specificității activității prin cadrul normativ specific domeniului de activitate, compensația lunară pentru chirie pentru personalul din sectorul de apărare națională, ordine publică și siguranță națională, precum și compensarea diferenței de chirie, suportată de persoana fizică, conform legilor speciale;

e) cazarea și contravaloarea chiriei pentru locuințele puse la dispoziția persoanelor cu rol de reprezentare a intereselor publice, a angajaților consulari și diplomatici care lucrează în afara țării, în conformitate cu legislația în vigoare;

f) contravaloarea echipamentelor tehnice, a echipamentului individual de protecție și de lucru, a alimentației de protecție, a medicamentelor și materialelor igienico-sanitare, a altor drepturi privind sănătatea și securitatea în muncă, precum și a uniformelor obligatorii și a drepturilor de echipament, ce se acordă potrivit legislației în vigoare;

g) contravaloarea cheltuielilor de deplasare pentru transportul între localitatea în care angajații își au reședința și localitatea unde se află locul de muncă al acestora, pentru situațiile în care nu se asigură locuință sau nu se suportă contravaloarea chiriei, conform legii;

h) indemnizațiile și orice alte sume de aceeași natură, primite de salariați, potrivit legii, pe perioada delegării/detașării, după caz, în altă localitate, în țară și în străinătate, în interesul serviciului, în limita plafonului neimpozabil stabilit la *alin. 2 lit. k*, precum și cele primite pentru acoperirea cheltuielilor de transport și cazare;

i) indemnizațiile și orice alte sume de aceeași natură, primite de salariații care au stabilite raporturi de muncă cu angajatori nerezidenți, pe perioada delegării/detașării, după caz, în România, în interesul serviciului, în limita plafonului neimpozabil stabilit la *alin. 2 lit. l*, precum și cele primite pentru acoperirea cheltuielilor de transport și cazare;

j) indemnizațiile și orice alte sume de aceeași natură, primite pe perioada deplasării, în altă localitate, în țară și în străinătate, în interesul desfășurării activității, astfel cum este prevăzut în raportul juridic, de către administratorii stabiliți potrivit actului constitutiv, contractului de administrare/mandat, de către directorii care își desfășoară activitatea în baza contractului de mandat potrivit legii, de către membrii directoratului de la societățile administrate în sistem dualist și ai consiliului de supraveghere, potrivit legii, și de către manageri, în baza contractului de management prevăzut de lege, în limita plafonului neimpozabil stabilit la *alin. 2 lit. m*, precum și cele primite pentru acoperirea cheltuielilor de transport și cazare. Plafonul zilnic neimpozabil se acordă numai dacă durata deplasării este mai mare de 12 ore, considerându-se fiecare 24 de ore câte o zi de deplasare în interesul desfășurării activității;

k) indemnizațiile și orice alte sume de aceeași natură, primite pe perioada deplasării în România, în interesul desfășurării activității, de către administratori sau directori, care au raporturi juridice stabilite cu entități nerezidente, astfel cum este prevăzut în raporturile juridice respective, în limita plafonului neimpozabil stabilit la *alin. 2 lit. n*, precum și cele primite pentru acoperirea cheltuielilor de transport și cazare.

Plafonul zilnic neimpozabil se acordă numai dacă durata deplasării este mai mare de 12 ore, considerându-se fiecare 24 de ore câte o zi de deplasare în interesul desfășurării activității;

l) indemnizațiile și orice alte sume de aceeași natură primite de persoanele fizice care desfășoară o activitate în baza unui statut special prevăzut de lege pe perioada deplasării, respectiv delegării sau detașării, în altă localitate, în țară și în străinătate, în limitele prevăzute de actele normative speciale aplicabile acestora, precum și cele primite pentru acoperirea cheltuielilor de transport și cazare;

m) sumele primite, potrivit dispozițiilor legale, pentru acoperirea cheltuielilor de mutare în interesul serviciului;

n) indemnizațiile de instalare ce se acordă o singură dată, la încadrarea într-o unitate situată într-o altă localitate decât cea de domiciliu, în primul an de activitate după absolvirea studiilor, în limita unui salariu de bază la angajare, precum și indemnizațiile de instalare și mutare acordate personalului din instituțiile publice, potrivit legii;

o) sumele sau avantajele primite de persoane fizice din activități dependente desfășurate într-un stat străin, indiferent de tratamentul fiscal din statul respectiv, inclusiv din activități dependente desfășurate la bordul navelor în apele internaționale. Fac excepție veniturile salariale plătite de către sau în

numele unui angajator care este rezident în România ori are sediul permanent în România, care sunt impozabile în România numai în situația în care România are drept de impunere;

p) cheltuielile efectuate de angajatori/plătitori pentru pregătirea profesională și perfecționarea angajaților, administratorilor stabiliți potrivit actului constitutiv, contractului de administrare/mandat și directorilor care își desfășoară activitatea în baza contractului de mandat potrivit legii, astfel cum este prevăzut în raporturile juridice respective, pregătire legată de activitatea desfășurată de persoanele respective pentru angajator/plătitor;

q) costul abonamentelor telefonice și al convorbirilor telefonice, inclusiv cartelele telefonice, efectuate în vederea îndeplinirii sarcinilor de serviciu;

r) avantajele sub forma dreptului la stock options plan, la momentul acordării și la momentul exercitării acestora;

s) diferența favorabilă dintre dobânda preferențială stabilită prin negociere și dobânda practică pe piață, pentru credite și depozite;

ș) contribuțiile la un fond de pensii facultative potrivit *Legii nr. 204/2006, cu modificările și completările ulterioare*, și cele reprezentând contribuții la scheme de pensii facultative, calificate astfel în conformitate cu legislația privind pensiile facultative de către Autoritatea de Supraveghere Financiară, administrate de către entități autorizate stabilite în state membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European, suportate de angajator pentru angajații proprii, în limita a 400 euro anual pentru fiecare persoană;

t) primele de asigurare voluntară de sănătate conform *Legii nr. 95/2006, republicată*, suportate de angajator pentru angajații proprii, în limita a 400 euro anual pentru fiecare persoană;

ț) avantajele sub forma utilizării în scop personal a vehiculelor pentru care cheltuielile sunt deductibile în cota de 50% conform prevederilor *art. 25 alin. 3 lit. l și art. 68 alin. 7 lit. k*.

alin. 5 Avantajele primite în bani și în natură și imputate salariatului în cauză nu se impozitează.

alin. 6 Indemnizațiile și orice alte sume de aceeași natură, impozabile, primite pe perioada delegării în altă localitate, în România și în străinătate, se consideră venituri aferente lunii în care se aprobă decontul. Impozitul se calculează și se reține prin cumularea cu veniturile din salarii și asimilate salariilor aferente lunii respective, iar plata impozitului la bugetul de stat se efectuează lunar sau trimestrial, potrivit prevederilor *art. 80 și 82*, după caz.

alin. 7 Pentru indemnizații și orice alte sume de aceeași natură, impozabile, primite pe perioada detașării/deplasării, potrivit prevederilor *alin. 2 lit. k - n*, impozitul se calculează și se reține la fiecare plată, iar plata impozitului la bugetul de stat se efectuează lunar sau trimestrial, potrivit prevederilor *art. 80 și 82*, după caz.

Art. 77 Deducere personală

alin. 1 Persoanele fizice prevăzute la *art. 59 alin. 1 lit. a și alin. 2* au dreptul la deducerea din venitul net lunar din salarii a unei sume sub formă de deducere personală, acordată pentru fiecare lună a perioadei impozabile numai pentru veniturile din salarii la locul unde se află funcția de bază.

alin. 2 Deducerea personală se acordă pentru persoanele fizice care au un venit lunar brut de până la 1.500 lei inclusiv, astfel:

- ◆ pentru contribuabilii care nu au persoane în întreținere - 300 lei;
- ◆◆ pentru contribuabilii care au o persoană în întreținere - 400 lei;
- ◆◆◆ pentru contribuabilii care au două persoane în întreținere - 500 lei;
- ◆◆◆◆ pentru contribuabilii care au trei persoane în întreținere - 600 lei;
- ◆◆◆◆◆ pentru contribuabilii care au patru sau mai multe persoane în întreținere - 800 lei.

Pentru contribuabilii care realizează venituri brute lunare din salarii cuprinse între 1.501 lei și 3.000 lei, inclusiv, deducerile personale sunt degresive față de cele de mai sus și se stabilesc prin ordin al ministrului finanțelor publice.

Pentru contribuabilii care realizează venituri brute lunare din salarii de peste 3.000 lei nu se acordă deducerea personală.

alin. 3 Persoana în întreținere poate fi soția/soțul, copiii sau alți membri de familie, rudele contribuabilului sau ale soțului/soției acestuia până la gradul al doilea inclusiv, ale cărei venituri, impozabile și neimpozabile, nu depășesc 300 lei lunar, cu excepția veniturilor prevăzute la *art. 62 lit. o, w și x și/sau a pensiilor de urmaș* cuvenite conform legii, precum și a prestațiilor sociale acordate potrivit

art. 58 din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

alin. 4 În cazul în care o persoană este întreținută de mai mulți contribuabili, suma reprezentând deducerea personală se atribuie unui singur contribuabil, conform înțelegerii între părți. Pentru copiii minori ai contribuabililor, suma reprezentând deducerea personală se atribuie fiecărui contribuabil în întreținerea căruia/căroră se află aceștia.

alin. 5 Copiii minori, în vârstă de până la 18 ani împliniți, ai contribuabilului, sunt considerați întreținuți.

alin. 6 Suma reprezentând deducerea personală se acordă pentru persoanele aflate în întreținerea contribuabilului, pentru acea perioadă impozabilă din anul fiscal în care acestea au fost întreținute. Perioada se rotunjește la luni întregi în favoarea contribuabilului.

alin. 7 Nu sunt considerate persoane aflate în întreținere persoanele fizice care dețin terenuri agricole și silvice în suprafață de peste 10.000 m² în zonele colinare și de șes și de peste 20.000 m² în zonele montane.

alin. 8 Deducerea personală determinată potrivit prezentului articol nu se acordă personalului trimis în misiune permanentă în străinătate, potrivit legii.

Art. 78 Determinarea impozitului pe veniturile din salarii și asimilate salariilor

alin. 1 Beneficiarii de venituri din salarii datorează un impozit lunar, final, care se calculează și se reține la sursă de către plătitorii de venituri.

alin. 2 Impozitul lunar prevăzut la *alin. 1* se determină astfel:

a) la locul unde se află funcția de bază, prin aplicarea cotei de 16% asupra bazei de calcul determinată ca diferență între venitul net din salarii calculat prin deducerea din venitul brut a contribuțiilor sociale obligatorii aferente unei luni, datorate potrivit legii în România sau în conformitate cu instrumentele juridice internaționale la care România este parte, precum și, după caz, a contribuției individuale la bugetul de stat datorată potrivit legii, și următoarele:

◆ deducerea personală acordată pentru luna respectivă;

◆◆ cotizația sindicală plătită în luna respectivă;

◆◆◆ contribuțiile la fondurile de pensii facultative potrivit *Legii nr. 204/2006, cu modificările și completările ulterioare*, și cele la scheme de pensii facultative, calificate astfel în conformitate cu legislația privind pensiile facultative de către Autoritatea de Supraveghere Financiară, administrate de către entități autorizate stabilite în state membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European, suportate de angajați, astfel încât la nivelul anului să nu se depășească echivalentul în lei al sumei de 400 euro;

◆◆◆◆ primele de asigurare voluntară de sănătate conform *Legii nr. 95/2006, republicată*, suportate de angajați, astfel încât la nivelul anului să nu se depășească echivalentul în lei al sumei de 400 euro;

b) pentru veniturile obținute în celelalte cazuri, prin aplicarea cotei de 16% asupra bazei de calcul determinate ca diferență între venitul brut și contribuțiile sociale obligatorii aferente unei luni, datorate potrivit legii în România și a contribuțiilor sociale obligatorii datorate în statele membre ale Uniunii Europene, Spațiului Economic European și Confederației Elvețiene potrivit prevederilor regulamentelor Uniunii Europene, precum și în statele cu care România are încheiate convenții/acorduri privind coordonarea sistemelor de securitate socială, pe fiecare loc de realizare a acestora.

alin. 3 În cazul veniturilor din salarii și/sau al diferențelor de venituri din salarii stabilite pentru perioade anterioare, conform legii, impozitul se calculează și se reține la data efectuării plății, în conformitate cu reglementările legale în vigoare privind veniturile realizate în afara funcției de bază la data plății, și se plătește până la data de 25 a lunii următoare celei în care s-au plătit.

alin. 4 În cazul veniturilor reprezentând salarii/solde, diferențe de salarii/solde, dobânzi acordate în legătură cu acestea, precum și actualizarea lor cu indicele de inflație, stabilite în baza unor hotărâri judecătorești rămase definitive și irevocabile/hotărâri judecătorești definitive și executorii, impozitul se calculează și se reține la data efectuării plății, în conformitate cu reglementările legale în vigoare la data plății pentru veniturile realizate în afara funcției de bază, și se plătește până la data de 25 a lunii următoare celei în care au fost plătite.

alin. 5 Plătitorul este obligat să determine valoarea totală a impozitului anual pe veniturile din salarii, pentru fiecare contribuabil.

Art. 79 Acordarea dreptului contribuabilului de a dispune asupra destinației unei sume din impozit

alin. 1 Contribuabilii pot dispune asupra destinației unei sume reprezentând până la 2% din impozitul stabilit la *art. 78 alin. 5*, pentru susținerea entităților nonprofit care se înființează și funcționează în condițiile legii, unităților de cult, precum și pentru acordarea de burse private, conform legii. Persoanele fizice care obțin venituri asimilate salariilor beneficiază de aceleași prevederi.

alin. 2 Obligația calculării, reținerii și plății sumei prevăzute la *alin. 1* revine organului fiscal competent.

alin. 3 Procedura de aplicare a prevederilor *alin. 1* și *2* se stabilește prin ordin al ministrului finanțelor publice.

Art. 80 Termenul de plată a impozitului

alin. 1 Plătitorii de salarii și de venituri asimilate salariilor au obligația de a calcula și de a reține impozitul aferent veniturilor fiecărei luni la data efectuării plății acestor venituri, precum și de a-l plăti la bugetul de stat până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei pentru care se plătesc aceste venituri.

alin. 2 Prin excepție de la prevederile *alin. 1*, impozitul aferent veniturilor fiecărei luni, calculat și reținut la data efectuării plății acestor venituri, se plătește, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare trimestrului pentru care se datorează, de către următorii plătitori de venituri din salarii și venituri asimilate salariilor:

a) asociații, fundații sau alte entități fără scop patrimonial, persoane juridice;

b) persoanele juridice plătitoare de impozit pe profit care, în anul anterior, au înregistrat venituri totale de până la 100.000 euro și au avut un număr mediu de până la 3 salariați exclusiv;

c) persoanele juridice plătitoare de impozit pe veniturile microîntreprinderilor care, în anul anterior, au avut un număr mediu de până la 3 salariați exclusiv;

d) persoanele fizice autorizate și întreprinderile individuale, precum și persoanele fizice care exercită profesii liberale și asocierile fără personalitate juridică constituite între persoane fizice, care au, potrivit legii, personal angajat pe bază de contract individual de muncă.

alin. 3 Numărul mediu de salariați și veniturile totale se stabilesc potrivit prevederilor *art. 147 alin. 6* și *7*.

alin. 4 În cazul instituțiilor publice, plătitori de salarii și de venituri asimilate, sunt aplicabile prevederile *alin. 1*.

Art. 81 Obligații declarative ale plătitorilor de venituri din salarii

alin. 1 Plătitorii de venituri cu regim de reținere la sursă a impozitului au obligația să completeze și să depună declarația privind calcularea și reținerea impozitului pentru fiecare beneficiar de venit în termenul prevăzut la *art. 132 alin. 3*.

alin. 2 Plătitorul de venituri este obligat să elibereze contribuabilului, la cererea acestuia, un document care să cuprindă cel puțin informații privind: datele de identificare ale contribuabilului, venitul realizat în cursul anului, deducerile personale acordate, impozitul calculat și reținut. Documentul eliberat contribuabilului, la cererea acestuia, nu reprezintă un formular tipizat.

Art. 82 Plata impozitului pentru anumite venituri salariale și asimilate salariilor

alin. 1 Contribuabililor care își desfășoară activitatea în România și care obțin venituri sub formă de salarii și asimilate salariilor din străinătate, precum și persoanelor fizice române care obțin venituri din salarii, ca urmare a activității desfășurate la misiunile diplomatice și posturile consulare acreditate în România, le sunt aplicabile prevederile prezentului articol.

alin. 2 Orice contribuabil prevăzut la *alin. 1* are obligația de a declara și de a plăti impozit lunar la bugetul de stat, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei pentru care s-a realizat venitul. Impozitul aferent unei luni se stabilește potrivit *art. 78*.

alin. 3 Orice contribuabil prevăzut la *alin. 1* care își prelungește perioada de ședere în România, peste perioada menționată în convenția de evitare a dublei impunerii, este obligat să declare și să plătească impozit pentru întreaga perioadă de desfășurare a activității în România, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare împlinirii termenului prevăzut de respectiva convenție.

alin. 4 Misiunile diplomatice și posturile consulare acreditate în România, precum și reprezentanțele organismelor internaționale ori reprezentanțele societăților și ale organizațiilor economice străine, autorizate potrivit legii să își desfășoare activitatea în România, pot opta ca, pentru angajații acestora, care realizează venituri din salarii impozabile în România, să îndeplinească obligațiile privind

calculul, reținerea și plata impozitului pe veniturile din salarii. Prevederile *alin. 2* nu se aplică contribuabililor, în cazul în care opțiunea de mai sus este formulată și comunicată organului fiscal competent.

alin. 5 Persoana fizică, juridică sau orice altă entitate la care contribuabilul își desfășoară activitatea, potrivit *alin. 1*, este obligată să ofere informații organului fiscal competent referitoare la data începerii desfășurării activității de către contribuabil și, respectiv, a încetării acesteia, în termen de 30 de zile de la data producerii evenimentului, cu excepția situației în care îndeplinește obligația privind calculul, reținerea și plata impozitului pe veniturile din salarii, potrivit *alin. 4*.

alin. 6 Contribuabilii pot dispune asupra destinației unei sume reprezentând până la 2% din impozitul anual, pentru susținerea entităților nonprofit care se înființează și funcționează în condițiile legii, unităților de cult, precum și pentru acordarea de burse private, conform legii.

CAPITOLUL IV Venituri din cedarea folosinței bunurilor

Art. 83 Deținerea veniturilor impozabile din cedarea folosinței bunurilor

alin. 1 Veniturile din cedarea folosinței bunurilor sunt veniturile, în bani și/sau în natură, provenind din cedarea folosinței bunurilor mobile și imobile, obținute de către proprietar, uzufructuar sau alt deținător legal, altele decât veniturile din activități independente.

alin. 2 Persoanele fizice care realizează venituri din cedarea folosinței bunurilor din derularea unui număr mai mare de 5 contracte de închiriere la sfârșitul anului fiscal, începând cu anul fiscal următor, califică aceste venituri în categoria venituri din activități independente și le supun regulilor de stabilire a venitului net pentru această categorie. În aplicarea acestei reglementări se emite ordin al președintelui A.N.A.F.

alin. 3 Sunt considerate venituri din cedarea folosinței bunurilor și veniturile obținute de către proprietar din închirierea camerelor situate în locuințe proprietate personală, având o capacitate de cazare în scop turistic cuprinsă între una și 5 camere inclusiv.

alin. 4 În categoria venituri din cedarea folosinței bunurilor se cuprind și cele realizate de contribuabilii prevăzuți la *alin. 3* care, în cursul anului fiscal, obțin venituri din închirierea în scop turistic a unui număr mai mare de 5 camere de închiriat, situate în locuințe proprietate personală. De la data producerii evenimentului, respectiv de la data depășirii numărului de 5 camere de închiriat, și până la sfârșitul anului fiscal, determinarea venitului net se realizează în sistem real, potrivit regulilor de stabilire prevăzute în categoria venituri din activități independente.

alin. 5 Veniturile obținute din închirierea în scop turistic a camerelor situate în locuințe proprietate personală, având o capacitate de cazare mai mare de 5 camere de închiriat, sunt calificate ca venituri din activități independente pentru care venitul net anual se determină pe bază de normă de venit sau în sistem real și se supun impunerii potrivit prevederilor *cap. II - Venituri din activități independente*.

Art. 84 Stabilirea venitului net anual din cedarea folosinței bunurilor

alin. 1 Venitul brut din cedarea folosinței bunurilor din patrimoniul personal, altele decât veniturile din arendarea bunurilor agricole, reprezintă totalitatea sumelor în bani și/sau echivalentul în lei al veniturilor în natură stabilite potrivit contractului încheiat între părți, pentru fiecare an fiscal, indiferent de momentul încasării acestora. Venitul brut se majorează cu valoarea cheltuielilor ce cad, conform dispozițiilor legale, în sarcina proprietarului, uzufructuarului sau a altui deținător legal, dacă sunt efectuate de cealaltă parte contractantă.

alin. 2 În cazul veniturilor obținute din închirierea bunurilor mobile și imobile din patrimoniul personal, venitul brut se stabilește pe baza chiriei prevăzute în contractul încheiat între părți pentru fiecare an fiscal, indiferent de momentul încasării chiriei.

alin. 3 Venitul net din cedarea folosinței bunurilor se stabilește prin deducerea din venitul brut a cheltuielilor determinate prin aplicarea cotei de 40% asupra venitului brut.

alin. 4 În cazul veniturilor obținute din arendarea bunurilor agricole din patrimoniul personal, venitul brut se stabilește pe baza raportului juridic/contractului încheiat între părți și reprezintă totalitatea sumelor în bani încasate și/sau echivalentul în lei al veniturilor în natură primite.

alin. 5 În cazul în care arenda se exprimă în natură, evaluarea în lei se face pe baza prețurilor medii ale produselor agricole, stabilite prin hotărâri ale consiliilor județene și, respectiv, ale Consiliului General al Municipiului București, ca urmare a propunerilor direcțiilor teritoriale de specialitate ale Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, hotărâri ce trebuie emise înainte de începerea anului fiscal.

Aceste hotărâri se transmit, în cadrul aceluiași termen, direcțiilor generale regionale ale finanțelor publice, pentru a fi comunicate unităților fiscale din subordine.

alin. 6 În cazul în care prețurile medii ale produselor agricole, stabilite potrivit prevederilor *alin. 5*, au fost modificate în cursul anului fiscal de realizare a venitului, potrivit procedurii de la *alin. 5* noile prețuri pentru evaluarea în lei a veniturilor din arendă exprimate în natură, pentru determinarea bazei impozabile, se aplică începând cu data de 1 a lunii următoare comunicării acestora către direcțiile generale regionale ale finanțelor publice.

alin. 7 Venitul net din arendă se stabilește la fiecare plată prin deducerea din venitul brut a cheltuielilor determinate prin aplicarea cotei de 40% asupra venitului brut.

alin. 8 Impozitul pe veniturile din arendă se calculează prin reținere la sursă de către plătitorii de venit la momentul plății venitului, prin aplicarea cotei de 16% asupra venitului net, impozitul fiind final.

alin. 9 Impozitul astfel calculat și reținut pentru veniturile din arendă se plătește la bugetul de stat până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care a fost reținut.

alin. 10 Prin excepție de la prevederile *alin. 1* și *2*, contribuabilii pot opta pentru determinarea venitului net din cedarea folosinței bunurilor în sistem real, pe baza datelor din contabilitate, potrivit prevederilor art. 68. Contribuabilii care obțin venituri din cedarea folosinței bunurilor și nu determină venitul net din cedarea folosinței bunurilor în sistem real, pe baza datelor din contabilitate, potrivit prevederilor art. 68, nu au obligații de completare a Registrului de evidență fiscală și de conducere a evidenței contabile.

alin. 11 Dispozițiile privind opțiunea prevăzută la *art. 71 alin. 2* și *3* se aplică și în cazul determinării venitului net potrivit prevederilor *alin. 3*.

Art. 85 Reguli privind stabilirea impozitului pe venitul determinat pe baza normei anuale de venit

alin. 1 Contribuabilii care realizează venituri din închirierea în scop turistic a camerelor situate în locuințe proprietate personală, având o capacitate de cazare cuprinsă între una și 5 camere inclusiv, datorează un impozit pe venitul stabilit ca normă anuală de venit.

alin. 2 Norma anuală de venit corespunzătoare unei camere de închiriat se determină de direcțiile generale regionale ale finanțelor publice, pe baza criteriilor stabilite prin ordin comun al ministrului economiei, comerțului și turismului și al ministrului finanțelor publice și a propunerilor Ministerului Economiei, Comerțului și Turismului privind nivelul normelor anuale de venit. Propunerile privind nivelul normelor anuale de venit se transmit anual de către Ministerul Economiei, Comerțului și Turismului, A.N.A.F., în cursul trimestrului IV, dar nu mai târziu de data de 30 noiembrie a anului anterior celui în care urmează a se aplica normele anuale de venit.

alin. 3 Direcțiile generale regionale ale finanțelor publice au obligația publicării anuale a normelor anuale de venit, în cursul trimestrului IV al anului anterior celui în care urmează a se aplica.

alin. 4 Contribuabilii prevăzuți la *alin. 1* au obligația să depună la organul fiscal competent, pentru fiecare an fiscal, până la data de 31 ianuarie inclusiv, declarația privind venitul estimat/norma de venit pentru anul în curs. În cazul în care contribuabilii încep să realizeze în cursul anului, după data de 31 ianuarie inclusiv, venituri definite potrivit *art. 83 alin. 3*, în termen de 30 de zile de la data producerii evenimentului aceștia au obligația completării și depunerii declarației privind venitul estimat/norma de venit pentru anul fiscal în curs.

alin. 5 Organul fiscal competent stabilește impozitul anual datorat pe baza declarației privind venitul estimat/norma de venit și emite decizia de impunere la termenul și potrivit procedurii stabilite prin ordin al președintelui A.N.A.F.

alin. 6 Impozitul anual datorat se calculează prin aplicarea cotei de 16% asupra normei anuale de venit, impozitul fiind final.

alin. 7 Impozitul anual datorat se plătește integral la bugetul de stat.

alin. 8 Plata impozitului se efectuează în cursul anului către bugetul de stat, în contul impozitului anual datorat, în două rate egale, astfel: 50% din impozit până la data de 25 iulie inclusiv și 50% din impozit până la data de 25 noiembrie inclusiv. Pentru declarațiile privind venitul estimat/norma de venit depuse în luna noiembrie sau decembrie, impozitul anual datorat se stabilește prin decizie de impunere anuală, pe baza declarației privind venitul estimat/norma de venit, și se plătește în termen de cel mult 60 de zile de la data comunicării deciziei de impunere.

alin. 9 Contribuabilii care obțin venituri determinate pe baza normei anuale de venit nu au obligații de completare a Registrului de evidență fiscală și de conducere a evidenței contabile.

Art. 86 Reguli privind stabilirea impozitului în cazul opțiunii pentru determinarea venitului net în sistem real

alin. 1 Contribuabilii care realizează venituri definite la *art. 83 alin. 3* au dreptul să opteze pentru determinarea venitului net anual în sistem real, pe baza datelor din contabilitate, potrivit prevederilor *art. 68*, iar în cazul în care își exprimă această opțiune, au obligația de a completa Registrul de evidență fiscală.

alin. 2 Opțiunea se exercită pentru fiecare an fiscal, prin completarea declarației privind venitul estimat/norma de venit pentru anul în curs și depunerea formularului la organul fiscal competent până la data de 31 ianuarie inclusiv. În cazul în care contribuabilii încep să realizeze în cursul anului, după data de 31 ianuarie inclusiv, venituri definite potrivit *art. 83 alin. 3* opțiunea se exercită pentru anul fiscal în curs, în termen de 30 de zile de la data producerii evenimentului, prin completarea și depunerea declarației privind venitul estimat/norma de venit.

alin. 3 În cursul anului fiscal contribuabilii sunt obligați să efectueze plăți anticipate cu titlu de impozit către bugetul de stat, în contul impozitului anual datorat, în două rate egale, astfel: 50% din impozit până la data de 25 iulie inclusiv și 50% din impozit până la data de 25 noiembrie inclusiv. În cazul în care decizia de impunere pentru anul fiscal în curs nu a fost emisă până la data de 1 noiembrie, precum și în cazul contribuabililor care realizează venituri definite la *art. 83 alin. 3* după data de 1 noiembrie a anului fiscal în curs, nu se mai stabilesc plăți anticipate, venitul net anual urmând să fie supus impunerii potrivit deciziei de impunere emise pe baza declarației privind venitul realizat.

alin. 4 Organul fiscal competent stabilește plățile anticipate prin aplicarea cotei de 16% asupra venitului net anual estimat din declarația privind venitul estimat/norma de venit și emite decizia de impunere, care se comunică contribuabililor, potrivit procedurii stabilite prin ordin al președintelui A.N.A.F. Pentru declarațiile privind venitul estimat/norma de venit depuse în luna noiembrie sau decembrie nu se mai stabilesc plăți anticipate, venitul net aferent perioadei până la sfârșitul anului urmând să fie supus impozitării, potrivit deciziei de impunere emise pe baza declarației privind venitul realizat.

alin. 5 Contribuabilii prevăzuți la *alin. 1* au obligația de a depune declarația privind venitul realizat la organul fiscal competent pentru fiecare an fiscal, până la data de 25 mai inclusiv a anului următor celui de realizare a venitului.

alin. 6 Impozitul anual datorat se calculează de organul fiscal competent, pe baza declarației privind venitul realizat, prin aplicarea cotei de 16% asupra venitului net anual determinat în sistem real, pe baza datelor din contabilitate, potrivit prevederilor *art. 68*, impozitul fiind final.

alin. 7 Organul fiscal stabilește impozitul anual datorat și emite decizia de impunere, la termenul și în forma stabilite prin ordin al președintelui A.N.A.F.

alin. 8 Diferențele de impozit rămase de achitat conform deciziei de impunere anuale se plătesc în termen de cel mult 60 de zile de la data comunicării deciziei de impunere, perioadă pentru care nu se calculează și nu se datorează obligații fiscale accesorii conform Codului de procedură fiscală.

alin. 9 Impozitul anual datorat se plătește integral la bugetul de stat.

Art. 87 Reguli de stabilire a impozitului final pentru veniturile realizate din închirierea în scop turistic în cazul depășirii numărului de 5 camere în cursul anului fiscal

alin. 1 În cazul în care, în cursul anului fiscal, contribuabilii prevăzuți la *art. 83 alin. 4* realizează venituri din închirierea unui număr mai mare de 5 camere, aceștia sunt obligați să notifice evenimentul, respectiv depășirea numărului de 5 camere de închiriat, organului fiscal competent, în termen de 30 de zile de la data producerii acestuia. Pentru perioada din anul fiscal în care venitul a fost determinat pe baza normei de venit, conform prevederilor *art. 85*, organul fiscal va recalcula norma de venit și plățile stabilite în contul impozitului anual datorat.

alin. 2 Procedura de aplicare a prevederilor *alin. 1* se stabilește prin ordin al președintelui A.N.A.F.

alin. 3 Pentru perioada rămasă din anul fiscal, venitul net se stabilește în sistem real, potrivit prevederilor *art. 68*, contribuabilii având obligația de a completa Registrul de evidență fiscală. Contribuabilii respectivi sunt obligați să completeze și să depună declarația privind venitul estimat/norma de venit, în termen de 30 de zile de la data producerii evenimentului, la organul fiscal competent, în vederea stabilirii plăților anticipate pentru veniturile aferente perioadei rămase până la sfârșitul anului

fiscal. Regulile de impunere aplicabile pentru venitul realizat în perioada rămasă sunt cele prevăzute la *art. 86 alin. 3 - 9.*

Art. 88 Plăți anticipate de impozit pe veniturile din cedarea folosinței bunurilor

alin. 1 Contribuabilii care realizează venituri din cedarea folosinței bunurilor pe parcursul unui an, cu excepția veniturilor din arendare, datorează plăți anticipate în contul impozitului pe venit către bugetul de stat, potrivit prevederilor *art. 121.*

alin. 2 Pentru contribuabilii care realizează venituri din cedarea folosinței bunurilor pentru care chiria prevăzută în contractul încheiat între părți este stabilită în lei și nu au optat pentru determinarea venitului net în sistem real, iar la sfârșitul anului anterior nu îndeplinesc condițiile pentru calificarea veniturilor în categoria veniturilor din activități independente, plățile anticipate cu titlul de impozit efectuate în cursul anului sunt egale cu impozitul anual datorat și impozitul este final.

alin. 3 Prin excepție de la prevederile *alin. 1*, pentru contribuabilii care realizează venituri din închirierea camerelor, situate în locuințe proprietate personală, având o capacitate de cazare în scop turistic cuprinsă între una și 5 camere inclusiv, stabilite pe bază de normă anuală de venit sau care optează pentru determinarea venitului în sistem real, precum și pentru cei care închiriază în scop turistic, în cursul anului, un număr mai mare de 5 camere de închiriat în locuințe proprietate personală sunt aplicabile prevederile *art. 85 alin. 8, art. 86 alin. 3 și 4 și art. 87 alin. 3.*

Art. 89 Impozitarea venitului net din cedarea folosinței bunurilor

alin. 1 Venitul net din cedarea folosinței bunurilor se impune potrivit prevederilor *cap. XI - Venitul net anual impozabil.*

alin. 2 Pentru veniturile din cedarea folosinței bunurilor prevăzute la *art. 83 alin. 3 și 4* nu sunt aplicabile reglementările *cap. XI - Venitul net anual impozabil.*

Art. 90 Reguli aplicabile contribuțiilor sociale aferente veniturilor realizate din cedarea folosinței bunurilor

alin. 1 Pentru veniturile realizate în anul 2016, organul fiscal competent are obligația determinării, pe categoria venituri din cedarea folosinței bunurilor, a venitului anual realizat, sumă de venituri nete anuale, în vederea aplicării prevederilor referitoare la verificarea încadrării în plafonul corespunzător anului fiscal respectiv pentru contribuția de asigurări sociale de sănătate prevăzută la *titlul V - "Contribuții sociale obligatorii"*.

alin. 2 Pentru veniturile realizate începând cu anul 2017, organul fiscal competent are obligația recalculării venitului net anual/pierderii nete anuale, determinat/determinată în sistem real, pe baza datelor din contabilitate, stabilit/stabilită potrivit Declarației privind venitul realizat, prin deducerea din venitul net anual a contribuțiilor sociale obligatorii datorate, potrivit prevederilor *titlului V.*

alin. 3 Venitul net anual/Venitul net anual recalculat potrivit *alin. 2* din cedarea folosinței bunurilor se impozitează potrivit prevederilor *art. 86 și cap. XI* din prezentul titlu, după caz.

CAPITOLUL V Venituri din investiții

Art. 91 Definierea veniturilor din investiții

Veniturile din investiții cuprind:

- a) venituri din dividende;
- b) venituri din dobânzi;
- c) câștiguri din transferul titlurilor de valoare și orice alte operațiuni cu instrumente financiare, inclusiv instrumente financiare derivate;
- d) câștiguri din transferul aurului financiar, definit potrivit legii;
- e) venituri din lichidarea unei persoane juridice.

Art. 92 Definierea veniturilor din România din transferul titlurilor de valoare

În cazul titlurilor de valoare, veniturile din transferul titlurilor de valoare, astfel cum sunt definite la *art. 7 pct. 41*, emise de rezidenți români, sunt considerate ca fiind obținute din România, indiferent dacă sunt primite în România sau în străinătate.

Art. 93 Venituri neimpozabile

alin. 1 Nu sunt venituri impozabile următoarele:

- a) veniturile realizate din deținerea și transferul instrumentelor financiare care atestă datoria publică a statului, precum și a unităților administrativ-teritoriale, inclusiv din operațiunile de tip repo și reverse/repo cu aceste instrumente, indiferent de piața/locul de tranzacționare unde are loc operațiunea;

b) venituri repartizate membrilor caselor de ajutor reciproc în funcție de fondul social deținut;

c) veniturile realizate la prima tranzacționare a acțiunilor emise de Fondul Proprietatea de către persoanele fizice cărora le-au fost emise aceste acțiuni, în condițiile *titlurilor I și VII din Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, cu modificările și completările ulterioare*.

Același regim fiscal se aplică și veniturilor realizate la prima tranzacționare a acțiunilor emise de Fondul Proprietatea, de către moștenitorii titlurilor de conversie sau acțiunilor dobândite înainte de prima tranzacționare;

d) veniturile aferente titlurilor de plată obținute de persoanele îndreptățite potrivit legii, titularii inițiali aflați în evidența Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor sau moștenitorii acestora.

alin. 2 Nu generează venituri impozabile următoarele:

a) transferul de titluri de valoare și/sau aur financiar la momentul dobândirii acestora cu titlu de moștenire ori donație;

b) transferurile directe de proprietate asupra valorilor mobiliare/părților sociale, în următoarele situații:

♦ ieșirea din indiviziune, la momentul transferului respectiv, inclusiv în cazul celor operate de către depozitarul central, potrivit legislației pieței de capital;

♦♦ transferurile între soți;

c) acordarea și valorificarea prin orice modalitate a punctelor primite drept măsuri compensatorii, de către titularii drepturilor de proprietate, foști proprietari sau moștenitorii acestora, în conformitate cu prevederile *Legii nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, cu modificările și completările ulterioare*;

d) conversia certificatelor de depozit în acțiuni suport/drepturi de alocare suport și a acțiunilor/drepturilor de alocare în certificate de depozit în conformitate cu prevederile legislației în materie privind acțiunile suport pentru certificatele de depozit;

e) acordarea valorilor mobiliare sub forma drepturilor de preferință în conformitate cu prevederile legislației în materie, inclusiv subscrierea;

f) distribuirea de titluri de participare noi, definite la *art. 7*, sau majorarea valorii nominale a titlurilor de participare existente, înregistrate ca urmare a încorporării rezervelor, beneficiilor sau primelor de emisiune la persoanele juridice la care se dețin titluri de valoare, efectuată de o persoană juridică unui participant la persoana juridică, drept consecință a deținerii unor titluri de participare la acea persoană juridică;

g) distribuirea în bani sau în natură, efectuată ca urmare a restituirii cotei-părți din aporturi, cu ocazia reducerii capitalului social, potrivit legii;

h) distribuirea de prime de emisiune, proporțional cu partea ce îi revine fiecărui participant la persoana juridică;

i) conversia acțiunilor nominative în acțiuni la purtător sau a acțiunilor la purtător în acțiuni nominative, a acțiunilor dintr-o categorie în cealaltă, a unei categorii de obligațiuni în altă categorie sau în acțiuni, în conformitate cu prevederile legislației în materie;

j) transferurile de proprietate asupra valorilor mobiliare la momentul transferului ca efect al împrumutului de valori mobiliare conform legislației aplicabile, de la cel care le dă cu împrumut, denumit creditor, respectiv la cel care are obligația să le returneze, denumit debitor, precum și la momentul restituirii valorilor mobiliare împrumutate;

k) transferurile de proprietate asupra valorilor mobiliare la momentul constituirii de garanții în legătură cu împrumutul de valori mobiliare, conform legislației aplicabile;

l) operațiunile efectuate în condițiile prevăzute la *art. 32 și 33*;

m) aportul în natură reprezentând acțiuni emise de societăți/părți sociale, în conformitate cu prevederile *Legii nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare*.

Art. 94 Determinarea câștigului/pierderii din transferul titlurilor de valoare, altele decât instrumentele financiare derivate, precum și din transferul aurului financiar

alin. 1 Câștigul/pierderea din transferul titlurilor de valoare, altele decât instrumentele financiare derivate și cele reglementate la *alin. 2 - 6*, reprezintă diferența pozitivă/negativă realizată între valoarea de înstrăinare/prețul de vânzare și valoarea lor fiscală, după caz, pe tipuri de titluri de valori, care include

costurile aferente tranzacției și costuri legate de transferul de proprietate aferente împrumutului de valori mobiliare, dovedite cu documente justificative.

alin. 2 În cazul tranzacțiilor cu acțiuni primite de persoanele fizice cu titlu gratuit, în cadrul Programului de privatizare în masă, câștigul/pierderea se determină ca diferență pozitivă/negativă realizată între prețul de vânzare și valoarea fiscală, reprezentată de valoarea nominală a acestora.

alin. 3 În cazul tranzacțiilor cu acțiuni dobândite la preț preferențial sau gratuit, în cadrul sistemului stock options plan, câștigul se determină ca diferență între prețul de vânzare și valoarea fiscală a acestora reprezentată de prețul de achiziție preferențial care include costurile aferente tranzacției. Pentru cele dobândite cu titlu gratuit valoarea fiscală este considerată egală cu zero.

alin. 4 În cazul transferului dreptului de proprietate asupra valorilor mobiliare, câștigul/pierderea se determină ca diferență pozitivă/negativă între prețul de vânzare și valoarea fiscală, reprezentată de prețul de cumpărare, definit în norme aprobate prin instrucțiuni comune emise de președintele Autorității de Supraveghere Financiară și ministrul finanțelor publice.

Pentru vânzarea în lipsă a valorilor mobiliare, câștigul/pierderea obținut/obținută de către contribuabilul care efectuează tranzacția de vânzare în lipsă se determină ca diferență pozitivă/negativă între prețul de vânzare în lipsă al valorilor mobiliare împrumutate și valoarea fiscală a valorilor mobiliare cu care se încheie tranzacția de vânzare în lipsă, din care sunt scăzute costurile aferente operațiunii de împrumut al valorilor mobiliare și cele aferente tranzacțiilor.

În cazul executării garanțiilor aferente valorilor mobiliare împrumutate și nerestituite la scadență câștigul/pierderea obținut/obținută de către contribuabilul creditor se determină ca diferență pozitivă/negativă între valoarea garanției și valoarea fiscală a valorilor mobiliare care trebuiau restituite.

În cazul împrumutului de valori mobiliare, câștigul obținut de persoana fizică în calitate de creditor este reprezentat de comisionul aferent împrumutului, așa cum este prevăzut în contractul de împrumut, se consideră câștig obținut din transferul titlurilor de valoare și se impozitează în conformitate cu prevederile prezentului cod, în acest sens.

alin. 5 În cazul transferului dreptului de proprietate asupra titlurilor de participare la organismele de plasament colectiv câștigul/pierderea se determină ca diferență pozitivă/negativă între prețul de vânzare/răscumpărare și valoarea fiscală, reprezentată de prețul de cumpărare/subscriere/emisiune care include și cheltuielile de tranzacționare/subscriere, definite în norme aprobate prin instrucțiuni comune emise de președintele Autorității de Supraveghere Financiară și ministrul finanțelor publice.

alin. 6 Câștigul/pierderea din operațiuni cu aur financiar, definit potrivit legii, reprezintă diferența pozitivă/negativă dintre prețul de vânzare și valoarea fiscală, care include și costurile aferente tranzacției.

alin. 7 Câștigul/pierderea din transferul titlurilor de valoare dobândite prin schimb, inclusiv cu ocazia reorganizărilor, se determină la înstrăinarea ulterioară a acestora, ca fiind diferența pozitivă/negativă dintre prețul de vânzare și valoarea fiscală definită/stabilită potrivit prevederilor **art. 32** și **33**, după caz.

alin. 8 În cazul operațiunilor reglementate potrivit legii pentru excluderea/retragerea persoanelor fizice asociați/acționari, câștigul/pierderea se determină ca diferența între valoarea reprezentând drepturile cuvenite asociatului/acționarului cu luarea în calcul a datoriilor societății și valoare fiscală a titlurilor de valoare transferate.

alin. 9 Pentru titlurile de valoare dobândite în urma unei succesiuni, prețul de cumpărare/valoarea fiscală la momentul transferului ulterior o reprezintă prețul de achiziție plătit de deținătorul defunct dovedit cu documente justificative, al cărui moștenitor este persoana care dobândește titlurile de valoare în cauză, la care se adaugă cheltuielile aferente întocmirii actelor de succesiune. În cazul în care nu există documente pentru justificarea prețului de cumpărare/valoarea fiscală de către deținătorul defunct, valoarea fiscală este considerată zero.

Pentru titlurile de valoare dobândite în urma unei donații, la momentul înstrăinării acestora, valoarea fiscală luată în calcul pentru determinarea câștigului este zero.

alin. 10 Determinarea câștigului/pierderii din transferul titlurilor de valoare, altele decât instrumentele financiare derivate, se efectuează, după caz, la data:

a) încheierii tranzacției, pe baza documentelor justificative, de către intermediarul definit potrivit legislației în materie, rezident fiscal român, dacă operațiunea se efectuează prin intermediar;

b) efectuării plăților prețului tranzacției, pe baza documentelor justificative, de către beneficiarul de venit dacă operațiunea nu se efectuează printr-un intermediar sau intermediarul nu este rezident fiscal român;

c) încheierii tranzacției de vânzare în lipsă, indiferent de modalitatea prin care se realizează decontarea acesteia, de către intermediar definit potrivit legislației în materie, rezident fiscal român, pe baza documentelor justificative, în cazul tranzacțiilor de vânzare în lipsă.

Dacă intermediarul nu este rezident fiscal român, determinarea câștigului se efectuează de către beneficiarul de venit, pe baza documentelor justificative primite de la intermediarul rezident străin;

d) la data plății comisionului aferent operațiunii de împrumut de valori mobiliare prevăzută în contractul de împrumut, în cazul operațiunii de împrumut de valori mobiliare.

Determinarea câștigului se face de către intermediar, definit potrivit legislației în materie, pe baza documentelor justificative. Dacă operațiunea nu se efectuează printr-un intermediar sau intermediarul nu este rezident fiscal român, determinarea câștigului se efectuează de către beneficiarul de venit, pe baza documentelor justificative;

e) la data stabilirii valorii de răscumpărat a titlurilor de participare, în cazul răscumpărării titlurilor de participare la organisme de plasament colectiv, de către societățile de administrare a investițiilor, dacă acestea sunt rezidenți fiscali români.

În cazul în care societatea de administrare a investițiilor este nerezidentă, obligația determinării câștigului/pierderii revine beneficiarului de venit;

f) la momentul încheierii tranzacției, pe baza documentelor justificative, în cazul transferului dreptului de proprietate asupra titlurilor de participare la organisme de plasament colectiv ca urmare a tranzacționării acestora pe piețe reglementate sau sisteme alternative de tranzacționare, de către intermediari, dacă aceștia sunt rezidenți fiscali români.

În cazul în care intermediarul este nerezident, obligația determinării câștigului/pierderii revine beneficiarului de venit.

alin. 11 Venitul impozabil realizat din lichidarea unei persoane juridice reprezintă excedentul distribuțiilor în bani sau în natură peste aportul la capitalul social al persoanei fizice beneficiare. Se consideră venituri din lichidarea unei persoane juridice, din punct de vedere fiscal, și veniturile obținute în cazul reducerii capitalului social, potrivit legii, altele decât cele primite ca urmare a restituirii cotei-părți din aporturi. Venitul impozabil reprezintă diferența între distribuțiile în bani sau în natură efectuate peste valoarea fiscală a titlurilor de valoare.

Art. 95 Stabilirea venitului din operațiuni cu instrumentele financiare derivate

alin. 1 Câștigul/pierderea din operațiuni cu instrumentele financiare derivate reprezintă diferența pozitivă/negativă dintre veniturile realizate din pozițiile închise începând din prima zi de tranzacționare a anului fiscal și până în ultima zi de tranzacționare a acestuia (inclusiv) și cheltuielile aferente acestor poziții, evidențiate în cont, pentru fiecare tip de contract și scadență, indiferent dacă acesta a ajuns sau nu la scadență. În cazul instrumentelor financiare derivate ce prevăd decontări periodice între părți, fără închiderea poziției, în cadrul unui an fiscal, câștigul/pierderea din operațiuni cu astfel de instrumente financiare reprezintă diferența pozitivă/negativă dintre veniturile realizate cu ocazia decontărilor periodice și cheltuielile aferente, evidențiate în cont.

alin. 2 Determinarea câștigului/pierderii din operațiuni cu instrumentele financiare derivate se face de către intermediar, așa cum este definit de legislația în materie, rezident fiscal român, la sfârșitul anului fiscal, cumulat, pentru toate instrumentele financiare derivate, pe bază de documente justificative, dacă operațiunile se efectuează prin intermediar. Dacă operațiunea nu se efectuează printr-un intermediar, determinarea câștigului se efectuează anual cumulat, la sfârșitul anului fiscal, de către beneficiarul de venit, pe bază de documente justificative.

alin. 3 Veniturile realizate din operațiuni cu poziții închise cu instrumente financiare derivate reprezintă încasările efective din toate aceste operațiuni, cu poziții închise, realizate în cursul unui an fiscal și evidențiate în contul beneficiarului de venit, mai puțin încasările de principal.

alin. 4 Cheltuielile aferente operațiunilor cu poziții închise cu instrumente financiare derivate reprezintă plățile aferente acestor poziții închise efectuate în cursul unui an fiscal și evidențiate în contul beneficiarului de venit, inclusiv costurile aferente tranzacțiilor, mai puțin plățile de principal.

alin. 5 Determinarea câștigului/pierderii se efectuează la sfârșitul anului fiscal, cumulat, pentru instrumente financiare derivate, în cazul pozițiilor închise în anul respectiv, de către intermediar definit potrivit legislației în materie, rezident fiscal român dacă operațiunea se efectuează prin intermediar.

Dacă operațiunea nu se efectuează printr-un intermediar sau intermediarul nu este rezident fiscal român, determinarea câștigului se efectuează anual cumulat la sfârșitul anului fiscal, în cazul pozițiilor închise în anul respectiv de către beneficiarul de venit.

Art. 96 Determinarea câștigului net anual/pierderii nete anuale din transferul titlurilor de valoare și orice alte operațiuni cu instrumente financiare, precum și din transferul aurului financiar

alin. 1 Câștigul net anual/pierdere netă anuală se determină ca diferență între câștigurile și pierderile înregistrate în cursul anului fiscal respectiv, cumulat de la începutul anului din transferul titlurilor de valoare, și orice alte operațiuni cu instrumente financiare, inclusiv instrumente financiare derivate, precum și din transferul aurului financiar, definit potrivit legii.

La determinarea câștigului net anual/pierderii nete anuale sunt luate în calcul și costurile aferente tranzacțiilor care nu pot fi alocate direct fiecărei tranzacții.

alin. 2 Câștigul net anual/pierdere netă anuală se determină de către contribuabil, pe baza declarației privind venitul realizat, depusă potrivit prevederilor *art. 122*.

alin. 3 Pentru tranzacțiile efectuate de fiecare intermediar, societate de administrare a investițiilor sau societate de investiții autoadministrată are următoarele obligații:

a) calcularea câștigului/pierderii pentru fiecare tranzacție efectuată pentru contribuabil sau anual, după caz;

b) transmiterea către fiecare contribuabil a informațiilor privind totalul câștigurilor/pierderilor, în formă scrisă, pentru tranzacțiile efectuate în cursul anului fiscal, până în ultima zi a lunii februarie a anului curent pentru anul anterior;

c) să depună anual, până în ultima zi a lunii februarie a anului curent, pentru anul anterior, la organul fiscal competent o declarație informativă privind totalul câștigurilor/pierderilor, pentru fiecare contribuabil.

alin. 4 Procedura de aplicare a prevederilor *alin. 3* se stabilește prin ordin al președintelui A.N.A.F.

Art. 97 Reținerea impozitului din veniturile din investiții

alin. 1 Veniturile sub formă de dobânzi pentru depozitele la vedere/conturi curente, precum și cele la depozitele clienților, constituite în baza legislației privind economisirea și creditarea în sistem colectiv pentru domeniul locativ, se impun cu o cotă de 16% din suma acestora, impozitul fiind final, indiferent de data constituirii raportului juridic. Impozitul se calculează și se reține de către plătitorii de astfel de venituri la momentul înregistrării în contul curent sau în contul de depozit al titularului. Plata impozitului se face lunar, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare înregistrării în cont. Impozitul datorat se plătește integral la bugetul de stat.

alin. 2 Veniturile sub formă de dobânzi pentru depozitele la termen constituite, instrumentele de economisire dobândite, contractele civile încheiate se impun cu o cotă de 16% din suma acestora, impozitul fiind final, indiferent de data constituirii raportului juridic. Pentru veniturile sub formă de dobânzi, impozitul se calculează și se reține de către plătitorii de astfel de venituri la momentul înregistrării în contul curent sau în contul de depozit al titularului, respectiv la momentul răscumpărării, în cazul unor instrumente de economisire. În situația sumelor primite sub formă de dobândă pentru împrumuturile acordate pe baza contractelor civile, calculul impozitului datorat de către plătitorii de venit se efectuează la momentul plății dobânzii. Plata impozitului pentru veniturile din dobânzi se face lunar, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare înregistrării/răscumpărării, în cazul unor instrumente de economisire, respectiv la momentul plății dobânzii, pentru venituri de această natură, pe baza contractelor civile. Impozitul datorat se plătește integral la bugetul de stat.

alin. 3 Veniturile sub forma dobânzilor plătite de societatea emitentă a valorilor mobiliare împrumutate, pe parcursul perioadei de împrumut înaintea restituirii acestora, se impun cu o cotă de 16% din suma acestora, impozitul fiind final. Calculul și reținerea impozitului se efectuează de plătitorul de venit la data la care acestea sunt plătite. Termenul de plată al impozitului este până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care au fost plătite contribuabilului îndreptățit.

alin. 4 În situația în care se constată elemente care generează modificarea veniturilor din dobânzi și/sau a bazei de impunere aferente veniturilor unei persoane fizice, pentru care plătitorul de venit a

efectuat calculul impozitului pe venit, stabilirea diferențelor de impozit se efectuează la data constatării elementelor care generează modificarea. Regularizarea diferențelor de impozit se efectuează de către plătitorul de venit începând cu luna constatării.

alin. 5 Venitul impozabil obținut din lichidarea unei persoane juridice de către acționari/asociați persoane fizice sau din reducerea capitalului social, potrivit legii, care nu reprezintă distribuții în bani sau în natură ca urmare a restituirii cotei-părți din aporturi se impun cu o cotă de 16%, impozitul fiind final. Obligația calculării, reținerii și plății impozitului revine persoanei juridice. Impozitul calculat și reținut la sursă în cazul lichidării persoanei juridice se plătește până la data depunerii situației financiare finale la oficiul registrului comerțului, întocmită de lichidatori, respectiv până la data de 25 a lunii următoare celei în care a fost distribuit venitul reprezentând reducerea capitalului social.

alin. 6 În aplicarea prevederilor prezentului capitol se utilizează și norme aprobate prin instrucțiuni comune emise de președintele Autorității de Supraveghere Financiară și ministrul finanțelor publice.

alin. 7 Veniturile sub formă de dividende, inclusiv câștigul obținut ca urmare a deținerii de titluri de participare definite de legislația în materie la organisme de plasament colectiv se impun cu o cotă de 16% din suma acestora, impozitul fiind final. Obligația calculării și reținerii impozitului pe veniturile sub formă de dividende revine persoanelor juridice, odată cu plata dividendelor/sumelor reprezentând câștigul obținut ca urmare a deținerii de titluri de participare de către acționari/asociați/investitori. Termenul de virare a impozitului este până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care se face plata. În cazul dividendelor/câștigurilor obținute ca urmare a deținerii de titluri de participare, distribuite, dar care nu au fost plătite acționarilor/asociaților/investitorilor până la sfârșitul anului în care s-au aprobat situațiile financiare anuale, impozitul pe dividende/câștig se plătește până la data de 25 ianuarie inclusiv a anului următor. Impozitul datorat se virează integral la bugetul de stat.

alin. 8 În cazul dividendelor și/sau dobânzilor plătite de societatea emitentă a valorilor mobiliare împrumutate, pe parcursul perioadei de împrumut înaintea restituirii acestora, calculul și reținerea impozitului se efectuează de plătitorul de venit la data la care acestea sunt plătite. Termenul de virare a impozitului este până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care au fost plătite contribuabilului îndreptățit.

alin. 9 Începând cu 1 ianuarie 2017, cota de impozit pe dividende este de 5%.

Art. 98 Impozitarea câștigului net anual impozabil

Câștigul net anual impozabil din transferul titlurilor de valoare, din orice alte operațiuni cu instrumente financiare, inclusiv instrumente financiare derivate, precum și din transferul aurului financiar se impozitează potrivit prevederilor *cap. XI* din prezentul titlu.

CAPITOLUL VI Venituri din pensii

Art. 99 Definirea veniturilor din pensii

Veniturile din pensii reprezintă sume primite ca pensii de la fondurile înființate din contribuțiile sociale obligatorii făcute către un sistem de asigurări sociale, inclusiv cele din fonduri de pensii facultative și cele finanțate de la bugetul de stat, diferențe de venituri din pensii, precum și sume reprezentând actualizarea acestora cu indicii de inflație.

Art. 100 Stabilirea venitului impozabil lunar din pensii

alin. 1 Venitul impozabil lunar din pensii se stabilește prin deducerea din venitul din pensie, în ordine, a următoarelor:

a) contribuția individuală de asigurări sociale de sănătate datorată potrivit legii;

b) suma neimpozabilă lunară de 1.050 lei.

alin. 2 Suma neimpozabilă lunară de 1.050 lei se majorează cu 50 lei în fiecare an fiscal, începând cu drepturile aferente lunii ianuarie, până ce plafonul de venit neimpozabil ajunge la valoarea de 1.200 lei/lunar.

Art. 101 Reținerea impozitului din venitul din pensii

alin. 1 Orice plătitor de venituri din pensii are obligația de a calcula lunar impozitul aferent acestui venit, de a-l reține și de a-l plăti la bugetul de stat, potrivit prevederilor prezentului articol.

alin. 2 Impozitul se calculează prin aplicarea cotei de impunere de 16% asupra venitului impozabil lunar din pensii.

alin. 3 Impozitul calculat se reține la data efectuării plății pensiei și se plătește la bugetul de stat până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei pentru care se face plata pensiei.

alin. 4 Impozitul reținut este impozit final al contribuabilului pentru veniturile din pensii.

alin. 5 În cazul unei pensii care nu este plătită lunar, impozitul ce trebuie reținut se stabilește prin împărțirea pensiei plătite la fiecare din lunile cărora le este aferentă pensia.

alin. 6 Drepturile de pensie restante se defalcă pe lunile la care se referă, în vederea calculării impozitului datorat, reținerii și plății acestuia.

alin. 7 Veniturile din pensiile de urmaș vor fi individualizate în funcție de numărul acestora, iar impozitarea se va face în raport cu drepturile cuvenite fiecărui urmaș.

alin. 8 În cazul veniturilor din pensii și/sau al diferențelor de venituri din pensii stabilite pentru perioade anterioare, conform legii, impozitul se calculează asupra venitului impozabil lunar și se reține la data efectuării plății, în conformitate cu reglementările legale în vigoare la data plății, și se plătește până la data de 25 a lunii următoare celei în care s-au plătit.

alin. 9 În cazul veniturilor din pensii și/sau al diferențelor de venituri din pensii, sume reprezentând actualizarea acestora cu indicele de inflație stabilite în baza hotărârilor judecătorești rămase definitive și irevocabile/hotărârilor judecătorești definitive și executorii, impozitul se calculează separat față de impozitul aferent drepturilor lunii curente, prin aplicarea cotei de 16% asupra venitului impozabil, impozitul reținut fiind impozit final. Venitul impozabil din pensii se stabilește prin deducerea din suma totală a contribuțiilor sociale obligatorii calculate, reținute și suportate de persoana fizică, și a sumei neimpozabile lunare, stabilită potrivit legislației în vigoare la data plății.

Impozitul se reține la data efectuării plății, în conformitate cu reglementările legale în vigoare la data plății și se plătește până la data de 25 a lunii următoare celei în care s-au plătit.

alin. 10 Impozitul pe veniturile din pensii se reține și se plătește la bugetul de stat.

alin. 11 Plătitorul de venituri din pensii este obligat să determine valoarea totală a impozitului anual pe veniturile din pensii, pentru fiecare contribuabil.

Art. 102 Acordarea dreptului contribuabilului de a dispune asupra destinației unei sume din impozit

alin. 1 Contribuabilii pot dispune asupra destinației unei sume reprezentând până la 2% din impozitul stabilit la *art. 101 alin. 11*, pentru susținerea entităților nonprofit care se înființează și funcționează în condițiile legii, unităților de cult, precum și pentru acordarea de burse private, conform legii.

alin. 2 Obligația calculării, reținerii și plății sumei prevăzute la *alin. 1* revine organului fiscal competent.

alin. 3 Procedura de aplicare a prevederilor *alin. 1* și *2* se stabilește prin ordin al președintelui A.N.A.F.

CAPITOLUL VII Venituri din activități agricole, silvicultură și piscicultură

Art. 103 Definierea veniturilor

alin. 1 Veniturile din activități agricole cuprind veniturile obținute individual sau într-o formă de asocieră, fără personalitate juridică, din:

a) cultivarea produselor agricole vegetale;

b) exploatarea plantațiilor viticole, pomicole, arbuștilor fructiferi și altele asemenea;

c) creșterea și exploatarea animalelor, inclusiv din valorificarea produselor de origine animală, în stare naturală.

alin. 2 Veniturile din silvicultură și piscicultură reprezintă veniturile obținute din recoltarea și valorificarea produselor specifice fondului forestier național, respectiv a produselor lemnoase și nelemnoase, precum și cele obținute din exploatarea amenajărilor piscicole.

Art. 104 Determinarea venitului net anual în sistem real, pe baza datelor din contabilitate

alin. 1 Veniturile din silvicultură și piscicultură se supun impunerii potrivit prevederilor *cap. II - Venituri din activități independente -*, venitul net anual fiind determinat în sistem real, pe baza datelor din contabilitate, potrivit prevederilor *art. 68*, contribuabilii având obligația de a completa Registrul de evidență fiscală. Pentru aceste venituri sunt aplicabile regulile de impunere proprii veniturilor din activități independente pentru care venitul net anual se determină în sistem real, pe baza datelor din contabilitate. Pentru veniturile din silvicultură calificate drept venituri din alte surse se aplică prevederile *cap. X*.

alin. 2 Veniturile obținute din valorificarea produselor prevăzute la *art. 103 alin. 1* în altă modalitate decât în stare naturală reprezintă venituri din activități independente și se supun regulilor de impunere proprii categoriei respective.

alin. 3 Veniturile definite la *art. 103 alin. 1* pentru care nu există obligația stabilirii normelor de venit sunt venituri impozabile și se supun impunerii potrivit prevederilor *cap. II - Venituri din activități independente* -, venitul net anual fiind determinat în sistem real, pe baza datelor din contabilitate, potrivit prevederilor art. 68, contribuabilii având obligația de a completa Registrul de evidență fiscală. Pentru aceste venituri sunt aplicabile regulile de impunere proprii veniturilor din activități independente pentru care venitul net anual se determină în sistem real, pe baza datelor din contabilitate.

Art. 105 Venituri neimpozabile

alin. 1 Nu sunt venituri impozabile veniturile realizate de persoanele fizice/membrii asocierilor fără personalitate juridică din valorificarea în stare naturală a următoarelor:

a) produse culese din flora sălbatică, exclusiv masa lemnoasă. În cazul masei lemnoase sunt venituri neimpozabile numai veniturile realizate din exploatarea și valorificarea acesteia în volum de maximum 20 mc/an din pădurile pe care contribuabilii le au în proprietate;

b) produse capturate din fauna sălbatică, cu excepția celor realizate din activitatea de pescuit comercial supuse impunerii potrivit prevederilor *cap. II - Venituri din activități independente*.

alin. 2 Veniturile definite la *art. 103 alin. 1* sunt venituri neimpozabile în limitele stabilite potrivit tabelului următor:

Nr. crt.	Produse vegetale	Suprafață
1.	Cereale	până la 2 ha
2.	Plante oleaginoase	până la 2 ha
3.	Cartof	până la 2 ha
4.	Sfeclă de zahăr	până la 2 ha
5.	Tutun	până la 1 ha
6.	Hamei pe rod	până la 2 ha
7.	Legume în câmp	până la 0,5 ha
8.	Legume în spații protejate	până la 0,2 ha
9.	Leguminoase pentru boabe	până la 1,5 ha
10.	Pomi pe rod	până la 1,5 ha
11.	Vie pe rod	până la 1 ha
12.	Arbuști fructiferi	până la 1 ha
13.	Flori și plante ornamentale	până la 0,3 ha
	Animale	Nr. capete/ Nr. de familii de albine
1.	Vaci	până la 2
2.	Bivolite	până la 2
3.	Oi	până la 50
4.	Capre	până la 25

5.	Porci pentru îngrășat	până la 6
6.	Albine	până la 75 de familii
7.	Păsări de curte	până la 100

alin. 3 Nu sunt venituri impozabile veniturile obținute din exploatarea pășunilor și fânețelor naturale.

alin. 4 În cazul persoanelor fizice/membrilor asocierilor fără personalitate juridică, cultivarea terenurilor cu plante furajere graminee și leguminoase pentru producția de masă verde destinate furajării animalelor deținute de contribuabilii respectivi pentru care venitul se determină pe baza normelor de venit și a celor prevăzute la *alin. 2* nu generează venit impozabil.

Art. 106 Stabilirea venitului anual din activități agricole pe bază de norme de venit

alin. 1 Venitul dintr-o activitate agricolă se stabilește pe bază de norme de venit.

alin. 2 Normele de venit se stabilesc pe unitatea de suprafață (ha)/cap de animal/familie de albine pentru categoriile de produse vegetale și animalele prevăzute la *art. 105 alin. 2*.

alin. 3 Normele de venit se propun de către entitățile publice mandatate de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, pe baza metodologiei stabilite prin hotărâre a Guvernului, se aprobă și se publică de către direcțiile generale regionale ale finanțelor publice, până cel târziu la data de 15 februarie a anului pentru care se aplică aceste norme de venit.

alin. 4 În cazul contribuabililor care realizează venituri din desfășurarea a două sau mai multe activități agricole pentru care venitul se determină pe bază de normă de venit, organul fiscal competent stabilește venitul anual prin însumarea veniturilor corespunzătoare fiecărei activități.

alin. 5 În anul fiscal curent, pentru veniturile realizate de persoanele fizice individual sau într-o formă de asocierie, în cazul în care s-au înregistrat pierderi ca urmare a unor fenomene meteorologice nefavorabile ce pot fi asimilate dezastrelor naturale ca îngheț, grindină, polei, ploaie abundantă, secetă și inundații, precum și a epizootiilor ce afectează peste 30% din suprafețele destinate producției agricole vegetale/animalele deținute, norma de venit se reduce proporțional cu pierderea respectivă.

alin. 6 Constatarea pagubelor prevăzute la *alin. 5* și evaluarea pierderilor se fac la cererea persoanelor fizice/asocierilor fără personalitate juridică, care desfășoară activități agricole pentru care venitul anual se stabilește pe bază de norme de venit, de o comisie numită prin ordin al prefectului județului/municipiului București, la propunerea directorului executiv al direcției agricole județene/municipiului București, comisie formată pe plan local dintr-un reprezentant al primăriei, un specialist de la Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură, un delegat din partea Administrației Naționale de Meteorologie, un specialist al Inspectoratului General pentru Situații de Urgență și un reprezentant al direcției generale regionale a finanțelor publice teritoriale din cadrul A.N.A.F.

alin. 7 Procedura de aplicare a prevederilor *alin. 5* și *6* se stabilește prin ordin al președintelui A.N.A.F., cu avizul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

alin. 8 Contribuabilii care obțin venituri determinate pe baza normei anuale de venit nu au obligații de completare a Registrului de evidență fiscală și de conducere a evidenței contabile.

Art. 107 Calculul și plata impozitului aferent veniturilor din activități agricole

alin. 1 Impozitul pe venitul din activități agricole se calculează de organul fiscal competent prin aplicarea unei cote de 16% asupra venitului anual din activități agricole stabilit pe baza normei anuale de venit, impozitul fiind final.

alin. 2 Contribuabilul care desfășoară o activitate agricolă prevăzută la *art. 103 alin. 1* pentru care venitul se determină pe bază de normă de venit are obligația de a depune anual o declarație la organul fiscal competent, până la data de 25 mai inclusiv a anului fiscal, pentru anul în curs. În cazul în care activitatea se desfășoară în cadrul unei asocieri fără personalitate juridică, obligația depunerii declarației la organul fiscal competent revine asociatului care răspunde pentru îndeplinirea obligațiilor asociației față de autoritățile publice în cadrul aceluiași termen. Anexa declarației depusă de asociatul desemnat va cuprinde și cota de distribuire ce revine fiecărui membru asociat din venitul impozabil calculat la nivelul asocierii.

alin. 3 Contribuabilii/Asocierile fără personalitate juridică care desfășoară activități agricole pentru care venitul se stabilește pe bază de norme de venit și dețin suprafețe destinate producției agricole vegetale/animale în localități/județe diferite vor opta pentru stabilirea localității/județului sau localităților/județelor unde vor beneficia de încadrarea în limitele veniturilor neimpozabile prevăzute

pentru fiecare grupă de produse vegetale/animale de la *art. 105 alin. 2*. Opțiunea se exercită prin completarea corespunzătoare a Declarației privind veniturile din activități agricole impuse pe norme de venit.

alin. 4 Declarația prevăzută la *alin. 2* nu se depune pentru veniturile prevăzute la *art. 105*.

alin. 5 Organul fiscal competent stabilește impozitul anual datorat și emite decizia de impunere, la termenul și în forma stabilite prin ordin al președintelui A.N.A.F.

alin. 6 Plata impozitului anual stabilit conform deciziei de impunere anuale se efectuează către bugetul de stat în două rate egale, astfel:

a) 50% din impozit până la data de 25 octombrie inclusiv;

b) 50% din impozit până la data de 15 decembrie inclusiv.

alin. 7 Impozitul se plătește la bugetul de stat.

CAPITOLUL VIII Venituri din premii și din jocuri de noroc

Art. 108 Definierea veniturilor din premii și din jocuri de noroc

alin. 1 Veniturile din premii cuprind veniturile din concursuri, altele decât cele prevăzute la *art. 62*, sumele primite ca urmare a participării la Loteria bonurilor fiscale, potrivit prevederilor *O.G. nr. 10/2015 pentru organizarea Loteriei bonurilor fiscale*, aprobată cu modificări și completări prin *Legea nr. 166/2015*, precum și din promovarea produselor/serviciilor ca urmare a practicilor comerciale.

alin. 2 Nu sunt venituri impozabile materialele publicitare, pliantele, mostrele, punctele bonus acordate cu scopul stimulării vânzărilor.

alin. 3 Veniturile din jocuri de noroc cuprind toate sumele încasate, bunurile și serviciile primite, ca urmare a participării la jocuri de noroc, indiferent de denumirea venitului sau de forma în care se acordă, inclusiv cele de tip jack-pot, definite conform normelor metodologice.

Art. 109 Stabilirea venitului net din premii

Venitul net este diferența dintre venitul din premii și suma reprezentând venit neimpozabil.

Art. 110 Determinarea impozitului aferent veniturilor din premii și din jocuri de noroc

alin. 1 Veniturile sub formă de premii se impun, prin reținerea la sursă, cu o cotă de 16% aplicată asupra venitului net realizat din fiecare premiu.

alin. 2 Veniturile din jocuri de noroc se impun prin reținere la sursă. Impozitul datorat se determină la fiecare plată, prin aplicarea următorului barem de impunere asupra fiecărui venit brut primit de un participant, de la un organizator sau plătitor de venituri din jocuri de noroc:

Tranșe de venit brut - lei -	Impozit - lei -
până la 66.750, inclusiv	1%
peste 66.750 - 445.000, inclusiv	667,5 + 16% pentru ceea ce depășește suma de 66.750
peste 445.000	61.187,5 + 25% pentru ceea ce depășește suma de 445.000

alin. 3 Obligația calculării, reținerii și plății impozitului revine organizatorilor/plătitorilor de venituri.

alin. 4 Nu sunt impozabile următoarele venituri obținute în bani și/sau în natură:

a) premii sub valoarea sumei neimpozabile stabilite în sumă de 600 lei, inclusiv, realizate de contribuabil pentru fiecare premiu;

b) veniturile obținute ca urmare a participării la jocurile de noroc caracteristice cazinourilor, cluburilor de poker, slot-machine și lozuri sub valoarea sumei neimpozabile de 66.750 lei, inclusiv, realizate de contribuabil pentru fiecare venit brut primit.

Verificarea încadrării în plafonul neimpozabil se efectuează la fiecare plată, indiferent de tipul de joc din care a fost obținut venitul respectiv.

În cazul în care venitul brut primit la fiecare plată depășește plafonul neimpozabil de 66.750 lei, inclusiv, impozitarea se efectuează distinct față de veniturile obținute din participarea la alte tipuri de jocuri de noroc.

alin. 5 Impozitul calculat și reținut în momentul plății este impozit final.

alin. 6 Impozitul pe venit astfel calculat și reținut se plătește la bugetul de stat până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care a fost reținut.

alin. 7 Prin excepție de la prevederile *alin. 2*, pentru veniturile realizate de către persoanele fizice ca urmare a participării la jocuri de noroc la distanță și festivaluri de poker, impozitul anual datorat se determină de către organul fiscal competent.

alin. 8 Contribuabilii care obțin venituri din jocurile de noroc prevăzute la *alin. 7* au obligația de a depune declarația privind venitul realizat, potrivit prevederilor art. 122 *alin. 3*.

alin. 9 Organul fiscal competent stabilește impozitul anual datorat pentru veniturile din jocurile de noroc prevăzute la *alin. 7*, pe baza declarației privind venitul realizat, și emite decizia de impunere, la termenul și în forma stabilite prin ordin al președintelui A.N.A.F.

alin. 10 Impozitul anual datorat pentru veniturile din jocuri de noroc prevăzute la *alin. 7* se determină prin aplicarea următorului barem de impunere asupra fiecărui venit brut primit de un participant, de la un organizator sau plătitor de venituri din jocuri de noroc:

Tranșe de venit brut - lei -	Impozit - lei -
până la 66.750, inclusiv	1%
peste 66.750 - 445.000, inclusiv	667,5 + 16% pentru ceea ce depășește suma de 66.750
peste 445.000	61.187,5 + 25% pentru ceea ce depășește suma de 445.000

alin. 11 Impozitul de achitat pentru veniturile din jocurile de noroc prevăzute la *alin. 7*, conform deciziei de impunere anuale, se plătește în termen de cel mult 60 de zile de la data comunicării deciziei de impunere, perioadă pentru care nu se calculează și nu se datorează sumele stabilite potrivit reglementărilor în materie privind colectarea creanțelor bugetare.

alin. 12 Pentru veniturile din jocuri de noroc prevăzute la *alin. 7*, fiecare organizator/plătitor de venituri are următoarele obligații:

a) transmiterea către fiecare contribuabil a informațiilor referitoare la fiecare venit brut, primit în cursul anului fiscal, până în ultima zi a lunii februarie a anului curent pentru anul precedent, în formă scrisă;

b) să depună anual, până în ultima zi a lunii februarie a anului curent, pentru anul anterior, la organul fiscal competent o declarație informativă referitoare la fiecare venit brut, pentru fiecare contribuabil.

alin. 13 Procedura de aplicare a prevederilor *alin. 12* se stabilește prin ordin al președintelui A.N.A.F.

CAPITOLUL IX Venituri din transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal

Art. 111 Definirea venitului din transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal

alin. 1 La transferul dreptului de proprietate și al dezmembrămintelor acestuia, prin acte juridice între vii asupra construcțiilor de orice fel și a terenurilor aferente acestora, precum și asupra terenurilor de orice fel fără construcții, contribuabilii datorează un impozit care se calculează astfel:

a) pentru construcțiile de orice fel cu terenurile aferente acestora, precum și pentru terenurile de orice fel fără construcții, dobândite într-un termen de până la 3 ani inclusiv:

♦ 3% până la valoarea de 200.000 lei inclusiv;

♦♦ peste 200.000 lei, 6.000 lei + 2% calculate la valoarea ce depășește 200.000 lei inclusiv;

b) pentru imobilele descrise la lit. a), dobândite la o dată mai mare de 3 ani:

♦ 2% până la valoarea de 200.000 lei inclusiv;

♦♦ peste 200.000 lei, 4.000 lei + 1% calculat la valoarea ce depășește 200.000 lei inclusiv.

alin. 2 Impozitul prevăzut la *alin. 1* nu se datorează în următoarele cazuri:

a) la dobândirea dreptului de proprietate asupra terenurilor și construcțiilor de orice fel, prin reconstituirea dreptului de proprietate în temeiul legilor speciale;

b) la dobândirea dreptului de proprietate cu titlul de donație între rude și afini până la gradul al III-lea inclusiv, precum și între soți;

c) în cazul actelor de desființare cu efect retroactiv pentru actele de transfer al dreptului de proprietate asupra proprietăților imobiliare;

d) constatarea în condițiile *art. 13 din Legea cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare.*

alin. 3 Pentru transmisiunea dreptului de proprietate și a dezmembrămintelor acestuia cu titlul de moștenire nu se datorează impozitul prevăzut la *alin. 1*, dacă succesiunea este dezbătută și finalizată în termen de 2 ani de la data decesului autorului succesiunii. În cazul nefinalizării procedurii succesoriale în termenul prevăzut mai sus, moștenitorii datorează un impozit de 1% calculat la valoarea masei succesoriale.

alin. 4 Impozitul prevăzut la *alin. 1* și *3* se calculează la valoarea declarată de părți în actul prin care se transferă dreptul de proprietate sau dezmembrămintele sale. În cazul în care valoarea declarată este inferioară valorii minime stabilite prin studiul de piață realizat de către camerele notarilor publici, notarul public notifică organelor fiscale respectiva tranzacție.

alin. 5 Camerele notarilor publici actualizează cel puțin o dată pe an studiile de piață care trebuie să conțină informații privind valorile minime consemnate pe piața imobiliară specifică în anul precedent și le comunică direcțiilor generale regionale ale finanțelor publice din cadrul A.N.A.F.

alin. 6 Impozitul prevăzut la *alin. 1* și *3* se calculează și se încasează de notarul public înainte de autentificarea actului sau, după caz, întocmirea încheierii de finalizare a succesiunii. Impozitul calculat și încasat se plătește până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care a fost încasat. În cazul în care transferul dreptului de proprietate sau al dezmembrămintelor acestuia, pentru situațiile prevăzute la *alin. 1* și *3*, se realizează prin hotărâre judecătorească ori prin altă procedură, impozitul prevăzut la *alin. 1* și *3* se calculează și se încasează de către organul fiscal competent, pe baza deciziei de impunere în termen de 60 de zile de la data comunicării deciziei. Instanțele judecătorești care pronunță hotărâri judecătorești rămase definitive și irevocabile/hotărâri judecătorești definitive și executorii comunică organului fiscal competent hotărârea și documentația aferentă în termen de 30 de zile de la data hotărârii judecătorești rămase definitive și irevocabile/hotărârii judecătorești definitive și executorii.

Pentru alte proceduri decât cea notarială sau judecătorească contribuabilul are obligația de a declara venitul obținut în maximum 10 zile de la data transferului, la organul fiscal competent, în vederea calculării impozitului.

În cazul transferului prin executare silită impozitul datorat de contribuabilul din patrimoniul căruia a fost transferată proprietatea imobiliară se calculează și se încasează de către organul fiscal competent, pe baza deciziei de impunere în termen de 60 de zile de la data comunicării deciziei.

alin. 7 Impozitul stabilit în condițiile *alin. 1* și *3* se distribuie astfel:

a) o cotă de 50% se face venit la bugetul de stat;

b) o cotă de 50% se face venit la bugetul unităților administrativ-teritoriale pe teritoriul cărora se află bunurile imobile ce au făcut obiectul înstrăinării.

alin. 8 Procedura de calculare, încasare și plată a impozitului perceput în condițiile *alin. 1* și *3*, precum și obligațiile declarative se stabilesc prin norme metodologice emise prin ordin comun al ministrului finanțelor publice și al ministrului justiției, cu consultarea Uniunii Naționale a Notarilor Publici din România.

Art. 112 Rectificarea impozitului

În cazul în care, după autentificarea actului sau întocmirea încheierii de finalizare în procedura succesorală de către notarul public, se constată erori ori omisiuni în calcularea și încasarea impozitului prevăzut la *art. 111 alin. 1* și *3*, notarul public va comunica organului fiscal competent această situație, cu motivarea cauzelor care au determinat eroarea sau omisiunea. Organele fiscale competente vor emite decizii de impunere pentru contribuabilii desemnați la *art. 111 alin. 1* și *3*, în vederea încasării impozitului. Răspunderea notarului public pentru neîncasarea sau calcularea eronată a impozitului prevăzut la *art. 111 alin. 1* și *3* este angajată numai în cazul în care se dovedește că neîncasarea integrală sau parțială este imputabilă notarului public care, cu intenție, nu și-a îndeplinit această obligație.

Art. 113 Obligațiile declarative ale notarilor publici cu privire la transferul proprietăților imobiliare

Notarii publici au obligația să depună semestrial la organul fiscal teritorial o declarație informativă privind transferurile de proprietăți imobiliare, cuprinzând următoarele elemente pentru fiecare tranzacție:

- a)** părțile contractante;
- b)** valoarea înscrisă în documentul de transfer;
- c)** impozitul pe venitul din transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal;
- d)** taxele notariale aferente transferului.

CAPITOLUL X Venituri din alte surse

Art. 114 Definierea veniturilor din alte surse

alin. 1 Venituri din alte surse sunt orice venituri identificate ca fiind impozabile, care nu se încadrează în categoriile prevăzute la *art. 61 lit. a - h*, altele decât veniturile neimpozabile în conformitate cu prezentul titlu.

alin. 2 În această categorie se includ, însă nu sunt limitate, următoarele venituri:

a) prime de asigurări suportate de o persoană fizică independentă sau de orice altă entitate, în cadrul unei activități pentru o persoană fizică în legătură cu care suportatorul nu are o relație generatoare de venituri din salarii și asimilate salariilor, potrivit *cap. III - Venituri din salarii și asimilate salariilor*;

b) câștiguri primite de la societățile de asigurări, ca urmare a contractului de asigurare încheiat între părți cu ocazia tragerilor de amortizare;

c) venituri, sub forma diferențelor de preț pentru anumite bunuri, servicii și alte drepturi, primite de persoanele fizice pensionari, foști salariați, potrivit clauzelor contractului de muncă sau în baza unor legi speciale;

d) venituri primite de persoanele fizice reprezentând onorarii din activitatea de arbitraj comercial;

e) venituri obținute de persoana fizică în baza contractului de administrare încheiat potrivit prevederilor *Legii nr. 46/2008 - Codul silvic, republicată*. Fac excepție veniturile realizate din exploatarea și valorificarea masei lemnoase, definite potrivit legislației în materie, din pădurile pe care contribuabilii le au în proprietate, în volum de maximum 20 mc/an, care sunt neimpozabile;

f) veniturile distribuite persoanelor fizice membrii formelor asociative de proprietate - persoane juridice, prevăzute la *art. 26 din Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, cu modificările și completările ulterioare*, altele decât veniturile neimpozabile realizate din:

1. exploatarea și valorificarea masei lemnoase, definite potrivit legislației în materie, din pădurile pe care le au în proprietate, în volum de maximum 20 mc/an, pentru fiecare membru asociat;

2. exploatarea masei lemnoase, definite potrivit legislației în materie, din pădurile pe care le au în proprietate, în volum de maximum 20 mc/an, acordată fiecărui membru asociat;

g) veniturile din activități, altele decât cele de producție, comerț, prestări de servicii, profesii liberale și din drepturi de proprietate intelectuală, precum și activități agricole, silvicultură și piscicultură, pentru care sunt aplicabile prevederile *cap. II - Venituri din activități independente și cap. VII - Venituri din activități agricole, silvicultură și piscicultură*;

h) bunurile și/sau serviciile primite de un participant la persoana juridică, acordate/furnizate de către persoana juridică în folosul personal al acestuia;

i) suma plătită unui participant la o persoană juridică, în folosul personal al acestuia, pentru bunurile sau serviciile achiziționate de la acesta, peste prețul pieței pentru astfel de bunuri ori servicii;

j) distribuirea de titluri de participare, definite la *art. 7*, efectuată de o persoană juridică unui participant la persoana juridică, drept consecință a deținerii unor titluri de participare la acea persoană juridică, altele decât cele prevăzute la *art. 93 alin. 2 lit. f*;

k) dobânda penalizatoare plătită în condițiile nerespectării termenului de plată a dividendelor distribuite participanților, potrivit prevederilor *Legii nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare*;

l) veniturile obținute de cedent ca urmare a cesiunii de creanță, respectiv de cesionar din realizarea venitului din creanța respectivă, inclusiv în cazul drepturilor de creanțe salariale obținute în baza unor hotărâri judecătorești rămase definitive și irevocabile/hotărâri judecătorești definitive și executorii, din

patrimoniul personal, altele decât cele care se încadrează în categoriile prevăzute la *art. 61 lit. a - h* și *art. 62*.

alin. 3 Contribuabilii care obțin venituri din alte surse nu au obligații de completare a Registrului de evidență fiscală și de conducere a evidenței contabile.

Art. 115 Calculul impozitului și termenul de plată

alin. 1 Impozitul pe venit se calculează prin reținere la sursă la momentul acordării veniturilor de către plătitorii de venituri, prin aplicarea cotei de 16% asupra venitului brut pentru veniturile prevăzute la *art. 114 alin. 2 lit. a - k*, precum și în normele metodologice elaborate în aplicarea *art. 114*.

alin. 2 Impozitul calculat și reținut reprezintă impozit final.

alin. 3 Impozitul astfel reținut se plătește la bugetul de stat până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care a fost reținut.

Art 116 Declararea, stabilirea și plata impozitului pentru unele venituri din alte surse

alin. 1 Contribuabilii care realizează venituri din alte surse, altele decât cele prevăzute la *art. 114 alin. 2 lit. a - k*, precum și în normele metodologice elaborate în aplicarea *art. 114*, au obligația de a depune declarația privind venitul realizat la organul fiscal competent, pentru fiecare an fiscal, până la data de 25 mai inclusiv a anului următor celui de realizare a venitului.

alin. 2 Impozitul pe venit datorat se calculează de către organul fiscal competent, pe baza declarației privind venitul realizat, prin aplicarea cotei de 16% asupra:

a) venitului brut, în cazul veniturilor din alte surse pentru care contribuabilii au obligația depunerii declarației privind venitul realizat, altele decât cele prevăzute la *art. 114 alin. 2 lit. l*;

b) venitului impozabil determinat ca diferență între veniturile și cheltuielile aferente tuturor operațiunilor efectuate în cursul anului fiscal, în cazul veniturilor din alte surse prevăzute la *art. 114 alin. 2 lit. l*.

alin. 3 În cazul veniturilor prevăzute la *art. 114 alin. 2 lit. l*, veniturile reprezintă sumele încasate și echivalentul în lei al veniturilor în natură, iar cheltuielile reprezintă plățile efectuate, în cursul unui an fiscal, din toate operațiunile respective, evidențiate în baza documentelor justificative.

La stabilirea veniturilor realizate/cheltuielilor efectuate ca urmare a cesiunii de creanță aferente unui împrumut sau în cazul realizării venitului din creanța respectivă, încasările și plățile de principal efectuate în cursul anului fiscal nu vor fi luate în calcul.

alin. 4 Impozitul reprezintă impozit final. Contribuabilii nu au obligația să efectueze plăți anticipate în cursul anului fiscal în contul impozitului anual datorat.

alin. 5 Organul fiscal competent emite decizia de impunere, la termenul și în forma stabilite prin ordin al președintelui A.N.A.F.

alin. 6 Impozitul de achitat conform deciziei de impunere anuale se plătește în termen de cel mult 60 de zile de la data comunicării deciziei de impunere, perioadă pentru care nu se calculează și nu se datorează sumele stabilite potrivit reglementărilor în materie privind colectarea creanțelor bugetare.

alin. 7 Contribuabilii prevăzuți la *alin. 1* nu au obligații de completare a Registrului de evidență fiscală și de conducere a evidenței contabile.

Art. 117 Definirea și impozitarea veniturilor a căror sursă nu a fost identificată

Orice venituri constatate de organele fiscale, în condițiile Codului de procedură fiscală, a căror sursă nu a fost identificată se impun cu o cotă de 16% aplicată asupra bazei impozabile ajustate. Prin decizia de impunere organele fiscale vor stabili cuantumul impozitului și al accesoriilor.

CAPITOLUL XI Venitul net anual impozabil

Art. 118 Stabilirea venitului net anual impozabil

alin. 1 Venitul net anual impozabil se stabilește de organul fiscal competent pe fiecare sursă din categoriile de venituri menționate la *art. 61 lit. a, c și f* prin deducerea din venitul net anual a pierderilor fiscale reportate.

alin. 2 Veniturile din categoriile prevăzute la *art. 61 lit. a, c și f*, ce se realizează într-o fracțiune de an sau în perioade diferite ce reprezintă fracțiuni ale aceluiași an, se consideră venit anual.

alin. 3 Pierderea fiscală anuală înregistrată pe fiecare sursă din activități independente, cedarea folosinței bunurilor și din activități agricole, silvicultură și piscicultură se reportează și se compensează cu venituri obținute din aceeași sursă de venit din următorii 7 ani fiscali consecutivi.

alin. 4 Pierderile din categoriile de venituri menționate la *art. 61 lit. a, c și f* provenind din străinătate se reportează și se compensează cu veniturile de aceeași natură și sursă, realizate în străinătate, pe fiecare țară, înregistrate în următorii 7 ani fiscali consecutivi.

alin. 5 Regulile de reportare a pierderilor sunt următoarele:

a) reportul se efectuează cronologic, în funcție de vechimea pierderii, în următorii 7 ani consecutivi;

b) dreptul la report este personal și netransmisibil;

c) pierderea reportată, necompensată după expirarea perioadei prevăzute la *lit. a*, reprezintă pierdere definitivă a contribuabilului.

alin. 6 Prevederile *alin. 1 - 5* nu se aplică în cazul veniturilor din activități agricole definite la *art. 103 alin. 1*, pentru care sunt stabilite norme de venit.

Art. 119 Stabilirea câștigului net anual impozabil

alin. 1 Câștigul net anual impozabil din transferul titlurilor de valoare, din orice alte operațiuni cu instrumente financiare, inclusiv instrumente financiare derivate, precum și din transferul aurului financiar se determină de organul fiscal competent ca diferență între câștigul net anual și pierderile reportate din anii fiscali anteriori rezultate din aceste operațiuni.

alin. 2 Pierderea netă anuală din operațiuni definite la *art. 91 lit. c și d* stabilită prin declarația privind venitul realizat se recuperează din câștigurile nete anuale obținute în următorii 7 ani fiscali consecutivi.

alin. 3 Regulile de reportare a pierderilor sunt următoarele:

a) reportul se efectuează cronologic, în funcție de vechimea pierderii, în următorii 7 ani consecutivi;

b) dreptul la report este personal și netransmisibil;

c) pierderea reportată, necompensată după expirarea perioadei prevăzute la *lit. a*, reprezintă pierdere definitivă a contribuabilului.

alin. 4 Pierderile nete anuale provenind din străinătate se reportează și se compensează cu veniturile de aceeași natură și sursă, realizate în străinătate, pe fiecare țară, înregistrate în următorii 7 ani fiscali.

Art. 120 Declarații privind venitul estimat/norma de venit

alin. 1 Contribuabilii, precum și asociațiile fără personalitate juridică, care încep o activitate în cursul anului fiscal, sunt obligați să depună la organul fiscal competent o declarație referitoare la veniturile și cheltuielile estimate a se realiza pentru anul fiscal, în termen de 30 de zile de la data producerii evenimentului. Fac excepție contribuabilii care realizează venituri pentru care impozitul se percepe prin reținere la sursă.

alin. 2 Contribuabilii care obțin venituri din cedarea folosinței bunurilor din patrimoniul personal, altele decât veniturile din arendare pentru care impunerea este finală, au obligația să depună o declarație privind venitul estimat/norma de venit, în termen de 30 de zile de la încheierea contractului între părți. Declarația privind venitul estimat/norma de venit se depune odată cu înregistrarea la organul fiscal a contractului încheiat între părți. Contribuabilii care obțin venituri din arendarea bunurilor agricole din patrimoniul personal au obligația înregistrării contractului încheiat între părți, precum și a modificărilor survenite ulterior, în termen de 30 de zile de la încheierea/producerea modificării acestuia, la organul fiscal competent.

alin. 3 Contribuabilii care în anul anterior au realizat pierderi și cei care au realizat venituri pe perioade mai mici decât anul fiscal, precum și cei care, din motive obiective, estimează că vor realiza venituri care diferă cu cel puțin 20% față de anul fiscal anterior depun, odată cu declarația privind venitul realizat, și declarația privind venitul estimat/norma de venit.

alin. 4 Contribuabilii care în anul curent, până la depunerea declarației privind venitul realizat, au optat pentru stabilirea impozitului final potrivit prevederilor *art. 73* pot depune, odată cu declarația privind venitul realizat în anul anterior, și declarația privind venitul estimat/norma de venit pentru anul curent, în vederea recalculării plăților anticipate.

alin. 5 Contribuabilii care determină venitul net pe bază de norme de venit, precum și cei pentru care cheltuielile se determină în sistem forfetar și care au optat pentru determinarea venitului net în sistem real depun declarația privind venitul estimat/norma de venit completată corespunzător.

Art. 121 Stabilirea plăților anticipate de impozit

alin. 1 Contribuabilii care realizează venituri din activități independente, cedarea folosinței bunurilor, activități agricole impuse în sistem real, prevăzute la *art. 104 alin. 3*, precum și din silvicultură și piscicultură, cu excepția veniturilor din arendare, sunt obligați să efectueze în cursul anului plăți anticipate cu titlu de impozit, exceptându-se cazul veniturilor pentru care plățile anticipate se stabilesc prin reținere la sursă.

alin. 2 Nu se datorează plăți anticipate în cazul contribuabililor, persoane fizice cu handicap grav sau accentuat care realizează venituri din activități independente, din activități agricole, silvicultură și piscicultură, prevăzute la cap. II - Venituri din activități independente și *cap. VII* - Venituri din activități agricole, silvicultură și piscicultură, scutite de impozit pe venit.

alin. 3 Plățile anticipate se stabilesc de organul fiscal competent pe fiecare sursă de venit, luându-se ca bază de calcul venitul anual estimat sau venitul net realizat în anul precedent, după caz, prin emiterea unei decizii care se comunică contribuabililor, potrivit legii. În cazul impunerilor efectuate după expirarea termenelor de plată prevăzute la *alin. 4*, contribuabilii au obligația efectuării plăților anticipate la nivelul sumei datorate pentru ultimul termen de plată al anului precedent. Diferența dintre impozitul anual calculat asupra venitului net realizat în anul precedent și suma reprezentând plăți anticipate datorate de contribuabil la nivelul trimestrului IV din anul anterior se repartizează pe termenele de plată următoare din cadrul anului fiscal. Pentru declarațiile privind venitul estimat/norma de venit depuse în luna decembrie nu se mai stabilesc plăți anticipate, venitul net aferent perioadei până la sfârșitul anului urmând să fie supus impozitării potrivit deciziei de impunere emise pe baza declarației privind venitul realizat. Plățile anticipate pentru veniturile din cedarea folosinței bunurilor, cu excepția veniturilor din arendă, se stabilesc de organul fiscal astfel:

a) pe baza declarației privind venitul estimat/norma de venit și a contractului încheiat între părți; sau

b) pe baza veniturilor determinate în sistem real, pe baza datelor din contabilitate, în conformitate cu prevederile *art. 68*, potrivit opțiunii. În cazul în care, potrivit clauzelor contractuale, venitul din cedarea folosinței bunurilor reprezintă echivalentul în lei al unei sume în valută, determinarea venitului anual estimat se efectuează pe baza cursului de schimb al pieței valutare, comunicat de Banca Națională a României, din ziua precedentă celei în care se efectuează impunerea.

alin. 4 Plățile anticipate se efectuează în 4 rate egale, până la data de 25 inclusiv a ultimei luni din fiecare trimestru, iar plata impozitului anual se efectuează potrivit deciziei de impunere.

alin. 5 Termenele și procedura de emitere a deciziilor de plăți anticipate se stabilesc prin ordin al președintelui A.N.A.F.

alin. 6 Pentru stabilirea plăților anticipate, organul fiscal va lua ca bază de calcul venitul anual estimat, în toate situațiile în care a fost depusă o declarație privind venitul estimat/norma de venit pentru anul curent, sau venitul net din declarația privind venitul realizat pentru anul fiscal precedent, după caz. La stabilirea plăților anticipate se utilizează cota de impozit prevăzută la *art. 64*.

alin. 7 Plățile anticipate stabilite pe baza contractelor încheiate între părți în care chiria este exprimată în lei, potrivit prevederilor *art. 88 alin. 2*, precum și pentru veniturile din activități independente, impuse pe baza normelor de venit, reprezintă impozit final.

alin. 8 În situația rezilierii, în cursul anului fiscal, a contractelor încheiate între părți în care chiria este exprimată în lei, plățile anticipate stabilite potrivit prevederilor *art. 88 alin. 2* vor fi recalulate de organul fiscal competent la cererea contribuabilului, pe bază de documente justificative.

alin. 9 În situația rezilierii, în cursul anului fiscal, a contractelor încheiate între părți, pentru care determinarea venitului brut se efectuează potrivit prevederilor *art. 84 alin. 2* și în care chiria reprezintă echivalentul în lei al unei sume în valută, plățile anticipate stabilite potrivit prevederilor *alin. 1* vor fi recalulate de organul fiscal competent la cererea contribuabilului, pe bază de documente justificative. Determinarea venitului anual se efectuează pe baza cursului de schimb al pieței valutare, comunicat de Banca Națională a României, din ziua precedentă celei în care se emite decizia de impunere, impozitul fiind final.

alin. 10 Contribuabilii care realizează venituri din activități independente și/sau din activități agricole impuse în sistem real, silvicultură și piscicultură și care în cursul anului fiscal își încetează activitatea, precum și cei care intră în suspendare temporară a activității, potrivit legislației în materie, au

obligația de a depune la organul fiscal competent o declarație, însoțită de documente justificative, în termen de 30 de zile de la data producerii evenimentului, în vederea recalculării plăților anticipate.

alin. 11 Procedura de aplicare a prevederilor *alin. 10* se stabilește prin ordin al președintelui A.N.A.F.

Art. 122 Declarația privind venitul realizat

alin. 1 Contribuabilii care realizează, individual sau într-o formă de asociere, venituri din activități independente, venituri din cedarea folosinței bunurilor, venituri din activități agricole, silvicultură și piscicultură, determinate în sistem real, au obligația de a depune o declarație privind venitul realizat la organul fiscal competent, pentru fiecare an fiscal, până la data de 25 mai inclusiv a anului următor celui de realizare a venitului. Declarația privind venitul realizat se completează pentru fiecare sursă și categorie de venit. Pentru veniturile realizate într-o formă de asociere, venitul declarat va fi venitul net/pierderea distribuită din asociere.

alin. 2 Declarația privind venitul realizat se completează și pentru contribuabilii prevăzuți la *art. 88 alin. 2*, caz în care plățile anticipate de impozit vor fi luate în calcul la stabilirea impozitului anual datorat, pentru situațiile în care intervin modificări ale clauzelor contractuale, cu excepția *art. 121 alin. 8*.

alin. 3 Declarația privind venitul realizat se completează și pentru contribuabilii prevăzuți la *art. 70, art. 84 alin. 3, art. 110 alin. 8 și art. 116*.

alin. 4 Declarația privind venitul realizat se completează și se depune la organul fiscal competent pentru fiecare an fiscal până la data de 25 mai inclusiv a anului următor celui de realizare a câștigului net anual/pierderii nete anuale potrivit prevederilor cap. V - Venituri din investiții.

alin. 5 Nu se depun declarații privind venitul realizat pentru următoarele categorii de venituri:

a) venituri nete determinate pe bază de norme de venit, cu excepția contribuabililor care au depus declarații privind venitul estimat/norma de venit în luna decembrie și pentru care nu s-au stabilit plăți anticipate, conform legii;

b) venituri din activități independente, a căror impunere este finală potrivit prevederilor *art. 73*;

c) venituri din cedarea folosinței bunurilor sub formă de arendă, a căror impunere este finală potrivit prevederilor *art. 84 alin. 8*;

d) venituri din cedarea folosinței bunurilor prevăzute la *art. 88 alin. 2 și la art. 121 alin. 9*, a căror impunere este finală, cu excepția contribuabililor care au depus declarații privind venitul estimat/norma de venit în luna decembrie și pentru care nu s-au stabilit plăți anticipate, conform legii;

e) venituri sub formă de salarii și venituri asimilate salariilor, pentru care informațiile sunt cuprinse în declarația privind calcularea și reținerea impozitului pentru fiecare beneficiar de venit sau declarații lunare, depuse de contribuabilii prevăzuți la *art. 82*;

f) venituri din investiții, a căror impunere este finală;

g) venituri din premii și din jocuri de noroc, a căror impunere este finală;

h) venituri din pensii;

i) venituri din activități agricole, a căror impunere este finală, potrivit prevederilor *art. 107 alin. 1*;

j) venituri din transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal;

k) venituri din alte surse, cu excepția celor prevăzute la *art. 116*.

Art. 123 Stabilirea și plata impozitului anual datorat

alin. 1 Impozitul anual datorat se stabilește de organul fiscal competent pe baza declarației privind venitul realizat, prin aplicarea cotei de 16% asupra fiecăruia dintre următoarele:

a) venitul net anual impozabil;

b) câștigul net anual impozabil determinat potrivit prevederilor *art. 119*.

alin. 2 Contribuabilii pot dispune asupra destinației unei sume pentru susținerea entităților nonprofit care se înființează și funcționează în condițiile legii, unităților de cult, precum și pentru acordarea de burse private, conform legii, sumă reprezentând până la 2% din impozitul datorat pe venitul net anual impozabil, câștigul net anual impozabil determinat potrivit prevederilor *art. 119*.

alin. 3 Contribuabilii care au realizat venituri din activități independente/activități agricole, impuși pe bază de normă de venit, și/sau din cedarea folosinței bunurilor, care nu au obligația depunerii declarației privind venitul realizat, pot dispune asupra destinației unei sume pentru susținerea entităților nonprofit care se înființează și funcționează în condițiile legii, unităților de cult, precum și pentru acordarea de burse private, conform legii, sumă reprezentând până la 2% din impozitul datorat pe venitul anual.

alin. 4 Organul fiscal competent are obligația calculării, reținerii și plății sumei reprezentând până la 2% din impozitul datorat pentru:

- a) venitul net anual impozabil;
- b) câștigul net anual impozabil determinat potrivit prevederilor *art. 119*;
- c) veniturile menționate la *alin. 3*.

alin. 5 Procedura de aplicare a prevederilor *alin. 1 - 4* se stabilește prin ordin al președintelui A.N.A.F.

alin. 6 Organul fiscal stabilește impozitul anual datorat pe baza declarației privind venitul realizat și emite decizia de impunere la termenul și în forma stabilite prin ordin al președintelui A.N.A.F. Plata impozitului anual stabilit conform deciziei de impunere anuale se efectuează către bugetul de stat.

alin. 7 Diferențele de impozit rămase de achitat conform deciziei de impunere anuale se plătesc în termen de cel mult 60 de zile de la data comunicării deciziei de impunere, perioadă pentru care nu se calculează și nu se datorează sumele stabilite potrivit reglementărilor în materie privind colectarea creanțelor bugetare.

alin. 8 Pentru anul fiscal 2016, organul fiscal competent stabilește impozitul anual datorat pentru veniturile din cedarea folosinței bunurilor, având în vedere prevederile *art. 90 alin. 1*, și emite decizia de impunere la termenul și în forma stabilite prin ordin al președintelui A.N.A.F.

CAPITOLUL XII Proprietatea comună și asociațiile fără personalitate juridică

Art. 124 Venituri din bunuri sau drepturi care sunt deținute în comun

Venitul net obținut din exploatarea bunurilor și drepturilor de orice fel, deținute în comun, este considerat ca fiind obținut de proprietari, uzufructuari sau de alți deținători legali, înscrși într-un document oficial, și se atribuie proporțional cu cotele-părți pe care aceștia le dețin în acea proprietate sau în mod egal, în situația în care acestea nu se cunosc.

Art. 125 Reguli privind asocierile fără personalitate juridică

alin. 1 Prevederile prezentului articol nu se aplică:

- a) fondurilor de pensii administrate privat și fondurilor de pensii facultative constituite conform prevederilor legislației specifice în materie;
- b) fondurilor de investiții constituite ca asociații fără personalitate juridică;
- c) asocierilor fără personalitate juridică, în cazul în care membrii asociații realizează venituri stabilite potrivit *art. 68*.

În cazul asocierilor cu o persoană juridică, contribuabil potrivit *titlurilor II sau III*, sunt aplicabile prevederile *alin. 7 - 9*.

alin. 2 În cadrul fiecărei asocieri fără personalitate juridică, constituită potrivit legii, asociații au obligația să încheie contracte de asociere în formă scrisă, la începerea activității, care să cuprindă inclusiv date referitoare la:

- a) părțile contractante;
- b) obiectul de activitate și sediul asociației;
- c) contribuția asociaților în bunuri și drepturi;
- d) cota procentuală de participare a fiecărui asociat la veniturile sau pierderile din cadrul asocierii corespunzătoare contribuției fiecăruia;
- e) desemnarea asociatului care să răspundă pentru îndeplinirea obligațiilor asociației față de autoritățile publice;
- f) condițiile de încetare a asocierii. Contribuțiile asociaților conform contractului de asociere nu sunt considerate venituri pentru asociație. Contractul de asociere se înregistrează la organul fiscal competent, în termen de 30 de zile de la data încheierii acestuia. Organul fiscal are dreptul să refuze înregistrarea contractelor, în cazul în care acestea nu cuprind datele solicitate conform prezentului alineat.

alin. 3 În cazul în care între membrii asociații există legături de rudenie până la gradul al patrulea inclusiv, părțile sunt obligate să facă dovada că participă la realizarea venitului cu bunuri sau drepturi asupra cărora au drept de proprietate. Pot fi membri asociații și persoanele fizice care au dobândit capacitate de exercițiu restrânsă.

alin. 4 Asocierile, cu excepția celor care realizează venituri din activități agricole impuse pe baza normelor de venit, au obligația să depună la organul fiscal competent, până la data de 15 martie a anului

următor, declarații anuale de venit, conform modelului stabilit de A.N.A.F., care vor cuprinde și distribuția venitului net/pierderii pe asociați.

alin. 5 Venitul/Pierdere anual/anuală realizat(ă) în cadrul asocierii se distribuie asociaților proporțional cu cota procentuală de participare corespunzătoare contribuției, conform contractului de asociere.

alin. 6 Tratatamentul fiscal al venitului realizat din asociere, în alte cazuri decât cele prevăzute la *alin. 8 - 10*, va fi stabilit în aceeași manieră ca și pentru categoria de venituri în care este încadrat.

alin. 7 Obligația înregistrării veniturilor și cheltuielilor aferente activităților desfășurate în cadrul asocierilor cu o persoană juridică, contribuabil potrivit *titlurilor II sau III*, revine persoanei juridice.

alin. 8 În cazul asocierilor dintre o persoană juridică contribuabil potrivit *titlului II* - Impozitul pe profit - și o persoană fizică sau orice altă entitate - asociere fără personalitate juridică (indiferent de modalitatea de stabilire a venitului net pentru activitatea desfășurată de persoana fizică) se distribuie un/o venit net/pierdere netă asociatului persoană fizică proporțional cu cota procentuală de participare corespunzătoare contribuției, conform contractului de asociere stabilit pe baza regulilor prevăzute la *titlul II*. Impozitul datorat de persoana fizică se calculează, se reține și se plătește de către persoana juridică potrivit regulilor prevăzute la *titlul II* și reprezintă impozit final. Pierderile nu se compensează și nu se reportează potrivit prevederilor *titlului IV*. Contribuabilul persoană fizică nu are obligații fiscale potrivit *titlului IV*.

alin. 9 În cazul asocierilor dintre o persoană juridică contribuabil potrivit *titlului III* - Impozitul pe veniturile microîntreprinderilor - și o persoană fizică sau o entitate - asociere fără personalitate juridică (indiferent de modalitatea de stabilire a venitului net pentru activitatea desfășurată de persoana fizică), pentru impunerea veniturilor distribuite asociatului persoană fizică proporțional cu cota procentuală de participare corespunzătoare contribuției, conform contractului de asociere, se aplică regulile prevăzute la *titlul III*. Impozitul datorat de persoana fizică se calculează, se reține și se plătește de către persoana juridică potrivit regulilor prevăzute la *titlul III* și reprezintă impozit final. Pierderile nu se compensează și nu se reportează potrivit prevederilor *titlului IV*. Contribuabilul persoană fizică nu are obligații fiscale potrivit *titlului IV*.

alin. 10 În cazul asocierilor fără personalitate juridică constituite între contribuabili care desfășoară activitate individual sau contribuabili care desfășoară activitate individual și o asociere fără personalitate juridică și pentru care stabilirea venitului anual pentru activitatea desfășurată se efectuează pe baza normelor de venit sau prin utilizarea cotelor forfetare de cheltuieli, veniturile realizate în cadrul asocierii respective nu sunt considerate distribuite, în vederea impunerii, contribuabililor care datorează impozit potrivit prezentului titlu, fiind aplicabile numai regulile stabilite pentru impunerea venitului determinat pe baza normelor de venit sau stabilit pe baza cotelor forfetare.

CAPITOLUL XIII Aspecte fiscale internaționale

Art. 126 Venituri ale persoanelor fizice nerezidente din activități independente

alin. 1 Persoanele fizice nerezidente, care desfășoară o activitate independentă, prin intermediul unui sediu permanent în România, sunt impozitate, potrivit prezentului titlu, la venitul net anual impozabil din activitatea independentă, ce este atribuibil sediului permanent.

alin. 2 Venitul net dintr-o activitate independentă care este atribuibil unui sediu permanent se determină conform *art. 68*, în următoarele condiții:

a) în veniturile impozabile se includ numai veniturile ce sunt atribuibile sediului permanent;

b) în cheltuielile deductibile se includ numai cheltuielile aferente realizării acestor venituri.

Art. 127 Venituri ale persoanelor fizice nerezidente din activități dependente

Persoanele fizice nerezidente care desfășoară activități dependente în România sunt impozitate potrivit prevederilor *cap. III* din prezentul titlu.

Art. 128 Reguli de stabilire a bazei de calcul al veniturilor impozabile pentru persoanele fizice rezidente într-un stat membru al Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European

alin. 1 Persoana fizică rezidentă într-unul din statele membre ale Uniunii Europene sau într-unul din statele Spațiului Economic European beneficiază de aceleași deduceri ca și persoanele fizice rezidente, la stabilirea bazei de calcul pentru veniturile impozabile obținute din România. Baza de calcul se determină după regulile proprii fiecărei categorii de venit, în funcție de natura acestuia, potrivit *titlului IV*.

alin. 2 Deducerile prevăzute la *alin. 1* se acordă în limita stabilită prin legislația română în vigoare pentru persoana fizică rezidentă, dacă persoana fizică rezidentă într-unul dintre statele membre ale Uniunii Europene sau într-unul dintre statele Spațiului Economic European prezintă documente justificative și dacă acestea nu sunt deduse în statul de rezidență al persoanei fizice.

alin. 3 Prevederile *alin. 1* și *2* nu se aplică persoanelor fizice rezidente într-unul dintre statele membre ale Spațiului Economic European cu care România nu are încheiat un instrument juridic în baza căruia să se realizeze schimbul de informații.

Art. 129 Alte venituri ale persoanelor fizice nerezidente

alin. 1 Persoanele fizice nerezidente, care obțin alte venituri decât cele prevăzute la *art. 126, 127* și la *titlul VI*, datorează impozit potrivit reglementărilor prezentului titlu.

alin. 2 Veniturile supuse impunerii, din categoriile prevăzute la *alin. 1*, se determină pe fiecare sursă, potrivit regulilor specifice fiecărei categorii de venit, impozitul fiind final.

alin. 3 Cu excepția plății impozitului pe venit prin reținere la sursă, contribuabilii persoane fizice nerezidente, care realizează venituri din România, potrivit prezentului titlu, au obligația să declare și să plătească impozitul corespunzător fiecărei surse de venit.

Art. 130 Venituri obținute din străinătate

alin. 1 Persoanele fizice prevăzute la *art. 59 alin. 1 lit. a* și cele care îndeplinesc condițiile prevăzute la *art. 59 alin. 2* datorează impozit pentru veniturile obținute din străinătate.

alin. 2 Veniturile realizate din străinătate se supun impozitării prin aplicarea cotelor de impozit asupra bazei de calcul determinate după regulile proprii fiecărei categorii de venit, în funcție de natura acestuia.

alin. 3 Pentru veniturile obținute din străinătate de natura celor obținute din România și neimpozabile în conformitate cu prevederile prezentului titlu se aplică același tratament fiscal ca și pentru cele obținute din România.

alin. 4 Contribuabilii care obțin venituri din străinătate conform *alin. 1* au obligația să le declare, potrivit declarației specifice, până la data de 25 mai a anului următor celui de realizare a venitului.

alin. 5 Organul fiscal stabilește impozitul anual datorat și emite o decizie de impunere, în intervalul și în forma stabilite prin ordin al președintelui A.N.A.F.

alin. 6 Diferențele de impozit rămase de achitat, conform deciziei de impunere anuală, se plătesc în termen de cel mult 60 de zile de la data comunicării deciziei de impunere, perioadă pentru care nu se calculează și nu se datorează sumele stabilite potrivit reglementărilor în materie privind colectarea creanțelor bugetare.

Art. 131 Evitarea dublei impuneri prin metoda creditului fiscal sau metoda scutirii

alin. 1 Contribuabilii persoane fizice rezidente care, pentru același venit și pentru aceeași perioadă impozabilă, sunt supuși impozitului pe venit atât pe teritoriul României, cât și în statul străin cu care România are încheiată o convenție de evitare a dublei impuneri, iar respectiva convenție prevede ca metodă de evitare a dublei impuneri metoda creditului, au dreptul la deducerea din impozitul pe venit datorat în România a impozitului plătit în străinătate, în limitele prevăzute în prezentul articol.

alin. 2 Contribuabilii persoane fizice rezidente care realizează un venit și care, potrivit convenției de evitare a dublei impuneri încheiate de România cu un alt stat, pot fi impuse în celălalt stat, iar respectiva convenție prevede ca metodă de evitare a dublei impuneri metoda scutirii, respectivul venit va fi scutit de impozit în România. Acest venit se declară în România, dar este scutit de impozit dacă se anexează documentul justificativ eliberat de autoritatea competentă a statului străin, care atestă impozitul plătit în străinătate.

alin. 3 Creditul fiscal/Scutirea se acordă dacă sunt îndeplinite, cumulativ, următoarele condiții:

a) se aplică prevederile convenției de evitare a dublei impuneri încheiate între România și statul străin în care s-a plătit impozitul;

b) impozitul plătit în străinătate, pentru venitul obținut în străinătate, a fost efectiv plătit de persoana fizică. Plata impozitului în străinătate se dovedește printr-un document justificativ, eliberat de autoritatea competentă a statului străin respectiv;

c) venitul pentru care se acordă credit fiscal/scutire face parte din una dintre categoriile de venituri prevăzute la *art. 61*.

alin. 4 Creditul fiscal se acordă la nivelul impozitului plătit în străinătate, aferent venitului din sursa din străinătate, dar nu poate fi mai mare decât partea de impozit pe venit datorat în România,

aferentă venitului impozabil din străinătate. În situația în care contribuabilul în cauză obține venituri din străinătate din mai multe state, creditul fiscal admis a fi dedus din impozitul datorat în România se va calcula, potrivit procedurii de mai sus, pentru fiecare țară și pe fiecare natură de venit.

alin. 5 După data aderării României la Uniunea Europeană, pentru veniturile din economii, definite la *art. 242*, obținute de persoanele fizice rezidente din acele state membre care au perioada de tranziție specificată la *art. 246*, se aplică metoda de eliminare a dublei impunerii, prevăzută la *art. 251 alin. 2*.

alin. 6 În vederea calculului creditului fiscal, sumele în valută se transformă la cursul de schimb mediu anual al pieței valutare, comunicat de Banca Națională a României, din anul de realizare a venitului. Veniturile din străinătate realizate de persoanele fizice rezidente, precum și impozitul aferent, exprimate în unități monetare proprii statului respectiv, dar care nu sunt cotate de Banca Națională a României, se vor transforma astfel:

a) din moneda statului de sursă într-o valută de circulație internațională, cum ar fi dolari S.U.A. sau euro, folosindu-se cursul de schimb din țara de sursă;

b) din valuta de circulație internațională în lei, folosindu-se cursul de schimb mediu anual al acesteia, comunicat de Banca Națională a României, din anul de realizare a venitului respectiv.

CAPITOLUL XIV Obligații declarative ale plătitorilor de venituri cu reținere la sursă

Art. 132 Obligații declarative ale plătitorilor de venituri cu reținere la sursă

alin. 1 Plătitorii de venituri, cu regim de reținere la sursă a impozitelor, sunt obligați să calculeze, să rețină, să plătească și să declare impozitul reținut la sursă, până la termenul de plată a acestuia inclusiv, cu excepțiile prevăzute în prezentul titlu.

alin. 2 Plătitorii de venituri, cu regim de reținere la sursă a impozitelor, au obligația să depună o declarație privind calcularea și reținerea impozitului pentru fiecare beneficiar de venit la organul fiscal competent, până în ultima zi a lunii februarie inclusiv a anului curent pentru anul expirat.

alin. 3 Prin derogare de la prevederile *alin. 2*, plătitorii de venituri din salarii și asimilate salariilor au obligația să depună o declarație privind calcularea și reținerea impozitului pentru fiecare beneficiar de venit, până la termenul prevăzut la *alin. 1*.

CAPITOLUL XV Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 133 Dispoziții tranzitorii

alin. 1 Pentru veniturile realizate în anul fiscal 2015, obligațiile fiscale sunt cele în vigoare la data realizării venitului.

alin. 2 În situația în care pentru veniturile realizate începând cu anul fiscal 2016 contribuabilii datorează plăți anticipate în cursul anului fiscal, în contul impozitului anual datorat, acestea vor fi stabilite potrivit reglementărilor în vigoare în anul anterior.

alin. 3 Prevederile prezentului titlu se vor aplica pentru veniturile realizate și cheltuielile efectuate de persoanele fizice începând cu data de 1 ianuarie 2016.

alin. 4 Prevederile *art. 68 alin. 4 lit. k* se aplică pentru activele neamortizabile achiziționate începând cu data de 1 ianuarie 2016.

alin. 5 Prevederile *art. 68 alin. 4 lit. e* se aplică numai pentru mijloacele fixe achiziționate începând cu 1 ianuarie 2012.

alin. 6 Prevederile *art. 118 alin. 3 - 5* se aplică pentru pierderile înregistrate începând cu data de 1 ianuarie 2016.

alin. 7 Deducerea specială pentru creditele restructurate, reglementată potrivit prevederilor *O.U.G. nr. 46/2014*, se acordă contribuabililor care obțin venituri din salarii la funcția de bază sau venituri din pensii aferente lunilor cuprinse în perioada 1 ianuarie 2016 - 31 decembrie 2017, în condițiile stabilite potrivit actului normativ menționat.

Art. 134 Definitivarea impunerii pe anul fiscal

Pentru definitivarea impozitului aferent venitului realizat într-un an fiscal se va elabora formularistica necesară, ce va fi aprobată prin ordin al președintelui A.N.A.F., în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

TITLUL V Contribuții sociale obligatorii

CAPITOLUL I Dispoziții generale

Art. 135 Sfera contribuțiilor sociale

În sensul prezentului titlu, contribuțiile sociale definite la *art. 2 alin. 2* sunt contribuții sociale obligatorii.

CAPITOLUL II Contribuțiile de asigurări sociale datorate bugetului asigurărilor sociale de stat

SECȚIUNEA 1 Contribuabilii/Plătitorii de venit la sistemul public de pensii

Art. 136 Contribuabilii/Plătitorii de venit la sistemul public de pensii

Următoarele persoane au calitatea de contribuabili/plătitori de venit la sistemul public de pensii, cu respectarea legislației europene aplicabile în domeniul securității sociale, precum și a acordurilor privind sistemele de securitate socială la care România este parte, după caz:

a) cetățenii români, cetățenii altor state sau apatrizii, pe perioada în care au, conform legii, domiciliul ori reședința în România;

b) cetățenii români, cetățenii altor state și apatrizii care nu au domiciliul sau reședința în România, în condițiile prevăzute de legislația europeană aplicabilă în domeniul securității sociale, precum și de acordurile privind sistemele de securitate socială la care România este parte;

c) persoanele fizice și juridice care au calitatea de angajatori sau sunt asimilate acestora, atât pe perioada în care persoanele fizice care realizează venituri din salarii ori asimilate salariilor desfășoară activitate, cât și pe perioada în care acestea beneficiază de concedii și indemnizații de asigurări sociale de sănătate;

d) Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, prin agențiile pentru ocuparea forței de muncă județene și a municipiului București, pentru persoanele care beneficiază de indemnizație de șomaj sau, după caz, de alte drepturi de protecție socială ori de indemnizații de asigurări sociale de sănătate care se acordă din bugetul asigurărilor pentru șomaj, potrivit legii, și pentru care dispozițiile legale prevăd plata de contribuții de asigurări sociale datorate bugetului asigurărilor sociale de stat din bugetul asigurărilor pentru șomaj;

e) Casa Națională de Asigurări de Sănătate, prin casele de asigurări de sănătate subordonate, pentru persoanele prevăzute la *art. 1 alin. 2*, *art. 23 alin. 2* și la *art. 32 din O.U.G. nr. 158/2005 privind concediile și indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate*, aprobată cu modificări și completări prin *Legea nr. 399/2006, cu modificările și completările ulterioare*;

f) unitățile trimitătoare, pentru personalul român trimis în misiune permanentă în străinătate, inclusiv pentru categoriile de personal trimise în misiune temporară sau permanentă în străinătate prevăzute prin hotărâre a Guvernului, pentru soțul/soția care însoțește personalul trimis în misiune permanentă în străinătate și căruia/căreia i se suspendă raporturile de muncă sau raporturile de serviciu și pentru membrii Corpului diplomatic și consular al României, cărora li se suspendă raporturile de muncă, ca urmare a participării la cursuri ori alte forme de pregătire în străinătate, pe o durată care depășește 90 de zile calendaristice.

SECȚIUNEA a 2-a Veniturile pentru care se datorează contribuția și cotele de contribuții

Art. 137 Categoriile de venituri supuse contribuțiilor de asigurări sociale

alin. 1 Contribuabilii/Plătitorii de venit la sistemul public de pensii, prevăzuți la *art. 136*, datorează, după caz, contribuții de asigurări sociale pentru următoarele categorii de venituri:

a) venituri din salarii sau asimilate salariilor, definite conform *art. 76*;

b) venituri din activități independente, definite conform *art. 67*;

c) indemnizații de șomaj;

d) indemnizații de asigurări sociale de sănătate.

alin. 2 Pentru veniturile prevăzute la *alin. 1* se datorează contribuții de asigurări sociale și în cazul în care acestea sunt realizate de persoanele fizice aflate în situațiile prevăzute la *art. 60 alin. 1 și 2*.

Art. 138 Cotele de contribuții de asigurări sociale datorate bugetului asigurărilor sociale de stat

Cotele de contribuții de asigurări sociale sunt următoarele:

a) 26,3% pentru condiții normale de muncă, din care 10,5% pentru contribuția individuală și 15,8% pentru contribuția datorată de angajator;

b) 31,3% pentru condiții deosebite de muncă, din care 10,5% pentru contribuția individuală și 20,8% pentru contribuția datorată de angajator;

c) 36,3% pentru condiții speciale de muncă și pentru alte condiții de muncă astfel cum sunt prevăzute în *Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare*, din care 10,5% pentru contribuția individuală și 25,8% pentru contribuția datorată de angajator.

SECȚIUNEA a 3-a Baza de calcul al contribuției de asigurări sociale datorate bugetului asigurărilor sociale de stat în cazul persoanelor care realizează venituri din salarii sau asimilate salariilor, precum și în cazul persoanelor pentru care plata unor prestații sociale se achită de instituții publice

ART. 139 Baza de calcul al contribuției individuale de asigurări sociale în cazul persoanelor fizice care realizează venituri din salarii sau asimilate salariilor

alin. 1 Baza lunară de calcul al contribuției individuale de asigurări sociale, în cazul persoanelor fizice care realizează venituri din salarii sau asimilate salariilor, o reprezintă câștigul brut realizat din salarii și venituri asimilate salariilor, în țară și în alte state, cu respectarea prevederilor legislației europene aplicabile în domeniul securității sociale, precum și a acordurilor privind sistemele de securitate socială la care România este parte, care include:

a) veniturile din salarii, în bani și/sau în natură, obținute în baza unui contract individual de muncă, a unui raport de serviciu sau a unui statut special prevăzut de lege. În situația personalului român trimis în misiune permanentă în străinătate, veniturile asupra cărora se datorează contribuția sunt cele prevăzute la *art. 145 alin. 1 lit. a*;

b) indemnizațiile din activități desfășurate ca urmare a unei funcții de demnitate publică, stabilite potrivit legii;

c) indemnizațiile din activități desfășurate ca urmare a unei funcții alese în cadrul persoanelor juridice fără scop patrimonial;

d) remunerația administratorilor societăților, companiilor/societăților naționale și regiilor autonome, desemnați/numiți în condițiile legii, precum și sumele primite de reprezentanții în adunarea generală a acționarilor și în consiliul de administrație;

e) remunerația obținută de directorii cu contract de mandat și de membrii directoratului de la societățile administrate în sistem dualist și ai consiliului de supraveghere, potrivit legii, precum și drepturile convenite managerilor, în baza contractului de management prevăzut de lege;

f) sumele primite de membrii comisiei de cenzori sau comitetului de audit, după caz, precum și sumele primite pentru participarea în consilii, comisii, comitete și altele asemenea;

g) sumele din profitul net convenite administratorilor societăților, potrivit legii sau actului constitutiv, după caz, precum și participarea la profitul unității pentru managerii cu contract de management, potrivit legii;

h) sumele reprezentând participarea salariaților la profit, potrivit legii;

i) sume reprezentând salarii/diferențe de salarii, stabilite în baza unor hotărâri judecătorești rămase definitive și irevocabile/hotărâri judecătorești definitive și executorii;

j) indemnizațiile și orice alte sume de aceeași natură, altele decât cele acordate pentru acoperirea cheltuielilor de transport și cazare, primite de salariați, potrivit legii, pe perioada delegării/detașării, după caz, în altă localitate, în țară și în străinătate, în interesul serviciului, pentru partea care depășește plafonul neimpozabil stabilit astfel:

◆ în țară, 2,5 ori nivelul legal stabilit pentru indemnizație, prin hotărâre a Guvernului pentru personalul autorităților și instituțiilor publice;

◆◆ în străinătate, 2,5 ori nivelul legal stabilit pentru diurnă prin hotărâre a Guvernului pentru personalul român trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar;

k) indemnizațiile și orice alte sume de aceeași natură, altele decât cele acordate pentru acoperirea cheltuielilor de transport și cazare, primite de salariații care au stabilite raporturi de muncă cu angajatori din străinătate, pe perioada delegării/detașării, după caz, în România, în interesul serviciului, pentru partea care depășește plafonul neimpozabil stabilit la nivelul legal pentru diurna acordată personalului român trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar, prin hotărâre a Guvernului, corespunzător țării de rezidență a angajatorului, de care ar beneficia personalul din instituțiile publice din România dacă s-ar deplasa în țara respectivă, cu respectarea prevederilor legislației europene aplicabile în

domeniul securității sociale, precum și a acordurilor privind sistemele de securitate socială la care România este parte;

l) indemnizațiile și orice alte sume de aceeași natură, altele decât cele acordate pentru acoperirea cheltuielilor de transport și cazare primite pe perioada deplasării, în altă localitate, în țară și în străinătate, în interesul desfășurării activității, astfel cum este prevăzut în raportul juridic, de către administratorii stabiliți potrivit actului constitutiv, contractului de administrare/mandat, de către directorii care își desfășoară activitatea în baza contractului de mandat potrivit legii, de către membrii directoratului de la societățile administrate în sistem dualist și ai consiliului de supraveghere, potrivit legii, precum și de către manageri, în baza contractului de management prevăzut de lege, pentru partea care depășește plafonul neimpozabil stabilit astfel:

◆ în țară, 2,5 ori nivelul legal stabilit pentru indemnizație, prin hotărâre a Guvernului pentru personalul autorităților și instituțiilor publice;

◆◆ în străinătate, 2,5 ori nivelul legal stabilit pentru diurnă prin hotărâre a Guvernului pentru personalul român trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar;

m) indemnizațiile și orice alte sume de aceeași natură, altele decât cele acordate pentru acoperirea cheltuielilor de transport și cazare, primite pe perioada deplasării în România, în interesul desfășurării activității, de către administratori sau directori, care au raporturi juridice stabilite cu entități din străinătate, astfel cum este prevăzut în raporturile juridice respective, pentru partea care depășește plafonul neimpozabil stabilit la nivelul legal pentru diurna acordată personalului român trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar, prin hotărâre a Guvernului, corespunzător țării de rezidență a entității, de care ar beneficia personalul din instituțiile publice din România dacă s-ar deplasa în țara respectivă;

n) remunerația primită de președintele asociației de proprietari sau de alte persoane, în baza contractului de mandat, potrivit *Legii nr. 230/2007, cu modificările și completările ulterioare*;

o) indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate suportate de angajator sau din Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate, potrivit legii, primite pe perioada în care persoanele fizice care realizează venituri din salarii sau asimilate salariilor beneficiază de concedii medicale și de indemnizații de asigurări sociale de sănătate, pentru care baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale este suma reprezentând 35% din câștigul salarial mediu brut, prevăzut la *alin. 3*, corespunzător numărului zilelor lucrătoare din concediul medical;

p) sumele primite de reprezentanții în organisme tripartite, potrivit legii;

q) veniturile reprezentând plăți compensatorii suportate de angajator potrivit contractului colectiv sau individual de muncă.

alin. 2 În situația în care totalul veniturilor prevăzute la *alin. 1* este mai mare decât valoarea a de 5 ori câștigul salarial mediu brut, contribuția individuală de asigurări sociale se calculează în limita acestui plafon, pe fiecare loc de realizare a venitului.

alin. 3 Câștigul salarial mediu brut prevăzut la *alin. 2* este cel utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat și aprobat prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat.

alin. 4 Sumele prevăzute la *alin. 1 lit. d și f* intră în baza lunară de calcul al contribuției individuale de asigurări sociale, indiferent dacă persoanele respective sunt din cadrul aceleiași societăți ori din afara ei, indiferent dacă sunt pensionari sau angajați cu contract individual de muncă.

Art. 140 Baza de calcul al contribuției de asigurări sociale datorate de angajatori sau persoane asimilate acestora, prevăzute la art. 136 lit. c

Pentru persoanele prevăzute la *art. 136 lit. c*, baza lunară de calcul pentru contribuția de asigurări sociale o reprezintă suma câștigurilor brute prevăzute la *art. 139*, realizate de persoanele fizice care obțin venituri din salarii sau asimilate salariilor. Baza de calcul nu poate fi mai mare decât produsul dintre numărul asiguraților pentru care angajatorul datorează contribuție diferențiată în funcție de condițiile de muncă, din luna pentru care se calculează această contribuție datorată bugetului asigurărilor sociale de stat, și valoarea corespunzătoare a de 5 ori câștigul salarial mediu brut. În situația depășirii acestui plafon, în cazul angajatorilor care datorează contribuție la bugetul asigurărilor sociale de stat, diferențiată în funcție de condițiile de muncă, baza de calcul la care se datorează această contribuție, corespunzătoare fiecărei condiții de muncă, se stabilește proporțional cu ponderea, în total bază de calcul, a câștigurilor salariale brute realizate în fiecare dintre condițiile de muncă.

Art. 141 Excepții specifice contribuțiilor de asigurări sociale

Se exceptează de la plata contribuțiilor de asigurări sociale următoarele venituri:

- a) prestațiile suportate din bugetul asigurărilor sociale de stat, potrivit legii;
- b) veniturile din salarii și asimilate salariilor realizate de persoanele fizice asigurate în sisteme proprii de asigurări sociale, precum și de către persoanele care au calitatea de pensionari ai acestor sisteme, care nu au obligația asigurării în sistemul public de pensii, potrivit legii.
- c) veniturile acordate, potrivit legii, personalului militar în activitate, polițiștilor și funcționarilor publici cu statut special care își desfășoară activitatea în instituțiile din sectorul de apărare, ordine publică și securitate națională, pentru care se datorează contribuție individuală la bugetul de stat potrivit *Legii nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat*.

Art. 142 Venituri din salarii și venituri asimilate salariilor care nu se cuprind în baza lunară de calcul al contribuțiilor de asigurări sociale

Nu se cuprind în baza lunară de calcul al contribuțiilor de asigurări sociale următoarele:

- a) sumele primite de membrii fondatori ai societăților comerciale constituite prin subscripție publică;
- b) ajutoarele de înmormântare, ajutoarele pentru bolile grave și incurabile, ajutoarele pentru dispozitive medicale, ajutoarele pentru naștere, ajutoarele pentru pierderi produse în gospodăriile proprii ca urmare a calamităților naturale, veniturile reprezentând cadouri în bani și/sau în natură oferite salariaților, cele oferite pentru copiii minori ai acestora, inclusiv tichetele cadou, contravaloarea transportului la și de la locul de muncă al salariatului, acordate de angajator pentru salariații proprii sau alte persoane, precum și contravaloarea serviciilor turistice și/sau de tratament, inclusiv transportul, pe perioada concediului, acordate de angajator pentru salariații proprii și membrii de familie ai acestora, astfel cum este prevăzut în contractul de muncă.

Cadourile în bani și în natură oferite de angajatori angajaților, cele oferite în beneficiul copiilor minori ai acestora, inclusiv tichetele cadou, cu ocazia Paștelui, zilei de 1 iunie, Crăciunului și a sărbătorilor similare ale altor culte religioase, precum și cadourile în bani și în natură oferite angajatelor cu ocazia zilei de 8 martie nu sunt cuprinse în baza lunară de calcul, în măsura în care valoarea acestora pentru fiecare persoană în parte, cu fiecare ocazie din cele de mai sus, nu depășește 150 lei.

Nu sunt incluse în baza lunară de calcul al contribuțiilor veniturile de natura celor prevăzute mai sus, realizate de persoane fizice, dacă aceste venituri sunt primite în baza unor legi speciale și finanțate din buget;

- c) contravaloarea folosinței locuinței de serviciu, potrivit repartizării de serviciu, numirii conform legii sau specificității activității prin cadrul normativ specific domeniului de activitate, precum și compensarea diferenței de chirie, suportată de persoana fizică, conform legilor speciale;

- d) cazarea și contravaloarea chiriei pentru locuințele puse la dispoziția persoanelor cu rol de reprezentare a interesului public, a angajaților consulari și diplomatici care lucrează în afara țării, în conformitate cu legislația în vigoare;

- e) contravaloarea echipamentelor tehnice, a echipamentului individual de protecție și de lucru, a alimentației de protecție, a medicamentelor și materialelor igienico-sanitare, a altor drepturi privind sănătatea și securitatea în muncă, precum și a uniformelor obligatorii și a drepturilor de echipament, ce se acordă potrivit legislației în vigoare;

- f) contravaloarea cheltuielilor de deplasare pentru transportul între localitatea în care angajații își au reședința și localitatea unde se află locul de muncă al acestora, pentru situațiile în care nu se asigură locuință sau nu se suportă contravaloarea chiriei, conform legii;

- g) indemnizațiile și orice alte sume de aceeași natură, primite de salariați, potrivit legii, pe perioada delegării/detașării, după caz, în altă localitate, în țară și în străinătate, în interesul serviciului, în limita plafonului neimpozabil stabilit la *art. 76 alin. 2 lit. k*, precum și cele primite pentru acoperirea cheltuielilor de transport și cazare;

- h) indemnizațiile și orice alte sume de aceeași natură, primite de salariații care au stabilite raporturi de muncă cu angajatori din străinătate, pe perioada delegării/detașării, după caz, în România, în interesul serviciului, în limita plafonului neimpozabil stabilit la *art. 76 alin. 2 lit. l*, precum și cele primite pentru acoperirea cheltuielilor de transport și cazare;

- i) indemnizațiile și orice alte sume de aceeași natură, primite pe perioada deplasării, în altă localitate, în țară și în străinătate, în interesul desfășurării activității, astfel cum este prevăzut în raportul

juridic, de către administratorii stabiliți potrivit actului constitutiv, contractului de administrare/mandat, de către directorii care își desfășoară activitatea în baza contractului de mandat potrivit legii, de către membrii directoratului de la societățile administrate în sistem dualist și ai consiliului de supraveghere, potrivit legii, și de către manageri, în baza contractului de management prevăzut de lege, în limita plafonului neimpozabil stabilit la *art. 76 alin. 2 lit. m*, precum și cele primite pentru acoperirea cheltuielilor de transport și cazare. Plafonul zilnic neimpozabil se acordă numai dacă durata deplasării este mai mare de 12 ore, considerându-se fiecare 24 de ore câte o zi de deplasare în interesul desfășurării activității;

j) indemnizațiile și orice alte sume de aceeași natură, primite pe perioada deplasării în România, în interesul desfășurării activității, de către administratori sau directori, care au raporturi juridice stabilite cu entități din străinătate, astfel cum este prevăzut în raporturile juridice respective, în limita plafonului neimpozabil stabilit la *art. 76 alin. 2 lit. n*, precum și cele primite pentru acoperirea cheltuielilor de transport și cazare.

Plafonul zilnic neimpozabil se acordă numai dacă durata deplasării este mai mare de 12 ore, considerându-se fiecare 24 de ore câte o zi de deplasare în interesul desfășurării activității;

k) indemnizațiile și orice alte sume de aceeași natură primite de persoanele fizice care desfășoară o activitate în baza unui statut special prevăzut de lege pe perioada deplasării, respectiv delegării și detașării, în altă localitate, în țară și în alte state, în limitele prevăzute de actele normative speciale aplicabile acestora, precum și cele primite pentru acoperirea cheltuielilor de transport și cazare;

l) sumele primite, potrivit dispozițiilor legale, pentru acoperirea cheltuielilor de mutare în interesul serviciului;

m) indemnizațiile de instalare ce se acordă o singură dată, la încadrarea într-o unitate situată într-o altă localitate decât cea de domiciliu, în primul an de activitate după absolvirea studiilor, în limita unui salariu de bază la angajare, precum și indemnizațiile de instalare și mutare acordate, potrivit legilor speciale, personalului din instituțiile publice, potrivit legii;

n) cheltuielile efectuate de angajatori/plătitori pentru pregătirea profesională și perfecționarea angajaților, administratorilor stabiliți potrivit actului constitutiv, contractului de administrare/mandat și directorilor care își desfășoară activitatea în baza contractului de mandat potrivit legii, astfel cum este prevăzut în raporturile juridice respective, pregătire legată de activitatea desfășurată de persoanele respective pentru angajator/plătitor;

o) costul abonamentelor telefonice și al convorbirilor telefonice, inclusiv cartelele telefonice, efectuate în vederea îndeplinirii sarcinilor de serviciu;

p) avantajele sub forma dreptului la stock options plan, la momentul acordării și la momentul exercitării acestuia;

q) diferența favorabilă dintre dobânda preferențială stabilită prin negociere și dobânda practică pe piață, pentru credite și depozite;

r) tichetele de masă, voucherele de vacanță, tichetele cadou și tichetele de creșă, acordate potrivit legii;

s) următoarele avantaje primite în legătură cu o activitate dependentă:

1. utilizarea în scop personal a vehiculelor pentru care cheltuielile sunt deductibile în cota de 50%, prevăzute la *art. 76 alin. 4 lit. Ț*;

2. cazarea în unități proprii;

3. hrana și drepturile de hrană acordate potrivit legii;

4. hrana acordată de angajatori angajaților, în cazul în care potrivit legislației în materie este interzisă introducerea alimentelor în incinta unității;

5. permisele de călătorie pe orice mijloc de transport, acordate în interes de serviciu;

6. contribuțiile la un fond de pensii facultative potrivit *Legii nr. 204/2006, cu modificările și completările ulterioare*, și cele reprezentând contribuții la scheme de pensii facultative, calificate astfel în conformitate cu legislația privind pensiile facultative de către Autoritatea de Supraveghere Financiară, administrate de către entități autorizate stabilite în state membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European, precum și primele de asigurare voluntară de sănătate conform *Legii nr. 95/2006, republicată*, suportate de angajator pentru angajații proprii, astfel încât la nivelul anului să nu se depășească limitele prevăzute la *art. 76 alin. 4 lit. Ț și t* pentru veniturile neimpozabile, precum și primele aferente asigurărilor de risc profesional;

ș) veniturile acordate la momentul disponibilizării, venitul lunar de completare sau plățile compensatorii, suportate din bugetul asigurărilor de șomaj, potrivit actelor normative care reglementează aceste domenii.

Art. 143 Baza de calcul al contribuției de asigurări sociale datorate pentru persoanele fizice care beneficiază de drepturi bănești lunare ce se suportă din bugetul asigurărilor pentru șomaj, potrivit legii

alin. 1 Pentru persoanele fizice care beneficiază de drepturi bănești lunare ce se suportă din bugetul asigurărilor pentru șomaj prevăzute la *art. 136 lit. d*, baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale datorate bugetului asigurărilor sociale de stat o reprezintă quantumul drepturilor bănești lunare ce se suportă din bugetul asigurărilor pentru șomaj, potrivit legii, respectiv indemnizația de șomaj, cu excepția situațiilor în care potrivit dispozițiilor legale se prevede altfel.

alin. 2 Prevederile *art. 139 alin. 2 și 3*, respectiv cele ale *art. 140* referitoare la plafonarea bazei de calcul al contribuției de asigurări sociale se aplică și în cazul persoanelor prevăzute la *alin. 1*.

alin. 3 Contribuția de asigurări sociale pentru șomerii care beneficiază de indemnizație de șomaj se suportă integral din bugetul asigurărilor pentru șomaj la nivelul cotei stabilite pentru condiții normale de muncă.

alin. 4 Pe perioada în care șomerii beneficiază de concedii medicale și de indemnizații de asigurări sociale de sănătate, cu excepția cazurilor de accident de muncă sau boală profesională, baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale datorate bugetului asigurărilor sociale de stat este suma reprezentând 35% din câștigul salarial mediu brut, prevăzut la *art. 139 alin. 3*, corespunzător numărului zilelor lucrătoare din concediul medical, iar contribuția de asigurări sociale se suportă la nivelul cotei stabilite pentru condiții normale de muncă.

alin. 5 Contribuția de asigurări sociale pentru persoanele care beneficiază de plăți compensatorii acordate potrivit legii din bugetul asigurărilor pentru șomaj se suportă din bugetul asigurărilor pentru șomaj, potrivit legii, la nivelul cotei contribuției individuale de asigurări sociale, cu excepția cazurilor în care, potrivit prevederilor legale, se dispune altfel.

Art. 144 Baza de calcul al contribuției de asigurări sociale datorate pentru persoanele fizice care beneficiază de indemnizații de asigurări sociale de sănătate

Pe perioada în care persoanele fizice prevăzute la *art. 136 lit. e* beneficiază de concedii medicale și de indemnizații de asigurări sociale de sănătate, baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale datorate bugetului asigurărilor sociale de stat este suma reprezentând 35% din câștigul salarial mediu brut, prevăzut la *art. 139 alin. 3*, corespunzător numărului zilelor lucrătoare din concediul medical.

Art. 145 Baza de calcul al contribuției de asigurări sociale datorate pentru persoanele fizice prevăzute la art. 136 lit. f

alin. 1 Pentru persoanele fizice prevăzute la *art. 136 lit. f*, baza lunară de calcul al contribuției individuale de asigurări sociale datorate bugetului asigurărilor sociale de stat o reprezintă:

a) câștigul salarial brut lunar în lei, corespunzător funcției în care personalul român trimis în misiune permanentă în străinătate, de către persoanele juridice din România, este încadrat în țară;

b) ultimul salariu avut înaintea plecării, care nu poate depăși plafonul de 3 salarii de bază minime brute pe țară, în cazul soțului/soției care însoțește personalul trimis în misiune permanentă în străinătate și căruia/căreia i se suspendă raporturile de muncă sau raporturile de serviciu;

c) totalitatea drepturilor salariale corespunzătoare funcției de încadrare în cazul membrilor corpului diplomatic și consular al României, cărora li se suspendă raporturile de muncă ca urmare a participării la cursuri ori alte forme de pregătire în străinătate, pe o durată care depășește 90 de zile calendaristice, precum și în cazul categoriilor de personal trimise în misiune temporară sau permanentă în străinătate, prevăzute prin hotărâre a Guvernului.

alin. 2 Prevederile *art. 139 alin. 2 și 3*, respectiv cele ale *art. 140* referitoare la plafonarea bazei de calcul al contribuției de asigurări sociale se aplică și în cazul persoanelor prevăzute la *art. 136 lit. f*, excepție fiind în cazul soțului/soției care însoțește personalul trimis în misiune permanentă în străinătate, pentru care plafonarea bazei de calcul al contribuției de asigurări sociale se face la 3 salarii de bază minime pe țară.

alin. 3 Salariul de bază minim brut pe țară, prevăzut la *alin. 1 și 2*, este salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată aprobat prin hotărâre a Guvernului.

SECȚIUNEA a 4-a Stabilirea, plata și declararea contribuțiilor de asigurări sociale în cazul persoanelor fizice și juridice care au calitatea de angajatori sau sunt asimilate acestora, instituțiilor prevăzute la art. 136 lit. d - f, precum și în cazul persoanelor fizice care realizează în România venituri din salarii sau asimilate salariilor de la angajatori din alte state

Art. 146 Stabilirea și plata contribuțiilor de asigurări sociale

alin. 1 Persoanele fizice și juridice care au calitatea de angajatori sau sunt asimilate acestora, precum și instituțiile prevăzute la art. 136 lit. d - f au obligația de a calcula și de a reține la sursă contribuțiile individuale de asigurări sociale, precum și obligația de a calcula contribuțiile de asigurări sociale datorate de aceștia, după caz.

alin. 2 Prevederile *alin. 1* se aplică și în cazul persoanelor fizice care realizează în România venituri din salarii sau asimilate salariilor de la angajatori din state care nu intră sub incidența legislației europene aplicabile în domeniul securității sociale, precum și a acordurilor privind sistemele de securitate socială la care România este parte.

alin. 3 Contribuțiile de asigurări sociale individuale calculate și reținute potrivit *alin. 1* se plătesc la bugetul asigurărilor sociale de stat până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei pentru care se plătesc veniturile sau până la data de 25 inclusiv a lunii următoare trimestrului pentru care se datorează, după caz, împreună cu contribuția angajatorului ori a persoanelor asimilate angajatorului datorată potrivit legii.

alin. 4 Prin excepție de la prevederile *alin. 1*, persoanele fizice care realizează în România venituri din salarii sau asimilate salariilor de la angajatori care nu au sediu social, sediu permanent sau reprezentanță în România și care datorează contribuțiile sociale obligatorii pentru salariații lor, potrivit prevederilor legislației europene aplicabile în domeniul securității sociale, precum și a acordurilor privind sistemele de securitate socială la care România este parte, au obligația de a calcula contribuțiile individuale și pe cele ale angajatorului, precum și de a le plăti lunar, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei pentru care se plătesc veniturile, numai dacă există un acord încheiat în acest sens cu angajatorul.

alin. 5 Calculul contribuțiilor de asigurări sociale individuale se realizează prin aplicarea cotei corespunzătoare prevăzute la art. 138 asupra bazelor lunare de calcul prevăzute la art. 139, art. 143 - 145, după caz, în care nu se includ veniturile prevăzute la art. 141 și 142.

alin. 6 În cazul în care din calcul rezultă o bază mai mare decât valoarea a de 5 ori câștigul salarial mediu brut, prevăzut la art. 139 *alin. 3*, cota contribuției individuale de asigurări sociale se va aplica asupra echivalentului a de 5 ori câștigul salarial mediu brut, pe fiecare loc de realizare al venitului.

alin. 7 Calculul contribuțiilor de asigurări sociale datorate de persoanele fizice și juridice care au calitatea de angajatori sau sunt asimilate acestora, precum și de instituțiile prevăzute la art. 136 lit. d - f se realizează prin aplicarea cotelor corespunzătoare prevăzute la art. 138 asupra bazelor de calcul prevăzute la art. 140, art. 143 - 145, după caz, în care nu se includ veniturile prevăzute la art. 141 și 142.

alin. 8 Calculul contribuțiilor de asigurări sociale datorate de persoanele prevăzute la *alin. 2* se realizează de către acestea prin aplicarea cotei corespunzătoare contribuției integrale, rezultată din însumarea cotelor de contribuție individuală cu cea datorată de angajator, în funcție de condițiile de muncă, prevăzută la art. 138, asupra bazei lunare de calcul prevăzute la art. 139, iar în cazul în care din calcul rezultă o bază mai mare decât valoarea a de 5 ori câștigul salarial mediu brut, prevăzut la art. 139 *alin. 3*, cota integrală de contribuție se va aplica asupra echivalentului a de 5 ori câștigul salarial mediu brut. Contribuția se plătește până la data de 25 a lunii următoare celei pentru care se plătesc veniturile.

alin. 9 În cazul în care au fost acordate sume reprezentând salarii sau diferențe de salarii, stabilite în baza unor hotărâri judecătorești rămase definitive și irevocabile/hotărâri judecătorești definitive și executorii, precum și în cazul în care prin astfel de hotărâri s-a dispus reîncadrarea în muncă a unor persoane, în vederea stabilirii prestațiilor acordate de sistemul public de pensii, sumele respective se defalcă pe lunile la care se referă și se utilizează cotele de contribuții de asigurări sociale care erau în vigoare în acea perioadă. Contribuțiile de asigurări sociale datorate potrivit legii se calculează, se rețin la data efectuării plății și se plătesc până la data de 25 a lunii următoare celei în care au fost plătite aceste sume.

alin. 10 În cazul în care au fost acordate cumulativ sume reprezentând indemnizații de șomaj, în vederea stabilirii prestațiilor acordate de sistemul de asigurări sociale, sumele respective se defalcă pe lunile la care se referă și se utilizează cotele de contribuții de asigurări sociale care erau în vigoare în acea

perioadă. Contribuțiile de asigurări sociale datorate potrivit legii se calculează, se rețin la data efectuării plății și se plătesc până la data de 25 a lunii următoare celei în care au fost plătite aceste sume.

alin. 11 Prevederile *alin. 10* se aplică și în cazul indemnizațiilor de asigurări sociale de sănătate dacă aceste sume sunt acordate în termenul prevăzut la *art. 40 din O.U.G. nr. 158/2005*, aprobată cu modificări și completări prin *Legea nr. 399/2006, cu modificările și completările ulterioare*.

Art. 147 Depunerea Declarației privind obligațiile de plată a contribuțiilor sociale, impozitului pe venit și evidența nominală a persoanelor asigurate

alin. 1 Persoanele fizice și juridice care au calitatea de angajatori sau sunt asimilate acestora, instituțiile prevăzute la *art. 136 lit. d - f*, precum și persoanele fizice care realizează în România venituri din salarii sau asimilate salariilor de la angajatori din state care nu intră sub incidența legislației europene aplicabile în domeniul securității sociale, precum și a acordurilor privind sistemele de securitate socială la care România este parte sunt obligate să depună lunar, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei pentru care se plătesc veniturile, Declarația privind obligațiile de plată a contribuțiilor sociale, impozitului pe venit și evidența nominală a persoanelor asigurate.

alin. 2 În situația persoanelor fizice care realizează venituri din activități independente pentru care plătitorul de venit are obligația reținerii la sursă a contribuțiilor sociale, declararea contribuțiilor individuale de asigurări sociale se face de către plătitorul de venit, care în acest caz este asimilat angajatorului, prin depunerea declarației prevăzute la *alin. 1*, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care s-au plătit veniturile.

alin. 3 În cazul în care au fost acordate sume de natura celor prevăzute la *art. 146 alin. 10 și 11*, sume reprezentând salarii sau diferențe de salarii, stabilite în baza unor hotărâri judecătorești rămase definitive și irevocabile/hotărâri judecătorești definitive și executorii, precum și în cazul în care prin astfel de hotărâri s-a dispus reîncadrarea în muncă a unor persoane, în vederea stabilirii prestațiilor acordate de sistemul public de pensii, contribuțiile de asigurări sociale datorate potrivit legii se declară până la data de 25 a lunii următoare celei în care au fost plătite aceste sume, prin depunerea declarațiilor rectificative pentru lunile cărora le sunt aferente sumele respective.

alin. 4 Prin excepție de la prevederile *alin. 1*, plătitorii de venituri din salarii și asimilate salariilor prevăzuți la *art. 80 alin. 2*, în calitate de angajatori sau de persoane asimilate angajatorului, depun trimestrial Declarația privind obligațiile de plată a contribuțiilor sociale, impozitului pe venit și evidența nominală a persoanelor asigurate aferentă fiecărei luni a trimestrului, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare trimestrului.

alin. 5 Depunerea trimestrială a declarației prevăzute la *alin. 1* constă în completarea și depunerea a câte unei declarații pentru fiecare lună din trimestru.

alin. 6 Numărul mediu de salariați se calculează ca medie aritmetică a numărului de salariați din declarațiile prevăzute la *alin. 1* depuse pentru fiecare lună din anul anterior.

alin. 7 Pentru persoanele și entitățile prevăzute la *alin. 4*, venitul total se stabilește pe baza informațiilor din situațiile financiare ale anului anterior.

alin. 8 Persoanele și entitățile prevăzute la *alin. 4* pot opta pentru depunerea Declarației privind obligațiile de plată a contribuțiilor sociale, impozitului pe venit și evidența nominală a persoanelor asigurate în condițiile *alin. 1*, dacă depun declarația privind opțiunea până la data de 31 ianuarie inclusiv.

alin. 9 Persoanele și entitățile prevăzute la *alin. 4* care au optat pentru depunerea declarației în condițiile *alin. 1* pot trece la regimul de declarare prevăzut la *alin. 4* începând cu luna ianuarie a anului pentru care s-a depus opțiunea.

alin. 10 Persoanele și entitățile prevăzute la *alin. 4*, cu excepția persoanelor fizice autorizate, întreprinderilor individuale și persoanelor fizice care exercită profesii libere, precum și a asocierilor fără personalitate juridică constituite între persoane fizice care, potrivit legii, folosesc personal angajat și care se înființează în cursul anului, aplică regimul trimestrial de declarare începând cu anul înființării dacă, odată cu declarația de înregistrare fiscală, declară că în cursul anului estimează un număr mediu de până la 3 salariați exclusiv și, după caz, urmează să realizeze un venit total de până la 100.000 euro.

alin. 11 Ori de câte ori în cursul trimestrului persoanele fizice care realizează venituri din salarii sau asimilate salariilor beneficiază de concedii și indemnizații de asigurări sociale de sănătate sau le încetează calitatea de asigurat, plătitorii de venituri din salarii și asimilate salariilor prevăzuți la *art. 80 alin. 2*, în calitate de angajatori ori de persoane asimilate angajatorului, depun declarația prevăzută la *alin. 1* până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care a intervenit concediul medical sau încetarea

calității de asigurat. În acest caz, declarația/declarațiile aferentă/aferente perioadei rămase din trimestru se depune/se depun până la data de 25 inclusiv a lunii următoare trimestrului. În cazul în care încetarea calității de asigurat are loc în luna a doua a trimestrului, se vor depune atât declarația pentru prima lună a trimestrului, cât și cea pentru luna a doua, urmând ca după încheierea trimestrului să se depună numai declarația pentru luna a treia.

alin. 12 Persoanele fizice care își desfășoară activitatea și obțin venituri sub formă de salarii ca urmare a activității desfășurate la misiunile diplomatice și posturile consulare acreditate în România, precum și la reprezentanțele din România ale persoanelor juridice străine depun declarația prevăzută la *alin. 1* și achită contribuțiile sociale ale angajatorului și cele individuale în cazul în care misiunile și posturile, precum și reprezentanțele respective nu optează pentru îndeplinirea obligațiilor declarative și de plată a contribuțiilor sociale.

alin. 13 Persoanele fizice care realizează venituri din salarii sau asimilate salariilor, care își desfășoară activitatea în România și obțin venituri sub formă de salarii de la angajatori care nu au sediu social, sediu permanent sau reprezentanță în România și care datorează contribuțiile sociale obligatorii pentru salariații lor, potrivit prevederilor legislației europene aplicabile în domeniul securității sociale, precum și ale acordurilor privind sistemele de securitate socială la care România este parte, au obligația să depună declarația prevăzută la *alin. 1* numai dacă există un acord încheiat în acest sens cu angajatorul.

alin. 14 Angajatorii prevăzuți la *alin. 13* au obligația să transmită organului fiscal competent informații cu privire la acordul încheiat cu angajații.

alin. 15 Dacă între angajatorii prevăzuți la *alin. 13* și persoanele fizice care realizează venituri din salarii sau asimilate salariilor nu au fost încheiate acorduri, obligația privind achitarea contribuțiilor sociale datorate de angajatori, reținerea și plata contribuțiilor sociale individuale, precum și depunerea declarației prevăzute la *alin. 1* revine angajatorilor.

alin. 16 Declarația prevăzută la *alin. 1* se depune prin mijloace electronice de transmitere la distanță, pe portalul e-România, iar declarația privind opțiunea prevăzută la *alin. 8* se depune pe suport hârtie, la sediul organului fiscal competent.

alin. 17 Modelul, conținutul, modalitatea de depunere și de gestionare a declarației prevăzute la *alin. 1* sunt reglementate prin ordin comun al ministrului finanțelor publice, al ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice și al ministrului sănătății.

alin. 18 Evidența obligațiilor de plată a contribuțiilor de asigurări sociale datorate de angajatori și asimilații acestora se ține pe baza codului de identificare fiscală, iar cea privind contribuțiile de asigurări sociale individuale, pe baza codului numeric personal sau pe baza numărului de identificare fiscală, după caz.

alin. 19 Declarația prevăzută la *alin. 1* va cuprinde cel puțin:

- a) date de identificare a persoanei fizice sau juridice care depune declarația;
- b) codul numeric personal sau numărul de identificare fiscală atribuit de organul fiscal, după caz;
- c) numele, prenumele și datele privind calitatea de asigurat;
- d) date referitoare la raporturile de muncă și activitatea desfășurată;
- e) date privind condițiile de muncă;
- f) date privind venituri/indemnizații/prestații.

alin. 20 Datele cu caracter personal cuprinse în declarația prevăzută la *alin. 1* sunt prelucrate în condițiile prevăzute de *Legea nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, cu modificările și completările ulterioare*.

alin. 21 Ministerul Afacerilor Interne, prin structurile competente, furnizează gratuit date cu caracter personal necesare punerii în aplicare a prezentului titlu, actualizate, pentru cetățenii români, cetățenii Uniunii Europene și ai statelor membre ale Spațiului Economic European, Confederației Elvețiene și pentru străinii care au înregistrată rezidența/șederea în România.

alin. 22 Conținutul, modalitățile și termenele de transmitere a informațiilor prevăzute la *alin. 20* se stabilesc prin protocoale încheiate, în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, între beneficiarii acestora și Direcția pentru Evidența Persoanelor și Administrarea Bazelor de Date sau Inspectoratul General pentru Imigrări, după caz.

SECȚIUNEA a 5-a Baza de calcul al contribuției de asigurări sociale datorate de persoanele fizice care realizează venituri din activități independente

Art. 148 Baza de calcul al contribuției de asigurări sociale datorate de persoanele fizice care realizează venituri din activități independente și care determină venitul net anual în sistem real și/sau pe baza normelor anuale de venit

alin. 1 Pentru persoanele fizice care realizează venituri din activități independente și care determină venitul net anual în sistem real, baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale, în cazul plăților anticipate cu titlu de contribuții de asigurări sociale, o reprezintă echivalentul a 35% din câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat, prevăzut la *art. 139 alin. 3*, în vigoare în anul pentru care se stabilesc plățile anticipate.

alin. 2 În cazul persoanelor fizice care realizează venituri din activități independente și care determină venitul net anual pe baza normelor anuale de venit, baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale o reprezintă valoarea anuală a normei de venit raportată la numărul de luni în care se desfășoară activitatea și nu poate fi mai mică decât echivalentul reprezentând 35% din câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat, prevăzut la *art. 139 alin. 3*, în vigoare în anul pentru care se stabilesc plățile anticipate, și nici mai mare decât echivalentul a de 5 ori acest câștig.

alin. 3 Pentru persoanele fizice prevăzute la *alin. 1*, baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale se recalculează în anul următor celui de realizare a venitului, în baza declarației privind venitul realizat, și se stabilește ca diferență între venitul brut realizat și cheltuielile efectuate în scopul desfășurării activității independente, exclusiv cheltuielile reprezentând contribuția de asigurări sociale, raportată la numărul de luni în care a fost desfășurată activitatea. Baza lunară de calcul nu poate fi mai mică decât echivalentul reprezentând 35% din câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat, prevăzut la *art. 139 alin. 3*, în vigoare în anul pentru care se efectuează definitivarea contribuției, și nici mai mare decât echivalentul a de 5 ori acest câștig.

alin. 4 Persoanele fizice prevăzute la *alin. 1* și *2* se încadrează în categoria asiguraților obligatoriu în sistemul public de pensii dacă îndeplinesc următoarele condiții, după caz:

a) venitul realizat în anul precedent, rămas după scăderea din venitul brut a cheltuielilor efectuate în scopul desfășurării activității independente, exclusiv cheltuielile reprezentând contribuția de asigurări sociale, raportat la numărul lunilor de activitate din cursul anului, depășește 35% din câștigul salarial mediu brut, în cazul contribuabililor care desfășoară activități impuse în sistem real;

b) venitul lunar estimat a se realiza potrivit *art. 121 alin. 1* depășește 35% din câștigul salarial mediu brut, în cazul contribuabililor care desfășoară activități impuse în sistem real și își încep activitatea în cursul anului fiscal sau în cazul celor care trec de la determinarea venitului net anual pe baza normelor anuale de venit la impozitarea în sistem real;

c) valoarea lunară a normelor de venit, obținută prin raportarea normelor anuale de venit la numărul lunilor de activitate din cursul anului după aplicarea corecțiilor prevăzute la *art. 69*, depășește 35% din câștigul salarial mediu brut, în cazul contribuabililor care în anul fiscal în curs desfășoară activități impuse pe bază de norme de venit.

alin. 5 Persoanele fizice prevăzute la *alin. 1* și *2*, obligate să se asigure în sistemul public de pensii, depun anual la organul fiscal competent, până la data de 31 ianuarie inclusiv a anului pentru care se stabilesc plățile anticipate cu titlu de contribuții de asigurări sociale, declarația privind îndeplinirea condițiilor prevăzute la *alin. 4*.

alin. 6 În cazul contribuabililor prevăzuți la *alin. 1* și *2* care încep o activitate în cursul anului fiscal, declarația prevăzută la *alin. 5* se depune în termen de 30 de zile de la data producerii evenimentului.

alin. 7 Modelul, conținutul, modalitatea de depunere și de gestionare a declarației prevăzute la *alin. 5* se aprobă prin ordin al președintelui A.N.A.F., în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentului cod.

alin. 8 Persoanele fizice prevăzute la *alin. 1* care în anul fiscal precedent au realizat venituri sub nivelul plafonului minim prevăzut la *alin. 3* nu au obligația depunerii declarației prevăzute la *alin. 5* și nu datorează plăți anticipate cu titlu de contribuții de asigurări sociale.

alin. 9 Contribuțiile de asigurări sociale plătite în anul fiscal în care persoanele prevăzute la *alin. 1* au realizat venituri determinate în sistem real sub nivelul plafonului minim prevăzut la *alin. 3* nu se restituie, acestea fiind luate în calcul la stabilirea stagiului de cotizare și la stabilirea punctajului pentru pensionare.

Art. 149 Baza de calcul al contribuției de asigurări sociale datorate de persoanele fizice care realizează venituri din drepturi de proprietate intelectuală pentru care impozitul pe venit se reține la sursă

Pentru persoanele fizice care realizează venituri din drepturi de proprietate intelectuală pentru care impozitul pe venit se reține la sursă, baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale o reprezintă diferența dintre venitul brut și cheltuiala deductibilă prevăzută la *art. 70* și nu poate fi mai mare decât echivalentul a de 5 ori câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat, prevăzut la *art. 139 alin. 3*, în vigoare în luna pentru care se datorează contribuția.

Art. 150 Excepții specifice privind veniturile din activități independente

Persoanele fizice asigurate în sisteme proprii de asigurări sociale, care nu au obligația asigurării în sistemul public de pensii potrivit legii, precum și persoanele care au calitatea de pensionari nu datorează contribuția de asigurări sociale pentru veniturile prevăzute la *art. 137 alin. 1 lit. b*.

SECȚIUNEA a 6-a Stabilirea, plata și declararea contribuției de asigurări sociale pentru veniturile din activități independente

Art. 151 Plăți anticipate cu titlu de contribuții de asigurări sociale

alin. 1 Persoanele fizice care realizează venituri din activități independente, care determină venitul net anual în sistem real și/sau pe baza normelor anuale de venit, sunt obligate să efectueze în cursul anului plăți anticipate cu titlu de contribuții de asigurări sociale care se stabilesc de organul fiscal competent, prin decizie de impunere, pe baza declarației prevăzute la *art. 148 alin. 5*.

alin. 2 În decizia de impunere prevăzută la *alin. 1*, baza de calcul al contribuției de asigurări sociale se evidențiază lunar, iar plata acestei contribuții se efectuează trimestrial, în 4 rate egale, până la data de 25 inclusiv a ultimei luni din fiecare trimestru.

alin. 3 Obligațiile de plată a contribuției de asigurări sociale reprezentând plăți anticipate, determinate prin decizia de impunere prevăzută la *alin. 1*, se stabilesc prin aplicarea cotei de contribuție prevăzute la *art. 138* asupra bazelor de calcul prevăzute la *art. 148 alin. 1 și 2*, după caz.

alin. 4 Cota de contribuție de asigurări sociale pentru contribuabilii prevăzuți la *alin. 1* este cota pentru contribuția individuală, prevăzută la *art. 138*.

alin. 5 Contribuabilii prevăzuți la *alin. 1* pot opta pentru cota integrală de contribuție de asigurări sociale corespunzătoare condițiilor normale de muncă, prevăzută la *art. 138*.

alin. 6 Opțiunea prevăzută la *alin. 5* se exercită prin depunerea unei cereri la organul fiscal competent până la data de 31 ianuarie inclusiv a anului fiscal pentru care se dorește utilizarea cotei integrale de contribuție de asigurări sociale, în cazul contribuabililor care au desfășurat activitate în anul precedent, respectiv în termen de 30 de zile de la începerea activității, în cazul contribuabililor care încep activitatea în cursul anului fiscal.

alin. 7 Opțiunea prevăzută la *alin. 5* este obligatorie pentru contribuabil pentru întreg anul fiscal, inclusiv la regularizarea plăților anticipate, și se consideră reînnoită pentru fiecare an fiscal dacă contribuabilul nu solicită revenirea la cota individuală prin depunerea unei cereri la organul fiscal competent până la data de 31 ianuarie inclusiv a anului fiscal pentru care se dorește revenirea la cota individuală de contribuție de asigurări sociale.

alin. 8 Persoanele prevăzute la *alin. 1* care în cursul anului fiscal își încetează activitatea, nu se mai încadrează în categoria persoanelor care au obligația plății contribuției, precum și cele care intră în suspendare temporară a activității potrivit legislației în materie au obligația de a depune la organul fiscal cererea prevăzută la *art. 121 alin. 10*, în vederea recalculării plăților anticipate.

alin. 9 Persoanele fizice care realizează venituri din drepturi de proprietate intelectuală pentru care impozitul pe venit se reține la sursă datorează contribuții de asigurări sociale individuale în cursul anului, sub forma plăților anticipate, plătitorii de venituri având obligația calculării, reținerii și plății sumelor respective potrivit regulilor prevăzute la *art. 72*.

alin. 10 Pentru persoanele prevăzute la *alin. 9*, obligațiile reprezentând contribuția individuală de asigurări sociale se calculează prin aplicarea cotei individuale de contribuție prevăzute la *art. 138* asupra

veniturilor prevăzute la *art. 149*, se rețin și se plătesc de către plătitorul de venit până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care s-au plătit veniturile, acestea fiind obligații finale.

alin. 11 În cazul persoanelor prevăzute la *alin. 10*, încadrarea în plafonul lunar reprezentând echivalentul a de 5 ori câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat se efectuează de către plătitorul de venituri.

Art. 152 Declaraarea și definitivarea contribuției de asigurări sociale în cazul veniturilor din activități independente

alin. 1 Definitivarea contribuției de asigurări sociale în cazul veniturilor determinate în sistem real se efectuează în baza declarației privind venitul realizat prevăzute la *art. 123*.

alin. 2 Obligațiile anuale de plată a contribuției de asigurări sociale se determină de organul fiscal competent, prin decizie de impunere anuală, pe baza declarației menționate la *alin. 1*, prin aplicarea cotei individuale sau a cotei integrale de contribuție, conform opțiunii exprimate, prevăzute la *art. 138*, asupra bazei de calcul prevăzute la *art. 148 alin. 3*, cu încadrarea acesteia în plafonul minim și maxim.

alin. 3 Diferențele de venit, precum și contribuția de asigurări sociale aferentă, stabilite în plus prin decizia de impunere prevăzută la *alin. 2*, se repartizează pe lunile în care a fost desfășurată activitatea.

alin. 4 Prevederile *alin. 2* se aplică și în cazul persoanelor prevăzute la *art. 148 alin. 8*, al căror venit realizat în anul fiscal pentru care se efectuează definitivarea contribuției de asigurări sociale se încadrează în plafonul minim prevăzut la *art. 148 alin. 3*.

alin. 5 Pentru persoanele prevăzute la *alin. 4*, sumele reprezentând baza de calcul și contribuția de asigurări sociale aferentă, stabilite prin decizia de impunere prevăzută la *alin. 2*, se repartizează pe lunile în care a fost desfășurată activitatea.

alin. 6 Plata contribuției de asigurări sociale stabilite prin decizia de impunere anuală se efectuează în termen de cel mult 60 de zile de la data comunicării deciziei.

alin. 7 Repartizarea diferențelor de contribuție de asigurări sociale stabilite potrivit *alin. 3*, precum și a contribuției de asigurări sociale stabilite potrivit *alin. 5*, care se efectuează în vederea calculării prestațiilor acordate de sistemul public de pensii, conduce la reîntregirea bazei de calcul al contribuției de asigurări sociale și nu determină stabilirea de obligații fiscale accesorii pentru plățile anticipate.

CAPITOLUL III Contribuțiile de asigurări sociale de sănătate datorate bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate

SECȚIUNEA 1 Contribuabilii/Plătitorii de venit la sistemul de asigurări sociale de sănătate

Art. 153 Contribuabilii/Plătitorii de venit la sistemul de asigurări sociale de sănătate

alin. 1 Următoarele persoane au calitatea de contribuabili/plătitori de venit la sistemul de asigurări sociale de sănătate, cu respectarea prevederilor legislației europene aplicabile în domeniul securității sociale, precum și ale acordurilor privind sistemele de securitate socială la care România este parte, după caz:

- a) cetățenii români cu domiciliul în țară;
- b) cetățenii străini și apatrizii care au solicitat și au obținut prelungirea dreptului de ședere temporară ori au domiciliul în România;
- c) cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene, Spațiului Economic European și ai Confederației Elvețiene care nu dețin o asigurare încheiată pe teritoriul altui stat membru care produce efecte pe teritoriul României, care au solicitat și au obținut dreptul de a sta în România pentru o perioadă de peste 3 luni;
- d) persoanele din statele membre ale Uniunii Europene, Spațiului Economic European și Confederația Elvețiană care îndeplinesc condițiile de lucrător frontalier și desfășoară o activitate salariată sau independentă în România și care rezidă în alt stat membru în care se întorc de regulă zilnic ori cel puțin o dată pe săptămână;
- e) pensionarii din sistemul public de pensii care nu mai au domiciliul în România și care își stabilesc reședința pe teritoriul unui stat membru al Uniunii Europene, al unui stat aparținând Spațiului Economic European sau al Confederației Elvețiene, respectiv domiciliul pe teritoriul unui stat cu care România aplică un acord bilateral de securitate socială cu prevederi pentru asigurarea de boală-maternitate, care nu dețin o asigurare încheiată pe teritoriul altui stat membru care produce efecte pe teritoriul României;
- f) persoanele fizice și juridice care au calitatea de angajatori sau sunt asimilate acestora;

g) Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, prin agențiile pentru ocuparea forței de muncă județene și a municipiului București, pentru persoanele care beneficiază de indemnizație de șomaj sau, după caz, de alte drepturi de protecție socială care se acordă din bugetul asigurărilor pentru șomaj, potrivit legii, și pentru care dispozițiile legale prevăd plata contribuției de asigurări sociale de sănătate din bugetul asigurărilor pentru șomaj;

h) Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială, care administrează și gestionează prestațiile sociale acordate de la bugetul de stat, prin agențiile județene pentru prestații sociale, pentru persoanele care beneficiază de indemnizație pentru creșterea copilului în vârstă de până la 2 ani sau, în cazul copilului cu handicap, de până la 3 ani, potrivit *O.U.G. nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor*, aprobată cu modificări prin *Legea nr. 132/2011, cu modificările și completările ulterioare*, precum și pentru persoanele care beneficiază de indemnizație pentru copilul cu handicap cu vârsta cuprinsă între 3 și 7 ani, potrivit *Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare*;

i) Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială, care administrează și gestionează prestațiile sociale acordate de la bugetul de stat, prin agențiile județene pentru prestații sociale, pentru persoanele care beneficiază de ajutor social potrivit *Legii nr. 416/2001 privind venitul minim garantat, cu modificările și completările ulterioare*;

j) Casa Națională de Pensii Publice, prin casele teritoriale de pensii și casele sectoriale de pensii, pentru persoanele care realizează venituri din pensii, precum și pentru persoanele preluate în plata indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă ca urmare a unui accident de muncă sau a unei boli profesionale;

k) entitățile care plătesc venituri din pensii, altele decât cele prevăzute la *lit. j*;

l) Ministerul Justiției, prin unitățile sistemului administrației penitenciare, pentru persoanele care execută o pedeapsă privativă de libertate sau se află în arest preventiv în unitățile penitenciare, precum și pentru persoanele care se află în executarea unei măsuri educative ori de siguranță privative de libertate, respectiv persoanele care se află în perioada de amânare sau de întrerupere a executării pedepsei privative de libertate, dacă nu au venituri;

m) Ministerul Afacerilor Interne, pentru străinii aflați în centrele de cazare în vederea returnării ori expulzării, precum și pentru cei care sunt victime ale traficului de persoane, care se află în timpul procedurilor necesare stabilirii identității și sunt cazați în centrele special amenajate potrivit legii;

n) Secretariatul de Stat pentru Culte, pentru personalul monahal al cultelor recunoscute, dacă nu realizează venituri din muncă, pensie sau din alte surse;

o) autoritățile administrației publice locale, pentru persoanele, cetățeni români, care sunt victime ale traficului de persoane, pentru o perioadă de cel mult 12 luni, dacă nu au venituri.

alin. 2 Persoanele prevăzute la *alin. 1 lit. a - e*, care dețin o asigurare pentru boală și maternitate în sistemul de securitate socială din alt stat membru al Uniunii Europene, Spațiului Economic European și Confederația Elvețiană care produce efecte pe teritoriul României și fac dovada valabilității asigurării, în conformitate cu procedura stabilită prin ordin comun al președintelui A.N.A.F. și al Casei Naționale de Asigurări de Sănătate, nu au calitatea de contribuabil la sistemul de asigurări sociale de sănătate.

Art. 154 Categoriile de persoane fizice exceptate de la plata contribuției de asigurări sociale de sănătate

alin. 1 Următoarele categorii de persoane fizice sunt exceptate de la plata contribuției de asigurări sociale de sănătate:

a) copiii până la vârsta de 18 ani, tinerii de la 18 ani până la vârsta de 26 de ani, dacă sunt elevi, inclusiv absolvenții de liceu, până la începerea anului universitar, dar nu mai mult de 3 luni de la terminarea studiilor, ucenicii sau studenții, precum și persoanele care urmează modulul instruirii individuale, pe baza cererii lor, pentru a deveni soldați sau gradați profesioniști. Dacă realizează venituri din salarii sau asimilate salariilor, venituri din activități independente, venituri din activități agricole, silvicultură și piscicultură, pentru aceste venituri datorează contribuție;

b) tinerii cu vârsta de până la 26 de ani care provin din sistemul de protecție a copilului. Dacă realizează venituri din cele prevăzute la *lit. a* sau sunt beneficiari de ajutor social acordat în temeiul *Legii nr. 416/2001, cu modificările și completările ulterioare*, pentru aceste venituri datorează contribuție;

c) soțul, soția și părinții fără venituri proprii, aflați în întreținerea unei persoane asigurate;

d) persoanele ale căror drepturi sunt stabilite prin Decretul-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicat, cu modificările și completările ulterioare, prin Legea nr. 51/1993 privind acordarea unor drepturi magistraților care au fost înlăturați din justiție pentru considerente politice în perioada anilor 1945 - 1989, cu modificările ulterioare, prin O.G nr. 105/1999 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate de către regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 din motive etnice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 189/2000, cu modificările și completările ulterioare, prin Legea nr. 44/1994 privind veteranii de război, precum și unele drepturi ale invalizilor și văduvelor de război, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin Legea nr. 309/2002 privind recunoașterea și acordarea unor drepturi persoanelor care au efectuat stagiul militar în cadrul Direcției Generale a Serviciului Muncii în perioada 1950 - 1961, cu modificările și completările ulterioare, precum și persoanele prevăzute la art. 3 alin. 1 lit. b pct. 1 din Legea recunoaștinței pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989 și pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004, cu modificările și completările ulterioare, pentru drepturile bănești acordate de aceste legi;

e) persoanele cu handicap, pentru veniturile obținute în baza Legii nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

f) bolnavii cu afecțiuni incluse în programele naționale de sănătate stabilite de Ministerul Sănătății, până la vindecarea respectivei afecțiuni, dacă nu realizează venituri asupra cărora se datorează contribuția;

g) femeile însărcinate și lăuzele, dacă nu realizează venituri asupra cărora se datorează contribuția sau dacă nivelul lunar al acestora este sub valoarea salariului de bază minim brut pe țară. În cazul în care venitul lunar realizat depășește nivelul salariului de bază minim brut pe țară, baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate o reprezintă numai partea de venit care depășește acest nivel.

alin. 2 În cazul persoanelor aflate în situațiile prevăzute la *alin. 1*, cu excepția celor de la *lit. c* și *g*, care realizează venituri asupra cărora datorează contribuția de asigurări sociale de sănătate, iar totalul lunar al acestora este sub nivelul salariului de bază minim brut pe țară, contribuția se datorează asupra venitului realizat.

alin. 3 În vederea încadrării în condițiile privind realizarea de venituri prevăzute la *alin. 1*, Casa Națională de Asigurări de Sănătate transmite A.N.A.F. lista persoanelor fizice înregistrate în Registrul unic de evidență al asiguraților din Platforma informatică din asigurările de sănătate, potrivit prevederilor *art. 224 alin. 1 din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată*. Structura informațiilor și periodicitatea transmiterii acestora se stabilesc prin ordin comun al președintelui A.N.A.F. și al președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate, în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentului cod.

SECȚIUNEA a 2-a Veniturile pentru care se datorează contribuția, cotele de contribuții

Art. 155 Categoriile de venituri supuse contribuțiilor de asigurări sociale de sănătate

alin. 1 Contribuabilii/Plătitorii de venit la sistemul de asigurări sociale de sănătate, prevăzuți la *art. 153*, datorează, după caz, contribuții de asigurări sociale de sănătate pentru următoarele categorii de venituri:

- a) venituri din salarii sau asimilate salariilor, definite conform art. 76;*
- b) venituri din pensii, definite conform art. 99;*
- c) venituri din activități independente, definite conform art. 67;*
- d) venituri din asocierea cu o persoană juridică, contribuabil potrivit titlului II sau III, pentru care sunt aplicabile prevederile art. 125 alin. 7 - 9;*
- e) venituri din cedarea folosinței bunurilor, definite conform art. 83;*
- f) venituri din investiții, definite conform art. 91;*
- g) venituri din activități agricole, silvicultură și piscicultură, definite conform art. 103;*
- h) venituri din alte surse, definite conform art. 114 și 117;*
- i) indemnizații de șomaj;*
- j) indemnizații pentru creșterea copilului;*
- k) ajutorul social acordat potrivit Legii nr. 416/2001, cu modificările și completările ulterioare;*

l) indemnizații pentru incapacitate temporară de muncă drept urmare a unui accident de muncă sau unei boli profesionale.

alin. 2 Pentru veniturile prevăzute la *alin. 1* se datorează contribuții de asigurări sociale de sănătate și în cazul în care acestea sunt realizate de persoanele fizice aflate în situațiile prevăzute la *art. 60*.

Art. 156 Cotele de contribuții de asigurări sociale de sănătate

Cotele de contribuții de asigurări sociale de sănătate sunt următoarele:

- a) 5,5% pentru contribuția individuală;
- b) 5,2% pentru contribuția datorată de angajator.

SECȚIUNEA a 3-a Baza de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate datorate în cazul persoanelor care realizează venituri din salarii sau asimilate salariilor, precum și în cazul persoanelor aflate sub protecția sau în custodia statului

Art. 157 Baza de calcul al contribuției individuale de asigurări sociale de sănătate în cazul persoanelor fizice care realizează venituri din salarii sau asimilate salariilor

alin. 1 Baza lunară de calcul al contribuției individuale de asigurări sociale de sănătate, în cazul persoanelor fizice care realizează venituri din salarii sau asimilate salariilor, în țară și în străinătate, cu respectarea prevederilor legislației europene aplicabile în domeniul securității sociale, precum și a acordurilor privind sistemele de securitate socială la care România este parte, o reprezintă câștigul brut care include:

a) veniturile din salarii, în bani și/sau în natură, obținute în baza unui contract individual de muncă, a unui raport de serviciu sau a unui statut special prevăzut de lege. În situația personalului român trimis în misiune permanentă în străinătate, veniturile din salarii cuprind salariile de bază sau, după caz, soldele funcțiilor de bază corespunzătoare funcțiilor în care persoanele respective sunt încadrate în țară, la care se adaugă, după caz, sporurile și adaosurile care se acordă potrivit legii;

b) indemnizațiile din activități desfășurate ca urmare a unei funcții de demnitate publică, stabilite potrivit legii;

c) indemnizațiile din activități desfășurate ca urmare a unei funcții alese în cadrul persoanelor juridice fără scop patrimonial;

d) solda lunară acordată potrivit legii;

e) remunerația administratorilor societăților, companiilor/societăților naționale și regiilor autonome, desemnați/numiți în condițiile legii, precum și sumele primite de reprezentanții în adunarea generală a acționarilor și în consiliul de administrație;

f) remunerația obținută de directorii cu contract de mandat și de membrii directoratului de la societățile administrate în sistem dualist și ai consiliului de supraveghere, potrivit legii, precum și drepturile convenite managerilor, în baza contractului de management prevăzut de lege;

g) sumele primite de membrii comisiei de cenzori sau comitetului de audit, după caz, precum și sumele primite pentru participarea în consilii, comisii, comitete și altele asemenea;

h) sumele primite de reprezentanții în organisme tripartite, potrivit legii;

i) sumele din profitul net convenite administratorilor societăților, potrivit legii sau actului constitutiv, după caz, precum și participarea la profitul unității pentru managerii cu contract de management, potrivit legii;

j) sumele reprezentând participarea salariaților la profit, potrivit legii;

k) sume reprezentând salarii/solde, diferențe de salarii/solde, stabilite în baza unor hotărâri judecătorești rămase definitive și irevocabile/hotărâri judecătorești definitive și executorii;

l) indemnizațiile lunare plătite conform legii de angajatori pe perioada de neconcurență, stabilite conform contractului individual de muncă;

m) indemnizațiile și orice alte sume de aceeași natură, altele decât cele acordate pentru acoperirea cheltuielilor de transport și cazare, primite de salariați, potrivit legii, pe perioada delegării/detașării, după caz, în altă localitate, în țară și în străinătate, în interesul serviciului, pentru partea care depășește plafonul neimpozabil stabilit astfel:

◆ în țară, 2,5 ori nivelul legal stabilit pentru indemnizație, prin hotărâre a Guvernului pentru personalul autorităților și instituțiilor publice;

◆◆ în străinătate, 2,5 ori nivelul legal stabilit pentru diurnă prin hotărâre a Guvernului pentru personalul român trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar;

n) indemnizațiile și orice alte sume de aceeași natură, altele decât cele acordate pentru acoperirea cheltuielilor de transport și cazare, primite de salariații care au stabilite raporturi de muncă cu angajatori din străinătate, pe perioada delegării/detașării, după caz, în România, în interesul serviciului, pentru partea care depășește plafonul neimpozabil stabilit la nivelul legal pentru diurna acordată personalului român trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar, prin hotărâre a Guvernului, corespunzător țării de rezidență a angajatorului, de care ar beneficia personalul din instituțiile publice din România dacă s-ar deplasa în țara respectivă, cu respectarea prevederilor legislației europene aplicabile în domeniul securității sociale, precum și a acordurilor privind sistemele de securitate socială la care România este parte;

o) indemnizațiile și orice alte sume de aceeași natură, altele decât cele acordate pentru acoperirea cheltuielilor de transport și cazare primite pe perioada deplasării, în altă localitate, în țară și în străinătate, în interesul desfășurării activității, astfel cum este prevăzut în raportul juridic, de către administratorii stabiliți potrivit actului constitutiv, contractului de administrare/mandat, de către directorii care își desfășoară activitatea în baza contractului de mandat potrivit legii, de către membrii directoratului de la societățile administrate în sistem dualist și ai consiliului de supraveghere, potrivit legii, precum și de către manageri, în baza contractului de management prevăzut de lege, pentru partea care depășește plafonul neimpozabil stabilit astfel:

◆ în țară, 2,5 ori nivelul legal stabilit pentru indemnizație, prin hotărâre a Guvernului pentru personalul autorităților și instituțiilor publice;

◆◆ în străinătate, 2,5 ori nivelul legal stabilit pentru diurnă prin hotărâre a Guvernului pentru personalul român trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar;

p) indemnizațiile și orice alte sume de aceeași natură, altele decât cele acordate pentru acoperirea cheltuielilor de transport și cazare, primite pe perioada deplasării în România, în interesul desfășurării activității, de către administratori sau directori, care au raporturi juridice stabilite cu entități din străinătate, astfel cum este prevăzut în raporturile juridice respective, pentru partea care depășește plafonul neimpozabil stabilit la nivelul legal pentru diurna acordată personalului român trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar, prin hotărâre a Guvernului, corespunzător țării de rezidență a entității, de care ar beneficia personalul din instituțiile publice din România dacă s-ar deplasa în țara respectivă;

q) remunerația primită de președintele asociației de proprietari sau de alte persoane, în baza contractului de mandat, potrivit legii, privind înființarea, organizarea și funcționarea asociațiilor de proprietari;

r) ajutoarele și plățile compensatorii care se acordă, conform legii, personalului militar, polițiștilor și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, la trecerea în rezervă sau direct în retragere, respectiv la încetarea raporturilor de serviciu, care îndeplinesc condițiile pentru pensionare, din domeniul apărării naționale, ordinii publice și securității naționale;

s) ajutoarele și plățile compensatorii care se acordă, conform legii, personalului militar, polițiștilor și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, la trecerea în rezervă sau direct în retragere, respectiv la încetarea raporturilor de serviciu, care nu îndeplinesc condițiile pentru pensionare, din domeniul apărării naționale, ordinii publice și securității naționale;

ș) veniturile reprezentând plăți compensatorii suportate de angajator potrivit contractului colectiv sau individual de muncă.

alin. 2 Nu se cuprind în baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate sumele prevăzute la *art. 142*.

alin. 3 Pentru veniturile realizate începând cu data de 1 ianuarie 2017, în situația în care totalul veniturilor prevăzute la *alin. 1* este mai mare decât valoarea a de 5 ori câștigul salarial mediu brut prevăzut la *art. 139 alin. 3*, contribuția individuală de asigurări sociale de sănătate se calculează în limita acestui plafon.

Art. 158 Baza de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate datorate de angajatori sau de persoane asimilate acestora prevăzute la art. 153 alin. 1 lit. f

alin. 1 Pentru persoanele prevăzute la *art. 153 alin. 1 lit. f*, baza lunară de calcul pentru contribuția de asigurări sociale de sănătate o reprezintă suma câștigurilor brute prevăzute la *art. 157* asupra cărora se datorează contribuția individuală.

alin. 2 În baza lunară de calcul pentru contribuția de asigurări sociale de sănătate se includ și următoarele venituri:

a) indemnizațiile de incapacitate temporară de muncă, acordate în baza *O.U.G.nr. 158/2005*, aprobată cu modificări și completări prin *Legea nr. 399/2006*, cu modificările și completările ulterioare, numai pentru zilele suportate de angajator;

b) indemnizațiile de incapacitate temporară de muncă, acordate în baza *Legii nr. 346/2002 privind asigurarea pentru accidente de muncă și boli profesionale, republicată*, numai pentru zilele suportate de angajator.

Art. 159 Prevederi specifice privind contribuția individuală de asigurări sociale de sănătate

alin. 1 Se datorează contribuție individuală de asigurări sociale de sănătate pentru indemnizațiile de incapacitate temporară de muncă, ca urmare a unui accident de muncă sau a unei boli profesionale, acordate persoanelor fizice care realizează venituri din salarii sau asimilate salariilor, în baza *Legii nr. 346/2002, republicată*.

alin. 2 Contribuția individuală de asigurări sociale de sănătate prevăzută la *alin. 1* se stabilește prin aplicarea cotei prevăzute de lege asupra indemnizației pentru incapacitate de muncă și se suportă de către angajatori sau persoanele asimilate acestora ori din fondul de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale, constituit în condițiile legii, după caz.

alin. 3 Angajatorii sau persoanele asimilate acestora vor reține din contribuția datorată fondului de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale sumele calculate potrivit *alin. 2*.

Art. 160 Baza de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate datorate de persoanele fizice cu venituri din pensii și de cele care primesc indemnizații pentru incapacitate temporară de muncă ca urmare a unui accident de muncă sau a unei boli profesionale

alin. 1 Pentru persoanele fizice cu venituri din pensii baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate o reprezintă numai partea de venit care depășește valoarea unui punct de pensie, stabilit pentru anul fiscal respectiv.

alin. 2 Pentru persoanele fizice preluate în plată de către Casa Națională de Pensii Publice, prin casele teritoriale de pensii, și de către casele sectoriale de pensii, baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate o reprezintă quantumul indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă ca urmare a unui accident de muncă sau a unei boli profesionale.

alin. 3 Pentru veniturile realizate începând cu data de 1 ianuarie 2017, în situația în care veniturile bază de calcul prevăzute la *alin. 1* și *2* depășesc valoarea a de 5 ori câștigul salarial mediu brut prevăzut la *art. 139 alin. 3*, contribuția individuală de asigurări sociale de sănătate se calculează în limita acestui plafon.

Art. 161 Baza de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate datorate pentru persoanele fizice care beneficiază de drepturi bănești lunare ce se suportă din bugetul asigurărilor pentru șomaj, potrivit legii

alin. 1 Pentru persoanele fizice care beneficiază de drepturi bănești lunare ce se suportă din bugetul asigurărilor pentru șomaj, prevăzute la *art. 153 alin. 1 lit. g*, baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate o reprezintă quantumul drepturilor bănești lunare ce se suportă din bugetul asigurărilor pentru șomaj, potrivit legii, respectiv indemnizația de șomaj, cu excepția situațiilor în care potrivit dispozițiilor legale se prevede altfel. Contribuția se suportă de la bugetul asigurărilor pentru șomaj și reprezintă contribuția individuală de asigurări sociale de sănătate.

alin. 2 Pentru veniturile realizate începând cu data de 1 ianuarie 2017, în situația în care venitul bază de calcul prevăzut la *alin. 1* depășește valoarea a de 5 ori câștigul salarial mediu brut prevăzut la *art. 139 alin. 3*, contribuția individuală de asigurări sociale de sănătate se calculează în limita acestui plafon.

Art. 162 Baza de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate datorate pentru persoanele fizice care beneficiază de indemnizație pentru creșterea copilului în vârstă de până la 2 ani sau, în cazul copilului cu handicap, de până la 3 ani, precum și pentru persoanele care beneficiază de indemnizație pentru copilul cu handicap cu vârsta cuprinsă între 3 și 7 ani

alin. 1 Pentru persoanele fizice care beneficiază de indemnizație pentru creșterea copilului în vârstă de până la 2 ani sau, în cazul copilului cu handicap, de până la 3 ani, precum și pentru persoanele care beneficiază de indemnizație pentru copilul cu handicap cu vârsta cuprinsă între 3 și 7 ani, baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate o reprezintă indemnizația pentru creșterea copilului. Contribuția se suportă de la bugetul de stat.

alin. 2 Pentru veniturile realizate începând cu data de 1 ianuarie 2017, în situația în care venitul bază de calcul prevăzut la **alin. 1** depășește valoarea a de 5 ori câștigul salarial mediu brut prevăzut la **art. 139 alin. 3**, contribuția individuală de asigurări sociale de sănătate se calculează în limita acestui plafon.

Art. 163 Baza de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate datorate pentru persoanele fizice care beneficiază de ajutor social

Pentru persoanele fizice care beneficiază de ajutor social, baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate o reprezintă ajutorul social acordat. Contribuția se suportă de la bugetul de stat.

Art. 164 Baza de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate datorate pentru persoanele fizice care execută o pedeapsă privativă de libertate sau se află în arest preventiv, precum și pentru persoanele fizice care se află în executarea unei măsuri educative ori de siguranță privative de libertate, respectiv persoanele care se află în perioada de amânare sau de întrerupere a executării pedepsei privative de libertate, dacă nu au venituri

Pentru persoanele fizice care execută o pedeapsă privativă de libertate sau se află în arest preventiv, precum și pentru persoanele fizice care se află în executarea unei măsuri educative ori de siguranță privative de libertate, respectiv persoanele fizice care se află în perioada de amânare sau de întrerupere a executării pedepsei privative de libertate, dacă nu au venituri, baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate o reprezintă valoarea a două salarii minime brute pe țară. Contribuția se suportă de la bugetul de stat.

Art. 165 Baza de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate datorate pentru străinii aflați în centrele de cazare în vederea returnării ori expulzării, precum și pentru cei care sunt victime ale traficului de persoane, care se află în timpul procedurilor necesare stabilirii identității și sunt cazați în centrele special amenajate potrivit legii

Pentru străinii aflați în centrele de cazare în vederea returnării ori expulzării, precum și pentru cei care sunt victime ale traficului de persoane, care se află în timpul procedurilor necesare stabilirii identității și sunt cazați în centrele special amenajate potrivit legii, baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate o reprezintă valoarea a două salarii minime brute pe țară. Contribuția se suportă de la bugetul de stat.

Art. 166 Baza de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate datorate pentru personalul monahal al cultelor recunoscute, dacă nu realizează venituri din muncă, pensie sau din alte surse

Pentru personalul monahal al cultelor recunoscute, dacă nu realizează venituri din muncă, pensie sau din alte surse, baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate o reprezintă valoarea a două salarii minime brute pe țară. Contribuția se suportă de la bugetul de stat.

Art. 167 Baza de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate datorate pentru persoanele, cetățeni români, care sunt victime ale traficului de persoane

Pentru persoanele, cetățeni români, care sunt victime ale traficului de persoane, baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate o reprezintă valoarea a două salarii minime brute pe țară. Contribuția se suportă de la bugetul de stat.

SECȚIUNEA a 4-a Stabilirea, plata și declararea contribuțiilor de asigurări sociale de sănătate în cazul veniturilor din salarii și asimilate salariilor, veniturilor din pensii, în cazul veniturilor obținute de persoanele fizice aflate sub protecția sau în custodia statului, precum și în cazul persoanelor fizice care realizează în România venituri din salarii sau asimilate salariilor de la angajatori din alte state

Art. 168 Stabilirea și plata contribuțiilor de asigurări sociale de sănătate

alin. 1 Persoanele fizice și juridice care au calitatea de angajatori sau sunt asimilate acestora, precum și instituțiile prevăzute la **art. 153 alin. 1 lit. g - o** au obligația de a calcula și de a reține la sursă contribuțiile individuale de asigurări sociale de sănătate, precum și obligația de a calcula contribuțiile de asigurări sociale de sănătate datorate de aceștia, după caz.

alin. 2 Prevederile **alin. 1** se aplică și în cazul persoanelor fizice care realizează în România venituri din salarii sau asimilate salariilor de la angajatori din state care nu intră sub incidența legislației europene aplicabile în domeniul securității sociale și a acordurilor privind sistemele de securitate socială la care România este parte.

alin. 3 Contribuțiile de asigurări sociale de sănătate individuale calculate și reținute potrivit *alin. 1* se plătesc, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei pentru care se plătesc veniturile sau până la data de 25 inclusiv a lunii următoare trimestrului pentru care se datorează, după caz, împreună cu contribuția angajatorului ori a persoanelor asimilate angajatorului datorată potrivit legii.

alin. 4 Prin derogare de la prevederile *alin. 1*, persoanele fizice care își desfășoară activitatea în România și obțin venituri sub formă de salarii de la angajatori care nu au sediu social, sediu permanent sau reprezentanță în România și care datorează contribuțiile sociale obligatorii pentru salariații lor, potrivit prevederilor legislației europene aplicabile în domeniul securității sociale, precum și a acordurilor privind sistemele de securitate socială la care România este parte, au obligația de a calcula și de a reține contribuțiile individuale și pe cele ale angajatorului, precum și de a le plăti lunar, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei pentru care se plătesc veniturile, numai dacă există un acord încheiat în acest sens cu angajatorul.

alin. 5 Calculul contribuțiilor de asigurări sociale de sănătate individuale se realizează prin aplicarea cotei prevăzute la *art. 156 lit. a* asupra bazelor lunare de calcul menționate la *art. 157, art. 160 - 167*, după caz.

alin. 6 Calculul contribuțiilor de asigurări sociale de sănătate datorate de angajatori sau persoane asimilate acestora se realizează prin aplicarea cotei prevăzute la *art. 156 lit. b* asupra bazei lunare de calcul prevăzute la *art. 158*, cu respectarea prevederilor specifice prevăzute la *art. 159*.

alin. 7 În cazul în care au fost acordate sume reprezentând salarii/solde sau diferențe de salarii/solde și pensii sau diferențe de pensii, stabilite în baza unor hotărâri judecătorești rămase definitive și irevocabile/hotărâri judecătorești definitive și executorii, precum și în cazul în care prin astfel de hotărâri s-a dispus reîncadrarea în muncă a unor persoane, sumele respective se defalcă pe lunile la care se referă și se utilizează cotele de contribuții de asigurări sociale de sănătate care erau în vigoare în acea perioadă. Contribuțiile de asigurări sociale de sănătate datorate potrivit legii se calculează, se rețin la data efectuării plății și se plătesc până la data de 25 a lunii următoare celei în care au fost plătite aceste sume.

alin. 8 Calculul contribuțiilor de asigurări sociale de sănătate datorate de persoanele care realizează în România venituri din salarii sau asimilate salariilor de la angajatori din state care nu intră sub incidența legislației europene aplicabile în domeniul securității sociale, precum și a acordurilor privind sistemele de securitate socială la care România este parte se realizează de către acestea, prin aplicarea cotei integrale de contribuție rezultate din însumarea cotei individuale cu cea datorată de angajator prevăzute la *art. 156*, asupra bazei lunare de calcul prevăzute la *art. 157*. Contribuția se plătește până la data de 25 a lunii următoare celei pentru care se plătesc veniturile.

alin. 9 Calculul contribuției de asigurări sociale de sănătate datorate de persoanele fizice care realizează venituri din pensii care depășesc, lunar, valoarea unui punct de pensie stabilit pentru anul fiscal respectiv, provenite dintr-un alt stat, cu respectarea prevederilor legislației europene aplicabile în domeniul securității sociale, precum și a acordurilor privind sistemele de securitate socială la care România este parte, se realizează de către organul fiscal competent în baza declarației specifice prevăzute la *art. 130 alin. 4* sau a declarației privind venitul estimat prevăzute la *art. 120*, după caz.

alin. 10 În cazul în care au fost acordate cumulativ sume reprezentând ajutor social, indemnizații de șomaj, venituri din pensii, precum și indemnizații pentru creșterea copilului în vârstă de până la 2 ani sau, în cazul copilului cu handicap, de până la 3 ani, precum și pentru persoanele care beneficiază de indemnizații pentru copilul cu handicap cu vârsta cuprinsă între 3 și 7 ani, sumele respective se defalcă pe lunile la care se referă și se utilizează cotele de contribuții de asigurări sociale de sănătate care erau în vigoare în acea perioadă. Contribuțiile de asigurări sociale de sănătate datorate potrivit legii se calculează, se rețin la data efectuării plății și se plătesc până la data de 25 a lunii următoare celei în care au fost plătite aceste sume.

Art. 169 Depunerea declarațiilor

alin. 1 Persoanele fizice și juridice care au calitatea de angajatori sau persoanele asimilate acestora, instituțiile prevăzute la *art. 153 alin. 1 lit. g - o*, precum și persoanele care realizează în România venituri din salarii sau asimilate salariilor de la angajatori din state care nu intră sub incidența legislației europene aplicabile în domeniul securității sociale, precum și a acordurilor privind sistemele de securitate socială la care România este parte sunt obligate să depună lunar, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei pentru care se plătesc veniturile, declarația prevăzută la *art. 147 alin. 1*.

alin. 2 În situația persoanelor fizice care realizează venituri din activități independente, din asocieri fără personalitate juridică sau din cedarea folosinței bunurilor, pentru care plătitorul de venit are obligația reținerii la sursă a contribuției de asigurări sociale de sănătate, declararea contribuției se face de către plătitorul de venit prin depunerea declarației prevăzute la *art. 147 alin. 1* până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care s-au plătit veniturile.

alin. 3 În cazul în care au fost acordate sume de natura celor prevăzute la *art. 168 alin. 10*, sume reprezentând salarii/solde sau diferențe de salarii/solde și pensii sau diferențe de pensii, stabilite în baza unor hotărâri judecătorești rămase definitive și irevocabile/hotărâri judecătorești definitive și executorii, precum și în cazul în care prin astfel de hotărâri s-a dispus reîncadrarea în muncă a unor persoane, contribuțiile de asigurări sociale de sănătate datorate potrivit legii se declară până la data de 25 a lunii următoare celei în care au fost plătite aceste sume, prin depunerea declarațiilor rectificative pentru lunile cărora le sunt aferente sumele respective.

alin. 4 Prevederile *art. 147 alin. 4 - 22* sunt aplicabile în mod corespunzător.

alin. 5 Persoanele fizice care realizează venituri din pensii provenite dintr-un alt stat, cu respectarea prevederilor legislației europene aplicabile în domeniul securității sociale, precum și a acordurilor privind sistemele de securitate socială la care România este parte, au obligația ca în termen de 30 de zile de la data încadrării în această categorie de persoane să declare la organul fiscal competent venitul lunar din pensie, prin depunerea declarației privind venitul estimat prevăzute la *art. 120*.

alin. 6 Pentru încadrarea persoanelor fizice prevăzute la *alin. 5* în categoria persoanelor care realizează venituri din pensii care depășesc, lunar, valoarea unui punct de pensie stabilit pentru anul fiscal respectiv, organul fiscal utilizează cursul de schimb al pieței valutare, comunicat de Banca Națională a României, din ziua precedentă depunerii declarației privind venitul estimat.

alin. 7 Persoanele fizice prevăzute la *alin. 6* sunt obligate să efectueze în cursul anului plăți anticipate cu titlu de contribuții de asigurări sociale de sănătate care se stabilesc de organul fiscal competent, prin decizie de impunere, pe baza declarației de venit estimat sau a declarației privind venitul realizat, după caz, cu respectarea regulilor prevăzute la *art. 121*. Baza de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate se evidențiază lunar în decizia de impunere, iar plata se efectuează trimestrial, în 4 rate egale, până la data de 25 inclusiv a ultimei luni din fiecare trimestru.

alin. 8 Obligațiile anuale de plată a contribuției de asigurări sociale de sănătate datorate de persoanele menționate la *alin. 6* se determină de organul fiscal competent, prin decizie de impunere anuală, pe baza declarației specifice prevăzute la *art. 130 alin. 4*. Baza de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate se evidențiază lunar în decizia de impunere.

alin. 9 Sumele de plată stabilite prin decizia de impunere anuală se plătesc în termen de cel mult 60 de zile de la data comunicării deciziei de impunere, iar cele achitate în plus se compensează sau se restituie potrivit prevederilor Codului de procedură fiscală.

alin. 10 Deciziile de impunere, prevăzute la *alin. 7* și *8*, se emit la termenul și în forma stabilite prin ordin al președintelui A.N.A.F.

SECȚIUNEA a 5-a Baza de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate datorate de persoanele fizice care realizează venituri din activități independente, din activități agricole, silvicultură, piscicultură, din asocieri fără personalitate juridică, precum și din cedarea folosinței bunurilor

Art. 170 Baza de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate datorate de persoanele fizice care realizează venituri din activități independente și care determină venitul net anual în sistem real și/sau pe baza normelor anuale de venit

alin. 1 Pentru persoanele fizice care realizează venituri din activități independente și care determină venitul net anual în sistem real și/sau pe baza normelor anuale de venit, baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate este diferența pozitivă dintre venitul brut și cheltuielile efectuate în scopul desfășurării activității independent, exclusiv cheltuielile reprezentând contribuția de asigurări sociale de sănătate sau valoarea anuală a normei de venit, după caz, raportată la numărul de luni în care a fost desfășurată activitatea pe fiecare sursă de venit.

alin. 2 Pentru veniturile realizate începând cu data de 1 ianuarie 2017, baza lunară de calcul prevăzută la *alin. 1* nu poate fi mai mare decât valoarea a de 5 ori câștigul salarial mediu brut prevăzut la *art. 139 alin. 3*, în vigoare în anul pentru care se stabilește contribuția.

Art. 171 Baza de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate datorate de persoanele fizice care realizează venituri din drepturi de proprietate intelectuală pentru care impozitul pe venit se reține la sursă, precum și din asocierea cu o persoană juridică, contribuabil potrivit titlului II sau III, pentru care sunt aplicabile prevederile art. 125 alin. 7 - 9

alin. 1 Pentru persoanele fizice care realizează venituri din drepturi de proprietate intelectuală, pentru care impozitul pe venit se reține la sursă, baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate o reprezintă diferența dintre venitul brut și cheltuiala deductibilă prevăzută la art. 70.

alin. 2 Pentru persoanele fizice care realizează venituri din asocierea cu o persoană juridică, contribuabil potrivit titlului II sau III, baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate o reprezintă venitul din asociere.

alin. 3 Pentru veniturile realizate începând cu data de 1 ianuarie 2017, bazele lunare de calcul prevăzute la alin. 1 și 2 nu pot fi mai mari decât valoarea a de 5 ori câștigul salarial mediu brut prevăzut la art. 139 alin. 3, în vigoare în luna pentru care se datorează contribuția.

alin. 4 În anul 2016, persoanele care realizează venituri din drepturi de proprietate intelectuală nu datorează contribuție de asigurări sociale de sănătate pentru aceste venituri, dacă realizează venituri de natura celor menționate la art. 155 alin. 1 lit. a - d, g, i - l, cu excepția veniturilor din drepturi de proprietate intelectuală.

Art. 172 Baza de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate datorate de persoanele fizice care realizează venituri din activități agricole, silvicultură și piscicultură

alin. 1 Pentru persoanele fizice care realizează venituri din activitățile agricole prevăzute la art. 103 alin. 1, baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate reprezintă valoarea anuală a normei de venit, determinată potrivit prevederilor art. 106, raportată la numărul de luni în care s-a desfășurat activitatea.

alin. 2 Pentru persoanele fizice care realizează venituri de natura celor prevăzute la art. 104, baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate reprezintă diferența pozitivă dintre venitul brut și cheltuielile efectuate în scopul desfășurării activității, exclusiv cheltuielile reprezentând contribuția de asigurări sociale de sănătate, raportată la numărul de luni în care s-a desfășurat activitatea.

alin. 3 Pentru veniturile realizate începând cu data de 1 ianuarie 2017, bazele lunare de calcul prevăzute la alin. 1 și 2 nu pot fi mai mari decât valoarea a de 5 ori câștigul salarial mediu brut prevăzut la art. 139 alin. 3, în vigoare în luna pentru care se datorează contribuția.

Art. 173 Baza de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate datorate de persoanele fizice care realizează venituri din cedarea folosinței bunurilor

alin. 1 Baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate pentru persoanele fizice care realizează venituri din cedarea folosinței bunurilor, cu excepția celor care realizează venituri din arendarea bunurilor agricole în regim de reținere la sursă a impozitului, este diferența dintre venitul brut și cheltuiala deductibilă determinată prin aplicarea cotei de 40% asupra venitului brut, diferența pozitivă dintre venitul brut și cheltuielile efectuate în scopul realizării acestor venituri, exclusiv cheltuielile reprezentând contribuția de asigurări sociale de sănătate, sau valoarea anuală a normei de venit, după caz, raportată la numărul de luni din anul fiscal prevăzut în contractul încheiat între părți, și nu poate fi mai mare decât valoarea a de 5 ori câștigul salarial mediu brut prevăzut la art. 139 alin. 3, în vigoare în anul pentru care se stabilește contribuția.

alin. 2 Baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate pentru persoanele fizice care realizează venituri din arendarea bunurilor agricole în regim de reținere la sursă a impozitului este diferența dintre venitul brut și cheltuiala deductibilă determinată prin aplicarea cotei de 40% asupra venitului brut și nu poate fi mai mare decât valoarea a de 5 ori câștigul salarial mediu brut prevăzut la art. 139 alin. 3, în vigoare în anul pentru care se stabilește contribuția.

SECȚIUNEA a 6-a Stabilirea, plata și declararea contribuției de asigurări sociale de sănătate pentru veniturile din activități independente, din activități agricole, silvicultură, piscicultură, din asocieri fără personalitate juridică, precum și din cedarea folosinței bunurilor

Art. 174 Plăți anticipate cu titlu de contribuții de asigurări sociale de sănătate

alin. 1 Următoarele categorii de persoane au obligația de a efectua plăți anticipate cu titlu de contribuții de asigurări sociale de sănătate:

a) persoanele fizice care realizează venituri din activități independente prevăzute la art. 68 și 69;

b) persoanele fizice care realizează venituri din agricultură, silvicultură, piscicultură prevăzute la *art. 104*;

c) persoanele fizice care realizează venituri din cedarea folosinței bunurilor, cu excepția veniturilor din arendă;

d) plătitorii de venituri pentru persoanele fizice care realizează venituri din drepturi de proprietate intelectuală, din asocierea cu o persoană juridică contribuabil potrivit *titlului II* sau *III*, precum și din arendarea bunurilor agricole, impozitate în regim de reținere la sursă.

alin. 2 Persoanele fizice prevăzute la *alin. 1 lit. a - c* sunt obligate să efectueze în cursul anului plăți anticipate cu titlu de contribuții de asigurări sociale de sănătate care se stabilesc de organul fiscal competent, prin decizie de impunere, pe fiecare sursă de venit, pe baza declarației de venit estimat/norma de venit sau a declarației privind venitul realizat, după caz, cu respectarea regulilor prevăzute la *art. 121*.

alin. 3 Pentru persoanele fizice prevăzute la *alin. 2*, cu excepția celor care realizează venituri din închirierea camerelor, situate în locuințe proprietate personală, în scop turistic, menționați la *art. 88 alin. 3*, baza de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate prevăzute în decizia de impunere se evidențiază lunar, iar plata se efectuează trimestrial, în 4 rate egale, până la data de 25 inclusiv a ultimei luni din fiecare trimestru.

alin. 4 În decizia de impunere prevăzută la *alin. 2*, baza de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate pentru persoanele fizice care realizează venituri din închirierea camerelor, situate în locuințe proprietate personală, având o capacitate de cazare în scop turistic cuprinsă între una și 5 camere inclusiv, stabilite pe bază de normă anuală de venit sau care optează pentru determinarea venitului în sistem real, precum și pentru cei care închiriază în scop turistic, în cursul anului, un număr mai mare de 5 camere de închiriat în locuințe proprietate personală, menționați la *art. 88 alin. 3*, se evidențiază lunar, iar plata se efectuează în două rate egale, până la data de 25 iulie inclusiv și 25 noiembrie inclusiv.

alin. 5 Plățile anticipate cu titlu de contribuții de asigurări sociale de sănătate datorate potrivit *alin. 2* se determină prin aplicarea cotei prevăzute la *art. 156 lit. a* asupra bazelor de calcul prevăzute la *art. 170 - 173*, după caz.

alin. 6 În cazul în care, în cursul anului fiscal, persoanele prevăzute la *alin. 2* își încetează activitatea, precum și cei care intră în suspendare temporară a activității potrivit legislației în materie, sunt aplicabile prevederile *art. 121 alin. 10* referitoare la recalcularea plăților anticipate.

alin. 7 Persoanele prevăzute la *alin. 1 lit. d* au obligația calculării, reținerii și plății sumelor respective cu respectarea prevederilor *art. 72, 73, art. 84 alin. 4 - 9* și *art. 125 alin. 7 - 9*, după caz.

alin. 8 Contribuția individuală de asigurări sociale de sănătate datorată potrivit *alin. 7* se calculează prin aplicarea cotei de contribuție prevăzute la *art. 156 lit. a* asupra bazelor de calcul prevăzute la *art. 171* și *art. 173 alin. 2*, după caz, se reține și se plătește de către plătitorul de venit până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care au fost plătite veniturile.

alin. 9 În cazul persoanelor fizice care realizează venituri din agricultură prevăzute la *art. 103 alin. 1*, obligațiile de plată ale contribuției de asigurări sociale de sănătate se determină pe baza declarației prevăzute la *art. 107 alin. 2*, prin aplicarea cotei prevăzute la *art. 156 lit. a* asupra bazei de calcul prevăzute la *art. 172 alin. 1*. Baza de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate se evidențiază lunar în decizia de impunere prevăzută la *art. 107 alin. 5*, iar plata se efectuează în două rate egale, până la data de 25 octombrie inclusiv și 15 decembrie inclusiv.

Art. 175 Declararea și definitivarea contribuției de asigurări sociale de sănătate

alin. 1 Veniturile care reprezintă baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate sunt cele din declarația de venit estimat/norma de venit prevăzută la *art. 120* sau din declarația privind venitul realizat prevăzută la *art. 122*, după caz.

alin. 2 Pentru anul fiscal 2016, obligațiile anuale de plată a contribuției de asigurări sociale de sănătate se determină de organul fiscal competent, prin decizie de impunere anuală pe fiecare sursă de venit, pe baza declarațiilor menționate la *alin. 1*, prin aplicarea cotei prevăzute la *art. 156 lit. a* asupra bazelor de calcul prevăzute la *art. 170 - 173*, după caz, la determinarea cărora nu se iau în considerare pierderile fiscale anuale. Baza de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate se evidențiază lunar în decizia de impunere. Baza lunară de calcul astfel evidențiată nu poate fi mai mică decât un salariu de bază minim brut pe țară, dacă venitul pentru care se calculează contribuția este singurul realizat.

alin. 3 În cazul contribuabililor care realizează venituri din cedarea folosinței bunurilor în anul 2016, stabilirea obligațiilor anuale de plată a contribuției de asigurări sociale de sănătate, precum și

încadrarea bazei lunare de calcul în plafoanele prevăzute la *alin. 2* și la *art. 173* se realizează de organul fiscal competent, prin decizia de impunere anuală prevăzută la *art. 123 alin. 8*.

alin. 4 Plata contribuției de asigurări sociale de sănătate stabilită potrivit *alin. 2* și *3* se efectuează în termen de cel mult 60 de zile de la data comunicării deciziei, iar sumele achitate în plus se compensează sau se restituie potrivit prevederilor Codului de procedură fiscală.

alin. 5 Pentru veniturile realizate începând cu data de 1 ianuarie 2017, obligațiile anuale de plată a contribuției de asigurări sociale de sănătate se determină de organul fiscal competent, prin decizia de impunere anuală prevăzută la *art. 179 alin. 2*, pe baza declarațiilor menționate la *alin. 1*, prin aplicarea cotei prevăzute la *art. 156 lit. a* asupra bazelor de calcul prevăzute la *art. 170 - 173*, după caz, la determinarea cărora nu se iau în considerare pierderile fiscale anuale. Baza de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate se evidențiază lunar în decizia de impunere.

SECȚIUNEA a 7-a Baza de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate datorate de persoanele fizice care realizează venituri din investiții și din alte surse

Art. 176 Baza de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate datorate de persoanele fizice care realizează venituri din investiții

alin. 1 Pentru persoanele fizice care realizează venituri din investiții sub forma câștigurilor din transferul titlurilor de valoare și orice alte operațiuni cu instrumente financiare, inclusiv instrumente financiare derivate, precum și din transferul aurului financiar, baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate reprezintă câștigul net anual determinat potrivit prevederilor *art. 96*, raportat la cele 12 luni ale anului de realizare a veniturilor.

alin. 2 Pentru persoanele fizice care realizează venituri din dividende, baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate reprezintă totalul veniturilor brute din dividende, în bani sau în natură, distribuite de persoanele juridice, realizate în cursul anului fiscal precedent, raportat la cele 12 luni ale anului.

alin. 3 Pentru persoanele fizice care realizează venituri din dobânzi, baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate reprezintă totalul veniturilor brute din dobânzi, realizate în cursul anului fiscal precedent, raportat la cele 12 luni ale anului.

alin. 4 Pentru persoanele fizice care realizează venituri impozabile din lichidarea unei persoane juridice, inclusiv din reducerea de capital, baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate reprezintă totalul veniturilor impozabile distribuite de persoanele juridice.

alin. 5 Pentru veniturile realizate începând cu data de 1 ianuarie 2017, bazele lunare de calcul prevăzute la *alin. 1 - 4* nu pot fi mai mari decât valoarea a de 5 ori câștigul salarial mediu brut prevăzut la *art. 139 alin. 3*, în vigoare în anul pentru care se stabilește contribuția.

alin. 6 Nu se cuprind în baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate veniturile din investiții neimpozabile, prevăzute la *art. 93*.

alin. 7 În anul 2016, persoanele care realizează venituri din investiții nu datorează contribuție de asigurări sociale de sănătate pentru aceste venituri, dacă realizează venituri de natura celor menționate la *art. 155 alin. 1 lit. a - d, g, i - l*, cu excepția veniturilor din drepturi de proprietate intelectuală.

Art. 177 Baza de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate datorate de persoanele fizice care realizează venituri din alte surse

alin. 1 Pentru persoanele fizice care realizează venituri din alte surse, baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate reprezintă totalul veniturilor brute prevăzute la *art. 114, 116* și *art. 117*, realizate în cursul anului fiscal precedent, raportat la cele 12 luni ale anului.

alin. 2 Pentru veniturile realizate începând cu data de 1 ianuarie 2017, baza lunară de calcul prevăzută la *alin. 1* nu poate fi mai mare decât valoarea a de 5 ori câștigul salarial mediu brut prevăzut la *art. 139 alin. 3*, în vigoare în anul pentru care se stabilește contribuția.

alin. 3 În anul 2016, persoanele care realizează venituri din alte surse nu datorează contribuție de asigurări sociale de sănătate pentru aceste venituri, dacă realizează venituri de natura celor menționate la *art. 155 alin. 1 lit. a - d, g, i - l*, cu excepția veniturilor din drepturi de proprietate intelectuală.

SECȚIUNEA a 8-a Stabilirea și declararea contribuției de asigurări sociale de sănătate datorate de persoanele fizice care realizează venituri din investiții și din alte surse

Art. 178 Stabilirea contribuției

alin. 1 Pentru anul 2016, în cazul persoanelor fizice care realizează venituri din investiții și/sau din alte surse, contribuția de asigurări sociale de sănătate se stabilește de organul fiscal competent, prin decizie de impunere anuală, pe baza informațiilor din declarația privind venitul realizat sau din declarația privind calcularea și reținerea impozitului pentru fiecare beneficiar de venit, precum și pe baza informațiilor din evidența fiscală, după caz.

alin. 2 În cazul persoanelor fizice care realizează, începând cu anul 2017, venituri din investiții și/sau din alte surse, contribuția de asigurări sociale de sănătate se stabilește de organul fiscal competent, prin decizia de impunere anuală prevăzută la *art. 179 alin. 2*, pe baza informațiilor din declarația privind venitul realizat sau din declarațiile privind calcularea și reținerea impozitului pentru fiecare beneficiar de venit, precum și pe baza informațiilor din evidența fiscală, după caz.

alin. 3 Contribuția de asigurări sociale de sănătate prevăzută la *alin. 1* și *2*, după caz, se stabilește în anul următor celui în care au fost realizate veniturile, prin aplicarea cotei individuale de contribuție prevăzute la *art. 156 lit. a* asupra bazelor de calcul menționate la *art. 176* și *177*, după caz. Baza de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate se evidențiază lunar în decizia de impunere.

alin. 4 Pentru anul 2016, baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate nu poate fi mai mică decât un salariu de bază minim brut pe țară, dacă venitul pentru care se calculează contribuția este singurul realizat.

alin. 5 Sumele reprezentând obligațiile anuale de plată a contribuției de asigurări sociale de sănătate stabilite prin decizia de impunere anuală, potrivit *alin. 1*, se achită în termen de cel mult 60 de zile de la data comunicării deciziei.

SECȚIUNEA a 9-a Stabilirea contribuției anuale de asigurări sociale de sănătate

Art. 179

alin. 1 Organul fiscal competent are obligația stabilirii contribuției anuale de asigurări sociale de sănătate datorate de persoanele fizice care realizează, într-un an fiscal, venituri din următoarele categorii:

- a)* venituri din activități independente;
- b)* venituri din activități agricole, silvicultură, piscicultură;
- c)* venituri din asocierea cu o persoană juridică, contribuabil potrivit *titlului II* sau *III*, pentru care sunt aplicabile prevederile *art. 125 alin. 7 - 9*;
- d)* venituri din cedarea folosinței bunurilor;
- e)* venituri din investiții;
- f)* venituri din alte surse.

alin. 2 Contribuția anuală de asigurări sociale de sănătate prevăzută la *alin. 1* se stabilește, de organul fiscal competent, în anul următor celui de realizare a veniturilor, prin decizie de impunere anuală pentru stabilirea contribuției de asigurări sociale de sănătate, la termenul și în forma stabilite prin ordin al președintelui A.N.A.F., pe baza informațiilor din declarațiile fiscale privind veniturile realizate, precum și pe baza informațiilor din evidența fiscală, după caz.

alin. 3 Contribuția anuală se calculează prin aplicarea cotei individuale asupra bazei anuale de calcul, determinată ca sumă a bazelor lunare de calcul asupra cărora se datorează contribuția de asigurări sociale de sănătate, aferente veniturilor prevăzute la *alin. 1*. Baza anuală de calcul nu poate fi mai mică decât valoarea a douăsprezece salarii de bază minime brute pe țară și nici mai mare decât valoarea a de 5 ori câștigul salarial mediu brut înmulțită cu 12 luni. În cazul persoanelor fizice care realizează atât venituri dintre cele prevăzute la *alin. 1*, cât și venituri din salarii sau asimilate salariilor, baza anuală de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate utilizată la încadrarea în plafonul minim prevăzut se determină ca sumă a tuturor bazelor lunare de calcul asupra cărora se datorează contribuția de asigurări sociale de sănătate.

alin. 4 Pe perioada în care persoanele fizice care realizează veniturile prevăzute la *alin. 1* se încadrează în categoria persoanelor care au calitatea de pensionari sau în categoria celor prevăzute la *art. 154 alin. 1 lit. a, b, d - g*, baza anuală de calcul nu se încadrează în plafonul minim prevăzut la *alin. 3*.

alin. 5 În cazul în care baza anuală de calcul este sub nivelul plafonului minim prevăzut la *alin. 3*, organul fiscal stabilește, prin decizia de impunere anuală prevăzută la *alin. 2*, contribuția de asigurări sociale de sănătate datorată la nivelul contribuției anuale aferentă plafonului anual minim.

alin. 6 În cazul în care baza anuală de calcul este mai mare decât plafonul maxim prevăzut la *alin. 3*, organul fiscal stabilește, prin decizia de impunere anuală prevăzută la *alin. 2*, contribuția de asigurări sociale de sănătate datorată la nivelul contribuției anuale aferentă plafonului anual maxim.

alin. 7 Sumele de plată stabilite prin decizia de impunere anuală prevăzută la *alin. 2* se plătesc în termen de cel mult 60 de zile de la data comunicării deciziei de impunere, iar cele achitate în plus se compensează sau se restituie potrivit prevederilor Codului de procedură fiscală.

alin. 8 Contribuția anuală de asigurări sociale de sănătate stabilită prin decizia de impunere anuală prevăzută la *alin. 2* se distribuie proporțional cu ponderea fiecărei baze de calcul în baza anuală de calcul prevăzută la *alin. 3*.

alin. 9 Contribuția de asigurări sociale de sănătate aferentă fiecărei baze de calcul, distribuită potrivit *alin. 8*, se deduce potrivit prevederilor *titlului IV* "Impozitul pe venit".

alin. 10 Prevederile prezentului articol se aplică pentru veniturile realizate începând cu data de 1 ianuarie 2017.

SECȚIUNEA a 10-a Înregistrarea în evidența fiscală, declararea, stabilirea și plata contribuției de asigurări sociale de sănătate în cazul în care persoanele fizice nu realizează venituri de natura celor menționate la art. 155 și nu se încadrează în categoriile de persoane exceptate de la plata contribuției de asigurări sociale de sănătate prevăzute la art. 154 sau în categoriile de persoane prevăzute la art.

153 alin. 1 lit. g - o, pentru care plata contribuției se suportă din alte surse

Art. 180 Înregistrarea în evidența fiscală a persoanelor fizice care nu realizează venituri

alin. 1 Persoanele fizice care nu realizează venituri de natura celor menționate la *art. 155* și nu se încadrează în categoriile de persoane exceptate de la plata contribuției sau în categoriile de persoane pentru care plata contribuției se suportă din alte surse, datorează, lunar, contribuție de asigurări sociale de sănătate și au obligația să solicite înregistrarea la organul fiscal competent, în termen de 15 zile de la data la care se încadrează în această categorie.

alin. 2 Contribuția prevăzută la *alin. 1* se calculează prin aplicarea cotei individuale de contribuție asupra bazei de calcul reprezentând valoarea salariului minim brut pe țară și se datorează pe toată perioada în care sunt încadrate în această categorie.

alin. 3 Pentru persoanele fizice prevăzute la *alin. 1* care nu au realizat venituri pe o perioadă mai mare de 6 luni și nu au efectuat plata contribuției lunare pentru această perioadă, contribuția datorată pentru luna în care solicită înregistrarea se calculează prin aplicarea cotei prevăzute la *art. 156 lit. a* asupra bazei de calcul reprezentând valoarea a de 7 ori salariul minim brut pe țară. Dacă perioada în care nu s-au realizat venituri este mai mică de 6 luni și nu s-a efectuat plata contribuției lunare pentru această perioadă, contribuția datorată pentru luna în care solicită înregistrarea se stabilește proporțional cu perioada respectivă.

Art. 181 Depunerea declarației

alin. 1 Persoanele fizice prevăzute la *art. 180 alin. 1* au obligația să depună la organul fiscal competent, în termen de 15 zile de la data la care se încadrează în această categorie, o declarație în vederea stabilirii obligațiilor de plată.

alin. 2 Persoanele fizice care se încadrează în situația prevăzută la *art. 180 alin. 3* depun declarația prevăzută la *alin. 1* la data solicitării înregistrării.

alin. 3 Modelul, conținutul, modalitatea de depunere și de gestionare a declarației prevăzute la *alin. 1* se aprobă prin ordin al președintelui A.N.A.F.

Art. 182 Stabilirea și plata contribuției

alin. 1 Organul fiscal competent stabilește contribuția de asigurări sociale de sănătate datorată de persoanele prevăzute la *art. 180*, pe baza informațiilor din declarația prevăzută la *art. 181 alin. 1* și emite anual decizia de impunere la termenul și în forma stabilite prin ordin al președintelui A.N.A.F.

alin. 2 Pentru persoanele fizice prevăzute la *art. 180 alin. 1*, plata contribuției de asigurări sociale de sănătate stabilite potrivit *alin. 1* se efectuează trimestrial, până la data de 25 inclusiv a ultimei luni din fiecare trimestru.

alin. 3 Pentru persoanele fizice care se încadrează în situația prevăzută la *art. 180 alin. 3*, plata contribuției de asigurări sociale de sănătate stabilite potrivit *alin. 1*, datorată pentru luna în care solicită înregistrarea, se efectuează în termen de 30 de zile de la data comunicării deciziei de impunere.

Art. 183 Prevederi privind scoaterea din evidența fiscală a persoanelor fizice care nu realizează venituri

Persoanele prevăzute la *art. 180* care încep să realizeze venituri de natura celor menționate la *art. 155* sau se încadrează în categoriile de persoane exceptate de la plata contribuției ori cu plata contribuției suportată din alte surse vor depune la organul fiscal competent, în termen de 15 zile de la data la care a intervenit evenimentul, o cerere de încetare a obligației de plată a contribuției de asigurări sociale de sănătate, în vederea scoaterii din evidența fiscală. Modelul cererii se aprobă prin ordin al președintelui A.N.A.F.

CAPITOLUL IV Contribuțiile asigurărilor pentru șomaj datorate bugetului asigurărilor pentru șomaj

SECȚIUNEA 1 Contribuabilii/plătitorii de venit la sistemul de asigurări pentru șomaj

Art. 184 Contribuabilii/plătitorii de venit la sistemul de asigurări pentru șomaj

Următoarele persoane au calitatea de contribuabili/plătitori de venit la sistemul de asigurări pentru șomaj, cu respectarea prevederilor legislației europene aplicabile în domeniul securității sociale, precum și a acordurilor privind sistemele de securitate socială la care România este parte, după caz:

a) cetățenii români, cetățenii altor state sau apatrizii, pe perioada în care au, conform legii, domiciliul sau reședința în România, precum și cetățenii români, cetățenii altor state sau apatrizii care nu au domiciliul sau reședința în România în condițiile prevăzute de legislația europeană aplicabilă în domeniul securității sociale, precum și în acordurile privind sistemele de securitate socială la care România este parte;

b) persoanele fizice și juridice care au calitatea de angajatori sau sunt asimilate acestora.

SECȚIUNEA a 2-a Veniturile pentru care se datorează contribuția, cotele de contribuții și bazele de calcul

Art. 185 Categoriile de venituri supuse contribuțiilor de asigurări pentru șomaj

alin. 1 Contribuabilii/plătitorii de venit la sistemul de asigurări pentru șomaj, prevăzuți la *art. 184*, datorează, după caz, contribuții de asigurări pentru șomaj pentru veniturile din salarii sau asimilate salariilor, definite conform *art. 76*.

alin. 2 Pentru veniturile prevăzute la *alin. 1* se datorează contribuții de asigurări pentru șomaj și în cazul în care acestea sunt realizate de persoanele fizice aflate în situațiile prevăzute la *art. 60 alin. 1 și 2*.

Art. 186 Cotele de contribuții de asigurări pentru șomaj

Cotele de contribuții de asigurări pentru șomaj sunt următoarele:

a) 0,5% pentru contribuția individuală;

b) 0,5% pentru contribuția datorată de angajator.

Art. 187 Baza de calcul al contribuției individuale de asigurări pentru șomaj în cazul persoanelor fizice care realizează venituri din salarii sau asimilate salariilor

alin. 1 Baza lunară de calcul al contribuției individuale de asigurări pentru șomaj, în cazul persoanelor fizice care realizează venituri din salarii sau asimilate salariilor, reprezintă câștigul brut realizat din salarii și venituri asimilate salariilor în țară și în alte state, cu respectarea prevederilor legislației europene aplicabile în domeniul securității sociale, precum și a acordurilor privind sistemele de securitate socială la care România este parte, care include:

a) veniturile din salarii, în bani și/sau în natură, obținute în baza unui contract individual de muncă, a unui raport de serviciu sau a unui statut special prevăzut de lege;

b) indemnizațiile din activități desfășurate ca urmare a unei funcții de demnitate publică, stabilite potrivit legii;

c) indemnizațiile din activități desfășurate ca urmare a unei funcții alese în cadrul persoanelor juridice fără scop patrimonial;

d) remunerația obținută de directorii cu contract de mandat și de membrii directoratului de la societățile administrate în sistem dualist și ai consiliului de supraveghere, potrivit legii, precum și drepturile cuvenite managerilor, în baza contractului de management prevăzut de lege;

e) sumele reprezentând participarea salariaților la profit, potrivit legii;

f) sume reprezentând salarii, diferențe de salarii, stabilite în baza unor hotărâri judecătorești rămase definitive și irevocabile/hotărâri judecătorești definitive și executorii;

g) indemnizațiile și orice alte sume de aceeași natură, altele decât cele acordate pentru acoperirea cheltuielilor de transport și cazare, primite de salariați, potrivit legii, pe perioada delegării/detașării, după caz, în altă localitate, în țară și în străinătate, în interesul serviciului, pentru partea care depășește plafonul neimpozabil stabilit astfel:

◆ în țară, 2,5 ori nivelul legal stabilit pentru indemnizație, prin hotărâre a Guvernului, pentru personalul autorităților și instituțiilor publice;

◆◆ în străinătate, 2,5 ori nivelul legal stabilit pentru diurnă, prin hotărâre a Guvernului, pentru personalul român trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar;

h) indemnizațiile și orice alte sume de aceeași natură, altele decât cele acordate pentru acoperirea cheltuielilor de transport și cazare, primite de salariații care au stabilite raporturi de muncă cu angajatori din străinătate, pe perioada delegării/detașării, după caz, în România, în interesul serviciului, pentru partea care depășește plafonul neimpozabil stabilit la nivelul legal pentru diurna acordată personalului român trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar, prin hotărâre a Guvernului, corespunzător țării de rezidență a angajatorului, de care ar beneficia personalul din instituțiile publice din România dacă s-ar deplasa în țara respectivă, cu respectarea prevederilor legislației europene aplicabile în domeniul securității sociale, precum și a acordurilor privind sistemele de securitate socială la care România este parte;

i) indemnizațiile și orice alte sume de aceeași natură, altele decât cele acordate pentru acoperirea cheltuielilor de transport și cazare, primite pe perioada deplasării, în altă localitate, în țară și în străinătate, în interesul desfășurării activității, astfel cum este prevăzut în raportul juridic, de către directorii care își desfășoară activitatea în baza contractului de mandat potrivit legii, de către membrii directoratului de la societățile administrate în sistem dualist și ai consiliului de supraveghere, potrivit legii, precum și de către manageri, în baza contractului de management prevăzut de lege, pentru partea care depășește plafonul neimpozabil stabilit astfel:

◆ în țară, 2,5 ori nivelul legal stabilit pentru indemnizație, prin hotărâre a Guvernului, pentru personalul autorităților și instituțiilor publice;

◆◆ în străinătate, 2,5 ori nivelul legal stabilit pentru diurnă, prin hotărâre a Guvernului, pentru personalul român trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar;

j) indemnizațiile și orice alte sume de aceeași natură, altele decât cele acordate pentru acoperirea cheltuielilor de transport și cazare, primite pe perioada deplasării în România, în interesul desfășurării activității, de către administratori sau directori, care au raporturi juridice stabilite cu entități din străinătate, astfel cum este prevăzut în raporturile juridice respective, pentru partea care depășește plafonul neimpozabil stabilit la nivelul legal pentru diurna acordată personalului român trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar, prin hotărâre a Guvernului, corespunzător țării de rezidență a entității, de care ar beneficia personalul din instituțiile publice din România dacă s-ar deplasa în țara respectivă;

k) indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate suportate de angajator, potrivit legii;

l) indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă ca urmare a unui accident de muncă sau a unei boli profesionale, suportate de angajator, potrivit legii.

alin. 2 Nu se cuprind în baza lunară de calcul a contribuției de asigurări pentru șomaj sumele prevăzute la *art. 142*.

Art. 188 Baza de calcul al contribuției de asigurări pentru șomaj datorate de angajatori sau persoane asimilate acestora

Pentru persoanele prevăzute la *art. 184 lit. b*, baza lunară de calcul pentru contribuția de asigurări pentru șomaj prevăzută de lege reprezintă suma câștigurilor brute prevăzute la *art. 187*, acordate persoanelor fizice care realizează venituri din salarii sau asimilate salariilor, asupra cărora există, potrivit legii, obligația de plată a contribuției individuale la bugetul asigurărilor pentru șomaj.

Art. 189 Excepții specifice contribuțiilor de asigurări pentru șomaj

Se exceptează de la plata contribuțiilor de asigurări pentru șomaj următoarele venituri:

1. prestațiile suportate din bugetul asigurărilor sociale de stat;
2. veniturile obținute de pensionari;

3. veniturile realizate de persoanele care realizează venituri din salarii sau asimilate salariilor și nu se mai regăsesc în raporturi juridice cu persoanele fizice și juridice care au calitatea de angajatori sau sunt asimilate acestora prevăzute la *art. 184 lit. b*, dar încasează venituri ca urmare a faptului că au avut încheiate raporturi juridice și respectivele venituri se acordă, potrivit legii, ulterior sau la data încetării raporturilor juridice; în această categorie nu se includ sumele reprezentând salarii, diferențe de salarii, venituri asimilate salariilor sau diferențe de venituri asimilate salariilor, asupra cărora există obligația plății contribuției de asigurare pentru șomaj, stabilite în baza unor hotărâri judecătorești rămase definitive și irevocabile/hotărâri judecătorești definitive și executorii;

4. compensațiile acordate, în condițiile legii ori ale contractelor colective sau individuale de muncă, persoanelor cărora le încetează raporturile de muncă ori de serviciu sau care, potrivit legii, sunt trecute în rezervă ori în retragere;

5. veniturile aferente perioadei în care raporturile de muncă sau de serviciu ale persoanelor care au încheiat astfel de raporturi sunt suspendate potrivit legii, altele decât cele aferente perioadei de incapacitate temporară de muncă cauzată de boli obișnuite ori de accidente în afara muncii și perioadei de incapacitate temporară de muncă în cazul accidentului de muncă sau al bolii profesionale, în care plata indemnizației se suportă de unitate, conform legii;

6. drepturile de soldă/salariu lunar acordate personalului militar, polițiștilor și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, potrivit legii.

SECȚIUNEA a 3-a Stabilirea, plata și declararea contribuțiilor de asigurări pentru șomaj în cazul persoanelor fizice și juridice care au calitatea de angajatori sau sunt asimilate acestora, precum și în cazul persoanelor fizice care realizează în România venituri din salarii sau asimilate salariilor de la angajatori din alte state

Art. 190 Stabilirea și plata contribuțiilor de asigurări pentru șomaj

alin. 1 Persoanele prevăzute la *art. 184 lit. b* au obligația de a calcula și de a reține la sursă contribuțiile individuale de asigurări pentru șomaj, precum și obligația de a calcula contribuțiile de asigurări pentru șomaj datorate de aceștia, după caz.

alin. 2 Prevederile *alin. 1* se aplică și în cazul persoanelor fizice care realizează în România venituri din salarii sau asimilate salariilor de la angajatori din state care nu intră sub incidența legislației europene aplicabile în domeniul securității sociale, precum și a acordurilor privind sistemele de securitate socială la care România este parte.

alin. 3 Contribuțiile de asigurări pentru șomaj individuale, calculate și reținute potrivit *alin. 1*, se plătesc până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei pentru care se plătesc veniturile sau până la data de 25 inclusiv a lunii următoare trimestrului pentru care se datorează, după caz, împreună cu contribuția angajatorului ori a persoanelor asimilate angajatorului datorată potrivit legii.

alin. 4 Prin excepție de la prevederile *alin. 1*, persoanele fizice care realizează în România venituri din salarii sau asimilate salariilor de la angajatori care nu au sediu social, sediu permanent sau reprezentanță în România și care datorează contribuțiile sociale obligatorii pentru salariații lor, potrivit prevederilor legislației europene aplicabile în domeniul securității sociale, precum și ale acordurilor privind sistemele de securitate socială la care România este parte, au obligația de a calcula și de a reține contribuțiile individuale și pe cele ale angajatorului, precum și de a le plăti lunar, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei pentru care se plătesc veniturile, numai dacă există un acord încheiat în acest sens cu angajatorul.

alin. 5 Calculul contribuțiilor de asigurări pentru șomaj individuale se realizează prin aplicarea cotei prevăzute la *art. 186 lit. a* asupra bazei lunare de calcul prevăzute la *art. 187*, cu respectarea prevederilor *art. 189*.

alin. 6 Calculul contribuțiilor de asigurări pentru șomaj datorate de persoanele prevăzute la *art. 184 lit. b*) se realizează prin aplicarea cotei prevăzute la *art. 186 lit. b* asupra bazei de calcul prevăzute la *art. 188*, cu respectarea prevederilor *art. 189*.

alin. 7 Calculul contribuțiilor de asigurări pentru șomaj datorate de persoanele prevăzute la *alin. 2* se realizează de către acestea prin aplicarea cotei integrale de contribuție, rezultată din însumarea cotelor individuale cu cele datorate de angajator prevăzute la *art. 186*, asupra bazei lunare de calcul prevăzute la *art. 187*, cu respectarea prevederilor *art. 189*. Contribuția se plătește până la data de 25 a lunii următoare celei pentru care se plătesc veniturile.

alin. 8 În cazul în care au fost acordate sume reprezentând salarii sau diferențe de salarii, stabilite în baza unor hotărâri judecătorești rămase definitive și irevocabile/hotărâri judecătorești definitive și executorii, precum și în cazul în care prin astfel de hotărâri s-a dispus reîncadrarea în muncă a unor persoane, în vederea stabilirii prestațiilor de șomaj acordate de sistemul de asigurări pentru șomaj, sumele respective se defalcă pe lunile la care se referă și se utilizează cotele de contribuții de asigurări pentru șomaj care erau în vigoare în acea perioadă. Contribuțiile de asigurări pentru șomaj datorate potrivit legii se calculează, se rețin la data efectuării plății și se plătesc până la data de 25 a lunii următoare celei în care au fost plătite aceste sume.

Art. 191 Depunerea Declarației privind obligațiile de plată a contribuțiilor sociale, impozitului pe venit și evidența nominală a persoanelor asigurate

alin. 1 Persoanele prevăzute la *art. 184 lit. b*, precum și persoanele fizice care realizează în România venituri din salarii sau asimilate salariilor de la angajatori din state care nu intră sub incidența legislației europene aplicabile în domeniul securității sociale, precum și a acordurilor privind sistemele de securitate socială la care România este parte sunt obligate să depună lunar, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei pentru care se plătesc veniturile, declarația prevăzută la *art. 147 alin. 1*.

alin. 2 În cazul în care au fost acordate sume reprezentând salarii sau diferențe de salarii, stabilite în baza unor hotărâri judecătorești rămase definitive și irevocabile/hotărâri judecătorești definitive și executorii, precum și în cazul în care prin astfel de hotărâri s-a dispus reîncadrarea în muncă a unor persoane, în vederea stabilirii prestațiilor de șomaj acordate de sistemul asigurărilor pentru șomaj, contribuțiile de asigurări pentru șomaj datorate potrivit legii se declară până la data de 25 a lunii următoare celei în care au fost plătite aceste sume, prin depunerea declarațiilor rectificative pentru lunile cărora le sunt aferente sumele respective.

alin. 3 Prevederile *art. 147 alin. 4 - 22* sunt aplicabile în mod corespunzător.

CAPITOLUL V Contribuția pentru concedii și indemnizații de asigurări sociale de sănătate

SECȚIUNEA 1 Contribuabilii/plătitorii de venit la sistemul de asigurări sociale de sănătate, în cazul veniturilor supuse contribuției pentru concedii și indemnizații de asigurări sociale de sănătate

Art. 192 Contribuabilii/plătitorii de venit la sistemul de asigurări sociale de sănătate, obligați la plata contribuției pentru concedii și indemnizații de asigurări sociale de sănătate

Contribuabilii/plătitorii de venit obligați la plata contribuției pentru concedii și indemnizații de asigurări sociale de sănătate sunt, după caz:

a) persoanele fizice și juridice care au calitatea de angajatori sau sunt asimilate acestora, pentru cetățenii români, cetățeni ai altor state sau apatrizii, pe perioada în care au, conform legii, domiciliul sau reședința în România, cu respectarea prevederilor legislației europene aplicabile în domeniul securității sociale, precum și a acordurilor privind sistemele de securitate socială la care România este parte;

b) persoanele fizice cetățeni români, cetățenii altor state sau apatrizii, pe perioada în care au, conform legii, domiciliul sau reședința în România, și care realizează în România venituri din salarii sau asimilate salariilor de la angajatori din state care nu intră sub incidența legislației europene aplicabile în domeniul securității sociale, precum și a acordurilor privind sistemele de securitate socială la care România este parte;

c) Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, prin agențiile pentru ocuparea forței de muncă județene și a municipiului București, pentru persoanele care beneficiază de indemnizație de șomaj sau, după caz, de alte drepturi de protecție socială care se acordă din bugetul asigurărilor pentru șomaj, potrivit legii, și pentru care dispozițiile legale prevăd plata contribuției pentru concedii și indemnizații de asigurări sociale de sănătate din bugetul asigurărilor pentru șomaj.

SECȚIUNEA a 2-a Veniturile pentru care se datorează contribuția, cotele de contribuții și bazele de calcul

Art. 193 Categoriile de venituri supuse contribuției pentru concedii și indemnizații de asigurări sociale de sănătate

alin. 1 Contribuabilii/plătitorii de venit la sistemul de asigurări sociale de sănătate, prevăzuți la *art. 192*, datorează, după caz, contribuția pentru concedii și indemnizații de asigurări sociale de sănătate pentru următoarele categorii de venituri:

a) veniturile din salarii sau asimilate salariilor, definite conform *art. 76*;

- b) indemnizațiile de șomaj;
- c) indemnizațiile de incapacitate temporară de muncă ca urmare a unui accident de muncă sau unei boli profesionale.

alin. 2 Pentru veniturile prevăzute la *alin. 1* se datorează contribuția pentru concedii și indemnizații de asigurări sociale de sănătate și în cazul în care acestea sunt realizate de persoanele fizice aflate în situațiile prevăzute la *art. 60 alin. 1 și 2*.

Art. 194 Cota de contribuție pentru concedii și indemnizații de asigurări sociale de sănătate

Cota de contribuție pentru concedii și indemnizații de asigurări sociale de sănătate este de 0,85%.

Art. 195 Baza de calcul al contribuției pentru concedii și indemnizații de asigurări sociale de sănătate

alin. 1 Pentru persoanele prevăzute la *art. 192 lit. a* baza lunară de calcul al contribuției pentru concedii și indemnizații de asigurări sociale de sănătate o reprezintă suma câștigurilor brute realizate din salarii și venituri asimilate salariilor, în țară și în străinătate, cu respectarea prevederilor legislației europene aplicabile în domeniul securității sociale, precum și a acordurilor privind sistemele de securitate socială la care România este parte, care include:

a) veniturile din salarii, în bani și/sau în natură, obținute în baza unui contract individual de muncă, a unui raport de serviciu sau a unui statut special prevăzut de lege;

b) indemnizațiile din activități desfășurate ca urmare a unei funcții de demnitate publică, stabilite potrivit legii;

c) indemnizațiile din activități desfășurate ca urmare a unei funcții alese în cadrul persoanelor juridice fără scop patrimonial;

d) remunerația administratorilor societăților, companiilor/societăților naționale și regiilor autonome, desemnați/numiți în condițiile legii, precum și sumele primite de reprezentanții în adunarea generală a acționarilor și în consiliul de administrație;

e) remunerația obținută de directorii cu contract de mandat și de membrii directoratului de la societățile administrate în sistem dualist și ai consiliului de supraveghere, potrivit legii, precum și drepturile convenite managerilor, în baza contractului de management prevăzut de lege;

f) sumele reprezentând participarea salariaților la profit, potrivit legii;

g) sume reprezentând salarii, diferențe de salarii, stabilite în baza unor hotărâri judecătorești rămase definitive și irevocabile/hotărâri judecătorești definitive și executorii;

h) indemnizațiile și orice alte sume de aceeași natură, altele decât cele acordate pentru acoperirea cheltuielilor de transport și cazare, primite de salariați, potrivit legii, pe perioada delegării/detașării, după caz, în altă localitate, în țară și în străinătate, în interesul serviciului, pentru partea care depășește plafonul neimpozabil stabilit astfel:

◆ în țară, 2,5 ori nivelul legal stabilit pentru indemnizație, prin hotărâre a Guvernului, pentru personalul autorităților și instituțiilor publice;

◆◆ în străinătate, 2,5 ori nivelul legal stabilit pentru diurnă, prin hotărâre a Guvernului, pentru personalul român trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar;

i) indemnizațiile și orice alte sume de aceeași natură, altele decât cele acordate pentru acoperirea cheltuielilor de transport și cazare, primite de salariații care au stabilite raporturi de muncă cu angajatori din străinătate, pe perioada delegării/detașării, după caz, în România, în interesul serviciului, pentru partea care depășește plafonul neimpozabil stabilit la nivelul legal pentru diurna acordată personalului român trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar, prin hotărâre a Guvernului, corespunzător țării de rezidență a angajatorului, de care ar beneficia personalul din instituțiile publice din România dacă s-ar deplasa în țara respectivă, cu respectarea prevederilor legislației europene aplicabile în domeniul securității sociale, precum și a acordurilor privind sistemele de securitate socială la care România este parte;

j) indemnizațiile și orice alte sume de aceeași natură, altele decât cele acordate pentru acoperirea cheltuielilor de transport și cazare, primite pe perioada deplasării, în altă localitate, în țară și în străinătate, în interesul desfășurării activității, astfel cum este prevăzut în raportul juridic, de către administratorii stabiliți potrivit actului constitutiv, contractului de administrare/mandat, de către directorii care își desfășoară activitatea în baza contractului de mandat potrivit legii, de către membrii directoratului de la societățile administrate în sistem dualist și ai consiliului de supraveghere, potrivit legii, precum și de către

manageri, în baza contractului de management prevăzut de lege, pentru partea care depășește plafonul neimpozabil stabilit astfel:

◆ în țară, 2,5 ori nivelul legal stabilit pentru indemnizație, prin hotărâre a Guvernului, pentru personalul autorităților și instituțiilor publice;

◆◆ în străinătate, 2,5 ori nivelul legal stabilit pentru diurnă, prin hotărâre a Guvernului, pentru personalul român trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar;

k) indemnizațiile și orice alte sume de aceeași natură, altele decât cele acordate pentru acoperirea cheltuielilor de transport și cazare, primite pe perioada deplasării în România, în interesul desfășurării activității, de către administratori sau directori, care au raporturi juridice stabilite cu entități din străinătate, astfel cum este prevăzut în raporturile juridice respective, pentru partea care depășește plafonul neimpozabil stabilit la nivelul legal pentru diurna acordată personalului român trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar, prin hotărâre a Guvernului, corespunzător țării de rezidență a entității, de care ar beneficia personalul din instituțiile publice din România dacă s-ar deplasa în țara respectivă.

alin. 2 Nu se cuprind în baza lunară de calcul al contribuției pentru concedii și indemnizații de asigurări sociale de sănătate sumele prevăzute la *art. 142*.

alin. 3 Baza lunară de calcul al contribuției pentru concedii și indemnizații de asigurări sociale de sănătate nu poate fi mai mare decât produsul dintre numărul asiguraților din luna pentru care se calculează contribuția și valoarea corespunzătoare a 12 salarii minime brute pe țară garantate în plată.

alin. 4 Prevederile *alin. 1 - 3* se aplică și în cazul persoanelor prevăzute la *art. 192 lit. b*.

Art. 196 Prevederi specifice contribuției pentru concedii și indemnizații de asigurări sociale de sănătate

alin. 1 În baza lunară de calcul al contribuției pentru concedii și indemnizații de asigurări sociale de sănătate pentru persoanele prevăzute la *art. 192 lit. a* se includ și următoarele venituri:

a) indemnizațiile de incapacitate temporară de muncă, acordate în baza *Ordonanței O.U.G. nr. 158/2005*, aprobată cu modificări și completări prin *Legea nr. 399/2006*, cu modificările și completările ulterioare, numai pentru zilele suportate de angajator;

b) indemnizațiile de incapacitate temporară de muncă ca urmare a unui accident de muncă sau a unei boli profesionale, acordate în baza *Legii nr. 346/2002*, republicată, cu modificările ulterioare, suportate de angajator sau din Fondul național de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale.

alin. 2 Contribuția pentru concedii și indemnizații de asigurări sociale de sănătate datorată pentru indemnizațiile prevăzute la *alin. 1 lit. b* se stabilește prin aplicarea cotei prevăzute la *art. 194* asupra indemnizației pentru incapacitate de muncă și se suportă de către persoanele prevăzute la *art. 192 lit. a* ori din fondul de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale, constituit în condițiile legii, după caz.

alin. 3 Persoanele prevăzute la *art. 192 lit. a* vor reține din contribuția datorată fondului de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale sumele calculate potrivit *alin. 2*.

Art. 197 Excepții specifice contribuției pentru concedii și indemnizații de asigurări sociale de sănătate

Se exceptează de la plata contribuției pentru concedii și indemnizații de asigurări sociale de sănătate veniturile acordate, potrivit legii, personalului militar în activitate, polițiștilor și funcționarilor publici cu statut special care își desfășoară activitatea în instituțiile din sectorul de apărare, ordine publică și securitate națională.

Art. 198 Baza de calcul al contribuției pentru concedii și indemnizații de asigurări sociale de sănătate datorate pentru persoanele care beneficiază de drepturi bănești lunare ce se suportă din bugetul asigurărilor pentru șomaj

alin. 1 Pentru persoanele prevăzute la *art. 192 lit. c*, baza lunară de calcul pentru contribuția pentru concedii și indemnizații de asigurări sociale de sănătate o reprezintă totalitatea drepturilor reprezentând indemnizații de șomaj.

alin. 2 Prevederile *art. 195 alin. 3* referitoare la plafonarea bazei de calcul al contribuției pentru concedii și indemnizații de asigurări sociale de sănătate se aplică în mod corespunzător și în cazul persoanelor prevăzute la *alin. 1*.

alin. 3 Pentru persoanele prevăzute la *art. 192 lit. c*, contribuția pentru concedii și indemnizații se aplică și asupra indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă ca urmare a unui accident de

muncă sau a unei boli profesionale și se suportă din bugetul asigurărilor pentru șomaj sau din fondul de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale constituit în condițiile legii, după caz.

SECȚIUNEA a 3-a Stabilirea, plata și declararea contribuției pentru concedii și indemnizații de asigurări sociale de sănătate

Art. 199 Stabilirea și plata contribuției pentru concedii și indemnizații de asigurări sociale de sănătate

alin. 1 Persoanele prevăzute la *art. 192 lit. a și c* au obligația de a calcula contribuția pentru concedii și indemnizații de asigurări sociale de sănătate.

alin. 2 Prevederile *alin. 1* se aplică și în cazul persoanelor fizice care realizează în România venituri din salarii sau asimilate salariilor de la angajatori din state care nu intră sub incidența legislației europene aplicabile în domeniul securității sociale și nici a acordurilor privind sistemele de securitate socială la care România este parte, prevăzute la *art. 192 lit. b*.

alin. 3 Contribuția pentru concedii și indemnizații de asigurări sociale de sănătate calculată potrivit *alin. 1* se plătește până la data 25 inclusiv a lunii următoare celei pentru care se plătesc veniturile sau până la data de 25 inclusiv a lunii următoare trimestrului pentru care se datorează, după caz.

alin. 4 Prin derogare de la prevederile *alin. 1*, persoanele fizice care realizează în România venituri din salarii sau asimilate salariilor de la angajatori care nu au sediu social, sediu permanent sau reprezentanță în România și care datorează contribuțiile sociale obligatorii pentru salariații lor, potrivit prevederilor legislației europene aplicabile în domeniul securității sociale, precum și ale acordurilor privind sistemele de securitate socială la care România este parte, au obligația de a calcula contribuția pentru concedii și indemnizații de asigurări sociale de sănătate, precum și de a o plăti lunar, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei pentru care se plătesc veniturile, numai dacă există un acord încheiat în acest sens cu angajatorul.

alin. 5 Calculul contribuției pentru concedii și indemnizații de asigurări sociale de sănătate se realizează prin aplicarea cotei prevăzute la *art. 194* asupra bazelor lunare de calcul prevăzute la *art. 195 și 198*, după caz, cu respectarea prevederilor *art. 196 și 197*.

alin. 6 Calculul contribuției pentru concedii și indemnizații de asigurări sociale de sănătate datorate de persoanele prevăzute la *alin. 2* se realizează de către acestea prin aplicarea cotei prevăzute la *art. 194* asupra bazei lunare de calcul prevăzute la *art. 195*. Contribuția se plătește până la data de 25 a lunii următoare celei pentru care se plătesc veniturile.

alin. 7 În cazul în care au fost acordate sume reprezentând salarii sau diferențe de salarii, stabilite în baza unor hotărâri judecătorești rămase definitive și irevocabile/hotărâri judecătorești definitive și executorii, precum și în cazul în care prin astfel de hotărâri s-a dispus reîncadrarea în muncă a unor persoane, în vederea stabilirii prestațiilor acordate de sistemul de asigurări sociale de sănătate, sumele respective se defalcă pe lunile la care se referă și se utilizează cota de contribuție pentru concedii și indemnizații care era în vigoare în acea perioadă. Contribuția pentru concedii și indemnizații datorată potrivit legii se calculează și se plătește până la data de 25 a lunii următoare celei în care au fost plătite aceste sume.

alin. 8 În cazul în care au fost acordate cumulativ sume reprezentând indemnizații de șomaj, în vederea stabilirii prestațiilor acordate de sistemul de asigurări sociale de sănătate, sumele respective se defalcă pe lunile la care se referă și se utilizează cota de contribuție pentru concedii și indemnizații care era în vigoare în acea perioadă. Contribuția pentru concedii și indemnizații datorată potrivit legii se calculează și se plătește până la data de 25 a lunii următoare celei în care au fost plătite aceste sume.

Art. 200 Depunerea declarației privind obligațiile de plată a contribuțiilor sociale, impozitului pe venit și evidența nominală a persoanelor asigurate

alin. 1 Persoanele prevăzute la *art. 192* sunt obligate să depună lunar, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei pentru care se plătesc veniturile, declarația prevăzută la *art. 147 alin. 1*.

alin. 2 În cazul în care au fost acordate sume de natura celor prevăzute la *art. 199 alin. 8*, precum și sume reprezentând salarii sau diferențe de salarii, stabilite în baza unor hotărâri judecătorești rămase definitive și irevocabile/hotărâri judecătorești definitive și executorii, precum și în cazul în care prin astfel de hotărâri s-a dispus reîncadrarea în muncă a unor persoane, în vederea stabilirii prestațiilor acordate de sistemul de asigurări sociale de sănătate, contribuția pentru concedii și indemnizații de asigurări sociale de sănătate datorată potrivit legii se declară până la data de 25 a lunii următoare celei în care au fost plătite

aceste sume, prin depunerea declarațiilor rectificative pentru lunile cărora le sunt aferente sumele respective.

alin. 3 Prevederile *art. 147 alin. 4 - 22* sunt aplicabile în mod corespunzător.

CAPITOLUL VI Contribuția de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale

SECȚIUNEA 1 Contribuabilii/plătitorii de venit la sistemul de asigurări sociale de stat, în cazul veniturilor supuse contribuției de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale

Art. 201 Contribuabilii/plătitorii de venit la sistemul de asigurări sociale de stat, obligați la plata contribuției de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale

Contribuabilii/plătitorii de venit la sistemul de asigurări sociale de stat, obligați la plata contribuției de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale, sunt, după caz:

a) persoanele fizice și juridice care au calitatea de angajatori sau sunt asimilate acestora, pentru cetățenii români, cetățenii altor state sau apatrizii, pe perioada în care au, conform legii, domiciliul sau reședința în România cu respectarea prevederilor legislației europene aplicabile în domeniul securității sociale, precum și a acordurilor privind sistemele de securitate socială la care România este parte;

b) Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, prin agențiile pentru ocuparea forței de muncă județene și a municipiului București, pentru persoanele care beneficiază de indemnizație de șomaj pe toată durata efectuării practicii profesionale în cadrul cursurilor organizate potrivit legii.

SECȚIUNEA a 2-a Veniturile pentru care se datorează contribuția, cotele de contribuții și bazele de calcul

Art. 202 Categoriile de venituri supuse contribuției de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale

Contribuabilii/plătitorii de venit la sistemul de asigurări sociale de stat, prevăzuți la *art. 201*, datorează, după caz, contribuția de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale pentru următoarele categorii de venituri:

a) veniturile din salarii sau asimilate salariilor, definite conform *art. 76*;

b) indemnizația de șomaj primită de șomeri pe toată durata efectuării practicii profesionale în cadrul cursurilor organizate potrivit legii.

Art. 203 Cotele de contribuție de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale

alin. 1 Cota de contribuție de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale este cuprinsă între 0,15% și 0,85%, diferențiată în funcție de clasa de risc, conform legii.

alin. 2 Prin excepție de la prevederile *alin. 1*, cota de contribuție de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale în cazul șomerilor pe toată durata efectuării practicii profesionale în cadrul cursurilor organizate potrivit legii este de 1%.

Art. 204 Baza de calcul al contribuției de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale

alin. 1 Pentru persoanele prevăzute la *art. 201 lit. a* baza lunară de calcul al contribuției de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale o reprezintă suma câștigurilor brute realizate de angajații acestora, în țară și în alte state, cu respectarea prevederilor legislației europene aplicabile în domeniul securității sociale, precum și a acordurilor privind sistemele de securitate socială la care România este parte, care include:

a) veniturile din salarii, în bani și/sau în natură, obținute în baza unui contract individual de muncă, a unui raport de serviciu sau a unui statut special prevăzut de lege;

b) indemnizațiile din activități desfășurate ca urmare a unei funcții de demnitate publică, stabilite potrivit legii;

c) remunerația obținută de directorii cu contract de mandat și de membrii directoratului de la societățile administrate în sistem dualist și ai consiliului de supraveghere, potrivit legii, precum și drepturile convenite managerilor, în baza contractului de management prevăzut de lege;

d) sumele reprezentând participarea salariaților la profit, potrivit legii;

e) sume reprezentând salarii, diferențe de salarii, stabilite în baza unor hotărâri judecătorești rămase definitive și irevocabile/hotărâri judecătorești definitive și executorii;

f) indemnizațiile și orice alte sume de aceeași natură, altele decât cele acordate pentru acoperirea cheltuielilor de transport și cazare, primite de salariați, potrivit legii, pe perioada delegării/detașării, după caz, în altă localitate, în țară și în străinătate, în interesul serviciului, pentru partea care depășește plafonul neimpozabil stabilit astfel:

◆ în țară, 2,5 ori nivelul legal stabilit pentru indemnizație, prin hotărâre a Guvernului, pentru personalul autorităților și instituțiilor publice;

◆◆ în străinătate, 2,5 ori nivelul legal stabilit pentru diurnă, prin hotărâre a Guvernului, pentru personalul român trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar;

g) indemnizațiile și orice alte sume de aceeași natură, altele decât cele acordate pentru acoperirea cheltuielilor de transport și cazare, primite pe perioada deplasării, în altă localitate, în țară și în străinătate, în interesul desfășurării activității, astfel cum este prevăzut în raportul juridic, de către directorii care își desfășoară activitatea în baza contractului de mandat potrivit legii, de către membrii directoratului de la societățile administrate în sistem dualist și ai consiliului de supraveghere, potrivit legii, precum și de către manageri, în baza contractului de management prevăzut de lege, pentru partea care depășește plafonul neimpozabil stabilit astfel:

◆ în țară, 2,5 ori nivelul legal stabilit pentru indemnizație, prin hotărâre a Guvernului, pentru personalul autorităților și instituțiilor publice;

◆◆ în străinătate, 2,5 ori nivelul legal stabilit pentru diurnă, prin hotărâre a Guvernului, pentru personalul român trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar;

h) indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate suportate de angajator, potrivit legii;

i) indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate suportate de la Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate, potrivit legii;

j) veniturile reprezentând plăți compensatorii suportate de angajator potrivit contractului colectiv sau individual de muncă.

alin. 2 Nu se cuprind în baza lunară de calcul al contribuției de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale sumele prevăzute la *art. 142*.

Art. 205 Excepții specifice contribuției de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale

Sunt exceptate de la plata contribuției de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale următoarele venituri:

a) veniturile realizate de personalul Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Interne, Serviciului Român de Informații, Serviciului de Informații Externe, Serviciului de Protecție și Pază, Serviciului de Telecomunicații Speciale, precum și cel al Ministerului Justiției - Administrația Națională a Penitenciarelor;

b) prestațiile suportate din bugetul asigurărilor sociale de stat;

c) indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă ca urmare a unui accident de muncă sau a unei boli profesionale, suportate de angajator, potrivit legii.

Art. 206 Baza de calcul al contribuției de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale datorată pentru persoanele care beneficiază de drepturi bănești lunare ce se suportă din bugetul asigurărilor pentru șomaj, potrivit legii

Baza lunară de calcul al contribuției de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale, în cazul șomerilor, care beneficiază de indemnizația de șomaj pe durata efectuării practicii profesionale în cadrul cursurilor organizate potrivit legii, o reprezintă indemnizația de șomaj acordată din bugetul asigurărilor pentru șomaj conform prevederilor legale.

SECȚIUNEA a 3-a Stabilirea, plata și declararea contribuției de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale

Art. 207 Stabilirea și plata contribuției de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale

alin. 1 Persoanele prevăzute la *art. 201* au obligația de a calcula contribuția de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale.

alin. 2 Contribuția de asigurări pentru accidente de muncă și boli profesionale calculată potrivit *alin. 1* se plătește până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei pentru care se plătesc veniturile sau până la data de 25 inclusiv a lunii următoare trimestrului pentru care se datorează, după caz.

alin. 3 Prin derogare de la prevederile *alin. 1* persoanele care își desfășoară activitatea în România și obțin venituri sub formă de salarii de la angajatori care nu au sediu social, sediu permanent sau reprezentanță în România și care datorează contribuțiile sociale obligatorii pentru salariații lor, potrivit instrumentelor juridice internaționale la care România este parte, au obligația de a calcula contribuția de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale, precum și de a o plăti lunar, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei pentru care se plătesc veniturile, numai dacă există un acord încheiat în acest sens cu angajatorul.

alin. 4 Calculul contribuției de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale se realizează prin aplicarea cotelor prevăzute la *art. 203 alin. 1 și 2* asupra bazelor lunare de calcul prevăzute la *art. 204 alin. 1 și 206*, după caz, cu respectarea prevederilor *art. 142 și 205*.

alin. 5 Contribuția de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale, în cazul șomerilor, se suportă integral din bugetul asigurărilor pentru șomaj, se datorează pe toată durata efectuării practicii profesionale în cadrul cursurilor organizate potrivit legii și se stabilește prin aplicarea cotei prevăzute la *art. 203 alin. 2* asupra cuantumului drepturilor acordate pe perioada respectivă reprezentând indemnizația de șomaj.

alin. 6 În cazul în care au fost acordate sume reprezentând salarii sau diferențe de salarii, stabilite în baza unor hotărâri judecătorești rămase definitive și irevocabile/hotărâri judecătorești definitive și executorii, precum și în cazul în care prin astfel de hotărâri s-a dispus reîncadrarea în muncă a unor persoane, sumele respective se defalcă pe lunile la care se referă și se utilizează cota de contribuție de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale care era în vigoare în acea perioadă. Contribuția datorată potrivit legii se calculează și se plătește până la data de 25 a lunii următoare celei în care au fost plătite aceste sume.

Art. 208 Depunerea Declarației privind obligațiile de plată a contribuțiilor sociale, impozitului pe venit și evidența nominală a persoanelor asigurate

alin. 1 Persoanele prevăzute la *art. 201* sunt obligate să depună lunar, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei pentru care se plătesc veniturile, declarația prevăzută la *art. 147 alin. 1*.

alin. 2 În cazul în care au fost acordate sume reprezentând salarii sau diferențe de salarii, stabilite în baza unor hotărâri judecătorești rămase definitive și irevocabile/hotărâri judecătorești definitive și executorii, precum și în cazul în care prin astfel de hotărâri s-a dispus reîncadrarea în muncă a unor persoane, în vederea stabilirii prestațiilor acordate de sistemul de asigurări sociale, contribuția pentru accidente de muncă și boli profesionale datorată potrivit legii se declară până la data de 25 a lunii următoare celei în care au fost plătite aceste sume, prin depunerea declarațiilor rectificative pentru lunile cărora le sunt aferente sumele respective.

alin. 3 Prevederile *art. 147* sunt aplicabile în mod corespunzător.

CAPITOLUL VII Contribuția la Fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale, datorată de persoanele fizice și juridice care au calitatea de angajator potrivit art. 4 din Legea nr. 200/2006 privind constituirea și utilizarea Fondului de garantare pentru plata creanțelor salariale, cu modificările ulterioare

SECȚIUNEA 1 Contribuabilii/plătitorii de venit la Fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale, obligați la plata contribuției

Art. 209 Contribuabilii/plătitorii de venit la Fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale

Contribuabilii/plătitorii de venit la Fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale, obligați la plata contribuției sunt persoanele fizice și juridice, cu excepția instituțiilor publice definite conform *Legii nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare*, și *Legii nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare*, ce pot să angajeze forță de muncă pe bază de contract individual de muncă, în condițiile prevăzute de *Legea nr. 53/2003 - Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare*.

SECȚIUNEA a 2-a Veniturile pentru care se datorează contribuția, cota de contribuție și baza de calcul

Art. 210 Categoriile de venituri supuse contribuției la Fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale

alin. 1 Contribuabilii/plătitorii de venit la Fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale, prevăzuți la art. 209, datorează, după caz, contribuția la Fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale pentru veniturile din salarii, definite conform art. 76.

alin. 2 Pentru veniturile prevăzute la *alin. 1* se datorează contribuția la Fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale și în cazul în care acestea sunt realizate de persoanele fizice aflate în situațiile prevăzute la art. 60 *alin. 1* și 2.

Art. 211 Cota de contribuție la Fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale

Cota de contribuție la Fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale, datorată de angajator, este de 0,25%.

Art. 212 Baza de calcul al contribuției la Fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale, datorată de angajatori sau persoane asimilate acestora

alin. 1 Pentru persoanele fizice și juridice care au calitatea de angajator prevăzute la art. 209, baza lunară de calcul al contribuției la Fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale o reprezintă suma câștigurilor brute realizate de angajații care au la bază un contract individual de muncă, din salarii sau venituri asimilate salariilor, în țară și în alte state, cu respectarea prevederilor legislației europene aplicabile în domeniul securității sociale, precum și a acordurilor privind sistemele de securitate socială la care România este parte, care include:

a) veniturile din salarii, în bani și/sau în natură, obținute în baza unui contract individual de muncă;

b) sume reprezentând salarii, stabilite în baza unor hotărâri judecătorești rămase definitive și irevocabile/hotărâri judecătorești definitive și executorii;

c) indemnizațiile și orice alte sume de aceeași natură, altele decât cele acordate pentru acoperirea cheltuielilor de transport și cazare, primite de salariați, potrivit legii, pe perioada delegării/detașării, după caz, în altă localitate, în țară și în străinătate, în interesul serviciului, pentru partea care depășește plafonul neimpozabil stabilit astfel:

♦ în țară, 2,5 ori nivelul legal stabilit pentru indemnizație, prin hotărâre a Guvernului, pentru personalul autorităților și instituțiilor publice;

♦♦ în străinătate, 2,5 ori nivelul legal stabilit pentru diurnă, prin hotărâre a Guvernului, pentru personalul român trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar;

d) indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate suportate de angajator, potrivit legii;

e) indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă ca urmare a unui accident de muncă sau a unei boli profesionale, suportate de angajator, potrivit legii.

alin. 2 Nu se cuprind în baza lunară de calcul al contribuției la Fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale sumele prevăzute la art. 142.

Art. 213 Excepții specifice contribuției la Fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale

Contribuția la Fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale nu se datorează pentru:

a) veniturile care nu au la bază un contract individual de muncă;

b) prestațiile suportate din bugetul asigurărilor sociale de stat sau Fondul național unic pentru asigurări de sănătate, inclusiv cele acordate pentru accidente de muncă și boli profesionale;

c) compensațiile acordate, în condițiile legii ori ale contractelor colective sau individuale de muncă, persoanelor concediate pentru motive care nu țin de persoana lor.

SECȚIUNEA a 3-a Stabilirea, plata și declararea contribuției la Fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale

Art. 214 Stabilirea și plata contribuției la Fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale

alin. 1 Persoanele fizice și juridice care au calitatea de angajator, prevăzute la art. 209, au obligația de a calcula contribuția de asigurare la Fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale.

alin. 2 Contribuția calculată potrivit *alin. 1* se plătește până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei pentru care se plătesc veniturile sau până la data de 25 inclusiv a lunii următoare trimestrului pentru care se datorează, după caz.

alin. 3 Calculul contribuției la Fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale datorate potrivit *alin. 1* se realizează prin aplicarea cotei prevăzute la *art. 211* asupra bazei de calcul prevăzute la *art. 212*, cu respectarea prevederilor *art. 213*.

alin. 4 În cazul în care au fost acordate sume reprezentând salarii sau diferențe de salarii, stabilite în baza unor hotărâri judecătorești rămase definitive și irevocabile/hotărâri judecătorești definitive și executorii, precum și în cazul în care prin astfel de hotărâri s-a dispus reîncadrarea în muncă a unor persoane, sumele respective se defalcă pe lunile la care se referă și se utilizează cota de contribuție la Fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale care era în vigoare în acea perioadă. Contribuția datorată potrivit legii se calculează la data efectuării plății și se plătește până la data de 25 a lunii următoare celei în care au fost plătite aceste sume.

Art. 215 Depunerea Declarației privind obligațiile de plată a contribuțiilor sociale, impozitului pe venit și evidența nominală a persoanelor asigurate

alin. 1 Persoanele prevăzute la *art. 209* sunt obligate să depună lunar, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei pentru care se plătesc veniturile, declarația prevăzută la *art. 147 alin. 1*.

alin. 2 În cazul în care au fost acordate sume reprezentând salarii sau diferențe de salarii, stabilite în baza unor hotărâri judecătorești rămase definitive și irevocabile/hotărâri judecătorești definitive și executorii, precum și în cazul în care prin astfel de hotărâri s-a dispus reîncadrarea în muncă a unor persoane, contribuția la Fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale datorată potrivit legii se declară până la data de 25 a lunii următoare celei în care au fost plătite aceste sume, prin depunerea declarațiilor rectificative pentru lunile cărora le sunt aferente sumele respective.

alin. 3 Prevederile *art. 147 alin. 4 - 22* sunt aplicabile în mod corespunzător.

CAPITOLUL VIII Prevederi comune în cazul persoanelor fizice care realizează venituri din salarii sau asimilate salariilor și/sau din activități independente, atât în România, cât și pe teritoriul unui stat membru al Uniunii Europene, al unui stat membru al Spațiului Economic European sau al Confederației Elvețiene pentru care sunt incidente prevederile legislației europene aplicabile în domeniul securității sociale

SECȚIUNEA 1 Contribuțiile sociale obligatorii datorate de persoanele fizice care realizează venituri din salarii sau asimilate salariilor și/sau din activități independente, atât în România, cât și pe teritoriul unui stat membru al Uniunii Europene, al unui stat membru al Spațiului Economic European sau al Confederației Elvețiene

Art. 216 Contribuțiile sociale obligatorii datorate în România

alin. 1 Persoanele fizice care realizează venituri din salarii sau asimilate salariilor și/sau din activități independente, atât în România, cât și pe teritoriul unui stat membru al Uniunii Europene, al unui stat membru al Spațiului Economic European sau al Confederației Elvețiene pentru care autoritățile competente ale acestor state sau organismele desemnate ale acestor autorități stabilesc că, pentru veniturile realizate în afara României, legislația aplicabilă în domeniul contribuțiilor sociale obligatorii este cea din România, au obligația plății contribuțiilor sociale obligatorii prevăzute la *art. 2 alin. 2*, după caz.

alin. 2 Persoanele fizice prevăzute la *alin. 1* care realizează venituri din salarii sau asimilate salariilor atât în România, cât și în alte state membre ale Uniunii Europene, într-un stat membru al Spațiului Economic European sau Confederația Elvețiană datorează pentru veniturile din afara României contribuțiile sociale obligatorii prevăzute la *art. 2 alin. 2*.

alin. 3 Persoanele fizice prevăzute la *alin. 1* care realizează venituri din desfășurarea unei activități independente atât în România, cât și pe teritoriul unui stat membru al Uniunii Europene, al unui stat membru al Spațiului Economic European sau al Confederației Elvețiene datorează pentru veniturile din afara României contribuțiile sociale obligatorii prevăzute la *art. 2 alin. 2 lit. a și b*.

alin. 4 Persoanele fizice prevăzute la *alin. 1* care realizează venituri din salarii sau asimilate salariilor în România și venituri din desfășurarea unei activități independente pe teritoriul unui stat membru al Uniunii Europene, al unui stat membru al Spațiului Economic European sau al Confederației Elvețiene datorează pentru veniturile din afara României contribuțiile sociale obligatorii prevăzute la *art. 2 alin. 2 lit. a și b*.

SECȚIUNEA a 2-a Înregistrarea în evidența fiscală, baza de calcul, declararea, stabilirea și plata contribuțiilor sociale obligatorii

Art. 217 Înregistrarea în evidența fiscală

Persoanele prevăzute la *art. 216 alin. 3 și 4* au obligația să se înregistreze fiscal la organul fiscal competent potrivit Codului de procedură fiscală, ca plătitor de contribuții sociale obligatorii, în termen de 30 de zile de la data la care se încadrează în această categorie.

Art. 218 Baza de calcul

Pentru persoanele prevăzute la *art. 216* baza lunară de calcul al contribuțiilor sociale obligatorii datorate pentru veniturile realizate în afara României este venitul realizat declarat, pe fiecare categorie de venit.

Art. 219 Stabilirea și plata contribuțiilor sociale obligatorii

alin. 1 Pentru persoanele fizice prevăzute la *art. 216 alin. 2* contribuțiile sociale obligatorii datorate pentru veniturile din afara României se calculează, se rețin și se plătesc de către angajatorii acestora.

alin. 2 Prin derogare de la *alin. 1*, persoanele fizice prevăzute la *art. 216 alin. 2* au obligația de a calcula, de a reține și plăti contribuțiile sociale obligatorii individuale și pe cele ale angajatorului, numai dacă există un acord încheiat în acest sens cu angajatorul.

alin. 3 Pentru persoanele prevăzute la *alin. 1 și 2* modul de stabilire și de plată a contribuțiilor sociale datorate este cel prevăzut la *cap. II - VII* aplicabil angajatorilor, respectiv cel aplicabil persoanelor fizice care realizează în România venituri din salarii sau asimilate salariilor de la angajatori care nu au sediul social sau reprezentanță în România și care datorează contribuțiile sociale obligatorii pentru salariații lor, potrivit prevederilor legislației europene aplicabile în domeniul securității sociale, și au un acord încheiat în acest sens cu angajatorul.

alin. 4 Pentru persoanele fizice prevăzute la *art. 216 alin. 3 și 4*, modul de stabilire și plată a contribuțiilor datorate pentru veniturile din afara României este cel prevăzut la *cap. II și III* aplicabil în cazul persoanelor fizice care realizează venituri din activități independente în România.

Art. 220 Depunerea declarațiilor

alin. 1 Pentru persoanele fizice prevăzute la *art. 216 alin. 2*, contribuțiile sociale obligatorii datorate pentru veniturile din afara României se declară de către angajatorii acestora.

alin. 2 Prin derogare de la *alin. 1*, persoanele fizice prevăzute la *art. 216 alin. 2* au obligația de a declara contribuțiile sociale obligatorii individuale și pe cele ale angajatorului, numai dacă există un acord încheiat în acest sens cu angajatorul.

alin. 3 Pentru persoanele prevăzute la *alin. 1 și 2*, modul de declarare a contribuțiilor datorate este cel prevăzut la *cap. II - VII* aplicabil angajatorilor, respectiv cel aplicabil persoanelor fizice care realizează în România venituri din salarii sau asimilate salariilor de la angajatori care nu au sediul social sau reprezentanță în România și care datorează contribuțiile sociale obligatorii pentru salariații lor, potrivit prevederilor legislației europene aplicabile în domeniul securității sociale, și au un acord încheiat în acest sens cu angajatorul.

alin. 4 Pentru persoanele fizice prevăzute la *art. 216 alin. 3 și 4*, modul de declarare a contribuțiilor datorate pentru veniturile din afara României este cel prevăzut la *cap. II și III* aplicabil în cazul persoanelor fizice care realizează venituri din activități independente în România.

TITLUL VI Impozitul pe veniturile obținute din România de nerezidenți și impozitul pe reprezentanțele firmelor străine înființate în România

CAPITOLUL I Impozitul pe veniturile obținute din România de nerezidenți

Art. 221 Contribuabili

Nerezidenții care obțin venituri impozabile din România au obligația de a plăti impozit conform prezentului capitol și sunt denumiți în continuare contribuabili.

Art. 222 Sfera de cuprindere a impozitului

Impozitul stabilit prin prezentul capitol, denumit în continuare impozit pe veniturile obținute din România de nerezidenți, se aplică asupra veniturilor brute impozabile obținute din România.

Art. 223 Venituri impozabile obținute din România

alin. 1 Veniturile impozabile obținute din România, indiferent dacă veniturile sunt primite în România sau în străinătate, sunt:

- a)* dividende de la un rezident;
- b)* dobânzi de la un rezident;
- c)* dobânzi de la un nerezident care are un sediu permanent în România, dacă dobânda este o cheltuială a sediului permanent/a sediului permanent desemnat;
- d)* redevențe de la un rezident;
- e)* redevențe de la un nerezident care are un sediu permanent în România, dacă redevența este o cheltuială a sediului permanent/a sediului permanent desemnat;
- f)* comisioane de la un rezident;
- g)* comisioane de la un nerezident care are un sediu permanent în România, dacă comisionul este o cheltuială a sediului permanent/a sediului permanent desemnat;
- h)* venituri din activități sportive și de divertisment desfășurate în România, indiferent dacă veniturile sunt primite de către persoanele care participă efectiv la asemenea activități sau de către alte persoane;
- i)* venituri din prestarea de servicii de management sau de consultanță din orice domeniu, dacă aceste venituri sunt obținute de la un rezident sau dacă veniturile respective sunt cheltuieli ale unui sediu permanent în România;
- j)* venituri reprezentând remunerații primite de persoane juridice străine care acționează în calitate de administrator, fondator sau membru al consiliului de administrație al unei persoane juridice române;
- k)* venituri din servicii prestate în România, exclusiv transportul internațional și prestările de servicii accesorii acestui transport;
- l)* venituri din profesii independente desfășurate în România - medic, avocat, inginer, dentist, arhitect, auditor și alte profesii similare - în cazul când sunt obținute în alte condiții decât prin intermediul unui sediu permanent sau într-o perioadă ori în mai multe perioade care nu depășesc în total 183 de zile pe parcursul oricărui interval de 12 luni consecutive care se încheie în anul calendaristic vizat;
- m)* venituri din premii acordate la concursuri organizate în România;
- n)* venituri obținute la jocurile de noroc practicate în România, pentru toate câștigurile primite de un participant de la un organizator sau plătitor de venituri din jocuri de noroc, exclusiv jocurile de noroc prevăzute la *art. 110 alin. 7*;
- o)* venituri realizate de nerezidenți din lichidarea unei persoane juridice române. Venitul brut realizat din lichidarea unei persoane juridice române reprezintă suma excedentului distribuțiilor în bani sau în natură care depășește aportul la capitalul social al persoanei fizice/juridice beneficiare. Se consideră venituri din lichidarea unei persoane juridice, din punct de vedere fiscal, și veniturile obținute în cazul reducerii capitalului social, potrivit legii, altele decât cele primite ca urmare a restituirii cotei-părți din aporturi. Venitul impozabil reprezintă diferența dintre distribuțiile în bani sau în natură efectuate peste valoarea fiscală a titlurilor de valoare;
- p)* venituri realizate din transferul masei patrimoniale fiduciare de la fiduciar la beneficiarul nerezident în cadrul operațiunii de fiducie.

alin. 2 Următoarele venituri impozabile obținute din România nu sunt impozitate potrivit prezentului capitol și se impozitează conform *titlului II* sau *IV*, după caz:

- a)* veniturile unui nerezident, care sunt atribuibile unui sediu permanent/sediu permanent desemnat în România;
- b)* veniturile unei persoane juridice străine obținute din transferul proprietăților imobiliare situate în România sau a oricăror drepturi legate de aceste proprietăți, inclusiv închirierea sau cedarea folosinței bunurilor proprietății imobiliare situate în România, veniturile din exploatarea resurselor naturale situate în România, precum și veniturile din vânzarea-cesionarea titlurilor de participare deținute la o persoană juridică română;
- c)* venituri obținute din România de persoana juridică rezidentă într-un stat cu care România are încheiată o convenție de evitare a dublei impuneri din activități desfășurate de artiști și sportivi;
- d)* venituri ale unei persoane fizice nerezidente, obținute dintr-o activitate dependentă desfășurată în România;
- e)* venituri primite de persoane fizice nerezidente care acționează în calitatea lor de administrator, fondator sau membru al consiliului de administrație al unei persoane juridice române;
- f)* veniturile din pensii definite la *art. 99*, în măsura în care pensia lunară depășește plafonul prevăzut la *art. 100*;

g) veniturile unei persoane fizice nerezidente obținute din închirierea sau din altă formă de cedare a dreptului de folosință a unei proprietăți imobiliare situate în România, din transferul proprietăților imobiliare situate în România, din transferul titlurilor de participare deținute la o persoană juridică română și din transferul titlurilor de valoare emise de rezidenți români;

h) venituri obținute din România de persoane fizice rezidente într-un stat cu care România are încheiată o convenție de evitare a dublei impunerii în calitate de artiști sau sportivi.

alin. 3 Tratatamentul fiscal al veniturilor realizate din administrarea masei patrimoniale de către fiduciar, altele decât remunerația acestuia, este stabilit în funcție de natura venitului respectiv și supus impunerii conform prezentului titlu, respectiv *titlurilor II și IV*, după caz. Obligațiile fiscale ale constitutorului nerezident vor fi îndeplinite de fiduciar.

Art. 224 Reținerea impozitului din veniturile impozabile obținute din România de nerezidenți

alin. 1 Impozitul datorat de nerezidenți pentru veniturile impozabile obținute din România se calculează, se reține, se declară și se plătește la bugetul de stat de către plătitorii de venituri. Impozitul reținut se declară până la termenul de plată a acestuia la bugetul de stat.

alin. 2 Prin excepție de la prevederile *alin. 1*, impozitul datorat de nerezidenți, membri în asocieria/entitatea transparentă fiscal, care desfășoară activitate în România, pentru veniturile impozabile obținute din România, se calculează, se reține, se plătește la bugetul de stat și se declară de către persoana desemnată din cadrul asocierii/entității transparente fiscale, prevăzută la *art. 233 și art. 234 alin. 1*. Reținerea la sursă nu se aplică în cazul contribuabililor nerezidenți a căror activitate în cadrul asocierii/entității transparente fiscale generează un sediu permanent în România.

alin. 3 Prin plată a unui venit se înțelege îndeplinirea obligației de a pune fonduri la dispoziția creditorului în maniera stabilită prin contract sau prin alte înțelegeri convenite între părți care conduc la stingerea obligațiilor contractuale.

alin. 4 Impozitul datorat se calculează prin aplicarea următoarelor cote asupra veniturilor brute:

a) 1% pentru veniturile obținute la jocurile de noroc practicate în România, primite de un participant de la un organizator sau plătitor de venituri din jocuri de noroc, prevăzute la *art. 223 alin. 1 lit. n*;

b) 16% pentru veniturile din dividende prevăzute la *art. 223 alin. 1 lit. a*. Începând cu 1 ianuarie 2017, cota de impozit este de 5%;

c) 50% pentru veniturile prevăzute la *art. 223 alin. 1 lit. b - g, i, k, l și o*, dacă veniturile sunt plătite într-un cont dintr-un stat cu care România nu are încheiat un instrument juridic în baza căruia să se realizeze schimbul de informații. Aceste prevederi se aplică numai în situația în care veniturile de natura celor prevăzute la *art. 223 alin. 1 lit. b - g, i, k, l și o* sunt plătite ca urmare a unor tranzacții calificate ca fiind artificiale conform *art. 11 alin. 3*;

d) 16% în cazul oricăror altor venituri impozabile obținute din România, așa cum sunt enumerate la *art. 223 alin. 1*.

alin. 5 Impozitul se calculează, respectiv se reține în momentul plății venitului, se declară și se plătește la bugetul de stat până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care s-a plătit venitul. Impozitul se calculează, se reține, se declară și se plătește, în lei, la bugetul de stat, la cursul de schimb al pieței valutare comunicat de Banca Națională a României, pentru ziua în care se efectuează plata venitului către nerezidenți. În cazul dividendelor distribuite, dar care nu au fost plătite acționarilor sau asociaților până la sfârșitul anului în care s-au aprobat situațiile financiare anuale, impozitul pe dividende se declară și se plătește până la data de 25 ianuarie a anului următor.

alin. 6 Pentru veniturile sub formă de dobânzi la depozitele la vedere/conturi curente, la depozitele la termen, certificate de depozit și alte instrumente de economisire la bănci și la alte instituții de credit autorizate și situate în România, impozitul se calculează și se reține de către plătitorii de astfel de venituri la momentul înregistrării în contul curent sau în contul de depozit al titularului, respectiv la momentul răscumpărării, în cazul certificatelor de depozit și al instrumentelor de economisire. Plata și declararea impozitului pentru veniturile din dobânzi se fac lunar, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare înregistrării/răscumpărării.

alin. 7 Reînnoirea depozitelor/instrumentelor de economisire va fi asimilată cu constituirea unui nou depozit/achiziționarea unui nou instrument de economisire.

alin. 8 Impozitul asupra dobânzilor capitalizate se calculează de plătitorul acestor venituri în momentul înregistrării în contul curent sau în contul de depozit al titularului, respectiv în momentul

răscumpărării în cazul unor instrumente de economisire sau în momentul în care dobânda se transformă în împrumut ori în capital, după caz.

alin. 9 Pentru orice venit impozitul care trebuie reținut, în conformitate cu prezentul capitol, este impozit final.

Art. 225 *Tratamentul fiscal al veniturilor din dobânzi obținute din România de persoane juridice rezidente într-un stat membru al Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European*

alin. 1 Veniturile reprezentând dobânzi obținute din România de o persoană juridică rezidentă într-un stat membru al Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European, stat cu care România are încheiată o convenție pentru evitarea dublei impunerii, cu excepția dobânzilor care intră sub incidența prevederilor cap. V din prezentul titlu, se impun cu cota și în condițiile prevăzute de convenția aplicabilă, dacă persoana juridică prezintă un certificat de rezidență fiscală valabil.

alin. 2 Persoana juridică rezidentă într-un stat membru al Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European, care obține venituri reprezentând dobânzi în condițiile prevăzute la *alin. 1*, poate opta pentru regularizarea impozitului plătit conform *alin. 1* prin declararea și plata impozitului pe profit pentru profitul impozabil aferent acestor venituri, conform regulilor stabilite în *titlul II*. Impozitul reținut la sursă potrivit *alin. 1* constituie plată anticipată în contul impozitului pe profit și se scade din impozitul pe profit datorat.

alin. 3 Constituie plată anticipată în contul impozitului pe profit și se scade din impozitul pe profit datorat și impozitul reținut la sursă conform prevederilor *art. 224*, în condițiile în care persoana juridică rezidentă într-un stat membru al Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European, stat cu care România are încheiată o convenție pentru evitarea dublei impunerii, prezintă certificatul de rezidență fiscală ulterior realizării venitului.

alin. 4 Veniturile reprezentând dobânzi obținute din România de o persoană juridică rezidentă într-un stat al Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European cu care România nu are încheiată o convenție de evitare a dublei impunerii se impun conform prevederilor *art. 224*. Dacă persoana juridică prevăzută în prezentul alineat este rezidentă a unui stat din Uniunea Europeană sau din Spațiul Economic European cu care este încheiat un instrument juridic în baza căruia să se realizeze schimbul de informații, această persoană poate opta pentru regularizarea impozitului plătit conform prevederilor *art. 224* prin declararea și plata impozitului pe profit pentru profitul impozabil aferent acestor venituri, conform regulilor stabilite în *titlul II*. Impozitul reținut la sursă conform prevederilor *art. 224* constituie plată anticipată în contul impozitului pe profit și se scade din impozitul pe profit datorat.

Art. 226 *Tratamentul fiscal al categoriilor de venituri din activități independente impozabile în România obținute de persoane fizice rezidente într-un stat membru al Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European*

alin. 1 Veniturile din activități independente care sunt obținute din România de o persoană fizică rezidentă într-un stat membru al Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European, stat cu care România are încheiată o convenție de evitare a dublei impunerii și care prezintă un certificat de rezidență fiscală, se vor impune cu cota și/sau în condițiile prevăzute de convenția aplicabilă.

alin. 2 Persoana fizică rezidentă într-un stat membru al Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European, stat cu care România are încheiată o convenție de evitare a dublei impunerii, care obține venituri din activități independente în condițiile prevăzute la *alin. 1*, poate opta pentru regularizarea impozitului plătit conform *alin. 1* prin declararea și plata impozitului pe venit pentru venitul impozabil aferent acestor venituri, conform regulilor stabilite în *titlul IV*. Impozitul reținut la sursă potrivit *alin. 1* constituie plată anticipată în contul impozitului pe venit și se scade din impozitul pe venit datorat.

alin. 3 Pentru a beneficia de prevederile aplicabile rezidenților români, constituie plată anticipată în contul impozitului pe venit și se scade din impozitul pe venit datorat și impozitul reținut la sursă conform prevederilor *art. 224* în condițiile în care persoana fizică rezidentă într-un stat membru al Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European, stat cu care România are încheiată o convenție pentru evitarea dublei impunerii, prezintă certificatul de rezidență fiscală ulterior realizării venitului.

alin. 4 Veniturile din activități independente obținute din România de o persoană fizică rezidentă într-un stat al Uniunii Europene sau a Spațiului Economic European, stat cu care România nu are încheiată o convenție de evitare a dublei impunerii, se impun conform prevederilor *art. 224*. Dacă persoana fizică prevăzută în prezentul alineat este rezidentă a unui stat al Uniunii Europene sau a Spațiului Economic European cu care este încheiat un instrument juridic în baza căruia să se realizeze schimbul de informații,

această persoană poate opta pentru regularizarea impozitului plătit conform *art. 224* prin declararea și plata impozitului pe venit pentru venitul impozabil aferent acestor venituri, conform regulilor stabilite în *titlul IV*. Impozitul reținut la sursă potrivit *art. 224* constituie plată anticipată în contul impozitului pe venit.

Art. 227 Reținerea impozitului din veniturile obținute din România de persoane rezidente într-un stat membru al Uniunii Europene sau într-un stat cu care România are încheiată o convenție de evitare a dublei impunerii din activități desfășurate de artiști și sportivi

alin. 1 Veniturile obținute de artiști sau sportivi, persoane fizice sau juridice, rezidenți într-un stat membru al Uniunii Europene sau într-un stat cu care România are încheiată o convenție pentru evitarea dublei impunerii, pentru activitățile desfășurate în această calitate în România și în condițiile prevăzute în convenție se impun cu o cotă de 16%, aplicată asupra veniturilor brute. Impozitul se calculează, respectiv se reține în momentul plății venitului, se declară și se plătește la bugetul de stat până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care s-a plătit venitul. Impozitul se calculează, se reține, se declară și se plătește, în lei, la bugetul de stat, la cursul de schimb al pieței valutare comunicat de Banca Națională a României pentru ziua în care se efectuează plata venitului către nerezidenți. Obligația calculării, reținerii, declarării și plății impozitului la bugetul de stat revine plătitorului de venit.

alin. 2 Persoana juridică rezidentă într-un stat membru al Uniunii Europene sau într-un stat cu care România are încheiată o convenție de evitare a dublei impunerii care obține venituri din activități desfășurate în România de artiști de spectacol sau sportivi poate opta pentru regularizarea impozitului plătit conform *alin. 1* prin declararea și plata impozitului pe profit pentru profitul impozabil aferent acestor venituri, conform regulilor stabilite în *titlul II*. Impozitul reținut la sursă potrivit *alin. 1* constituie plată anticipată în contul impozitului anual pe profit și se scade din impozitul pe profit datorat.

alin. 3 Persoana fizică rezidentă într-un stat membru al Uniunii Europene sau într-un stat cu care România are încheiată o convenție de evitare a dublei impunerii care realizează venituri din România în calitate de artist de spectacol sau ca sportiv, din activitățile artistice și sportive, indiferent dacă acestea sunt plătite direct artistului sau sportivului ori unei terțe părți care acționează în numele aceluia artist sau sportiv poate opta pentru regularizarea impozitului plătit conform *alin. 1* prin declararea și plata impozitului pe venit pentru venitul impozabil aferent acestor venituri, conform regulilor stabilite în *titlul IV*. Impozitul reținut la sursă potrivit *alin. 1* constituie plată anticipată în contul impozitului anual pe venit și se scade din impozitul pe venit datorat.

Art. 228 Venituri neimpozabile în România

Următoarele venituri nu sunt impozabile în România:

a) veniturile obținute de organisme nerezidente de plasament colectiv fără personalitate juridică sau de alte organisme asimilate acestora, recunoscute de autoritatea competentă de reglementare care autorizează activitatea pe acea piață, din transferul titlurilor de valoare, respectiv al titlurilor de participare, deținute direct sau indirect într-o persoană juridică română;

b) veniturile obținute de nerezidenți pe piețe de capital străine din transferul titlurilor de participare, deținute la o persoană juridică română, precum și din transferul titlurilor de valoare, emise de rezidenți români;

c) venitul obținut de la un fiduciar rezident de către un beneficiar nerezident atunci când acesta este constituitor nerezident, din transferul masei patrimoniale fiduciare în cadrul operațiunii de fiducie.

Art. 229 Scutiri de la impozitul prevăzut în prezentul capitol

alin. 1 Sunt scutite de impozitul pe veniturile obținute din România de nerezidenți următoarele venituri:

a) dobânda aferentă instrumentelor de datorie publică în lei și în valută, veniturile obținute din tranzacțiile cu instrumente financiare derivate utilizate pentru realizarea operațiunilor de administrare a riscurilor asociate obligațiilor de natura datoriei publice guvernamentale și veniturile obținute din tranzacționarea titlurilor de stat și a obligațiunilor emise de către unitățile administrativ-teritoriale, în lei și în valută, pe piața internă și/sau pe piețele financiare internaționale, precum și dobânda aferentă instrumentelor emise de către Banca Națională a României în scopul atingerii obiectivelor de politică monetară și veniturile obținute din tranzacționarea valorilor mobiliare emise de către Banca Națională a României;

b) dobânda la instrumente/titluri de creanță emise de societățile române, constituite potrivit *Legii nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, dacă instrumentele/titlurile de creanță

sunt emise în baza unui prospect aprobat de autoritatea de reglementare competentă și dobânda este plătită unei persoane care nu este o persoană afiliată a emitentului instrumentelor/titlurilor de creanță respective;

c) dividendele plătite de o persoană juridică română sau persoană juridică cu sediul social în România, înființată potrivit legislației europene, unei persoane juridice rezidente într-un alt stat membru al Uniunii Europene ori unui sediu permanent al unei întreprinderi dintr-un stat membru al Uniunii Europene, situat într-un alt stat membru al Uniunii Europene, dacă:

1. persoana juridică străină beneficiară a dividendelor îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

◆ este rezidentă într-un stat membru al Uniunii Europene și are una dintre formele de organizare prevăzute în *anexa nr. 1 la titlul II*;

◆◆ este considerată a fi rezidentă a statului membru al Uniunii Europene, în conformitate cu legislația fiscală a statului respectiv și, în temeiul unei convenții privind evitarea dublei impunerii încheiate cu un stat terț, nu se consideră că este rezidentă în scopul impunerii în afara Uniunii Europene;

◆◆◆ plătește, în conformitate cu legislația fiscală a unui stat membru, fără posibilitatea unei opțiuni sau exceptări, unul dintre impozitele prevăzute în *anexa nr. 2 la titlul II* sau un impozit similar impozitului pe profit reglementat la *titlul II*;

◆◆◆◆ deține minimum 10% din capitalul social al întreprinderii persoană juridică română pe o perioadă neîntreruptă de cel puțin un an, care se încheie la data plății dividendului.

2. beneficiarul dividendelor este un sediu permanent al unei persoane juridice rezidente într-un stat membru al Uniunii Europene situat într-un alt stat membru al Uniunii Europene, iar persoana juridică străină pentru care sediul permanent își desfășoară activitatea trebuie să întrunească cumulativ condițiile prevăzute la *pct. 1, subpct. ◆ - ◆◆◆* și profiturile înregistrate de sediul permanent să fie impozabile în statul membru în care acesta este stabilit, în baza unei convenții pentru evitarea dublei impunerii sau în baza legislației interne a aceluia stat membru;

3. persoana juridică română care plătește dividendul îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

◆ este o societate înființată în baza legii române și are una dintre următoarele forme de organizare: societate pe acțiuni, societate în comandită pe acțiuni, societate cu răspundere limitată, societate în nume colectiv, societate în comandită simplă;

◆◆ plătește impozit pe profit, potrivit prevederilor *titlului II*, fără posibilitatea unei opțiuni sau exceptări. Pentru acordarea acestei scutiri, persoana juridică cu sediul social în România, înființată potrivit legislației europene, care plătește dividendul, trebuie să plătească impozit pe profit, potrivit prevederilor *titlului II*, fără posibilitatea unei opțiuni sau exceptări;

d) premiile unei persoane fizice nerezidente obținute din România, ca urmare a participării la festivalurile naționale și internaționale artistice, culturale și sportive finanțate din fonduri publice;

e) premiile acordate elevilor și studenților nerezidenți la concursurile finanțate din fonduri publice;

f) veniturile persoanelor juridice străine care desfășoară în România activități de consultanță în cadrul unor acorduri de finanțare gratuită, încheiate de Guvernul României/autorități publice cu alte guverne/autorități publice sau organizații internaționale guvernamentale ori neguvernamentale;

g) veniturile din dobânzi și redevențe, care intră sub incidența *cap. V din prezentul titlu*;

h) dobânzile și/sau dividendele plătite către fonduri de pensii, astfel cum sunt ele definite în legislația statului membru al Uniunii Europene sau în unul dintre statele Spațiului Economic European, cu condiția existenței unui instrument juridic în baza căruia să se realizeze schimbul de informații;

i) veniturile obținute de persoane fizice nerezidente ca urmare a participării în alt stat la un joc de noroc, ale cărui fonduri de câștiguri provin și din România.

alin. 2 Prevederile *alin. 1 lit. c* nu se aplică unui demers sau unor serii de demersuri care, fiind întreprinse cu scopul principal sau cu unul dintre scopurile principale de a obține un avantaj fiscal care contravine obiectului sau scopului prezentului articol, nu sunt oneste având în vedere toate faptele și circumstanțele relevante. Un demers poate cuprinde mai multe etape sau părți. În înțelesul prezentului alineat, un demers sau o serie de demersuri sunt considerate ca nefiind oneste în măsura în care nu sunt întreprinse din motive comerciale valabile care reflectă realitatea economică. Dispozițiile prezentului alineat se completează cu prevederile existente în legislația internă sau în acorduri referitoare la prevenirea evaziunii fiscale, a fraudei fiscale sau a abuzurilor.

Art. 230 Coroborarea prevederilor Codului fiscal cu cele ale convențiilor de evitare a dublei impuneri și a legislației Uniunii Europene

alin. 1 În înțelesul art. 224, dacă un contribuabil este rezident al unei țări cu care România a încheiat o convenție pentru evitarea dublei impuneri, cota de impozit care se aplică venitului impozabil obținut de către acel contribuabil din România nu poate depăși cota de impozit prevăzută în convenția care se aplică asupra acelui venit. În situația în care sunt cote diferite de impozitare în legislația internă sau în convențiile de evitare a dublei impuneri, se aplică cotele de impozitare mai favorabile. Dacă un contribuabil este rezident al unei țări din Uniunea Europeană, cota de impozit care se aplică venitului impozabil obținut de acel contribuabil din România este cota mai favorabilă prevăzută în legislația internă, legislația Uniunii Europene sau în convențiile de evitare a dublei impuneri. Legislația Uniunii Europene se aplică în relația României cu statele membre ale Uniunii Europene, respectiv cu statele cu care Uniunea Europeană are încheiate acorduri de stabilire a unor măsuri echivalente.

alin. 2 Pentru aplicarea prevederilor convenției de evitare a dublei impuneri și a legislației Uniunii Europene, nerezidentul are obligația de a prezenta plătitorului de venit, în momentul plății venitului, certificatul de rezidență fiscală eliberat de către autoritatea competentă din statul său de rezidență, precum și, după caz, o declarație pe propria răspundere în care se indică îndeplinirea condiției de beneficiar în situația aplicării legislației Uniunii Europene. Dacă certificatul de rezidență fiscală, respectiv declarația ce va indica calitatea de beneficiar nu se prezintă în acest termen, se aplică prevederile prezentului titlu. În momentul prezentării certificatului de rezidență fiscală și, după caz, a declarației prin care se indică calitatea de beneficiar se aplică prevederile convenției de evitare a dublei impuneri sau ale legislației Uniunii Europene și se face regularizarea impozitului în cadrul termenului legal de prescripție. În acest sens, certificatul de rezidență fiscală trebuie să menționeze că beneficiarul venitului a avut, în termenul de prescripție, rezidența fiscală în statul contractant cu care este încheiată convenția de evitare a dublei impuneri, într-un stat al Uniunii Europene sau într-un stat cu care Uniunea Europeană are încheiat un acord de stabilire a unor măsuri echivalente pentru toată perioada în care s-au realizat veniturile din România. Calitatea de beneficiar în scopul aplicării legislației Uniunii Europene va fi dovedită prin certificatul de rezidență fiscală și, după caz, declarația pe propria răspundere a acestuia de îndeplinire cumulativă a condițiilor referitoare la: perioada minimă de deținere, condiția de participare minimă în capitalul persoanei juridice române, încadrarea în una dintre formele de organizare prevăzute în *titlul II* sau în prezentul titlu, după caz, calitatea de contribuabil plătitor de impozit pe profit sau un impozit similar acestuia, fără posibilitatea unei opțiuni sau exceptări. Certificatul de rezidență fiscală prezentat în cursul anului pentru care se fac plățile este valabil și în primele 60 de zile calendaristice din anul următor, cu excepția situației în care se schimbă condițiile de rezidență.

alin. 3 Persoanele fizice care sosesc în România și au o ședere în statul român pe o perioadă sau mai multe perioade ce depășesc în total 183 de zile, pe parcursul oricărui interval de 12 luni consecutive, care se încheie în anul calendaristic vizat au obligația completării formularelor prevăzute la *alin. 7*, la termenele stabilite prin norme.

alin. 4 În cazul în care s-au făcut rețineri de impozit ce depășesc cotele din convențiile de evitare a dublei impuneri, respectiv din legislația Uniunii Europene, suma impozitului reținut în plus se restituie potrivit prevederilor Codului de procedură fiscală.

alin. 5 Intermediarii, definiți potrivit legislației în materie, prin care persoanele fizice nerezidente obțin venituri din transferul titlurilor de valoare emise de rezidenți români au următoarele obligații:

a) să solicite organului fiscal din România codul de identificare fiscală pentru persoana nerezidentă care nu deține acest număr;

b) să păstreze originalul sau copia legalizată a certificatului de rezidență fiscală sau un alt document eliberat de către o altă autoritate decât cea fiscală, care are atribuții în domeniul certificării rezidenței conform legislației interne a acelui stat, însoțit/însoțită de o traducere autorizată în limba română;

c) să calculeze câștigul/pierderea la fiecare tranzacție efectuată pentru contribuabilul persoană fizică nerezidentă;

d) să calculeze totalul câștigurilor/pierderilor pentru tranzacțiile efectuate în cursul anului pentru fiecare contribuabil persoană fizică nerezidentă;

e) să transmită în formă scrisă către fiecare contribuabil persoană fizică nerezidentă informațiile privind totalul câștigurilor/pierderilor, pentru tranzacțiile efectuate în cursul anului, până în ultima zi a lunii februarie a anului curent, pentru anul expirat;

f) să depună la organul fiscal competent declarația informativă privind totalul câștigurilor/pierderilor, pentru fiecare contribuabil, până în ultima zi a lunii februarie a anului curent, pentru anul expirat.

Persoana fizică nerezidentă nu are obligația de a declara câștigurile/pierderile, pentru tranzacțiile efectuate în cursul anului, dacă prin convenția de evitare a dublei impuneri încheiată între România și statul de rezidență al persoanei fizice nerezidente nu este menționat dreptul de impunere pentru România și respectiva persoană prezintă certificatul de rezidență fiscală.

alin. 6 Macheta certificatului de rezidență fiscală pentru persoane rezidente în România, precum și termenul de depunere de către nerezidenți a documentelor de rezidență fiscală, emise de autoritatea din statul de rezidență al acestora, se stabilesc prin norme.

alin. 7 Machetele Chestionar pentru stabilirea rezidenței fiscale a persoanei fizice la sosirea în România și Chestionar pentru stabilirea rezidenței fiscale a persoanei fizice la plecarea din România se stabilesc prin norme.

Art. 231 Declarații anuale privind reținerea la sursă

alin. 1 Plătitorii de venituri cu regim de reținere la sursă a impozitelor, cu excepția plătitorilor de venituri din salarii, conform prezentului titlu, au obligația să depună o declarație privind calcularea și reținerea impozitului pentru fiecare beneficiar de venit la organul fiscal competent, până în ultima zi a lunii februarie inclusiv a anului curent pentru anul expirat. Declarația informativă se va depune de către plătitorii de venit la organul fiscal competent în format electronic.

alin. 2 Plătitorii de venituri sub forma dobânzilor au obligația să depună o declarație informativă referitoare la plățile de astfel de venituri făcute către persoane fizice rezidente în statele membre ale Uniunii Europene. Declarația se depune până în ultima zi a lunii februarie inclusiv a anului curent, pentru informații referitoare la plățile de dobânzi făcute în cursul anului precedent. Modelul și conținutul declarației informative, precum și procedura de declarare a veniturilor din dobânzile realizate din România de către persoane fizice rezidente în statele membre ale Uniunii Europene se aprobă prin ordin al președintelui A.N.A.F., potrivit Codului de procedură fiscală.

Art. 232 Certificatele de atestare a impozitului plătit de nerezidenți

alin. 1 Orice nerezident poate depune o cerere la organul fiscal competent, prin care va solicita eliberarea certificatului de atestare a impozitului plătit către bugetul de stat.

alin. 2 Organul fiscal competent are obligația de a elibera certificatul de atestare a impozitului plătit de nerezidenți.

alin. 3 Forma cererii și a certificatului de atestare a impozitului plătit de nerezident, precum și condițiile de depunere, respectiv de eliberare se stabilesc prin norme.

CAPITOLUL II Asocieri/Entități care desfășoară activitate/obține venituri în/din România

Art. 233 Asociere/Entitate transparentă fiscal fără personalitate juridică, constituită conform legislației din România și care desfășoară activitate în România

alin. 1 Asocierea/Entitatea transparentă fiscal fără personalitate juridică se poate constitui între persoane nerezidente sau între una sau mai multe persoane nerezidente și una sau mai multe persoane rezidente.

alin. 2 Orice asociere/entitate transparentă fiscal fără personalitate juridică ce își desfășoară activitatea în România trebuie să desemneze unul dintre asociați/participanți, după caz, care să îndeplinească obligațiile ce îi revin fiecărui asociat/participant potrivit prezentului titlu. Persoana desemnată este responsabilă pentru:

a) înregistrarea fiecărui asociat/participant dacă acesta nu deține un cod de identificare fiscală atribuit de organul fiscal din România;

b) conducerea evidenței contabile a asocierii/entității și păstrarea/arhivarea documentelor justificative aferente activității asocierii, în condițiile legii;

c) furnizarea de informații în scris, pe bază de decont de asociere, către fiecare asociat/participant, persoană juridică sau fizică, cu privire la partea din veniturile și/sau cheltuielile realizate/efectuate care îi

sunt repartizate în baza contractului de asociere; decontul de asociere pe baza căruia se repartizează veniturile/cheltuielile reprezintă document justificativ la nivel de asociat/participant;

d) deținerea și prezentarea autorității competente din România a contractului de asociere care cuprinde date referitoare la părțile contractante, obiectul de activitate al asocierii/entității, cota de participare în asociere/entitate a fiecărui asociat/participant, dovada înregistrării la organul fiscal competent din România a sediului permanent al asociatului/participantului nerezident și certificatul de rezidență fiscală al fiecărui asociat/participant nerezident. Contractul de asociere se înregistrează la organul fiscal competent în raza căruia este înregistrat asociatul desemnat pentru îndeplinirea obligațiilor fiscale ale asocierii;

e) calculul, reținerea, plata la bugetul statului și declararea impozitului pentru veniturile cu regim de reținere la sursă datorat de fiecare asociat/participant nerezident potrivit convenției de evitare a dublei impuneri, respectiv a prezentului cod, după caz;

f) îndeplinirea obligațiilor privind depunerea declarației prevăzute la *art. 231 alin. 1*, pentru veniturile cu regim de reținere la sursă.

alin. 3 Impozitul reținut la sursă de persoana desemnată din cadrul asocierii/entității transparente fiscală fără personalitate juridică, prevăzută la *alin. 1* este impozit final. Impozitul se calculează, respectiv se reține în momentul plății venitului, se declară și se plătește la bugetul de stat până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care s-a plătit venitul. Impozitul se calculează, se reține, se declară și se plătește, în lei, la bugetul de stat, la cursul de schimb al pieței valutare comunicat de Banca Națională a României, pentru ziua în care se efectuează plata venitului către nerezidenți.

alin. 4 Asociatul/Participantul nerezident, persoană juridică sau fizică, ce desfășoară activitate în România prin intermediul unui sediu permanent/sediu permanent desemnat, respectiv obține venituri pentru care România are drept de impunere, precum și asociatul/participantul persoană juridică sau fizică, rezident în România are obligația de a calcula, plăti și declara impozitul pe profit/venit pentru profitul impozabil/venitul net impozabil, potrivit *titlului II* sau *IV*, după caz, pe baza veniturilor și cheltuielilor determinate de operațiunile asocierii.

Art. 234 Asociere/Entitate nerezidentă constituită conform legislației unui stat străin și care desfășoară activitate/obține venituri în/din România

alin. 1 Asocierea/Entitatea nerezidentă care nu este tratată ca rezidentă în scopuri fiscale în statul străin în care este înregistrată este considerată asociere/entitate transparentă fără personalitate juridică din punct de vedere fiscal în România. Acesteia îi sunt aplicabile prevederile *art. 233*, dacă cel puțin unul dintre asociați/participanți nerezidenți desfășoară activitate în România prin intermediul unui sediu permanent, respectiv obține venituri pentru care România are drept de impunere.

alin. 2 Pentru veniturile impozabile obținute din România de asocierea/entitatea nerezidentă care nu este tratată ca rezidentă în scopuri fiscale în statul străin în care este înregistrată, plătitorul de venit din România calculează, reține, plătește la bugetul statului și declară impozitul pentru veniturile cu regim de reținere la sursă datorat de fiecare asociat/participant nerezident potrivit convenției de evitare a dublei impuneri, respectiv prezentului cod, după caz.

alin. 3 Asocierea/Entitatea nerezidentă tratată ca rezidentă în scopuri fiscale în statul străin în care este înregistrată, stat cu care România are încheiată convenție de evitare a dublei impuneri, nu este considerată asociere/entitate transparentă fără personalitate juridică din punct de vedere fiscal în România, fiind impusă pentru profitul impozabil/venitul brut, după caz, care îi revine acestei asocieri/entități potrivit convenției de evitare a dublei impuneri, respectiv *titlului II*.

alin. 4 Prevederile referitoare la persoana juridică străină care desfășoară activitate prin intermediul unui sediu permanent în România se aplică și asocierii/entității nerezidente tratată ca rezidentă în scopuri fiscale în statul străin cu care România are încheiată convenție de evitare a dublei impuneri dacă asocierea/entitatea desfășoară activitate în România printr-un sediu permanent.

alin. 5 Pentru a beneficia de prevederile convenției de evitare a dublei impuneri încheiate de România cu statul străin, asocierea/entitatea nerezidentă tratată ca rezidentă în scopuri fiscale în statul străin în care este înregistrată trebuie să prezinte certificatul de rezidență fiscală emis de autoritatea competentă a statului străin.

alin. 6 Prevederile prezentului articol și ale *art. 233* nu se aplică organismelor de plasament colectiv fără personalitate juridică sau altor organisme asimilate acestora, constituite potrivit legislației în materie și fondurilor de pensii, constituite potrivit legislației în materie.

CAPITOLUL III Impozitul pe reprezentanțe

Art. 235 Contribuabili

Orice persoană juridică străină, care are o reprezentanță autorizată să funcționeze în România, potrivit legii, are obligația de a plăti un impozit anual, conform prezentului capitol.

Art. 236 Stabilirea impozitului

alin. 1 Impozitul pe reprezentanță pentru un an fiscal este egal cu echivalentul în lei al sumei de 4.000 euro, stabilită pentru un an fiscal, la cursul de schimb al pieței valutare, comunicat de Banca Națională a României, pentru ziua în care se efectuează plata impozitului către bugetul de stat, respectiv până la 25 iunie și 25 decembrie inclusiv a anului de impunere.

alin. 2 În cazul unei persoane juridice străine, care în cursul unui an fiscal înființează sau desființează o reprezentanță în România, impozitul datorat pentru acest an se calculează proporțional cu numărul de luni de existență a reprezentanței în anul fiscal respectiv.

Art. 237 Plata impozitului și depunerea declarației fiscale

alin. 1 Orice persoană juridică străină are obligația de a plăti impozitul pe reprezentanță la bugetul de stat, în două tranșe egale, până la datele de 25 iunie și 25 decembrie inclusiv a anului de impunere.

alin. 2 Orice persoană juridică străină care datorează impozitul pe reprezentanță are obligația de a depune o declarație anuală la organul fiscal competent, până în ultima zi a lunii februarie inclusiv a anului de impunere.

alin. 3 Orice persoană juridică străină, care înființează sau desființează o reprezentanță în cursul anului fiscal, are obligația de a depune o declarație fiscală la organul fiscal competent, în termen de 30 de zile de la data la care reprezentanța a fost înființată sau desființată.

alin. 4 Reprezentanțele sunt obligate să conducă evidența contabilă prevăzută de legislația în vigoare din România.

CAPITOLUL IV Modul de impozitare a veniturilor din economii obținute din România de persoane fizice rezidente în state membre și aplicarea schimbului de informații în legătură cu această categorie de venituri

Art. 238 Definiția beneficiarului efectiv

alin. 1 În sensul prezentului capitol, prin beneficiar efectiv se înțelege orice persoană fizică ce primește o plată de dobândă sau orice persoană fizică pentru care o plată de dobândă este garantată, cu excepția cazului când această persoană dovedește că plata nu a fost primită sau garantată pentru beneficiul său propriu, respectiv atunci când:

a) acționează ca un agent plătitor, în înțelesul *art. 240 alin. 1*; sau

b) acționează în numele unei persoane juridice, al unei entități care este impozitată pe profit, conform regimului general pentru impozitarea profiturilor, al unui organism de plasament colectiv în valori mobiliare, autorizat conform *Directivei Consiliului nr. 85/611/CEE din 20 decembrie 1985* de coordonare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative privind anumite organisme de plasament colectiv în valori mobiliare (OPCVM), sau în numele unei entități la care se face referire la *art. 240 alin. 2*, iar în acest din urmă caz, dezvăluie numele și adresa acelei entități operatorului economic care efectuează plata dobânzii și operatorul transmite aceste informații autorității competente a statului membru în care este stabilită entitatea; sau

c) acționează în numele altei persoane fizice care este beneficiarul efectiv și dezvăluie agentului plătitor identitatea aceluși beneficiar efectiv, în conformitate cu *art. 239 alin. 2*.

alin. 2 Atunci când un agent plătitor are informații care arată că persoana fizică ce primește o plată de dobândă sau pentru care o plată de dobândă este garantată, poate să nu fie beneficiarul efectiv, iar atunci când nici prevederile *alin. 1 lit. a*, nici cele ale *alin. 1 lit. b* nu se aplică acelei persoane fizice, se vor lua măsuri rezonabile pentru stabilirea identității beneficiarului efectiv, conform prevederilor *art. 239 alin. 2*. Dacă agentul plătitor nu poate identifica beneficiarul efectiv, va considera persoana fizică în discuție drept beneficiar efectiv.

Art. 239 Identitatea și determinarea locului de rezidență a beneficiarilor efectivi

alin. 1 România adoptă și asigură aplicarea pe teritoriul său a procedurilor necesare, care să permită agentului plătitor să identifice beneficiarii efectivi și locul lor de rezidență, în scopul aplicării prevederilor *art. 244 - 248*.

alin. 2 Agentul plătitor stabilește identitatea beneficiarului efectiv în funcție de cerințele minime care sunt conforme cu relațiile dintre agentul plătitor și primitorul dobânzii, la data începerii relației, astfel:

a) pentru relațiile contractuale încheiate înainte de data de 1 ianuarie 2004 și care continuă în prezent, agentul plătitor stabilește identitatea beneficiarului efectiv, respectiv numele și adresa sa, prin utilizarea informațiilor de care dispune, în special conform reglementărilor în vigoare din statul său de stabilire și dispozițiilor *Directivei 91/308/CEE din 10 iunie 1991 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor*;

b) în cazul relațiilor contractuale încheiate sau al tranzacțiilor efectuate în absența relațiilor contractuale, începând cu data de 1 ianuarie 2004, agentul plătitor stabilește identitatea beneficiarului efectiv, constând în nume, adresă și, dacă există, numărul fiscal de identificare, atribuit de către statul membru de rezidență pentru scopurile fiscale. Aceste detalii sunt stabilite pe baza pașaportului sau a cardului de identitate oficial, prezentat de beneficiarul efectiv. Dacă adresa nu apare nici în pașaport, nici în cardul de identitate oficială, atunci se stabilește pe baza oricărui alt document doveditor de identitate prezentat de beneficiarul efectiv. Dacă numărul fiscal de identificare nu este menționat în pașaport, în cardul de identitate oficială sau în oricare alt document doveditor de identitate, incluzând, posibil, certificatul de rezidență fiscală eliberat pentru scopuri fiscale, prezentate de beneficiarul efectiv, identitatea sa se va completa prin menționarea datei și a locului nașterii, stabilite pe baza pașaportului sau a cardului de identitate oficial.

alin. 3 Agentul plătitor stabilește rezidența beneficiarului efectiv pe baza cerințelor minime care sunt conforme cu relațiile dintre agentul plătitor și primitorul dobânzii la data începerii relației. Sub rezerva prevederilor de mai jos, se consideră că rezidența se află în țara în care beneficiarul efectiv își are adresa permanentă:

a) în cazul relațiilor contractuale încheiate înainte de data de 1 ianuarie 2004, dar care continuă și în prezent, agentul plătitor stabilește rezidența beneficiarului efectiv pe baza informațiilor de care dispune, în special ca urmare a reglementărilor în vigoare în statul său de stabilire și a prevederilor *Directivei nr. 91/308/CEE*;

b) în cazul relațiilor contractuale încheiate sau al tranzacțiilor efectuate în absența relațiilor contractuale, începând cu data de 1 ianuarie 2004, agentul plătitor stabilește rezidența beneficiarului efectiv pe baza adresei menționate în pașaport, în cardul de identitate oficială sau, dacă este necesar, pe baza oricărui alt document doveditor de identitate, prezentat de beneficiarul efectiv, și în concordanță cu următoarea procedură: pentru persoanele fizice care prezintă pașaportul sau cardul de identitate oficială emisă de către un stat membru și care declară ele însele că sunt rezidente într-o țară terță, rezidența lor se stabilește prin intermediul unui certificat de rezidență fiscală, emis de o autoritate competentă a țării terțe în care persoana fizică a declarat că este rezidentă. În lipsa prezentării acestui certificat, se consideră că rezidența este situată în statul membru care a emis pașaportul, cardul de identitate oficială sau un alt document de identitate oficial.

Art. 240 Definiția agentului plătitor

alin. 1 În sensul prezentului capitol, prin agent plătitor se înțelege orice operator economic care plătește dobânda sau garantează plata dobânzii pentru beneficiul imediat al beneficiarului efectiv, indiferent dacă operatorul este debitorul creanței care produce dobândă sau operatorul însărcinat de către debitor ori de către beneficiarul efectiv cu plata dobânzii sau cu garantarea plății de dobândă.

alin. 2 Orice entitate stabilită într-un stat membru către care se plătește dobândă sau pentru care plata este garantată în beneficiul beneficiarului efectiv va fi, de asemenea, considerată agent plătitor, la momentul plății sau garantării unei astfel de plăți. Prezenta prevedere nu se aplică dacă operatorul economic are motive să creadă, pe baza dovezilor oficiale prezentate de acea entitate, că:

a) este o persoană juridică, cu excepția celor prevăzute la *alin. 5*; sau

b) profitul său este impozitat prin aplicarea regimului general referitor la impozitarea profiturilor; sau

c) este un organism de plasament colectiv în valori mobiliare, autorizat conform *Directivei nr. 85/611/CEE*. Un operator economic care plătește dobândă sau garantează plata dobânzii pentru o astfel de entitate stabilită în alt stat membru și care este considerată agent plătitor, în temeiul prezentului alineat, va comunica numele și adresa entității și suma totală a dobânzii plătite sau garantate entității autorității

competente a statului membru unde este stabilit, care va transmite mai departe aceste informații autorității competente din statul membru unde este stabilită entitatea.

alin. 3 Entitatea prevăzută la *alin. 2* poate totuși să aleagă să fie tratată, în scopul aplicării prezentului capitol, ca un organism de plasament colectiv în valori mobiliare, așa cum acesta este prevăzut la *alin. 2 lit. c*. Exercitarea acestei posibilități face obiectul unui certificat emis de statul membru în care entitatea este stabilită, certificat care este prezentat operatorului economic de către entitate. În ceea ce privește această opțiune ce poate fi exercitată de entitățile stabilite pe teritoriul României se vor emite norme.

alin. 4 Atunci când operatorul economic și entitatea vizate la *alin. 2* sunt stabilite în România, România ia măsurile necesare pentru a da asigurări că acea entitate îndeplinește prevederile prezentului capitol atunci când acționează ca agent plătitor.

alin. 5 Persoanele juridice exceptate de la prevederile *alin. 2 lit. a* sunt:

a) în Finlanda: avoinyhtio (y) și kommandiittiyhtio (ky)/oppet bolag și kommanditbolag;

b) în Suedia: handelsbolag (HB) și kommanditbolag (KB).

Art. 241 Definiția autorității competente

În sensul prezentului capitol, prin autoritate competentă se înțelege:

a) pentru România - A.N.A.F.;

b) pentru țările terțe - autoritatea competentă definită pentru scopul convențiilor bilaterale sau multilaterale de evitare a dublei impuneri sau, în lipsa acestora, oricare altă autoritate competentă pentru emiterea certificatelor de rezidență fiscală.

Art. 242 Definiția plății dobânzilor

alin. 1 În sensul prezentului capitol, prin plata dobânzii se înțelege:

a) dobânda plătită sau înregistrată în cont, referitoare la creanțele de orice natură, fie că este garantată sau nu de o ipotecă ori de o clauză de participare la beneficiile debitorului, și, în special, veniturile din obligațiuni guvernamentale și veniturile din obligațiuni de stat, inclusiv primele și premiile legate de astfel de titluri de valoare, obligațiuni sau titluri de creanță; penalitățile pentru plata cu întârziere nu sunt considerate plăți de dobânzi;

b) dobânzile capitalizate sau capitalizarea prin cesiunea, rambursarea sau răscumpărarea creanțelor prevăzute la *lit. a*;

c) venitul provenit din plățile dobânzilor fie direct, fie prin intermediul unei entități prevăzute la *art. 240 alin. 2*, distribuit prin:

- organisme de plasament colectiv în valori mobiliare, autorizate în conformitate cu *Directiva nr. 85/611/CEE*;

- entități care beneficiază de opțiunea prevăzută la *art. 240 alin. 3*;

- organisme de plasament colectiv stabilite în afara sferei teritoriale prevăzute la *art. 243*;

d) venitul realizat din cesiunea, rambursarea sau răscumpărarea acțiunilor ori unităților în următoarele organisme și entități, dacă aceste organisme și entități investesc direct sau indirect, prin intermediul altor organisme de plasament colectiv sau prin entități la care se face referire mai jos, mai mult de 25% din activele lor în creanțe de natura celor prevăzute la *lit. a*, cu condiția ca acest venit să corespundă câștigurilor care, direct sau indirect, provin din plățile dobânzilor care sunt definite la *lit. a* și *b*. Entitățile la care se face referire sunt:

- organisme de plasament colectiv în valori mobiliare, autorizate în conformitate cu *Directiva nr. 85/611/CEE*;

- entități care beneficiază de opțiunea prevăzută la *art. 240 alin. 3*;

- organisme de plasament colectiv stabilite în afara sferei teritoriale prevăzute la *art. 243*.

alin. 2 În ceea ce privește *alin. 1 lit. c* și *d*, atunci când un agent plătitor nu dispune de nicio informație cu privire la proporția veniturilor care provin din plăți de dobânzi, suma totală a venitului se consideră plată de dobândă.

alin. 3 În ceea ce privește *alin. 1 lit. d*, atunci când un agent plătitor nu dispune de nicio informație privind procentul activelor investite în creanțe, în acțiuni sau în unități, acest procent este considerat a fi superior celui de 25%. Atunci când nu se poate determina suma venitului realizat de beneficiarul efectiv, venitul este considerat ca fiind rezultatul cesiunii, rambursării sau răscumpărării acțiunii ori unităților.

alin. 4 Atunci când dobânda, așa cum este prevăzută la *alin. 1*, este plătită sau creditată într-un cont deținut de o entitate prevăzută la *art. 240 alin. 2*, această entitate nefiind beneficiara opțiunii prevăzute la *art. 240 alin. 3*, dobânda respectivă se consideră ca plată de dobândă de către această entitate.

alin. 5 În ceea ce privește *alin. 1 lit. b și d*, România cere agenților plătitori situați pe teritoriul ei să anualizeze dobânda peste o anumită perioadă de timp, care nu poate depăși un an, și să trateze aceste dobânzi anualizate ca plăți de dobândă, chiar dacă nicio cesiune, răscumpărare sau rambursare nu intervine în decursul acestei perioade.

alin. 6 Prin excepție de la prevederile *alin. 1 lit. c și d*, din definiția plății dobânzii se exclude orice venit menționat în prevederile legate de organisme sau entități stabilite pe teritoriul României, dacă investiția acestor entități în creanțele prevăzute la *alin. 1 lit. a* nu depășește 15% din activele lor. În același fel, prin derogare de la *alin. 4*, se exclude din definiția plății dobânzii prevăzute la *alin. 1* plata dobânzii sau creditarea într-un cont al unei entități prevăzute la *art. 240 alin. 2*, care nu beneficiază de opțiunea prevăzută la *art. 240 alin. 3* și este stabilită pe teritoriul României, în cazul în care investiția acestei entități în creanțele prevăzute la *alin. 1 lit. a* nu depășește 15% din activele sale.

alin. 7 Procentele prevăzute la *alin. 1 lit. d și alin. 6* sunt determinate în funcție de politica de investiții, așa cum este definită în regulile de finanțare sau în documentele constitutive ale organismelor ori entităților, iar în lipsa acestora, în funcție de componenta reală a activelor acestor organisme sau entități.

Art. 243 Sfera teritorială

Prevederile acestui capitol se aplică dobânzilor plătite de către un agent plătitor stabilit în teritoriul în care Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene se aplică potrivit *art. 349 și art. 355*.

Art. 244 Informațiile comunicate de un agent plătitor

alin. 1 Atunci când beneficiarul efectiv este rezident într-un stat membru, altul decât România, unde este agentul plătitor, informațiile minime pe care agentul plătitor trebuie să le comunice autorității competente din România sunt următoarele:

a) identitatea și rezidența beneficiarului efectiv, stabilite conform *art. 239*;

b) numele și adresa agentului plătitor;

c) numărul de cont al beneficiarului efectiv sau, în lipsa acestuia, identificarea creanței generatoare de dobândă;

d) informații referitoare la plata dobânzii, în conformitate cu *alin. 2*.

alin. 2 Conținutul minim de informații referitoare la plata dobânzii, pe care agentul plătitor le comunică, se referă la următoarele categorii de dobândă:

a) în cazul unei plăți de dobândă, în înțelesul *art. 242 alin. 1 lit. a* - suma dobânzii plătite sau creditate;

b) în cazul unei plăți de dobândă, în înțelesul *art. 242 alin. 1 lit. b și d* - fie suma dobânzii sau a venitului prevăzut la respectivul alineat, fie suma totală a venitului din cesiune, răscumpărare sau rambursare;

c) în cazul unei plăți de dobândă, în înțelesul *art. 242 alin. 1 lit. c* - fie suma venitului prevăzut la respectivul alineat, fie suma totală a distribuției;

d) în cazul unei plăți de dobândă, în înțelesul *art. 242 alin. 4* - suma dobânzii care revine fiecărui membru din entitatea prevăzută la *art. 240 alin. 2*, care îndeplinește condițiile prevăzute la *art. 238 alin. 1*;

e) în cazul unei plăți de dobândă, în înțelesul *art. 242 alin. 5* - suma dobânzii anualizate.

alin. 3 Informațiile care privesc plățile de dobânzi raportate de către agentul plătitor sunt limitate la informația referitoare la suma totală a dobânzii sau a venitului și la suma totală a veniturilor obținute din cesiune, răscumpărare sau rambursare.

Art. 245 Schimbul automat de informații

alin. 1 Autoritatea competentă din România comunică autorității competente din statul membru de rezidență al beneficiarului efectiv informațiile prevăzute la *art. 244*.

alin. 2 Comunicarea de informații are un caracter automat și are loc cel puțin o dată pe an, în decursul a 6 luni următoare sfârșitului anului fiscal, pentru toate plățile de dobândă efectuate în cursul acestui an.

alin. 3 Dispozițiile prezentului capitol se completează cu cele ale Codului de procedură fiscală.

Art. 246 Perioada de tranziție

alin. 1 În cursul unei perioade de tranziție, începând cu data la care se face referire la *alin. 2* și *3*, Austria va primi informații din România. În cursul perioadei de tranziție, scopul prezentului capitol este de a garanta un minimum de impozitare efectivă a veniturilor din economii sub forma plăților de dobândă efectuate în favoarea beneficiarilor efectivi persoane fizice rezidenți români.

alin. 2 Beneficiarii efectivi persoane fizice rezidenți români vor avea în vedere perioada de tranziție stabilită pentru Austria, perioadă care se va termina la sfârșitul primului an fiscal încheiat care urmează după definitivarea ultimului dintre următoarele evenimente:

a) data de intrare în vigoare a acordului dintre Uniunea Europeană, după decizia în unanimitate a Consiliului, și Confederația Elvețiană, Principatul Liechtenstein, Republica San Marino, Principatul Monaco și Principatul Andorra, care prevede schimbul de informații la cerere, așa cum este definit în Modelul Acordului OECD privind schimbul de informații în materie fiscală, publicat la data de 18 aprilie 2002, denumit în continuare Modelul Acordului OECD, în ceea ce privește plățile de dobândă, așa cum sunt definite în prezentul capitol, efectuate de agenții plătitori stabiliți pe teritoriul acestor țări către beneficiarii efectivi rezidenți pe teritoriul pentru care se aplică prezentul capitol, în plus față de aplicarea simultană de către aceste țări a unei rețineri la sursă cu o cotă definită pentru perioadele corespunzătoare prevăzute la *art. 247*;

b) data la care Consiliul convine, în unanimitate, ca Statele Unite ale Americii să schimbe informații, la cerere, în conformitate cu Modelul Acordului OECD, în ceea ce privește plățile de dobânzi efectuate de agenții plătitori stabiliți pe teritoriul lor către beneficiarii efectivi rezidenți pe teritoriul în care se aplică prevederile referitoare la efectuarea schimbului automat de informații privind veniturile din economii.

alin. 3 La sfârșitul perioadei de tranziție, beneficiarii efectivi persoane fizice rezidenți români nu vor fi supuși impozitării prin reținere asupra veniturilor din economii distribuit la sursă în Austria, întrucât acest stat va efectua schimb automat de informații privind veniturile din economii cu România.

Art. 247 Reținerea la sursă

alin. 1 În decursul perioadei de tranziție prevăzute la *art. 246*, beneficiarilor efectivi persoane fizice rezidenți români li se va percepe o reținere la sursă de 35% în Austria.

alin. 2 Reținerea la sursă asupra veniturilor din economii obținute din Austria de către beneficiari efectivi persoane fizice rezidenți români se va face după cum urmează:

a) în cazul unei plăți de dobândă, în înțelesul *art. 242 alin. 1 lit. a* - la suma dobânzii plătite sau creditate;

b) în cazul unei plăți de dobândă, în înțelesul *art. 242 alin. 1 lit. b* sau *d* - la suma dobânzii sau venitului prevăzute/prevăzut la aceste litere sau prin perceperea unui efect echivalent care să fie suportat de primitor pe suma totală a venitului din cesiune, răscumpărare și rambursare;

c) în cazul plății de dobândă, în înțelesul *art. 242 alin. 1 lit. c* - pe suma venitului prevăzut la respectivul alineat;

d) în cazul plății de dobândă, în înțelesul *art. 242 alin. 4* - pe suma dobânzii care revine fiecărui membru al entității la care s-a făcut referire la *art. 240 alin. 2*, care îndeplinește condițiile *art. 238 alin. 1*;

e) în cazul exercitării de către Austria a opțiunii prevăzute la *art. 242 alin. 5* - pe suma dobânzii anualizate.

alin. 3 În scopul aplicării prevederilor *alin. 2 lit. a* și *b*, reținerea la sursă este percepută la pro rata pentru perioada de deținere a creanței de către beneficiarul efectiv.

alin. 4 Perceperea unei rețineri la sursă de către Austria nu împiedică România, ca stat de rezidență fiscală al beneficiarului efectiv al veniturilor din economii să impoziteze venitul, conform prevederilor prezentului Cod.

Art. 248 Distribuirea venitului

alin. 1 România va primi prin transfer 75% din venitul obținut de Austria din reținerea la sursă efectuată de agenții plătitori rezidenți ai acestor state asupra veniturilor din economii ale beneficiarilor efectivi persoane fizice rezidenți români.

alin. 2 România primește veniturile menționate la *alin. 1* prin transfer din Austria nu mai târziu de 6 luni de la sfârșitul anului fiscal.

Art. 249 Excepții de la sistemul de reținere la sursă

alin. 1 Beneficiarii efectivii persoane fizice rezidenți români care obțin venituri din economii din Austria pot cere în acest stat ca reținerea la sursă să nu fie aplicată atunci când urmează în acest stat una dintre procedurile de mai jos:

a) o procedură care permite beneficiarului efectiv rezident român să autorizeze în mod expres agentul plătitor rezident în Austria să comunice informațiile, în conformitate cu *art. 244 și 245*. Această autorizație acoperă toate dobânzile plătite de către respectivul agent plătitor către beneficiarul efectiv persoană fizică rezident român. În acest caz se aplică prevederile *art. 245*;

b) o procedură care garantează că reținerea la sursă nu este percepută atunci când beneficiarul efectiv rezident român prezintă agentului său plătitor din Austria un certificat emis pe numele său de autoritățile fiscale competente române, în concordanță cu prevederile *alin. 2*.

alin. 2 La cererea beneficiarului efectiv persoană fizică rezident român, autoritatea fiscală competentă română emite un certificat care indică:

a) numele, adresa și numărul de identificare fiscală sau alt număr ori, în lipsa acestuia, data și locul nașterii beneficiarului efectiv;

b) numele și adresa agentului plătitor;

c) numărul de cont al beneficiarului efectiv sau, în lipsa acestuia, identificarea garanției.

alin. 3 Acest certificat este valabil pentru o perioadă care nu depășește 3 ani. Certificatul este eliberat fiecărui beneficiar efectiv care îl solicită, în termen de două luni de la solicitare.

Art. 250 Măsuri luate de România pentru efectuarea schimbului de informații cu statele care au perioadă de tranziție la impozitarea economiilor

Procedura administrării prezentului capitol în relația cu Austria, care are perioadă de tranziție în aplicarea prevederilor prezentului capitol, se va stabili prin norme elaborate de Ministerul Finanțelor Publice sau A.N.A.F., după caz.

Art. 251 Eliminarea dublei impuneri

alin. 1 România asigură pentru beneficiarii efectivii persoane fizice rezidenți români eliminarea oricărei duble impuneri care ar putea rezulta din perceperea reținerii la sursă în Austria.

alin. 2 România restituie beneficiarului efectiv rezident în România impozitul reținut conform *art. 247*.

Art. 252 Titluri de creanțe negociabile

alin. 1 Pe parcursul perioadei de tranziție, prevăzută la *art. 246*, dar nu mai târziu de data de 31 decembrie 2010, obligațiunile naționale și internaționale și alte titluri de creanțe negociabile, a căror primă emisiune este anterioară datei de 1 martie 2001 sau pentru care prospectele emisiunii de origine au fost aprobate înainte de această dată de autoritățile competente, în înțelesul *Directivei nr. 80/390/CEE* privind cerințele de redactare, verificare și distribuire a informațiilor necesare listării ce trebuie publicate pentru admiterea valorilor mobiliare la cota oficială a bursei, sau de către autoritățile competente ale țărilor terțe, nu sunt considerate creanțe, în înțelesul *art. 242 alin. 1 lit. a*, cu condiția ca niciun fel de emisiuni noi ale acestor titluri de creanțe negociabile să nu fi fost realizate începând cu data de 1 martie 2002. Totuși, dacă perioada de tranziție se prelungește după data de 31 decembrie 2010, prevederile prezentului alineat continuă să se aplice doar în ceea ce privește aceste titluri de creanțe negociabile:

a) care conțin clauzele de sumă brută sau de restituire anticipată; și

b) atunci când agentul plătitor, așa cum este definit la *art. 240 alin. 1 și 2*, este stabilit în unul dintre statele membre care aplică reținerea la sursă și atunci când agentul plătitor plătește dobânda direct sau garantează dobânda pentru beneficiul imediat al beneficiarului efectiv rezident în România. Dacă o nouă emisiune pentru titlurile de creanțe negociabile menționate mai sus, emise de un guvern sau de o entitate asimilată, care acționează ca autoritate publică sau al cărei rol este recunoscut de un tratat internațional, în înțelesul *art. 253*, este realizată începând cu data de 1 martie 2002, ansamblul acestor titluri emise, constând în emisiunea de origine și în oricare alta ulterioară, este considerat ca fiind o creanță, în înțelesul *art. 242 alin. 1 lit. a*.

alin. 2 Prevederile *alin. 1* nu împiedică impozitarea veniturilor obținute din titlurile de creanțe negociabile la care se face referire la *alin. 1*, conform prevederilor prezentului cod.

Art. 253 Anexa referitoare la lista entităților asimilate la care se face referire la art. 252

Pentru scopurile *art. 252*, următoarele entități sunt considerate ca fiind entități care acționează ca autoritate publică sau al căror rol este recunoscut de un tratat internațional:

I. entități din Uniunea Europeană:

Belgia

- Vlaams Gewest (Regiunea Flamandă);
- Région wallonne (Regiunea Valonă);
- Région bruxelloise/Brussels Gewest (Regiunea Bruxelles);
- Communauté française (Comunitatea Franceză);
- Vlaamse Gemeenschap (Comunitatea Flamandă);
- Deutschsprachige Gemeinschaft (Comunitatea vorbitoare de limbă germană);

Bulgaria

- municipalități;

Spania

- Xunta de Galicia (Executivul Regional al Galiciei);
- Junta de Andalucía (Executivul Regional al Andaluziei);
- Junta de Extremadura (Executivul Regional Extremadura);
- Junta de Castilla - La Mancha (Executivul Regional Castilla - La Mancha);
- Junta de Castilla - Leon (Executivul Regional Castilla - Leon);
- Gobierno Foral de Navarra (Guvernul Regional al Navarrei);
- Govern de les Illes Balears (Guvernul Insulelor Baleare);
- Generalitat de Catalunya (Guvernul Autonom al Cataloniei);
- Generalitat de Valencia (Guvernul Autonom al Valenciei);
- Diputacion General de Aragon (Consiliul Regional al Aragonului);
- Gobierno de las Islas Canarias (Guvernul Insulelor Canare);
- Gobierno de Murcia (Guvernul Murciei);
- Gobierno de Madrid (Guvernul Madridului);
- Gobierno de la Comunidad Autonoma del Pais Vasco/Euzkadi (Guvernul Comunității Autonome a Țărilor Bascilor);
- Diputacion Foral de Guipuzcoa (Consiliul Regional Guipuzcoa);
- Diputacion Foral de Vizcaya/Bizkaia (Consiliul Regional Vizcaya);
- Diputacion Foral de Alava (Consiliul Regional Alava);
- Ayuntamiento de Madrid (Consiliul Orășenesc al Madridului);
- Ayuntamiento de Barcelona (Consiliul Orășenesc al Barcelonei);
- Cabildo Insular de Gran Canaria (Consiliul Insulei Gran Canaria);
- Cabildo Insular de Tenerife (Consiliul Insulei Tenerife);
- Instituto de Crédito Oficial (Oficiul de creditare al Statului);
- Instituto Catalan de Finanzas (Instituția Financiară Publică a Cataloniei);
- Instituto Valenciano de Finanzas (Instituția Financiară Publică a Valenciei);

Grecia

- Organismos Tegepikoinonion Ellados (Organizația Telecomunicațiilor din Grecia);
- Organismos Siderodromon Ellados (Organizația Națională a Căilor Ferate);
- Demosia Epikeirese Elektrismou (Compania Publică de Energie Electrică);

Franța

- La Caisse d'amortissement de la dette sociale (CADES) (Casa de Amortizare a Deficitului Public);
- L'Agence française de développement (AFD) (Agenția Franceză pentru Dezvoltare);
- Réseau Ferré de France (RFF) (Rețeaua Căilor Ferate Franceze);
- Caisse Nationale des Autoroutes (CAN) (Casa Națională a Autostrăzilor);
- Assistance publique Hôpitaux de Paris (APHP) (Asistența Publică a Spitalelor din Paris);
- Charbonnages de France (CDF) (Consiliul Francez al Cărbunelui);
- Entreprise minière et chimique (EMC) (Compania Minieră și Chimică);

Italia

- regiuni;
- provincii;
- municipalități;
- Cassa Depositi e Prestiti (Casa de Depozite și Împrumuturi);

Letonia

- Pasvaldibas (autorități locale);

Polonia

- gminy (comune);
- powiaty (districte);
- wojewodztwa (provincii);
- związki gmîn (asociații de comune);
- powiatow (asociații de districte);
- wojewodztw (asociații de provincii);
- miasto stoleczne Warszawa (capitala Varșovia);
- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Agenția pentru Restructurare și Modernizare a Agriculturii);
- Agencja Nieruchomosci Rolnych (Agenția Proprietăților Agricole);

Portugalia

- Regiao Autonoma da Madeira (Regiunea Autonomă a Madeirei);
- Regiao Autonoma dos Acores (Regiunea Autonomă a Azorelor);
- municipalități;

România

- autoritățile administrației publice locale;

Slovacia

- mesta a obce (municipalități);
- Zeleznice Slovenskej Republiky (Compania Căilor Ferate Slovace);
Statny fond cestneho hospodarstva (Fondul de Stat pentru Gestionarea Drumurilor);
- Slovenske elektrarne (Centralele electrice slovace);
- Vodohospodarska vystavba (Compania pentru utilizarea rațională a apelor).

2. entități internaționale:

- Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare;
- Banca Europeană de Investiții;
- Banca Asiatică de Dezvoltare;
- Banca Africană de Dezvoltare;
- Banca Mondială - Banca Internațională de Reconstrucție și Dezvoltare - Fondul Monetar Internațional;
- Societatea Financiară Internațională;
- Banca InterAmericană de Dezvoltare;
- Fondul de Dezvoltare Socială al Consiliului Europei;
- Euratom;
- Uniunea Europeană;
- Societatea Andină de Dezvoltare (CAF);
- Eurofima;
- Comunitatea Economică a Cărbunelui și Oțelului;
- Banca Nordică de Investiții;
- Banca de Dezvoltare din Caraibe.

Prevederile *art. 252* nu aduc atingere niciuneia dintre obligațiile internaționale pe care România și le-a asumat în relațiile cu entitățile internaționale menționate mai sus.

3. entități din state terțe:

- acele entități care îndeplinesc următoarele criterii:

a) entitatea este considerată în mod cert ca fiind o entitate publică, conform criteriilor naționale;

b) entitatea publică este un producător fără caracter comercial din afara Uniunii Europene, care administrează și finanțează un grup de activități, furnizând în principal bunuri și servicii fără caracter comercial destinate beneficiului Uniunii Europene și care sunt efectiv controlate de guvernul central;

c) entitatea publică realizează emisiuni/titluri de creanță de mari dimensiuni și cu regularitate;

d) statul vizat poate să garanteze că o asemenea entitate publică nu va exercita o răscumpărare înainte de termen, în cazul clauzelor de reîntregire a sumei brute.

Art. 254 Data aplicării

Dispozițiile prezentului capitol transpun prevederile *Directivei 2003/48/CE a Consiliului din 3 iunie 2003* privind impozitarea veniturilor din economii sub forma plăților de dobânzi, cu amendamentele ulterioare.

CAPITOLUL V Redevențe și dobânzi la întreprinderi asociate

Art. 255 Sfera de aplicare și procedura

alin. 1 Plățile de dobânzi și redevențe ce provin din România sunt exceptate de la orice impozite aplicate asupra acelor plăți în România, fie prin reținere la sursă, fie prin declarare, cu condiția ca beneficiarul efectiv al dobânzilor sau redevențelor să fie o societate din alt stat membru sau un sediu permanent, situat în alt stat membru, al unei societăți dintr-un stat membru.

alin. 2 O plată făcută de o societate rezidentă în România sau de către un sediu permanent situat în România trebuie să fie considerată ca provenind din România, denumită în continuare stat sursă.

alin. 3 Un sediu permanent este tratat ca plătitor al dobânzilor sau redevențelor doar în măsura în care acele plăți reprezintă cheltuieli deductibile fiscal pentru sediul permanent din România.

alin. 4 O societate a unui stat membru va fi tratată ca beneficiar efectiv al dobânzilor și redevențelor doar dacă primește acele plăți pentru beneficiul său propriu, și nu ca un intermediar pentru o altă persoană, cum ar fi un agent, un fiduciar sau semnatar autorizat.

alin. 5 Un sediu permanent trebuie să fie tratat ca beneficiar efectiv al dobânzilor sau redevențelor:

a) dacă creanța, dreptul sau utilizarea informației, în legătură cu care iau naștere plățile de dobânzi sau redevențe, este efectiv legată de acel sediu permanent; și

b) dacă plățile de dobânzi sau redevențe reprezintă venituri cu privire la care acel sediu permanent este supus, în statul membru în care este situat, unuia dintre impozitele menționate la art. 258 lit. a pct. ♦♦♦ sau, în cazul Belgiei, impozitului nerezidenților/belasting der niet-verblijfhouders ori, în cazul Spaniei, impozitului asupra venitului nerezidenților sau unui impozit care este identic sau în mod substanțial similar și care este aplicat după data de intrare în vigoare a prezentului capitol, suplimentar sau în locul acelor impozite existente.

alin. 6 Dacă un sediu permanent al unei societăți a unui stat membru este considerat ca plătitor sau ca beneficiar efectiv al dobânzilor ori redevențelor, nicio altă parte a societății nu va fi tratată ca plătitor sau ca beneficiar efectiv al acelor dobânzi ori redevențe, în sensul prezentului articol.

alin. 7 Prezentul articol se aplică numai în cazul în care societatea care este plătitor sau societatea al cărei sediu permanent este considerat plătitor al dobânzilor ori redevențelor este o societate asociată a societății care este beneficiarul efectiv sau al cărei sediu permanent este tratat ca beneficiarul efectiv al acelor dobânzi ori al acelor redevențe.

alin. 8 Prevederile prezentului articol nu se aplică dacă dobânzile sau redevențele sunt plătite de către ori către un sediu permanent al unei societăți dintr-un stat membru situat într-un stat terț și activitatea societății este, în întregime sau parțial, desfășurată prin acel sediu permanent.

alin. 9 Prevederile prezentului articol nu împiedică România să ia în considerare, la determinarea impozitului pe profit, atunci când aplică legislația sa fiscală, dobânzile sau redevențele primite de către societățile rezidente, de sediile permanente ale societăților rezidente în România sau de către sediile permanente situate în România.

alin. 10 Prevederile prezentului capitol nu se aplică unei societăți a altui stat membru sau unui sediu permanent al unei societăți a altui stat membru, atunci când condițiile stabilite la art. 258 lit. b nu au fost menținute pentru o perioadă neîntreruptă de cel puțin 2 ani.

alin. 11 Îndeplinirea cerințelor stabilite de prezentul articol și de art. 258 se dovedește la data plății dobânzilor sau redevențelor printr-o atestare. Dacă îndeplinirea cerințelor stabilite în prezentul articol nu a fost atestată la data plății, se va aplica reținerea impozitului la sursă.

alin. 12 În sensul alin. 11, atestarea care va fi prezentată în legătură cu fiecare contract de plată trebuie să fie valabilă pentru un an de la data emiterii acestei atestări și va conține următoarele informații:

a) dovada rezidenței fiscale, în scopul impozitării, pentru societatea care primește dobânzi sau redevențe din România și, când este necesar, dovada existenței unui sediu permanent atestat de autoritatea fiscală a statului membru în care societatea care primește dobânzi ori redevențe este rezidentă pentru scopuri fiscale sau în care este situat sediul permanent;

b) indicarea calității de beneficiar efectiv al dobânzilor sau redevențelor de către societatea care primește astfel de plăți, în conformitate cu prevederile *alin. 4*, sau a existenței condițiilor prevăzute la *alin. 5*, când un sediu permanent este beneficiarul plății;

c) îndeplinirea cerințelor, în conformitate cu prevederile *art. 258 lit. a pct. ♦♦♦*, în cazul societății primitoare;

d) deținerea participației minime, în conformitate cu prevederile *art. 258 lit. b*;

e) perioada pentru care deținerea la care se face referire la *lit. d* există.

Se poate solicita în plus justificarea legală pentru plățile efectuate din cadrul contractului, de exemplu se poate solicita contractul de împrumut sau contractul de licență.

alin. 13 Dacă cerințele pentru acordarea scutirii încetează să fie îndeplinite, societatea primitoare sau sediul permanent informează imediat societatea plătitoare sau sediul permanent plătitor.

alin. 14 Dacă societatea plătitoare sau sediul permanent a reținut impozitul la sursă asupra venitului ce urma să fie scutit de impozit, conform prezentului articol, aceasta poate face o cerere pentru restituirea acestui impozit reținut la sursă. În acest sens se va solicita informația specificată la *alin. 12*. Cererea pentru restituirea impozitului trebuie să fie transmisă în cadrul termenului legal de prescripție.

alin. 15 Impozitul reținut la sursă în plus va fi restituit într-un interval de un an de la primirea cererii de restituire a impozitului și a informațiilor doveditoare pe care le poate solicita în mod rezonabil. Dacă impozitul reținut la sursă nu a fost restituit în perioada menționată, societatea primitoare sau sediul permanent este îndreptățit, la expirarea anului în cauză, să solicite dobânda asupra sumei reprezentând impozitul care trebuie restituit. Dobânda solicitată se va calcula corespunzător prevederilor Codului de procedură fiscală.

Art. 256 Definiția dobânzii

În sensul prezentului capitol, termenul dobândă înseamnă venitul din creanțe de orice fel, însoțite sau nu de garanții ipotecare ori de o clauză de participare la profiturile debitorului și, în special, venitul din efecte publice, titluri de creanță sau obligațiuni, inclusiv primele și premiile legate de asemenea efecte, titluri de creanță sau obligațiuni; penalitățile pentru plata cu întârziere nu vor fi considerate dobânzi.

Art. 257 Definiția redevenței

În sensul prezentului capitol, termenul redevențe înseamnă plățile de orice fel primite pentru folosirea sau concesionarea utilizării oricărui drept de autor asupra unei opere literare, artistice sau științifice, inclusiv asupra filmelor cinematografice și programele informatice, orice brevet, marcă de comerț, desen ori model, plan, formulă sau procedeu secret de fabricație, ori pentru informații referitoare la experiența în domeniul industrial, comercial sau științific; plățile pentru folosirea sau dreptul de folosire a echipamentului industrial, comercial ori științific.

Art. 258 Definiția întreprinderii, întreprinderii asociate și a sediului permanent

În sensul prezentului capitol:

a) sintagma societate a unui stat membru înseamnă orice societate:

♦ care îmbracă una dintre formele enumerate în lista prevăzută la *art. 263*; și

♦♦ care, în conformitate cu legislația fiscală a unui stat membru, este considerată ca fiind rezidentă în acel stat membru și nu este considerată, în înțelesul unei convenții de evitare a dublei impuneri pe venit și pe capital încheiată cu un stat terț, ca fiind rezident în scopul impozitării în afara Uniunii Europene; și

♦♦♦ care este supusă unuia dintre următoarele impozite, fără a fi scutită de impozit, sau unui impozit care este identic ori, în esență, similar și care este stabilit după data de intrare în vigoare a prezentului articol, în plus sau în locul acelor impozite existente:

- impozitul societăților/vennootschapsbelasting, în Belgia;
- selskabsskat, în Danemarca;
- Körperschaftsteuer, în Germania;
- phdros eisodematos uomikou prosopon, în Grecia;
- impuesto sobre sociedades, în Spania;
- impôt sur les sociétés, în Franța;
- corporation tax, în Irlanda;
- imposta sul reddito delle persone giuridiche, în Italia;
- impôt sur le revenu des collectivités, în Luxemburg;
- vennootschapsbelasting, în Olanda;
- Körperschaftsteuer, în Austria;

- imposto sobre o rendimento da pessoas colectivas, în Portugalia;
- vhteisoien tulovero/în komstskatten, în Finlanda;
- statlîn g în komstskatt, în Suedia;
- corporation tax, în Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord;
- dan z prijmu pravnickych osob, în Republica Cehă;
- tulumaks, în Estonia;
- phdros eisodematos, în Cipru;
- uzbekummu ienakuma nodoklis, în Letonia;
- pelno mokestis, în Lituania;
- tarsasagi ado, în Ungaria;
- taxxa fuq l-income, în Malta;
- todiatek dochodowy od osob prawnych, în Polonia;
- davek od dobicka praznih oseb, în Slovenia;
- dan z prijmov pravnickych osob, în Slovacia;
- impozitul pe profit, în România;
- korporativen danäk, în Bulgaria;
- porez na dobit, în Croația;

b) o societate este o societate asociată a unei alte societăți dacă, cel puțin:

◆ prima societate are o participare minimă directă de 25% în capitalul celei de-a doua întreprinderi;

sau

◆◆ cea de-a doua societate are o participare minimă directă de 25% în capitalul primei societăți;

sau

◆◆◆ o societate terță are o participare minimă directă de 25% atât în capitalul primei societăți, cât și în al celei de-a doua.

Participările în capitalul social trebuie să fie deținute numai la întreprinderile rezidente pe teritoriul Uniunii Europene;

c) sintagma sediu permanent înseamnă un loc fix de afaceri situat într-un stat membru, prin care se desfășoară în întregime sau în parte activitatea unei societăți rezidente într-un alt stat membru.

Art. 259 Exceptarea plăților de dobânzi sau de redevențe

alin. 1 Nu se acordă beneficiile prezentului capitol în următoarele cazuri:

a) atunci când plățile sunt tratate ca o distribuție de beneficii sau ca o restituire de capital, conform legislației române;

b) pentru plățile rezultate din creanțe care dau dreptul de participare la profiturile debitorului;

c) pentru plățile rezultate din creanțe care dau dreptul creditorului să își schimbe dreptul de a primi dobânda contra unui drept de participare în profiturile debitorului;

d) pentru plățile rezultate din creanțe care nu conțin niciun fel de prevederi referitoare la restituirea datoriei principale sau dacă restituirea este datorată pentru o perioadă mai mare de 50 de ani de la data emisiunii.

alin. 2 Când datorită relațiilor speciale existente între debitor și beneficiarul efectiv al dobânzii sau redevențelor ori între unul dintre ei și o altă persoană, suma dobânzilor sau redevențelor depășește suma care s-ar fi convenit între debitor și beneficiarul efectiv, în lipsa unor astfel de relații, prevederile prezentului articol se aplică numai în această ultimă sumă menționată, dacă există o astfel de sumă.

Art. 260 Fraudă și abuz

alin. 1 Prevederile prezentului capitol nu exclud aplicarea prevederilor legislației naționale sau a celor bazate pe tratate, la care România este parte, care sunt necesare pentru prevenirea fraudei sau abuzului constatate în condițiile legii.

alin. 2 Prevederile prezentului capitol nu se aplică atunci când tranzacțiile au drept consecință fraudă, evaziunea fiscală sau abuzul, constatate în condițiile legii.

Art. 261 Clauza de delimitare

Prevederile prezentului capitol nu exclud aplicarea prevederilor naționale sau a celor bazate pe tratatele la care România este parte și ale căror prevederi au în vedere eliminarea sau evitarea dublei impozitări a dobânzilor și a redevențelor.

Art. 262 Măsuri luate de România

Procedura administrării prezentului capitol se va stabili prin norme, elaborate de Ministerul Finanțelor Publice sau A.N.A.F., după caz.

Art. 263 Lista societăților acoperite de prevederile art. 258 lit. a pct. ♦♦♦

Societățile acoperite de prevederile art. 258 lit. a pct. ♦♦♦ sunt următoarele:

a) societăți cunoscute în legislația belgiană ca - "naamloze vennootschap/société anonyme, commanditaire vennootschap op aandelen/société en commandite par actions, besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid/société privée a responsabilité limitée" și acele entități publice legislative care desfășoară activitate conform dreptului privat;

b) societăți cunoscute în legislația daneză ca - "aktieselskab" și "anpartsselskab";

c) societăți cunoscute în legislația germană ca - "Aktiengesellschaft, Kommanditgesellschaft auf Aktien, Gesellschaft mit beschränkter Haftung" și "bergrechtliche Gewerkschaft";

d) societăți cunoscute în legislația grecească ca - "anonume etairia";

e) societăți cunoscute în legislația spaniolă ca - "sociedad anonima, sociedad comanditaria por acciones, sociedad de responsabilidad limitada" și acele entități publice legale care desfășoară activitate conform dreptului privat;

f) societăți cunoscute în legislația franceză ca - "société anonyme, société en commandite par actions, société a responsabilité limitée" și entități publice și întreprinderi industriale și comerciale;

g) persoanele juridice irlandeze denumite "public companies limited by shares or by guarantee", "private companies limited by shares or by guarantee", instituțiile înregistrate în regimul "Industrial and Provident Societies Acts", sau "building societies" înregistrate în regimul "Building Societies Acts";

h) societăți cunoscute în legislația italiană ca - "societa per azioni, societa in accomandita per azioni, societa a responsabilita limitata" și entități publice și private care desfășoară activități industriale și comerciale;

i) societăți cunoscute în legislația luxemburgheză ca - "société anonyme, société en commandite par actions" și "société a responsabilité limitée";

j) societăți cunoscute în legislația olandeză ca - "noomloze vennootschap" și "besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid";

k) societăți cunoscute în legislația austriacă ca - "Aktiengesellschaft" și "Gesellschaft mit beschränkter Haftung";

l) societăți comerciale sau societăți înființate conform legii civile, având formă comercială, și cooperative și entități publice înregistrate conform legii portugheze;

m) societăți cunoscute în legislația finlandeză ca - "osakeyhtio/aktiebolag, osuuskunta/andelslag, saastopankki/sparbank" și "vakuutusyhtio/forsakrîn gsbolag";

n) societăți cunoscute în legislația suedeză ca - "aktiebolag" și "forsakrin gsaktiebolag";

o) societăți înregistrate conform legislației Marii Britanii;

p) societăți cunoscute în legislația cehă ca - "akciová společnost", "společnost s ručením omezeným", "verejné obchodní společnost", "komanditní společnost", "družstvo";

q) societăți cunoscute în legislația estoniană ca - "täisühing", "usaldusühing", "osühing", "aktsiaselts", "tulundusühing";

r) societăți cunoscute în legislația cipriotă ca societăți înregistrate în conformitate cu legea companiilor, entități publice corporatiste, precum și alte entități care sunt considerate societăți, conform legii impozitului pe venit;

s) societăți cunoscute în legislația letonă ca - "akciju sabiedrība", "sabiedrība ar ierobežotu atbildību";

ș) societăți înregistrate conform legislației lituaniene;

t) societăți cunoscute în legislația ungară ca - "közkereseti társaság", "betéti társaság", "közös vállalat", "korlátolt felelősségű társaság", "résztvénytársaság", "egyesülés", "közhasznú társaság", "szövetkezet";

ț) societăți cunoscute în legislația malteză ca - "Kumpaniji ta' Responsabilita Limitata", "Socjetajiet în akkomandita li l-kapital taghhom maqsum f'azzjonitjiet";

u) societăți cunoscute în legislația poloneză ca - "spółka akcyjna", "spółka z ograniczoną odpowiedzialnością";

v) societăți cunoscute în legislația slovenă ca - "delniska druzba", "komanditna delniska druzba", "komanditna druzba", "druzba z omejeno odgovornostjo", "druzba z neomejeno odgovornostjo";

w) societăți cunoscute în legislația slovacă ca - "akciová spoločnosť", "spoločnosť s ručením obmedzeným", "komanditná spoločnosť", "verejná obchodná spoločnosť", "družstvo";

x) societăți cunoscute în legislația română ca - "societăți în nume colectiv", "societăți în comandită simplă", "societăți pe acțiuni", "societăți în comandită pe acțiuni", "societăți cu răspundere limitată";

y) societăți cunoscute în legislația bulgară ca - "Акционерно дружество", "Командитно дружество с акції", "Дружество с ограничена отговорност";

z) societăți aflate sub incidența legislației croate, denumite "dioničko društvo", "društvo s ograničenom odgovornošću" și alte societăți constituite în conformitate cu legislația croată și care sunt supuse impozitului pe profit în Croația.

Art. 264 Data aplicării

Dispozițiile prezentului capitol transpun prevederile *Directivei 2003/49/CE a Consiliului din 3 iunie 2003* privind sistemul comun de impozitare, aplicabil plăților de dobânzi și de redevențe efectuate între societăți asociate din state membre diferite, cu amendamentele ulterioare.

TITLUL VII Taxa pe valoarea adăugată

CAPITOLUL I Definiții

Art. 265 Definiția taxei pe valoarea adăugată

Taxa pe valoarea adăugată este un impozit indirect datorat la bugetul statului și care este colectat conform prevederilor prezentului titlu.

Art. 266 Semnificația unor termeni și expresii

alin. 1 În sensul prezentului titlu, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

1. achiziție reprezintă bunurile și serviciile obținute sau care urmează a fi obținute de o persoană impozabilă, prin următoarele operațiuni: livrări de bunuri și/sau prestări de servicii, efectuate sau care urmează a fi efectuate de altă persoană către această persoană impozabilă, achiziții intracomunitare și importuri de bunuri;

2. achiziție intracomunitară are înțelesul *art. 273*;

3. active corporale fixe reprezintă orice imobilizare corporală amortizabilă, construcțiile și terenurile de orice fel, deținute pentru a fi utilizate în producția sau livrarea de bunuri ori în prestarea de servicii, pentru a fi închiriate terților sau pentru scopuri administrative;

4. activitate economică are înțelesul prevăzut la *art. 269 alin. 2*. Atunci când o persoană desfășoară mai multe activități economice, prin activitate economică se înțelege toate activitățile economice desfășurate de aceasta;

5. baza de impozitare reprezintă contravaloarea unei livrări de bunuri sau prestări de servicii impozabile, a unui import impozabil sau a unei achiziții intracomunitare impozabile, stabilită conform *cap. VII* al prezentului titlu;

6. bunuri reprezintă bunuri corporale mobile și imobile. Energia electrică, energia termică, gazele naturale, agentul frigorific și altele de această natură se consideră bunuri corporale mobile;

7. produse accizabile sunt produsele energetice, alcoolul și băuturile alcoolice, precum și tutunul prelucrat, astfel cum sunt definite la *titlul VIII*, cu excepția gazului livrat prin intermediul unui sistem de gaze naturale situat pe teritoriul Uniunii Europene sau prin orice rețea conectată la un astfel de sistem;

8. codul de înregistrare în scopuri de TVA reprezintă codul prevăzut la *art. 318 alin. 1*, atribuit de către autoritățile competente din România persoanelor care au obligația să se înregistreze conform *art. 316* sau *317*, sau un cod de înregistrare similar, atribuit de autoritățile competente dintr-un alt stat membru;

9. codul NC reprezintă poziția tarifară, subpoziția tarifară sau codul tarifăr, astfel cum sunt prevăzute în *Regulamentul (CEE) nr. 2.658/87 al Consiliului din 23 iulie 1987 privind Nomenclatura tarifară și statistică și Tarifal Vamal Comun*, astfel cum a fost modificat prin *Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 1.101/2014 al Comisiei din 16 octombrie 2014*. Ori de câte ori intervin modificări în nomenclatura combinată stabilită prin *Regulamentul (CEE) nr. 2.658/87*, corespondența dintre codurile NC prevăzute în prezentul titlu și noile coduri NC se realizează potrivit prevederilor din normele metodologice;

10. data aderării României la Uniunea Europeană este data de 1 ianuarie 2007;

11. decont de taxă reprezintă decontul care se întocmește și se depune conform *art. 323*;

12. decontul special de taxă reprezintă decontul care se întocmește și se depune conform art. 324;

13. *Directiva 112* este *Directiva 2006/112/CE a Consiliului din 28 noiembrie 2006* privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE), seria L, nr. 347 din 11 decembrie 2006, *cu modificările și completările ulterioare*. Referirile din facturile transmise de furnizori/prestatori din alte state membre la articolele din *Directiva a 6-a*, respectiv *Directiva 77/388/CE a Consiliului din 17 mai 1977* privind armonizarea legislațiilor statelor membre referitoare la impozitul pe cifra de afaceri - Sistemul comun privind taxa pe valoarea adăugată: baza unitară de stabilire, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE), seria L, nr. 145 din 3 iunie 1977, vor fi considerate referiri la articolele corespunzătoare din *Directiva 112*, conform tabelului de corelări din anexa XII la această directivă;

14. factura reprezintă documentul prevăzut la *art. 319*;

15. importator reprezintă persoana pe numele căreia sunt declarate bunurile, în momentul în care taxa la import devine exigibilă, conform *art. 285* și care în cazul importurilor taxabile este obligată la plata taxei conform *art. 309*;

16. întreprindere mică reprezintă o persoană impozabilă care aplică regimul special de scutire prevăzut la *art. 310* sau, după caz, un regim de scutire echivalent, în conformitate cu prevederile legale ale statului membru în care persoana este stabilită, potrivit *art. 281 - 292 din Directiva 112*;

17. livrare intracomunitară are înțelesul prevăzut la *art. 270 alin. 9*;

18. livrare către sine are înțelesul prevăzut la *art. 270 alin. 4*;

19. operațiuni imobiliare reprezintă operațiunile constând în livrarea, închirierea, leasingul, arendarea, concesiunea de bunuri imobile sau alte operațiuni prin care un bun imobil este pus la dispoziția altei persoane, precum și acordarea cu plată pe o anumită perioadă a unor drepturi reale, precum dreptul de uzufruct și suprafața, asupra unui bun imobil;

20. perioada fiscală este perioada prevăzută la *art. 322*;

21. persoană impozabilă are înțelesul *art. 269 alin. 1* și reprezintă persoana fizică, grupul de persoane, instituția publică, persoana juridică, precum și orice entitate capabilă să desfășoare o activitate economică;

22. persoană juridică neimpozabilă reprezintă instituția publică, organismul internațional de drept public și orice altă persoană juridică, care nu este persoană impozabilă, în sensul *art. 269 alin. 1*;

23. persoană parțial impozabilă are înțelesul prevăzut la *art. 300*;

24. persoană reprezintă o persoană impozabilă sau o persoană juridică neimpozabilă sau o persoană neimpozabilă;

25. plafon pentru achiziții intracomunitare reprezintă plafonul stabilit conform *art. 268 alin. 4 lit. b)*;

26. plafon pentru vânzări la distanță reprezintă plafonul stabilit conform *art. 275 alin. 2 lit. a*;

27. prestarea către sine are înțelesul prevăzut la *art. 271 alin. 4*;

28. serviciile furnizate pe cale electronică includ, în special, serviciile prevăzute în *Anexa II a Directivei 112 și la art. 7 alin. 1 din Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 282/2011 al Consiliului din 15 martie 2011 de stabilire a măsurilor de punere în aplicare a Directivei 2006/112/CE privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată, cu modificările și completările ulterioare*;

29. serviciile de telecomunicații sunt serviciile având ca obiect transmiterea, emiterea și recepția de semnale, înscrisuri, imagini și sunete sau informații de orice natură, prin cablu, radio, mijloace optice sau alte mijloace electromagnetice, inclusiv cedarea dreptului de utilizare a mijloacelor pentru astfel de transmisii, emiteri sau recepții. Serviciile de telecomunicații cuprind, de asemenea, și furnizarea accesului la rețeaua mondială de informații;

30. serviciile de radiodifuziune și televiziune includ, în special, serviciile prevăzute la *art. 6b alin. (1) din Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 282/2011, cu modificările și completările ulterioare*;

31. taxă înseamnă taxa pe valoarea adăugată, aplicabilă conform prezentului titlu;

32. taxă colectată reprezintă taxa aferentă livrărilor de bunuri și/sau prestațiilor de servicii taxabile la momentul exigibilității taxei, efectuate sau care urmează a fi efectuate de persoana impozabilă, precum și taxa aferentă operațiunilor pentru care beneficiarul este obligat la plata taxei, conform *art. 307 - 309*;

33. taxă deductibilă reprezintă suma totală a taxei datorate sau achitate de către o persoană impozabilă pentru achizițiile efectuate sau care urmează a fi efectuate;

34. taxă dedusă reprezintă taxa deductibilă care a fost efectiv dedusă;

35. vânzarea la distanță reprezintă o livrare de bunuri care sunt expediate sau transportate dintr-un stat membru în alt stat membru de către furnizor sau de altă persoană în numele acestuia către un cumpărător persoană impozabilă sau persoană juridică neimpozabilă, care beneficiază de excepția prevăzută la *art. 268 alin. 4*, sau către orice altă persoană neimpozabilă, în condițiile prevăzute la *art. 275 alin. 2 - 7*.

alin. 2 În înțelesul prezentului titlu:

a) o persoană impozabilă care are sediul activității economice în România este considerată a fi stabilită în România;

b) o persoană impozabilă care are sediul activității economice în afara României se consideră că este stabilită în România dacă are un sediu fix în România, respectiv dacă dispune în România de suficiente resurse tehnice și umane pentru a efectua regulat livrări de bunuri și/sau prestări de servicii impozabile;

c) o persoană impozabilă care are sediul activității economice în afara României și care are un sediu fix în România conform *lit. b* este considerată persoană impozabilă care nu este stabilită în România pentru livrările de bunuri sau prestările de servicii realizate la care sediul fix de pe teritoriul României nu participă.

alin. 3 Mijloacele de transport noi la care se face referire la *art. 268 alin. 3 lit. b* și la *art. 294 alin. 2 lit. b* sunt cele prevăzute la *lit. a* și care îndeplinesc condițiile prevăzute la *lit. b*, respectiv:

a) mijloacele de transport reprezintă o navă care depășește 7,5 m lungime, o aeronavă a cărei greutate la decolare depășește 1.550 kg sau un vehicul terestru cu motor a cărui capacitate depășește 48 cm³ sau a cărui putere depășește 7,2 kW, destinate transportului de pasageri sau bunuri, cu excepția:

1. navelor atribuite navigației în largul mării și care sunt utilizate pentru transportul de călători/bunuri cu plată sau pentru activități comerciale, industriale sau de pescuit, precum și a navelor utilizate pentru salvare ori asistență pe mare sau pentru pescuitul de coastă; și

2. aeronavelor utilizate de companiile aeriene care realizează în principal transport internațional de persoane și/sau de bunuri cu plată;

b) condițiile care trebuie îndeplinite sunt:

1. în cazul unui vehicul terestru, acesta să nu fi fost livrat cu mai mult de 6 luni de la data intrării în funcțiune sau să nu fi efectuat deplasări care depășesc 6.000 km;

2. în cazul unei nave, aceasta să nu fi fost livrată cu mai mult de 3 luni de la data intrării în funcțiune sau să nu fi efectuat deplasări a căror durată totală depășește 100 de ore;

3. în cazul unei aeronave, aceasta să nu fi fost livrată cu mai mult de 3 luni de la data intrării în funcțiune sau să nu fi efectuat zboruri a căror durată totală depășește 40 de ore.

Art. 267 Aplicare teritorială

alin. 1 În sensul prezentului titlu:

a) Uniunea Europeană și teritoriul Uniunii Europene înseamnă teritoriile statelor membre, astfel cum sunt definite în prezentul articol;

b) stat membru și teritoriul statului membru înseamnă teritoriul fiecărui stat membru al Uniunii Europene pentru care se aplică Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în conformitate cu *art. 349* din acesta, cu excepția teritoriilor prevăzute la *alin. 2* și *3*;

c) teritorii terțe sunt teritoriile prevăzute la *alin. 2* și *3*;

d) țară terță înseamnă orice stat sau teritoriu pentru care nu se aplică prevederile Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene.

alin. 2 Următoarele teritorii care nu fac parte din teritoriul vamal al Uniunii Europene se exclud din teritoriul Uniunii Europene din punctul de vedere al taxei:

a) Republica Federală Germania:

1. Insula Heligoland;

2. teritoriul Busingen;

b) Regatul Spaniei:

1. Ceuta;

2. Melilla;

c) Republica Italiană:

1. Livigno;

2. Campione d'Italia;

3. apele italiene ale Lacului Lugano.

alin. 3 Următoarele teritorii care fac parte din teritoriul vamal al Uniunii Europene se exclud din teritoriul Uniunii Europene din punctul de vedere al taxei:

a) Insulele Canare;

b) teritoriile franceze menționate la *art. 349* și *art. 355 alin. 1* din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene;

c) Muntele Athos;

d) Insulele Aland;

e) Insulele anglo-normande.

alin. 4 Se consideră ca fiind incluse în teritoriile următoarelor state membre teritoriile menționate mai jos:

a) Republica Franceză: Principatul Monaco;

b) Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord: Insula Man;

c) Republica Cipru: zonele Akrotiri și Dhekelia aflate sub suveranitatea Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord.

CAPITOLUL II Operațiuni impozabile

Art. 268 Operațiuni impozabile

alin. 1 Din punctul de vedere al taxei sunt operațiuni impozabile în România cele care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

a) operațiunile care, în sensul *art. 270 - 272*, constituie sau sunt asimilate cu o livrare de bunuri sau o prestare de servicii, în sfera taxei, efectuate cu plată;

b) locul de livrare a bunurilor sau de prestare a serviciilor este considerat a fi în România, în conformitate cu prevederile *art. 275* și *278*;

c) livrarea bunurilor sau prestarea serviciilor este realizată de o persoană impozabilă, astfel cum este definită la *art. 269 alin. 1*, acționând ca atare;

d) livrarea bunurilor sau prestarea serviciilor să rezulte din una dintre activitățile economice prevăzute la *art. 269 alin. 2*.

alin. 2 Este, de asemenea, operațiune impozabilă și importul de bunuri efectuat în România de orice persoană, dacă locul importului este în România, potrivit *art. 277*.

alin. 3 Sunt, de asemenea, operațiuni impozabile și următoarele operațiuni efectuate cu plată, pentru care locul este considerat a fi în România, potrivit *art. 276*:

a) o achiziție intracomunitară de bunuri, altele decât mijloace de transport noi sau produse accizabile, efectuată de o persoană impozabilă ce acționează ca atare sau de o persoană juridică neimpozabilă, care nu beneficiază de excepția prevăzută la *alin. 4*, care urmează unei livrări intracomunitare efectuate în afara României de către o persoană impozabilă ce acționează ca atare și care nu este considerată întreprindere mică în statul său membru, și căreia nu i se aplică prevederile *art. 275 alin. 1 lit. b* cu privire la livrările de bunuri care fac obiectul unei instalări sau unui montaj sau ale *art. 275 alin. 2* cu privire la vânzările la distanță;

b) o achiziție intracomunitară de mijloace de transport noi, efectuată de orice persoană;

c) o achiziție intracomunitară de produse accizabile, efectuată de o persoană impozabilă, care acționează ca atare, sau de o persoană juridică neimpozabilă.

alin. 4 Prin excepție de la prevederile *alin. 3 lit. a*, nu sunt considerate operațiuni impozabile în România achizițiile intracomunitare de bunuri care îndeplinesc următoarele condiții:

a) sunt efectuate de o persoană impozabilă care efectuează numai livrări de bunuri sau prestări de servicii pentru care taxa nu este deductibilă sau de o persoană juridică neimpozabilă;

b) valoarea totală a acestor achiziții intracomunitare nu depășește pe parcursul anului calendaristic curent sau nu a depășit pe parcursul anului calendaristic anterior plafonul de 10.000 euro, al cărui echivalent în lei este stabilit prin normele metodologice.

alin. 5 Plafonul pentru achiziții intracomunitare prevăzut la *alin. 4 lit. b* este constituit din valoarea totală, exclusiv taxa pe valoarea adăugată, datorată sau achitată în statul membru din care se expediază ori se transportă bunurile, a achizițiilor intracomunitare de bunuri, altele decât mijloace de transport noi sau bunuri supuse accizelor.

alin. 6 Persoanele impozabile și persoanele juridice neimpozabile, eligibile pentru excepția prevăzută la *alin. 4*, au dreptul să opteze pentru regimul general prevăzut la *alin. 3 lit. a*. Opțiunea se aplică pentru cel puțin doi ani calendaristici.

alin. 7 Regulile aplicabile în cazul depășirii plafonului pentru achiziții intracomunitare, prevăzut la *alin. 4 lit. b*, sau al exercitării opțiunii sunt stabilite prin normele metodologice.

alin. 8 Nu sunt considerate operațiuni impozabile în România:

a) achizițiile intracomunitare de bunuri a căror livrare în România ar fi scutită conform *art. 294 alin. 1 lit. h - n*;

b) achiziția intracomunitară de bunuri, efectuată în cadrul unei operațiuni triunghiulare, pentru care locul este în România în conformitate cu prevederile *art. 276 alin. 1*, atunci când sunt îndeplinite următoarele condiții:

1. achiziția de bunuri este efectuată de către o persoană impozabilă, denumită cumpărător revânzător, care nu este stabilită în România, dar este înregistrată în scopuri de TVA în alt stat membru;

2. achiziția de bunuri este efectuată în scopul unei livrări ulterioare a bunurilor respective în România, de către cumpărătorul revânzător prevăzut la *pct. 1*;

3. bunurile astfel achiziționate de către cumpărătorul revânzător prevăzut la *pct. 1* sunt expediate sau transportate direct în România, dintr-un alt stat membru decât cel în care cumpărătorul revânzător este înregistrat în scopuri de TVA, către persoana careia urmează să îi efectueze livrarea ulterioară, denumită beneficiarul livrării ulterioare;

4. beneficiarul livrării ulterioare este o altă persoană impozabilă sau o persoană juridică neimpozabilă, înregistrată în scopuri de TVA în România;

5. beneficiarul livrării ulterioare a fost desemnat în conformitate cu *art. 307 alin. 4* ca persoană obligată la plata taxei pentru livrarea efectuată de cumpărătorul revânzător prevăzut la *pct. 1*;

c) achizițiile intracomunitare de bunuri second-hand, opere de artă, obiecte de colecție și de antichități, în sensul prevederilor *art. 312*, atunci când vânzătorul este o persoană impozabilă revânzătoare, care acționează în această calitate, iar bunurile au fost taxate în statul membru de unde sunt furnizate, conform regimului special pentru intermediarii persoane impozabile, în sensul *art. 313 și 326 din Directiva 112*, sau vânzătorul este organizator de vânzări prin licitație publică, care acționează în această calitate, iar bunurile au fost taxate în statul membru furnizor, conform regimului special, în sensul *art. 333 din Directiva 112*;

d) achiziția intracomunitară de bunuri care urmează unei livrări de bunuri aflate în regim vamal suspensiv sau sub o procedură de tranzit intern, dacă pe teritoriul României se încheie aceste regimuri sau această procedură pentru respectivele bunuri.

alin. 9 Operațiunile impozabile pot fi:

a) operațiuni taxabile, pentru care se aplică cotele prevăzute la *art. 291*;

b) operațiuni scutite de taxă cu drept de deducere, pentru care nu se datorează taxa, dar este permisă deducerea taxei datorate sau achitate pentru achiziții. În prezentul titlu aceste operațiuni sunt prevăzute la *art. 294 - 296*;

c) operațiuni scutite de taxă fără drept de deducere, pentru care nu se datorează taxa și nu este permisă deducerea taxei datorate sau achitate pentru achiziții. În prezentul titlu aceste operațiuni sunt prevăzute la *art. 292*;

d) importuri și achiziții intracomunitare, scutite de taxă, conform *art. 293*;

e) operațiuni prevăzute la *lit. a - c*, care sunt scutite fără drept de deducere, fiind efectuate de întreprinderile mici care aplică regimul special de scutire prevăzut la *art. 310*, pentru care nu se datorează taxa și nu este permisă deducerea taxei datorate sau achitate pentru achiziții.

CAPITOLUL III Persoane impozabile

Art. 269 Persoane impozabile și activitatea economică

alin. 1 Este considerată persoană impozabilă orice persoană care desfășoară, de o manieră independentă și indiferent de loc, activități economice de natura celor prevăzute la *alin. 2*, oricare ar fi scopul sau rezultatul acestei activități.

alin. 2 În sensul prezentului titlu, activitățile economice cuprind activitățile producătorilor, comercianților sau prestatorilor de servicii, inclusiv activitățile extractive, agricole și activitățile

profesiilor liberale sau asimilate acestora. De asemenea constituie activitate economică exploatarea bunurilor corporale sau necorporale în scopul obținerii de venituri cu caracter de continuitate.

alin. 3 Situațiile în care persoanele fizice care efectuează livrări de bunuri imobile devin persoane impozabile se prevăd prin normele metodologice.

alin. 4 Nu acționează de o manieră independentă angajații sau oricare alte persoane legate de angajator printr-un contract individual de muncă sau prin orice alte instrumente juridice care creează un raport angajator/angajat în ceea ce privește condițiile de muncă, remunerarea sau alte obligații ale angajatorului.

alin. 5 Instituțiile publice și organismele internaționale de drept public nu sunt persoane impozabile pentru activitățile care sunt desfășurate în calitate de autorități publice, chiar dacă pentru desfășurarea acestor activități se percep cotizații, onorarii, redevențe, taxe sau alte plăți, cu excepția acelor activități care ar produce distorsiuni concurențiale dacă instituțiile publice și organismele internaționale de drept public ar fi tratate ca persoane neimpozabile, precum și a celor prevăzute la *alin. 6* și *7*. În sensul prezentului articol, prin organisme internaționale de drept public se înțelege organizațiile internaționale interguvernamentale, constituite de către state care sunt părți la acestea, în baza unor tratate sau a altor instrumente juridice specifice dreptului internațional public și care funcționează conform actelor lor constitutive, statutelor lor sau altor documente care emană de la acestea, fiind guvernate de normele dreptului internațional public și nu de dreptul intern al vreunui stat.

alin. 6 Instituțiile publice și organismele internaționale de drept public prevăzute la *alin. 5* sunt persoane impozabile pentru activitățile desfășurate în calitate de autorități publice, dar care sunt scutite de taxă, conform *art. 292*.

alin. 7 Instituțiile publice și organismele internaționale de drept public prevăzute la *alin. 5* sunt, de asemenea, persoane impozabile pentru următoarele activități:

- a) telecomunicații;
- b) furnizarea de apă, gaze, energie electrică, energie termică, agent frigorific și altele de aceeași natură;
- c) transport de bunuri și de persoane;
- d) servicii prestate în porturi și aeroporturi;
- e) livrarea de bunuri noi, produse pentru vânzare;
- f) activitatea târgurilor și expozițiilor comerciale;
- g) depozitarea;
- h) activitățile organismelor de publicitate comercială;
- i) activitățile agențiilor de călătorie;
- j) activitățile magazinelor pentru personal, cantine, restaurante și alte localuri asemănătoare;
- k) operațiunile posturilor publice de radio și televiziune;
- l) operațiunile agențiilor agricole de intervenție efectuate asupra produselor agricole și în temeiul regulamentelor privind organizarea comună a pieței respectivelor produse.

alin. 8 Prin excepție de la prevederile *alin. 1*, orice persoană care efectuează ocazional o livrare intracomunitară de mijloace de transport noi va fi considerată persoană impozabilă pentru orice astfel de livrare.

alin. 9 În condițiile și în limitele prevăzute în normele metodologice, este considerat drept grup fiscal unic un grup de persoane impozabile stabilite în România care, independente fiind din punct de vedere juridic, sunt în relații strânse una cu alta din punct de vedere organizatoric, financiar și economic.

alin. 10 Orice asociat sau partener al unei asocieri ori organizații fără personalitate juridică este considerat persoană impozabilă separată pentru acele activități economice care nu sunt desfășurate în numele asocierii sau organizației respective.

alin. 11 Asocierile în participațiune nu dau naștere unei persoane impozabile separate. Asocierile de tip joint venture, consortium sau alte forme de asociere în scopuri comerciale, care nu au personalitate juridică și sunt constituite în temeiul legii, indiferent dacă sunt tratate sau nu drept asocieri în participațiune, nu dau naștere unei persoane impozabile separate.

CAPITOLUL IV Operațiuni cuprinse în sfera de aplicare a taxei

Art. 270 Livrarea de bunuri

alin. 1 Este considerată livrare de bunuri transferul dreptului de a dispune de bunuri ca și un proprietar.

alin. 2 Se consideră că o persoană impozabilă, care acționează în nume propriu, dar în contul altei persoane, în calitate de intermediar, într-o livrare de bunuri, a achiziționat și livrat bunurile respective ea însăși, în condițiile stabilite prin normele metodologice.

alin. 3 Următoarele operațiuni sunt considerate, de asemenea, livrări de bunuri, în sensul *alin. 1*:

a) predarea efectivă a bunurilor către o altă persoană, ca urmare a unui contract care prevede că plata se efectuează în rate sau a oricărui alt tip de contract care prevede că proprietatea este atribuită cel mai târziu în momentul plății ultimei sume scadente, cu excepția contractelor de leasing;

b) transferul dreptului de proprietate asupra bunurilor, în urma executării silite;

c) trecerea în domeniul public a unor bunuri din patrimoniul persoanelor impozabile, în condițiile prevăzute de legislația referitoare la proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, în schimbul unei despăgubiri.

alin. 4 Sunt asimilate livrărilor de bunuri efectuate cu plată următoarele operațiuni:

a) preluarea de către o persoană impozabilă a bunurilor mobile achiziționate sau produse de către aceasta pentru a fi utilizate în scopuri care nu au legătură cu activitatea economică desfășurată, dacă taxa aferentă bunurilor respective sau părților lor componente a fost dedusă total sau parțial;

b) preluarea de către o persoană impozabilă a bunurilor mobile achiziționate sau produse de către aceasta pentru a fi puse la dispoziția altor persoane în mod gratuit, dacă taxa aferentă bunurilor respective sau părților lor componente a fost dedusă total sau parțial;

c) preluarea de către o persoană impozabilă de bunuri mobile corporale achiziționate sau produse de către aceasta, altele decât bunurile de capital prevăzute la *art. 305 alin. 1 lit. a*, pentru a fi utilizate în scopul unor operațiuni care nu dau drept integral de deducere, dacă taxa aferentă bunurilor respective a fost dedusă total sau parțial la data achiziției.

alin. 5 Orice distribuire de bunuri din activele unei persoane impozabile către asociații sau acționarii săi, inclusiv o distribuire de bunuri legată de lichidarea sau de dizolvarea fără lichidare a persoanei impozabile, cu excepția transferului prevăzut la *alin. 7*, constituie livrare de bunuri efectuată cu plată, dacă taxa aferentă bunurilor respective sau părților lor componente a fost dedusă total sau parțial.

alin. 6 În cazul a două sau mai multe transferuri succesive ale dreptului de proprietate asupra unui bun, fiecare tranzacție este considerată o livrare separată a bunului.

alin. 7 Transferul tuturor activelor sau al unei părți a acestora, efectuat cu ocazia transferului de active sau, după caz, și de pasive, realizat ca urmare a altor operațiuni decât divizarea sau fuziunea, precum vânzarea sau aportul în natură la capitalul unei societăți, nu constituie livrare de bunuri dacă primitorul activelor este o persoană impozabilă stabilită în România în sensul *art. 266 alin. 2*, în condițiile stabilite prin normele metodologice. Transferul tuturor activelor sau al unei părți a acestora, efectuat cu ocazia divizării sau fuziunii, nu constituie livrare de bunuri dacă primitorul activelor este o persoană impozabilă stabilită în România în sensul *art. 266 alin. 2*. Atât în cazul transferului tuturor activelor sau al unei părți a acestora, efectuat cu ocazia transferului de active sau, după caz, și de pasive, realizat ca urmare a altor operațiuni decât divizarea sau fuziunea, cât și în cazul transferului tuturor activelor sau al unei părți a acestora efectuat cu ocazia divizării sau fuziunii, primitorul activelor este considerat a fi succesorul cedentului în ceea ce privește ajustarea dreptului de deducere prevăzută de lege.

alin. 8 Nu constituie livrare de bunuri, în sensul *alin. 1*:

a) bunurile acordate gratuit din rezerva de stat ca ajutoare umanitare externe sau interne;

b) acordarea în mod gratuit de bunuri în scop de reclamă sau în scopul stimulării vânzărilor sau, mai general, în scopuri legate de desfășurarea activității economice, în condițiile stabilite prin normele metodologice;

c) acordarea de bunuri de mică valoare, în mod gratuit, în cadrul acțiunilor de sponsorizare, de mecenat, de protocol/reprezentare, în condițiile stabilite prin normele metodologice.

alin. 9 Livrarea intracomunitară reprezintă o livrare de bunuri, în înțelesul *alin. 1*, care sunt expediate sau transportate dintr-un stat membru în alt stat membru de către furnizor sau de persoana către care se efectuează livrarea ori de altă persoană în contul acestora.

alin. 10 Este asimilat cu livrarea intracomunitară cu plată transferul de către o persoană impozabilă de bunuri aparținând activității sale economice din România într-un alt stat membru, cu excepția nontransferurilor prevăzute la *alin. 12*.

alin. 11 Transferul prevăzut la *alin. 10* reprezintă expedierea sau transportul oricăror bunuri mobile corporale din România către alt stat membru, de persoana impozabilă sau de altă persoană în contul său, pentru a fi utilizate în scopul desfășurării activității sale economice.

alin. 12 În sensul prezentului titlu, nontransferul reprezintă expedierea sau transportul unui bun din România în alt stat membru, de persoana impozabilă sau de altă persoană în contul său, pentru a fi utilizat în scopul uneia dintre următoarele operațiuni:

a) livrarea bunului respectiv realizată de persoana impozabilă pe teritoriul statului membru de destinație a bunului expedit sau transportat în condițiile prevăzute la *art. 275 alin. 5 și 6* privind vânzarea la distanță;

b) livrarea bunului respectiv, realizată de persoana impozabilă pe teritoriul statului membru de destinație a bunului expedit sau transportat, în condițiile prevăzute la *art. 275 alin. 1 lit. b* privind livrările cu instalare sau asamblare, efectuate de către furnizor sau în numele acestuia;

c) livrarea bunului respectiv, realizată de persoana impozabilă la bordul navelor, aeronavelor sau trenurilor, pe parcursul transportului de persoane efectuat în teritoriul Uniunii Europene, în condițiile prevăzute la *art. 275 alin. 1 lit. d*;

d) livrarea bunului respectiv, realizată de persoana impozabilă, în condițiile prevăzute la *art. 294 alin. 2* cu privire la livrările intracomunitare scutite, la *art. 294 alin. 1 lit. a și b* cu privire la scutiile pentru livrările la export și la *art. 294 alin. 1 lit. h, i, j, l și n* cu privire la scutiile pentru livrările destinate navelor, aeronavelor, misiunilor diplomatice și oficiilor consulare, precum și organizațiilor internaționale și forțelor NATO;

e) livrarea de gaz printr-un sistem de gaze naturale situat pe teritoriul Uniunii Europene sau prin orice rețea conectată la un astfel de sistem, livrarea de electricitate, livrarea de energie termică sau agent frigorific prin intermediul rețelelor de încălzire sau de răcire, în conformitate cu condițiile prevăzute la *art. 275 alin. 1 lit. e și f* privind locul livrării acestor bunuri;

f) prestarea de servicii în beneficiul persoanei impozabile, care implică evaluarea bunurilor mobile corporale sau lucrări asupra bunurilor mobile corporale efectuate în statul membru în care se termină expedierea ori transportul bunului, cu condiția ca bunurile, după prelucrare, să fie reexpediate persoanei impozabile din România de la care fuseseră expediate sau transportate inițial;

g) utilizarea temporară a bunului respectiv pe teritoriul statului membru de destinație a bunului expedit sau transportat, în scopul prestării de servicii în statul membru de destinație, de către persoana impozabilă stabilită în România;

h) utilizarea temporară a bunului respectiv, pentru o perioadă care nu depășește 24 de luni, pe teritoriul unui alt stat membru, în condițiile în care importul aceluiași bun dintr-un stat terț, în vederea utilizării temporare, ar beneficia de regimul vamal de admitere temporară cu exonerare totală de drepturi de import.

alin. 13 În cazul în care nu mai este îndeplinită una dintre condițiile prevăzute la *alin. 12*, expedierea sau transportul bunului respectiv este considerat ca un transfer din România în alt stat membru. În acest caz, transferul se consideră efectuat în momentul în care condiția nu mai este îndeplinită.

alin. 14 Prin ordin al ministrului finanțelor publice se pot introduce măsuri de simplificare cu privire la aplicarea *alin. 10 - 13*.

Art. 271 Prestarea de servicii

alin. 1 Se consideră prestare de servicii orice operațiune care nu constituie livrare de bunuri, așa cum este definită la *art. 270*.

alin. 2 Atunci când o persoană impozabilă care acționează în nume propriu, dar în contul altei persoane, ia parte la o prestare de servicii, se consideră că a primit și a prestat ea însăși serviciile respective.

alin. 3 Prestările de servicii cuprind operațiuni cum sunt:

a) închirierea de bunuri sau transmiterea folosinței bunurilor în cadrul unui contract de leasing;

b) cesiunea bunurilor necorporale, indiferent dacă acestea fac sau nu obiectul unui drept de proprietate, cum sunt: transferul și/sau cesiunea drepturilor de autor, brevetelor, licențelor, mărcilor comerciale și a altor drepturi similare;

c) angajamentul de a nu desfășura o activitate economică, de a nu concura cu altă persoană sau de a tolera o acțiune ori o situație;

d) prestările de servicii efectuate pe baza unui ordin emis de/sau în numele unei autorități publice sau potrivit legii;

e) servicii de intermediere efectuate de persoane care acționează în numele și în contul altei persoane, atunci când intervin într-o livrare de bunuri sau o prestare de servicii.

alin. 4 Sunt asimilate prestării de servicii efectuate cu plată următoarele:

a) utilizarea bunurilor, altele decât bunurile de capital, care fac parte din activele folosite în cadrul activității economice a persoanei impozabile în folosul propriu sau de către personalul acesteia ori pentru a fi puse la dispoziție, în vederea utilizării în mod gratuit, altor persoane, pentru alte scopuri decât desfășurarea activității sale economice, dacă taxa pentru bunurile respective a fost dedusă total sau parțial, cu excepția bunurilor a căror achiziție face obiectul limitării la 50% a dreptului de deducere potrivit prevederilor *art. 298*;

b) serviciile prestate în mod gratuit de către o persoană impozabilă pentru uzul propriu sau al personalului acesteia ori pentru uzul altor persoane, pentru alte scopuri decât desfășurarea activității sale economice.

alin. 5 Nu constituie prestare de servicii efectuată cu plată în sensul *alin. 4*, fără a se limita la acestea, operațiuni precum:

a) utilizarea bunurilor care fac parte din activele folosite în cadrul activității economice a persoanei impozabile sau prestarea de servicii în mod gratuit, în cadrul acțiunilor de sponsorizare, mecenat sau protocol, în condițiile stabilite prin normele metodologice;

b) serviciile prestate în mod gratuit în scop de reclamă sau în scopul stimulării vânzărilor sau, mai general, în scopuri legate de desfășurarea activității economice, în condițiile stabilite prin normele metodologice;

c) serviciile prestate în mod gratuit în cadrul perioadei de garanție de către persoana care a efectuat inițial livrarea de bunuri sau prestarea de servicii.

alin. 6 Prevederile *art. 270 alin. 5 și 7* se aplică în mod corespunzător și prestărilor de servicii.

Art. 272 Schimbul de bunuri sau servicii

În cazul unei operațiuni care implică o livrare de bunuri și/sau o prestare de servicii în schimbul unei livrări de bunuri și/sau prestări de servicii, fiecare persoană impozabilă se consideră că a efectuat o livrare de bunuri și/sau o prestare de servicii cu plată.

Art. 273 Achizițiile intracomunitare de bunuri

alin. 1 Se consideră achiziție intracomunitară de bunuri obținerea dreptului de a dispune, ca și un proprietar, de bunuri mobile corporale expediate sau transportate la destinația indicată de cumpărător, de către furnizor, de către cumpărător sau de către altă persoană, în contul furnizorului sau al cumpărătorului, către un stat membru, altul decât cel de plecare a transportului sau de expediere a bunurilor.

alin. 2 Sunt asimilate unei achiziții intracomunitare cu plată următoarele:

a) utilizarea în România, de către o persoană impozabilă, în scopul desfășurării activității economice proprii, a unor bunuri transportate sau expediate de aceasta sau de altă persoană, în numele acesteia, din statul membru pe teritoriul căruia aceste bunuri au fost produse, extrase, achiziționate, dobândite ori importate de către aceasta, dacă transportul sau expedierea acestor bunuri, în cazul în care ar fi fost efectuat din România în alt stat membru, ar fi fost tratat ca transfer de bunuri în alt stat membru, în conformitate cu prevederile *art. 270 alin. 10 și 11*;

b) preluarea de către forțele armatei române, pentru uzul acestora sau pentru personalul civil din cadrul forțelor armate, de bunuri pe care le-au dobândit în alt stat membru, care este parte a Tratatului Atlanticului de Nord, semnat la Washington la 4 aprilie 1949, și la a căror achiziție nu s-au aplicat regulile generale de impozitare din acel stat membru în situația în care importul bunurilor respective nu a putut beneficia de scutirea prevăzută la *art. 293 alin. 1 lit. h*.

alin. 3 Se consideră, de asemenea, că este efectuată cu plată achiziția intracomunitară de bunuri a căror livrare, dacă ar fi fost realizată în România, ar fi fost tratată drept o livrare de bunuri efectuată cu plată.

alin. 4 Este asimilată unei achiziții intracomunitare și achiziționarea de către o persoană juridică neimpozabilă a unor bunuri importate de acea persoană în Uniunea Europeană și transportate sau expediate într-un alt stat membru decât cel în care s-a efectuat importul. Persoana juridică neimpozabilă

va beneficia de rambursarea taxei plătite în România pentru importul bunurilor, dacă dovedește că achiziția sa intracomunitară a fost supusă taxei în statul membru de destinație a bunurilor expediate sau transportate.

alin. 5 Prin ordin al ministrului finanțelor publice se pot reglementa măsuri de simplificare cu privire la aplicarea prevederilor *alin. 2 lit. a*.

Art. 274 Importul de bunuri

Importul de bunuri reprezintă:

a) intrarea pe teritoriul Uniunii Europene de bunuri care nu se află în liberă circulație în înțelesul *art. 29 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene*;

b) pe lângă operațiunile prevăzute la *lit. a*, intrarea în Uniunea Europeană a bunurilor care se află în liberă circulație, provenite dintr-un teritoriu terț, care face parte din teritoriul vamal al Uniunii Europene.

CAPITOLUL V Locul operațiunilor cuprinse în sfera de aplicare a taxei

Art. 275 Locul livrării de bunuri

alin. 1 Se consideră a fi locul livrării de bunuri:

a) locul unde se găsesc bunurile în momentul când începe expedierea sau transportul, în cazul bunurilor care sunt expediate sau transportate de furnizor, de cumpărător sau de un terț. Dacă locul livrării, stabilit conform prezentei prevederi, se situează în afara teritoriului european, locul livrării realizate de către importator și locul oricărei livrări ulterioare se consideră în statul membru de import al bunurilor, iar bunurile se consideră a fi transportate sau expediate din statul membru de import;

b) locul unde se efectuează instalarea sau montajul, de către furnizor ori de către altă persoană în numele furnizorului, în cazul bunurilor care fac obiectul unei instalări sau unui montaj;

c) locul unde se găsesc bunurile atunci când sunt puse la dispoziția cumpărătorului, în cazul bunurilor care nu sunt expediate sau transportate;

d) locul de plecare a transportului de pasageri, în cazul în care livrările de bunuri sunt efectuate la bordul unui vapor, avion sau tren, pentru partea din transportul de pasageri efectuată în interiorul Uniunii Europene, dacă:

1. partea transportului de pasageri efectuată în interiorul Uniunii Europene reprezintă partea transportului, efectuată fără nicio oprire în afara Uniunii Europene, între locul de plecare și locul de sosire ale transportului de pasageri;

2. locul de plecare a transportului de pasageri reprezintă primul punct de îmbarcare a pasagerilor în interiorul Uniunii Europene, eventual după o oprire în afara Uniunii Europene;

3. locul de sosire a transportului de pasageri reprezintă ultimul punct de debarcare prevăzut în interiorul Uniunii Europene pentru pasagerii care s-au îmbarcat în interiorul Uniunii Europene, eventual înainte de o oprire în afara Uniunii Europene;

e) în cazul livrării de gaz prin intermediul unui sistem de gaze naturale situat pe teritoriul Uniunii Europene sau prin orice rețea conectată la un astfel de sistem, al livrării de energie electrică ori al livrării de energie termică sau agent frigorific prin intermediul rețelelor de încălzire ori de răcire către un comerciant persoană impozabilă, locul livrării se consideră a fi locul în care acel comerciant persoană impozabilă își are sediul activității economice sau un sediu fix pentru care se livrează bunurile ori, în absența unui astfel de sediu, locul în care acesta are domiciliul stabil sau reședința sa obișnuită. Comerciantul persoană impozabilă reprezintă persoana impozabilă a cărei activitate principală, în ceea ce privește cumpărările de gaz, de energie electrică și de energie termică sau agent frigorific, o reprezintă revânzarea de astfel de produse și al cărei consum propriu de astfel de produse este neglijabil;

f) în cazul livrării de gaz printr-un sistem de gaze naturale situat pe teritoriul Uniunii Europene sau prin orice rețea conectată la un astfel de sistem, al livrării de energie electrică ori al livrării de energie termică sau agent frigorific prin intermediul rețelelor de încălzire ori de răcire, în situația în care unei astfel de livrări nu i se aplică *lit. e*, locul livrării reprezintă locul în care cumpărătorul utilizează și consumă efectiv bunurile. Atunci când cumpărătorul nu consumă efectiv gazul, energia electrică, energia termică sau agentul frigorific ori le consumă doar parțial, se consideră că bunurile în cauză neconsumate au fost utilizate și consumate în locul în care cumpărătorul își are sediul activității economice ori un sediu fix pentru care se livrează bunurile. În absența unui astfel de sediu, se consideră că acesta a utilizat și a consumat bunurile în locul în care își are domiciliul sau reședința obișnuită.

alin. 2 Prin excepție de la prevederile *alin. 1 lit. a*, în cazul unei vânzări la distanță care se efectuează dintr-un stat membru spre România, locul livrării se consideră în România dacă livrarea este efectuată către un cumpărător persoană impozabilă sau persoană juridică neimpozabilă, care beneficiază de excepția de la *art. 268 alin. 4*, sau către orice altă persoană neimpozabilă și dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

a) valoarea totală a vânzărilor la distanță al căror transport sau expediere în România se realizează de către un furnizor, în anul calendaristic în care are loc o anumită vânzare la distanță, inclusiv valoarea respectivei vânzări la distanță, sau în anul calendaristic precedent, depășește plafonul pentru vânzări la distanță de 35.000 euro, al cărui echivalent în lei se stabilește prin normele metodologice; sau

b) furnizorul a optat în statul membru din care se transportă bunurile pentru considerarea vânzărilor sale la distanță, care presupun transportul bunurilor din acel stat membru în România, ca având loc în România.

alin. 3 Locul livrării este întotdeauna în România, în cazul vânzărilor la distanță de produse accizabile, efectuate dintr-un stat membru către persoane neimpozabile din România, altele decât persoanele juridice neimpozabile, fără să se aplice plafonul prevăzut la *alin. 2 lit. a*.

alin. 4 Excepția prevăzută la *alin. 2* nu se aplică vânzărilor la distanță efectuate din alt stat membru în România:

a) de mijloace de transport noi;

b) de bunuri instalate sau asamblate de furnizor ori în numele acestuia;

c) de bunuri taxate în statul membru de plecare, conform regimului special prevăzut la *art. 313, 326* sau *art. 333 din Directiva 112*, privind bunurile second-hand, operele de artă, obiectele de colecție și antichitățile, astfel cum sunt definite la *art. 312 alin. 1*;

d) de gaz printr-un sistem de gaze naturale situat pe teritoriul Uniunii Europene sau prin orice rețea conectată la un astfel de sistem, de energie electrică, de energie termică sau agent frigorific prin intermediul rețelelor de încălzire ori de răcire;

e) de produse accizabile, livrate către persoane impozabile și persoane juridice neimpozabile.

alin. 5 Prin excepție de la prevederile *alin. 1 lit. a*, locul livrării pentru vânzările la distanță efectuate din România către alt stat membru se consideră în acest alt stat membru, în cazul în care livrarea este efectuată către o persoană care nu îi comunică furnizorului un cod de înregistrare în scopuri de TVA, atribuit de statul membru în care se încheie transportul sau expedierea, dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

a) valoarea totală a vânzărilor la distanță, efectuate de furnizor și care presupun transportul sau expedierea bunurilor din România către un anumit stat membru, în anul calendaristic în care are loc o anumită vânzare la distanță, inclusiv valoarea respectivei vânzări la distanță, sau în anul calendaristic precedent, depășește plafonul pentru vânzări la distanță, stabilit conform legislației privind taxa pe valoarea adăugată din statul membru respectiv, astfel de vânzări având locul livrării în statul respectiv; sau

b) furnizorul a optat în România pentru considerarea tuturor vânzărilor sale la distanță, care presupun transportul bunurilor din România într-un anumit stat membru, ca având loc în respectivul stat membru. Opțiunea se exercită în condițiile stabilite prin normele metodologice și se aplică tuturor vânzărilor la distanță, efectuate către respectivul stat membru, în anul calendaristic în care se exercită opțiunea și în următorii 2 ani calendaristici.

alin. 6 În cazul vânzărilor la distanță de produse accizabile efectuate din România către persoane neimpozabile din alt stat membru, altele decât persoanele juridice neimpozabile, locul livrării este întotdeauna în celălalt stat membru.

alin. 7 Excepția prevăzută la *alin. 5* nu se aplică vânzărilor la distanță efectuate din România către un alt stat membru:

a) de mijloace de transport noi;

b) de bunuri instalate sau asamblate de furnizor sau de altă persoană în numele acestuia;

c) de bunuri taxate în România, conform regimului special pentru bunuri second-hand, opere de artă, obiecte de colecție și antichități, prevăzut la *art. 312*;

d) de gaz printr-un sistem de gaze naturale situat pe teritoriul Uniunii Europene sau prin orice rețea conectată la un astfel de sistem, de energie electrică, de energie termică sau agent frigorific prin intermediul rețelelor de încălzire ori de răcire;

e) de produse accizabile, livrate către persoane juridice neimpozabile și persoane impozabile.

alin. 8 În aplicarea *alin. 2 - 7*, atunci când o vânzare la distanță presupune expedierea sau transportul bunurilor vândute dintr-un teritoriu terț și importul de către furnizor într-un stat membru, altul decât statul membru în care se expediază sau se transportă în vederea livrării acestora către client, se va considera că bunurile au fost expediate sau transportate din statul membru în care se efectuează importul.

Art. 276 Locul achiziției intracomunitare de bunuri

alin. 1 Locul achiziției intracomunitare de bunuri se consideră a fi locul unde se găsesc bunurile în momentul în care se încheie expedierea sau transportul bunurilor.

alin. 2 În cazul achiziției intracomunitare de bunuri, prevăzută la *art. 268 alin. 3 lit. a*, dacă cumpărătorul îi comunică furnizorului un cod de înregistrare în scopuri de TVA valabil, emis de autoritățile unui stat membru, altul decât cel în care are loc achiziția intracomunitară, conform *alin. 1*, locul respectivei achiziții intracomunitare se consideră în statul membru care a emis codul de înregistrare în scopuri de TVA.

alin. 3 Dacă o achiziție intracomunitară a fost supusă la plata taxei în alt stat membru, conform *alin. 1*, și în România, conform *alin. 2*, baza de impozitare se reduce în mod corespunzător în România.

alin. 4 Prevederile *alin. 2* nu se aplică dacă cumpărătorul face dovada că achiziția intracomunitară a fost supusă la plata TVA în statul membru în care are loc achiziția intracomunitară, conform *alin. 1*.

alin. 5 Prevederile *alin. 2* nu se aplică în cazul operațiunilor triunghiulare, atunci când cumpărătorul revânzător înregistrat în scopuri de TVA în România în conformitate cu *art. 316* face dovada că a efectuat o achiziție intracomunitară neimpozabilă pe teritoriul altui stat membru, în condiții similare celor prevăzute la *art. 268 alin. 8 lit. b*, în vederea efectuării unei livrări ulterioare în acel alt stat membru. Obligațiile persoanelor implicate în operațiuni triunghiulare sunt prevăzute în normele metodologice.

Art. 277 Locul importului de bunuri

alin. 1 Locul importului de bunuri se consideră pe teritoriul statului membru în care se află bunurile când intră pe teritoriul european.

alin. 2 Prin excepție de la prevederile *alin. 1*, atunci când bunurile la care se face referire la *art. 274 lit. a*, care nu se află în liberă circulație, sunt plasate, la intrarea în Uniunea Europeană, în unul dintre regimurile sau situațiile la care se face referire la *art. 295 alin. 1 lit. a pct. 1 - 7*, locul importului pentru aceste bunuri se consideră a fi pe teritoriul statului membru în care bunurile încetează să mai fie plasate în astfel de regimuri sau situații.

alin. 3 Atunci când bunurile la care se face referire în *art. 274 lit. b*, care se află în liberă circulație la intrarea în Uniunea Europeană, sunt în una dintre situațiile care le-ar permite, dacă ar fi fost importate în Uniunea Europeană, în sensul *art. 274 lit. a*, să beneficieze de unul dintre regimurile sau situațiile prevăzute la *art. 295 alin. 1 lit. a pct. 1 - 7* sau sunt sub o procedură de tranzit intern, locul importului este considerat a fi statul membru pe teritoriul căruia se încheie aceste regimuri sau această procedură.

Art. 278 Locul prestării de servicii

alin. 1 În vederea aplicării regulilor referitoare la locul de prestare a serviciilor:

a) o persoană impozabilă care desfășoară și activități sau operațiuni care nu sunt considerate impozabile în conformitate cu *art. 268 alin. 1 - 4* este considerată persoană impozabilă pentru toate serviciile care i-au fost prestate;

b) o persoană juridică neimpozabilă care este înregistrată în scopuri de TVA este considerată persoană impozabilă.

alin. 2 Locul de prestare a serviciilor către o persoană impozabilă care acționează ca atare este locul unde respectiva persoană care primește serviciile își are stabilit sediul activității sale economice. Dacă serviciile sunt furnizate către un sediu fix al persoanei impozabile, aflat în alt loc decât cel în care persoana își are sediul activității sale economice, locul de prestare a serviciilor este locul unde se află respectivul sediu fix al persoanei care primește serviciile. În absența unui astfel de loc sau sediu fix, locul de prestare a serviciilor este locul unde persoana impozabilă care primește aceste servicii își are domiciliul stabil sau reședința obișnuită.

alin. 3 Locul de prestare a serviciilor către o persoană neimpozabilă este locul unde prestatorul își are stabilit sediul activității sale economice. Dacă serviciile sunt prestate de la un sediu fix al prestatorului, aflat în alt loc decât locul în care persoana impozabilă și-a stabilit sediul activității economice, locul de prestare a serviciilor este locul unde se află respectivul sediu fix. În absența unui astfel de loc sau sediu

fix, locul de prestare a serviciilor este locul unde prestatorul își are domiciliul stabil sau reședința obișnuită.

alin. 4 Prin excepție de la prevederile *alin. 2 și 3*, pentru următoarele prestări de servicii, locul prestării este considerat a fi:

a) locul unde sunt situate bunurile imobile, pentru prestările de servicii efectuate în legătură cu bunurile imobile, inclusiv serviciile prestate de experți și agenți imobiliari, de cazare în sectorul hotelier sau în sectoare cu funcție similară, precum tabere de vacanță sau locuri amenajate pentru camping, de acordare de drepturi de utilizare a bunurilor imobile, pentru servicii de pregătire și coordonare a lucrărilor de construcții, precum serviciile prestate de arhitecți și de societățile care asigură supravegherea pe șantier;

b) locul unde se efectuează transportul, în funcție de distanțele parcurse, în cazul serviciilor de transport de călători;

c) locul prestării efective, pentru serviciile de restaurant și catering, cu excepția celor prestate efectiv la bordul navelor, al aeronavelor sau al trenurilor pe parcursul unei părți a unei operațiuni de transport de călători efectuate în cadrul Uniunii Europene;

d) locul unde mijlocul de transport este pus efectiv la dispoziția clientului, în cazul închirierii pe termen scurt a unui mijloc de transport. Prin termen scurt se înțelege posesia sau utilizarea continuă a mijlocului de transport pe o perioadă de maximum 30 de zile și, în cazul ambarcațiunilor maritime, pe o perioadă de maximum 90 de zile;

e) locul de plecare a transportului de călători, pentru serviciile de restaurant și catering furnizate efectiv la bordul navelor, al aeronavelor sau al trenurilor în timpul unei părți a unei operațiuni de transport de călători efectuată în Uniunea Europeană. Parte a unei operațiuni de transport de călători efectuată în Uniunea Europeană înseamnă acea parte a operațiunii efectuate, fără escală în afara Uniunii Europene, între punctul de plecare și punctul de sosire al transportului de călători. Punctul de plecare a unui transport de călători înseamnă primul punct stabilit pentru îmbarcarea călătorilor în interiorul Uniunii Europene, dacă este cazul, după o oprire în afara Uniunii Europene. Punctul de sosire a unui transport de călători înseamnă ultimul punct stabilit pentru debarcarea în interiorul Uniunii Europene a călătorilor care s-au îmbarcat în Uniunea Europeană, dacă este cazul înaintea unei opriri în afara Uniunii Europene. În cazul unei călătorii dus-întors, traseul de retur este considerat o operațiune de transport separată.

alin. 5 Prin excepție de la prevederile *alin. 3*, locul următoarelor servicii este considerat a fi:

a) locul în care este efectuată operațiunea principală în conformitate cu prevederile prezentului titlu, în cazul serviciilor prestate de un intermediar care acționează în numele și în contul altei persoane și beneficiarul este o persoană neimpozabilă;

b) locul unde are loc transportul, proporțional cu distanțele parcurse, în cazul serviciilor de transport de bunuri, altul decât transportul intracomunitar de bunuri, către persoane neimpozabile;

c) locul de plecare a unui transport intracomunitar de bunuri, pentru serviciile de transport intracomunitar de bunuri prestate către persoane neimpozabile. Prin transport intracomunitar de bunuri se înțelege orice transport de bunuri al cărui loc de plecare și loc de sosire sunt situate pe teritoriile a două state membre diferite. Loc de plecare înseamnă locul unde începe efectiv transportul de bunuri, indiferent de distanțele parcurse pentru a ajunge la locul unde se găsesc bunurile, iar loc de sosire înseamnă locul unde se încheie efectiv transportul de bunuri;

d) locul în care se prestează efectiv serviciile către persoane neimpozabile, în cazul următoarelor:

1. servicii constând în activități accesorii transportului, precum încărcarea, descărcarea, manipularea și servicii similare acestora;

2. servicii constând în lucrări asupra bunurilor mobile corporale;

3. evaluări ale bunurilor mobile corporale;

e) locul unde beneficiarul este stabilit sau își are domiciliul stabil ori reședința obișnuită, dacă respectivul beneficiar este o persoană neimpozabilă care este stabilită sau își are domiciliul stabil sau reședința obișnuită în afara Uniunii Europene, în cazul următoarelor servicii:

1. închirierea bunurilor mobile corporale, cu excepția tuturor mijloacelor de transport;

2. operațiunile de leasing având ca obiect utilizarea bunurilor mobile corporale, cu excepția tuturor mijloacelor de transport;

3. transferul și/sau cesiunea drepturilor de autor, brevetelor, licențelor, mărcilor comerciale și a altor drepturi similare;

4. serviciile de publicitate;
5. serviciile consultanților, inginerilor, juriștilor și avocaților, contabililor și experților contabili, ale birourilor de studii și alte servicii similare, precum și prelucrarea de date și furnizarea de informații;
6. operațiunile de natură financiar-bancară și de asigurări, inclusiv reasigurări, cu excepția închirierii de seifuri;
7. punerea la dispoziție de personal;
8. acordarea accesului la un sistem de gaze naturale situat pe teritoriul Uniunii Europene sau la o rețea conectată la un astfel de sistem, la rețeaua de energie electrică ori la rețelele de încălzire sau de răcire, transportul și distribuția prin intermediul acestor sisteme ori rețele, precum și alte prestări de servicii legate direct de acestea;
9. obligația de a se abține de la realizarea sau exercitarea, total sau parțial, a unei activități economice sau a unui drept prevăzut la prezenta literă;

f) locul în care activitățile se desfășoară efectiv, în cazul serviciilor principale și auxiliare legate de activități culturale, artistice, sportive, științifice, educaționale, de divertisment sau de activități similare, cum ar fi târgurile și expozițiile, inclusiv în cazul serviciilor prestate de organizatorii acestor activități, prestate către persoane neimpozabile;

g) locul de închiriere, cu excepția închirierii pe termen scurt a unui mijloc de transport unei persoane neimpozabile, este locul în care clientul este stabilit, își are domiciliul stabil sau reședința obișnuită. Prin închiriere se înțeleg inclusiv serviciile de leasing de mijloace de transport. Prin excepție, locul de închiriere a unei ambarcațiuni de agrement unei persoane neimpozabile, cu excepția închirierii pe termen scurt, este locul unde ambarcațiunea de agrement este pusă efectiv la dispoziția clientului, în cazul în care serviciul respectiv este prestat efectiv de către prestator din locul în care este situat sediul activității sale economice sau sediul său fix. Prin termen scurt se înțelege deținerea sau utilizarea continuă a mijlocului de transport pe o perioadă de maximum 30 de zile și, în cazul ambarcațiunilor maritime, pe o perioadă de maximum 90 de zile;

h) locul unde beneficiarul este stabilit, își are domiciliul stabil sau reședința obișnuită, în cazul următoarelor servicii prestate către o persoană neimpozabilă:

1. serviciile de telecomunicații;
2. serviciile de radiodifuziune și televiziune;
3. serviciile furnizate pe cale electronică.

alin. 6 Prin excepție de la prevederile *alin. 2*, locul următoarelor servicii este considerat a fi:

a) în România, pentru serviciile constând în activități accesorii transportului, precum încărcarea, descărcarea, manipularea și servicii similare acestora, servicii constând în lucrări asupra bunurilor mobile corporale și evaluări ale bunurilor mobile corporale, servicii de transport de bunuri efectuate în România, când aceste servicii sunt prestate către o persoană impozabilă nestabilă pe teritoriul Uniunii Europene, dacă utilizarea și exploatarea efectivă a serviciilor au loc în România;

b) locul în care evenimentele se desfășoară efectiv, pentru serviciile legate de acordarea accesului la evenimente culturale, artistice, sportive, științifice, educaționale, de divertisment sau alte evenimente similare, cum ar fi târgurile și expozițiile, precum și pentru serviciile auxiliare legate de acordarea acestui acces, prestate unei persoane impozabile.

alin. 7 Prin excepție de la prevederile *alin. 2*, pentru serviciile de transport de bunuri efectuate în afara Uniunii Europene, când aceste servicii sunt prestate către o persoană impozabilă stabilită în România, locul prestării se consideră a fi în afara Uniunii Europene, dacă utilizarea și exploatarea efectivă a serviciilor au loc în afara Uniunii Europene. În aplicarea prezentului alineat, serviciile de transport de bunuri efectuate în afara Uniunii Europene sunt serviciile de transport ale cărui punct de plecare și punct de sosire se află în afara Uniunii Europene, acestea fiind considerate efectiv utilizate și exploatare în afara Uniunii Europene.

Art. 279 Locul operațiunilor legate de podul de frontieră peste fluviul Dunărea între Calafat și Vidin

alin. 1 Prin excepție de la prevederile *art. 275 - 278* pentru operațiunile legate de podul de frontieră peste fluviul Dunărea între Calafat și Vidin se aplică prevederile *alin. 2 și 3*.

alin. 2 Pentru a determina locul operațiunilor impozabile în ceea ce privește întreținerea sau repararea podului de frontieră, frontiera teritorială este considerată ca fiind la mijlocul podului, pentru

livrările de bunuri, prestările de servicii, achizițiile intracomunitare și importurile de bunuri, destinate întreținerii sau reparării podului.

alin. 3 Pentru a determina locul operațiunii impozabile în ceea ce privește perceperea taxei de trecere a podului se consideră toată lungimea podului ca fiind:

- a) parte a teritoriului României, pentru călătoriile dinspre România spre Bulgaria;
- b) parte a teritoriului Bulgariei, pentru călătoriile dinspre Bulgaria spre România.

CAPITOLUL VI Faptul generator și exigibilitatea taxei pe valoarea adăugată

Art. 280 Faptul generator și exigibilitatea - definiții

alin. 1 Faptul generator reprezintă faptul prin care sunt realizate condițiile legale necesare pentru exigibilitatea taxei.

alin. 2 Exigibilitatea taxei reprezintă data la care autoritatea fiscală devine îndreptățită, în baza legii, să solicite plata de către persoanele obligate la plata taxei, chiar dacă plata acestei taxe poate fi amânată.

alin. 3 Exigibilitatea plății taxei reprezintă data la care o persoană are obligația de a plăti taxa la bugetul statului, conform prevederilor *art. 326 alin. 1*.

alin. 4 Regimul de impozitare aplicabil pentru operațiunile impozabile este regimul în vigoare la data la care intervine faptul generator, cu excepția cazurilor prevăzute la *art. 282 alin. 2*, pentru care se aplică regimul de impozitare în vigoare la data exigibilității taxei.

alin. 5 În cazul operațiunilor pentru care se aplică sistemul de TVA la încasare prevăzut la *art. 282 alin. 3*, regimul de impozitare aplicabil este regimul în vigoare la data la care intervine faptul generator, cu excepția situațiilor în care se emite o factură sau se încasează un avans, înainte de data la care intervine faptul generator. În aceste situații se aplică regimul de impozitare în vigoare la data emiterii facturii sau la data încasării avansului, după caz.

alin. 6 În cazul schimbării regimului de impozitare se procedează la regularizare pentru a se aplica regimul de impozitare în vigoare la data livrării de bunuri sau prestării de servicii pentru cazurile prevăzute la *art. 282 alin. 2 lit. a*, numai dacă factura este emisă pentru contravaloarea parțială a livrării de bunuri ori a prestării de servicii, și la *art. 282 alin. 2 lit. b*, dacă a fost încasat un avans pentru valoarea parțială a livrării de bunuri sau a prestării de servicii, mai puțin în cazul operațiunilor pentru care se aplică sistemul TVA la încasare, pentru care se aplică regulile stabilite la *art. 282 alin. 7*. Prin excepție, micile întreprinderi prevăzute la *art. 310*, care se înregistrează în scopuri de TVA conform *art. 316*, procedează la regularizare în vederea aplicării regimului de impozitare în vigoare la data livrării de bunuri sau prestării de servicii în cazurile prevăzute la *art. 282 alin. 2 lit. a și b*, pentru facturile emise și/sau avansurile care au fost încasate, înainte de înregistrarea în scopuri de TVA, pentru contravaloarea parțială sau integrală a livrării de bunuri ori a prestării de servicii.

alin. 7 Prin excepție de la prevederile *alin. 4 - 6*, în cazul modificărilor de cote se aplică prevederile *art. 291 alin. 4 și 6*, iar pentru operațiunile prevăzute la *art. 331* regimul aplicabil este cel de la data la care intervine exigibilitatea taxei conform *art. 282 alin. 1 și 2*.

Art. 281 Faptul generator pentru livrări de bunuri și prestări de servicii

alin. 1 Faptul generator intervine la data livrării bunurilor sau la data prestării serviciilor, cu excepțiile prevăzute în prezentul capitol.

alin. 2 Pentru bunurile livrate în baza unui contract de consignație se consideră că livrarea bunurilor de la consignat la consignatar are loc la data la care bunurile sunt livrate de consignatar clienților săi.

alin. 3 Pentru bunurile transmise în vederea testării sau verificării conformității, se consideră că livrarea bunurilor are loc la data acceptării bunurilor de către beneficiar.

alin. 4 Pentru stocurile la dispoziția clientului se consideră că livrarea bunurilor are loc la data la care clientul reține bunurile din stoc în vederea utilizării, în principal pentru activitatea de producție.

alin. 5 Prin normele metodologice sunt definite contractele de consignație, stocurile la dispoziția clientului, bunurile livrate în vederea testării sau a verificării conformității.

alin. 6 Pentru livrările de bunuri corporale, inclusiv de bunuri imobile, data livrării este data la care intervine transferul dreptului de a dispune de bunuri ca un proprietar. Prin excepție, în cazul contractelor care prevăd că plata se efectuează în rate sau al oricărui alt tip de contract care prevede că

proprietatea este atribuită cel mai târziu în momentul plății ultimei sume scadente, cu excepția contractelor de leasing, data livrării este data la care bunul este predat beneficiarului.

alin. 7 Prestările de servicii care determină decontări sau plăți succesive, cum sunt serviciile de construcții-montaj, consultanță, cercetare, expertiză și alte servicii similare, sunt considerate efectuate la data la care sunt emise situații de lucrări, rapoarte de lucru, alte documente similare pe baza cărora se stabilesc serviciile efectuate sau, după caz, în funcție de prevederile contractuale, la data acceptării acestora de către beneficiari.

alin. 8 În cazul livrărilor de bunuri și al prestațiilor de servicii care se efectuează continuu, altele decât cele prevăzute la *alin. 7*, cum sunt: livrările de gaze naturale, de apă, serviciile de telefonie, livrările de energie electrică și altele asemenea, se consideră că livrarea/prestarea este efectuată la datele specificate în contract pentru plata bunurilor livrate sau a serviciilor prestate sau la data emiterii unei facturi, dar perioada de decontare nu poate depăși un an.

alin. 9 În cazul operațiunilor de închiriere, leasing, concesiune, arendă de bunuri, acordare cu plată pe o anumită perioadă a unor drepturi reale, precum dreptul de uzufruct și superficia, asupra unui bun imobil, serviciul se consideră efectuat la fiecare dată specificată în contract pentru efectuarea plății.

alin. 10 Prestările de servicii pentru care taxa este datorată de către beneficiarul serviciilor în conformitate cu *art. 307 alin. 2*, care sunt prestate continuu pe o perioadă mai mare de un an și care nu determină decontări sau plăți în cursul acestei perioade, se consideră efectuate la expirarea fiecărui an calendaristic, atât timp cât prestarea de servicii nu a încetat.

alin. 11 Prin excepție de la prevederile *alin. 8*, livrarea continuă de bunuri, altele decât cele prevăzute la *art. 275 alin. 1 lit. e și f*, pe o perioadă care depășește o lună calendaristică, care sunt expediate sau transportate într-un alt stat membru decât cel în care începe expedierea ori transportul bunurilor și care sunt livrate în regim de scutire de TVA sau care sunt transferate în regim de scutire de TVA într-un alt stat membru de către o persoană impozabilă în scopul desfășurării activității sale economice, în conformitate cu condițiile stabilite la *art. 294 alin. 2*, se consideră ca fiind efectuată în momentul încheierii fiecărei luni calendaristice, atât timp cât livrarea de bunuri nu a încetat.

alin. 12 Prestările de servicii care nu se regăsesc la *alin. 7 - 10* se consideră efectuate la data finalizării prestării serviciului respectiv.

Art. 282 Exigibilitatea pentru livrări de bunuri și prestări de servicii

alin. 1 Exigibilitatea taxei intervine la data la care are loc faptul generator.

alin. 2 Prin excepție de la prevederile *alin. 1*, exigibilitatea taxei intervine:

- a) la data emiterii unei facturi, înainte de data la care intervine faptul generator;
- b) la data la care se încasează avansul, pentru plățile în avans efectuate înainte de data la care intervine faptul generator. Avansurile reprezintă plata parțială sau integrală a contravalorii bunurilor și serviciilor, efectuată înainte de data livrării ori prestării acestora;
- c) la data extragerii numerarului, pentru livrările de bunuri sau prestațiile de servicii realizate prin mașini automate de vânzare, de jocuri sau alte mașini similare.

alin. 3 Prin excepție de la prevederile *alin. 1 și alin. 2 lit. a*, exigibilitatea taxei intervine la data încasării contravalorii integrale sau parțiale a livrării de bunuri ori a prestării de servicii, în cazul persoanelor impozabile care optează în acest sens, denumite în continuare persoane care aplică sistemul TVA la încasare. Sunt eligibile pentru aplicarea sistemului TVA la încasare:

- a) persoanele impozabile înregistrate în scopuri de TVA conform *art. 316*, care au sediul activității economice în România conform *art. 266 alin. 2 lit. a*, a căror cifră de afaceri în anul calendaristic precedent nu a depășit plafonul de 2.250.000 lei. Persoana impozabilă care în anul precedent nu a aplicat sistemul TVA la încasare, dar a cărei cifră de afaceri pentru anul respectiv este inferioară plafonului de 2.250.000 lei și care optează pentru aplicarea sistemului TVA la încasare, aplică sistemul TVA la încasare începând cu prima zi a celei de-a doua perioade fiscale din anul următor celui în care nu a depășit plafonul, cu condiția ca la data exercitării opțiunii să nu fi depășit plafonul pentru anul în curs. Cifra de afaceri pentru calculul plafonului de 2.250.000 lei este constituită din valoarea totală a livrărilor de bunuri și a prestațiilor de servicii taxabile și/sau scutite de TVA, precum și a operațiunilor rezultate din activități economice pentru care locul livrării/prestării se consideră ca fiind în străinătate, conform *art. 275 și 278*, realizate în cursul anului calendaristic;

b) persoanele impozabile, care au sediul activității economice în România conform *art. 266 alin. 2 lit. a*, care se înregistrează în scopuri de TVA conform *art. 316* în cursul anului și care optează pentru aplicarea sistemului TVA la încasare începând cu data înregistrării în scopuri de TVA.

alin. 4 Nu sunt eligibile pentru aplicarea sistemului TVA la încasare:

a) persoanele impozabile care fac parte dintr-un grup fiscal unic conform prevederilor *art. 269 alin. 9*;

b) persoanele impozabile care nu sunt stabilite în România conform *art. 266 alin. 2 lit. a*;

c) persoanele impozabile care în anul precedent au depășit plafonul de 2.250.000 lei prevăzut la *alin. 3 lit. a*;

d) persoanele impozabile care se înregistrează în scopuri de TVA conform *art. 316* în cursul anului și care au depășit plafonul de 2.250.000 lei prevăzut la *alin. 3 lit. a* în anul precedent sau în anul calendaristic în curs, calculat în funcție de operațiunile realizate în perioada în care respectiva persoană a avut un cod valabil de TVA conform *art. 316*.

alin. 5 Persoana impozabilă care optează pentru aplicarea sistemului TVA la încasare este obligată să aplice sistemul respectiv cel puțin până la sfârșitul anului calendaristic în care a optat pentru aplicarea sistemului, cu excepția situației în care în cursul aceluiași an cifra de afaceri depășește plafonul de 2.250.000 lei, caz în care sistemul se aplică până la sfârșitul perioadei fiscale următoare celei în care plafonul a fost depășit. Dacă în primul an de aplicare a sistemului TVA la încasare persoana impozabilă nu depășește plafonul de 2.250.000 lei, poate aplica sistemul TVA la încasare până la sfârșitul perioadei fiscale următoare celei în care plafonul de 2.250.000 lei, calculat pentru fiecare an calendaristic în parte, a fost depășit pe parcursul unui an calendaristic. Orice persoană impozabilă care a optat pentru aplicarea sistemului TVA la încasare și care nu depășește în cursul unui an plafonul de 2.250.000 lei poate renunța la aplicarea sistemului respectiv oricând în cursul anului, prin depunerea unei notificări la organul fiscal competent între data de 1 și 25 ale lunii, cu excepția primului an în care a optat pentru aplicarea sistemului. Radierea persoanei respective din Registrul persoanelor care aplică sistemul TVA la încasare se operează de organele fiscale competente începând cu prima zi a perioadei fiscale următoare celei în care a fost depusă notificarea.

alin. 6 Persoanele impozabile care optează pentru aplicarea sistemului TVA la încasare aplică sistemul respectiv numai pentru operațiuni pentru care locul livrării, conform prevederilor *art. 275*, sau locul prestării, conform prevederilor *art. 278*, se consideră a fi în România, dar nu aplică sistemul respectiv pentru următoarele operațiuni care intră sub incidența regulilor generale privind exigibilitatea TVA:

a) livrările de bunuri/prestările de servicii pentru care beneficiarul este persoana obligată la plata taxei conform *art. 307 alin. 2 - 6* sau *art. 331*;

b) livrările de bunuri/prestările de servicii care sunt scutite de TVA;

c) operațiunile supuse regimurilor speciale prevăzute la *art. 311 - 313*;

d) livrările de bunuri/prestările de servicii pentru care beneficiarul este o persoană afiliată furnizorului/prestatorului potrivit *art. 7 pct. 26*.

alin. 7 În cazul facturilor emise de persoanele impozabile înainte de intrarea sau ieșirea în/din sistemul de TVA la încasare se aplică următoarele reguli:

a) în cazul facturilor pentru contravaloarea totală a livrării de bunuri ori a prestării de servicii emise înainte de data intrării în sistemul de TVA la încasare, indiferent dacă acestea sunt sau nu încasate, pentru care faptul generator de taxă intervine după intrarea în sistemul TVA la încasare, nu se aplică prevederile *alin. 3* și *5*. În cazul facturilor pentru contravaloarea parțială a livrării de bunuri sau a prestării de servicii emise înainte de data intrării în sistemul de TVA la încasare, care au fost ori nu încasate, pentru care faptul generator de taxă intervine după data intrării persoanei impozabile în sistem, se vor aplica prevederile *alin. 3* și *5* pentru diferențele care vor fi facturate după data intrării în sistemul de TVA la încasare al persoanei impozabile;

b) în cazul facturilor pentru contravaloarea totală a livrării de bunuri sau a prestării de servicii emise înainte de data ieșirii din sistemul de TVA la încasare, indiferent dacă acestea sunt ori nu încasate, pentru care faptul generator de taxă intervine după ieșirea din sistemul TVA la încasare, se continuă aplicarea sistemului, respectiv exigibilitatea taxei intervine conform *alin. 3* și *5*. În cazul facturilor pentru contravaloarea parțială a livrării de bunuri sau a prestării de servicii emise înainte de data ieșirii din sistemul de TVA la încasare, pentru care faptul generator de taxă intervine după data ieșirii persoanei

impozabile din sistemul TVA la încasare, se vor aplica prevederile *alin. 3 și 5* numai pentru taxa aferentă contravalorii parțiale a livrărilor/prestărilor facturate înainte de ieșirea din sistem a persoanei impozabile.

alin. 8 Pentru determinarea taxei aferente încasării contravalorii integrale sau parțiale a livrării de bunuri ori a prestării de servicii, care devine exigibilă potrivit prevederilor *alin. 3*, fiecare încasare totală sau parțială se consideră că include și taxa aferentă.

alin. 9 În cazul evenimentelor menționate la *art. 287*, taxa este exigibilă la data la care intervine oricare dintre evenimente, iar regimul de impozitare, cotele aplicabile și cursul de schimb valutar sunt aceleași ca și ale operațiunii de bază care a generat aceste evenimente.

alin. 10 În situația livrărilor de bunuri/prestărilor de servicii pentru care se aplică sistemul TVA la încasare, în cazul evenimentelor menționate la *art. 287*, regimul de impozitare, cotele aplicabile și cursul de schimb valutar sunt aceleași ca și ale operațiunii de bază care a generat aceste evenimente, dar pentru stabilirea exigibilității taxei se aplică următoarele prevederi:

a) pentru situația prevăzută la *art. 287 lit. a*:

1. în cazul în care operațiunea este anulată total înainte de livrare/prestare, exigibilitatea taxei intervine la data anulării operațiunii, pentru contravaloarea pentru care a intervenit exigibilitatea taxei. Pentru contravaloarea pentru care nu a intervenit exigibilitatea taxei se operează anularea taxei neexigibile aferente;

2. în cazul în care operațiunea este anulată parțial înainte de livrare/prestare, se operează reducerea taxei neexigibile aferente contravalorii pentru care nu a intervenit exigibilitatea taxei, iar în situația în care cuantumul taxei aferente anulării depășește taxa neexigibilă, pentru diferență exigibilitatea taxei intervine la data anulării operațiunii;

b) pentru situația prevăzută la *art. 287 lit. b* se aplică corespunzător prevederile *lit. a*;

c) pentru situația prevăzută la *art. 287 lit. c* se aplică corespunzător prevederile *lit. a pct. 2*;

d) pentru situația prevăzută la *art. 287 lit. d* se operează anularea taxei neexigibile aferente;

e) pentru situația prevăzută la *art. 287 lit. e* se aplică corespunzător prevederile *lit. a*.

Art. 283 Exigibilitatea pentru livrări intracomunitare de bunuri, scutite de taxă

alin. 1 Prin excepție de la prevederile *art. 282*, în cazul unei livrări intracomunitare de bunuri, scutite de taxă conform *art. 294 alin. 2*, exigibilitatea taxei intervine la data emiterii facturii prevăzute la *art. 319 alin. 15* sau, după caz, la emiteria autofacturii prevăzute la *art. 319 alin. 9* ori în cea de-a 15-a zi a lunii următoare celei în care a intervenit faptul generator, dacă nu a fost emisă nicio factură/autofaktură până la data respectivă.

alin. 2 Prevederile *art. 282 alin. 2 lit. b* nu se aplică în ceea ce privește livrările și transferurile de bunuri prevăzute la *alin. 1*.

Art. 284 Faptul generator și exigibilitatea pentru achiziții intracomunitare de bunuri

alin. 1 În cazul unei achiziții intracomunitare de bunuri, faptul generator intervine la data la care ar interveni faptul generator pentru livrări de bunuri similare, în statul membru în care se face achiziția.

alin. 2 În cazul unei achiziții intracomunitare de bunuri, exigibilitatea taxei intervine la data emiterii facturii prevăzute în legislația altui stat membru la articolul care transpune prevederile *art. 222 din Directiva 112* sau, după caz, la data emiterii autofacturii prevăzute la *art. 319 alin. 9* ori în cea de-a 15-a zi a lunii următoare celei în care a intervenit faptul generator, dacă nu a fost emisă nicio factură/autofaktură până la data respectivă.

Art. 285 Faptul generator și exigibilitatea pentru importul de bunuri

alin. 1 În cazul în care, la import, bunurile sunt supuse taxelor vamale, taxelor agricole sau altor taxe europene similare, stabilite ca urmare a unei politici comune, faptul generator și exigibilitatea taxei pe valoarea adăugată intervin la data la care intervin faptul generator și exigibilitatea respectivelor taxe europene.

alin. 2 În cazul în care, la import, bunurile nu sunt supuse taxelor europene prevăzute la *alin. 1*, faptul generator și exigibilitatea taxei pe valoarea adăugată intervin la data la care ar interveni faptul generator și exigibilitatea acelor taxe europene dacă bunurile importate ar fi fost supuse unor astfel de taxe.

alin. 3 În cazul în care, la import, bunurile sunt plasate într-un regim vamal special, prevăzut la *art. 295 alin. 1 lit. a și d*, faptul generator și exigibilitatea taxei intervin la data la care acestea încetează a mai fi plasate într-un astfel de regim.

CAPITOLUL VII Baza de impozitare

Art. 286 Baza de impozitare pentru livrări de bunuri și prestări de servicii efectuate în interiorul țării

alin. 1 Baza de impozitare a taxei pe valoarea adăugată este constituită din:

a) pentru livrări de bunuri și prestări de servicii, altele decât cele prevăzute la *lit. b și c*, din tot ceea ce constituie contrapartida obținută sau care urmează a fi obținută de furnizor ori prestator din partea cumpărătorului, beneficiarului sau a unui terț, inclusiv subvențiile direct legate de prețul acestor operațiuni;

b) pentru operațiunile prevăzute la *art. 270 alin. 3 lit. c*, compensația aferentă;

c) pentru operațiunile prevăzute la *art. 270 alin. 4 și 5*, pentru transferul prevăzut la *art. 270 alin. 10* și pentru achizițiile intracomunitare considerate ca fiind cu plată și prevăzute la *art. 273 alin. 2 și 3*, prețul de cumpărare al bunurilor respective sau al unor bunuri similare ori, în absența unor astfel de prețuri de cumpărare, prețul de cost, stabilit la data livrării. În cazul în care bunurile reprezintă active corporale fixe sau bunuri de natură alimentară al căror termen de consum a expirat și care nu mai pot fi valorificate, baza de impozitare se stabilește conform procedurii stabilite prin normele metodologice;

d) pentru operațiunile prevăzute la *art. 271 alin. 4*, suma cheltuielilor efectuate de persoana impozabilă pentru realizarea prestării de servicii;

e) pentru livrarea de bunuri sau prestarea de servicii pentru care beneficiarul este o persoană afiliată furnizorului/prestatorului potrivit prevederilor *art. 7 pct. 26*, baza de impozitare este considerată valoarea de piață în următoarele situații:

1. atunci când contrapartida este mai mică decât valoarea de piață, iar beneficiarul livrării sau al prestării nu are drept complet de deducere în conformitate cu prevederile *art. 297, 298 și 300*;

2. atunci când contrapartida este mai mică decât valoarea de piață, iar furnizorul sau prestatorul nu are un drept complet de deducere în conformitate cu prevederile *art. 297 și 300* și livrarea sau prestarea este scutită conform *art. 292*;

3. atunci când contrapartida este mai mare decât valoarea de piață, iar furnizorul sau prestatorul nu are drept complet de deducere în conformitate cu prevederile *art. 297 și 300*.

alin. 2 În sensul *alin. 1 lit. e*, valoare de piață înseamnă suma totală pe care, pentru obținerea bunurilor ori serviciilor în cauză la momentul respectiv, un client aflat în aceeași etapă de comercializare la care are loc livrarea de bunuri sau prestarea de servicii ar trebui să o plătească în condiții de concurență loială unui furnizor ori prestator independent de pe teritoriul statului membru în care livrarea sau prestarea este supusă taxei. Atunci când nu poate fi stabilită o livrare de bunuri sau o prestare de servicii comparabilă, valoare de piață înseamnă:

1. pentru bunuri, o sumă care nu este mai mică decât prețul de cumpărare al bunurilor sau al unor bunuri similare ori, în absența unui preț de cumpărare, prețul de cost, stabilit la momentul livrării;

2. pentru servicii, o sumă care nu este mai mică decât costurile complete ale persoanei impozabile pentru prestarea serviciului.

alin. 3 Baza de impozitare cuprinde următoarele:

a) impozitele și taxele, dacă prin lege nu se prevede altfel, cu excepția taxei pe valoarea adăugată;

b) cheltuielile accesorii, cum sunt: comisioanele, cheltuielile de ambalare, transport și asigurare, solicitate de către furnizor/prestator cumpărătorului sau beneficiarului. Cheltuielile facturate de furnizorul de bunuri sau de prestatorul de servicii cumpărătorului, care fac obiectul unui contract separat și care sunt legate de livrările de bunuri sau de prestările de servicii în cauză, se consideră cheltuieli accesorii.

alin. 4 Baza de impozitare nu cuprinde următoarele:

a) rabaturile, remizele, risturnele, sconturile și alte reduceri de preț, acordate de furnizori direct clienților la data exigibilității taxei;

b) sumele reprezentând daune-interese, stabilite prin hotărâre judecătorească definitivă/definitivă și irevocabilă, după caz, penalizările și orice alte sume solicitate pentru neîndeplinirea totală sau parțială a obligațiilor contractuale, dacă sunt percepute peste prețurile și/sau tarifele negociate;

c) dobânzile, percepute după data livrării sau prestării, pentru plăți cu întârziere;

d) valoarea ambalajelor care circulă între furnizorii de marfă și clienți, prin schimb, fără facturare;

e) sumele achitate de o persoană impozabilă în numele și în contul altei persoane și care apoi se decontează acesteia, inclusiv atunci când locatorul asigură el însuși bunul care face obiectul unui contract

de leasing financiar sau operațional și refacturează locatarului costul exact al asigurării, precum și sumele încasate de o persoană impozabilă în numele și în contul unei alte persoane.

Art. 287 Ajustarea bazei de impozitare

Baza de impozitare se reduce în următoarele situații:

a) în cazul desființării totale sau parțiale a contractului pentru livrarea de bunuri sau prestarea de servicii, înainte de efectuarea acestora, dar pentru care au fost emise facturi în avans;

b) în cazul refuzurilor totale sau parțiale privind cantitatea, calitatea ori prețurile bunurilor livrate sau ale serviciilor prestate, precum și în cazul desființării totale ori parțiale a contractului pentru livrarea sau prestarea în cauză ca urmare a unui acord scris între părți sau ca urmare a unei hotărâri judecătorești definitive/definitive și irevocabile, după caz, sau în urma unui arbitraj;

c) în cazul în care rabaturile, remizele, risturnele și celelalte reduceri de preț prevăzute la *art. 286 alin. 4 lit. a* sunt acordate după livrarea bunurilor sau prestarea serviciilor;

d) în cazul în care contravaloarea bunurilor livrate sau a serviciilor prestate nu se poate încasa ca urmare a falimentului beneficiarului sau ca urmare a punerii în aplicare a unui plan de reorganizare admis și confirmat printr-o sentință judecătorească, prin care creanța creditorului este modificată sau eliminată. Ajustarea este permisă începând cu data pronunțării hotărârii judecătorești de confirmare a planului de reorganizare, iar, în cazul falimentului beneficiarului, începând cu data pronunțării hotărârii judecătorești de închidere a procedurii prevăzute de legislația insolvenței, hotărâre rămasă definitivă/definitivă și irevocabilă, după caz. În cazul în care ulterior pronunțării hotărârii judecătorești de confirmare a planului de reorganizare sunt încasate sume aferente creanțelor modificate sau eliminate prin planul de reorganizare, se anulează ajustarea efectuată, corespunzător sumelor respective prin decontul perioadei fiscale în care acestea sunt încasate;

e) în cazul în care cumpărătorii returnează ambalajele în care s-a expedit marfa, pentru ambalajele care circulă prin facturare.

Art. 288 Baza de impozitare pentru achizițiile intracomunitare

alin. 1 Pentru achizițiile intracomunitare de bunuri baza de impozitare se stabilește pe baza acelorași elemente utilizate conform *art. 286* pentru determinarea bazei de impozitare în cazul livrării acelorași bunuri în interiorul țării. În cazul unei achiziții intracomunitare de bunuri, conform *art. 273 alin. 2 lit. a*, baza de impozitare se determină în conformitate cu prevederile *art. 286 alin. 1 lit. c* și ale *art. 286 alin. 3*.

alin. 2 Baza de impozitare cuprinde și accizele datorate sau achitate în România de persoana care efectuează achiziția intracomunitară a unui produs supus accizelor. Atunci când după efectuarea achiziției intracomunitare de bunuri, persoana care a achiziționat bunurile obține o rambursare a accizelor achitate în statul membru în care a început expedierea sau transportul bunurilor, baza de impozitare a achiziției intracomunitare efectuate în România se reduce corespunzător.

Art. 289 Baza de impozitare pentru import

alin. 1 Baza de impozitare pentru importul de bunuri este valoarea în vamă a bunurilor, stabilită conform legislației vamale în vigoare, la care se adaugă orice taxe, impozite, comisioane și alte taxe datorate în afara României, precum și cele datorate ca urmare a importului bunurilor în România, cu excepția taxei pe valoarea adăugată care urmează a fi percepută.

alin. 2 Baza de impozitare cuprinde cheltuielile accesorii, precum comisioanele, cheltuieli de ambalare, transport și asigurare, care intervin până la primul loc de destinație a bunurilor în România, în măsura în care aceste cheltuieli nu au fost cuprinse în baza de impozitare stabilită conform *alin. 1*, precum și cele care decurg din transportul către alt loc de destinație din Uniunea Europeană, în cazul în care locul respectiv este cunoscut la momentul la care intervine faptul generator. Primul loc de destinație a bunurilor îl reprezintă destinația indicată în documentul de transport sau în orice alt document în baza căruia bunurile sunt importate în România ori, în absența unei astfel de mențiuni, primul loc de descărcare a bunurilor în România.

alin. 3 Baza de impozitare nu cuprinde elementele prevăzute la *art. 286 alin. 4 lit. a - d*.

Art. 290 Cursul de schimb valutar

alin. 1 Dacă elementele folosite la stabilirea bazei de impozitare a unui import de bunuri se exprimă în valută, cursul de schimb valutar se stabilește conform prevederilor europene care reglementează calculul valorii în vamă.

alin. 2 Dacă elementele folosite pentru stabilirea bazei de impozitare a unei operațiuni, alta decât importul de bunuri, se exprimă în valută, cursul de schimb care se aplică este ultimul curs de schimb comunicat de Banca Națională a României sau ultimul curs de schimb publicat de Banca Centrală Europeană ori cursul de schimb utilizat de banca prin care se efectuează decontările, valabil la data la care intervine exigibilitatea taxei pentru operațiunea în cauză, iar, în cazul operațiunilor supuse sistemului TVA la încasare prevăzut la *art. 282 alin. 3 - 8*, la data la care ar fi intervenit exigibilitatea taxei pentru operațiunea în cauză dacă nu ar fi fost supusă sistemului TVA la încasare. În situația în care se utilizează cursul de schimb publicat de Banca Centrală Europeană, conversia între monede, altele decât moneda euro, se realizează prin intermediul cursului de schimb al monedei euro pentru fiecare dintre monede. În contractele încheiate între părți trebuie menționat dacă pentru decontări va fi utilizat cursul de schimb al unei bănci comerciale, în caz contrar aplicându-se cursul de schimb comunicat de Banca Națională a României sau cursul de schimb publicat de Banca Centrală Europeană.

CAPITOLUL VIII Cotele de taxă

Art. 291 Cotele

alin. 1 Cota standard se aplică asupra bazei de impozitare pentru operațiunile impozabile care nu sunt scutite de taxă sau care nu sunt supuse cotelor reduse, iar nivelul acesteia este:

- a)** 20% începând cu data de 1 ianuarie 2016 și până la data de 31 decembrie 2016;
- b)** 19% începând cu data de 1 ianuarie 2017.

alin. 2 Cota redusă de 9% se aplică asupra bazei de impozitare pentru următoarele prestări de servicii și/sau livrări de bunuri:

- a)** livrarea de proteze și accesorii ale acestora, definite prin normele metodologice conform legislației specifice, cu excepția protezelor dentare scutite de taxă conform *art. 292 alin. 1 lit. b*;
- b)** livrarea de produse ortopedice;
- c)** livrarea de medicamente de uz uman și veterinar;
- d)** cazarea în cadrul sectorului hotelier sau al sectoarelor cu funcție similară, inclusiv închirierea terenurilor amenajate pentru camping;
- e)** livrarea următoarelor bunuri: alimente, inclusiv băuturi, cu excepția băuturilor alcoolice, destinate consumului uman și animal, animale și păsări vii din specii domestice, semințe, plante și ingrediente utilizate în prepararea alimentelor, produse utilizate pentru a completa sau înlocui alimentele. Prin normele metodologice se stabilesc codurile NC corespunzătoare acestor bunuri;
- f)** serviciile de restaurant și de catering, cu excepția băuturilor alcoolice, altele decât berea care se încadrează la codul NC 22 03 00 10.

alin. 3 Cota redusă de 5% se aplică asupra bazei de impozitare pentru următoarele livrări de bunuri și prestări de servicii:

- a)** manuale școlare, cărți, ziare și reviste, cu excepția celor destinate exclusiv sau în principal publicității;
- b)** serviciile constând în permiterea accesului la castele, muzee, case memoriale, monumente istorice, monumente de arhitectură și arheologice, grădini zoologice și botanice, târguri, expoziții și evenimente culturale, evenimente sportive, cinematografe, altele decât cele scutite conform *art. 292 alin. 1 lit. m*;
- c)** livrarea locuințelor ca parte a politicii sociale, inclusiv a terenului pe care sunt construite. Terenul pe care este construită locuința include și amprenta la sol a locuinței. În sensul prezentului titlu, prin locuință livrată ca parte a politicii sociale se înțelege:

1. livrarea de clădiri, inclusiv a terenului pe care sunt construite, destinate a fi utilizate drept cămine de bătrâni și de pensionari;

2. livrarea de clădiri, inclusiv a terenului pe care sunt construite, destinate a fi utilizate drept case de copii și centre de recuperare și reabilitare pentru minori cu handicap;

3. livrarea de locuințe care au o suprafață utilă de maximum 120 m², exclusiv anexele gospodărești, a căror valoare, inclusiv a terenului pe care sunt construite, nu depășește suma de 450.000 lei, exclusiv taxa pe valoarea adăugată, achiziționate de orice persoană necăsătorită sau familie. Suprafața utilă a locuinței este cea definită prin *Legea locuinței nr. 114/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare*. Anexele gospodărești sunt cele definite prin *Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare*.

Cota redusă se aplică numai în cazul locuințelor care în momentul vânzării pot fi locuite ca atare și dacă terenul pe care este construită locuința nu depășește suprafața de 250 m², inclusiv amprenta la sol a locuinței, în cazul caselor de locuit individuale. În cazul imobilelor care au mai mult de două locuințe, cota indiviză a terenului aferent fiecărei locuințe nu poate depăși suprafața de 250 m², inclusiv amprenta la sol aferentă fiecărei locuințe. Orice persoană necăsătorită sau familie poate achiziționa o singură locuință cu cota redusă de 5%, respectiv:

- ◆ în cazul persoanelor necăsătorite, să nu fi deținut și să nu dețină nicio locuință în proprietate pe care au achiziționat-o cu cota de 5%;

- ◆◆ în cazul familiilor, soțul sau soția să nu fi deținut și să nu dețină, fiecare sau împreună, nicio locuință în proprietate pe care a/au achiziționat-o cu cota de 5%;

4. livrarea de clădiri, inclusiv a terenului pe care sunt construite, către primării în vederea atribuirii de către acestea cu chirie subvenționată unor persoane sau familii a căror situație economică nu le permite accesul la o locuință în proprietate sau închirierea unei locuințe în condițiile pieței.

alin. 4 Cota aplicabilă este cea în vigoare la data la care intervine faptul generator, cu excepția cazurilor prevăzute la *art. 282 alin. 2*, pentru care se aplică cota în vigoare la data exigibilității taxei.

alin. 5 În cazul operațiunilor supuse sistemului TVA la încasare, cota aplicabilă este cea în vigoare la data la care intervine faptul generator, cu excepția situațiilor în care este emisă o factură sau este încasat un avans, înainte de data livrării/prestării, pentru care se aplică cota în vigoare la data la care a fost emisă factura ori la data la care a fost încasat avansul.

alin. 6 În cazul schimbării cotei se va proceda la regularizare pentru a se aplica cota în vigoare la data livrării de bunuri sau prestării de servicii, pentru cazurile prevăzute la *art. 282 alin. 2*, precum și în situația prevăzută la *alin. 5*.

alin. 7 Cota aplicabilă pentru importul de bunuri este cota aplicabilă pe teritoriul României pentru livrarea aceluiași bun.

alin. 8 Cota aplicabilă pentru achiziții intracomunitare de bunuri este cota aplicată pe teritoriul României pentru livrarea aceluiași bun și care este în vigoare la data la care intervine exigibilitatea taxei.

CAPITOLUL IX Operațiuni scutite de taxă

Art. 292 Scutiri pentru anumite activități de interes general și scutiri pentru alte activități

alin. 1 Următoarele operațiuni de interes general sunt scutite de taxă:

a) spitalizarea, îngrijirile medicale și operațiunile strâns legate de acestea, desfășurate de unități autorizate pentru astfel de activități, indiferent de forma de organizare, precum: spitale, sanatorii, centre de sănătate rurale sau urbane, dispensare, cabinete și laboratoare medicale, centre de îngrijire medicală și de diagnostic, baze de tratament și recuperare, stații de salvare și alte unități autorizate să desfășoare astfel de activități;

b) prestările de servicii efectuate în cadrul profesiei lor de către stomatologi și tehnicieni dentari, precum și livrarea de proteze dentare efectuată de stomatologi și de tehnicieni dentari;

c) prestările de îngrijire și supraveghere efectuate de personal medical și paramedical, conform prevederilor legale aplicabile în materie;

d) transportul bolnavilor și al persoanelor accidentate, în vehicule special amenajate în acest scop, de către entități autorizate în acest sens;

e) livrările de organe, sânge și lapte, de proveniență umană;

f) activitatea de învățământ prevăzută în *Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare*, formarea profesională a adulților, precum și prestările de servicii și livrările de bunuri strâns legate de aceste activități, efectuate de instituțiile publice sau de alte entități autorizate. Scutirea se acordă în condițiile prevăzute în normele metodologice;

g) livrările de bunuri sau prestările de servicii realizate de căminele și cantinele organizate pe lângă instituțiile publice și entitățile autorizate prevăzute la *lit. f*, în folosul exclusiv al persoanelor direct implicate în activitățile scutite conform *lit. f*;

h) meditațiile acordate în particular de cadre didactice din domeniul învățământului școlar, preuniversitar și universitar;

i) prestările de servicii și/sau livrările de bunuri strâns legate de asistența și/sau protecția socială, efectuate de instituțiile publice sau de alte entități recunoscute ca având caracter social, inclusiv cele livrate de căminele de bătrâni;

j) prestările de servicii și/sau livrările de bunuri strâns legate de protecția copiilor și a tinerilor, efectuate de instituțiile publice sau de alte entități recunoscute ca având caracter social;

k) prestările de servicii și/sau livrările de bunuri furnizate membrilor în interesul lor colectiv, în schimbul unei cotizații fixate conform statutului, de organizații fără scop patrimonial care au obiective de natură politică, sindicală, religioasă, patriotică, filozofică, filantropică, patronală, profesională sau civică, precum și obiective de reprezentare a intereselor membrilor lor, în condițiile în care această scutire nu provoacă distorsiuni de concurență;

l) prestările de servicii strâns legate de practicarea sportului sau a educației fizice, efectuate de organizații fără scop patrimonial pentru persoanele care practică sportul sau educația fizică;

m) prestările de servicii culturale și/sau livrările de bunuri strâns legate de acestea, efectuate de instituțiile publice sau de alte organisme culturale fără scop patrimonial, recunoscute ca atare de către Ministerul Culturii;

n) prestările de servicii și/sau livrările de bunuri efectuate de persoane ale căror operațiuni sunt scutite, potrivit *lit. a, f* și *i - m*, cu ocazia manifestărilor destinate să le aducă sprijin financiar și organizate în profitul lor exclusiv, cu condiția ca aceste scutiri să nu producă distorsiuni concurențiale;

o) activitățile specifice posturilor publice de radio și televiziune, altele decât activitățile de natură comercială;

p) serviciile publice poștale, precum și livrarea de bunuri aferentă acestora;

q) prestările de servicii efectuate de către grupuri independente de persoane, ale căror operațiuni sunt scutite sau nu intră în sfera de aplicare a taxei, grupuri create în scopul prestării către membrii lor de servicii direct legate de exercitarea activităților acestora, în cazul în care aceste grupuri solicită membrilor lor numai rambursarea cotei-părți de cheltuieli comune, în limitele și în condițiile stabilite prin normele metodologice și în condițiile în care această scutire nu este de natură a produce distorsiuni concurențiale;

r) furnizarea de personal de către instituțiile religioase sau filozofice în scopul activităților prevăzute la *lit. a, f, i* și *j*.

alin. 2 Următoarele operațiuni sunt, de asemenea, scutite de taxă:

a) prestările următoarelor servicii de natură financiar-bancară:

1. acordarea și negocierea de credite, precum și administrarea creditelor de către persoana care le acordă;

2. negocierea garanțiilor de credit ori a altor garanții sau orice operațiuni cu astfel de garanții, precum și administrarea garanțiilor de credit de către persoana care acordă creditul;

3. tranzacții, inclusiv negocierea, privind conturile de depozit sau conturile curente, plăți, viramente, creanțe, cecuri și alte instrumente negociabile, exceptând recuperarea creanțelor;

4. tranzacții, inclusiv negocierea, privind valuta, bancnotele și monedele utilizate ca mijloc legal de plată, cu excepția obiectelor de colecție, și anume monede de aur, argint sau din alt metal ori bancnote care nu sunt utilizate în mod normal ca mijloc legal de plată sau monede de interes numismatic;

5. tranzacții, inclusiv negocierea, dar exceptând administrarea sau păstrarea în siguranță, cu acțiuni, părți sociale în societăți comerciale sau asociații, obligațiuni garantate și alte instrumente financiare, cu excepția documentelor care stabilesc drepturi asupra bunurilor;

6. administrarea de fonduri speciale de investiții;

b) operațiunile de asigurare și/sau de reasigurare, precum și prestările de servicii în legătură cu operațiunile de asigurare și/sau de reasigurare efectuate de persoanele impozabile care intermediază astfel de operațiuni;

c) pariuri, loterii și alte forme de jocuri de noroc efectuate de persoanele autorizate, conform legii, să desfășoare astfel de activități;

d) livrarea la valoarea nominală de timbre poștale utilizabile pentru serviciile poștale, de timbre fiscale și alte timbre similare;

e) arendarea, concesiunea, închirierea și leasingul de bunuri imobile, acordarea unor drepturi reale asupra unui bun imobil, precum dreptul de uzufruct și superficia, cu plată, pe o anumită perioadă. Fac excepție următoarele operațiuni:

1. operațiunile de cazare care sunt efectuate în cadrul sectorului hotelier sau al sectoarelor cu funcție similară, inclusiv închirierea terenurilor amenajate pentru camping;

2. închirierea de spații sau locații pentru parcare a autovehiculelor;

3. închirierea utilajelor și a mașinilor fixate definitiv în bunuri imobile;

4. închirierea seifurilor;

f) livrarea de construcții/părți de construcții și a terenurilor pe care sunt construite, precum și a oricăror altor terenuri. Prin excepție, scutirea nu se aplică pentru livrarea de construcții noi, de părți de construcții noi sau de terenuri construibile. În sensul prezentului articol se definesc următoarele:

1. teren construibil reprezintă orice teren amenajat sau neamenajat, pe care se pot executa construcții, conform legislației în vigoare;

2. construcție înseamnă orice structură fixată în sau pe pământ;

3. livrarea unei construcții noi sau a unei părți din aceasta înseamnă livrarea efectuată cel târziu până la data de 31 decembrie a anului următor anului primei ocupări ori utilizări a construcției sau a unei părți a acesteia, după caz, în urma transformării;

4. o construcție nouă cuprinde și orice construcție transformată sau parte transformată a unei construcții, dacă costul transformării, exclusiv taxa, se ridică la minimum 50% din valoarea construcției sau a părții din construcție, exclusiv valoarea terenului, ulterior transformării, respectiv valoarea înregistrată în contabilitate în cazul persoanelor impozabile care au obligativitatea de a conduce evidența contabilă și care nu aplică metoda de evaluare bazată pe cost în conformitate cu Standardele internaționale de raportare financiară, sau valoarea stabilită printr-un raport de expertiză/evaluare, în cazul altor persoane impozabile. În cazul în care se înstrăinează doar o parte din construcție, iar valoarea acesteia și a îmbunătățirilor aferente nu pot fi determinate pe baza datelor din contabilitate, acestea vor fi determinate în baza unui raport de expertiză/evaluare;

g) livrările de bunuri care au fost afectate unei activități scutite, în temeiul prezentului articol, dacă taxa aferentă bunurilor respective nu a fost dedusă, precum și livrările de bunuri a căror achiziție a făcut obiectul excluderii dreptului de deducere conform *art. 297 alin. 7 lit. b* sau al limitării totale a dreptului de deducere conform *art. 298*.

alin. 3 Orice persoană impozabilă poate opta pentru taxarea operațiunilor prevăzute la *alin. 2 lit. e* și *f*, în condițiile stabilite prin normele metodologice.

Art. 293 Scutiri pentru importuri de bunuri și pentru achiziții intracomunitare

alin. 1 Sunt scutite de taxă:

a) importul și achiziția intracomunitară de bunuri a căror livrare în România este în orice situație scutită de taxă în interiorul țării;

b) achiziția intracomunitară de bunuri al căror import în România este în orice situație scutit de taxă, conform prezentului articol;

c) achiziția intracomunitară de bunuri atunci când persoana care achiziționează bunurile ar avea dreptul, în orice situație, la rambursarea integrală a taxei care s-ar datora, conform prevederilor *art. 302*;

d) importul definitiv de bunuri care îndeplinesc condițiile pentru scutire prevăzute de *Directiva 2009/132/CE a Consiliului din 19 octombrie 2009 de stabilire a domeniului de aplicare a articolului 143 literele b și c din Directiva 2006/112/CE în ceea ce privește scutirea de la taxa pe valoarea adăugată a anumitor importuri finale de bunuri*, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 292 din 10 noiembrie 2009, *Directiva 2007/74/CE a Consiliului din 20 decembrie 2007 privind scutirea de taxă pe valoarea adăugată și de accize pentru bunurile importate de către persoanele care călătoresc din țări terțe*, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 346 din 29 decembrie 2007, și *Directiva 2006/79/CE a Consiliului din 5 octombrie 2006 privind scutirea de la impozit pentru loturile de mici bunuri cu caracter necomercial din țările terțe*, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 286 din 17 octombrie 2006;

e) importul, în regim diplomatic sau consular, al bunurilor scutite de taxe vamale;

f) importul de bunuri de către Comunitatea Europeană, Comunitatea Europeană a Energiei Atomice, Banca Centrală Europeană, Banca Europeană de Investiții sau de către organismele instituite de Comunități cărora li se aplică Protocolul din 8 aprilie 1965 privind privilegiile și imunitățile Comunităților Europene, în limitele și în condițiile stabilite de protocolul respectiv și de acordurile de punere în aplicare a respectivului protocol sau de acordurile de sediu, în măsura în care nu conduc la denaturarea concurenței;

g) importul de bunuri efectuat în România de organismele internaționale, altele decât cele menționate la *lit. f*, recunoscute ca atare de autoritățile publice din România, precum și de către membrii acestora, în limitele și în condițiile stabilite de convențiile internaționale de instituire a acestor organisme sau de acordurile de sediu;

h) importul de bunuri efectuat în România de către forțele armate ale statelor străine membre NATO, pentru uzul acestora sau al personalului civil însoțitor ori pentru aprovizionarea popotelor sau cantinelor, în cazul în care aceste forțe iau parte la efortul comun de apărare. Acesta include importul realizat de forțele Marii Britanii și ale Irlandei de Nord stabilite în insula Cipru, conform *Tratatului de înființare a Republicii Cipru din 16 august 1960*, pentru uzul forțelor armate sau al personalului civil care însoțește forțele armate ori pentru aprovizionarea cantinelor lor;

i) reimportul de bunuri în România, efectuat de persoana care a exportat bunurile în afara Uniunii Europene, dacă bunurile se află în aceeași stare în care se aflau la momentul exportului și dacă importul respectiv beneficiază de scutire de taxe vamale;

j) reimportul de bunuri în România, efectuat de persoana care a exportat bunurile în afara Uniunii Europene, pentru a fi supuse unor reparații, transformări, adaptări, asamblări sau altor lucrări asupra bunurilor mobile corporale, cu condiția ca această scutire să fie limitată la valoarea bunurilor în momentul exportului acestora în afara Uniunii Europene;

k) importul, efectuat în porturi de către întreprinderi de pescuit maritim, de produse piscicole pescuite, neprelucrate sau după ce au fost conservate în vederea comercializării, dar înainte de livrare;

l) importul de gaz prin intermediul unui sistem de gaze naturale sau prin orice rețea conectată la un astfel de sistem ori importul de gaz introdus de pe o navă care transportă gaz într-un sistem de gaze naturale sau într-o rețea de conducte cu alimentare din amonte, importul de energie electrică, importul de energie termică ori agent frigorific prin intermediul rețelelor de încălzire sau de răcire;

m) importul în România de bunuri care au fost transportate dintr-un teritoriu terț sau o țară terță, atunci când livrarea acestor bunuri de către importator constituie o livrare scutită conform *art. 294 alin. 2*;

n) importul de aur efectuat de Banca Națională a României.

alin. 2 Prin norme se stabilesc, acolo unde este cazul, documentele necesare pentru a justifica scutirea de taxă pentru operațiunile prevăzute la *alin. 1* și, după caz, procedura și condițiile care trebuie îndeplinite pentru aplicarea scutirii de taxă.

Art. 294 Scutiri pentru exporturi sau alte operațiuni similare, pentru livrări intracomunitare și pentru transportul internațional și intracomunitar

alin. 1 Sunt scutite de taxă:

a) livrările de bunuri expediate sau transportate în afara Uniunii Europene de către furnizor sau de altă persoană în contul său;

b) livrările de bunuri expediate sau transportate în afara Uniunii Europene de către cumpărătorul care nu este stabilit în România sau de altă persoană în contul său, cu excepția bunurilor transportate de cumpărătorul însuși și care sunt folosite la echiparea ori alimentarea ambarcațiunilor și a avioanelor de agrement sau a oricărui altui mijloc de transport de uz privat. Este scutită, de asemenea, și livrarea de bunuri care sunt transportate în bagajul personal al călătorilor care nu sunt stabiliți în Uniunea Europeană, dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

◆ călătorul nu este stabilit în Uniunea Europeană, respectiv adresa sau domiciliul permanent nu este în interiorul Uniunii Europene. Adresa sau domiciliul permanent înseamnă locul specificat astfel în pașaport, carte de identitate sau în alt document recunoscut ca document de identitate de către Ministerul Afacerilor Interne;

◆◆ bunurile sunt transportate în afara Uniunii Europene înainte de sfârșitul celei de-a treia luni ce urmează lunii în care are loc livrarea;

◆◆◆ valoarea totală a livrării, plus TVA, este mai mare decât echivalentul în lei a 175 euro, stabilit anual prin aplicarea cursului de schimb obținut în prima zi lucrătoare din luna octombrie și valabil de la data de 1 ianuarie a anului următor;

◆◆◆◆ dovada exportului se va face prin factură sau alt document care ține locul acesteia, purtând avizul biroului vamal la ieșirea din Uniunea Europeană;

c) prestările de servicii, inclusiv transportul și serviciile accesorii transportului, altele decât cele prevăzute la *art. 292*, legate direct de exportul de bunuri;

d) prestările de servicii, inclusiv transportul și serviciile accesorii transportului, altele decât cele prevăzute la *art. 292*, dacă acestea sunt direct legate de importul de bunuri și valoarea acestora este inclusă în baza de impozitare a bunurilor importate potrivit *art. 289*;

e) prestările de servicii efectuate în România asupra bunurilor mobile achiziționate sau importate în vederea prelucrării în România și care ulterior sunt transportate în afara Uniunii Europene de către

prestatorul serviciilor sau de către client, dacă acesta nu este stabilit în România, ori de altă persoană în numele oricăruia dintre aceștia;

f) transportul intracomunitar de bunuri, efectuat din și în insulele care formează regiunile autonome Azore și Madeira, precum și serviciile accesorii acestuia;

g) transportul internațional de persoane;

h) în cazul navelor atribuite navigației în largul mării și care sunt utilizate pentru transportul de călători/bunuri cu plată sau pentru activități comerciale, industriale sau de pescuit, precum și în cazul navelor utilizate pentru salvare ori asistență pe mare sau pentru pescuitul de coastă, următoarele operațiuni:

1. livrarea, modificarea, repararea, întreținerea, navlosirea, leasingul și închirierea de nave, precum și livrarea, leasingul, închirierea, repararea și întreținerea de echipamente încorporate sau utilizate pe nave, inclusiv echipamente de pescuit;

2. livrarea de carburanți și provizii destinate a fi utilizate pe nave, inclusiv pentru navele de război încadrate la codul NC 8906 10 00 care părăsesc țara și se îndreaptă spre porturi străine unde vor fi ancorate, cu excepția proviziilor la bordul navelor în cazul navelor folosite pentru pescuitul de coastă;

3. prestările de servicii, altele decât cele prevăzute la *pct. 1*, efectuate pentru nevoile directe ale navelor și/sau pentru încărcătura acestora;

i) în cazul aeronavelor utilizate de companiile aeriene care realizează în principal transport internațional de persoane și/sau de bunuri cu plată, următoarele operațiuni:

1. livrarea, modificarea, repararea, întreținerea, leasingul și închirierea aeronavelor, precum și livrarea, leasingul, închirierea, repararea și întreținerea echipamentelor încorporate sau utilizate pe aeronave;

2. livrarea de carburanți și provizii destinate utilizării pe aeronave;

3. prestarea de servicii, altele decât cele prevăzute la *pct. 1* sau la *art. 296*, efectuate pentru nevoile directe ale aeronavelor și/sau pentru încărcătura acestora;

j) livrările de bunuri și prestările de servicii în favoarea misiunilor diplomatice și oficiilor consulare, a personalului acestora, precum și a cetățenilor străini cu statut diplomatic sau consular în România ori într-un alt stat membru, în condiții de reciprocitate;

k) livrările de bunuri și prestările de servicii către Comunitatea Europeană, Comunitatea Europeană a Energiei Atomice, Banca Centrală Europeană, Banca Europeană de Investiții sau către organismele cărora li se aplică *Protocolul din 8 aprilie 1965 privind privilegiile și imunitățile Comunităților Europene*, în limitele și în condițiile stabilite de protocolul respectiv și de acordurile de punere în aplicare ale respectivului protocol sau de acordurile de sediu, în măsura în care nu conduc la denaturarea concurenței;

l) livrările de bunuri și prestările de servicii în favoarea organismelor internaționale, altele decât cele menționate la *lit. k*, recunoscute ca atare de autoritățile publice din România, precum și a membrilor acestora, în limitele și condițiile stabilite de convențiile internaționale de instituire a acestor organisme sau de acordurile de sediu;

m) livrările de bunuri netransportate în afara României și/sau prestările de servicii efectuate în România, destinate fie forțelor armate ale celorlalte state membre NATO pentru utilizarea de către forțele în cauză ori de către personalul civil care le însoțește, fie pentru aprovizionarea popotelor sau cantinelor acestora atunci când forțele respective participă la o acțiune comună de apărare;

n) livrările de bunuri și/sau prestările de servicii către un alt stat membru decât România, destinate forțelor armate ale unui stat membru NATO, altul decât statul membru de destinație, pentru utilizarea de către forțele în cauză ori de către personalul civil care le însoțește sau pentru aprovizionarea popotelor ori cantinelor lor atunci când forțele respective participă la o acțiune comună de apărare; livrarea bunurilor sau prestarea serviciilor către forțele armate ale Regatului Unit staționate în insula Cipru ca urmare a *Tratatului de înființare a Republicii Cipru, din 16 august 1960*, care sunt destinate utilizării de către aceste forțe sau personalului civil care le însoțește ori pentru aprovizionarea popotelor sau cantinelor;

o) livrările de aur către Banca Națională a României;

p) livrările de bunuri către organismele recunoscute care transportă sau expediază aceste bunuri în afara Uniunii Europene, ca parte a activităților umanitare, caritabile sau educative desfășurate în afara Uniunii Europene; scutirea se acordă prin restituirea taxei potrivit unei proceduri stabilite prin ordin al ministrului finanțelor publice.

alin. 2 Sunt, de asemenea, scutite de taxă următoarele:

a) livrările intracomunitare de bunuri către o persoană care îi comunică furnizorului un cod valabil de înregistrare în scopuri de TVA, atribuit de autoritățile fiscale din alt stat membru, cu excepția:

1. livrărilor intracomunitare efectuate de o întreprindere mică, altele decât livrările intracomunitare de mijloace de transport noi;

2. livrărilor intracomunitare care au fost supuse regimului special pentru bunurile second-hand, opere de artă, obiecte de colecție și antichități, conform prevederilor *art. 312*;

b) livrările intracomunitare de mijloace de transport noi către un cumpărător care nu îi comunică furnizorului un cod valabil de înregistrare în scopuri de TVA;

c) livrările intracomunitare de produse accizabile către o persoană impozabilă sau către o persoană juridică neimpozabilă care nu îi comunică furnizorului un cod valabil de înregistrare în scopuri de TVA, în cazul în care transportul de bunuri este efectuat conform *art. 407 și 408* sau *art. 370, 371 și 375* de la *titlul VIII*, cu excepția:

1. livrărilor intracomunitare efectuate de o întreprindere mică;

2. livrărilor intracomunitare supuse regimului special privind bunurile second-hand, opere de artă, obiecte de colecție și antichități, conform prevederilor *art. 312*;

d) livrările intracomunitare de bunuri, prevăzute la *art. 270 alin. 10*, care ar beneficia de scutirea prevăzută la *lit. a* dacă ar fi efectuate către altă persoană impozabilă, cu excepția livrărilor intracomunitare supuse regimului special privind bunurile second-hand, opere de artă, obiecte de colecție și antichități, conform prevederilor *art. 312*.

alin. 3 Prin ordin al ministrului finanțelor publice se stabilesc, acolo unde este cazul, documentele necesare pentru a justifica scutirea de taxă pentru operațiunile prevăzute la *alin. 1 și 2* și, după caz, procedura și condițiile care trebuie îndeplinite pentru aplicarea scutirii de taxă.

Art. 295 Scutiri speciale legate de traficul internațional de bunuri

alin. 1 Sunt scutite de taxă următoarele:

a) livrarea de bunuri care urmează:

1. să fie plasate în regim vamal de admitere temporară, cu exonerare totală de la plata drepturilor de import;

2. să fie prezentate autorităților vamale în vederea vămuirii și, după caz, plasate în depozit necesar cu caracter temporar;

3. să fie introduse într-o zonă liberă sau într-un antrepozit liber;

4. să fie plasate în regim de antrepozit vamal;

5. să fie plasate în regim de perfecționare activă, cu suspendare de la plata drepturilor de import;

6. să fie plasate în regim de tranzit vamal extern;

7. să fie admise în apele teritoriale:

- pentru a fi încorporate pe platforme de forare sau de producție, în scopul construirii, reparării, întreținerii, modificării sau reutilizării acestor platforme ori pentru conectarea acestor platforme de forare sau de producție la continent;

- pentru alimentarea cu carburanți și aprovizionarea platformelor de forare sau de producție;

8. să fie plasate în regim de antrepozit de TVA, definit după cum urmează:

- pentru produse accizabile, orice locație situată în România, care este definită ca antrepozit fiscal, în sensul *art. 336 pct. 3 de la titlul VIII*;

- pentru bunuri, altele decât produsele accizabile, o locație situată în România și definită prin norme;

b) livrarea de bunuri efectuată în locațiile prevăzute la *lit. a*, precum și livrarea de bunuri care se află în unul dintre regimurile sau situațiile precizate la *lit. a*;

c) prestările de servicii aferente livrărilor prevăzute la *lit. a* sau efectuate în locațiile prevăzute la *lit. a*), pentru bunurile aflate în regimurile sau situațiile prevăzute la *lit. a*;

d) livrările de bunuri care încă se află în regim vamal de tranzit intern, precum și prestările de servicii aferente acestor livrări, altele decât cele prevăzute la *art. 296*;

e) importul de bunuri care urmează să fie plasate în regim de antrepozit de TVA.

alin. 2 Prin ordin al ministrului finanțelor publice se stabilesc documentele necesare pentru a justifica scutirea de taxă pentru operațiunile prevăzute la *alin. 1* și, după caz, procedura și condițiile care trebuie respectate pentru aplicarea scutirii de taxă.

Art. 296 Scutiri pentru intermediari

Sunt scutite de taxă serviciile prestate de intermediarii care acționează în numele și în contul altei persoane, în cazul în care aceste servicii sunt prestate în legătură cu operațiunile scutite prevăzute la *art. 294 și 295*, cu excepția operațiunilor prevăzute la *art. 294 alin. 1 lit. f și alin. 2*, sau în legătură cu operațiunile desfășurate în afara Uniunii Europene.

CAPITOLUL X Regimul deducerilor

Art. 297 Sfera de aplicare a dreptului de deducere

alin. 1 Dreptul de deducere ia naștere la momentul exigibilității taxei.

alin. 2 Dreptul de deducere a TVA aferente achizițiilor efectuate de o persoană impozabilă de la o persoană impozabilă care aplică sistemul TVA la încasare conform prevederilor *art. 282 alin. 3 - 8* este amânat până la data la care taxa aferentă bunurilor și serviciilor care i-au fost livrate/prestate a fost plătită furnizorului/prestatorului său.

alin. 3 Dreptul de deducere a TVA aferente achizițiilor efectuate de o persoană impozabilă care aplică sistemul TVA la încasare conform prevederilor *art. 282 alin. 3 - 8* este amânat până în momentul în care taxa aferentă bunurilor și serviciilor care i-au fost livrate/prestate a fost plătită furnizorului/prestatorului său, chiar dacă o parte din operațiunile realizate de persoana impozabilă sunt excluse de la aplicarea sistemului TVA la încasare conform *art. 282 alin. 6*. Aceste prevederi nu se aplică pentru achizițiile intracomunitare de bunuri, pentru importuri, pentru achizițiile de bunuri/servicii pentru care se aplică taxare inversă potrivit prevederilor *art. 307 alin. 2 - 6, art. 313 alin. 10 sau art. 331*.

alin. 4 Orice persoană impozabilă are dreptul să deducă taxa aferentă achizițiilor, dacă acestea sunt destinate utilizării în folosul următoarelor operațiuni:

a) operațiuni taxabile;

b) operațiuni rezultate din activități economice pentru care locul livrării/prestării se consideră ca fiind în străinătate, dacă taxa ar fi deductibilă, în cazul în care aceste operațiuni ar fi fost realizate în România;

c) operațiuni scutite de taxă, conform *art. 294, 295 și 296*;

d) operațiuni scutite de taxă, conform *art. 292 alin. 2 lit. a pct. 1 - 5 și lit. b*, în cazul în care cumpărătorul ori clientul este stabilit în afara Uniunii Europene sau în cazul în care aceste operațiuni sunt în legătură directă cu bunuri care vor fi exportate într-un stat din afara Uniunii Europene, precum și în cazul operațiunilor efectuate de intermediari care acționează în numele și în contul altei persoane, atunci când aceștia intervin în derularea unor astfel de operațiuni;

e) operațiunile prevăzute la *art. 270 alin. 7 și la art. 271 alin. 6*, dacă taxa s-ar fi aplicat transferului respectiv.

alin. 5 Dacă nu contravine prevederilor *alin. 4*, persoana impozabilă are dreptul de deducere a taxei și pentru cazurile prevăzute la *art. 270 alin. 8 și la art. 271 alin. 5*.

alin. 6 În condițiile stabilite prin normele metodologice se acordă dreptul de deducere a taxei pentru achizițiile efectuate de o persoană impozabilă înainte de înregistrarea acesteia în scopuri de TVA, conform *art. 316*.

alin. 7 Nu sunt deductibile:

a) taxa aferentă sumelor achitate în numele și în contul altei persoane și care apoi se decontează acesteia, precum și taxa aferentă sumelor încasate în numele și în contul altei persoane, care nu sunt incluse în baza de impozitare a livrărilor/prestărilor efectuate conform *art. 286 alin. 4 lit. e*;

b) taxa datorată sau achitată pentru achizițiile de băuturi alcoolice și produse din tutun, cu excepția cazurilor în care aceste bunuri sunt destinate revânzării sau pentru a fi utilizate pentru prestări de servicii.

Art. 298 Limitări speciale ale dreptului de deducere

alin. 1 Prin excepție de la prevederile *art. 297* se limitează la 50% dreptul de deducere a taxei aferente cumpărării, achiziției intracomunitare, importului, închirierii sau leasingului de vehicule rutiere motorizate și a taxei aferente cheltuielilor legate de vehiculele aflate în proprietatea sau în folosința persoanei impozabile, în cazul în care vehiculele nu sunt utilizate exclusiv în scopul activității economice.

alin. 2 Restricția prevăzută la *alin. 1* nu se aplică vehiculelor rutiere motorizate având o masă totală maximă autorizată care depășește 3.500 kg sau mai mult de 9 scaune, inclusiv scaunul șoferului.

alin. 3 Prevederile *alin. 1* nu se aplică următoarelor categorii de vehicule rutiere motorizate:

- a) vehiculele utilizate exclusiv pentru servicii de urgență, servicii de pază și protecție și servicii de curierat;
- b) vehiculele utilizate de agenții de vânzări și de achiziții;
- c) vehiculele utilizate pentru transportul de persoane cu plată, inclusiv pentru serviciile de taximetrie;
- d) vehiculele utilizate pentru prestarea de servicii cu plată, inclusiv pentru instruire de către școlile de șoferi;
- e) vehiculele utilizate pentru închiriere sau a căror folosință este transmisă în cadrul unui contract de leasing financiar ori operațional;
- f) vehiculele utilizate ca mărfuri în scop comercial.

alin. 4 În cazul vehiculelor care nu fac obiectul limitării dreptului de deducere conform *alin. 1*, fiind utilizate exclusiv în scopul activității economice, precum și a celor exceptate de la limitarea deducerii potrivit *alin. 3*, se vor aplica regulile generale de deducere stabilite la *art. 297* și *art. 299 - 301*.

alin. 5 Modalitatea de aplicare a prevederilor prezentului articol se stabilește prin normele metodologice.

Art. 299 Condiții de exercitare a dreptului de deducere

alin. 1 Pentru exercitarea dreptului de deducere a taxei, persoana impozabilă trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

a) pentru taxa datorată sau achitată, aferentă bunurilor care i-au fost ori urmează să îi fie livrate ori serviciilor care i-au fost ori urmează să îi fie prestate în beneficiul său de către o persoană impozabilă, să dețină o factură emisă în conformitate cu prevederile *art. 319*, precum și dovada plății în cazul achizițiilor efectuate de către persoanele impozabile care aplică sistemul TVA la încasare, respectiv de către persoanele impozabile care achiziționează bunuri/servicii de la persoane impozabile în perioada în care aplică sistemul TVA la încasare;

b) pentru taxa aferentă bunurilor care i-au fost ori urmează să îi fie livrate sau serviciilor care i-au fost ori urmează să îi fie prestate în beneficiul său, dar pentru care persoana impozabilă este obligată la plata taxei, conform *art. 307 alin. 2 - 6*, să dețină o factură emisă în conformitate cu prevederile *art. 319* sau documentele prevăzute la *art. 320 alin. 1*;

c) pentru taxa achitată pentru importul de bunuri, altele decât cele prevăzute la *lit. d*, să dețină declarația vamală de import sau actul constatator emis de organele vamale, care să menționeze persoana impozabilă ca importator al bunurilor din punctul de vedere al taxei, precum și documente care să ateste plata taxei de către importator sau de către altă persoană în contul său. Importatorii care dețin o autorizație unică pentru proceduri vamale simplificate eliberată de alt stat membru sau care efectuează importuri de bunuri în România din punctul de vedere al TVA, pentru care nu au obligația de a depune declarații vamale de import, trebuie să dețină o declarație de import pentru TVA și accize;

d) pentru taxa datorată pentru importul de bunuri efectuat conform *art. 326 alin. 4 și 5*, să dețină declarația vamală de import sau actul constatator emis de organele vamale, care să menționeze persoana impozabilă ca importator al bunurilor în scopuri de taxă, precum și suma taxei datorate. De asemenea, persoana impozabilă trebuie să înscrie taxa pe valoarea adăugată ca taxă colectată în decontul aferent perioadei fiscale în care ia naștere exigibilitatea;

e) pentru taxa aferentă unei achiziții intracomunitare de bunuri, să dețină o factură sau documentul prevăzut la *art. 320 alin. 1*;

f) pentru taxa aferentă unei operațiuni asimilate cu o achiziție intracomunitară de bunuri, prevăzută la *art. 273 alin. 2 lit. a*, să dețină documentul prevăzut la *art. 319 alin. 9*, emis în statul membru din care bunurile au fost transportate ori expediate, sau documentul prevăzut la *art. 320 alin. 1*.

alin. 2 Prin normele metodologice se vor preciza cazurile în care documentele sau obligațiile, altele decât cele prevăzute la *alin. 1*, se vor prezenta sau îndeplini pentru a justifica dreptul de deducere a taxei.

Art. 300 Deducerea taxei pentru persoana impozabilă cu regim mixt și persoana parțial impozabilă

alin. 1 Persoana impozabilă care realizează sau urmează să realizeze atât operațiuni care dau drept de deducere, cât și operațiuni care nu dau drept de deducere este denumită în continuare persoană impozabilă cu regim mixt. Persoana care realizează atât operațiuni pentru care nu are calitatea de persoană

impozabilă, în conformitate cu prevederile *art. 269*, cât și operațiuni pentru care are calitatea de persoană impozabilă este denumită persoană parțial impozabilă.

alin. 2 Dreptul de deducere a taxei deductibile aferente achizițiilor efectuate de către o persoană impozabilă cu regim mixt sau de către o persoană parțial impozabilă se determină conform prezentului articol. Persoana parțial impozabilă nu are drept de deducere pentru achizițiile destinate activității pentru care nu are calitatea de persoană impozabilă. Dacă persoana parțial impozabilă desfășoară activități în calitate de persoană impozabilă, din care rezultă atât operațiuni cu drept de deducere, cât și operațiuni fără drept de deducere, este considerată persoană impozabilă mixtă pentru respectivele activități și aplică prevederile prezentului articol. Persoana parțial impozabilă poate aplica pro rata în situația în care nu poate ține evidențe separate pentru activitatea desfășurată în calitate de persoană impozabilă și pentru activitatea pentru care nu are calitatea de persoană impozabilă.

alin. 3 Taxa aferentă achizițiilor destinate exclusiv realizării de operațiuni care permit exercitarea dreptului de deducere, inclusiv de investiții destinate realizării de astfel de operațiuni, se deduce integral.

alin. 4 Taxa aferentă achizițiilor destinate exclusiv realizării de operațiuni care nu dau drept de deducere, precum și de investiții care sunt destinate realizării de astfel de operațiuni nu se deduce.

alin. 5 Taxa aferentă achizițiilor pentru care nu se cunoaște destinația, respectiv dacă vor fi utilizate pentru realizarea de operațiuni care dau drept de deducere sau pentru operațiuni care nu dau drept de deducere, ori pentru care nu se poate determina proporția în care sunt sau vor fi utilizate pentru operațiuni care dau drept de deducere și operațiuni care nu dau drept de deducere se deduce pe bază de pro rata. Prin excepție, în cazul achizițiilor destinate realizării de investiții, care se prevăd că vor fi utilizate atât pentru realizarea de operațiuni care dau drept de deducere, cât și pentru operațiuni care nu dau drept de deducere, este permisă deducerea integrală a taxei pe valoarea adăugată pe parcursul procesului investițional, urmând ca taxa dedusă să fie ajustată în conformitate cu prevederile *art. 305*.

alin. 6 Pro rata prevăzută la *alin. 5* se determină ca raport între:

a) suma totală, fără taxă, dar cuprinzând subvențiile legate direct de preț, a operațiunilor constând în livrări de bunuri și prestări de servicii care permit exercitarea dreptului de deducere, la numărător; și

b) suma totală, fără taxă, a operațiunilor prevăzute la *lit. a* și a operațiunilor constând în livrări de bunuri și prestări de servicii care nu permit exercitarea dreptului de deducere, la numitor. Se includ sumele primite de la bugetul de stat sau bugetele locale, acordate în scopul finanțării operațiunilor scutite fără drept de deducere sau operațiunilor care nu se află în sfera de aplicare a taxei.

alin. 7 Se exclud din calculul pro rata următoarele:

a) valoarea oricărei livrări de bunuri de capital care au fost utilizate de persoana impozabilă în activitatea sa economică, cu excepția operațiunilor prevăzute la *lit. c*;

b) valoarea oricăror livrări de bunuri sau prestări de servicii către sine efectuate de persoana impozabilă și prevăzute la *art. 270 alin. 4* și la *art. 271 alin. 4*, precum și a transferului prevăzut la *art. 270 alin. 10*;

c) valoarea operațiunilor prevăzute la *art. 292 alin. 2 lit. a*, precum și a operațiunilor imobiliare, în măsura în care acestea sunt accesorii activității principale.

alin. 8 Pro rata definitivă se determină anual, iar calculul acesteia include toate operațiunile prevăzute la *alin. 6*, pentru care exigibilitatea taxei ia naștere în timpul anului calendaristic respectiv, inclusiv evenimentele prevăzute la *art. 287*. Pro rata definitivă se determină procentual și se rotunjește până la cifra unităților imediat următoare. La decontul de taxă prevăzut la *art. 323*, în care s-a efectuat ajustarea prevăzută la *alin. 14*, se anexează un document care prezintă metoda de calcul al pro ratei definitive.

alin. 9 Pro rata aplicabilă provizoriu pentru un an este pro rata definitivă, prevăzută la *alin. 8*, determinată pentru anul precedent, sau pro rata estimată pe baza operațiunilor prevăzute a fi realizate în anul calendaristic curent, în cazul persoanelor impozabile pentru care ponderea operațiunilor cu drept de deducere în totalul operațiunilor se modifică în anul curent față de anul precedent. Persoanele impozabile trebuie să comunice organului fiscal competent, la începutul fiecărui an fiscal, cel mai târziu până la data de 25 ianuarie inclusiv, pro rata provizorie care va fi aplicată în anul respectiv, precum și modul de determinare a acesteia.

alin. 10 Prin excepție de la prevederile *alin. 9*:

a) în cazul persoanelor impozabile înregistrate în scopuri de TVA care nu au determinat pro rata provizorie la începutul anului, deoarece nu realizau și nici nu prevedeau realizarea de operațiuni fără drept

de deducere în cursul anului, și care ulterior realizează astfel de operațiuni, pro rata aplicabilă provizoriu este pro rata estimată pe baza operațiunilor preconizate a fi realizate în timpul anului calendaristic curent, care trebuie comunicată organului fiscal competent cel mai târziu până la data la care persoana impozabilă trebuie să depună primul decont de taxă, prevăzut la *art. 323*, aferent perioadei fiscale în care persoana impozabilă începe să realizeze operațiuni fără drept de deducere;

b) în cazul persoanelor impozabile nou-înregistrate în scopuri de TVA, precum și în cazul persoanelor înregistrate în scopuri de TVA conform *art. 316 alin. 12* în cursul unui alt an decât cel în care înregistrarea le-a fost anulată conform *art. 316 alin. 11* pro rata aplicabilă provizoriu este pro rata estimată pe baza operațiunilor preconizate a fi realizate în timpul anului calendaristic curent, care trebuie comunicată cel mai târziu până la data la care persoana impozabilă trebuie să depună primul decont de taxă, prevăzut la *art. 323*, după înregistrarea în scopuri de TVA;

c) în cazul persoanelor înregistrate în scopuri de TVA conform *art. 316 alin. 12* în cursul aceluiași an în care înregistrarea le-a fost anulată conform *art. 316 alin. 11* și care aplicau pro rata provizorie la începutul anului, se continuă aplicarea pro ratei provizorii aplicate înainte de anularea înregistrării în scopuri de TVA;

d) în cazul persoanelor impozabile înregistrate în scopuri de TVA care nu au determinat pro rata provizorie la începutul anului, deoarece ori nu erau înființate ori nu realizau și nici nu prevedeau realizarea de operațiuni în cursul anului curent, și care vor realiza în anii ulterioari atât operațiuni care dau drept de deducere, cât și operațiuni care nu dau drept de deducere, trebuie să estimeze pro rata pe baza operațiunilor preconizate a fi realizate în primul an în care vor desfășura operațiuni constând în livrări de bunuri/prestări de servicii. Această pro rata provizorie va fi aplicată pe parcursul anilor în care persoana realizează exclusiv achiziții de bunuri/servicii, fără a realiza și livrări/prestări.

alin. 11 Taxa de dedus într-un an calendaristic se determină provizoriu prin înmulțirea valorii taxei deductibile prevăzute la *alin. 5* pentru fiecare perioadă fiscală din acel an calendaristic cu pro rata provizorie prevăzută la *alin. 9* sau *10*, determinată pentru anul respectiv.

alin. 12 Taxa de dedus pentru un an calendaristic se calculează definitiv prin înmulțirea sumei totale a taxei deductibile din anul calendaristic respectiv, prevăzută la *alin. 5*, cu pro rata definitivă prevăzută la *alin. 8*, determinată pentru anul respectiv. Prin excepție, în situațiile prevăzute la *alin. 10 lit. b* și *c*, calcularea taxei de dedus pe baza pro ratei definitive se efectuează numai pentru achizițiile prevăzute la *alin. 5* realizate în perioadele fiscale în care s-a aplicat pro rata provizorie.

alin. 13 În situația prevăzută la *alin. 10 lit. d*, taxa de dedus aferentă achizițiilor, cu excepția investițiilor prevăzute la *alin. 5*, pentru fiecare an calendaristic se determină pe baza pro ratei estimate, urmând ca toate deducerile exercitate pe baza pro ratei provizorii, atât din anul curent, cât și din anii următori, să fie regularizate pe baza pro ratei definitive de la sfârșitul primului an în care vor fi realizate livrări de bunuri/prestări de servicii. Dacă totuși persoana impozabilă nu va realiza operațiuni care nu dau drept de deducere, are dreptul să regularizeze deducerile pe baza pro ratei definitive considerând că pro rata este 100%.

alin. 14 La sfârșitul anului, persoanele impozabile cu regim mixt trebuie să ajusteze taxa dedusă provizoriu, cu excepția prevăzută la *alin. 13*, astfel:

a) din taxa de dedus determinată definitiv, conform *alin. 12*, se scade taxa dedusă într-un an, determinată pe bază de pro rata provizorie;

b) rezultatul diferenței de la *lit. a*, în plus sau în minus după caz, se înscrie în rândul de regularizări din decontul de taxă, prevăzut la *art. 323*, aferent ultimei perioade fiscale a anului, sau în decontul de taxă aferent ultimei perioade fiscale a persoanei impozabile, în cazul anulării înregistrării acesteia.

alin. 15 În cazul bunurilor de capital, definite conform *art. 305 alin. 1*, pentru care taxa s-a dedus pe bază de pro rata definitivă, ajustările din anii ulterioari iau în considerare o cincime, pentru bunurile mobile, sau o douăzecime, pentru bunurile imobile, după cum urmează:

1. taxa deductibilă inițială se împarte la 5 sau la 20;

2. rezultatul calculului efectuat conform *pct. 1* se înmulțește cu pro rata definitivă prevăzută la *alin. 8*, aferentă fiecăruia dintre următorii 4 sau 19 ani;

3. taxa dedusă inițial, conform pro ratei definitive, se împarte la 5 sau la 20;

4. rezultatele calculelor efectuate conform *pct. 2* și *3* se compară, iar diferența în plus sau în minus reprezintă ajustarea de efectuat, care se înscrie în rândul de regularizări din decontul de taxă prevăzut la *art. 323*, aferent ultimei perioade fiscale a anului.

alin. 16 În situații speciale, când pro rata calculată potrivit prevederilor prezentului articol nu asigură determinarea corectă a taxei de dedus, Ministerul Finanțelor Publice, prin direcția de specialitate, poate, la solicitarea justificată a persoanelor impozabile:

a) să aprobe aplicarea unei pro rata speciale. Dacă aprobarea a fost acordată în timpul anului, persoanele impozabile au obligația să recalculeze taxa dedusă de la începutul anului pe bază de pro rata specială aprobată. Persoana impozabilă cu regim mixt poate renunța la aplicarea pro ratei speciale numai la începutul unui an calendaristic și este obligată să anunțe organul fiscal competent până la data de 25 ianuarie inclusiv a anului respectiv;

b) să autorizeze persoana impozabilă să stabilească o pro rata specială pentru fiecare sector al activității sale economice, cu condiția ținerii de evidențe contabile distincte pentru fiecare sector.

alin. 17 În baza propunerilor făcute de către organul fiscal competent, Ministerul Finanțelor Publice, prin direcția sa de specialitate, poate să impună persoanei impozabile anumite criterii de exercitare a dreptului de deducere pentru operațiunile viitoare ale acesteia, respectiv:

a) să aplice o pro rata specială;

b) să aplice o pro rata specială pentru fiecare sector al activității sale economice;

c) să își exercite dreptul de deducere numai pe baza atribuirii directe, în conformitate cu prevederile *alin. 3 și 4*, pentru toate operațiunile sau numai pentru o parte din operațiuni;

d) să țină evidențe distincte pentru fiecare sector al activității sale economice.

alin. 18 Prevederile *alin. 6 - 15* se aplică și pentru pro rata specială prevăzută la *alin. 16 și 17*. Prin excepție de la prevederile *alin. 6*, pentru calculul pro ratei speciale se vor lua în considerare:

a) operațiunile specificate în decizia Ministerului Finanțelor Publice, pentru cazurile prevăzute la *alin. 16 lit. a* sau la *alin. 17 lit. b*;

b) operațiunile realizate pentru fiecare sector de activitate, pentru cazurile prevăzute la *alin. 16 lit. b* sau la *alin. 17 lit. b*.

alin. 19 Prevederile prezentului articol se aplică și de persoanele impozabile care aplică sistemul TVA la încasare. Pentru determinarea pro ratei, sumele de la numitor și de la numărător se determină în funcție de data la care ar fi intervenit exigibilitatea taxei conform regulilor generale.

alin. 20 Persoanele impozabile cu regim mixt pot opta să nu aplice prevederile prezentului articol în ce privește posibilitatea exercitării dreptului de deducere, situație în care taxa aferentă achizițiilor de bunuri destinate operațiunilor cu sau fără drept de deducere nu va fi dedusă.

Art. 301 Dreptul de deducere exercitat prin decontul de taxă

alin. 1 Orice persoană impozabilă înregistrată în scopuri de TVA, conform *art. 316*, are dreptul să scadă din valoarea totală a taxei colectate, pentru o perioadă fiscală, valoarea totală a taxei pentru care, în aceeași perioadă, a luat naștere și poate fi exercitat dreptul de deducere, conform *art. 297 - 300*.

alin. 2 În situația în care nu sunt îndeplinite condițiile și formalitățile de exercitare a dreptului de deducere în perioada fiscală de declarare sau în cazul în care nu s-au primit documentele de justificare a taxei prevăzute la *art. 299*, persoana impozabilă își poate exercita dreptul de deducere prin decontul perioadei fiscale în care sunt îndeplinite aceste condiții și formalități sau printr-un decont ulterior, dar în cadrul termenului de prescripție prevăzut în Codul de procedură fiscală. Prin excepție, în cazul în care pe perioada inspecției fiscale la furnizori organul fiscal a stabilit TVA colectată pentru anumite operațiuni efectuate în perioada supusă inspecției fiscale, beneficiarul respectivelor operațiuni are dreptul să deducă taxa înscrisă în factura de corecție emisă de furnizor chiar dacă termenul de prescripție a dreptului de a stabili obligații fiscale s-a împlinit. În acest caz, dreptul de deducere poate fi exercitat în cel mult un an de la data primirii facturii de corecție, sub sancțiunea decăderii.

alin. 3 Prin normele metodologice se precizează condițiile necesare aplicării prevederilor *alin. 2*, pentru situația în care dreptul de deducere este exercitat după mai mult de 3 ani consecutivi după anul în care acest drept ia naștere.

alin. 4 Dreptul de deducere se exercită chiar dacă nu există o taxă colectată sau taxa de dedus este mai mare decât cea colectată pentru perioada fiscală prevăzută la *alin. 1 și 2*.

Art. 302 Rambursarea taxei către persoane impozabile neînregistrate în scopuri de TVA în România și rambursarea TVA de către alte state membre către persoane impozabile stabilite în România

alin. 1 În condițiile stabilite prin normele metodologice:

a) persoana impozabilă nestabilită în România, care este stabilită în alt stat membru, neînregistrată și care nu este obligată să se înregistreze în scopuri de TVA în România, poate beneficia de rambursarea taxei pe valoarea adăugată aferente importurilor și achizițiilor de bunuri/servicii, efectuate în România;

b) persoana impozabilă neînregistrată și care nu este obligată să se înregistreze în scopuri de TVA în România, nestabilită pe teritoriul Uniunii Europene, poate solicita rambursarea taxei aferente importurilor și achizițiilor de bunuri/servicii efectuate în România, dacă, în conformitate cu legile țării unde este stabilită, o persoană impozabilă stabilită în România ar avea același drept de rambursare în ceea ce privește TVA sau alte impozite/taxe similare aplicate în țara respectivă;

c) persoana impozabilă neînregistrată și care nu este obligată să se înregistreze în scopuri de TVA în România, dar care efectuează în România o livrare intracomunitară de mijloace de transport noi scutită, poate solicita rambursarea taxei achitate pentru achiziția efectuată de aceasta în România a respectivului mijloc de transport nou. Rambursarea nu poate să depășească taxa care s-ar aplica dacă livrarea de către această persoană a mijloacelor de transport noi respective ar fi livrare taxabilă. Dreptul de deducere ia naștere și poate fi exercitat doar în momentul livrării intracomunitare a mijlocului de transport nou;

d) persoana impozabilă stabilită în România, neînregistrată și care nu este obligată să se înregistreze în scopuri de TVA în România, poate solicita rambursarea taxei achitate aferente operațiunilor prevăzute la *art. 297 alin. 4 lit. d* sau în alte situații prevăzute prin normele metodologice.

alin. 2 Persoana impozabilă stabilită în România poate beneficia de rambursarea TVA aferente importurilor și achizițiilor de bunuri/servicii efectuate în alt stat membru, în condițiile prevăzute în normele metodologice.

alin. 3 În cazul în care rambursarea prevăzută la *alin. 1 lit. a* a fost obținută prin fraudă sau printr-o altă metodă incorectă, organele fiscale competente vor recupera sumele plătite în mod eronat și orice penalități și dobânzi aferente, fără să contravină dispozițiilor privind asistența reciprocă pentru recuperarea TVA.

alin. 4 În cazul în care o dobândă sau o penalitate administrativă a fost impusă, dar nu a fost plătită, organele fiscale competente vor suspenda orice altă rambursare suplimentară către persoana impozabilă în cauză până la concurența sumei neplătite.

Art. 303 Rambursările de taxă către persoanele impozabile înregistrate în scopuri de TVA, conform art. 316

alin. 1 În situația în care taxa aferentă achizițiilor efectuate de o persoană impozabilă înregistrată în scopuri de TVA, conform *art. 316*, care este deductibilă într-o perioadă fiscală, este mai mare decât taxa colectată pentru operațiuni taxabile, rezultă un excedent în perioada de raportare, denumit în continuare sumă negativă a taxei.

alin. 2 După determinarea taxei de plată sau a sumei negative a taxei pentru operațiunile din perioada fiscală de raportare, persoanele impozabile trebuie să efectueze regularizările prevăzute în prezentul articol, prin decontul de taxă prevăzut la *art. 323*.

alin. 3 Suma negativă a taxei, cumulată, se determină prin adăugarea la suma negativă a taxei, rezultată în perioada fiscală de raportare, a soldului sumei negative a taxei, reportat din decontul perioadei fiscale precedente, dacă nu s-a solicitat a fi rambursat, și a diferențelor negative de TVA stabilite de organele de inspecție fiscală prin decizii comunicate până la data depunerii decontului.

alin. 4 Taxa de plată cumulată se determină în perioada fiscală de raportare prin adăugarea la taxa de plată din perioada fiscală de raportare a sumelor neachitate la bugetul de stat, până la data depunerii decontului de taxă prevăzut la *art. 323*, din soldul taxei de plată al perioadei fiscale anterioare, și a sumelor neachitate la bugetul de stat până la data depunerii decontului din diferențele de TVA de plată stabilite de organele de inspecție fiscală prin decizii comunicate până la data depunerii decontului. Prin excepție:

a) în primul decont de taxă depus la organul fiscal după data aprobării unei înlesniri la plată nu se preia, din decontul perioadei fiscale anterioare, taxa cumulată de plată, pentru care a fost aprobată înlesnirea la plată;

b) în primul decont de taxă depus la organul fiscal după data înscrierii organului fiscal la masa credală potrivit *Legii nr. 85/2014*, nu se preia, din decontul perioadei fiscale anterioare, taxa cumulată de plată cu care organul fiscal s-a înscris la masa credală potrivit prevederilor *Legii nr. 85/2014*.

alin. 5 Prin excepție de la prevederile *alin. 3* și *4*, diferențele negative de TVA stabilite de organele de inspecție sau sumele neachitate la bugetul de stat până la data depunerii decontului, din diferențele de

TVA de plată stabilite de organele de inspecție fiscală, prin decizii a căror executare a fost suspendată de instanțele de judecată, potrivit legii, nu se adaugă la suma negativă sau la taxa de plată cumulată, după caz, rezultate în perioadele în care este suspendată executarea deciziei. Aceste sume se cuprind în decontul perioadei fiscale în care a încetat suspendarea executării deciziei, în vederea determinării sumei negative a taxei, cumulată, sau, după caz, a taxei de plată, cumulată.

alin. 6 Prin decontul de taxă prevăzut la *art. 323*, persoanele impozabile trebuie să determine diferențele dintre sumele prevăzute la *alin. 3* și *4*, care reprezintă regularizările de taxă, și stabilirea soldului taxei de plată sau a soldului sumei negative a taxei. Dacă taxa de plată cumulată este mai mare decât suma negativă a taxei cumulată, rezultă un sold de taxă de plată în perioada fiscală de raportare. Dacă suma negativă a taxei cumulată este mai mare decât taxa de plată cumulată, rezultă un sold al sumei negative a taxei în perioada fiscală de raportare.

alin. 7 Persoanele impozabile, înregistrate conform *art. 316*, pot solicita rambursarea soldului sumei negative a taxei din perioada fiscală de raportare, prin bifarea casetei corespunzătoare din decontul de taxă din perioada fiscală de raportare, decontul fiind și cerere de rambursare, sau pot reporta soldul sumei negative în decontul perioadei fiscale următoare. Dacă persoana impozabilă solicită rambursarea soldului sumei negative, acesta nu se reportează în perioada fiscală următoare. Nu poate fi solicitată rambursarea soldului sumei negative a taxei din perioada fiscală de raportare, mai mic de 5.000 lei inclusiv, acesta fiind reportat obligatoriu în decontul perioadei fiscale următoare. Prin excepție, soldul sumei negative de taxă pe valoarea adăugată înscris în decontul de taxă pe valoarea adăugată aferent perioadei fiscale anterioare datei deschiderii procedurii insolvenței prevăzute de legislația în domeniu nu se preia în decontul de taxă aferent perioadei fiscale în care s-a deschis procedura, caz în care debitorul este obligat să solicite rambursarea taxei prin corectarea decontului perioadei fiscale anterioare.

alin. 8 Persoanele impozabile pot renunța la cererea de rambursare pe baza unei notificări depuse la autoritățile fiscale, urmând să preia soldul sumei negative solicitat la rambursare în decontul aferent perioadei fiscale următoare depunerii notificării. Persoanele impozabile pot notifica organul fiscal în vederea renunțării la cererea de rambursare până la data comunicării deciziei de rambursare sau a deciziei de impunere privind obligațiile fiscale suplimentare stabilite de inspecția fiscală, după caz.

alin. 9 În cazul fuziunii, persoana impozabilă care preia patrimoniul altor persoane impozabile preia și soldul taxei de plată către bugetul de stat sau/și, după caz, soldul sumei negative a taxei, pentru care persoana impozabilă dizolvată nu a solicitat rambursarea sau eventualul drept de rambursare rezultat din soluționarea deconturilor cu sume negative de taxă cu opțiune de rambursare depuse de persoanele impozabile dizolvate și nesoluționate până la data fuziunii.

alin. 10 În cazul divizării, persoanele impozabile care preiau patrimoniul unei persoane impozabile divizate preiau, proporțional cu cotele alocate din patrimoniul persoanei impozabile divizate, și soldul taxei de plată către bugetul de stat sau/și, după caz, soldul sumei negative a taxei, pentru care persoana impozabilă divizată nu a solicitat rambursarea sau eventualul drept de rambursare rezultat din soluționarea deconturilor cu sume negative de taxă cu opțiune de rambursare depuse de persoana impozabilă divizată și nesoluționate până la data divizării.

alin. 11 Rambursarea soldului sumei negative a taxei se efectuează de organele fiscale, în condițiile și potrivit procedurilor stabilite prin norme în vigoare.

alin. 12 Pentru operațiuni scutite de taxă cu drept de deducere, prevăzute la *art. 294 alin. 1 lit. b, j l, m și p*, persoanele care nu sunt înregistrate în scopuri de TVA, conform *art. 316*, pot beneficia de rambursarea taxei, potrivit procedurii prevăzute prin ordin al ministrului finanțelor publice.

Art. 304 Ajustarea taxei deductibile în cazul achizițiilor de servicii și bunuri, altele decât bunurile de capital

alin. 1 În condițiile în care regulile privind livrarea către sine sau prestarea către sine nu se aplică, deducerea inițială se ajustează în următoarele cazuri:

a) deducerea este mai mare sau mai mică decât cea pe care persoana impozabilă avea dreptul să o opereze;

b) dacă există modificări ale elementelor luate în considerare pentru determinarea sumei deductibile, intervenite după depunerea decontului de taxă, inclusiv în cazurile prevăzute la *art. 287*;

c) persoana impozabilă își pierde sau câștigă dreptul de deducere a taxei pentru bunurile mobile nelivrate și serviciile neutilizate.

alin. 2 Nu se ajustează deducerea inițială a taxei în cazul:

a) bunurilor distruse, pierdute sau furate, în condițiile în care aceste situații sunt demonstrate sau confirmate în mod corespunzător de persoana impozabilă. În cazul bunurilor furate, persoana impozabilă demonstrează furtul bunurilor pe baza actelor doveditoare emise de organele judiciare;

b) situațiilor prevăzute la *art. 270 alin. 8* și la *art. 271 alin. 5*.

Art. 305 Ajustarea taxei deductibile în cazul bunurilor de capital

alin. 1 În sensul prezentului articol:

a) bunurile de capital reprezintă toate activele corporale fixe, definite la *art. 266 alin. 1 pct. 3*, precum și operațiunile de transformare sau modernizare a bunurilor imobile/părților de bunuri imobile, exclusiv reparațiile ori lucrările de întreținere a acestora, chiar în condițiile în care astfel de operațiuni sunt realizate de beneficiarul unui contract de închiriere, leasing sau al oricărui altui tip de contract prin care bunurile imobile/părțile de bunuri imobile se pun la dispoziția unei alte persoane cu condiția ca valoarea fiecărei transformări sau modernizări să fie de cel puțin 20% din valoarea bunului imobil/părții de bun imobil după transformare/modernizare. Bunurile imobile sunt considerate bunuri de capital indiferent dacă în contabilitatea persoanelor impozabile sunt înregistrate ca stocuri sau ca imobilizări corporale;

b) bunurile care fac obiectul unui contract de închiriere, de leasing, de concesiune sau oricărui altui tip de contract prin care bunurile se pun la dispoziția unei persoane sunt considerate bunuri de capital aparținând persoanei care le închiriază, le dă în leasing sau le pune la dispoziția altei persoane. Operațiunile de transformare sau modernizare a bunurilor imobile/părților de bunuri imobile care sunt considerate bunuri de capital conform *lit. a*, efectuate de beneficiarul unui astfel de contract, aparțin beneficiarului până la sfârșitul contractului respectiv;

c) ambalajele care se pot utiliza de mai multe ori nu sunt considerate bunuri de capital;

d) taxa deductibilă aferentă bunurilor de capital reprezintă taxa achitată sau datorată, aferentă oricărei operațiuni legate de achiziția, fabricarea, construcția, transformarea sau modernizarea a căror valoare este de cel puțin 20% din valoarea bunului imobil/părții de bun imobil după transformare/modernizare, exclusiv taxa achitată sau datorată, aferentă reparațiilor ori întreținerii acestor bunuri sau cea aferentă achiziției pieselor de schimb destinate reparațiilor ori întreținerii bunurilor de capital.

alin. 2 Taxa deductibilă aferentă bunurilor de capital, în condițiile în care nu se aplică regulile privind livrarea către sine sau prestarea către sine, se ajustează, în situațiile prevăzute la *alin. 4 lit. a - d*:

a) pe o perioadă de 5 ani, pentru bunurile de capital achiziționate sau fabricate, altele decât cele prevăzute la *lit. b*;

b) pe o perioadă de 20 de ani, pentru construcția sau achiziția unui bun imobil, precum și pentru transformarea sau modernizarea unui bun imobil, dacă valoarea fiecărei transformări sau modernizări este de cel puțin 20% din valoarea totală a bunului imobil/părții de bun imobil după transformare sau modernizare.

alin. 3 Perioada de ajustare începe:

a) de la data de 1 ianuarie a anului în care bunurile au fost achiziționate sau fabricate, pentru bunurile de capital menționate la *alin. 2 lit. a*, dacă acestea au fost achiziționate sau fabricate după data aderării;

b) de la data de 1 ianuarie a anului în care bunurile sunt recepționate, pentru bunurile de capital prevăzute la *alin. 2 lit. b*, care sunt construite, și se efectuează pentru suma integrală a taxei deductibile aferente bunului de capital, inclusiv pentru taxa plătită sau datorată înainte de data aderării, dacă anul primei utilizări este anul aderării sau un alt an ulterior anului aderării;

c) de la data de 1 ianuarie a anului în care bunurile au fost achiziționate, pentru bunurile de capital prevăzute la *alin. 2 lit. b*, și se efectuează pentru suma integrală a taxei deductibile aferente bunului de capital, inclusiv pentru taxa plătită sau datorată înainte de data aderării, dacă faptul generator de taxă a intervenit în anul aderării sau într-un an ulterior anului aderării;

d) de la data de 1 ianuarie a anului în care bunurile sunt folosite pentru prima dată după transformare sau modernizare, pentru transformările sau modernizările bunurilor de capital prevăzute la *alin. 2 lit. b*, a căror valoare este de cel puțin 20% din valoarea totală a bunului imobil/părții de bun imobil după transformare sau modernizare, și se efectuează pentru suma taxei deductibile aferente transformării sau modernizării, inclusiv pentru suma taxei deductibile aferente respectivei transformări sau modernizării, plătită ori datorată înainte de data aderării, dacă anul primei utilizări după transformare sau modernizare este anul aderării sau un an ulterior aderării.

alin. 4 Ajustarea taxei deductibile prevăzute la *alin. 1 lit. d* se efectuează:

a) în situația în care bunul de capital este folosit de persoana impozabilă:

1. integral sau parțial, pentru alte scopuri decât activitățile economice, cu excepția bunurilor a căror achiziție face obiectul limitării la 50% a dreptului de deducere potrivit prevederilor *art. 298*;
2. pentru realizarea de operațiuni care nu dau drept de deducere a taxei;
3. pentru realizarea de operațiuni care dau drept de deducere a taxei într-o măsură diferită față de deducerea inițială;

b) în cazurile în care apar modificări ale elementelor folosite la calculul taxei deduse;

c) în situația în care un bun de capital al cărui drept de deducere a fost integral sau parțial limitat face obiectul oricărei operațiuni pentru care taxa este deductibilă. În cazul unei livrări de bunuri, valoarea suplimentară a taxei de dedus se limitează la valoarea taxei colectate pentru livrarea bunului respectiv;

d) în situația în care bunul de capital își încetează existența, cu următoarele excepții:

1. bunul de capital a făcut obiectul unei livrări sau unei livrări către sine pentru care taxa este deductibilă;
 2. bunul de capital este pierdut, distrus sau furat, în condițiile în care aceste situații sunt demonstrate sau confirmate în mod corespunzător. În cazul bunurilor furate, persoana impozabilă demonstrează furtul bunurilor pe baza actelor doveditoare emise de organele judiciare;
 3. situațiile prevăzute la *art. 270 alin. 8*;
 4. în cazul casării unui bun de capital;
- e) în cazurile prevăzute la *art. 287*.

alin. 5 Ajustarea taxei deductibile se efectuează astfel:

a) pentru cazurile prevăzute la *alin. 4 lit. a*, ajustarea se efectuează în cadrul perioadei de ajustare prevăzute la *alin. 2*. Ajustarea deducerii se face în perioada fiscală în care intervine evenimentul care generează ajustarea și se realizează pentru toată taxa aferentă perioadei rămase din perioada de ajustare, incluzând anul în care apare modificarea destinației de utilizare;

b) pentru cazul prevăzut la *alin. 4 lit. b*, ajustarea se efectuează de persoanele impozabile care au aplicat pro rata de deducere pentru bunul de capital. Ajustarea reprezintă o cincime sau, după caz, o douăzecime din taxa dedusă inițial și se efectuează în ultima perioadă fiscală a anului calendaristic, pentru fiecare an în care apar modificări ale elementelor taxei deduse în cadrul perioadei de ajustare prevăzute la *alin. 2*;

c) pentru cazurile prevăzute la *alin. 4 lit. c și d*, ajustarea se efectuează în perioada fiscală în care intervine evenimentul care generează ajustarea și se realizează pentru toată taxa aferentă perioadei rămase din perioada de ajustare, incluzând anul în care apare obligația ajustării;

d) pentru cazurile prevăzute la *alin. 4 lit. e*, ajustarea se efectuează atunci când apar situațiile enumerate la *art. 287*.

alin. 6 Ajustarea taxei pentru situațiile prevăzute la *alin. 5* se realizează conform procedurii prevăzute prin normele metodologice.

alin. 7 Dacă pe parcursul perioadei de ajustare intervin evenimente care generează ajustarea în favoarea persoanei impozabile sau în favoarea statului, ajustările prevăzute la *alin. 5 lit. a și c* se efectuează pentru același bun de capital succesiv în cadrul perioadei de ajustare ori de câte ori apar respectivele evenimente.

alin. 8 Persoana impozabilă trebuie să păstreze o situație a bunurilor de capital care fac obiectul ajustării taxei deductibile, care să permită controlul taxei deductibile și al ajustărilor efectuate. Această situație trebuie păstrată pe o perioadă care începe în momentul la care taxa aferentă achiziției bunului de capital devine exigibilă și se încheie la 5 ani după expirarea perioadei în care se poate solicita ajustarea deducerii. Orice alte înregistrări, documente și jurnale privind bunurile de capital trebuie păstrate pentru aceeași perioadă.

alin. 9 Prevederile prezentului articol nu se aplică în cazul în care suma care ar rezulta ca urmare a ajustărilor este neglijabilă, conform prevederilor din normele metodologice.

Art. 306 Dispoziții tranzitorii privind ajustarea

alin. 1 Prin excepție de la prevederile *art. 305 alin. 5*, se ajustează taxa deductibilă proporțional cu valoarea rămasă neamortizată la momentul la care intervin evenimentele prevăzute la *art. 305 alin. 4* pentru următoarele categorii de active corporale fixe care până la data de 31 decembrie 2015 nu erau considerate bunuri de capital:

a) activele corporale fixe amortizabile a căror durată normală de utilizare stabilită pentru amortizarea fiscală este mai mică de 5 ani, care au fost achiziționate sau fabricate după data aderării până la data 31 decembrie 2015, inclusiv;

b) activele corporale fixe de natura mijloacelor fixe amortizabile care fac obiectul leasingului a căror limită minimă a duratei normale de utilizare este mai mică de 5 ani, care au fost achiziționate sau fabricate după data aderării până la data 31 decembrie 2015, inclusiv.

alin. 2 În cazul activelor corporale fixe prevăzute la *alin. 1* pentru care dreptul de deducere se exercită potrivit *art. 297 alin. 2 și 3*, se ajustează taxa deductibilă care a fost plătită furnizorului/prestatorului, proporțional cu valoarea rămasă neamortizată la momentul la care intervin evenimentele prevăzute la *art. 305 alin. 4* care generează ajustarea.

CAPITOLUL XI Persoanele obligate la plata taxei

Art. 307 Persoana obligată la plata taxei pentru operațiunile taxabile din România

alin. 1 Persoana obligată la plata taxei pe valoarea adăugată, dacă aceasta este datorată în conformitate cu prevederile prezentului titlu, este persoana impozabilă care efectuează livrări de bunuri sau prestări de servicii, cu excepția cazurilor pentru care beneficiarul este obligat la plata taxei conform *alin. 2 - 6 și art. 331*.

alin. 2 Taxa este datorată de orice persoană impozabilă, inclusiv de către persoana juridică neimpozabilă înregistrată în scopuri de TVA conform *art. 316 sau 317*, care este beneficiar al serviciilor care au locul prestării în România conform *art. 278 alin. 2* și care sunt furnizate de către o persoană impozabilă care nu este stabilită pe teritoriul României sau nu este considerată a fi stabilită pentru respectivele prestări de servicii pe teritoriul României conform prevederilor *art. 266 alin. 2*, chiar dacă este înregistrată în România conform *art. 316 alin. 4 sau 6*.

alin. 3 Taxa este datorată de orice persoană înregistrată conform *art. 316 sau 317*, căreia i se livrează produsele prevăzute la *art. 275 alin. 1 lit. e sau f*, dacă aceste livrări sunt realizate de o persoană impozabilă care nu este stabilită în România sau nu este considerată a fi stabilită pentru respectivele livrări de bunuri pe teritoriul României conform prevederilor *art. 266 alin. 2*, chiar dacă este înregistrată în scopuri de TVA în România conform *art. 316 alin. 4 sau 6*.

alin. 4 Taxa este datorată de persoana impozabilă sau persoana juridică neimpozabilă, înregistrată în scopuri de TVA conform *art. 316 sau 317*, care este beneficiarul unei livrări ulterioare efectuate în cadrul unei operațiuni triunghiulare, în următoarele condiții:

1. cumpărătorul revânzător al bunurilor să nu fie stabilit în România, să fie înregistrat în scopuri de TVA în alt stat membru și să fi efectuat o achiziție intracomunitară a acestor bunuri în România, care nu este impozabilă conform *art. 268 alin. 8 lit. b*; și

2. bunurile aferente achiziției intracomunitare, prevăzute la *pct. 1*, să fi fost transportate de furnizor sau de cumpărătorul revânzător ori de altă persoană, în contul furnizorului sau al cumpărătorului revânzător, dintr-un stat membru, altul decât statul în care cumpărătorul revânzător este înregistrat în scopuri de TVA, direct către beneficiarul livrării; și

3. cumpărătorul revânzător să îl desemneze pe beneficiarul livrării ulterioare ca persoană obligată la plata taxei pentru livrarea respectivă.

alin. 5 Taxa este datorată de persoana din cauza căreia bunurile ies din regimurile sau situațiile prevăzute la *art. 295 alin. 1 lit. a și d*.

alin. 6 În alte situații decât cele prevăzute la *alin. 2 - 5*, în cazul în care livrarea de bunuri/prestarea de servicii este realizată de o persoană impozabilă care nu este stabilită în România sau nu este considerată a fi stabilită pentru respectivele livrări de bunuri/prestări de servicii pe teritoriul României conform prevederilor *art. 266 alin. 2* și care nu este înregistrată în România conform *art. 316*, persoana obligată la plata taxei este persoana impozabilă ori persoana juridică neimpozabilă, stabilită în România, indiferent dacă este sau nu înregistrată în scopuri de TVA conform *art. 316*, sau persoana nestabilită în România, dar înregistrată în România conform *art. 316*, care este beneficiar al unor livrări de bunuri/prestări de servicii care au loc în România, conform *art. 275 sau 278*. Prin excepție, persoana impozabilă ori persoana juridică neimpozabilă, stabilită în România și neînregistrată în scopuri de TVA conform *art. 316 sau 317*, care este beneficiar al unor servicii prevăzute la *art. 278 alin. 5 lit. h*, nu este persoana obligată la plata taxei dacă prestatorul aplică unul dintre regimurile speciale prevăzute la *art. 316 sau 317*.

alin. 7 Prin excepție de la prevederile *alin. 1*:

a) atunci când persoana obligată la plata taxei, conform *alin. 1*, este o persoană impozabilă stabilită în Uniunea Europeană, dar nu în România, respectiva persoană poate, în condițiile stabilite prin normele metodologice, să desemneze un reprezentant fiscal ca persoană obligată la plata taxei;

b) atunci când persoana obligată la plata taxei, conform *alin. 1*, este o persoană impozabilă care nu este stabilită în Uniunea Europeană, respectiva persoană este obligată, în condițiile stabilite prin normele metodologice, să desemneze un reprezentant fiscal ca persoană obligată la plata taxei.

Art. 308 Persoana obligată la plata taxei pentru achiziții intracomunitare

alin. 1 Persoana care efectuează o achiziție intracomunitară de bunuri care este taxabilă, conform prezentului titlu, este obligată la plata taxei.

alin. 2 Atunci când persoana obligată la plata taxei pentru achiziția intracomunitară, conform *alin. 1*, este:

a) o persoană impozabilă stabilită în Uniunea Europeană, dar nu în România, respectiva persoană poate, în condițiile stabilite prin normele metodologice, să desemneze un reprezentant fiscal ca persoană obligată la plata taxei;

b) o persoană impozabilă care nu este stabilită în Uniunea Europeană, respectiva persoană este obligată, în condițiile stabilite prin normele metodologice, să desemneze un reprezentant fiscal ca persoană obligată la plata taxei.

Art. 309 Persoana obligată la plata taxei pentru importul de bunuri

Plata taxei pentru importul de bunuri supus taxării, conform prezentului titlu, este obligația importatorului.

CAPITOLUL XII Regimuri speciale

Art. 310 Regimul special de scutire pentru întreprinderile mici

alin. 1 Persoana impozabilă stabilită în România conform *art. 266 alin. 2 lit. a*, a cărei cifră de afaceri anuală, declarată sau realizată, este inferioară plafonului de 65.000 euro, al cărui echivalent în lei se stabilește la cursul de schimb comunicat de Banca Națională a României la data aderării și se rotunjește la următoarea mie, respectiv 220.000 lei, poate aplica scutirea de taxă, denumită în continuare regim special de scutire, pentru operațiunile prevăzute la *art. 268 alin. 1*, cu excepția livrărilor intracomunitare de mijloace de transport noi, scutite conform *art. 294 alin. 2 lit. b*.

alin. 2 Cifra de afaceri care servește drept referință pentru aplicarea *alin. 1* este constituită din valoarea totală, exclusiv taxa în situația persoanelor impozabile care solicită scoaterea din evidența persoanelor înregistrate în scopuri de TVA, a livrărilor de bunuri și a prestărilor de servicii efectuate de persoana impozabilă în cursul unui an calendaristic, taxabile sau, după caz, care ar fi taxabile dacă nu ar fi desfășurate de o mică întreprindere, a operațiunilor rezultate din activități economice pentru care locul livrării/prestării se consideră ca fiind în străinătate, dacă taxa ar fi deductibilă, în cazul în care aceste operațiuni ar fi fost realizate în România conform *art. 297 alin. 4 lit. b*, a operațiunilor scutite cu drept de deducere și, dacă nu sunt accesorii activității principale, a operațiunilor scutite fără drept de deducere prevăzute la *art. 292 alin. 2 lit. a, b, e și f*. Prin excepție, nu se cuprind în cifra de afaceri prevăzută la *alin. 1*, dacă sunt accesorii activității principale, livrările de active fixe corporale, astfel cum sunt definite la *art. 266 alin. 1 pct. 3*, și livrările de active necorporale, efectuate de persoana impozabilă.

alin. 3 Persoana impozabilă care îndeplinește condițiile prevăzute la *alin. 1* pentru aplicarea regimului special de scutire poate opta oricând pentru aplicarea regimului normal de taxă. Persoana impozabilă care realizează în cursul unui an calendaristic exclusiv operațiuni scutite fără drept de deducere conform *art. 292* nu se consideră că depășește plafonul prevăzut la *alin. 1*.

alin. 4 O persoană impozabilă nou-înființată poate beneficia de aplicarea regimului special de scutire, dacă la momentul începerii activității economice declară o cifră de afaceri anuală estimată, conform *alin. 2*, sub plafonul de scutire și nu optează pentru aplicarea regimului normal de taxare, conform *alin. 3*.

alin. 5 Pentru persoana impozabilă nou-înființată care începe o activitate economică în decursul unui an calendaristic, plafonul de scutire este plafonul prevăzut la *alin. 1*.

alin. 6 Persoana impozabilă care aplică regimul special de scutire și a cărei cifră de afaceri, prevăzută la *alin. 2*, este mai mare sau egală cu plafonul de scutire prevăzut la *alin. 1* trebuie să solicite înregistrarea în scopuri de TVA, conform *art. 316*, în termen de 10 zile de la data atingerii ori depășirii

plafonului. Data atingerii sau depășirii plafonului se consideră a fi prima zi a lunii calendaristice următoare celei în care plafonul a fost atins ori depășit. Regimul special de scutire se aplică până la data înregistrării în scopuri de TVA, conform *art. 316*. Dacă persoana impozabilă respectivă nu solicită sau solicită înregistrarea cu întârziere, organele fiscale competente procedează după cum urmează:

a) stabilesc obligații privind taxa de plată, constând în diferența dintre taxa pe care persoana impozabilă ar fi trebuit să o colecteze și taxa pe care ar fi avut dreptul să o deducă, de la data la care persoana impozabilă respectivă ar fi fost înregistrată în scopuri de TVA conform *art. 316* dacă ar fi solicitat înregistrarea în termenul prevăzut de lege, dacă taxa colectată este mai mare decât taxa deductibilă, precum și accesoriile aferente, sau după caz;

b) determină suma negativă a taxei, respectiv diferența dintre taxa pe care ar fi avut dreptul să o deducă, de la data la care persoana impozabilă respectivă ar fi fost înregistrată în scopuri de TVA conform *art. 316* dacă ar fi solicitat înregistrarea în termenul prevăzut de lege, și taxa pe care persoana impozabilă ar fi trebuit să o colecteze de la data la care ar fi trebuit să fie înregistrată în scopuri de taxă conform *art. 316*, dacă taxa deductibilă este mai mare decât taxa colectată.

alin. 7 Persoana impozabilă înregistrată în scopuri de TVA conform *art. 316* care în cursul anului calendaristic precedent nu depășește plafonul de scutire prevăzut la *alin. 1* poate solicita scoaterea din evidența persoanelor înregistrate în scopuri de TVA conform *art. 316*, în vederea aplicării regimului special de scutire, cu condiția ca la data solicitării să nu fi depășit plafonul de scutire pentru anul în curs. Solicitarea se poate depune la organele fiscale competente între data de 1 și 10 a fiecărei luni următoare perioadei fiscale aplicate de persoana impozabilă, în conformitate cu prevederile *art. 322*. Anularea va fi valabilă de la data comunicării deciziei privind anularea înregistrării în scopuri de TVA. Organele fiscale competente au obligația de a soluționa solicitările de scoatere a persoanelor impozabile din evidența persoanelor înregistrate în scopuri de TVA cel târziu până la finele lunii în care a fost depusă solicitarea. Până la comunicarea deciziei de anulare a înregistrării în scopuri de TVA, persoanei impozabile îi revin toate drepturile și obligațiile persoanelor înregistrate în scopuri de TVA conform *art. 316*. Persoana impozabilă care a solicitat scoaterea din evidență are obligația să depună ultimul decont de taxă prevăzut la *art. 323*, indiferent de perioada fiscală aplicată conform *art. 322*, până la data de 25 a lunii următoare celei în care a fost comunicată decizia de anulare a înregistrării în scopuri de TVA. În ultimul decont de taxă depus, persoanele impozabile au obligația să evidențieze valoarea rezultată ca urmare a efectuării tuturor ajustărilor de taxă, conform prezentului titlu.

alin. 8 Dacă, ulterior scoaterii din evidența persoanelor înregistrate în scopuri de TVA, conform *art. 316*, potrivit *alin. 7*, persoana impozabilă realizează în cursul unui an calendaristic o cifră de afaceri, determinată conform *alin. 2*, mai mare sau egală cu plafonul de scutire prevăzut la *alin. 1*, are obligația să respecte prevederile prezentului articol și, după înregistrarea în scopuri de taxă conform *art. 316*, are dreptul să efectueze ajustările de taxă conform prezentului titlu. Ajustările vor fi reflectate în primul decont de taxă depus după înregistrarea în scopuri de TVA conform *art. 316* a persoanei impozabile sau, după caz, într-un decont ulterior.

alin. 9 Persoana impozabilă care solicită, conform *alin. 7*, scoaterea din evidența persoanelor impozabile înregistrate în scopuri de TVA, conform *art. 316*, dar are obligația de a se înregistra în scopuri de taxă, conform *art. 317*, trebuie să solicite înregistrarea în scopuri de TVA, conform *art. 317*, concomitent cu solicitarea de scoatere din evidența persoanelor impozabile înregistrate în scopuri de TVA, conform *art. 316*. Înregistrarea în scopuri de TVA, conform *art. 317*, va fi valabilă începând cu data anulării înregistrării în scopuri de TVA conform *art. 316*. Prevederile prezentului alineat se aplică și în cazul în care persoana impozabilă optează pentru înregistrarea în scopuri de TVA, conform *art. 317*, concomitent cu solicitarea de scoatere din evidența persoanelor impozabile înregistrate în scopuri de TVA, conform *art. 316*.

alin. 10 Persoana impozabilă care aplică regimul special de scutire:

a) nu are dreptul la deducerea taxei aferente achizițiilor, în condițiile prevăzute la *art. 297* și *299*;

b) nu are voie să menționeze taxa pe factură sau pe alt document.

alin. 11 Prin normele metodologice se stabilesc regulile de înregistrare și ajustările de efectuat în cazul modificării regimului de taxă.

Art. 311 Regimul special pentru agențiile de turism

alin. 1 În sensul aplicării prezentului articol, prin agenție de turism se înțelege orice persoană care în nume propriu sau în calitate de agent intermediază, oferă informații sau se angajează să furnizeze

persoanelor care călătoresc individual sau în grup servicii de călătorie, care includ cazarea la hotel, case de oaspeți, cămine, locuințe de vacanță și alte spații folosite pentru cazare, transportul aerian, terestru sau maritim, excursii organizate și alte servicii turistice. Agențiile de turism includ și touroperatorii.

alin. 2 În cazul în care o agenție de turism acționează în nume propriu în beneficiul direct al călătorului și utilizează livrări de bunuri și prestări de servicii efectuate de alte persoane, toate operațiunile realizate de agenția de turism în legătură cu călătoria sunt considerate un serviciu unic prestat de agenție în beneficiul călătorului.

alin. 3 Serviciul unic prevăzut la *alin. 2* are locul prestării în România, dacă agenția de turism este stabilită sau are un sediu fix în România și serviciul este prestat prin sediul din România.

alin. 4 Baza de impozitare a serviciului unic prevăzut la *alin. 2* este constituită din marja de profit, exclusiv taxa, care se determină ca diferență între suma totală care va fi plătită de călător, fără taxă, și costurile agenției de turism, inclusiv taxa, aferente livrărilor de bunuri și prestațiilor de servicii în beneficiul direct al călătorului, în cazul în care aceste livrări și prestări sunt realizate de alte persoane impozabile.

alin. 5 În cazul în care livrările de bunuri și prestațiile de servicii efectuate în beneficiul direct al clientului sunt realizate în afara Uniunii Europene, serviciul unic al agenției de turism este considerat serviciu prestat de un intermediar și este scutit de taxă. În cazul în care livrările de bunuri și prestațiile de servicii efectuate în beneficiul direct al clientului sunt realizate atât în interiorul, cât și în afara Uniunii Europene, se consideră ca fiind scutită de taxă numai partea serviciului unic prestat de agenția de turism aferentă operațiunilor realizate în afara Uniunii Europene.

alin. 6 Fără să contravină prevederilor *art. 297 alin. 4*, agenția de turism nu are dreptul la deducerea sau rambursarea taxei facturate de persoanele impozabile pentru livrările de bunuri și prestațiile de servicii în beneficiul direct al călătorului și utilizate de agenția de turism pentru furnizarea serviciului unic prevăzut la *alin. 2*.

alin. 7 Agenția de turism trebuie să țină, în plus față de evidențele care trebuie ținute conform prezentului titlu, orice alte evidențe necesare pentru stabilirea taxei datorate conform prezentului articol.

alin. 8 Agențiile de turism nu au dreptul să înscrie taxa în mod distinct în facturi sau în alte documente legale care se transmit călătorului, pentru serviciile unice cărora li se aplică regimul special.

alin. 9 Regimul special prevăzut de prezentul articol nu se aplică pentru agențiile de turism care acționează în calitate de intermediar și pentru care sunt aplicabile prevederile *art. 286 alin. 4 lit. e* în ceea ce privește baza de impozitare.

alin. 10 Agenția de turism poate opta și pentru aplicarea regimului normal de taxă pentru operațiunile prevăzute la *alin. 2*, cu următoarele excepții, pentru care este obligatorie taxarea în regim special:

a) când călătorul este o persoană fizică;

b) în situația în care serviciile de călătorie cuprind și componente pentru care locul operațiunii se consideră ca fiind în afara României.

alin. 11 Atunci când agenția de turism aplică regimul normal de taxare, va factura fiecare componentă a serviciului unic la cota taxei corespunzătoare fiecărei componente în parte. În plus, baza de impozitare a fiecărei componente facturate în regim normal de taxă va cuprinde și marja de profit a agenției de turism.

alin. 12 Atunci când agenția de turism efectuează atât operațiuni supuse regimului normal de taxare, cât și operațiuni supuse regimului special, aceasta trebuie să păstreze evidențe contabile separate pentru fiecare tip de operațiune în parte.

Art. 312 Regimuri speciale pentru bunurile second-hand, opere de artă, obiecte de colecție și antichități

alin. 1 În sensul prezentului articol:

a) operele de artă reprezintă:

1. tablouri, colaje și plachete decorative similare, picturi și desene, executate integral de mână, altele decât planurile și desenele de arhitectură, de inginerie și alte planuri și desene industriale, comerciale, topografice sau similare, originale, executate manual, texte manuscrise, reproduceri fotografice pe hârtie sensibilizată și copii carbon obținute de pe planurile, desenele sau textele enumerate mai sus și articolele industriale decorate manual, care se încadrează la codul NC 9701;

2. gravuri, stampe și litografii, originale vechi sau moderne, care au fost trase direct în alb-negru sau color, ale uneia sau mai multor plăci/planșe executate în întregime manual de către artist, indiferent de proces sau de materialul folosit de acesta, fără a include procese mecanice sau fotomecanice, care se încadrează la codul NC 9702 00 00;

3. producții originale de artă statuară sau de sculptură, în orice material, numai dacă sunt executate în întregime de către artist; copiile executate de către un alt artist decât autorul originalului, care se încadrează la codul NC 9703 00 00;

4. tapiserii executate manual după modele originale asigurate de artist, cu condiția să existe cel mult 8 copii din fiecare, care se încadrează la codul NC 5805 00 00;

5. piese individuale de ceramică executate integral de către artist și semnate de acesta;

6. emailuri pe cupru, executate integral manual, în cel mult 8 copii numerotate care poartă semnătura artistului sau denumirea/numele atelierului, cu excepția bijuteriilor din aur sau argint;

7. fotografiile executate de către artist, scoase pe suport hârtie doar de el sau sub supravegherea sa, semnate, numerotate și limitate la 30 de copii, incluzându-se toate dimensiunile și monturile;

b) obiectele de colecție reprezintă:

1. timbre poștale, timbre fiscale, mărci poștale, plicuri prima zi, serii poștale complete și similare, obliterate sau neobliterate, dar care nu au curs, nici destinate să aibă curs, care se încadrează la codul NC 9704 00 00;

2. colecții și piese de colecție de zoologie, botanică, mineralogie, anatomie sau care prezintă un interes istoric, arheologic, paleontologic, etnografic sau numismatic, care se încadrează la codul NC 9705 00 00;

c) antichitățile sunt obiectele, altele decât operele de artă și obiectele de colecție, cu o vechime mai mare de 100 de ani, care se încadrează la codul NC 9706 00 00;

d) bunurile second-hand sunt bunurile mobile corporale care pot fi refolosite în starea în care se află sau după efectuarea unor reparații, altele decât operele de artă, obiectele de colecție sau antichitățile, pietrele prețioase și alte bunuri prevăzute în normele metodologice;

e) persoana impozabilă revânzătoare este persoana impozabilă care, în cursul desfășurării activității economice, achiziționează sau importă bunuri second-hand și/sau opere de artă, obiecte de colecție sau antichități în scopul revânzării, indiferent dacă respectiva persoană impozabilă acționează în nume propriu sau în numele altei persoane în cadrul unui contract de comision la cumpărare sau vânzare;

f) organizatorul unei vânzări prin licitație publică este persoana impozabilă care, în desfășurarea activității sale economice, oferă bunuri spre vânzare prin licitație publică, în scopul adjudecării acestora de către ofertantul cu prețul cel mai mare;

g) marja profitului este diferența dintre prețul de vânzare aplicat de persoana impozabilă revânzătoare și prețul de cumpărare, în care:

1. prețul de vânzare constituie suma obținută de persoana impozabilă revânzătoare de la cumpărător sau de la un terț, inclusiv subvențiile direct legate de această tranzacție, impozitele, obligațiile de plată, taxele și alte cheltuieli, cum ar fi cele de comision, ambalare, transport și asigurare, percepute de persoana impozabilă revânzătoare cumpărătorului, cu excepția reducerilor de preț;

2. prețul de cumpărare reprezintă tot ce constituie suma obținută, conform definiției prețului de vânzare, de furnizor, de la persoana impozabilă revânzătoare;

h) regimul special reprezintă reglementările speciale prevăzute de prezentul articol pentru taxarea livrărilor de bunuri second-hand, opere de artă, obiecte de colecție și antichități la cota de marjă a profitului.

alin. 2 Persoana impozabilă revânzătoare va aplica regimul special pentru livrările de bunuri second-hand, opere de artă, obiecte de colecție și antichități, altele decât operele de artă livrate de autorii sau succesorii de drept ai acestora, pentru care există obligația colectării taxei, bunuri pe care le-a achiziționat din interiorul Uniunii Europene, de la unul dintre următorii furnizori:

a) o persoană neimpozabilă;

b) o persoană impozabilă, în măsura în care livrarea efectuată de respectiva persoană impozabilă este scutită de taxă, conform art. 292 alin. 2 lit. g;

c) o întreprindere mică, în măsura în care achiziția respectivă se referă la bunuri de capital;

d) o persoană impozabilă revânzătoare, în măsura în care livrarea de către aceasta a fost supusă taxei în regim special.

alin. 3 În condițiile stabilite prin normele metodologice, persoana impozabilă revânzătoare poate opta pentru aplicarea regimului special pentru livrarea următoarelor bunuri:

a) opere de artă, obiecte de colecție sau antichități pe care le-a importat;

b) opere de artă achiziționate de persoana impozabilă revânzătoare de la autorii acestora sau de la succesorii în drept ai acestora, pentru care există obligația colectării taxei.

alin. 4 În cazul livrărilor prevăzute la *alin. 2* și *3*, pentru care se exercită opțiunea prevăzută la *alin. 3*, baza de impozitare este marja profitului, determinată conform *alin. 1 lit. g*, exclusiv valoarea taxei aferente. Prin excepție, pentru livrările de opere de artă, obiecte de colecție sau antichități importate direct de persoana impozabilă revânzătoare, conform *alin. 3*, prețul de cumpărare pentru calculul marjei de profit este constituit din baza de impozitare la import, stabilită conform *art. 289*, plus taxa datorată sau achitată la import.

alin. 5 Orice livrare de bunuri second-hand, opere de artă, obiecte de colecție sau antichități, efectuată în regim special, este scutită de taxă, în condițiile prevăzute la *art. 294 alin. 1 lit. a, b, h - n* și *p*.

alin. 6 Persoana impozabilă revânzătoare nu are dreptul la deducerea taxei datorate sau achitate pentru bunurile prevăzute la *alin. 2* și *3*, în măsura în care livrarea acestor bunuri se taxează în regim special.

alin. 7 Persoana impozabilă revânzătoare poate aplica regimul normal de taxare pentru orice livrare eligibilă pentru aplicarea regimului special, inclusiv pentru livrările de bunuri pentru care se poate exercita opțiunea de aplicare a regimului special prevăzut la *alin. 3*.

alin. 8 În cazul în care persoana impozabilă revânzătoare aplică regimul normal de taxare pentru bunurile pentru care putea opta să aplice regimul special prevăzut la *alin. 3*, persoana respectivă va avea dreptul de deducere a taxei datorate sau achitate pentru:

a) importul de opere de artă, obiecte de colecție sau antichități;

b) opere de artă achiziționate de la autorii acestora sau succesorii în drept ai acestora.

alin. 9 Dreptul de deducere prevăzut la *alin. 8* ia naștere la data la care este exigibilă taxa colectată aferentă livrării pentru care persoana impozabilă revânzătoare optează pentru regimul normal de taxă.

alin. 10 Persoanele impozabile nu au dreptul la deducerea taxei datorate sau achitate pentru bunuri care au fost sau urmează să fie achiziționate de la persoana impozabilă revânzătoare, în măsura în care livrarea acestor bunuri de către persoana impozabilă revânzătoare este supusă regimului special.

alin. 11 Regimul special nu se aplică pentru:

a) livrările efectuate de o persoană impozabilă revânzătoare pentru bunurile achiziționate în interiorul Uniunii Europene de la persoane care au beneficiat de scutire de taxă, conform *art. 293 alin. 1 lit. a* și *e - h* și *art. 294 alin. 1 lit. h - n*, la cumpărare, la achiziția intracomunitară sau la importul de astfel de bunuri ori care au beneficiat de rambursarea taxei;

b) livrarea intracomunitară de către o persoană impozabilă revânzătoare de mijloace de transport noi scutite de taxă, conform *art. 294 alin. 2 lit. b*.

alin. 12 Persoana impozabilă revânzătoare nu are dreptul să înscrie taxa aferentă livrărilor de bunuri supuse regimului special, în mod distinct, în facturile emise clienților.

alin. 13 În condițiile stabilite prin normele metodologice, persoana impozabilă revânzătoare care aplică regimul special trebuie să îndeplinească următoarele obligații:

a) să stabilească taxa colectată în cadrul regimului special pentru fiecare perioadă fiscală în care trebuie să depună decontul de taxă, conform *art. 322* și *323*;

b) să țină evidența operațiunilor pentru care se aplică regimul special.

alin. 14 În condițiile stabilite prin normele metodologice, persoana impozabilă revânzătoare care efectuează atât operațiuni supuse regimului normal de taxă, cât și regimului special trebuie să îndeplinească următoarele obligații:

a) să țină evidențe separate pentru operațiunile supuse fiecărui regim;

b) să stabilească taxa colectată în cadrul regimului special pentru fiecare perioadă fiscală în care trebuie să depună decontul de taxă, conform *art. 322* și *323*.

alin. 15 Dispozițiile *alin. 1 - 14* se aplică și vânzărilor prin licitație publică efectuate de persoanele impozabile revânzătoare care acționează ca organizatori de vânzări prin licitație publică în condițiile stabilite prin normele metodologice.

Art. 313 Regimul special pentru aurul de investiții

alin. 1 Aurul de investiții înseamnă:

a) aurul, sub formă de lingouri sau plachete acceptate/cotate pe piețele de metale prețioase, având puritatea minimă de 995 la mie, reprezentate sau nu prin hârtii de valoare, cu excepția lingourilor sau plachetelor cu greutatea de cel mult 1 g;

b) monedele de aur care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

1. au titlul mai mare sau egal cu 900 la mie;

2. sunt reconfecționate după anul 1800;

3. sunt sau au constituit monedă legală de schimb în statul de origine; și

4. sunt vândute în mod normal la un preț care nu depășește valoarea de piață liberă a aurului conținut de monede cu mai mult de 80%.

alin. 2 În sensul prezentului articol, monedele prevăzute la *alin. 1 lit. b* nu se consideră ca fiind vândute în scop numismatic.

alin. 3 Următoarele operațiuni sunt scutite de taxă:

a) livrările, achizițiile intracomunitare și importul de aur de investiții, inclusiv investițiile în hârtii de valoare, pentru aurul nominalizat sau nenominalizat ori negociat în conturi de aur și cuprinzând mai ales împrumuturile și schimburile cu aur care conferă un drept de proprietate sau de creanță asupra aurului de investiții, precum și operațiunile referitoare la aurul de investiții care constau în contracte la termen futures și forward, care dau naștere unui transfer al dreptului de proprietate sau de creanță asupra aurului de investiții;

b) serviciile de intermediere în livrarea de aur de investiții, prestate de agenți care acționează în numele și pe seama unui mandant.

alin. 4 Persoana impozabilă care produce aurul de investiții sau transformă orice aur în aur de investiții poate opta pentru regimul normal de taxă pentru livrările de aur de investiții către altă persoană impozabilă, care în mod normal ar fi scutite, conform prevederilor *alin. 3 lit. a*.

alin. 5 Persoana impozabilă care livrează în mod curent aur în scopuri industriale poate opta pentru regimul normal de taxă, pentru livrările de aur de investiții prevăzute la *alin. 1 lit. a* către altă persoană impozabilă, care în mod normal ar fi scutite, conform prevederilor *alin. 3 lit. a*.

alin. 6 Intermediarul care prestează servicii de intermediere în livrarea de aur, în numele și în contul unui mandant, poate opta pentru taxare, dacă mandantul și-a exercitat opțiunea prevăzută la *alin. 4*.

alin. 7 Opțiunile prevăzute la *alin. 4 - 6* se exercită printr-o notificare transmisă organului fiscal competent. Opțiunea intră în vigoare la data înregistrării notificării la organele fiscale sau la data depunerii acesteia la poștă, cu confirmare de primire, după caz, și se aplică tuturor livrărilor de aur de investiții efectuate de la data respectivă. În cazul opțiunii exercitate de un intermediar, opțiunea se aplică pentru toate serviciile de intermediere prestate de respectivul intermediar în beneficiul aceluiași mandant care și-a exercitat opțiunea prevăzută la *alin. 5*. În cazul exercitării opțiunilor prevăzute la *alin. 4 - 6*, persoanele impozabile nu pot reveni la regimul special.

alin. 8 În cazul în care livrarea de aur de investiții este scutită de taxă, conform prezentului articol, persoana impozabilă are dreptul să deducă:

a) taxa datorată sau achitată, pentru achizițiile de aur de investiții efectuate de la o persoană care și-a exercitat opțiunea de taxare;

b) taxa datorată sau achitată, pentru achizițiile intracomunitare sau importul de aur, care este ulterior transformat în aur de investiții de persoana impozabilă sau de un terț în numele persoanei impozabile;

c) taxa datorată sau achitată, pentru serviciile prestate în beneficiul său, constând în schimbarea formei, greutatea sau puritatea aurului, inclusiv aurului de investiții.

alin. 9 Persoana impozabilă care produce aur de investiții sau transformă aurul în aur de investiții are dreptul la deducerea taxei datorate sau achitate pentru achiziții legate de producția sau transformarea aurului respectiv.

alin. 10 Persoana impozabilă care comercializează aur de investiții trebuie să țină evidența tuturor tranzacțiilor cu aur de investiții și să păstreze documentația care să permită identificarea clientului în aceste tranzacții. Aceste evidențe se păstrează minimum 5 ani de la sfârșitul anului în care operațiunile au fost efectuate.

Art. 314 Regimul special pentru serviciile electronice, de telecomunicații, de radiodifuziune sau de televiziune prestate de către persoane impozabile nestabilite în Uniunea Europeană

alin. 1 În înțelesul prezentului articol:

a) persoană impozabilă nestabilă în Uniunea Europeană înseamnă o persoană impozabilă care nu are sediul activității economice și nici nu dispune de un sediu fix pe teritoriul Uniunii Europene și care nu are obligația să fie înregistrată în scopuri de TVA pentru alte operațiuni decât cele supuse regimului special;

b) stat membru de înregistrare înseamnă statul membru ales de persoana impozabilă nestabilă în Uniunea Europeană pentru a declara momentul începerii activității sale ca persoană impozabilă pe teritoriul Uniunii Europene, în conformitate cu prevederile prezentului articol;

c) stat membru de consum înseamnă statul membru în care are loc prestarea de servicii electronice, de telecomunicații, de radiodifuziune sau de televiziune, conform *art. 278 alin. 5 lit. h*.

alin. 2 Orice persoană impozabilă nestabilă în Uniunea Europeană poate utiliza un regim special pentru toate serviciile electronice, de telecomunicații, de radiodifuziune sau de televiziune prestate către persoane neimpozabile care sunt stabilite, au domiciliul stabil ori reședința obișnuită în Uniunea Europeană. Regimul special permite, printre altele, înregistrarea unei persoane impozabile nestabilite în Uniunea Europeană într-un singur stat membru, conform prezentului articol, pentru toate serviciile electronice, de telecomunicații, de radiodifuziune sau televiziune prestate către persoane neimpozabile stabilite în Uniunea Europeană.

alin. 3 În cazul în care o persoană impozabilă nestabilă în Uniunea Europeană optează pentru regimul special și alege România ca stat membru de înregistrare, la data începerii operațiunilor taxabile, persoana respectivă trebuie să depună în format electronic o declarație de începere a activității la organul fiscal competent. Declarația trebuie să conțină următoarele informații: denumirea/numele persoanei impozabile, adresa poștală, adresele electronice, inclusiv pagina de internet proprie, codul național de înregistrare fiscală, după caz, precum și o declarație prin care se confirmă că persoana nu este înregistrată în scopuri de TVA în Uniunea Europeană. Modificările ulterioare ale datelor din declarația de înregistrare trebuie aduse la cunoștința organului fiscal competent, pe cale electronică.

alin. 4 La primirea declarației de începere a activității organul fiscal competent va înregistra persoana impozabilă nestabilă în Uniunea Europeană cu un cod de înregistrare special în scopuri de TVA și va comunica acest cod persoanei respective prin mijloace electronice. În scopul înregistrării nu este necesară desemnarea unui reprezentant fiscal.

alin. 5 Persoana impozabilă nestabilă în Uniunea Europeană trebuie să notifice, prin mijloace electronice, organul fiscal competent, în caz de încetare a activității sau în caz de modificări ulterioare, care o exclud de la regimul special.

alin. 6 Persoana impozabilă nestabilă va fi scoasă din evidență de către organul fiscal competent, în oricare dintre următoarele situații:

a) persoana impozabilă informează organul fiscal că nu mai prestează servicii electronice, de telecomunicații, de radiodifuziune sau televiziune;

b) organul fiscal competent constată că operațiunile taxabile ale persoanei impozabile s-au încheiat;

c) persoana impozabilă nu mai îndeplinește cerințele pentru a i se permite utilizarea regimului special;

d) persoana impozabilă încalcă în mod repetat regulile regimului special.

alin. 7 În termen de 20 de zile de la sfârșitul fiecărui trimestru calendaristic, persoana impozabilă nestabilă în Uniunea Europeană trebuie să depună la organul fiscal competent, prin mijloace electronice, o declarație specială de TVA, potrivit modelului stabilit de *Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 815/2012 al Comisiei din 13 septembrie 2012 de stabilire a normelor detaliate de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 904/2010 al Consiliului în ceea ce privește regimurile speciale pentru persoanele impozabile nestabilite care prestează servicii de telecomunicații, servicii de radiodifuziune și de televiziune sau servicii electronice către persoane neimpozabile*, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 249 din 14 septembrie 2012, indiferent dacă au fost sau nu prestate servicii electronice, de telecomunicații, de radiodifuziune sau televiziune în perioada fiscală de raportare.

alin. 8 Declarația specială de TVA trebuie să conțină următoarele informații:

a) codul de înregistrare prevăzut la *alin. 4*;

b) valoarea totală, exclusiv taxa, a prestărilor de servicii electronice, de telecomunicații, de radiodifuziune și televiziune efectuate în cursul perioadei fiscale de raportare, cotele taxei aplicabile și valoarea corespunzătoare a taxei datorate fiecărui stat membru de consum în care taxa este exigibilă;

c) valoarea totală a taxei datorate în Uniunea Europeană.

alin. 9 Declarația specială de TVA se întocmește în euro. În cazul în care prestările de servicii se plătesc în alte monede se va folosi, la completarea declarației, rata de schimb în vigoare în ultima zi a perioadei fiscale de raportare. Ratele de schimb utilizate sunt cele publicate de Banca Centrală Europeană pentru ziua respectivă sau cele din ziua următoare, dacă nu sunt publicate în acea zi.

alin. 10 Persoana impozabilă nestabilă în Uniunea Europeană trebuie să achite suma totală a taxei datorate în Uniunea Europeană într-un cont special, în euro, indicat de organul fiscal competent, până la data la care are obligația depunerii declarației speciale. Prin norme se stabilește procedura de virare a sumelor convenite fiecărui stat membru, pentru serviciile electronice, de telecomunicații, de radiodifuziune și televiziune desfășurate pe teritoriul lor, de persoana impozabilă nestabilă în Uniunea Europeană, înregistrată în România în scopuri de TVA.

alin. 11 Persoana impozabilă nestabilă în Uniunea Europeană care utilizează regimul special nu poate deduce TVA prin declarația specială de taxă, conform *art. 301*, dar va putea exercita acest drept prin rambursarea taxei aferente importurilor și achizițiilor de bunuri/servicii efectuate în România, în conformitate cu prevederile *art. 302 alin. 1 lit. b*, chiar dacă o persoană impozabilă stabilită în România nu ar avea dreptul la o compensație similară în ceea ce privește taxa sau un alt impozit similar, în condițiile prevăzute de legislația țării în care își are sediul persoana impozabilă nestabilă.

alin. 12 Persoana impozabilă nestabilă în Uniunea Europeană trebuie să țină o evidență suficient de detaliată a serviciilor pentru care se aplică acest regim special, pentru a permite organelor fiscale competente din statele membre de consum să determine dacă declarația prevăzută la *alin. 7* este corectă. Aceste evidențe se pun la dispoziție electronic, la solicitarea organului fiscal competent, precum și a statelor membre de consum. Persoana impozabilă nestabilă va păstra aceste evidențe pe o perioadă de 10 ani de la încheierea anului în care s-au prestat serviciile.

Art. 315 Regimul special pentru serviciile electronice, de telecomunicații, de radiodifuziune sau de televiziune prestate de către persoane impozabile stabilite în Uniunea Europeană, dar într-un alt stat membru decât statul membru de consum

alin. 1 În sensul prezentului articol:

a) persoană impozabilă nestabilă în statul membru de consum înseamnă o persoană impozabilă care are sediul activității economice sau un sediu fix pe teritoriul Uniunii Europene, dar nu are sediul activității economice și nu dispune de un sediu fix pe teritoriul statului membru de consum;

b) stat membru de înregistrare înseamnă statul membru pe teritoriul căruia persoana impozabilă are sediul activității economice sau, în cazul în care nu are sediul activității economice în Uniunea Europeană, statul membru în care dispune de un sediu fix. În cazul în care o persoană impozabilă nu are sediul activității economice în Uniunea Europeană, dar are mai multe sedii fixe în Uniunea Europeană, statul membru de înregistrare este acela în care persoana respectivă are un sediu fix și în care persoana impozabilă declară că va utiliza prezentul regim special. Persoana impozabilă este ținută să respecte respectiva decizie în anul calendaristic în cauză și în următorii 2 ani calendaristici;

c) stat membru de consum înseamnă statul membru în care are loc prestarea de servicii electronice, de telecomunicații, de radiodifuziune sau televiziune, conform *art. 278 alin. 5 lit. h*.

alin. 2 Orice persoană impozabilă care are sediul activității economice în România sau, în cazul în care nu are sediul activității economice în Uniunea Europeană, dispune de un sediu fix în România poate utiliza un regim special pentru toate serviciile electronice, de telecomunicații, de radiodifuziune sau de televiziune prestate către persoane neimpozabile care sunt stabilite, au domiciliul stabil sau reședința obișnuită în statele membre de consum, dacă persoana impozabilă nu este stabilită în aceste state membre. Regimul special poate fi utilizat și de către orice persoană impozabilă care nu are sediul activității economice în Uniunea Europeană, dar dispune de mai multe sedii fixe în Uniunea Europeană, în cazul în care are un sediu fix în România și alege România ca stat membru de înregistrare.

alin. 3 În cazul în care România este statul membru de înregistrare, persoana impozabilă respectivă trebuie să depună în format electronic o declarație de începere a activității sale supuse regimului special la organul fiscal competent. Persoana impozabilă trebuie să notifice, prin mijloace electronice, organul fiscal competent, în caz de încetare a activității sau în caz de modificări ulterioare, care o exclud de la regimul special.

alin. 4 Pentru operațiunile impozabile efectuate în condițiile prezentului regim special, persoana impozabilă utilizează doar codul de înregistrare în scopuri de TVA alocat de statul membru de

înregistrare. În cazul în care România este statul membru de înregistrare, codul de înregistrare utilizat de persoana impozabilă este cel care i-a fost atribuit conform *art. 316*.

alin. 5 Persoana impozabilă care aplică regimul special va fi exclusă de la aplicarea acestui regim de către organul fiscal competent, în oricare dintre următoarele situații:

a) persoana impozabilă informează organul fiscal că nu mai prestează servicii electronice, de telecomunicații, de radiodifuziune sau televiziune;

b) organul fiscal competent constată că operațiunile taxabile ale persoanei impozabile s-au încheiat;

c) persoana impozabilă nu mai îndeplinește cerințele pentru a i se permite utilizarea regimului special;

d) persoana impozabilă încalcă în mod repetat regulile regimului special.

alin. 6 În termen de 20 de zile de la sfârșitul fiecărui trimestru calendaristic, persoana impozabilă trebuie să depună la organul fiscal competent, prin mijloace electronice, o declarație specială de TVA, potrivit modelului stabilit de *Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 815/2012 al Comisiei din 13 septembrie 2012 de stabilire a normelor detaliate de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 904/2010 al Consiliului* în ceea ce privește regimurile speciale pentru persoanele impozabile nestabilite care prestează servicii de telecomunicații, servicii de radiodifuziune și de televiziune sau servicii electronice către persoane neimpozabile, indiferent dacă au fost sau nu prestate servicii electronice, de telecomunicații, de radiodifuziune sau de televiziune în perioada fiscală de raportare.

alin. 7 Declarația specială de TVA trebuie să conțină următoarele informații:

a) codul de înregistrare special în scopuri de TVA, prevăzut la *alin. 4*;

b) valoarea totală, exclusiv taxa, a prestărilor de servicii electronice, de telecomunicații, de radiodifuziune și de televiziune efectuate în cursul perioadei fiscale de raportare, cotele taxei aplicabile și valoarea corespunzătoare a taxei datorate fiecărui stat membru de consum în care taxa este exigibilă;

c) valoarea totală a taxei datorate în statele membre de consum.

alin. 8 În cazul în care persoana impozabilă deține unul sau mai multe sedii fixe, în alte state membre, de la care sunt prestate servicii, declarația specială de TVA conține, pe lângă informațiile prevăzute la *alin. 7*, valoarea totală a prestărilor de servicii electronice, de telecomunicații, de radiodifuziune sau de televiziune care fac obiectul acestui regim special, calculată pentru fiecare stat membru în care persoana deține un sediu, cu precizarea numărului individual de identificare în scopuri de TVA sau a codului de înregistrare fiscală al sediului respectiv, și defalcată pe fiecare stat membru de consum.

alin. 9 Declarația specială de TVA se întocmește în euro. În cazul în care prestările de servicii se plătesc în alte monede se va folosi, la completarea declarației, rata de schimb în vigoare în ultima zi a perioadei fiscale de raportare. Ratele de schimb utilizate sunt cele publicate de Banca Centrală Europeană pentru ziua respectivă sau cele din ziua următoare, dacă nu sunt publicate în acea zi.

alin. 10 Persoana impozabilă trebuie să achite suma totală a taxei datorate în statele membre de consum într-un cont special, în euro, indicat de organul fiscal competent, până la data la care are obligația depunerii declarației speciale. Prin norme se stabilește procedura de virare a sumelor convenite fiecărui stat membru, pentru serviciile electronice, de telecomunicații, de radiodifuziune și de televiziune desfășurate pe teritoriul lor, de persoana impozabilă care aplică regimul special, pentru care România este statul membru de înregistrare.

alin. 11 În situația în care România este stat membru de consum, persoana impozabilă nestabilă în România care utilizează prezentul regim special beneficiază de rambursarea taxei aferente importurilor și achizițiilor de bunuri/servicii efectuate în România pentru realizarea activităților sale impozabile supuse acestui regim, în conformitate cu prevederile *art. 302 alin. 1 lit. a*. În cazul în care persoana impozabilă nestabilă în România și beneficiară a prezentului regim special desfășoară, de asemenea, în România activități care nu sunt supuse acestui regim și pentru care există obligația înregistrării în scopuri de TVA, respectiva persoană își deduce TVA pentru activitățile sale impozabile supuse prezentului regim prin decontul de taxă prevăzut la *art. 323*.

alin. 12 Persoana impozabilă nestabilă în statul membru de consum trebuie să țină o evidență suficient de detaliată a serviciilor pentru care se aplică acest regim special, pentru a permite organelor fiscale competente din statele membre de consum să determine dacă declarația prevăzută la *alin. 7* este corectă. Aceste evidențe se pun la dispoziție electronic, la solicitarea organului fiscal competent, precum

și a statelor membre de consum. Persoana impozabilă nestabilă va păstra aceste evidențe pe o perioadă de 10 ani de la încheierea anului în care s-au prestat serviciile.

alin. 13 În cazul în care România este statul membru de înregistrare, din sumele transferate fiecărui stat membru de consum se reține ca venit al bugetului de stat un procent de 30% până la data de 31 decembrie 2016 și, respectiv, un procent de 15% în perioada 1 ianuarie 2017 - 31 decembrie 2018, conform unei proceduri stabilite prin ordin al A.N.A.F.

CAPITOLUL XIII Obligații

Art. 316 Înregistrarea persoanelor impozabile în scopuri de TVA

alin. 1 Persoana impozabilă care are sediul activității economice în România și realizează sau intenționează să realizeze o activitate economică ce implică operațiuni taxabile, scutite de taxa pe valoarea adăugată cu drept de deducere și/sau operațiuni rezultate din activități economice pentru care locul livrării/prestării se consideră ca fiind în străinătate, dacă taxa ar fi deductibilă, în cazul în care aceste operațiuni ar fi fost realizate în România conform *art. 297 alin. 4 lit. b și d*, trebuie să solicite înregistrarea în scopuri de TVA la organul fiscal competent, după cum urmează:

a) înainte de realizarea unor astfel de operațiuni, în următoarele cazuri:

1. dacă declară că urmează să realizeze o cifră de afaceri care atinge sau depășește plafonul de scutire prevăzut la *art. 310 alin. 1*, cu privire la regimul special de scutire pentru întreprinderile mici;

2. dacă declară că urmează să realizeze o cifră de afaceri inferioară plafonului de scutire prevăzut la *art. 310 alin. 1*, dar optează pentru aplicarea regimului normal de taxă.

b) dacă în cursul unui an calendaristic atinge sau depășește plafonul de scutire prevăzut la *art. 310 alin. 1*, în termen de 10 zile de la sfârșitul lunii în care a atins sau a depășit acest plafon;

c) dacă cifra de afaceri realizată în cursul unui an calendaristic este inferioară plafonului de scutire prevăzut la *art. 310 alin. 1*, dar optează pentru aplicarea regimului normal de taxă;

d) dacă efectuează operațiuni scutite de taxă și optează pentru taxarea acestora, conform *art. 292 alin. 3*.

alin. 2 Persoana impozabilă care are sediul activității economice în afara României, dar este stabilită în România printr-un sediu fix, conform *art. 266 alin. 2 lit. b*, este obligată să solicite înregistrarea în scopuri de TVA în România, astfel:

a) înaintea primirii serviciilor, în situația în care urmează să primească pentru sediul fix din România servicii pentru care este obligată la plata taxei în România conform *art. 307 alin. 2*, dacă serviciile sunt prestate de o persoană impozabilă care este stabilită în sensul *art. 266 alin. 2* în alt stat membru;

b) înainte de prestarea serviciilor, în situația în care urmează să presteze serviciile prevăzute la *art. 278 alin. 2* de la sediul fix din România pentru un beneficiar persoană impozabilă stabilită în sensul *art. 266 alin. 2* în alt stat membru care are obligația de a plăti TVA în alt stat membru, conform echivalentului din legislația statului membru respectiv al *art. 307 alin. 2*;

c) înainte de realizarea unor activități economice de la respectivul sediu fix în condițiile stabilite la *art. 266 alin. 2 lit. b și c* care implică:

1. livrări de bunuri taxabile și/sau scutite cu drept de deducere, inclusiv livrări intracomunitare scutite de TVA conform *art. 294 alin. 2*;

2. prestări de servicii taxabile și/sau scutite de taxa pe valoarea adăugată cu drept de deducere, altele decât cele prevăzute la *lit. a și b*;

3. operațiuni scutite de taxă și optează pentru taxarea acestora, conform *art. 292 alin. 3*;

4. achiziții intracomunitare de bunuri taxabile.

alin. 3 Prevederile *alin. 1* nu sunt aplicabile persoanei tratate ca persoană impozabilă numai pentru că efectuează ocazional livrări intracomunitare de mijloace de transport noi.

alin. 4 O persoană impozabilă care nu este stabilită în România conform *art. 266 alin. 2* și nici înregistrată în scopuri de TVA în România conform prezentului articol va solicita înregistrarea în scopuri de TVA la organele fiscale competente pentru operațiuni realizate pe teritoriul României care dau drept de deducere a taxei, altele decât serviciile de transport și serviciile auxiliare acestora, scutite în temeiul *art. 294 alin. 1 lit. c - n, art. 295 alin. 1 lit. c și art. 296*, înainte de efectuarea respectivelor operațiuni, cu excepția situațiilor în care persoana obligată la plata taxei este beneficiarul, conform *art. 307 alin. 2 - 6*. Persoana impozabilă care nu este stabilită în România conform *art. 266 alin. 2* și nici înregistrată în

scopuri de TVA în România conform prezentului articol poate solicita înregistrarea în scopuri de TVA dacă efectuează în România oricare dintre următoarele operațiuni:

a) importuri de bunuri;

b) operațiuni prevăzute la *art. 292 alin. 2 lit. e*, dacă optează pentru taxarea acestora, conform *art. 292 alin. 3*;

c) operațiuni prevăzute la *art. 292 alin. 2 lit. f*, dacă acestea sunt taxabile prin efectul legii sau prin opțiuni, conform *art. 292 alin. 3*.

alin. 5 Prin excepție de la prevederile *alin. 4*, pentru serviciile electronice, de telecomunicații, de radiodifuziune sau de televiziune prestate către persoane neimpozabile din România, nu se înregistrează în România persoanele care s-au înregistrat într-un alt stat membru pentru aplicarea unuia dintre regimurile speciale prevăzute la *art. 314 și 315*.

alin. 6 Va solicita înregistrarea în scopuri de TVA conform acestui articol, înainte de realizarea operațiunilor, persoana impozabilă nestabilă în România și neînregistrată în scopuri de TVA în România, care intenționează:

a) să efectueze o achiziție intracomunitară de bunuri pentru care este obligată la plata taxei conform *art. 308*; sau

b) să efectueze o livrare intracomunitară de bunuri scutită de taxă.

alin. 7 Persoana impozabilă stabilită în Uniunea Europeană, dar nu în România, care are obligația să se înregistreze în scopuri de TVA în România, poate, în condițiile stabilite prin normele metodologice, să își îndeplinească această obligație prin desemnarea unui reprezentant fiscal. Persoana impozabilă nestabilă în Uniunea Europeană care are obligația să se înregistreze în scopuri de TVA în România este obligată, în condițiile stabilite prin normele metodologice, să se înregistreze prin desemnarea unui reprezentant fiscal.

alin. 8 Organele fiscale competente vor înregistra în scopuri de TVA, conform prezentului articol, toate persoanele care, în conformitate cu prevederile prezentului titlu, sunt obligate să solicite înregistrarea, conform *alin. 1, 2, 4 și 6* sau solicită înregistrarea conform *alin. 12*.

alin. 9 În aplicarea prevederilor *alin. 8*, prin ordin al președintelui A.N.A.F., se stabilesc criteriile pentru condiționarea înregistrării în scopuri de TVA a societăților cu sediul activității economice în România, înființate în baza *Legii nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, care sunt supuse înmatriculării la registrul comerțului. Organele fiscale competente stabilesc, pe baza acestor criterii, dacă persoana impozabilă justifică intenția și are capacitatea de a desfășura activitate economică, pentru a fi înregistrată în scopuri de TVA. Prin excepție de la prevederile *alin. 8*, organele fiscale competente nu vor înregistra în scopuri de TVA persoanele impozabile care nu îndeplinesc criteriile stabilite prin ordin al președintelui A.N.A.F.

alin. 10 În cazul în care o persoană este obligată să se înregistreze în scopuri de TVA, în conformitate cu prevederile *alin. 1 lit. b, alin. 2, 4 sau 6*, și nu solicită înregistrarea, organele fiscale competente vor înregistra persoana respectivă din oficiu.

alin. 11 Organele fiscale competente anulează înregistrarea unei persoane în scopuri de TVA, conform prezentului articol:

a) dacă este declarată inactivă conform prevederilor *Codului de procedură fiscală*, de la data declarării ca inactivă;

b) dacă a intrat în inactivitate temporară, înscrisă în registrul comerțului, potrivit legii, de la data înscrierii mențiunii privind inactivitatea temporară în registrul comerțului;

c) dacă asociații/administratorii persoanei impozabile sau persoana impozabilă însăși au înscris în cazierul fiscal infracțiuni și/sau faptele prevăzute la *art. 4 alin. 4 lit. a din O.G. nr. 39/2015 privind cazierul fiscal*, de la data comunicării deciziei de anulare de către organele fiscale competente. Prin excepție, în cazul societăților reglementate de *Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, se dispune anularea înregistrării persoanei în scopuri de TVA dacă:

1. administratorii și/sau persoana impozabilă însăși, în cazul societăților pe acțiuni sau în comandită pe acțiuni, au înscris în cazierul fiscal infracțiuni și/sau faptele prevăzute la *art. 4 alin. 4 lit. a din O.G. nr. 39/2015*;

2. asociații majoritari sau, după caz, asociatul unic și/sau administratorii și/sau persoana impozabilă însăși, în cazul altor societăți decât cele menționate la pct. 1, au înscris în cazierul fiscal infracțiuni și/sau faptele prevăzute la *art. 4 alin. 4 lit. a din O.G. nr. 39/2015*;

d) dacă nu a depus niciun decont de taxă prevăzut la *art. 323* pentru 6 luni consecutive, în cazul persoanei care are perioada fiscală luna calendaristică, și pentru două trimestre calendaristice consecutive, în cazul persoanei impozabile care are perioada fiscală trimestrul calendaristic, dar nu este în situația prevăzută la *lit. a* ori *b*, din prima zi a lunii următoare celei în care a intervenit termenul de depunere al celui de-al șaselea decont de taxă în prima situație și, respectiv, din prima zi a lunii următoare celei în care a intervenit termenul de depunere al celui de-al doilea decont de taxă în a doua situație;

e) dacă în deconturile de taxă depuse pentru 6 luni consecutive, în cazul persoanei impozabile care are perioada fiscală luna calendaristică, și pentru două trimestre calendaristice consecutive, în cazul persoanei impozabile care are perioada fiscală trimestrul calendaristic, nu au fost evidențiate achiziții de bunuri/servicii și nici livrări de bunuri/prestări de servicii realizate în cursul acestor perioade de raportare, organele fiscale competente anulează înregistrarea în scopuri de TVA din prima zi a lunii următoare celei în care a intervenit termenul de depunere al celui de-al șaselea decont de taxă în prima situație și, respectiv, din prima zi a lunii următoare celei în care a intervenit termenul de depunere al celui de-al doilea decont de taxă în a doua situație;

f) dacă, potrivit prevederilor prezentului titlu, persoana impozabilă nu era obligată și nici nu avea dreptul să solicite înregistrarea în scopuri de TVA conform prezentului articol;

g) în situația persoanelor impozabile care solicită scoaterea din evidența persoanelor înregistrate în scopuri de TVA în vederea aplicării regimului special de scutire prevăzut la *art. 310*;

h) dacă persoana impozabilă, societate cu sediul activității economice în România, înființată în baza *Legii nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, supusă înmatriculării la registrul comerțului, nu justifică intenția și capacitatea de a desfășura activitate economică potrivit criteriilor și în termenele stabilite prin ordin al președintelui A.N.A.F.

alin. 1) Procedura de anulare a înregistrării în scopuri de TVA este stabilită prin normele procedurale în vigoare. După anularea înregistrării în scopuri de TVA conform *alin. 11 lit. a - e* și *h*, la solicitarea persoanelor impozabile organele fiscale competente înregistrează persoanele impozabile în scopuri de TVA aplicând prevederile *alin. 9* astfel:

a) în situațiile prevăzute la *alin. 11 lit. a* și *b*, dacă încetează situația care a condus la anulare, de la data comunicării deciziei de înregistrare în scopuri de TVA;

b) în situația prevăzută la *alin. 11 lit. c*, dacă încetează situația care a condus la anulare, de la data comunicării deciziei de înregistrare în scopuri de TVA. În cazul societăților reglementate de *Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, ai căror asociați din cauza cărora s-a dispus anularea înregistrării în scopuri de TVA nu sunt majoritari la momentul solicitării reînregistrării, persoana impozabilă poate solicita reînregistrarea chiar dacă nu a încetat situația care a condus la anularea înregistrării conform *alin. 11 lit. c*;

c) în situația prevăzută la *alin. 11 lit. d*, de la data comunicării deciziei de înregistrare în scopuri de TVA, pe baza următoarelor informații/documente furnizate de persoana impozabilă:

1. prezentarea deconturilor de taxă nedepuse la termen;

2. prezentarea unei cereri motivate din care să rezulte că se angajează să depună la termenele prevăzute de lege deconturile de taxă;

d) în situația prevăzută la *alin. 11 lit. e*, pe baza unei declarații pe propria răspundere din care să rezulte că va desfășura activități economice. Data înregistrării în scopuri de TVA a persoanei impozabile este data comunicării deciziei de înregistrare în scopuri de TVA;

e) în situația prevăzută la *alin. 11 lit. h*, dacă încetează situația care a condus la anulare, de la data comunicării deciziei de înregistrare în scopuri de TVA.

alin. 13 Persoanele impozabile aflate în situațiile prevăzute la *alin. 11* au obligația să depună ultimul decont de taxă prevăzut la *art. 323*, indiferent de perioada fiscală aplicată conform *art. 322*, până la data de 25 a lunii următoare celei în care a fost comunicată decizia de anulare a înregistrării în scopuri de TVA.

alin. 14 Persoanele impozabile aflate în situațiile prevăzute la *alin. 12* nu pot aplica prevederile referitoare la plafonul de scutire pentru mici întreprinderi prevăzut la *art. 310* până la data înregistrării în scopuri de TVA, fiind obligate să aplice prevederile *art. 11 alin. 6* și *8*.

alin. 15 A.N.A.F. organizează Registrul persoanelor impozabile înregistrate în scopuri de TVA conform *art. 316* și Registrul persoanelor impozabile a căror înregistrare în scopuri de TVA conform *art. 316* a fost anulată. Registrele sunt publice și se afișează pe site-ul A.N.A.F. Înscrierea în Registrul

persoanelor impozabile a căror înregistrare în scopuri de TVA conform *art. 316* a fost anulată se face de către organul fiscal competent, după comunicarea deciziei de anulare a înregistrării în scopuri de TVA, în termen de cel mult 3 zile de la data comunicării. Data anulării înregistrării în scopuri de TVA înscrisă în decizie este data prevăzută la *alin. 11*. Anularea înregistrării în scopuri de TVA produce la furnizor/prestator efectele prevăzute la *art. 11 alin. 6 și 8* de la data prevăzută la *alin. 11* și în cazul beneficiarului produce efectele prevăzute la *art. 11 alin. 7 și 9* din ziua următoare datei operării anulării înregistrării în Registrul persoanelor impozabile a căror înregistrare în scopuri de TVA conform *art. 316* a fost anulată.

alin. 16 Când se constată că persoana impozabilă a fost înregistrată în scopuri de TVA conform prezentului articol de organele fiscale, ca urmare a unei erori, această înregistrare se anulează din oficiu sau la cererea persoanei impozabile de organele fiscale competente, începând cu data înscrisă în decizia de îndreptare a erorii. Pe perioada cuprinsă între data înregistrării și data anulării înregistrării în scopuri de TVA:

a) persoana impozabilă care a fost înregistrată eronat în scopuri de TVA acționează în calitate de persoană înregistrată în scopuri de TVA, cu excepția situației în care înregistrarea eronată a fost generată de organul fiscal, caz în care persoana impozabilă poate aplica regimul special de scutire pentru întreprinderile mici prevăzut la *art. 310*;

b) dreptul de deducere a TVA aferente achizițiilor efectuate de beneficiari de la persoanele impozabile respective se exercită în limitele și în condițiile prevăzute la *art. 297 - 301*.

alin. 17 Când se constată că persoanei impozabile i-a fost anulat din oficiu de organele fiscale codul de înregistrare în scopuri de TVA conform prezentului articol, ca urmare a unei erori, aceasta va fi înregistrată, din oficiu sau la cererea persoanei impozabile, de organele fiscale competente. Pe perioada cuprinsă între data anulării și data înregistrării în scopuri de TVA persoana respectivă își păstrează calitatea de persoană impozabilă înregistrată în scopuri de TVA, menținându-se data înregistrării în scopuri de TVA anterioară. Dreptul de deducere a TVA aferente achizițiilor efectuate pe aceeași perioadă de beneficiari de la persoanele impozabile respective se exercită în limitele și în condițiile prevăzute la *art. 297 - 301*, considerându-se că achizițiile au fost efectuate de la o persoană impozabilă înregistrată în scopuri de TVA conform prezentului articol.

alin. 18 Persoana înregistrată conform prezentului articol va anunța în scris organele fiscale competente cu privire la modificările informațiilor declarate în cererea de înregistrare sau furnizate prin altă metodă organului fiscal competent, în legătură cu înregistrarea sa, sau care apar în certificatul de înregistrare în termen de 15 zile de la producerea oricăruia dintre aceste evenimente.

alin. 19 În vederea justificării intenției și a capacității de a desfășura activitate economică, în sensul *alin. 9* și *alin. 11 lit. h*, societățile cu sediul activității economice în România, înființate în baza *Legii nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, care sunt supuse înmatriculării la registrul comerțului furnizează organului fiscal informații relevante, prin completarea unei declarații al cărei model este aprobat prin ordin al președintelui A.N.A.F.

alin. 20 În cazul încetării desfășurării de operațiuni care dau drept de deducere a taxei sau în cazul încetării activității sale economice, orice persoană înregistrată conform prezentului articol va anunța în scris organele fiscale competente în termen de 15 zile de la producerea oricăruia dintre aceste evenimente în scopul scoaterii din evidența persoanelor înregistrate în scopuri de TVA. Prin norme procedurale se stabilesc data de la care are loc scoaterea din evidență și procedura aplicabilă.

Art. 317 Înregistrarea în scopuri de TVA a altor persoane care efectuează achiziții intracomunitare sau pentru servicii

alin. 1 Are obligația să solicite înregistrarea în scopuri de TVA, conform prezentului articol:

a) persoana impozabilă care are sediul activității economice în România și persoana juridică neimpozabilă stabilită în România, neînregistrate și care nu au obligația să se înregistreze conform *art. 316* și care nu sunt deja înregistrate conform *lit. b* ori *c* sau *alin. 2*, care efectuează o achiziție intracomunitară taxabilă în România, înainte de efectuarea achiziției intracomunitare, dacă valoarea achiziției intracomunitare respective depășește plafonul pentru achiziții intracomunitare în anul calendaristic în care are loc achiziția intracomunitară;

b) persoana impozabilă care are sediul activității economice în România, neînregistrată și care nu are obligația să se înregistreze conform *art. 316* și care nu este deja înregistrată conform *lit. a* sau *c* ori *a alin. 2*, dacă prestează servicii care au locul în alt stat membru, pentru care beneficiarul serviciului este

persoana obligată la plata taxei conform echivalentului din legislația altui stat membru al *art. 307 alin. 2*, înainte de prestarea serviciului;

c) persoana impozabilă care își are stabilit sediul activității economice în România, care nu este înregistrată și nu are obligația să se înregistreze conform *art. 316* și care nu este deja înregistrată conform *lit. a* sau *b* ori a *alin. 2*, dacă primește de la un prestator, persoană impozabilă stabilită în alt stat membru, servicii pentru care este obligată la plata taxei în România conform *art. 307 alin. 2*, înaintea primirii serviciilor respective.

alin. 2 Persoana impozabilă care are sediul activității economice în România, dacă nu este înregistrată și nu este obligată să se înregistreze conform *art. 316*, și persoana juridică neimpozabilă stabilită în România pot solicita să se înregistreze, conform prezentului articol, în cazul în care realizează achiziții intracomunitare, conform *art. 268 alin. 6*.

alin. 3 Organele fiscale competente vor înregistra în scopuri de TVA, conform prezentului articol, orice persoană care solicită înregistrarea, conform *alin. 1* sau *2*.

alin. 4 Dacă persoana obligată să se înregistreze în scopuri de TVA, în condițiile prevăzute la *alin. 1*, nu solicită înregistrarea, organele fiscale competente vor înregistra persoana respectivă din oficiu.

alin. 5 Persoana înregistrată în scopuri de TVA conform *alin. 1 lit. a* poate solicita anularea înregistrării sale oricând, după expirarea anului calendaristic următor celui în care a fost înregistrată, dacă valoarea achizițiilor sale intracomunitare nu a depășit plafonul de achiziții în anul în care face solicitarea sau în anul calendaristic anterior și dacă nu și-a exercitat opțiunea conform *alin. 7*.

alin. 6 Persoana înregistrată în scopuri de TVA conform *alin. 2* poate solicita anularea înregistrării oricând după expirarea a 2 ani calendaristici care urmează anului în care a optat pentru înregistrare, dacă valoarea achizițiilor sale intracomunitare nu a depășit plafonul de achiziții în anul în care depune această solicitare sau în anul calendaristic anterior, dacă nu și-a exercitat opțiunea conform *alin. (7)*.

alin. 7 Dacă după expirarea anului calendaristic prevăzut la *alin. 5* sau a celor 2 ani calendaristici prevăzuți la *alin. 6*, care urmează celui în care s-a efectuat înregistrarea, persoana impozabilă efectuează o achiziție intracomunitară în baza codului de înregistrare în scopuri de TVA, obținut conform prezentului articol, se consideră că persoana a optat conform *art. 268 alin. 6*, cu excepția cazului în care a depășit plafonul de achiziții intracomunitare.

alin. 8 Persoana înregistrată conform *alin. 1 lit. b* și *c* poate solicita anularea înregistrării sale oricând după expirarea anului calendaristic în care a fost înregistrată, cu excepția situației în care trebuie să rămână înregistrată conform *alin. 5 - 7*.

alin. 9 Organele fiscale competente vor anula înregistrarea unei persoane, conform prezentului articol, din oficiu sau, după caz, la cerere, în următoarele situații:

a) persoana respectivă este înregistrată în scopuri de TVA, conform *art. 316*; sau

b) persoana respectivă are dreptul la anularea înregistrării în scopuri de TVA, conform prezentului articol, și solicită anularea conform *alin. 5, 6* și *8*; sau

c) persoana respectivă își încetează activitatea economică.

alin. 10 Înregistrarea în scopuri de TVA conform prezentului articol nu conferă persoanei impozabile calitatea de persoană înregistrată normal în scopuri de TVA, acest cod fiind utilizat numai pentru achiziții intracomunitare sau pentru serviciile prevăzute la *art. 278 alin. 2*, primite de la persoane impozabile stabilite în alt stat membru sau prestate către persoane impozabile stabilite în alt stat membru.

alin. 11 Prevederile *art. 316 alin. 11 lit. a, b* și *f* se aplică corespunzător și pentru persoanele înregistrate în scopuri de TVA conform prezentului articol.

Art. 318 Prevederi generale referitoare la înregistrare

alin. 1 Codul de înregistrare în scopuri de TVA, atribuit conform *art. 316* și *317*, are prefixul RO, conform Standardului internațional ISO 3166 - alpha 2.

alin. 2 Anularea înregistrării în scopuri de TVA a unei persoane nu o exonerează de răspunderea care îi revine, conform prezentului titlu, pentru orice acțiune anterioară datei anulării și de obligația de a solicita înregistrarea în condițiile prezentului titlu.

alin. 3 Prin normele metodologice se stabilesc cazurile în care persoanele nestabilite în România care sunt obligate la plata TVA în România conform *art. 307 alin. 1* pot fi scutite de înregistrarea în scopuri de TVA în România.

alin. 4 Persoanele înregistrate:

a) conform *art. 316* vor comunica codul de înregistrare în scopuri de TVA tuturor furnizorilor/prestatorilor sau clienților;

b) conform *art. 317* vor comunica codul de înregistrare în scopuri de TVA:

1. furnizorului/prestatorului, atunci când au obligația plății taxei conform *art. 307 alin. 2 - 6* și *art. 308*;

2. beneficiarului, persoană impozabilă din alt stat membru, către care prestează servicii pentru care acesta este obligat la plata taxei echivalentului din alt stat membru al *art. 307 alin. 2*.

Art. 319 Facturarea

alin. 1 În înțelesul prezentului titlu sunt considerate facturi documentele sau mesajele pe suport hârtie ori în format electronic, dacă acestea îndeplinesc condițiile stabilite în prezentul articol.

alin. 2 Orice document sau mesaj care modifică și care se referă în mod specific și fără ambiguități la factura inițială are același regim juridic ca o factură.

alin. 3 În cazul în care este obligatorie ajustarea bazei impozabile conform *art. 287 lit. a - c* și *e*, dacă furnizorul de bunuri/prestatorul de servicii nu emite factura de corecție prevăzută la *art. 330 alin. 2*, beneficiarul trebuie să emită o autofaktură în vederea ajustării taxei deductibile, cel târziu până în cea de-a 15-a zi a lunii următoare celei în care au intervenit evenimentele prevăzute la *art. 287 lit. a - c* și *e*.

alin. 4 În înțelesul prezentului titlu, prin factură electronică se înțelege o factură care conține informațiile solicitate în prezentul articol și care a fost emisă și primită în format electronic.

alin. 5 Fără să contravină prevederilor *alin. 31 - 35* se aplică următoarele reguli de facturare:

a) pentru livrările de bunuri și prestările de servicii pentru care locul livrării, respectiv prestării se consideră a fi în România, conform prevederilor *art. 275* și *278*, facturarea face obiectul prevederilor prezentului articol. Pentru livrările de bunuri și prestările de servicii pentru care locul livrării, respectiv prestării nu se consideră a fi în România, conform prevederilor *art. 275* și *278*, facturarea face obiectul normelor aplicabile în statele membre în care are loc livrarea de bunuri/prestarea de servicii;

b) prin excepție de la prevederile *lit. a*:

1. pentru livrările de bunuri și prestările de servicii efectuate de o persoană impozabilă stabilită în România în sensul *art. 266 alin. 2*, facturarea face obiectul prevederilor prezentului articol dacă furnizorul/prestatorul nu este stabilit în statul membru în care are loc livrarea bunurilor ori prestarea serviciilor, conform prevederilor *art. 275* și *278*, și persoana obligată la plata TVA este persoana căreia i se livrează bunurile sau i se prestează serviciile;

2. pentru livrările de bunuri și prestările de servicii pentru care locul livrării, respectiv prestării se consideră a fi în România, conform *art. 275* și *278*, efectuate de un furnizor/prestator care nu este stabilit în România, dar este stabilit în Uniunea Europeană, conform prevederilor *art. 266 alin. 2*, iar persoana obligată la plata taxei conform *art. 307* este beneficiarul către care s-au efectuat respectivele livrări/prestări, facturarea face obiectul normelor aplicabile în statul membru în care este stabilit furnizorul/prestatorul.

În situația în care beneficiarul este persoana care emite factura în numele și în contul furnizorului/prestatorului conform prevederilor *alin. 18*, se aplică prevederile *lit. a*;

c) prin excepție de la prevederile *lit. a*), pentru livrările de bunuri și prestările de servicii efectuate de o persoană impozabilă stabilită în România în sensul *art. 266 alin. 2*, facturarea face obiectul prevederilor prezentului articol dacă livrarea bunurilor sau prestarea serviciilor nu are loc în Uniunea Europeană în conformitate cu prevederile *art. 275* și *278*.

alin. 6 Persoana impozabilă trebuie să emită o factură către fiecare beneficiar, în următoarele situații:

a) pentru livrările de bunuri sau prestările de servicii efectuate;

b) pentru fiecare vânzare la distanță pe care a efectuat-o, în condițiile prevăzute la *art. 275 alin. 2* și *3*;

c) pentru livrările intracomunitare de bunuri efectuate în condițiile prevăzute la *art. 294 alin. 2 lit. a-c*;

d) pentru orice avans încasat în legătură cu una dintre operațiunile menționate la *lit. a* și *b*.

alin. 7 Prin excepție de la *alin. 6 lit. a* și *d*, persoana impozabilă nu are obligația emiterii de facturi pentru operațiunile scutite fără drept de deducere a taxei conform *art. 292 alin. 1* și *2*.

alin. 8 Persoana înregistrată conform *art. 316* trebuie să autofactureze, în termenul prevăzut la *alin. 16*, fiecare livrare de bunuri sau prestare de servicii către sine.

alin. 9 Persoana impozabilă trebuie să emită o autofaktură, în termenul prevăzut la *alin. 15*, pentru fiecare transfer efectuat în alt stat membru, în condițiile prevăzute la *art. 270 alin. 10*, și pentru fiecare operațiune asimilată unei achiziții intracomunitare de bunuri efectuate în România în condițiile prevăzute la *art. 273 alin. 2 lit. a*.

alin. 10 Prin excepție de la prevederile *alin. 6 lit. a*, persoana impozabilă este scutită de obligația emiterii facturii pentru următoarele operațiuni, cu excepția cazului în care beneficiarul solicită factura:

a) livrările de bunuri prin magazinele de comerț cu amănuntul și prestările de servicii către populație, pentru care este obligatorie emiterea de bonuri fiscale, conform *O.U.G. nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale, republicată, cu modificările și completările ulterioare*;

b) livrările de bunuri și prestările de servicii, altele decât cele menționate la *lit. a*, furnizate către beneficiari persoane neimpozabile, altele decât persoanele juridice neimpozabile, pentru care este obligatorie emiterea de documente legal aprobate, fără nominalizarea cumpărătorului, cum ar fi: transportul persoanelor pe baza biletelor de călătorie sau abonamentelor, accesul pe bază de bilet la: spectacole, muzee, cinematografe, evenimente sportive, târguri, expoziții;

c) livrările de bunuri și prestările de servicii, altele decât cele menționate la *lit. a și b*, furnizate către beneficiari, persoane neimpozabile, altele decât persoanele juridice neimpozabile, care prin natura lor nu permit furnizorului/prestatorului identificarea beneficiarului, cum sunt: livrările de bunuri efectuate prin automatele comerciale, serviciile de parcuri auto a căror contravaloare se încasează prin automate, servicii de reîncărcare electronică a cartelelor telefonice preplătite. Prin normele metodologice se vor stabili documentele pe care furnizorii/prestatorii trebuie să le întocmească în vederea determinării corecte a bazei de impozitare și a taxei colectate pentru astfel de operațiuni.

alin. 11 Persoana impozabilă care nu are obligația de a emite facturi conform prezentului articol poate opta pentru emiterea facturii.

alin. 12 Persoana impozabilă care are obligația de a emite facturi conform prezentului articol, precum și persoana impozabilă care optează pentru emiterea facturii potrivit *alin. 11* pot emite facturi simplificate în oricare dintre următoarele situații:

a) atunci când valoarea facturilor, inclusiv TVA, nu este mai mare de 100 euro. Cursul de schimb utilizat pentru determinarea în euro a valorii facturii este cursul prevăzut la *art. 290*;

b) în cazul documentelor sau mesajelor tratate drept factură conform *alin. 2*.

alin. 13 În urma consultării Comitetului TVA instituit în temeiul prevederilor *art. 398 din Directiva 112*, prin ordin al ministrului finanțelor publice se aprobă ca persoana impozabilă care are obligația de a emite facturi conform prezentului articol, precum și persoana impozabilă care optează pentru emiterea facturii potrivit *alin. 11* să înscrie în facturi doar informațiile prevăzute la *alin. 21*, în următoarele cazuri, conform procedurii stabilite prin normele metodologice:

a) valoarea facturii, inclusiv TVA, este mai mare de 100 euro, dar mai mică de 400 euro. Cursul de schimb utilizat pentru determinarea în euro a valorii facturii este cursul prevăzut la *art. 290*; sau

b) în cazul în care practica administrativă ori comercială din sectorul de activitate implicat sau condițiile tehnice de emiteră a facturilor face/fac ca respectarea tuturor obligațiilor menționate la *alin. 20* sau la *alin. 23* să fie extrem de dificilă.

alin. 14 Prevederile *alin. 12 și 13* nu se aplică în cazul operațiunilor prevăzute la *alin. 6 lit. b și c* sau atunci când persoana impozabilă, care este stabilită în România, efectuează livrarea de bunuri ori prestarea de servicii pentru care taxa este datorată în alt stat membru, în care această persoană nu este stabilită, iar persoana obligată la plata TVA este persoana căreia i-au fost livrate bunurile sau i-au fost prestate serviciile în acest alt stat membru.

alin. 15 Pentru livrările intracomunitare de bunuri efectuate în condițiile prevăzute la *art. 294 alin. 2*, persoana impozabilă are obligația de a emite o factură cel târziu până în cea de-a 15-a zi a lunii următoare celei în care ia naștere faptul generator al taxei.

alin. 16 Pentru alte operațiuni decât cele prevăzute la *alin. 15*, persoana impozabilă are obligația de a emite o factură cel târziu până în cea de-a 15-a zi a lunii următoare celei în care ia naștere faptul generator al taxei, cu excepția cazului în care factura a fost deja emisă. De asemenea, persoana impozabilă trebuie să emită o factură pentru suma avansurilor încasate în legătură cu o livrare de bunuri/prestare de servicii cel târziu până în cea de-a 15-a zi a lunii următoare celei în care a încasat avansurile, cu excepția cazului în care factura a fost deja emisă.

alin. 17 Persoana impozabilă poate întocmi o factură centralizatoare pentru mai multe livrări separate de bunuri, prestări separate de servicii, către același client, în următoarele condiții:

a) să se refere la operațiuni pentru care a luat naștere faptul generator de taxă sau pentru care au fost încasate avansuri într-o perioadă ce nu depășește o lună calendaristică;

b) toate documentele emise la data livrării de bunuri, prestării de servicii sau încasării de avansuri să fie obligatoriu anexate la factura centralizatoare.

alin. 18 Pot fi emise facturi de către beneficiar în numele și în contul furnizorului/prestatorului în condițiile stabilite prin normele metodologice.

alin. 19 Pot fi emise facturi de către un terț în numele și în contul furnizorului/prestatorului în condițiile stabilite prin normele metodologice, cu excepția situației în care partea terță este stabilită într-o țară cu care nu există niciun instrument juridic referitor la asistența reciprocă.

alin. 20 Factura cuprinde în mod obligatoriu următoarele informații:

a) numărul de ordine, în baza uneia sau a mai multor serii, care identifică factura în mod unic;

b) data emiterii facturii;

c) data la care au fost livrate bunurile/prestate serviciile sau data încasării unui avans, în măsura în care această dată este anterioară datei emiterii facturii;

d) denumirea/numele, adresa și codul de înregistrare în scopuri de TVA sau, după caz, codul de identificare fiscală ale persoanei impozabile care a livrat bunurile sau a prestat serviciile;

e) denumirea/numele furnizorului/prestatorului care nu este stabilit în România și care și-a desemnat un reprezentant fiscal, precum și denumirea/numele, adresa și codul de înregistrare în scopuri de TVA, conform *art. 316*, ale reprezentantului fiscal;

f) denumirea/numele și adresa beneficiarului bunurilor sau serviciilor, precum și codul de înregistrare în scopuri de TVA sau codul de identificare fiscală al beneficiarului, dacă acesta este o persoană impozabilă ori o persoană juridică neimpozabilă;

g) denumirea/numele beneficiarului care nu este stabilit în România și care și-a desemnat un reprezentant fiscal, precum și denumirea/numele, adresa și codul de înregistrare prevăzut la *art. 316* ale reprezentantului fiscal;

h) denumirea și cantitatea bunurilor livrate, denumirea serviciilor prestate, precum și particularitățile prevăzute la *art. 266 alin. 3* în definiția bunurilor, în cazul livrării intracomunitare de mijloace de transport noi;

i) baza de impozitare a bunurilor și serviciilor ori, după caz, avansurile facturate, pentru fiecare cotă, scutire sau operațiune netaxabilă, prețul unitar, exclusiv taxa, precum și rabaturile, remizele, risturnele și alte reduceri de preț, în cazul în care acestea nu sunt incluse în prețul unitar;

j) indicarea cotei de taxă aplicate și a sumei taxei colectate, exprimate în lei, în funcție de cotele taxei;

k) în cazul în care factura este emisă de beneficiar în numele și în contul furnizorului, mențiunea "autofaktură";

l) în cazul în care este aplicabilă o scutire de taxă, trimiterea la dispozițiile aplicabile din prezentul titlu ori din *Directiva 112* sau orice altă mențiune din care să rezulte că livrarea de bunuri ori prestarea de servicii face obiectul unei scutiri;

m) în cazul în care clientul este persoana obligată la plata TVA, mențiunea "taxare inversă";

n) în cazul în care se aplică regimul special pentru agențiile de turism, mențiunea "regimul marjei - agenții de turism";

o) dacă se aplică unul dintre regimurile speciale pentru bunuri second-hand, opere de artă, obiecte de colecție și antichități, una dintre mențiunile "regimul marjei - bunuri second-hand", "regimul marjei - opere de artă" sau "regimul marjei - obiecte de colecție și antichități", după caz;

p) în cazul în care exigibilitatea TVA intervine la data încasării contravalorii integrale sau parțiale a livrării de bunuri ori a prestării de servicii, mențiunea "TVA la încasare";

r) o referire la alte facturi sau documente emise anterior, atunci când se emit mai multe facturi ori documente pentru aceeași operațiune.

alin. 21 Facturile emise în sistem simplificat în condițiile prevăzute la *alin. 12* și *13* trebuie să conțină cel puțin următoarele informații:

a) data emiterii;

b) identificarea persoanei impozabile care a livrat bunurile sau a prestat serviciile;

c) identificarea tipului de bunuri sau servicii furnizate;

d) suma taxei colectate sau informațiile necesare pentru calcularea acesteia;

e) în cazul documentelor sau mesajelor tratate drept factură în conformitate cu prevederile *alin. 2*, o referire specifică și clară la factura inițială și la detaliile specifice care se modifică.

alin. 22 În situația prevăzută la *alin. 5 lit. b pct. 1*, furnizorul/prestatorul stabilit în România poate să omită din factură informațiile prevăzute la *alin. 20 lit. i și j* și să indice, în schimb, valoarea impozabilă a bunurilor livrate/serviciilor prestate, referindu-se la cantitatea sau volumul acestora și la natura lor. În cazul aplicării prevederilor *alin. 5 lit. b pct. 2*, factura emisă de furnizorul/prestatorul care nu este stabilit în România poate să nu conțină informațiile prevăzute la echivalentul din *Directiva 112 al alin. 20 lit. i și j*.

alin. 23 Sumele indicate pe factură se pot exprima în orice monedă cu condiția ca valoarea TVA colectată sau de regularizat să fie exprimată în lei. În situația în care valoarea taxei colectate este exprimată într-o altă monedă, aceasta va fi convertită în lei utilizând cursul de schimb prevăzut la *art. 290*.

alin. 24 Utilizarea facturii electronice face obiectul acceptării de către destinatar.

alin. 25 Autenticitatea originii, integritatea conținutului și lizibilitatea unei facturi, indiferent că este pe suport hârtie sau în format electronic, trebuie garantate de la momentul emiterii până la sfârșitul perioadei de stocare a facturii. Fiecare persoană impozabilă stabilește modul de garantare a autenticității originii, a integrității conținutului și a lizibilității facturii. Acest lucru poate fi realizat prin controale de gestiune care stabilesc o pistă fiabilă de audit între o factură și o livrare de bunuri sau prestare de servicii. "Autenticitatea originii" înseamnă asigurarea identității furnizorului sau a emitentului facturii. "Integritatea conținutului" înseamnă că nu a fost modificat conținutul impus în conformitate cu prezentul articol.

alin. 26 În afară de controalele de gestiune menționate la *alin. 25*, alte exemple de tehnologii care asigură autenticitatea originii și integrității conținutului facturii electronice sunt:

a) o semnătură electronică avansată în sensul *art. 2 alin. 2 din Directiva 1999/93/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 1999 privind un cadru european pentru semnăturile electronice*, bazată pe un certificat calificat și creată de un dispozitiv securizat de creare a semnăturii în sensul *art. 2 alin. 6 și 10 din Directiva 1999/93/CE*;

b) un schimb electronic de date (electronic data interchange - EDI), astfel cum a fost definit la *art. 2 din anexa I la Recomandarea Comisiei 1994/820/CE din 19 octombrie 1994 privind aspectele juridice ale schimbului electronic de date*, în cazul în care acordul privind schimbul prevede utilizarea unor proceduri prin care se garantează autenticitatea originii și integritatea datelor.

alin. 27 În cazul facturilor emise prin mijloace electronice de furnizori/prestatori care sunt stabiliți în țări cu care nu există niciun instrument juridic privind asistența reciprocă având o sferă de aplicare similară celei prevăzute de *Directiva 2010/24/UE a Consiliului Uniunii Europene din 16 martie 2010 privind asistența reciprocă în materie de recuperare a creanțelor legate de impozite, taxe și alte măsuri și de Regulamentul (UE) nr. 904/2010 al Consiliului din 7 octombrie 2010 privind cooperarea administrativă și combaterea fraudei în domeniul taxei pe valoarea adăugată, pentru livrări de bunuri sau prestări de servicii care au locul în România*, asigurarea autenticității originii și integrității conținutului facturii trebuie realizată exclusiv prin una din tehnologiile prevăzute la *alin. 26*.

alin. 28 În situația în care pachete care conțin mai multe facturi emise prin mijloace electronice sunt transmise sau puse la dispoziția aceluiași destinatar, informațiile care sunt comune facturilor individuale pot fi menționate o singură dată, cu condiția ca acestea să fie accesibile pentru fiecare factură.

alin. 29 Semnarea și ștampilarea facturilor nu constituie elemente obligatorii pe care trebuie să le conțină factura.

alin. 30 Stocarea prin mijloace electronice a facturilor reprezintă stocarea datelor prin echipamente electronice de procesare, inclusiv compresia digitală, și de stocare și utilizând mijloace prin cablu, unde radio, sisteme optice sau alte mijloace electromagnetice.

31 Persoana impozabilă trebuie să asigure stocarea copiilor facturilor pe care le-a emis sau care au fost emise de client ori de un terț în numele și în contul său, precum și a tuturor facturilor primite.

alin. 32 Persoana impozabilă poate decide locul de stocare a facturilor, cu condiția ca acestea sau informațiile stocate conform *alin. 3* să fie puse la dispoziția autorităților competente fără nicio întârziere ori de câte ori se solicită acest lucru. Cu toate acestea, locul de stocare a facturilor ales de persoana impozabilă nu poate fi situat pe teritoriul unei țări cu care nu există niciun instrument juridic referitor la

asistența reciprocă având o sferă de aplicare similară celei prevăzute de *Directiva 2010/24/UE și de Regulamentul (UE) nr. 904/2010* sau la dreptul menționat la *alin. 37* de a accesa prin mijloace electronice, de a descărca și de a utiliza facturile respective.

alin. 33 Prin excepție de la prevederile *alin. 32*, persoana impozabilă care are sediul activității economice în România are obligația de a stoca pe teritoriul României facturile emise și primite, precum și facturile emise de client sau de un terț în numele și în contul său, altele decât cele electronice pentru care persoana impozabilă garantează accesul on-line organelor fiscale competente și pentru care persoana impozabilă poate aplica prevederile *alin. 32*. Aceeași obligație îi revine și persoanei impozabile stabilite în România printr-un sediu fix cel puțin pe perioada existenței pe teritoriul României a sediului fix.

alin. 34 În situația în care locul de stocare prevăzut la *alin. 32* nu se află pe teritoriul României persoanele impozabile stabilite în România în sensul *art. 266 alin. 2* trebuie să comunice organelor fiscale competente locul de stocare a facturilor sau a informațiilor stocate conform *alin. 31*.

alin. 35 Facturile pot fi stocate pe suport hârtie sau în format electronic, indiferent de forma originală în care au fost trimise ori puse la dispoziție. În cazul stocării electronice a facturilor, inclusiv a celor care au fost convertite din format hârtie în format electronic, nu este obligatorie aplicarea prevederilor *Legii nr. 135/2007 privind arhivarea documentelor în formă electronică, republicată*.

alin. 36 În scopuri de control, organele fiscale competente pot solicita traducerea în limba română, în anumite situații sau pentru anumite persoane impozabile, a facturilor emise pentru livrările de bunuri și prestările de servicii pentru care locul livrării, respectiv prestării se consideră a fi în România, conform prevederilor *art. 275 și 278*, precum și a facturilor primite de persoane impozabile stabilite în România în sensul *art. 266 alin. 2*.

alin. 37 În scopuri de control, în cazul stocării prin mijloace electronice a facturilor emise sau primite în alt stat, garantând accesul on-line la date, persoana impozabilă stabilită în România în sensul *art. 266 alin. 2* are obligația de a permite organelor fiscale competente din România accesarea, descărcarea și utilizarea respectivelor facturi. De asemenea, persoana impozabilă nestabilită în România care stochează prin mijloace electronice facturi emise sau primite pentru livrările de bunuri și/sau prestările de servicii impozabile în România are obligația de a permite organelor fiscale din România accesarea, descărcarea și utilizarea respectivelor facturi, indiferent de statul în care se află locul de stocare pentru care a optat.

Art. 320 Alte documente

alin. 1 Persoana impozabilă sau persoana juridică neimpozabilă, obligată la plata taxei în condițiile prevăzute la *art. 307 alin. 2 - 4 și 6 și ale art. 308*, trebuie să autofactureze operațiunile respective până cel mai târziu în a 15-a zi a lunii următoare celei în care ia naștere faptul generator al taxei, în cazul în care persoana respectivă nu se află în posesia facturii emise de furnizor/prestator.

alin. 2 Persoana impozabilă sau persoana juridică neimpozabilă, obligată la plata taxei în condițiile prevăzute la *art. 307 alin. 2 - 4 și 6*, trebuie să autofactureze suma avansurilor plătite în legătură cu operațiunile respective cel târziu până în cea de-a 15-a zi a lunii următoare celei în care a plătit avansurile, în cazul în care persoana respectivă nu se află în posesia facturii emise de furnizor/prestator, cu excepția situației în care faptul generator de taxă a intervenit în aceeași lună, caz în care sunt aplicabile prevederile *alin. 1*.

alin. 3 În situațiile în care se ajustează baza impozabilă conform *art. 287 lit. a - c și e*, dacă furnizorul de bunuri/prestatorul de servicii nu emite factura de corecție prevăzută la *art. 330 alin. 2*, beneficiarul, persoană impozabilă sau persoană juridică neimpozabilă, obligată la plata taxei în condițiile prevăzute la *art. 307 alin. 2 - 4 și 6*, trebuie să emită o autofaktură în vederea ajustării bazei de impozitare și a taxei deductibile, cel târziu până în cea de-a 15-a zi a lunii următoare celei în care au intervenit evenimentele prevăzute la *art. 287 lit. a - c și e*.

alin. 4 La primirea facturii privind operațiunile prevăzute la *alin. 1 și 2*, persoana impozabilă sau persoana juridică neimpozabilă va înscrie pe factură o referire la autofacturare, iar pe autofaktură, o referire la factură.

alin. 5 În cazul livrărilor în vederea testării sau pentru verificarea conformității, a stocurilor în regim de consignație sau a stocurilor puse la dispoziție clientului, la data punerii la dispoziție sau a expedierii bunurilor, persoana impozabilă va emite către destinatarul bunurilor un document care cuprinde următoarele informații:

a) un număr de ordine secvențial și data emiterii documentului;

- b)* denumirea/numele și adresa părților;
- c)* data punerii la dispoziție sau a expedierii bunurilor;
- d)* denumirea și cantitatea bunurilor.

alin. 6 În cazurile prevăzute la *alin. 5*, persoana impozabilă trebuie să emită un document către destinatarul bunurilor, în momentul returnării parțiale sau integrale a bunurilor de către acesta din urmă. Acest document trebuie să cuprindă informațiile prevăzute la *alin. 5*, cu excepția datei punerii la dispoziție sau a expedierii bunurilor, care este înlocuită de data primirii bunurilor.

alin. 7 Pentru operațiunile menționate la *alin. 5*, factura se emite în momentul în care destinatarul devine proprietarul bunurilor și cuprinde o referire la documentele emise conform *alin. 5* și *6*.

alin. 8 Documentele prevăzute la *alin. 5* și *6* nu trebuie emise în situația în care persoana impozabilă efectuează livrări de bunuri în regim de consignație sau livrează bunuri pentru stocuri puse la dispoziție clientului, din România în alt stat membru care nu aplică măsuri de simplificare, situație în care trebuie să autofactureze transferul de bunuri, conform *art. 319 alin. 9*.

alin. 9 În cazul în care persoana impozabilă care pune la dispoziție bunurile sau le expediază destinatarului nu este stabilită în România, nu are obligația să emită documentele prevăzute la *alin. 5* și *6*. În acest caz, persoana impozabilă care este destinatarul bunurilor în România va fi cea care va emite un document care cuprinde informațiile prevăzute la *alin. 5*, cu excepția datei punerii la dispoziție sau expedierii, care este înlocuită de data primirii bunurilor.

alin. 10 Persoana impozabilă care primește bunurile în România, în cazurile prevăzute la *alin. 9*, va emite, de asemenea, un document, în momentul returnării parțiale sau integrale a bunurilor. Acest document cuprinde informațiile prevăzute la *alin. 5*, cu excepția datei punerii la dispoziție sau expedierii, care este înlocuită de data la care bunurile sunt returnate. În plus, se va face o referință la acest document în factura primită, la momentul la care persoana impozabilă devine proprietara bunurilor sau la momentul la care se consideră că bunurile i-au fost livrate.

alin. 11 În situația bunurilor livrate în regim de consignație sau pentru stocuri puse la dispoziția clientului de către o persoană impozabilă care nu este stabilită în România, persoana impozabilă care este destinatarul bunurilor în România va emite documentele prevăzute la *alin. 9* și *10* numai dacă se aplică măsuri de simplificare.

alin. 12 Transferul parțial sau integral de active, prevăzut la *art. 270 alin. 7* și la *art. 271 alin. 6*, se va evidenția într-un document întocmit de părțile implicate în operațiune, fiecare parte primind un exemplar al acestuia. Acest document trebuie să conțină următoarele informații:

- a)* un număr de ordine secvențial și data emiterii documentului;
- b)* data transferului;
- c)* denumirea/numele, adresa și codul de înregistrare în scopuri de TVA, prevăzut la *art. 316*, al ambelor părți, după caz;
- d)* o descriere exactă a operațiunii;
- e)* valoarea transferului.

Art. 321 Evidența operațiunilor

alin. 1 Persoanele impozabile stabilite în România trebuie să țină evidențe corecte și complete ale tuturor operațiunilor efectuate în desfășurarea activității lor economice.

alin. 2 Persoanele obligate la plata taxei pentru orice operațiune sau care se identifică drept persoane înregistrate în scopuri de TVA, conform prezentului titlu, în scopul desfășurării oricărei operațiuni, trebuie să țină evidențe pentru orice operațiune reglementată de prezentul titlu.

alin. 3 Persoanele impozabile și persoanele juridice neimpozabile trebuie să țină evidențe corecte și complete ale tuturor achizițiilor intracomunitare.

alin. 4 Evidențele prevăzute la *alin. 1 - 3* trebuie întocmite și păstrate astfel încât să cuprindă informațiile, documentele și conturile, inclusiv registrul nontransferurilor și registrul bunurilor primite din alt stat membru, în conformitate cu prevederile din normele metodologice.

alin. 5 În cazul asociațiilor în participațiune care nu constituie o persoană impozabilă, drepturile și obligațiile legale privind taxa revin asociatului care contabilizează veniturile și cheltuielile, potrivit contractului încheiat între părți.

Art. 322 Perioada fiscală

alin. 1 Perioada fiscală este luna calendaristică.

alin. 2 Prin excepție de la prevederile *alin. 1*, perioada fiscală este trimestrul calendaristic pentru persoana impozabilă care în cursul anului calendaristic precedent a realizat o cifră de afaceri din operațiuni taxabile și/sau scutite cu drept de deducere și/sau neimpozabile în România conform *art. 275* și *278*, dar care dau drept de deducere conform *art. 297 alin. 4 lit. b*, care nu a depășit plafonul de 100.000 euro al cărui echivalent în lei se calculează conform normelor metodologice, cu excepția situației în care persoana impozabilă a efectuat în cursul anului calendaristic precedent una sau mai multe achiziții intracomunitare de bunuri.

alin. 3 Persoana impozabilă care se înregistrează în cursul anului trebuie să declare, cu ocazia înregistrării conform *art. 316*, cifra de afaceri pe care preconizează să o realizeze în perioada rămasă până la sfârșitul anului calendaristic. Dacă cifra de afaceri estimată nu depășește plafonul prevăzut la *alin. 2*, recalculat corespunzător numărului de luni rămase până la sfârșitul anului calendaristic, persoana impozabilă va depune deconturi trimestriale în anul înregistrării.

alin. 4 Întreprinderile mici care se înregistrează în scopuri de TVA, conform *art. 316*, în cursul anului, trebuie să declare cu ocazia înregistrării cifra de afaceri obținută, recalculată în baza activității corespunzătoare unui an calendaristic întreg. Dacă această cifră de afaceri recalculată depășește plafonul prevăzut la *alin. 2*, în anul respectiv perioada fiscală va fi luna calendaristică, conform *alin. 1*. Dacă această cifră de afaceri recalculată nu depășește plafonul prevăzut la *alin. 2*, persoana impozabilă va utiliza trimestrul calendaristic ca perioadă fiscală, cu excepția situației în care a efectuat în cursul anului calendaristic respectiv una sau mai multe achiziții intracomunitare de bunuri înainte de înregistrarea în scopuri de TVA conform *art. 316*.

alin. 5 Dacă cifra de afaceri efectiv obținută în anul înregistrării, recalculată în baza activității corespunzătoare unui an calendaristic întreg, depășește plafonul prevăzut la *alin. 2*, în anul următor perioada fiscală va fi luna calendaristică, conform *alin. 1*. Dacă această cifră de afaceri efectivă nu depășește plafonul prevăzut la *alin. 2*, persoana impozabilă va utiliza trimestrul calendaristic ca perioadă fiscală, cu excepția situației în care persoana impozabilă a efectuat în cursul anului calendaristic precedent una sau mai multe achiziții intracomunitare de bunuri.

alin. 6 Persoana impozabilă care, potrivit *alin. 2* și *5*, are obligația depunerii deconturilor trimestriale trebuie să depună la organele fiscale competente, până la data de 25 ianuarie inclusiv, o declarație de mențiuni în care să înscrie cifra de afaceri din anul precedent și o mențiune referitoare la faptul că nu a efectuat achiziții intracomunitare de bunuri în anul precedent. Fac excepție de la prevederile prezentului alineat persoanele impozabile care solicită scoaterea din evidența persoanelor înregistrate în scopuri de TVA conform *art. 316*, în vederea aplicării regimului special de scutire prevăzut la *art. 310*.

alin. 7 Prin excepție de la prevederile *alin. 2 - 6*, pentru persoana impozabilă care utilizează trimestrul calendaristic ca perioadă fiscală și care efectuează o achiziție intracomunitară de bunuri taxabilă în România, perioada fiscală devine luna calendaristică începând cu:

a) prima lună a unui trimestru calendaristic, dacă exigibilitatea taxei aferente achiziției intracomunitare de bunuri intervine în această primă lună a respectivului trimestru;

b) a treia lună a trimestrului calendaristic, dacă exigibilitatea taxei aferente achiziției intracomunitare de bunuri intervine în a doua lună a respectivului trimestru. Primele două luni ale trimestrului respectiv vor constitui o perioadă fiscală distinctă, pentru care persoana impozabilă va avea obligația depunerii unui decont de taxă conform *art. 323 alin. 1*;

c) prima lună a trimestrului calendaristic următor, dacă exigibilitatea taxei aferente achiziției intracomunitare de bunuri intervine în a treia lună a unui trimestru calendaristic.

alin. 8 Persoana impozabilă care potrivit *alin. 7* este obligată să își schimbe perioada fiscală trebuie să depună o declarație de mențiuni la organul fiscal competent, în termen de maximum 5 zile lucrătoare de la finele lunii în care intervine exigibilitatea achiziției intracomunitare care generează această obligație, și va utiliza ca perioadă fiscală luna calendaristică pentru anul curent și pentru anul următor. Dacă în cursul anului următor nu efectuează nicio achiziție intracomunitară de bunuri, persoana respectivă va reveni conform *alin. 1* la trimestrul calendaristic drept perioadă fiscală. În acest sens va trebui să depună declarația de mențiuni prevăzută la *alin. 6*.

alin. 9 Prin normele metodologice se stabilesc situațiile și condițiile în care se poate folosi o altă perioadă fiscală decât luna sau trimestrul calendaristic, cu condiția ca această perioadă să nu depășească un an calendaristic.

Art. 323 Decontul de taxă

alin. 1 Persoanele înregistrate conform *art. 316* trebuie să depună la organele fiscale competente, pentru fiecare perioadă fiscală, un decont de taxă, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care se încheie perioada fiscală respectivă.

alin. 2 Decontul de taxă întocmit de persoanele înregistrate conform *art. 316* va cuprinde suma taxei deductibile pentru care ia naștere dreptul de deducere în perioada fiscală de raportare și, după caz, suma taxei pentru care se exercită dreptul de deducere, în condițiile prevăzute la *art. 301 alin. 2*, suma taxei colectate a cărei exigibilitate ia naștere în perioada fiscală de raportare și, după caz, suma taxei colectate care nu a fost înscrisă în decontul perioadei fiscale în care a luat naștere exigibilitatea taxei, precum și alte informații prevăzute în modelul stabilit de Ministerul Finanțelor Publice.

alin. 3 Datele înscrise incorect într-un decont de taxă se pot corecta prin decontul unei perioade fiscale ulterioare și se vor înscrie la rândurile de regularizări.

Art. 324 Decontul special de taxă și alte declarații

alin. 1 Decontul special de taxă se depune la organele fiscale competente de către persoanele care nu sunt înregistrate și care nu trebuie să se înregistreze conform *art. 316*, astfel:

a) pentru achiziții intracomunitare de bunuri taxabile, altele decât cele prevăzute la *lit. b* și *c*, de către persoanele impozabile înregistrate conform *art. 317*;

b) pentru achiziții intracomunitare de mijloace de transport noi, de către orice persoană, indiferent dacă este sau nu înregistrată conform *art. 317*;

c) pentru achiziții intracomunitare de produse accizabile, de către persoanele impozabile și persoanele juridice neimpozabile, indiferent dacă sunt sau nu înregistrate conform *art. 317*;

d) pentru operațiunile și de către persoanele obligate la plata taxei, conform *art. 307 alin. 2 - 4* și *6*;

e) pentru operațiunile și de către persoanele obligate la plata taxei conform *art. 307 alin. 5*, cu excepția situației în care are loc un import de bunuri sau o achiziție intracomunitară de bunuri.

alin. 2 Decontul special de taxă trebuie întocmit potrivit modelului stabilit prin ordin al președintelui A.N.A.F. și se depune până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care ia naștere exigibilitatea operațiunilor menționate la *alin. 1*. Decontul special de taxă trebuie depus numai pentru perioadele în care ia naștere exigibilitatea taxei. Prin excepție, persoanele care nu sunt înregistrate în scopuri de TVA, conform *art. 316*, indiferent dacă sunt sau nu înregistrate conform *art. 317*, sunt obligate să depună decontul special de taxă pentru achizițiile intracomunitare de mijloace de transport noi, înainte de înmatricularea acestora în România, dar nu mai târziu de data de 25 a lunii următoare celei în care ia naștere exigibilitatea taxei aferente respectivei achiziții intracomunitare. De asemenea, persoanele care sunt înregistrate în scopuri de TVA, conform *art. 317*, și care au obligația plății taxei pentru achizițiile intracomunitare de mijloace de transport care nu sunt considerate noi, conform *art. 266 alin. 3*, au obligația să depună decontul special de taxă pentru respectivele achiziții intracomunitare înainte de înmatricularea mijloacelor de transport în România, dar nu mai târziu de data de 25 a lunii următoare celei în care ia naștere exigibilitatea taxei aferente achiziției intracomunitare.

alin. 3 În aplicarea *alin. 2*, organele fiscale competente în administrarea persoanelor prevăzute la *alin. 1 lit. b*, respectiv a persoanelor care nu sunt înregistrate și care nu trebuie să se înregistreze conform *art. 316*, indiferent dacă sunt sau nu sunt înregistrate conform *art. 317*, vor elibera, în scopul înmatriculării mijlocului de transport nou, un certificat care să ateste plata taxei, ale cărui model și conținut vor fi stabilite prin ordin al președintelui A.N.A.F. În cazul achizițiilor intracomunitare de mijloace de transport care nu sunt noi în sensul *art. 266 alin. 3*, efectuate de persoanele înregistrate în scopuri de TVA, conform *art. 317*, în vederea înmatriculării, organele fiscale competente vor elibera un certificat care să ateste plata taxei în România sau din care să rezulte că nu se datorează taxa în România, în conformitate cu prevederile legale.

alin. 4 Persoanele impozabile înregistrate în scopuri de TVA, conform *art. 316*, a căror cifră de afaceri, astfel cum este prevăzută la *art. 310 alin. 2*, realizată la finele unui an calendaristic este inferioară sumei de 220.000 lei, trebuie să comunice printr-o notificare scrisă organelor fiscale de care aparțin, până la data de 25 februarie inclusiv a anului următor, următoarele informații:

a) suma totală a livrărilor de bunuri și a prestațiilor de servicii către persoane înregistrate în scopuri de TVA, conform *art. 316*, precum și suma taxei aferente;

b) suma totală a livrărilor de bunuri și a prestațiilor de servicii către persoane care nu sunt înregistrate în scopuri de TVA, conform *art. 316*, precum și suma taxei aferente.

alin. 5 Persoanele impozabile neînregistrate în scopuri de TVA, conform *art. 316*, a căror cifră de afaceri, astfel cum este prevăzută la *art. 310 alin. 2*, dar excluzând veniturile obținute din vânzarea de bilete de transport internațional rutier de persoane, realizată la finele unui an calendaristic, este inferioară sumei de 220.000 lei, trebuie să comunice printr-o notificare scrisă organelor fiscale competente, până la data de 25 februarie inclusiv a anului următor, următoarele informații:

a) suma totală a livrărilor de bunuri și a prestațiilor de servicii către persoane înregistrate în scopuri de TVA, conform *art. 316*;

b) suma totală a livrărilor de bunuri și a prestațiilor de servicii către persoane care nu sunt înregistrate în scopuri de TVA, conform *art. 316*;

c) suma totală și taxa aferentă achizițiilor de la persoane înregistrate în scopuri de TVA, conform *art. 316*;

d) suma totală a achizițiilor de la persoane care nu sunt înregistrate în scopuri de TVA, conform *art. 316*.

alin. 6 Persoanele impozabile înregistrate în scopuri de TVA conform *art. 316*, care prestează servicii de transport internațional, trebuie să comunice printr-o notificare scrisă organelor fiscale competente, până la data de 25 februarie inclusiv a anului următor, suma totală a veniturilor obținute din vânzarea de bilete pentru transportul rutier internațional de persoane cu locul de plecare din România.

alin. 7 Importatorii care dețin o autorizație unică pentru proceduri vamale simplificate eliberată de alt stat membru sau care efectuează importuri de bunuri în România din punctul de vedere al TVA pentru care nu au obligația de a depune declarații vamale de import trebuie să depună la organele vamale o declarație de import pentru TVA și accize la data la care intervine exigibilitatea taxei conform prevederilor *art. 285*.

alin. 8 Persoana impozabilă care este beneficiar al transferului de active prevăzut la *art. 270 alin. 7*, care nu este înregistrată în scopuri de TVA, conform *art. 316*, și nu se va înregistra în scopuri de TVA ca urmare a transferului, trebuie să depună, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care a avut loc transferul, o declarație privind sumele rezultate ca urmare a livrărilor/ajustărilor taxei pe valoarea adăugată efectuate conform *art. 270 alin. 4, art. 304, 305 sau 332*.

alin. 9 După anularea înregistrării în scopuri de TVA, conform *art. 316 alin. 11 lit. g*, persoanele impozabile depun o declarație până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care a intervenit obligația sau, după caz, dreptul de ajustare/corecție a ajustărilor/regularizare a taxei pe valoarea adăugată privind sumele rezultate ca urmare a acestor ajustări/corecții a ajustărilor/regularizări efectuate în următoarele situații:

a) nu au efectuat ajustările de taxă prevăzute de lege în ultimul decont depus înainte de scoaterea din evidența persoanelor înregistrate în scopuri de TVA sau au efectuat ajustări incorecte, conform *art. 270 alin. 4, art. 304, 305 sau 332*;

b) trebuie să efectueze regularizările prevăzute la *art. 280 alin. 6* sau să ajusteze baza de impozitare conform prevederilor *art. 287*, pentru operațiuni realizate înainte de anularea înregistrării;

c) trebuie să efectueze alte ajustări ale taxei pe valoarea adăugată în conformitate cu prevederile din normele metodologice.

alin. 10 Persoanele impozabile al căror cod de înregistrare în scopuri de TVA a fost anulat potrivit prevederilor *art. 316 alin. 11 lit. a - e și h* trebuie să depună o declarație privind taxa colectată care trebuie plătită, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care a intervenit exigibilitatea taxei pentru livrări de bunuri/prestări de servicii efectuate și/sau pentru achiziții de bunuri și/sau servicii pentru care sunt persoane obligate la plata taxei, a căror exigibilitate de taxă intervine în perioada în care persoana impozabilă nu are un cod valabil de TVA, respectiv:

a) taxa colectată care trebuie plătită în conformitate cu prevederile *art. 11 alin. 6 și 8* pentru livrări de bunuri/prestări de servicii efectuate și/sau pentru achiziții de bunuri și/sau servicii pentru care sunt persoane obligate la plata taxei, efectuate în perioada în care persoana impozabilă nu are un cod valabil de TVA;

b) taxa colectată care trebuie plătită pentru livrări de bunuri/prestări de servicii efectuate înainte de anularea înregistrării în scopuri de TVA a persoanelor impozabile care au aplicat sistemul TVA la încasare, dar a căror exigibilitate de taxă potrivit *art. 282 alin. 3 - 8* intervine în perioada în care persoana impozabilă nu are un cod valabil de TVA.

alin. 11 Persoanele impozabile care au aplicat sistemul TVA la încasare și al căror cod de înregistrare în scopuri de TVA a fost anulat potrivit prevederilor *art. 316 alin. 11 lit. g* trebuie să depună o declarație privind taxa colectată care trebuie plătită, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care a intervenit exigibilitatea taxei pentru livrări de bunuri/prestări de servicii efectuate înainte de anularea înregistrării în scopuri de TVA, dar a căror exigibilitate de taxă potrivit *art. 282 alin. 3 - 8* intervine în perioada în care persoana impozabilă nu are un cod valabil de TVA.

alin. 12 Persoana impozabilă prevăzută la *art. 282 alin. 3 lit. a*, care optează să aplice sistemul TVA la încasare potrivit prevederilor *art. 282 alin. 3 - 8*, trebuie să depună la organele fiscale competente, până la data de 25 ianuarie inclusiv, o notificare din care să rezulte că cifra de afaceri din anul calendaristic precedent, determinată potrivit prevederilor *art. 282 alin. 3 lit. a*, nu depășește plafonul de 2.250.000 lei și că optează pentru aplicarea sistemului TVA la încasare. Se consideră că persoana impozabilă a optat în mod tacit pentru continuarea aplicării sistemului TVA la încasare, neavând obligația să depună notificarea, dacă în anul precedent a aplicat sistemul TVA la încasare și cifra sa de afaceri nu a depășit plafonul de 2.250.000 lei. Persoana impozabilă prevăzută la *art. 282 alin. 3 lit. b*, care optează să aplice sistemul TVA la încasare potrivit prevederilor *art. 282 alin. 3 - 8*, trebuie să depună la organele fiscale competente o notificare din care să rezulte că optează pentru aplicarea sistemului TVA la încasare din momentul înregistrării sale în scopuri de TVA conform *art. 316*.

alin. 13 Când se constată că persoana impozabilă a fost înregistrată de organele fiscale, în temeiul *alin. 12* sau al *art. II din O.G. nr. 15/2012 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal*, aprobată cu modificări prin *Legea nr. 208/2012*, ca urmare a unei erori, în Registrul persoanelor impozabile care aplică sistemul TVA la încasare, aceasta va fi radiată, din oficiu sau la cererea persoanei impozabile, de organele fiscale competente din Registrul persoanelor impozabile care aplică sistemul TVA la încasare, începând cu data înscrisă în decizia de îndreptare a erorii. Pe perioada cuprinsă între data înregistrării și data radierii în/din Registrul persoanelor impozabile care aplică sistemul TVA la încasare:

a) persoana impozabilă care nu trebuia să aplice sistemul TVA la încasare aplică regulile generale privind exigibilitatea taxei, prevăzute la *art. 282 alin. 1 și 2*, iar dreptul de deducere a TVA aferente achizițiilor efectuate de persoana impozabilă în perioada respectivă se exercită în conformitate cu prevederile *art. 297 alin. 1*. Persoana impozabilă nu este însă sancționată în cazul în care în perioada respectivă aplică sistemul TVA la încasare prevăzut la *art. 282 alin. 3 - 8* și își exercită dreptul de deducere potrivit prevederilor *art. 297 alin. 3*;

b) dreptul de deducere a TVA aferente achizițiilor efectuate de beneficiari care nu aplică sistemul TVA la încasare de la persoanele impozabile respective nu se exercită pe măsura plății potrivit prevederilor *art. 297 alin. 2*, indiferent de regimul aplicat de furnizor/prestator în perioada respectivă.

alin. 14 Persoana impozabilă care aplică sistemul TVA la încasare și care depășește în cursul anului calendaristic curent plafonul de 2.250.000 lei are obligația să depună la organele fiscale competente, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare perioadei fiscale în care a depășit plafonul, o notificare din care să rezulte cifra de afaceri realizată, determinată potrivit prevederilor *art. 282 alin. 3*, în vederea schimbării sistemului aplicat potrivit prevederilor *art. 282 alin. 5*. În situația în care persoana impozabilă care depășește plafonul nu depune notificarea, aceasta va fi radiată din oficiu de organele fiscale competente, începând cu data înscrisă în decizia de radiere, din Registrul persoanelor impozabile care aplică sistemul TVA la încasare prevăzut la *alin. 16*. În perioada cuprinsă între data la care persoana impozabilă avea obligația de a nu mai aplica sistemul TVA la încasare și data radierii din oficiu de către organele fiscale competente din Registrul persoanelor impozabile care aplică sistemul TVA la încasare:

a) pentru livrările de bunuri/prestările de servicii efectuate de persoana impozabilă se aplică regulile generale privind exigibilitatea taxei, prevăzute la *art. 282 alin. 1 și 2*, iar dreptul de deducere a TVA aferente achizițiilor efectuate de persoana impozabilă în perioada respectivă se exercită în conformitate cu prevederile *art. 297 alin. 1*;

b) dreptul de deducere a TVA aferente achizițiilor efectuate de beneficiari care nu aplică sistemul TVA la încasare de la persoanele impozabile respective se exercită pe măsura plății în conformitate cu prevederile *art. 297 alin. 2*. De la data radierii din oficiu a furnizorului/prestatorului din Registrul persoanelor impozabile care aplică sistemul TVA la încasare, beneficiarul deduce TVA pentru achizițiile realizate de la acesta în conformitate cu prevederile *art. 297 alin. 1*.

alin. 15 Când se constată că persoana impozabilă a fost radiată de organele fiscale, ca urmare a unei erori, din Registrul persoanelor impozabile care aplică sistemul TVA la încasare, aceasta va fi înregistrată, din oficiu sau la cererea persoanei impozabile, de organele fiscale competente, începând cu data înscrisă în decizia de îndreptare a erorii materiale, în Registrul persoanelor impozabile care aplică sistemul TVA la încasare. Pe perioada cuprinsă între data radierii și data înregistrării din/în Registrul persoanelor impozabile care aplică sistemul TVA la încasare:

a) persoana impozabilă continuă aplicarea sistemului TVA la încasare prevăzut la *art. 282 alin. 3 - 8* și își exercită dreptul de deducere potrivit prevederilor *art. 297 alin. 3*. Persoana impozabilă nu este însă sancționată în cazul în care, în perioada respectivă, aplică regulile generale privind exigibilitatea taxei, prevăzute la *art. 282 alin. 1 și 2*, și își exercită dreptul de deducere a TVA aferente achizițiilor în conformitate cu prevederile *art. 297 alin. 1*;

b) dreptul de deducere a TVA aferente achizițiilor efectuate de beneficiari care nu aplică sistemul TVA la încasare de la persoanele impozabile respective nu se exercită pe măsura plății potrivit prevederilor *art. 297 alin. 2*, indiferent de regimul aplicat de furnizor/prestator în perioada respectivă.

alin. 16 A.N.A.F. organizează Registrul persoanelor impozabile care aplică sistemul TVA la încasare conform *art. 282 alin. 3 - 8*. Registrul este public și se afișează pe site-ul A.N.A.F. Înscrierea în Registrul persoanelor impozabile care aplică sistemul TVA la încasare se face de către organul fiscal competent, pe baza notificărilor depuse de persoanele impozabile potrivit *alin. 12*, până la data de 1 a perioadei fiscale următoare celei în care a fost depusă notificarea sau, în cazul persoanelor impozabile înregistrate în scopuri de TVA în cursul anului calendaristic, prevăzute la *art. 282 alin. 3 lit. b*, de la data înregistrării acestora în scopuri de TVA. Radierea din Registrul persoanelor impozabile care aplică sistemul TVA la încasare se face de către organul fiscal competent, pe baza notificărilor depuse de persoanele impozabile potrivit *alin. 14*, până la data de 1 a perioadei fiscale următoare celei în care a fost depusă notificarea sau din oficiu, în condițiile prevăzute la *alin. 14*. În cazul înregistrării persoanei impozabile în Registrul persoanelor impozabile care aplică sistemul TVA la încasare, în situația în care data publicării în registru este ulterioară datei de la care persoana impozabilă aplică sistemul TVA la încasare, beneficiarii își exercită dreptul de deducere în conformitate cu prevederile *art. 297 alin. 2*, începând cu data publicării în registru.

Art. 325 Declarația recapitulativă

alin. 1 Orice persoană impozabilă înregistrată în scopuri de TVA conform *art. 316* sau *317* trebuie să întocmească și să depună la organele fiscale competente, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare unei luni calendaristice, o declarație recapitulativă în care menționează:

a) livrările intracomunitare scutite de taxă în condițiile prevăzute la *art. 294 alin. 2 lit. a și d*, pentru care exigibilitatea taxei a luat naștere în luna calendaristică respectivă;

b) livrările de bunuri efectuate în cadrul unei operațiuni triunghiulare prevăzute la *art. 276 alin. 5* efectuate în statul membru de sosire a bunurilor și care se declară drept livrări intracomunitare cu cod T, pentru care exigibilitatea de taxă a luat naștere în luna calendaristică respectivă;

c) prestările de servicii prevăzute la *art. 278 alin. 2* efectuate în beneficiul unor persoane impozabile nestabilite în România, dar stabilite în Uniunea Europeană, altele decât cele scutite de TVA în statul membru în care acestea sunt impozabile, pentru care exigibilitatea de taxă a luat naștere în luna calendaristică respectivă;

d) achizițiile intracomunitare de bunuri taxabile, pentru care exigibilitatea de taxă a luat naștere în luna calendaristică respectivă;

e) achizițiile de servicii prevăzute la *art. 278 alin. 2*, efectuate de persoane impozabile din România care au obligația plății taxei conform *art. 307 alin. 2*, pentru care exigibilitatea de taxă a luat naștere în luna calendaristică respectivă, de la persoane impozabile nestabilite în România, dar stabilite în Uniunea Europeană.

alin. 2 Declarația recapitulativă se întocmește conform modelului stabilit prin ordin al președintelui A.N.A.F., pentru fiecare lună calendaristică în care ia naștere exigibilitatea taxei pentru astfel de operațiuni.

alin. 3 Declarația recapitulativă cuprinde următoarele informații:

a) codul de identificare în scopuri de TVA al persoanei impozabile din România, pe baza căruia respectiva persoană a efectuat livrări intracomunitare de bunuri în condițiile menționate la *art. 294 alin. 2 lit. a*, a prestat servicii în condițiile stabilite la *art. 278 alin. 2*, altele decât cele scutite de TVA în statul

membru în care acestea sunt impozabile, a efectuat achiziții intracomunitare taxabile de bunuri din alt stat membru sau a achiziționat serviciile prevăzute la *art. 278 alin. 2*, altele decât cele scutite de TVA;

b) codul de identificare în scopuri de TVA al persoanei care achiziționează bunurile sau primește serviciile în alt stat membru decât România, pe baza căruia furnizorul sau prestatorul din România i-a efectuat o livrare intracomunitară scutită de TVA conform *art. 294 alin. 2 lit. a* sau prestările de servicii prevăzute la *art. 278 alin. 2*, altele decât cele scutite de TVA;

c) codul de identificare în scopuri de TVA din alt stat membru atribuit furnizorului/prestatorului care efectuează o livrare intracomunitară/o prestare de servicii în condițiile stabilite la *art. 278 alin. 2* sau, după caz, doar codul statului membru din care are loc livrarea intracomunitară sau prestarea de servicii, în cazul în care furnizorul/prestatorul nu și-a îndeplinit obligația de înregistrare în scopuri de TVA în statul respectiv, pentru persoanele din România care realizează achiziții intracomunitare taxabile sau achiziționează serviciile prevăzute la *art. 278 alin. 2*, altele decât cele scutite de TVA;

d) codul de identificare în scopuri de TVA din România al persoanei impozabile care efectuează un transfer în alt stat membru și pe baza căruia a efectuat acest transfer, în conformitate cu *art. 294 alin. 2 lit. d*, precum și codul de identificare în scopuri de TVA al persoanei impozabile din statul membru în care s-a încheiat expedierea sau transportul bunurilor;

e) codul de identificare în scopuri de TVA din statul membru în care a început expedierea sau transportul bunurilor al persoanei impozabile care efectuează în România o achiziție intracomunitară taxabilă conform *art. 273 alin. 2 lit. a* sau, după caz, doar codul statului membru respectiv, în cazul în care persoana impozabilă nu este identificată în scopuri de TVA în acel stat membru, precum și codul de identificare în scopuri de TVA din România al acestei persoane;

f) pentru livrările intracomunitare de bunuri scutite de TVA conform *art. 294 alin. 2 lit. a* și pentru prestările de servicii prevăzute la *art. 278 alin. 2*, altele decât cele scutite de TVA în statul membru în care acestea sunt impozabile, valoarea totală a livrărilor/prestărilor pe fiecare client în parte;

g) pentru livrările intracomunitare de bunuri ce constau în transferuri scutite conform *art. 294 alin. 2 lit. d*, valoarea totală a livrărilor, determinată în conformitate cu prevederile *art. 286 alin. 1 lit. c*, pe fiecare cod de identificare în scopuri de TVA atribuit persoanei impozabile de statul membru în care s-a încheiat expedierea sau transportul bunurilor;

h) pentru achizițiile intracomunitare taxabile, valoarea totală pe fiecare furnizor în parte;

i) pentru achizițiile intracomunitare asimilate care urmează unui transfer din alt stat membru, valoarea totală a acestora stabilită în conformitate cu prevederile *art. 286 alin. 1 lit. c*, pe fiecare cod de identificare în scopuri de TVA atribuit persoanei impozabile de statul membru în care a început expedierea sau transportul bunurilor sau, după caz, pe codul statului membru respectiv, în cazul în care persoana impozabilă nu este identificată în scopuri de TVA în acel stat membru;

j) pentru achizițiile de servicii prevăzute la *art. 278 alin. 2*, altele decât cele scutite de TVA, valoarea totală a acestora pe fiecare prestator în parte;

k) valoarea ajustărilor de TVA efectuate în conformitate cu prevederile *art. 287 și 288*.

Acestea se declară pentru luna calendaristică în cursul căreia regularizarea a fost comunicată clientului.

alin. 4 Declarațiile recapitulative se depun numai pentru perioadele în care ia naștere exigibilitatea taxei pentru operațiunile menționate la *alin. 1*.

Art. 326 Plata taxei la buget

alin. 1 Orice persoană trebuie să achite taxa de plată organelor fiscale până la data la care are obligația depunerii unuia dintre deconturile sau declarațiile prevăzute la *art. 323 și 324*.

alin. 2 Prin excepție de la prevederile *alin. 1*, persoana impozabilă înregistrată conform *art. 316* va evidenția în decontul prevăzut la *art. 323*, atât ca taxă colectată, cât și ca taxă deductibilă, în limitele și în condițiile stabilite la *art. 297 - 301*, taxa aferentă achizițiilor intracomunitare, bunurilor și serviciilor achiziționate în beneficiul său, pentru care respectiva persoană este obligată la plata taxei, în condițiile prevăzute la *art. 307 alin. 2 - 6*.

alin. 3 Taxa pentru importuri de bunuri, cu excepția importurilor scutite de taxă, se plătește la organul vamal în conformitate cu reglementările în vigoare privind plata drepturilor de import. Importatorii care dețin o autorizație unică pentru proceduri vamale simplificate, eliberată de alt stat membru, sau care efectuează importuri de bunuri în România din punct de vedere al TVA pentru care nu

au obligația de a depune declarații vamale de import trebuie să plătească taxa pe valoarea adăugată la organul vamal până la data la care au obligația depunerii declarației de import pentru TVA și accize.

alin. 4 Prin excepție de la prevederile *alin. 3*, nu se face plata efectivă la organele vamale de către persoanele impozabile înregistrate în scopuri de TVA conform *art. 316*, care au obținut certificat de amânare de la plată, în condițiile stabilite prin ordin al ministrului finanțelor publice.

alin. 5 Persoanele impozabile prevăzute la *alin. 4* evidențiază taxa aferentă bunurilor importate în decontul prevăzut la *art. 323*, atât ca taxă colectată, cât și ca taxă deductibilă, în limitele și în condițiile stabilite la *art. 297 - 301*.

alin. 6 În cazul în care persoana impozabilă nu este stabilită în România și este scutită, în condițiile prevăzute la *art. 318 alin. 3*, de la înregistrare, conform *art. 316*, organele fiscale competente trebuie să emită o decizie în care să precizeze modalitatea de plată a taxei pentru livrările de bunuri și/sau prestările de servicii realizate ocazional, pentru care persoana impozabilă este obligată la plata taxei.

alin. 7 Pentru importul de bunuri scutit de taxă în condițiile prevăzute la *art. 293 alin. 1 lit. m*, organele vamale pot solicita constituirea de garanții privind taxa pe valoarea adăugată. Garanția privind taxa pe valoarea adăugată aferentă acestor importuri se constituie și se eliberează în conformitate cu condițiile stabilite prin ordin al ministrului finanțelor publice.

Art. 327 Responsabilitatea plătitorilor și a organelor fiscale

Orice persoană obligată la plata taxei poartă răspunderea pentru calcularea corectă și plata la termenul legal a taxei către bugetul de stat și pentru depunerea la termenul legal a decontului și declarațiilor prevăzute la *art. 323 - 325*, la organul fiscal competent, conform prezentului titlu și legislației vamale în vigoare.

Art. 328 Baza de date privind operațiunile intracomunitare

Ministerul Finanțelor Publice creează o bază de date electronice care să conțină informații privind operațiunile desfășurate de persoanele impozabile înregistrate în scopuri de TVA, în vederea realizării schimbului de informații în domeniul taxei pe valoarea adăugată cu statele membre ale Uniunii Europene.

Art. 329 Registrul operatorilor intracomunitari

alin. 1 Registrul operatorilor intracomunitari, înființat și organizat în cadrul A.N.A.F., cuprinde toate persoanele impozabile și persoanele juridice neimpozabile care efectuează operațiuni intracomunitare, respectiv:

a) livrări intracomunitare de bunuri care au locul în România potrivit *art. 275 alin. 1 lit. a* și care sunt scutite de taxă în condițiile prevăzute la *art. 294 alin. 2 lit. a și d*;

b) livrări ulterioare de bunuri efectuate în cadrul unei operațiuni triunghiulare prevăzute la *art. 276 alin. 5*, efectuate în statul membru de sosire a bunurilor și care se declară drept livrări intracomunitare cu cod T în România;

c) prestări de servicii intracomunitare, respectiv servicii pentru care se aplică prevederile *art. 278 alin. 2*, efectuate de persoane impozabile stabilite în România în beneficiul unor persoane impozabile nestabilite în România, dar stabilite în Uniunea Europeană, altele decât cele scutite de TVA în statul membru în care acestea sunt impozabile;

d) achiziții intracomunitare de bunuri taxabile care au locul în România potrivit prevederilor *art. 276*;

e) achiziții intracomunitare de servicii, respectiv cele pentru care se aplică prevederile *art. 278 alin. 2*, efectuate în beneficiul unor persoane impozabile stabilite în România, inclusiv persoane juridice neimpozabile înregistrate în scopuri de TVA potrivit *art. 316* sau *317*, de către persoane impozabile nestabilite în România, dar stabilite în Uniunea Europeană, și pentru care beneficiarul are obligația plății taxei potrivit *art. 307 alin. 2*.

alin. 2 La data solicitării înregistrării în scopuri de TVA potrivit *art. 316* sau *317* persoanele impozabile și persoanele juridice neimpozabile vor solicita organului fiscal competent și înscrierea în Registrul operatorilor intracomunitari dacă intenționează să efectueze una sau mai multe operațiuni intracomunitare, de natura celor prevăzute la *alin. 1*.

alin. 3 Persoanele înregistrate în scopuri de TVA potrivit *art. 316* și *317* vor solicita înscrierea în Registrul operatorilor intracomunitari dacă intenționează să efectueze una sau mai multe operațiuni intracomunitare de natura celor prevăzute la *alin. 1*, înainte de efectuarea respectivelor operațiuni.

alin. 4 În vederea înscrierii în Registrul operatorilor intracomunitari, persoanele impozabile și persoanele juridice neimpozabile trebuie să depună la organul fiscal competent o cerere de înregistrare

însoțită și de alte documente doveditoare, stabilite prin ordin al președintelui A.N.A.F. În cazul persoanelor impozabile este obligatorie prezentarea cazierului judiciar eliberat de autoritatea competentă din România al asociaților, cu excepția societăților pe acțiuni, și al administratorilor.

alin. 5 În cazul persoanelor prevăzute la *alin. 2*, organul fiscal va analiza și va dispune aprobarea sau respingerea motivată a cererii de înregistrare în Registrul operatorilor intracomunitari, odată cu înregistrarea în scopuri de TVA sau, după caz, odată cu comunicarea deciziei de respingere a cererii de înregistrare în scopuri de TVA.

alin. 6 În cazul persoanelor prevăzute la *alin. 3*, organul fiscal va verifica îndeplinirea condiției prevăzute la *alin. 8 lit. b* și va dispune aprobarea sau respingerea de îndată a cererii.

alin. 7 Aprobarea sau respingerea cererii de înscriere în Registrul operatorilor intracomunitari se face prin decizie emisă de organul fiscal competent, care se comunică solicitantului conform *Codului de procedură fiscală*. Înregistrarea în Registrul operatorilor intracomunitari produce efecte începând cu data comunicării deciziei în condițiile prevăzute de *Codul de procedură fiscală*.

alin. 8 Nu pot fi înscrise în Registrul operatorilor intracomunitari:

a) persoanele impozabile și persoanele juridice neimpozabile care nu sunt înregistrate în scopuri de TVA conform *art. 316* sau *317*;

b) persoanele impozabile care au ca asociat sau administrator o persoană împotriva căreia s-a pus în mișcare acțiunea penală și/sau care are înscrise în cazierul judiciar infracțiuni în legătură cu oricare dintre operațiunile prevăzute la *alin. 1*.

alin. 9 Persoanele impozabile înscrise în Registrul operatorilor intracomunitari au obligația ca, în termen de 30 de zile de la data modificării listei administratorilor, să depună la organul fiscal competent cazierul judiciar al noilor administratori. Persoanele impozabile înscrise în Registrul operatorilor intracomunitari, cu excepția societăților pe acțiuni, au obligația ca, în termen de 30 de zile de la data modificării listei asociaților, să depună la organul fiscal competent cazierul judiciar al noilor asociați care dețin minimum 5% din capitalul social al societății.

alin. 10 Organul fiscal competent va radia din Registrul operatorilor intracomunitari persoanele impozabile care depun o cerere în acest sens.

alin. 11 Organul fiscal competent va radia din oficiu din Registrul operatorilor intracomunitari:

a) persoanele impozabile și persoanele juridice neimpozabile al căror cod de înregistrare în scopuri de TVA a fost anulat din oficiu de organele fiscale competente potrivit prevederilor *art. 316 alin. 11*;

b) persoanele impozabile înregistrate în scopuri de TVA conform *art. 316* care nu au efectuat nicio operațiune de natura celor prevăzute la *alin. 1* în anul calendaristic precedent și nici în anul curent până la data radierii din registru, cu excepția celor care au fost înscrise în Registrul operatorilor intracomunitari în această perioadă;

c) persoanele înregistrate conform *art. 316* sau *317* care solicită anularea înregistrării în scopuri de TVA, potrivit legii;

d) persoanele impozabile care au ca asociat sau administrator o persoană împotriva căreia s-a pus în mișcare acțiunea penală în legătură cu oricare dintre operațiunile prevăzute la *alin. 1*;

e) persoanele impozabile care nu respectă obligația prevăzută la *alin. 9*.

alin. 12 Radierea din Registrul operatorilor intracomunitari se face în baza deciziei emise de către organul fiscal competent sau în baza deciziei de anulare a înregistrării în scopuri de TVA, după caz, care se comunică solicitantului conform *Codului de procedură fiscală*. Radierea din Registrul operatorilor intracomunitari produce efecte începând cu data comunicării deciziei în condițiile prevăzute de *Codul de procedură fiscală* sau cu data anulării înregistrării în scopuri de TVA, după caz.

alin. 13 Persoanele radiate din Registrul operatorilor intracomunitari conform *alin. 10* și *11* pot solicita reînscirerea în acest registru după înlăturarea cauzelor care au determinat radierea, dacă intenționează să efectueze una sau mai multe operațiuni intracomunitare, de natura celor prevăzute la *alin. 1*. Reînscirerea în Registrul operatorilor intracomunitari se efectuează de către organele fiscale în condițiile prevăzute de prezentul articol. De asemenea pot solicita înregistrarea în Registrul operatorilor intracomunitari persoanele prevăzute la *alin. 8 lit. a*, dacă la data solicitării sunt înregistrate în scopuri de TVA conform *art. 316* sau *317*, precum și persoanele prevăzute la *alin. 8 lit. b*, după înlăturarea cauzelor pentru care persoanele respective nu au fost eligibile pentru înscrierea în registru.

alin. 14 Persoanele impozabile înregistrate în Registrul operatorilor intracomunitari își păstrează această calitate, în cazul modificării tipului de înregistrare în scopuri de TVA, conform *art. 316* sau *317*, cu actualizarea corespunzătoare a informațiilor din acest registru.

alin. 15 Organizarea și funcționarea Registrului operatorilor intracomunitari, inclusiv procedura de înscriere și de radiere din acest registru, se aprobă prin ordin al președintelui A.N.A.F.

alin. 16 Persoanele care nu figurează în Registrul operatorilor intracomunitari nu au un cod valabil de TVA pentru operațiuni intracomunitare, chiar dacă acestea sunt înregistrate în scopuri de TVA conform *art. 316* sau *317*.

alin. 17 În sensul prezentului articol, prin asociați se înțelege asociații care dețin minimum 5% din capitalul social al societății.

CAPITOLUL XIV Dispoziții comune

Art. 330 Corectarea facturilor

alin. 1 Corectarea informațiilor înscrise în facturi sau în alte documente care țin loc de factură se efectuează astfel:

a) în cazul în care factura nu a fost transmisă către beneficiar, aceasta se anulează și se emite o nouă factură;

b) în cazul în care factura a fost transmisă beneficiarului, fie se emite o nouă factură care trebuie să cuprindă, pe de o parte, informațiile din factura inițială, numărul și data facturii corectate, valorile cu semnul minus sau, după caz, o mențiune din care să rezulte că valorile respective sunt negative, iar, pe de altă parte, informațiile și valorile corecte, fie se emite o nouă factură conținând informațiile și valorile corecte și concomitent se emite o factură cu valorile cu semnul minus sau, după caz, cu o mențiune din care să rezulte că valorile respective sunt negative, în care se înscriu numărul și data facturii corectate.

alin. 2 În situațiile prevăzute la *art. 287* furnizorii de bunuri și/sau prestatorii de servicii trebuie să emită facturi, cu valorile înscrise cu semnul minus sau, după caz, o mențiune din care să rezulte că valorile respective sunt negative când baza de impozitare se reduce sau, după caz, fără semnul minus sau fără mențiunea din care să rezulte că valorile respective sunt negative, dacă baza de impozitare se majorează, care se transmit și beneficiarului, cu excepția situației prevăzute la *art. 287 lit. d*.

alin. 3 Persoanele impozabile care au fost supuse unui control fiscal și au fost constatate și stabilite erori în ceea ce privește stabilirea corectă a taxei colectate, fiind obligate la plata acestor sume în baza actului administrativ emis de autoritatea fiscală competentă, pot emite facturi de corecție conform *alin. 1 lit. b* către beneficiari. Pe facturile emise se va face mențiunea că sunt emise după control și vor fi înscrise într-o rubrică separată în decontul de taxă. Beneficiarii au drept de deducere a taxei înscrise în aceste facturi în limitele și în condițiile stabilite la *art. 297 - 302*.

alin. 4 În cazul autofacturilor emise conform *art. 319 alin. 3, 8 și 9* și *art. 320 alin. 1 - 3*, dacă persoana impozabilă emitentă constată că a înscris informații în mod eronat în respectivele autofacturi, fie va emite o nouă autofaktură care trebuie să cuprindă, pe de o parte, informațiile din autofactura inițială, numărul și data autofacturii corectate, valorile cu semnul minus sau, după caz, cu o mențiune din care să rezulte că valorile respective sunt negative, iar, pe de altă parte, informațiile și valorile corecte, fie va emite o nouă autofaktură conținând informațiile și valorile corecte și concomitent va emite o autofaktură cu valorile cu semnul minus sau, după caz, cu o mențiune din care să rezulte că valorile respective sunt negative, în care se înscriu numărul și data autofacturii corectate. În situația în care autofactura a fost emisă în mod eronat sau prin normele metodologice se prevede că în anumite situații se poate anula livrarea/prestarea către sine, persoana impozabilă emite o autofaktură cu valorile cu semnul minus sau, după caz, cu o mențiune din care să rezulte că valorile respective sunt negative, în care se înscriu numărul și data autofacturii anulate.

Art. 331 Măsuri de simplificare

alin. 1 Prin excepție de la prevederile *art. 307 alin. 1*, în cazul operațiunilor taxabile, persoana obligată la plata taxei este beneficiarul pentru operațiunile prevăzute la *alin. 2*. Condiția obligatorie pentru aplicarea taxării inverse este ca atât furnizorul, cât și beneficiarul să fie înregistrați în scopuri de TVA conform *art. 316*.

alin. 2 Operațiunile pentru care se aplică taxarea inversă sunt:

a) livrarea următoarelor categorii de bunuri:

1. deșeuri feroase și neferoase, de rebuturi feroase și neferoase, inclusiv produse semifinite rezultate din prelucrarea, fabricarea sau topirea acestora;

2. reziduuri și alte materiale reciclabile alcătuite din metale feroase și neferoase, aliajele acestora, zgură, cenușă și reziduuri industriale ce conțin metale sau aliajele lor;

3. deșeuri de materiale reciclabile și materiale reciclabile uzate constând în hârtie, carton, material textil, cabluri, cauciuc, plastic, cioburi de sticlă și sticlă;

4. materialele prevăzute la pct. 1 - 3 după prelucrarea/transformarea acestora prin operațiuni de curățare, polizare, selecție, tăiere, fragmentare, presare sau turnare în lingouri, inclusiv a lingourilor de metale neferoase pentru obținerea cărora s-au adăugat alte elemente de aliere;

b) livrarea de masă lemnoasă și materiale lemnoase, astfel cum sunt definite prin *Legea nr. 46/2008 - Codul silvic, republicată*;

c) livrarea de cereale și plante tehnice, inclusiv semințe oleaginoase și sfeclă de zahăr, care nu sunt în principiu destinate ca atare consumatorilor finali. Prin normele metodologice se stabilesc codurile NC corespunzătoare acestor bunuri;

d) transferul de certificate de emisii de gaze cu efect de seră, astfel cum sunt definite la *art. 3 din Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 octombrie 2003 de stabilire a unui sistem de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră în cadrul Comunității și de modificare a Directivei 96/61/CE a Consiliului*, transferabile în conformitate cu *art. 12 din directivă*, precum și transferul altor unități care pot fi utilizate de operatori în conformitate cu aceeași directivă;

e) livrarea de energie electrică către un comerciant persoană impozabilă, stabilit în România conform *art. 266 alin. 2*. Comerciantul persoană impozabilă reprezintă persoana impozabilă a cărei activitate principală, în ceea ce privește cumpărările de energie electrică, o reprezintă revânzarea acesteia și al cărei consum propriu de energie electrică este neglijabil. Prin consum propriu neglijabil de energie electrică se înțelege un consum de maximum 1% din energia electrică cumpărată. Se consideră că are calitatea de comerciant persoană impozabilă cumpărătorul care deține licența pentru administrarea piețelor centralizate de energie electrică eliberată de Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, pentru tranzacțiile pe piața pentru ziua următoare și pe piața intrazilnică. De asemenea se consideră că are calitatea de comerciant persoană impozabilă cumpărătorul de energie electrică care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

1. deține o licență valabilă de furnizare a energiei electrice sau o licență pentru activitatea traderului de energie electrică, eliberată de Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, care face dovada că respectivul cumpărător este un comerciant de energie electrică;

2. activitatea sa principală, în ceea ce privește cumpărările de energie electrică, o reprezintă revânzarea acesteia și consumul său propriu din energia electrică cumpărată este neglijabil. În acest sens, persoana impozabilă trebuie să depună la organul fiscal competent, până pe data de 10 decembrie a fiecărui an, o declarație pe propria răspundere din care să rezulte că îndeplinește această condiție, respectiv că în perioada ianuarie - noiembrie a aceluși an calendaristic a avut un consum propriu de maximum 1% din energia electrică cumpărată, care este valabilă pentru toate achizițiile de energie electrică efectuate în anul calendaristic următor. Persoana impozabilă care obține licența de furnizare a energiei electrice sau licența pentru activitatea traderului de energie electrică în perioada 1 - 31 decembrie a unui an calendaristic trebuie să depună la organul fiscal competent, în perioada 1 - 20 ianuarie a anului calendaristic următor o declarație pe propria răspundere din care să rezulte că a avut un consum propriu de maximum 1% din energia electrică cumpărată în perioada din luna decembrie în care a deținut licența de furnizare sau licența pentru activitatea traderului de energie electrică, care este valabilă pentru toate achizițiile de energie electrică efectuate în anul calendaristic în care se depune această declarație. A.N.A.F. are obligația să afișeze pe site-ul său lista persoanelor impozabile care au depus declarațiile respective cel târziu până pe data de 31 decembrie a fiecărui an, respectiv până pe data de 31 ianuarie a anului următor în cazul cumpărătorilor de energie electrică care au obținut licența de furnizare a energiei electrice sau licența pentru activitatea traderului de energie electrică între 1 și 31 decembrie a fiecărui an. Furnizorul de energie electrică nu aplică taxare inversă dacă în momentul livrării beneficiarul care avea obligația de a depune la organul fiscal competent declarația pe propria răspundere privind consumul propriu neglijabil de energie electrică nu figurează în "Lista persoanelor impozabile care au depus declarațiile pe propria răspundere pentru îndeplinirea condiției prevăzute la *art. 331 alin. 2 lit. e pct. 2 din Codul fiscal*". În cazul cumpărătorilor de energie electrică care au obținut licența de furnizare sau licența

pentru activitatea traderului de energie electrică între 1 și 31 decembrie a anului anterior, furnizorii pot emite facturi de corecție cu semnul minus conform *art. 330 alin. 1 lit. b*, în vederea aplicării taxării inverse, respectiv a regularizării taxei și restituirii acesteia către beneficiar pentru livrările efectuate până la data afișării pe site-ul A.N.A.F. a cumpărătorului în lista persoanelor impozabile care au depus declarațiile pe propria răspundere. Pentru achizițiile de energie electrică efectuate în anul în care cumpărătorul obține o licență valabilă de furnizare a energiei electrice sau o licență pentru activitatea traderului de energie electrică, eliberată de Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, care face dovada că respectivul cumpărător este un comerciant de energie electrică, cumpărătorul trebuie să transmită vânzătorului o declarație pe propria răspundere din care să rezulte că activitatea sa principală, în ceea ce privește cumpărările de energie electrică, o reprezintă revânzarea acesteia și consumul său propriu estimat din energia electrică cumpărată este neglijabil, care este valabilă până la data de 31 decembrie a anului respectiv;

f) transferul de certificate verzi, astfel cum sunt definite la *art. 2 lit. h din Legea nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie, republicată, cu modificările și completările ulterioare*;

g) clădirile, părțile de clădire și terenurile de orice fel, pentru a căror livrare se aplică regimul de taxare prin efectul legii sau prin opțiune;

h) livrările de aur de investiții efectuate de persoane impozabile care și-au exercitat opțiunea de taxare și livrările de materii prime sau semifabricate din aur cu titlul mai mare sau egal cu 325 la mie, către cumpărători persoane impozabile;

i) furnizările de telefoane mobile, și anume dispozitive fabricate sau adaptate pentru utilizarea în conexiune cu o rețea autorizată și care funcționează pe anumite frecvențe, fie că au sau nu vreo altă utilizare;

j) furnizările de dispozitive cu circuite integrate, cum ar fi microprocesoare și unități centrale de procesare, înainte de integrarea lor în produse destinate utilizatorului final;

k) furnizările de console de jocuri, tablete PC și laptopuri.

alin. 3 Pe facturile emise pentru livrările de bunuri/prestările de servicii prevăzute la *alin. 2* furnizorii/prestatorii nu vor înscrie taxa colectată aferentă. Beneficiarii vor determina taxa aferentă, care se va evidenția în decontul prevăzut la *art. 323*, atât ca taxă colectată, cât și ca taxă deductibilă. Beneficiarii au drept de deducere a taxei în limitele și în condițiile stabilite la *art. 297 - 301*.

alin. 4 De aplicarea prevederilor prezentului articol sunt responsabili atât furnizorii, cât și beneficiarii. Prin normele metodologice se stabilesc responsabilitățile părților implicate în situația în care nu s-a aplicat taxare inversă.

alin. 5 Prevederile prezentului articol se aplică numai pentru livrările de bunuri/prestările de servicii în interiorul țării.

alin. 6 Prevederile *alin. 2 lit. c, d, e, f, i, j și k* se aplică până la data de 31 decembrie 2018 inclusiv.

CAPITOLUL XV Dispoziții tranzitorii

Art. 332 Dispoziții tranzitorii în contextul aderării României la Uniunea Europeană

alin. 1 În aplicarea *alin. 2 - 14*:

a) un bun imobil sau o parte a acestuia este considerat/considerată ca fiind construit/construită înainte de data aderării, dacă acel bun imobil sau o parte a acestuia a fost utilizat/utilizată prima dată înainte de data aderării;

b) un bun imobil sau o parte a acestuia este considerat/considerată achiziționat/achiziționată înainte de data aderării, dacă formalitățile legale pentru transferul titlului de proprietate de la vânzător la cumpărător s-au îndeplinit înainte de data aderării;

c) transformarea sau modernizarea unui bun imobil sau unei părți a acestuia se consideră efectuată până la data aderării dacă, după transformare sau modernizare, bunul imobil sau o parte a acestuia a fost utilizat/utilizată prima dată înainte de data aderării;

d) transformarea sau modernizarea unui bun imobil sau unei părți a acestuia se consideră efectuată după data aderării dacă, după transformare sau modernizare, bunul imobil sau o parte a acestuia a fost utilizat/utilizată prima dată după data aderării;

e) prevederile *alin. 4, 6, 10 și 12* se aplică numai pentru lucrările de modernizare sau transformare începute înainte de data aderării, care au fost finalizate după data aderării, care nu depășesc 20% din

valoarea bunului imobil sau a unei părți a acestuia, exclusiv valoarea terenului, după transformare sau modernizare.

alin. 2 Persoana impozabilă care a avut dreptul la deducerea integrală sau parțială a taxei și care, la sau după data aderării, nu optează pentru taxare sau anulează opțiunea de taxare a oricăreia dintre operațiunile prevăzute la *art. 292 alin. 2 lit. e*, pentru un bun imobil sau o parte din acesta, construit, achiziționat, transformat sau modernizat înainte de data aderării, prin excepție de la prevederile art. 305, va ajusta taxa, conform normelor metodologice.

alin. 3 Persoana impozabilă care nu a avut dreptul la deducerea integrală sau parțială a taxei aferente pentru un bun imobil sau o parte din acesta, construit, achiziționat, transformat sau modernizat înainte de data aderării, optează pentru taxarea oricăreia dintre operațiunile prevăzute la *art. 292 alin. 2 lit. e*, la sau după data aderării, prin excepție de la prevederile art. 305, va ajusta taxa deductibilă aferentă, conform normelor metodologice.

alin. 4 În situația în care un bun imobil sau o parte a acestuia, construit, achiziționat, transformat sau modernizat înainte de data aderării, este transformat sau modernizat după data aderării, iar valoarea fiecărei transformări sau modernizări efectuate după data aderării nu depășește 20% din valoarea bunului imobil sau a părții acestuia, exclusiv valoarea terenului, după transformare sau modernizare, persoana impozabilă, care a avut dreptul la deducerea integrală sau parțială a taxei aferente, care nu optează pentru taxarea operațiunilor prevăzute la *art. 292 alin. 2 lit. e* sau anulează opțiunea de taxare, la sau după data aderării, prin excepție de la prevederile art. 305, va ajusta taxa, conform normelor metodologice.

alin. 5 În situația în care un bun imobil sau o parte a acestuia, construit, achiziționat, transformat sau modernizat înainte de data aderării, este transformat sau modernizat după data aderării, iar valoarea fiecărei transformări sau modernizări efectuate după data aderării depășește 20% din valoarea bunului imobil sau a părții acestuia, exclusiv valoarea terenului, după transformare sau modernizare, persoana impozabilă, care a avut dreptul la deducerea integrală sau parțială a taxei aferente, nu optează pentru taxarea operațiunilor prevăzute la *art. 292 alin. 2 lit. e* sau anulează opțiunea de taxare, la sau după data aderării, va ajusta taxa deductibilă aferentă, conform prevederilor art. 305.

alin. 6 În situația în care un bun imobil sau o parte a acestuia, construit, achiziționat, transformat sau modernizat înainte de data aderării, este transformat sau modernizat după data aderării, iar valoarea fiecărei transformări sau modernizări efectuate după data aderării nu depășește 20% din valoarea bunului imobil sau a părții acestuia, exclusiv valoarea terenului, după transformare sau modernizare, persoana impozabilă, care nu a avut dreptul la deducerea integrală sau parțială a taxei aferente, optează pentru taxarea operațiunilor prevăzute la *art. 292 alin. 2 lit. e*, la sau după data aderării, prin excepție de la prevederile art. 305, va ajusta taxa deductibilă aferentă, conform normelor metodologice.

alin. 7 În situația în care un bun imobil sau o parte a acestuia, construit, achiziționat, transformat sau modernizat înainte de data aderării, este transformat sau modernizat după data aderării, iar valoarea fiecărei transformări sau modernizări efectuate după data aderării depășește 20% din valoarea bunului imobil sau a unei părți a acestuia, exclusiv valoarea terenului, după transformare sau modernizare, persoana impozabilă, care nu a avut dreptul la deducerea integrală sau parțială a taxei aferente, optează pentru taxarea operațiunilor prevăzute la *art. 292 alin. 2 lit. e*, la sau după data aderării, va ajusta taxa deductibilă aferentă, conform prevederilor art. 305.

alin. 8 Persoana impozabilă care a avut dreptul la deducerea integrală sau parțială a taxei aferente unei construcții sau unei părți din aceasta, terenului pe care este situată sau oricărui altui teren care nu este construibil, construite, achiziționate, transformate sau modernizate înainte de data aderării, și care, la sau după data aderării, nu optează pentru taxarea operațiunilor prevăzute la *art. 292 alin. 2 lit. f* va ajusta taxa deductibilă aferentă, în condițiile prevăzute la art. 305, dar perioada de ajustare este limitată la 5 ani.

alin. 9 Persoana impozabilă care nu a avut dreptul la deducerea integrală sau parțială a taxei aferente unei construcții sau unei părți din aceasta, terenului pe care este situată sau oricărui altui teren care nu este construibil, construite, achiziționate, transformate sau modernizate înainte de data aderării, și care optează la sau după data aderării, pentru taxarea operațiunilor prevăzute la *art. 292 alin. 2 lit. f* va ajusta taxa deductibilă aferentă conform art. 305, dar perioada de ajustare este limitată la 5 ani.

alin. 10 În situația în care o construcție sau o parte din aceasta, terenul pe care este situată sau orice alt teren care nu este construibil, construite, achiziționate, transformate sau modernizate înainte de data aderării, sunt transformate sau modernizate după data aderării, iar valoarea fiecărei transformări sau modernizări efectuate după data aderării nu depășește 20% din valoarea construcției, exclusiv valoarea

terenului, după transformare sau modernizare, prin excepție de la prevederile *art. 305*, persoana impozabilă, care a avut dreptul la deducerea integrală sau parțială a taxei aferente, nu optează pentru taxarea operațiunilor prevăzute la *art. 292 alin. 2 lit. f*, la sau după data aderării, va ajusta taxa dedusă înainte și după data aderării, conform *art. 305*, dar perioada de ajustare este limitată la 5 ani.

alin. 11 În situația în care o construcție sau o parte din aceasta, terenul pe care este situată sau orice alt teren care nu este construibil, construite, achiziționate, transformate sau modernizate înainte de data aderării, sunt transformate sau modernizate după data aderării, iar valoarea fiecărei transformări sau modernizări efectuate după data aderării depășește 20% din valoarea construcției, exclusiv valoarea terenului, după transformare sau modernizare, persoana impozabilă, care a avut dreptul la deducerea integrală sau parțială a taxei aferente, nu optează pentru taxarea operațiunilor prevăzute la *art. 292 alin. 2 lit. f*, la sau după data aderării, va ajusta taxa dedusă înainte și după data aderării, conform *art. 305*.

alin. 12 În situația în care o construcție sau o parte din aceasta, terenul pe care este situată sau orice alt teren care nu este construibil, construite, transformate sau modernizate înainte de data aderării, sunt transformate sau modernizate după data aderării, iar valoarea fiecărei transformări sau modernizări efectuate după data aderării nu depășește 20% din valoarea construcției, exclusiv valoarea terenului, după transformare sau modernizare, persoana impozabilă, care nu a avut dreptul la deducerea integrală sau parțială a taxei aferente, optează pentru taxarea operațiunilor prevăzute la *art. 292 alin. 2 lit. f*, la sau după data aderării, va ajusta taxa nededusă înainte și după data aderării, conform *art. 305*, dar perioada de ajustare este limitată la 5 ani.

alin. 13 În situația în care o construcție sau o parte din aceasta, terenul pe care este situată sau orice alt teren care nu este construibil, construite, achiziționate, transformate sau modernizate înainte de data aderării, sunt transformate sau modernizate după data aderării, iar valoarea fiecărei transformări sau modernizări efectuate după data aderării depășește 20% din valoarea construcției, exclusiv valoarea terenului, după transformare sau modernizare, prin excepție de la prevederile *art. 305*, persoana impozabilă, care nu a avut dreptul la deducerea integrală sau parțială a taxei aferente, optează pentru taxarea operațiunilor prevăzute la *art. 292 alin. 2 lit. f* la sau după data aderării, va ajusta taxa nededusă înainte și după data aderării, conform *art. 305*.

alin. 14 Prevederile *alin. 8 - 13* nu sunt aplicabile în cazul livrării unei construcții noi sau a unei părți din aceasta, astfel cum este definită la *art. 292 alin. 2 lit. f*.

alin. 15 În cazul contractelor de vânzare de bunuri cu plata în rate, încheiate valabil, anterior datei de 31 decembrie 2006 inclusiv, care se derulează și după data aderării, exigibilitatea taxei aferente ratelor scadente după data aderării intervine la fiecare dintre datele specificate în contract pentru plata ratelor. În cazul contractelor de leasing încheiate valabil, anterior datei de 31 decembrie 2006 inclusiv, și care se derulează și după data aderării, dobânzile aferente ratelor scadente după data aderării nu se cuprind în baza de impozitare a taxei.

alin. 16 În cazul bunurilor mobile corporale introduse în țară înainte de data aderării de societățile de leasing, persoane juridice române, în baza unor contracte de leasing încheiate cu utilizatori, persoane fizice sau juridice române, și care au fost plasate în regimul vamal de import, cu exceptarea de la plata sumelor aferente tuturor drepturilor de import, inclusiv a taxei pe valoarea adăugată, dacă sunt achiziționate după data aderării de către utilizatori, se vor aplica reglementările în vigoare la data intrării în vigoare a contractului.

alin. 17 Obiectivele de investiții finalizate printr-un bun de capital, al căror an următor celui de punere în funcțiune este anul aderării României la Uniunea Europeană, se supun regimului de ajustare a taxei deductibile prevăzut la *art. 305*.

alin. 18 Certificatele de scutire de taxă eliberate până la data aderării pentru livrări de bunuri și prestări de servicii finanțate din ajutoare sau împrumuturi nerambursabile acordate de guverne străine, de organisme internaționale și de organizații nonprofit și de caritate din străinătate și din țară sau de persoane fizice își păstrează valabilitatea pe perioada derulării obiectivelor. Nu sunt admise suplimentări ale certificatelor de scutire după data de 1 ianuarie 2007.

alin. 19 În cazul contractelor ferme, încheiate până la data de 31 decembrie 2006 inclusiv, se aplică prevederile legale în vigoare la data intrării în vigoare a contractelor, pentru următoarele operațiuni:

a) activitățile de cercetare-dezvoltare și inovare pentru realizarea programelor, subprogramelor și proiectelor, precum și a acțiunilor cuprinse în Planul național de cercetare-dezvoltare și inovare, în programele-nucleu și în planurile sectoriale prevăzute de *O.G. nr. 57/2002 privind cercetarea științifică și*

dezvoltarea tehnologică, aprobată cu modificări și completări prin *Legea nr. 324/2003, cu modificările și completările ulterioare*, precum și activitățile de cercetare-dezvoltare și inovare finanțate în parteneriat internațional, regional și bilateral;

b) lucrările de construcții, amenajări, reparații și întreținere la monumentele care comemorează combatanți, eroi, victime ale războiului și ale Revoluției din decembrie 1989.

alin. 20 Actelor adiționale la contractele prevăzute la *alin. 19*, încheiate după data de 1 ianuarie 2007 inclusiv, le sunt aplicabile prevederile legale în vigoare după data aderării.

alin. 21 Pentru garanțiile de bună execuție reținute din contravaloarea lucrărilor de construcții-montaj, evidențiate ca atare în facturi fiscale până la data de 31 decembrie 2006 inclusiv, se aplică prevederile legale în vigoare la data constituirii garanțiilor respective, în ceea ce privește exigibilitatea taxei pe valoarea adăugată.

alin. 22 Pentru lucrările imobiliare care se finalizează într-un bun imobil, pentru care antreprenorii generali au optat, înainte de data de 1 ianuarie 2007, ca plata taxei să se efectueze la data livrării bunului imobil, se aplică prevederile legale în vigoare la data la care și-au exprimat această opțiune.

alin. 23 Asocierile în participațiune dintre persoane impozabile române și persoane impozabile stabilite în străinătate sau exclusiv din persoane impozabile stabilite în străinătate, înregistrate ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată, până la data de 31 decembrie 2006 inclusiv, conform legislației în vigoare la data constituirii, se consideră persoane impozabile distincte și rămân înregistrate în scopuri de TVA, până la data finalizării contractelor pentru care au fost constituite.

alin. 24 Operațiunile efectuate de la data aderării în baza unor contracte în derulare la această dată vor fi supuse prevederilor prezentului titlu, cu excepțiile prevăzute de prezentul articol și de *art. 333*.

alin. 25 În cazul bunurilor furate pentru care s-a ajustat taxa pe valoarea adăugată în cursul anului 2013, persoana impozabilă poate anula ajustarea efectuată la data la care furtul este dovedit prin hotărâre judecătorească definitivă.

Art. 333 Operațiuni efectuate înainte și de la data aderării

alin. 1 Prevederile în vigoare, la momentul în care bunurile au fost plasate în unul dintre regimurile suspensive prevăzute la *art. 295 alin. 1 lit. a pct. 1 - 7* sau într-un regim similar în Bulgaria, se vor aplica în continuare de la data aderării, până la ieșirea bunurilor din aceste regimuri, atunci când respectivele bunuri, originare din Bulgaria sau din spațiul european, așa cum era acesta înaintea datei aderării:

a) au intrat în România înaintea datei aderării; și

b) au fost plasate într-un astfel de regim la intrarea în România; și

c) nu au fost scoase din respectivul regim înaintea datei aderării.

alin. 2 Apariția oricăruia dintre evenimentele de mai jos la sau după data aderării se va considera ca import în România:

a) ieșirea bunurilor în România din regimul de admitere temporară în care au fost plasate înaintea datei aderării în condițiile menționate la *alin. 1*, chiar dacă nu au fost respectate prevederile legale;

b) scoaterea bunurilor în România din regimurile vamale suspensive în care au fost plasate înaintea datei aderării, în condițiile prevăzute la *alin. 1*, chiar dacă nu au fost respectate prevederile legale;

c) încheierea în România a unei proceduri interne de tranzit inițiate în România înaintea datei aderării, în scopul livrării de bunuri cu plata în România înaintea datei aderării, de către o persoană impozabilă care acționează ca atare. Livrarea de bunuri prin poștă va fi considerată în acest scop procedură internă de tranzit;

d) încheierea în România a unei proceduri de tranzit extern inițiate înaintea datei aderării;

e) orice neregulă sau încălcare a legii, săvârșită în România în timpul unei proceduri interne de tranzit inițiate în condițiile prevăzute la *lit. c* sau în timpul unei proceduri de tranzit extern prevăzute la *lit. d*;

f) utilizarea în România, de la data aderării, de către orice persoană, a bunurilor livrate acesteia înaintea datei aderării, din Bulgaria sau din teritoriul european, așa cum era acesta înaintea datei aderării, dacă:

1. livrarea bunurilor a fost scutită sau era probabil că va fi scutită, în condițiile prevăzute la *art. 294 alin. 1 lit. a și b*; și

2. bunurile nu au fost importate înaintea datei aderării, în Bulgaria sau în spațiul european, astfel cum era acesta înaintea datei aderării.

alin. 3 Când are loc un import de bunuri în oricare dintre situațiile menționate la *alin. 2*, nu există niciun fapt generator de taxă dacă:

a) bunurile sunt expediate sau transportate în afara teritoriului european, astfel cum este acesta de la data aderării; sau

b) bunurile importate, în sensul *alin. 2 lit. a*, nu reprezintă mijloace de transport și sunt reexpediate sau transportate către statul membru din care au fost exportate și către persoana care le-a exportat; sau

c) bunurile importate, în sensul *alin. 2 lit. a*, reprezintă mijloacele de transport care au fost achiziționate sau importate înaintea datei aderării, în condițiile generale de impozitare din România, Republica Bulgaria sau alt stat membru din teritoriul european, astfel cum era acesta înaintea datei aderării, și/sau care nu au beneficiat de scutire de la plata taxei ori de rambursarea acesteia ca urmare a exportului. Această condiție se consideră îndeplinită atunci când data primei utilizări a respectivelor mijloace de transport este anterioară datei de 1 ianuarie 1999 și suma taxei datorate la import este nesemnificativă, conform prevederilor din normele metodologice.

Art. 334 Directive transpuse

Prezentul titlu transpune *Directiva 2006/112/CE a Consiliului Uniunii Europene din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată*, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JOUE), seria L nr. 347 din 11 decembrie 2006, *Directiva 2009/132/CE a Consiliului din 19 octombrie 2009 de stabilire a domeniului de aplicare a articolului 143 literele b și c din Directiva 2006/112/CE în ceea ce privește scutirea de la taxa pe valoarea adăugată a anumitor importuri finale de bunuri*, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JOUE), seria L nr. 292/5 din 10 noiembrie 2009, *Directiva 2007/74/CE a Consiliului din 20 decembrie 2007 privind scutirea de taxă pe valoarea adăugată și de accize pentru bunurile importate de către persoanele care călătoresc din țări terțe*, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JOUE), seria L nr. 346 din 29 decembrie 2007, *Directiva 2006/79/CE a Consiliului din 5 octombrie 2006 privind scutirea de impozit la import pentru loturile mici de bunuri cu caracter necomercial din țări terțe*, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JOUE), seria L nr. 286 din 17 octombrie 2006, *Directiva 86/560/CEE - a treisprezecea directivă a Consiliului Comunităților Europene din 17 noiembrie 1986 privind armonizarea legislațiilor statelor membre referitoare la impozitele pe cifra de afaceri - Sisteme de restituire a taxei pe valoarea adăugată persoanelor impozabile care nu sunt stabilite pe teritoriul Comunității*, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE), seria L nr. 326 din 21 noiembrie 1986, *Directiva 2008/9/CE a Consiliului din 12 februarie 2008 de stabilire a normelor detaliate privind rambursarea taxei pe valoarea adăugată, prevăzută în Directiva 2006/112/CE, către persoane impozabile stabilite în alt stat membru decât statul membru de rambursare*, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JOUE), seria L nr. 44 din 20 februarie 2008.

TITLUL VIII Accize și alte taxe speciale **CAPITOLUL I Regimul accizelor armonizate** **SECȚIUNEA 1 Dispoziții generale**

Art. 335 Sfera de aplicare

alin. 1 Accizele armonizate sunt venituri datorate la bugetul statului și care se colectează conform prevederilor prezentului capitol.

alin. 2 Accizele armonizate, denumite în continuare accize, sunt taxe speciale percepute direct sau indirect asupra consumului următoarelor produse:

a) alcool și băuturi alcoolice prevăzute la *secțiunea a 4-a*;

b) tutun prelucrat prevăzut la *secțiunea a 5-a*;

c) produse energetice și energie electrică prevăzute la *secțiunile a 6-a și a 7-a*.

Art. 336 Definiții

În înțelesul prezentului capitol, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

1. accize percepute reprezintă accizele stabilite și înregistrate în evidențele contabile ale plătitorului de accize și care urmează a fi virate la bugetul de stat în termenele prevăzute de prezentul capitol;

2. antrepozitarul autorizat este persoana fizică sau juridică autorizată de autoritatea competentă, în cadrul activității sale, să producă, să transforme, să dețină, să primească sau să expedieze produse accizabile în regim suspensiv de accize într-un antrepozit fiscal;

3. antrepozitul fiscal este locul în care produsele accizabile sunt produse, transformate, deținute, primite sau expediate în regim suspensiv de accize de către un antrepozitar autorizat în cadrul activității sale, în condițiile prevăzute de prezentul capitol;

4. autoritate competentă reprezintă autoritatea definită potrivit prevederilor din normele metodologice;

5. codul NC reprezintă poziția tarifară, subpoziția tarifară sau codul tarifar, așa cum este prevăzută/prevăzut în *Regulamentul (CEE) nr. 2.658/87 al Consiliului din 23 iulie 1987 privind Nomenclatura tarifară și statistică și Tariful Vamal Comun*, în vigoare de la 19 octombrie 1992, iar în cazul produselor energetice, în vigoare de la 1 ianuarie 2002. Ori de câte ori intervin modificări în nomenclatura combinată a Tarifului Vamal Comun, corespondența dintre codurile NC prevăzute în prezentul capitol și noile coduri NC se realizează potrivit prevederilor din normele metodologice;

6. consumator final de gaz natural/energie electrică reprezintă persoana fizică sau juridică care nu este supusă obligației de licențiere de către autoritatea de reglementare competentă și care utilizează aceste produse;

7. denaturarea reprezintă operațiunea/procesul prin care alcoolului etilic sau produselor alcoolice li se adaugă substanțele prevăzute prin normele metodologice astfel încât acestea să devină improprii consumului uman;

8. destinatar înregistrat înseamnă persoana fizică sau juridică autorizată de autoritatea competentă să primească, în cadrul activității sale, produse accizabile care se deplasează în regim suspensiv de accize dintr-un alt stat membru;

9. expeditor înregistrat înseamnă persoana fizică sau juridică autorizată de autoritatea competentă din statul membru în care are loc importul, în cadrul activității sale, exclusiv să expedieze în regim suspensiv de accize produsele accizabile puse în liberă circulație în conformitate cu art. 79 din *Regulamentul (CEE) nr. 2.913/92 al Consiliului din 12 octombrie 1992 de restituire a Codului Vamal Comunitar*;

10. grad alcoolic reprezintă proporția de alcool absolut, exprimată în procente volumetrice măsurată la temperatura de 20 °C, conținută într-o soluție hidroalcoolică;

11. gradul Plato reprezintă cantitatea de zaharuri exprimată în grame, conținută în 100 g de soluție măsurată la origine la temperatura de 20°/4 °C aferentă berii, respectiv bazei de bere din amestecul cu băuturi nealcoolice;

12. hectolitru alcool pur reprezintă 100 litri alcool etilic rafinat, cu concentrația alcoolică de 100% în volum, măsurați la temperatura de 20 °C, conținut într-o cantitate dată de produs alcoolic;

13. importator autorizat înseamnă persoana fizică sau juridică autorizată de autoritatea competentă să importe, în cadrul activității sale, produse accizabile supuse marcării prin banderole sau timbre;

14. import de produse accizabile înseamnă intrarea pe teritoriul Uniunii Europene de produse accizabile, cu excepția cazului în care produsele, la intrarea lor pe teritoriul Uniunii Europene, sunt plasate sub un regim sau sub o procedură vamală suspensivă, precum și ieșirea lor dintr-un regim ori o procedură vamală suspensivă;

15. marcajele reprezintă hârtii de valoare cu regim special, respectiv timbre și banderole, care se tipăresc de către Compania Națională "Imprimeria Națională" - S.A.;

16. marcatori și coloranți reprezintă substanțele utilizate pentru marcarea și colorarea produselor energetice;

17. operator economic reprezintă persoana juridică ce desfășoară activități cu produse accizabile;

18. procedură vamală suspensivă sau regim vamal suspensiv înseamnă oricare dintre procedurile speciale prevăzute de *Regulamentul (CEE) nr. 2.913/1992* al căror obiect îl constituie mărfurile necomunitare în momentul intrării pe teritoriul vamal al Uniunii Europene, depozitarea temporară, zonele libere sau antrepozitele libere, precum și oricare dintre procedurile prevăzute la art. 84 alin. 1 lit. a din acest regulament;

19. producția și transformarea produselor accizabile reprezintă orice operațiune prin care aceste produse sunt fabricate, procesate sau transformate sub orice formă, inclusiv operațiunile de îmbuteliere și ambalare a produselor accizabile în vederea eliberării pentru consum, precum și operațiunile de extracție a produselor energetice;

20. produsele accizabile sunt produsele prevăzute la art. 335 alin. 2, supuse reglementărilor privind accizele potrivit prezentului capitol;

21. regim suspensiv de accize înseamnă un regim fiscal aplicat producerii, transformării, deținerii sau deplasării de produse accizabile care nu fac obiectul unei proceduri ori al unui regim vamal suspensiv, accizele fiind suspendate;

22. stat membru și teritoriul unui stat membru înseamnă teritoriul fiecărui stat membru al Uniunii Europene căruia i se aplică Tratatul, în conformitate cu *art. 52 din Tratatul privind Uniunea Europeană* și *art. 355 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene*, cu excepția teritoriilor terțe;

23. supraveghere fiscală în domeniul accizelor reprezintă acțiunile și/sau procedurile de intervenție ale autorității competente pentru prevenirea, combaterea și sancționarea fraudei fiscale;

24. teritorii terțe înseamnă teritoriile prevăzute la *art. 337 alin. 1 și 2*;

25. *Tratat* înseamnă *Tratatul privind Uniunea Europeană* și *Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene*;

26. țară terță înseamnă orice stat sau teritoriu căruia nu i se aplică Tratatul;

27. Uniunea Europeană și teritoriul Uniunii Europene înseamnă teritoriile statelor membre, astfel cum sunt definite la *pct. 22*;

28. utilizator final înseamnă persoana fizică sau juridică autorizată de autoritatea competentă, potrivit prevederilor din normele metodologice, să primească, în cadrul activității sale, produse accizabile în regim de exceptare/scutire de la plata accizelor destinate a fi utilizate în scopurile prevăzute de aceste regimuri.

Art. 337 Teritorii terțe

alin. 1 Sunt considerate teritorii terțe următoarele teritorii care fac parte din teritoriul vamal al Uniunii Europene:

a) insulele Canare;

b) teritoriile franceze menționate la *art. 349* și *art. 355 alin. 1 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene*;

c) insulele Aland;

d) insulele Anglo-Normande (Channel Islands).

alin. 2 Sunt considerate teritorii terțe și teritoriile care intră sub incidența *art. 355 alin. 3 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene*, precum și următoarele teritorii care nu fac parte din teritoriul vamal al Uniunii Europene:

a) insula Helgoland;

b) teritoriul Busingen;

c) Ceuta;

d) Melilla;

e) Livigno;

f) Campione d'Italia;

g) apele italiene ale lacului Lugano.

alin. 3 Operațiunile cu produse accizabile efectuate provenind din sau având ca destinație:

a) Principatul Monaco sunt tratate ca deplasări dinspre sau către Franța;

b) San Marino sunt tratate ca deplasări dinspre sau către Italia;

c) zonele Akrotiri și Dhekelia aflate sub suveranitatea Regatului Unit sunt tratate ca deplasări dinspre sau către Cipru;

d) insula Man sunt tratate ca deplasări dinspre sau către Regatul Unit;

e) Jungholz și Mittelberg (Kleines Walsertal) sunt tratate ca deplasări dinspre sau către Germania.

alin. 4 Formalitățile stabilite prin dispozițiile vamale comunitare cu privire la intrarea produselor pe teritoriul vamal al Uniunii Europene se aplică în mod corespunzător intrării produselor accizabile pe teritoriul Uniunii Europene care provin din unul dintre teritoriile menționate la *alin. 1*.

alin. 5 Formalitățile stabilite prin dispozițiile vamale comunitare cu privire la ieșirea produselor din teritoriul vamal al Uniunii Europene se aplică corespunzător ieșirii produselor accizabile de pe teritoriul Uniunii Europene care au ca destinație unul dintre teritoriile menționate la *alin. 1*.

Art. 338 Faptul generator

Produsele accizabile sunt supuse regimului accizelor la momentul:

a) producerii acestora, inclusiv, acolo unde este cazul, la momentul extracției acestora, pe teritoriul Uniunii Europene;

b) importului acestora pe teritoriul Uniunii Europene.

Art. 339 Exigibilitatea

alin. 1 Accizele devin exigibile în momentul eliberării pentru consum și în statul membru în care se face eliberarea pentru consum.

alin. 2 Condițiile de exigibilitate și nivelul accizelor aplicabile sunt cele în vigoare la data la care accizele devin exigibile în statul membru în care are loc eliberarea pentru consum.

Art. 340 Eliberarea pentru consum

alin. 1 În înțelesul prezentului capitol, eliberarea pentru consum reprezintă:

a) ieșirea produselor accizabile, inclusiv neregulamentară, dintr-un regim suspensiv de accize;
b) deținerea de produse accizabile în afara unui regim suspensiv de accize pentru care accizele nu au fost percepute în conformitate cu dispozițiile prezentului capitol;
c) producerea de produse accizabile, inclusiv neregulamentară, în afara unui regim suspensiv de accize;

d) importul de produse accizabile, inclusiv neregulamentară, cu excepția cazului în care produsele accizabile sunt plasate, imediat după import, în regim suspensiv de accize;

e) utilizarea de produse accizabile în interiorul antrepozitului fiscal altfel decât ca materie primă.

alin. 2 Eliberare pentru consum se consideră și deținerea în scopuri comerciale de către o persoană a produselor accizabile care au fost eliberate în consum în alt stat membru și pentru care accizele nu au fost percepute în România.

alin. 3 Momentul eliberării pentru consum este:

a) în situațiile prevăzute la *art. 401 alin. 2 lit. a pct. 2*, momentul primirii produselor accizabile de către destinatarul înregistrat;

b) în situațiile prevăzute la *art. 401 alin. 2 lit. a pct. 4*, momentul primirii produselor accizabile de către beneficiarul scutirii prevăzute la *art. 395*;

c) în situațiile prevăzute la *art. 401 alin. 3*, momentul primirii produselor accizabile la locul de livrare directă.

alin. 4 În cazul unui produs accizabil care are dreptul de a fi scutit sau exceptat de la plata accizelor, utilizarea în orice scop care nu este în conformitate cu scutirea, respectiv exceptarea atrage obligația de plată a accizelor.

alin. 5 În cazul unui produs energetic, pentru care accizele nu au fost anterior exigibile, eliberare pentru consum se consideră atunci când produsul energetic este oferit spre vânzare ori este utilizat drept combustibil pentru motor sau combustibil pentru încălzire.

alin. 6 În cazul unui produs accizabil, pentru care acciza nu a fost anterior exigibilă, se consideră eliberare pentru consum atunci când produsul accizabil este deținut într-un antrepozit fiscal pentru care s-a revocat ori s-a anulat autorizația. Acciza devine exigibilă la data la care decizia de revocare a autorizației de antrepozit fiscal produce efecte ori la data comunicării deciziei de anulare a autorizației de antrepozit fiscal, pentru produsele accizabile ce pot fi eliberate pentru consum.

alin. 7 În cazul unui produs accizabil, pentru care acciza nu a fost anterior exigibilă, se consideră eliberare pentru consum atunci când produsul accizabil este deținut într-un antrepozit fiscal pentru care autorizația a expirat și nu a fost emisă o nouă autorizație, sub rezerva *art. 365 alin. 8*.

alin. 8 În sensul prevederilor *alin. 6*, prin produse accizabile ce pot fi eliberate pentru consum se înțelege produse accizabile care îndeplinesc condițiile legale de comercializare.

alin. 9 Nu se consideră eliberare pentru consum mișcarea produselor accizabile din antrepozitul fiscal, în condițiile prevăzute în *secțiunea a 16-a*, către:

a) un alt antrepozit fiscal în România sau în alt stat membru;

b) un destinatar înregistrat din alt stat membru;

c) un teritoriu din afara teritoriului Uniunii Europene.

alin. 10 Distrugerea totală sau pierderea iremediabilă a produselor accizabile aflate sub regim suspensiv de accize, inclusiv dintr-o cauză ce ține de natura produselor sau ca urmare a unui caz fortuit ori de forță majoră sau ca o consecință a autorizării de către autoritatea competentă, nu este considerată eliberare pentru consum.

alin. 11 În sensul prezentului capitol, produsele sunt considerate distruse total sau pierdute iremediabil atunci când devin inutilizabile ca produse accizabile. Distrugerea totală sau pierderea iremediabilă a produselor accizabile trebuie dovedită autorității competente.

alin. 12 Nu se consideră eliberare pentru consum deplasarea produselor energetice din antrepozitul fiscal în vederea alimentării navelor sau aeronavelor care au ca destinație un teritoriu din afara teritoriului Uniunii Europene, fiind asimilată unei operațiuni de export. De asemenea, operațiunea de alimentare cu produse energetice a navelor sau aeronavelor care au ca destinație un teritoriu din afara teritoriului Uniunii Europene este asimilată unei operațiuni de export.

Art. 341 Plătitori de accize

alin. 1 Persoana plătitoare de accize care au devenit exigibile este:

a) în ceea ce privește ieșirea de produse accizabile dintr-un regim suspensiv de accize, astfel cum este prevăzută la *art. 340 alin. 1 lit. a*:

1. antrepozitarul autorizat, destinatarul înregistrat sau orice altă persoană care eliberează produsele accizabile din regimul suspensiv de accize ori pe seama căreia se efectuează această eliberare, iar, în cazul ieșirii neregulamentare din antrepozitul fiscal, orice altă persoană care a participat la această ieșire;

2. în cazul unei nereguli în cursul unei deplasări a produselor accizabile în regim suspensiv de accize, astfel cum este definită la *art. 412 alin. 1, 2 și 4*: antrepozitarul autorizat, expeditorul înregistrat sau orice altă persoană care a garantat plata accizelor în conformitate cu *art. 348 alin. 1 și 2*, precum și orice persoană care a participat la ieșirea neregulamentară și care avea cunoștința sau care ar fi trebuit să aibă cunoștința în mod normal de caracterul neregulamentar al acestei ieșiri;

b) în ceea ce privește deținerea unor produse accizabile, astfel cum este prevăzută la *art. 340 alin. 1 lit. b*, persoana care deține produsele accizabile sau orice altă persoană implicată în deținerea acestora;

c) în ceea ce privește producerea unor produse accizabile, astfel cum este prevăzută la *art. 340 alin. 1 lit. c*, persoana care produce produsele accizabile sau, în cazul unei producții neregulamentare, orice altă persoană implicată în producerea acestora;

d) în ceea ce privește importul unor produse accizabile, astfel cum este prevăzut la *art. 340 alin. 1 lit. d*, persoana care declară produsele accizabile sau pe seama căreia produsele sunt declarate în momentul importului ori, în cazul unui import neregulamentar, orice altă persoană implicată în importul acestora;

e) în cazurile prevăzute la *art. 340 alin. 4 - 7*, persoana care determină eliberarea pentru consum.

alin. 2 Atunci când mai multe persoane sunt obligate să plătească aceeași datorie privind accizele, acestea sunt obligate să plătească în solidar acea datorie, iar fiecare dintre aceste persoane poate fi urmărită pentru întreaga datorie.

SECȚIUNEA a 2-a Nivelul și calculul accizelor

Art. 342 Nivelul accizelor

alin. 1 Nivelul accizelor este prevăzut în *anexa nr. 1*, care face parte integrantă din prezentul titlu. Nivelul accizelor aplicabil în anul 2016 este prevăzut în coloana 3 din *anexa nr. 1*. Începând cu anul 2017 inclusiv, nivelul accizelor aplicabil de la data de 1 ianuarie a fiecărui an, respectiv 1 aprilie a fiecărui an pentru țigarete este nivelul prevăzut în coloana 4 din *anexa nr. 1*, actualizat conform prevederilor *alin. 2*.

alin. 2 Nivelul accizelor prevăzut în coloana 4 din *anexa nr. 1* se actualizează anual cu creșterea prețurilor de consum din ultimele 12 luni, calculată în luna septembrie a anului anterior celui de aplicare, față de perioada octombrie 2014 - septembrie 2015, comunicată oficial de Institutul Național de Statistică până la data de 15 octombrie. Nivelul accizelor actualizat se publică pe site-ul Ministerului Finanțelor Publice, până cel mai târziu pe data de 20 octombrie a fiecărui an.

alin. 3 Prevederile *alin. 2* nu se aplică în cazul în care în ultimele 12 luni are loc scăderea prețurilor de consum, calculată în luna septembrie a anului anterior celui de aplicare, față de perioada octombrie 2014 - septembrie 2015, comunicată oficial de Institutul Național de Statistică până la data de 15 octombrie.

alin. 4 Nivelul în lei al accizelor, obținut după efectuarea actualizării prevăzute la *alin. 2*, se rotunjește la nivel de două zecimale, prin reducere, atunci când a treia zecimală este mai mică decât 5, și prin majorare atunci când a treia zecimală este mai mare sau egală cu 5.

alin. 5 Nivelul accizelor prevăzut la nr. crt. 5 - 9 din *anexa nr. 1* cuprinde și contribuția pentru finanțarea unor cheltuieli de sănătate prevăzute la *titlul XI din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată*.

alin. 6 Pentru băuturile alcoolice, țigăretele, țigările și țigările de foi, nivelul accizelor prevăzut la nr. crt. 1 - 7 din *anexa nr. 1* cuprinde și cota de 1% datorată Ministerului Tineretului și Sportului, prevăzută în *Legea educației fizice și sportului nr. 69/2000, cu modificările și completările ulterioare*.

alin. 7 Pentru produsele energetice pentru care nivelul accizelor este stabilit la 1.000 litri, volumul se măsoară la o temperatură de 15 °C.

alin. 8 Pentru motorina destinată utilizării în agricultură se poate aplica un nivel redus de accize. Nivelul și condițiile privind aplicarea accizei reduse se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

alin. 9 Este supusă unui nivel al accizelor diferențiat, stabilit prin diminuarea cu 189,52 lei/1.000 litri, respectiv cu 224,30 lei/tonă, a nivelului standard prevăzut pentru motorină în coloana 3 din *anexa nr. 1*, motorina utilizată drept carburant pentru motor în următoarele scopuri:

a) transport rutier de mărfuri în cont propriu sau pentru alte persoane, cu autovehicule ori ansambluri de vehicule articulate destinate exclusiv transportului rutier de mărfuri și cu o greutate brută maximă autorizată de cel puțin 7,5 tone;

b) transportul de persoane, regulat sau ocazional, cu excepția transportului public local de persoane, cu un autovehicul din categoria M2 ori M3, definit în *Directiva 2007/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 5 septembrie 2007 de stabilire a unui cadru pentru omologarea autovehiculelor și remorcilor acestora, precum și a sistemelor componentelor și unităților tehnice separate destinate vehiculelor respective*.

alin. 10 Reducerea nivelului accizelor prevăzută la *alin. 9* se realizează prin restituirea sumelor reprezentând diferența dintre nivelul standard al accizelor și nivelul accizelor diferențiat prevăzut la *alin. 9*, către operatorii economici licențiați în Uniunea Europeană. Condițiile, procedura și termenele de restituire se stabilesc prin hotărâre a Guvernului. Măsurile instituite potrivit prevederilor *alin. 9* se aplică cu respectarea procedurilor specifice în domeniul ajutorului de stat, pentru motorina achiziționată în perioada 1 ianuarie - 31 decembrie 2016 inclusiv, cu încadrarea în creditele de angajament și bugetare aprobate prin legea bugetului de stat pentru Programul "Ajutoare de stat pentru finanțarea proiectelor pentru investiții din cadrul bugetului Ministerului Finanțelor Publice".

alin. 11 În perioada 1 ianuarie - 31 martie 2016 inclusiv, acciza specifică pentru țigărete este de 333,37 lei/1.000 țigărete.

alin. 12 Pentru perioada 1 ianuarie - 31 martie 2017, acciza totală pentru țigărete este de 435,58 lei/1.000 țigărete, acciza minimă este de 422,51 lei/1.000 țigărete, iar acciza specifică se determină pe baza accizei totale și a accizei ad valorem calculate prin aplicarea procentului legal asupra prețului mediu ponderat de vânzare cu amănuntul aferent anului 2015.

Art. 343 Calculul accizelor

alin. 1 Calculul accizelor se efectuează potrivit prevederilor din normele metodologice.

alin. 2 Pentru țigărete, acciza datorată este egală cu suma dintre acciza specifică și acciza ad valorem.

alin. 3 Nivelul accizelor pentru țigărete se actualizează anual, începând cu data de 1 aprilie, conform regulilor prevăzute la *art. 342 alin. 1, 2 și 4*, cu excepția situației prevăzute la *alin. 3*.

alin. 4 Acciza ad valorem se calculează prin aplicarea procentului legal de 14% asupra prețului de vânzare cu amănuntul al țigaretelor eliberate pentru consum.

alin. 5 Acciza specifică exprimată în lei/1.000 de țigărete se determină anual, pe baza prețului mediu ponderat de vânzare cu amănuntul, a procentului legal aferent accizei ad valorem și a accizei totale al cărei nivel este prevăzut în *anexa nr. 1*. Această acciză specifică se aprobă prin ordin al ministrului finanțelor publice care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, cu cel puțin 30 de zile înainte de intrarea în vigoare a nivelului accizei totale.

alin. 6 Acciza datorată determinată potrivit *alin. 2* nu poate fi mai mică decât nivelul accizei minime exprimate în lei/1.000 de țigărete care este de 97% din nivelul accizei totale prevăzut în *anexa nr. 1*.

alin. 7 Prețul mediu ponderat de vânzare cu amănuntul se calculează în funcție de valoarea totală a tuturor cantităților de țigărete eliberate pentru consum, pe baza prețului de vânzare cu amănuntul, incluzând toate taxele, împărțit la cantitatea totală de țigărete eliberate pentru consum. Acest preț mediu ponderat se stabilește până pe data de 15 februarie a fiecărui an, pe baza datelor privind cantitățile totale

de țigarete eliberate pentru consum în cursul anului calendaristic precedent, și se publică pe site-ul Ministerului Finanțelor Publice în termen de 15 zile de la data stabilirii.

alin. 8 Prețul de vânzare cu amănuntul pentru orice marcă de țigarete se stabilește și se declară de către persoana care eliberează pentru consum țigarele în România sau care importă țigarele și este adus la cunoștința publică, în conformitate cu cerințele prevăzute de normele metodologice.

alin. 9 Este interzisă vânzarea de către orice persoană a țigaretelor pentru care nu s-au stabilit și declarat prețuri de vânzare cu amănuntul.

alin. 10 Prețul de vânzare al țigaretelor nu poate depăși prețul de vânzare cu amănuntul declarat în vigoare la momentul vânzării.

alin. 11 Este interzisă vânzarea de țigarete, de către orice persoană, către persoane fizice, la un preț mai mic decât prețul de vânzare cu amănuntul declarat.

SECȚIUNEA a 3-a Obligațiile plătitorilor de accize

Art. 344 Responsabilitățile plătitorilor de accize

alin. 1 Plătitorii de accize au obligația de a se înregistra la autoritatea competentă.

alin. 2 Orice plătitor de accize poartă răspunderea pentru calcularea corectă și plata la termenul legal a accizelor către bugetul de stat și pentru depunerea la termenul legal a declarațiilor de accize la autoritatea competentă, conform prevederilor prezentului capitol.

Art. 345 Plata accizelor la bugetul de stat

alin. 1 Termenul de plată a accizelor este până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care accizele devin exigibile, cu excepția cazurilor pentru care se prevede în mod expres un alt termen de plată.

alin. 2 Prin excepție de la prevederile *alin. 1*:

a) în cazul furnizorilor autorizați de energie electrică sau de gaz natural, termenul de plată a accizelor este până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care a avut loc facturarea către consumatorul final. În cazul prevăzut la *art. 358 alin. 3*, termenul de plată a accizelor este până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care a avut loc autoconsumul;

b) în cazul importului unui produs accizabil, care nu este plasat într-un regim suspensiv, momentul plății accizelor este momentul înregistrării declarației vamale de import;

c) orice persoană aflată în una dintre situațiile prevăzute la *art. 340 alin. 4 - 7* are obligația de a plăti accizele în termen de 5 zile de la data la care acestea au devenit exigibile;

d) în situațiile prevăzute la *art. 340 alin. 1 lit. b și c* acciza se plătește în ziua lucrătoare imediat următoare celei în care a fost depusă declarația de accize.

alin. 3 Livrarea produselor energetice prevăzute la *art. 355 alin. 3 lit. a - e* din antrepozite fiscale ori din locația în care acestea au fost recepționate de către destinatarul înregistrat se efectuează numai în momentul în care furnizorul deține documentul de plată care să ateste virarea la bugetul de stat a valorii accizelor aferente cantității ce urmează a fi facturată. Cu ocazia depunerii declarației lunare de accize se regularizează eventualele diferențe dintre valoarea accizelor virate la bugetul de stat de către beneficiarii produselor, în numele antrepozitului fiscal ori al destinatarului înregistrat, și valoarea accizelor aferente cantităților de produse energetice efectiv livrate de aceștia, în decursul lunii precedente.

Art. 346 Depunerea declarațiilor de accize

alin. 1 Orice plătitor de accize, cu excepția importatorului autorizat, are obligația de a depune lunar la autoritatea competentă o declarație de accize, indiferent dacă se datorează sau nu plata accizei pentru luna respectivă.

alin. 2 Declarațiile de accize se depun la autoritatea competentă de către plătitorii de accize până pe data de 25 inclusiv a lunii următoare celei la care se referă declarația.

alin. 3 Prin excepție de la prevederile *alin. 2*, orice persoană aflată în una dintre situațiile prevăzute la *art. 340 alin. 1 lit. b și c și art. 340 alin. 4 - 7* are obligația de a depune o declarație de accize la autoritatea competentă în termen de 5 zile calendaristice de la data eliberării pentru consum.

alin. 4 Orice plătitor de accize are obligația de a depune anual la autoritatea competentă decontul privind accizele, conform dispozițiilor legale privind obligațiile de plată la bugetul de stat, până la data de 30 aprilie a anului următor celui de raportare.

Art. 347 Documente fiscale

Pentru produsele accizabile care sunt transportate sau sunt deținute în afara antrepozitului fiscal, proveniența trebuie să fie dovedită conform prevederilor stabilite prin normele metodologice.

Art. 348 Garanții

alin. 1 Antrepozitarul autorizat, destinatarul înregistrat, expeditorul înregistrat și importatorul autorizat au obligația depunerii la autoritatea competentă a unei garanții, la nivelul stabilit conform prevederilor din normele metodologice, care să asigure plata accizelor ce pot deveni exigibile.

alin. 2 În situația în care antrepozitarul autorizat, destinatarul înregistrat, expeditorul înregistrat sau importatorul autorizat înregistrează obligații fiscale restante administrate de A.N.A.F. cu mai mult de 30 de zile față de termenul legal de plată, garanția se extinde și asupra acestor obligații de drept și fără nicio altă formalitate.

alin. 3 Prin excepție de la prevederile *alin. 1*, garanția poate fi depusă de proprietarul produselor accizabile sau, în comun, de către acesta și una dintre persoanele prevăzute la *alin. 1*, în cazurile și în condițiile stabilite prin normele metodologice.

alin. 4 În cazul antrepozitarilor autorizați, prin normele metodologice se stabilesc niveluri minime și maxime ale garanțiilor, în funcție de natura și volumul produselor accizabile ce urmează a fi realizate sau depozitate.

alin. 5 Garanția este valabilă pe întreg teritoriul Uniunii Europene.

alin. 6 Tipul, modul de calcul, valoarea, durata și condițiile de reducere a garanției sunt prevăzute în normele metodologice, pe tipuri de activități și grupe de produse.

alin. 7 În cazul antrepozitarului autorizat care deține și calitatea de expeditor înregistrat, condițiile și cuantumul garanției se stabilesc prin normele metodologice.

alin. 8 Valoarea garanției se analizează periodic, pentru a reflecta orice schimbări în volumul afacerii sau ale nivelului accizelor.

SECȚIUNEA a 4-a Alcool și băuturi alcoolice

Art. 349 Bere

alin. 1 În înțelesul prezentului capitol, bere reprezintă orice produs încadrat la codul NC 2203 sau orice produs care conține un amestec de bere și de băuturi nealcoolice, încadrat la codul NC 2206, având, și într-un caz, și în altul, o concentrație alcoolică mai mare de 0,5% în volum.

alin. 2 Pentru berea produsă de mici fabrici de bere independente, a căror producție în anul calendaristic precedent nu a depășit 200.000 hl/an, iar pentru anul în curs antrepozitarul autorizat declară pe propria răspundere că va produce o cantitate mai mică de 200.000 hl/an, se aplică nivelul redus al accizelor specifice prevăzut în *anexa nr. 1*. Pentru micile fabrici de bere independente nou-înființate pentru care antrepozitarul propus declară pe propria răspundere că va produce o cantitate mai mică de 200.000 hl/an se aplică nivelul redus al accizelor specifice prevăzut în *anexa nr. 1*. Același regim se aplică și pentru berea livrată pe teritoriul României de către mici fabrici de bere situate în alte state membre, potrivit prevederilor din normele metodologice.

alin. 3 În anul calendaristic următor celui în care antrepozitarul autorizat a realizat o producție mai mare de 200.000 hl, acesta nu beneficiază de nivelul redus al accizelor.

alin. 4 Atunci când antrepozitarul autorizat nu respectă cele declarate prin declarația pe propria răspundere prevăzută la *alin. 2*, acesta este obligat la plata unei sume reprezentând diferența dintre nivelul standard și nivelul redus al accizelor prevăzut pentru bere, aferentă cantității care depășește 200.000 hl.

alin. 5 Sumele astfel calculate se stabilesc la data de 31 decembrie a anului în care s-a înregistrat depășirea cantității declarate și se plătesc de către antrepozitarul autorizat până la data de 15 ianuarie a anului următor.

alin. 6 Prin mică fabrică de bere independentă se înțelege o fabrică de bere independentă din punct de vedere legal și economic de orice altă fabrică de bere și care folosește clădiri separate din punct de vedere fizic de orice altă fabrică de bere și care nu lucrează sub licență. Atunci când două sau mai multe mici fabrici de bere cooperează, iar producția lor anuală totală nu depășește 200.000 hl, aceste fabrici de bere sunt considerate o mică fabrică de bere independentă separată.

alin. 7 Antrepozitarul autorizat care produce și alte băuturi alcoolice decât bere nu poate beneficia de acciza specifică redusă prevăzută la *alin. 2*.

alin. 8 Fiecare mică fabrică de bere are obligația de a depune la autoritatea competentă, până la data de 15 ianuarie a fiecărui an, o declarație pe propria răspundere privind cantitatea de bere pe care a produs-o în anul calendaristic precedent și/sau cantitatea de bere pe care urmează să o producă în anul în curs, potrivit prevederilor din normele metodologice.

alin. 9 Este exceptată de la plata accizelor berea fabricată de persoana fizică și consumată de către aceasta și membrii familiei sale, cu condiția să nu fie vândută.

Art. 350 Vinuri

alin. 1 În înțelesul prezentului capitol, vinurile sunt:

a) vinuri liniștite, care cuprind toate produsele încadrate la codurile NC 2204 și 2205, cu excepția vinului spumos, așa cum este definit la *lit. b*, și care:

1. au o concentrație alcoolică mai mare de 1,2% în volum, dar care nu depășește 15% în volum, și la care alcoolul conținut în produsul finit rezultă în întregime din fermentare; sau

2. au o concentrație alcoolică mai mare de 15% în volum, dar care nu depășește 18% în volum, au fost obținute fără nicio îmbogățire și la care alcoolul conținut în produsul finit rezultă în întregime din fermentare;

b) vinuri spumoase, care cuprind toate produsele încadrate la codurile NC 2204 10, 2204 21 10, 2204 29 10 și 2205 și care:

1. sunt prezentate în sticle închise cu dop tip ciupercă fixat cu ajutorul legăturilor sau care sunt sub presiune egală ori mai mare de 3 bari datorată dioxidului de carbon în soluție; și

2. au o concentrație alcoolică care depășește 1,2% în volum, dar care nu depășește 15% în volum, și la care alcoolul conținut în produsul finit rezultă în întregime din fermentare.

alin. 2 Este exceptat de la plata accizelor vinul fabricat de persoana fizică și consumat de către aceasta și membrii familiei sale, cu condiția să nu fie vândut.

Art. 351 Băuturi fermentate, altele decât bere și vinuri

alin. 1 În înțelesul prezentului capitol, băuturile fermentate, altele decât bere și vinuri, reprezintă:

a) băuturi fermentate liniștite, care se încadrează la codurile NC 2204 și 2205 și care nu sunt prevăzute la art. 350, precum și toate produsele încadrate la codurile NC 2206, cu excepția altor băuturi fermentate spumoase, așa cum sunt definite la *lit. b*), și a produsului prevăzut la art. 349, având:

1. o concentrație alcoolică ce depășește 1,2% în volum, dar nu depășește 10% în volum; sau

2. o concentrație alcoolică ce depășește 10% în volum, dar nu depășește 15% în volum, și la care alcoolul conținut în produsul finit rezultă în întregime din fermentare;

b) băuturi fermentate spumoase, care se încadrează la codurile NC 2206 00 31, 2206 00 39, 2204 10, 2204 21 10, 2204 29 10 și 2205, care nu intră sub incidența *art. 350* și care sunt prezentate în sticle închise cu dop tip ciupercă fixat cu ajutorul legăturilor sau care sunt sub presiune egală ori mai mare de 3 bari datorată dioxidului de carbon în soluție și care:

1. au o concentrație alcoolică care depășește 1,2% în volum, dar nu depășește 13% în volum; sau

2. au o concentrație alcoolică care depășește 13% în volum, dar nu depășește 15% în volum, și la care alcoolul conținut în produsul finit rezultă în întregime din fermentare.

alin. 2 Sunt exceptate de la plata accizelor băuturile fermentate, altele decât bere și vinuri, fabricate de persoana fizică și consumate de către aceasta și membrii familiei sale, cu condiția să nu fie vândute.

Art. 352 Produse intermediare

alin. 1 În înțelesul prezentului capitol, produsele intermediare reprezintă toate produsele care au o concentrație alcoolică ce depășește 1,2% în volum, dar nu depășește 22% în volum, și care se încadrează la codurile NC 2204, 2205 și 2206, dar care nu intră sub incidența *art. 349 - 351*.

alin. 2 De asemenea, se consideră produse intermediare și:

a) orice băutură fermentată liniștită prevăzută la *art. 351 alin. 1 lit. a*, care are o concentrație alcoolică ce depășește 5,5% în volum și care nu rezultă în întregime din fermentare;

b) orice băutură fermentată spumoasă prevăzută la *art. 351 alin. 1 lit. b*, care are o concentrație alcoolică ce depășește 8,5% în volum și care nu rezultă în întregime din fermentare.

Art. 353 Alcool etilic

alin. 1 În înțelesul prezentului capitol, alcool etilic reprezintă:

a) toate produsele care au o concentrație alcoolică ce depășește 1,2% în volum și care sunt încadrate la codurile NC 2207 și 2208, chiar atunci când aceste produse fac parte dintr-un produs încadrat la alt capitol al nomenclaturii combinate;

b) produsele care au o concentrație alcoolică ce depășește 22% în volum și care sunt cuprinse în codurile NC 2204, 2205 și 2206;

c) țuică și rachiuri de fructe;

d) băuturi spirtoase potabile care conțin produse, în soluție sau nu.

alin. 2 Țuica și rachiurile de fructe destinate consumului propriu al gospodăriilor individuale, în limita unei cantități echivalente de cel mult 0,50 hl de alcool pur/an pentru fiecare gospodărie individuală, se accizează prin aplicarea unei cote de 50% din cota standard a accizei aplicate alcoolului etilic, cu condiția să nu fie vândute, potrivit prevederilor din normele metodologice.

alin. 3 Pentru alcoolul etilic produs în micile distilării, a căror producție proprie în anul calendaristic precedent nu a depășit 10 hl alcool pur, iar pentru anul în curs antrepozitarul autorizat declară pe propria răspundere că va avea o producție proprie mai mică de 10 hl alcool pur, se aplică nivelul redus al accizelor specifice prevăzut în *anexa nr. 1*. Pentru micile distilării nou-înființate pentru care antrepozitarul propus declară pe propria răspundere că va avea o producție proprie mai mică de 10 hl alcool pur/an se aplică nivelul redus al accizelor specifice prevăzut în *anexa nr. 1*. Producția proprie nu include cantitățile de alcool pur realizate în sistem de prestări de servicii pentru gospodăriile individuale. Același regim se aplică și pentru alcoolul etilic livrat pe teritoriul României de către micile distilării situate în alte state membre, potrivit prevederilor din normele metodologice.

alin. 4 În anul calendaristic următor celui în care antrepozitarul autorizat a realizat o producție proprie mai mare de 10 hl alcool pur, acesta nu beneficiază de nivelul redus al accizelor.

alin. 5 Atunci când antrepozitarul autorizat nu respectă cele declarate în declarația pe propria răspundere prevăzută la *alin. 3*, acesta este obligat la plata unei sume reprezentând diferența dintre nivelul standard și nivelul redus al accizelor prevăzut pentru alcool etilic, aferentă cantității de alcool etilic pur care depășește 10 hl.

alin. 6 Sumele astfel calculate se stabilesc la data de 31 decembrie a anului în care s-a înregistrat depășirea cantității declarate și se plătesc de către antrepozitarul autorizat până la data de 15 ianuarie a anului următor.

alin. 7 Beneficiază de nivelul redus al accizelor micile distilării ale pomicultorilor care sunt independente din punct de vedere juridic și economic de orice altă distilerie, nu funcționează sub licența de produs a unei alte distilării și care îndeplinesc condițiile prevăzute de normele metodologice.

SECȚIUNEA a 5-a Tutun prelucrat

Art. 354 Tutun prelucrat

alin. 1 În înțelesul prezentului capitol, tutun prelucrat reprezintă:

- a)* țigarete;
- b)* țigări și țigări de foi;
- c)* tutun de fumat:
 1. tutun de fumat fin tăiat, destinat rulării în țigarete;
 2. alte tutunuri de fumat.

alin. 2 Se consideră țigarete:

- a)* rulourile de tutun destinate fumatului ca atare și care nu sunt țigări sau țigări de foi, în sensul *alin. 3*;
- b)* rulourile de tutun care se pot introduce într-un tub de hârtie de țigarete, prin simpla mânăuire neindustrială;
- c)* rulourile de tutun care se pot înfășura în hârtie de țigarete, prin simpla mânăuire neindustrială;
- d)* orice produs care conține total sau parțial alte substanțe decât tutunul, dar care respectă criteriile prevăzute la *lit. a, b* sau *c*.

alin. 3 Se consideră țigări sau țigări de foi, dacă, având în vedere proprietățile acestora și așteptările obișnuite ale clienților, pot și au rolul exclusiv de a fi fumate ca atare, după cum urmează:

- a)* rulourile de tutun cu un înveliș exterior din tutun natural;
- b)* rulourile de tutun cu umplutură mixtă mărunțită și cu înveliș exterior de culoarea obișnuită a unei țigări de foi, din tutun reconstituit, care acoperă în întregime produsul, inclusiv, după caz, filtrul, cu excepția vârfului, în cazul țigărilor de foi cu vârf, dacă masa unitară, fără a include filtrul sau muștiucul, nu este mai mică de 2,3 g și nici mai mare de 10 g și circumferința a cel puțin o treime din lungime nu este mai mică de 34 mm;
- c)* produsele alcătuite parțial din alte substanțe decât tutun și care îndeplinesc criteriile prevăzute la *lit. a* și *b*.

alin. 4 Se consideră tutun de fumat:

a) tutunul tăiat sau fărâmițat într-un alt mod, răsucit ori presat în bucăți și care poate fi fumat fără prelucrare industrială ulterioară;

b) deșeuri de tutun puse în vânzare cu amănuntul care nu intră sub incidența *alin. 2* și *3* și care pot fi fumate. În sensul prezentului articol, deșeurile de tutun sunt considerate ca fiind resturi de foi de tutun și produse secundare obținute la prelucrarea tutunului sau fabricarea produselor din tutun;

c) orice produs care constă total sau parțial din alte substanțe decât tutunul, dar care îndeplinește, pe de altă parte, criteriile prevăzute la *lit. a* sau *b*.

alin. 5 Se consideră tutun de fumat fin tăiat, destinat rulării în țigarete:

a) tutunul de fumat așa cum este definit la *alin. 4*, pentru care mai mult de 25% din greutate o reprezintă particulele de tutun ce au o lățime de tăiere sub 1,5 mm;

b) tutunul de fumat pentru care mai mult de 25% din greutate o reprezintă particulele de tutun care au o lățime de tăiere de 1,5 mm sau mai mult, dacă tutunul de fumat este vândut ori destinat vânzării pentru rularea în țigarete.

alin. 6 Fără să contravină prevederilor *alin. 2 lit. d* și *alin. 4 lit. c*, produsele care nu conțin tutun și care sunt utilizate exclusiv în scopuri medicale nu sunt tratate ca tutun prelucrat, potrivit prevederilor din normele metodologice.

alin. 7 Un rulou de tutun prevăzut la *alin. 2* este considerat, pentru aplicarea accizei, ca două țigarete, atunci când are o lungime, excluzând filtrul sau muștiucul, mai mare de 8 cm, fără să depășească 11 cm, ca 3 țigarete, excluzând filtrul sau muștiucul, când are o lungime mai mare de 11 cm, fără să depășească 14 cm, și așa mai departe.

alin. 8 Toți operatorii economici plătitori de accize pentru tutunul prelucrat, potrivit prezentului capitol, au obligația de a prezenta autorității competente liste cuprinzând date cu privire la produsele accizabile eliberate pentru consum, în conformitate cu prevederile din normele metodologice.

SECȚIUNEA a 6-a Produse energetice

Art. 355 Produse energetice

alin. 1 În înțelesul prezentului capitol, produsele energetice sunt:

a) produsele cu codurile NC de la 1507 la 1518, dacă acestea sunt destinate utilizării drept combustibil pentru încălzire sau combustibil pentru motor;

b) produsele cu codurile NC 2701, 2702 și de la 2704 la 2715;

c) produsele cu codurile NC 2901 și 2902;

d) produsele cu codul NC 2905 11 00, care nu sunt de origine sintetică, dacă acestea sunt destinate utilizării drept combustibil pentru încălzire sau combustibil pentru motor;

e) produsele cu codul NC 3403;

f) produsele cu codul NC 3811;

g) produsele cu codul NC 3817;

h) produsele cu codul NC 3824 90 99, dacă acestea sunt destinate utilizării drept combustibil pentru încălzire sau combustibil pentru motor.

alin. 2 Intră sub incidența prevederilor *secțiunilor a 9-a* și *a 16-a* doar următoarele produse energetice:

a) produsele cu codurile NC de la 1507 la 1518, dacă acestea sunt destinate utilizării drept combustibil pentru încălzire sau combustibil pentru motor;

b) produsele cu codurile NC 2707 10, 2707 20, 2707 30 și 2707 50;

c) produsele cu codurile NC de la 2710 11 la 2710 19 69. Pentru produsele cu codurile NC 2710 11 21, 2710 11 25 și 2710 19 29, prevederile *secțiunii a 16-a* se aplică numai circulației comerciale în vrac;

d) produsele cu codurile NC 2711, cu excepția 2711 11, 2711 21 și 2711 29;

e) produsele cu codul NC 2901 10;

f) produsele cu codurile NC 2902 20, 2902 30, 2902 41, 2902 42, 2902 43 și 2902 44;

g) produsele cu codul NC 2905 11 00, care nu sunt de origine sintetică, dacă acestea sunt destinate utilizării drept combustibil pentru încălzire sau combustibil pentru motor;

h) produsele cu codul NC 3824 90 99, dacă acestea sunt destinate utilizării drept combustibil pentru încălzire sau combustibil pentru motor;

i) produsele cu codurile NC 3811 11 10, 3811 11 90, 3811 19 00 și 3811 90 00.

alin. 3 Produsele energetice pentru care se datorează accize sunt:

- a) benzina cu plumb cu codurile NC 2710 11 31, 2710 11 51 și 2710 11 59;
- b) benzina fără plumb cu codurile NC 2710 11 31, 2710 11 41, 2710 11 45 și 2710 11 49;
- c) motorina cu codurile NC de la 2710 19 41 până la 2710 19 49;
- d) kerosenul cu codurile NC 2710 19 21 și 2710 19 25;
- e) gazul petrolier lichefiat cu codurile NC de la 2711 12 11 până la 2711 19 00;
- f) gazul natural cu codurile NC 2711 11 00 și 2711 21 00;
- g) păcura cu codurile NC de la 2710 19 61 până la 2710 19 69;
- h) cărbunele și cocsul cu codurile NC 2701, 2702 și 2704.

alin. 4 De asemenea, se datorează accize pentru produsele energetice, altele decât cele prevăzute la *alin. 3*, care sunt destinate a fi utilizate, puse în vânzare ori utilizate drept combustibil pentru încălzire sau combustibil pentru motor. Nivelul accizei se stabilește în funcție de destinație la nivelul aplicabil combustibilului pentru încălzire sau combustibilului pentru motor echivalent.

alin. 5 Produsele energetice prevăzute la *alin. 3 lit. g* sau asimilate acestora, dacă sunt destinate a fi utilizate, puse în vânzare ori utilizate drept combustibil pentru motor, cu excepția celor utilizate drept combustibil pentru navigație, sunt supuse unei accize la nivelul motorinei.

alin. 6 Pe lângă produsele energetice prevăzute la *alin. 1*, orice produs destinat a fi utilizat, pus în vânzare ori utilizat drept combustibil pentru motor sau ca aditiv ori pentru a crește volumul final al combustibilului pentru motor este accizat la nivelul combustibilului pentru motor echivalent.

alin. 7 Pe lângă produsele energetice prevăzute la *alin. 1*, orice altă hidrocarbură, cu excepția turbei, destinată a fi utilizată, pusă în vânzare sau utilizată pentru încălzire este accizată cu acciza aplicabilă produsului energetic echivalent.

alin. 8 Consumul de produse energetice în incinta unui loc de producție de produse energetice nu este considerat a fi un fapt generator de accize în cazul în care consumul constă în produse energetice produse în incinta aceluși loc de producție. Când acest consum se efectuează în alte scopuri decât cel de producție și, în special, pentru propulsia vehiculelor, se consideră fapt generator de accize.

Art. 356 Gaz natural

alin. 1 În scopul aplicării *art. 338 și 339*, gazul natural este supus accizelor și accizele devin exigibile la momentul furnizării de către distribuitorii sau redistribuitorii autorizați potrivit legii direct către consumatorii finali din România.

alin. 2 Operatorii economici autorizați în domeniul gazului natural au obligația de a se înregistra la autoritatea competentă, în condițiile prevăzute în normele metodologice.

alin. 3 Atunci când gazul natural este furnizat în România de un distribuitor sau de un redistribuitor care nu are sediu stabil în România, accizele devin exigibile la furnizarea către consumatorul final și se plătesc de o societate desemnată de acel distribuitor sau redistribuitor, care trebuie să fie înregistrată la autoritatea competentă din România.

Art. 357 Cărbune, cocs și lignit

În scopul aplicării *art. 338 și 339*, cărbunele, cocsul și lignitul sunt supuse accizelor și accizele devin exigibile la momentul livrării acestora în România de către operatorii economici producători sau de către operatorii economici care efectuează achiziții intracomunitare ori care importă astfel de produse. Acești operatori economici au obligația să se înregistreze la autoritatea competentă, în condițiile prevăzute în normele metodologice.

SECȚIUNEA a 7-a Energie electrică

Art. 358 Energie electrică

alin. 1 În înțelesul prezentului capitol, energia electrică este produsul cu codul NC 2716.

alin. 2 În scopul aplicării prevederilor *art. 338 și 339*, energia electrică este supusă accizelor și accizele devin exigibile la momentul furnizării energiei electrice, după caz, de producători, distribuitori sau redistribuitori către consumatorii finali din România.

alin. 3 O entitate care produce energie electrică pentru uz propriu este considerată, în sensul aplicării *alin. 2*, atât producător, cât și consumator final.

alin. 4 Prin excepție de la prevederile *art. 338*, nu se consideră ca fiind fapt generator de accize consumul de energie electrică utilizat pentru menținerea capacității de a produce, de a transporta și de a distribui energie electrică, în limitele stabilite de autoritatea de reglementare în domeniu.

(5) Operatorii economici autorizați în domeniul energiei electrice au obligația de a se înregistra la autoritatea competentă, în condițiile prevăzute în normele metodologice.

(6) Atunci când energia electrică este furnizată în România de un distribuitor sau de un redistribuitor din alt stat membru, care nu este înregistrat în România, acciza devine exigibilă la furnizarea către consumatorul final și este plătită de o societate desemnată de acel distribuitor sau redistribuitor, care trebuie să fie înregistrată la autoritatea competentă din România.

SECȚIUNEA a 8-a Autorizarea operatorilor economici care desfășoară activități cu produse accizabile în regim suspensiv de accize

ART. 359 Reguli generale

(1) Autorizarea antrepozitelor fiscale, a destinatarilor înregistrați, a expeditorilor înregistrați și a importatorilor autorizați se efectuează de către autoritatea competentă prin Comisia pentru autorizarea operatorilor cu produse supuse accizelor armonizate, instituită la nivelul Ministerului Finanțelor Publice, denumită în continuare Comisie.

alin. 2 Prin excepție de la prevederile), autorizarea antrepozitelor fiscale pentru producția exclusivă de vinuri realizată de către contribuabili, alții decât contribuabilii mari și mijlocii stabiliți conform reglementărilor în vigoare, micile distilerii prevăzute la *art. 353*, precum și micile fabrici de bere independente prevăzute la *art. 349* se poate face și prin comisii constituite la nivelul structurilor teritoriale ale A.N.A.F., denumite în continuare comisii teritoriale.

Art. 360 Comisia

alin. 1 În exercitarea atribuțiilor sale, Comisia poate solicita orice informații și documente de la structurile din cadrul Ministerului Finanțelor Publice, de la A.N.A.F. și de la alte instituții ale statului, pe care le consideră necesare în soluționarea cererilor înregistrate.

alin. 2 În cazul în care solicitarea Comisiei este adresată structurilor din cadrul Ministerului Finanțelor Publice sau A.N.A.F., aceasta este obligatorie, constituindu-se ca sarcină de serviciu pentru personalul acestor instituții. Nerespectarea acestei obligații atrage măsurile sancționatoare prevăzute de legislația în vigoare.

alin. 3 Comisia poate solicita, după caz, participarea la ședințe a organelor de control care au încheiat actele de control, precum și a reprezentantului legal al operatorului economic în cauză.

alin. 4 Activitatea curentă a Comisiei se realizează prin intermediul secretariatului care funcționează în cadrul direcției de specialitate din Ministerul Finanțelor Publice, direcție desemnată prin hotărârea Guvernului de organizare și funcționare a ministerului.

alin. 5 În exercitarea atribuțiilor sale, direcția de specialitate poate solicita de la diferite structuri centrale și teritoriale din cadrul Ministerului Finanțelor Publice și, respectiv, de la A.N.A.F. orice alte informații și documente pe care le consideră necesare în soluționarea cererilor înregistrate.

alin. 6 Competențele, componența, precum și regulamentul de organizare și funcționare ale Comisiei sunt stabilite prin normele metodologice.

Art. 361 Comisiile teritoriale

Competențele, componența, precum și regulamentul de organizare și funcționare ale comisiilor teritoriale sunt stabilite prin normele metodologice.

SECȚIUNEA a 9-a Regimul de antrepozitare

Art. 362 Reguli generale

alin. 1 Producția, transformarea și deținerea produselor accizabile, atunci când accizele nu au fost percepute, este permisă numai într-un antrepozit fiscal, cu excepțiile prevăzute de prezentul capitol.

alin. 2 Prevederile *alin. 1* nu se aplică pentru:

a) berea, vinurile și băuturile fermentate, altele decât bere și vinuri, produse în gospodăriile individuale pentru consumul propriu;

b) vinurile liniștite realizate de micii producători care obțin în medie mai puțin de 1.000 hl de vin pe an;

c) energia electrică, gazul natural, cărbunele, lignitul și cocsul.

alin. 3 Micii producători de vinuri liniștite prevăzuți la *alin. 2 lit. b* au obligația de a se înregistra la autoritatea competentă, potrivit prevederilor din normele metodologice.

alin. 4 În cazul în care micii producători prevăzuți la *alin. 2 lit. b* realizează livrări intracomunitare, aceștia informează autoritățile competente și respectă cerințele stabilite prin *Regulamentul (CE) nr. 884/2001 al Comisiei din 24 aprilie 2001 de stabilire a normelor de aplicare privind documentele de însoțire a transporturilor de produse vitivinicole și evidențele obligatorii în sectorul vitivinicol.*

alin. 5 Atunci când micii producători de vin dintr-un alt stat membru sunt scutiți de obligațiile privind deplasarea și monitorizarea produselor accizabile, destinatarul din România informează autoritatea competentă cu privire la livrările de vin primite, prin intermediul documentului solicitat în temeiul *Regulamentului (CE) nr. 884/2001* sau printr-o trimitere la acesta.

alin. 6 Antrepozitul fiscal nu poate fi folosit pentru vânzarea cu amănuntul a produselor accizabile, cu următoarele excepții:

a) antrepozitele fiscale care livrează produse energetice către aeronave sau nave;

b) acele livrări care, indiferent de tipul destinatarului - consumator final sau nu, se efectuează prin cisterne, rezervoare sau alte containere similare, care fac parte integrantă din mijlocul de transport care efectuează livrarea;

c) livrările de produse energetice în scopurile prevăzute la *art. 394 alin. 1 pct. 2*;

d) vânzarea buteliilor de vin din cramele sau expozițiile din interiorul antrepozitului fiscal autorizat exclusiv pentru producția de vinuri liniștite și/sau spumoase.

alin. 7 Este interzisă deținerea unui produs accizabil în afara antrepozitului fiscal, dacă acciza pentru acel produs nu a fost percepută. Deținerea de produse accizabile în afara antrepozitului fiscal, pentru care nu se poate face dovada perceperii accizelor, atrage obligația de plată a acestora.

alin. 8 Este interzisă producerea sau transformarea de produse accizabile în afara antrepozitului fiscal, cu excepțiile prevăzute în prezentul capitol.

alin. 9 Prezenta secțiune nu se aplică produselor accizabile care fac obiectul unei proceduri sau al unui regim vamal suspensiv.

Art. 363 Cererea de autorizare ca antrepozit fiscal

alin. 1 În vederea obținerii autorizației de antrepozit fiscal, persoana care intenționează să fie antrepozitar autorizat trebuie să depună o cerere la autoritatea competentă, în modul și în forma prevăzute în normele metodologice.

alin. 2 Cererea trebuie să conțină informațiile și să fie însoțită de documentele prevăzute în normele metodologice, potrivit specificului activității ce urmează a se desfășura în antrepozitul fiscal.

alin. 3 Persoana care își manifestă în mod expres intenția de a fi antrepozitar autorizat pentru mai multe antrepozite fiscale poate depune la autoritatea competentă o singură cerere. Cererea este însoțită de documentele aferente fiecărui loc.

alin. 4 Dacă în urma analizării documentației anexate la cererea înregistrată direcția de specialitate constată că aceasta este incompletă, dosarul în cauză poate fi restituit autorității competente.

Art. 364 Condiții de autorizare

alin. 1 Autoritatea competentă eliberează autorizația de antrepozit fiscal pentru un loc numai dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

a) locul urmează a fi folosit pentru producerea, transformarea, deținerea, primirea și/sau expedierea produselor accizabile în regim suspensiv de accize. În cazul unui loc ce va fi autorizat numai ca antrepozit fiscal de depozitare, volumul mediu trimestrial al ieșirilor de produse accizabile estimate la nivelul unui an trebuie să fie mai mare decât limitele prevăzute în normele metodologice, diferențiate în funcție de grupa de produse depozitate și de accizele aferente produselor depozitate;

b) locul este amplasat, construit și echipat astfel încât să nu permită scoaterea produselor accizabile din acest loc fără plata accizelor;

c) locul nu va fi folosit pentru vânzarea cu amănuntul a produselor accizabile, cu excepțiile prevăzute la *art. 362 alin. 6*;

d) în cazul unei persoane fizice care urmează să își desfășoare activitatea ca antrepozitar autorizat, aceasta să nu fie incapabilă, să nu fi fost condamnată definitiv sau să nu se fi pronunțat amânarea aplicării pedepsei pentru următoarele infracțiuni:

1. infracțiuni contra patrimoniului prin nesocotirea încrederii;

2. infracțiuni contra înfăptuirii justiției;

3. infracțiuni de corupție și de serviciu;

4. infracțiuni de fals;
5. infracțiunile prevăzute de *Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare*;
6. infracțiunile prevăzute de *Legea nr. 84/1992 privind regimul zonelor libere, cu modificările și completările ulterioare*;
7. infracțiunile prevăzute de *Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările și completările ulterioare*;
8. infracțiunile prevăzute de *Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, republicată, cu modificările și completările ulterioare*;
9. infracțiunile prevăzute de *Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării terorismului, republicată, cu modificările ulterioare*;
10. infracțiunile prevăzute de *Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, cu modificările ulterioare*;
11. infracțiunile prevăzute de *Legea nr. 86/2006 privind Codul vamal al României, cu modificările și completările ulterioare*;

12. infracțiunile prevăzute de prezentul cod;

e) în cazul unei persoane juridice care urmează să își desfășoare activitatea ca antrepozitar autorizat, nici persoana însăși, nici administratorii acestei persoane juridice să nu fie incapabili, să nu fi fost condamnați definitiv sau să nu se fi pronunțat amânarea aplicării pedepsei pentru infracțiunile prevăzute la *lit. d*, după caz.

alin. 2 Antrepozitarul autorizat poate desfășura în antrepozitul fiscal de producție și alte activități de producție, potrivit prevederilor din normele metodologice.

alin. 3 Prevederile *alin. 1* se detaliază corespunzător pe grupe de produse accizabile și în funcție de activitatea desfășurată în antrepozitul propus, conform precizărilor din normele metodologice.

alin. 4 Locurile aferente rezervei de stat și rezervei de mobilizare, precum și locurile aferente operatorilor economici în care constituie și mențin exclusiv stocurile de urgență conform *Legii nr. 360/2013 privind constituirea și menținerea unui nivel minim de rezerve de țiței și de produse petroliere* se asimilează antrepozitelor fiscale de depozitare, potrivit prevederilor din normele metodologice.

Art. 365 Autorizarea ca antrepozit fiscal

alin. 1 Autoritatea competentă emite autorizația de antrepozit fiscal, în termen de 60 de zile de la data depunerii documentației complete de autorizare.

alin. 2 Autorizația conține următoarele elemente:

- a) codul de accize atribuit antrepozitelui fiscal;
- b) elementele de identificare ale antrepozitarului autorizat;
- c) adresa antrepozitelui fiscal;
- d) tipul produselor accizabile primite/expediate în/din antrepozitul fiscal și natura activității;
- e) nivelul garanției;
- f) perioada de valabilitate a autorizației, care este de 5 ani;
- g) orice alte informații relevante pentru autorizare.

alin. 3 Autorizațiile pot fi modificate de către autoritatea competentă din oficiu sau la cerere.

alin. 4 În cazul modificării autorizației din oficiu, înainte de a fi modificată autorizația, autoritatea competentă trebuie să îl informeze pe antrepozitarul autorizat asupra modificării și asupra motivelor acesteia.

alin. 5 Antrepozitarul autorizat poate solicita autorității competente modificarea autorizației, în condițiile prevăzute în normele metodologice.

alin. 6 Procedura de autorizare a antrepozitelor fiscale nu intră sub incidența prevederilor legale privind procedura aprobării tacite.

alin. 7 Antrepozitarul autorizat care dorește continuarea activității într-un antrepozit fiscal după expirarea perioadei de valabilitate înscrise în autorizația pentru acel antrepozit fiscal solicită în scris autorității competente reautorizarea ca antrepozit fiscal cu cel puțin 60 de zile înainte de expirarea perioadei de valabilitate, conform precizărilor din normele metodologice.

alin. 8 În situația prevăzută la *alin. 7*, perioada de valabilitate a autorizației de antrepozit fiscal se prelungește până la data soluționării cererii de reautorizare.

alin. 9 Perioada de valabilitate a autorizațiilor de antrepozit fiscal valide, emise anterior datei de 1 ianuarie 2016, se prelungește de drept până la 5 ani.

Art. 366 Respingerea cererii de autorizare

alin. 1 Respingerea cererii de autorizare se comunică în scris odată cu motivele luării acestei decizii.

alin. 2 În cazul în care autoritatea competentă a respins cererea de autorizare a unui loc ca antrepozit fiscal, persoana care a depus cererea poate contesta această decizie, conform prevederilor legislației privind contenciosul administrativ.

Art. 367 Obligațiile antrepozitarului autorizat

alin. 1 Orice antrepozitar autorizat trebuie să îndeplinească următoarele cerințe:

a) să constituie în favoarea autorității competente o garanție care să asigure plata accizelor care pot deveni exigibile, în conformitate cu prevederile *art. 348* și în condițiile stabilite prin normele metodologice;

b) să instaleze și să mențină încuietori, sigilii, instrumente de măsură sau alte instrumente similare adecvate, necesare securității produselor accizabile amplasate în antrepozitul fiscal;

c) să asigure menținerea sigiliilor aplicate sub supravegherea autorității competente;

d) să țină evidențe exacte și actualizate, pentru fiecare antrepozit fiscal în parte, cu privire la materiile prime, lucrările în derulare și produsele accizabile finite, produse sau primite în antrepozitele fiscale și expediate din antrepozitele fiscale și să prezinte evidențele corespunzătoare, la cererea autorităților competente;

e) să țină un sistem corespunzător de evidență a stocurilor din antrepozitul fiscal, inclusiv un sistem de administrare, contabil și de securitate;

f) să asigure accesul autorității competente în orice zonă a antrepozitelui fiscal, în orice moment în care antrepozitul fiscal este în exploatare și în orice moment în care antrepozitul fiscal este deschis pentru primirea sau expedierea produselor;

g) să prezinte produsele accizabile pentru a fi inspectate de autoritatea competentă, la cererea acesteia;

h) să asigure în mod gratuit un birou în incinta antrepozitelui fiscal, la cererea autorității competente;

i) să cerceteze și să raporteze către autoritatea competentă orice pierdere, lipsă sau neregularitate cu privire la produsele accizabile;

j) să înștiințeze autoritățile competente despre orice modificare pe care intenționează să o aducă datelor în baza cărora a fost emisă autorizația de antrepozitar, cu minimum 5 zile înainte de producerea modificării;

k) să asigure îndeplinirea pe toată durata de funcționare a condițiilor prevăzute la *art. 364*;

l) să transmită la autoritatea competentă, până la data de 15 a lunii următoare celei de raportare, situațiile de raportare prevăzute în normele metodologice;

m) să se conformeze cu alte cerințe impuse prin normele metodologice.

alin. 2 Se exceptează de la obligația prevăzută la *alin. 1 lit. a, b și l* antrepozitarii care dețin doar antrepozite fiscale de depozitare autorizate exclusiv în vederea constituirii și menținerii stocurilor de urgență conform *Legii nr. 360/2013 privind constituirea și menținerea unui nivel minim de rezerve de țiței și de produse petroliere, precum și antrepozitele fiscale de depozitare aferente rezervei de stat și rezervei de mobilizare*.

alin. 3 Prevederile *alin. 1* se detaliază corespunzător pe grupe de produse accizabile și în funcție de activitatea desfășurată în antrepozitul propus, conform precizărilor din normele metodologice.

alin. 4 Cesionarea ori înstrăinarea sub orice formă a acțiunilor sau a părților sociale ale antrepozitarilor autorizați ori ale unui antrepozitar a cărui autorizație a fost anulată, revocată, suspendată sau pentru care a expirat perioada de valabilitate conform prezentului capitol se aduce la cunoștința autorității competente cu cel puțin 60 de zile înainte de realizarea acestei operațiuni, în vederea efectuării inspecției fiscale, cu excepția celor care fac obiectul tranzacțiilor pe piața de capital.

alin. 5 Înstrăinarea activelor de natura imobilizărilor corporale care contribuie direct la producția și/sau depozitarea de produse accizabile ale antrepozitarului autorizat ori ale unui antrepozitar a cărui autorizație a fost anulată sau revocată, suspendată sau pentru care a expirat perioada de valabilitate conform prezentului capitol se poate face numai după ce s-au achitat la bugetul de stat toate obligațiile

fiscale ori după ce persoana care urmează să preia activele respective și-a asumat obligația de plată restantă a debitorului printr-un angajament de plată sau printr-un alt act încheiat în formă autentică, cu asigurarea unei garanții sub forma unei scrisori de garanție bancară la nivelul obligațiilor fiscale restante, la data efectuării tranzacției, ale antrepozitarului.

alin. 6 Actele încheiate cu încălcarea prevederilor *alin. 4 și 5* sunt anulabile la cererea organului fiscal.

Art. 368 Netransmisibilitatea autorizației de antrepozit fiscal

alin. 1 Autorizațiile sunt emise numai pentru antrepozitarii autorizați numiți și nu sunt transferabile.

alin. 2 Atunci când are loc vânzarea locului, autorizația nu se transferă noului proprietar. Noul posibil antrepozitar autorizat trebuie să depună o cerere de autorizare.

Art. 369 Anularea, revocarea și suspendarea autorizației de antrepozit fiscal

alin. 1 Autoritatea competentă poate anula autorizația pentru un antrepozit fiscal atunci când i-au fost oferite informații inexacte sau incomplete în legătură cu autorizarea antrepozitului fiscal.

alin. 2 Autoritatea competentă poate revoca autorizația pentru un antrepozit fiscal în următoarele situații:

a) în cazul unui antrepozitar autorizat, persoană fizică, dacă:

1. persoana a decedat;

2. persoana a fost condamnată printr-o hotărâre judecătorească definitivă sau s-a pronunțat amânarea aplicării pedepsei, în România sau într-un stat străin, pentru infracțiunile prevăzute la *art. 364 alin. 1 lit. d*;

3. activitatea desfășurată este în situație de faliment, dizolvare sau lichidare;

b) în cazul unui antrepozitar autorizat, care este persoană juridică, dacă:

1. în legătură cu persoana juridică a fost deschisă o procedură de faliment, dizolvare sau lichidare;

2. persoana juridică sau oricare dintre administratorii persoanei juridice a fost condamnat printr-o hotărâre judecătorească definitivă sau s-a pronunțat amânarea aplicării pedepsei, în România sau într-un stat străin, pentru infracțiunile prevăzute la *art. 364 alin. 1 lit. d*, după caz;

c) antrepozitarul autorizat nu respectă oricare dintre cerințele prevăzute la *art. 367*, cu excepția obligației prevăzute la *art. 367 alin. 1 lit. l*;

d) când antrepozitarul încheie un act de vânzare a locului;

e) în cazul în care antrepozitarul autorizat dorește să renunțe la autorizație;

f) antrepozitarul autorizat înregistrează obligații fiscale restante la bugetul general consolidat, de natura celor administrate de A.N.A.F., mai vechi de 60 de zile față de termenul legal de plată;

g) pe durata unei perioade continue de minimum 6 luni, volumul mediu trimestrial al ieșirilor de produse accizabile din antrepozitul fiscal de depozitare este mai mic decât limita prevăzută în normele metodologice, potrivit prevederilor *art. 364 alin. 1 lit. a*.

alin. 3 La propunerea organelor de control, autoritatea competentă poate suspenda autorizația pentru un antrepozit fiscal, astfel:

a) pe o perioadă de 1 - 6 luni, în cazul în care s-a constatat săvârșirea uneia dintre faptele contravenționale ce atrag suspendarea autorizației;

b) pe o perioadă de 1 - 12 luni, în cazul în care s-a constatat săvârșirea uneia dintre faptele prevăzute la *art. 452 alin. 1 lit. b - e, g și i*;

c) până la soluționarea definitivă a cauzei penale, în cazul în care a fost pusă în mișcare acțiunea penală pentru infracțiunile prevăzute la *art. 364 alin. 1 lit. d*.

alin. 4 Decizia prin care autoritatea competentă a hotărât suspendarea, revocarea sau anularea autorizației de antrepozit fiscal se comunică și antrepozitarului deținător al autorizației.

alin. 5 Antrepozitarul autorizat poate contesta decizia de suspendare, revocare sau anulare a autorizației pentru un antrepozit fiscal, potrivit legislației privind contenciosul administrativ.

alin. 6 Decizia de suspendare sau de revocare a autorizației de antrepozit fiscal produce efecte de la data comunicării sau de la o altă dată ulterioară comunicării cuprinsă în aceasta, după caz. Decizia de anulare a autorizației de antrepozit fiscal produce efecte începând de la data emiterii autorizației.

alin. 7 Contestarea deciziei de suspendare, revocare sau anulare a autorizației de antrepozit fiscal nu suspendă efectele juridice ale acestei decizii pe perioada soluționării contestației în procedură administrativă.

alin. 8 În cazul în care antrepozitarul autorizat dorește să renunțe la autorizația pentru un antrepozit fiscal, acesta are obligația să notifice acest fapt autorității competente cu cel puțin 60 de zile înainte de data de la care renunțarea la autorizație își produce efecte.

alin. 9 În cazul anulării autorizației, o nouă autorizație poate fi emisă de autoritatea competentă numai după o perioadă de cel puțin 5 ani de la data anulării.

alin. 10 În cazul revocării autorizației, o nouă autorizație poate fi emisă de autoritatea competentă numai după o perioadă de cel puțin 180 de zile de la data la care decizia de revocare a autorizației de antrepozit fiscal produce efecte potrivit *alin. 6*. Aceste prevederi se aplică și în situația în care antrepozitarul autorizat contestă decizia de revocare, la calculul termenului de 180 de zile fiind luate în calcul perioadele în care decizia de revocare a produs efecte.

alin. 11 În situația în care, în perioada de valabilitate a autorizației de antrepozit fiscal, intervin modificări ale condițiilor de autorizare sau de funcționare ale antrepozitului fiscal, iar neconformarea la acestea atrage revocarea autorizației, o nouă autorizație poate fi emisă de autoritatea competentă la data la care persoana a cărei autorizație a fost revocată din cauza neconformării la aceste condiții îndeplinește toate condițiile de autorizare/funcționare.

alin. 12 Antrepozitarii autorizați, cărora le-a expirat ori le-a fost suspendată, revocată sau anulată autorizația și care dețin stocuri de produse accizabile la data expirării, suspendării, revocării ori anulării, pot valorifica produsele înregistrate în stoc - materii prime, semifabricate, produse finite -, în condițiile prevăzute de normele metodologice.

SECȚIUNEA a 10-a Destinatarul înregistrat

Art. 370 Reguli generale

alin. 1 Persoana care intenționează să primească, în cadrul activității sale, produse accizabile care se deplasează în regim suspensiv de accize dintr-un alt stat membru trebuie să se autorizeze în calitate de destinatar înregistrat.

alin. 2 Destinatarul înregistrat nu are dreptul de a deține sau de a expedia produse accizabile în regim suspensiv de accize.

Art. 371 Cererea de autorizare ca destinatar înregistrat

alin. 1 Destinatarul înregistrat poate să își desfășoare activitatea în această calitate numai în baza autorizației valabile emise de Comisie, potrivit prevederilor din normele metodologice.

alin. 2 Destinatarul înregistrat care primește doar ocazional produse accizabile poate să își desfășoare activitatea în această calitate numai în baza autorizației valabile emise de autoritatea competentă. Autorizarea prevăzută la *art. 336 pct. 8* se face pentru o cantitate-limită de produse accizabile primită de la un singur expeditor și pentru o perioadă de timp limitată, potrivit prevederilor din normele metodologice.

alin. 3 În vederea obținerii autorizației de destinatar înregistrat, solicitantul trebuie să depună o cerere la autoritatea competentă, în modul și în forma prevăzute în normele metodologice.

Art. 372 Condiții de autorizare ca destinatar înregistrat

alin. 1 Pentru a fi autorizată, persoana care urmează să își desfășoare activitatea ca destinatar înregistrat trebuie să aibă declarat cel puțin un loc în care urmează să realizeze recepția de produse accizabile deplasate în regim suspensiv de accize din alte state membre, pentru care trebuie să facă dovada înregistrării punctului de lucru la oficiul registrului comerțului.

alin. 2 În situația în care recepția produselor accizabile se realizează în mai multe locuri, cererea este însoțită de o declarație privind locurile în care urmează a se realiza recepția acestor produse, precum și de dovada înregistrării acestora la oficiul registrului comerțului.

alin. 3 Cererea care nu îndeplinește condițiile prevăzute la *alin. 1* și *2* se respinge.

alin. 4 Autorizația de destinatar înregistrat se eliberează numai dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

a) au fost prezentate documentele prevăzute în normele metodologice;

b) în cazul unei persoane fizice care urmează să își desfășoare activitatea ca destinatar înregistrat, aceasta să nu fie incapabilă, să nu fi fost condamnată definitiv sau să nu se fi pronunțat amânarea aplicării pedepsei pentru infracțiunile prevăzute la *art. 364 alin. 1 lit. d*;

c) în cazul unei persoane juridice care urmează să își desfășoare activitatea ca destinatar înregistrat, nici persoana însăși, nici administratorii acestor persoane juridice să nu fie incapabili, să nu fi

fost condamnați definitiv sau să nu se fi pronunțat amânarea aplicării pedepsei pentru infracțiunile prevăzute la *art. 364 alin. 1 lit. d*, după caz;

d) persoana care urmează să își desfășoare activitatea ca destinatar înregistrat nu înregistrează obligații fiscale restante la bugetul general consolidat, de natura celor administrate de A.N.A.F.;

e) persoana care urmează să își desfășoare activitatea ca destinatar înregistrat deține un sistem computerizat de evidență a produselor accizabile achiziționate în regim suspensiv de accize, a produselor livrate și a stocurilor de astfel de produse.

Art. 373 Autorizarea ca destinatar înregistrat

alin. 1 Autoritatea competentă emite autorizarea ca destinatar înregistrat, în termen de 60 de zile de la data depunerii documentației complete de autorizare.

alin. 2 Procedura de autorizare a destinatarilor înregistrați nu intră sub incidența prevederilor legale privind procedura aprobării tacite.

alin. 3 Autorizația conține următoarele elemente:

a) codul de accize;

b) elementele de identificare ale destinatarului înregistrat;

c) tipul produselor accizabile care urmează a fi recepționate;

d) nivelul și forma garanției;

e) data de la care autorizația devine valabilă;

f) locurile declarate pentru recepția produselor accizabile și adresa acestora.

alin. 4 Autorizația de destinatar înregistrat este valabilă începând cu data de 1 a lunii următoare celei în care destinatarul înregistrat face dovada constituirii garanției în cuantumul și în forma aprobate de autoritatea competentă.

alin. 5 În cazul destinatarului înregistrat care primește doar ocazional produse accizabile în regim suspensiv de accize, autorizația are valabilitate de 12 luni consecutive de la data emiterii acesteia.

alin. 6 Autorizațiile pot fi modificate de către autoritatea competentă din oficiu sau la cerere.

alin. 7 În cazul modificării autorizației din oficiu, înainte de a fi modificată autorizația, autoritatea competentă trebuie să îl informeze pe destinatarul înregistrat asupra modificării și asupra motivelor acesteia.

alin. 8 Destinatarul înregistrat poate solicita autorității competente modificarea autorizației, în condițiile prevăzute în normele metodologice.

Art. 374 Respingerea cererii de autorizare ca destinatar înregistrat

alin. 1 Respingerea cererii de autorizare se comunică în scris, odată cu motivele luării acestei decizii.

alin. 2 În cazul în care autoritatea competentă a respins cererea de autorizare a unui destinatar înregistrat, persoana care a depus cererea poate contesta această decizie, conform prevederilor legislației privind contenciosul administrativ.

Art. 375 Obligațiile destinatarului înregistrat

alin. 1 Orice destinatar înregistrat are obligația de a îndeplini următoarele cerințe:

a) să garanteze plata accizelor în condițiile prevăzute în normele metodologice, înaintea expedierii de către antrepozitarul autorizat sau a expeditorului înregistrat a produselor accizabile;

b) la încheierea deplasării, să înscrie în evidențe produsele accizabile primite în regim suspensiv de accize;

c) să accepte orice control al autorității competente, pentru a se asigura că produsele au fost primite;

d) să asigure îndeplinirea pe toată durata de funcționare a condițiilor prevăzute la *art. 372*;

e) să transmită la autoritatea competentă, până la data de 15 a lunii următoare celei de raportare, situațiile de raportare prevăzute în normele metodologice.

alin. 2 În situația în care intervin modificări față de datele menționate în autorizație, destinatarul înregistrat are obligația de a depune o notificare la autoritatea competentă, potrivit prevederilor din normele metodologice.

alin. 3 Destinatarul înregistrat nu poate realiza recepția de produse accizabile într-un nou loc dacă acesta nu a fost declarat.

Art. 376 Netransferabilitatea autorizației de destinatar înregistrat

alin. 1 Autorizațiile sunt emise numai pentru destinatarii înregistrați numiți și nu sunt transferabile.

alin. 2 Atunci când are loc vânzarea locului de recepție a produselor accizabile, autorizația nu se transferă noului proprietar.

Art. 377 Revocarea autorizației de destinatar înregistrat

alin. 1 Autorizația de destinatar înregistrat poate fi revocată în următoarele situații:

a) atunci când titularul acesteia nu respectă una dintre cerințele prevăzute la *art. 375*, cu excepția obligației prevăzute la *art. 375 alin. 1 lit. e*;

b) atunci când titularul acesteia înregistrează obligații fiscale restante la bugetul general consolidat, de natura celor administrate de A.N.A.F., mai vechi de 30 de zile față de termenul legal de plată;

c) în cazul unui destinatar persoană fizică, dacă a fost condamnată printr-o hotărâre judecătorească definitivă sau s-a pronunțat amânarea aplicării pedepsei, în România sau într-un stat străin, pentru infracțiunile prevăzute la *art. 364 alin. 1 lit. d*;

d) în cazul unui destinatar înregistrat, persoană juridică, dacă persoana juridică sau oricare dintre administratorii persoanei juridice a fost condamnat printr-o hotărâre judecătorească definitivă sau s-a pronunțat amânarea aplicării pedepsei, în România sau într-un stat străin, pentru infracțiunile prevăzute la *art. 364 alin. 1 lit. d*, după caz;

e) în cazul în care destinatarul înregistrat dorește să renunțe la autorizație.

alin. 2 În cazul în care destinatarul înregistrat dorește să renunțe la autorizație, acesta are obligația să notifice acest fapt autorității competente cu cel puțin 60 de zile înainte de data de la care renunțarea la autorizație produce efecte. Decizia de revocare se comunică destinatarului înregistrat și produce efecte de la data la care a fost adusă la cunoștință acestuia.

alin. 3 În cazuri excepționale când interesele legitime ale destinatarului înregistrat impun aceasta, Comisia poate decala termenul de intrare în vigoare a deciziei de revocare, la o dată ulterioară.

alin. 4 Destinatarul înregistrat nemulțumit poate contesta decizia de revocare a autorizației, potrivit legislației privind contenciosul administrativ.

alin. 5 Contestarea deciziei de revocare a autorizației de destinatar înregistrat nu suspendă efectele juridice ale acestei decizii pe perioada soluționării contestației în procedură administrativă.

SECȚIUNEA a 11-a Expeditorul înregistrat

Art. 378 Reguli generale

Persoana care intenționează să expedieze în regim suspensiv de accize produse accizabile puse în liberă circulație trebuie să se autorizeze în calitate de expeditor înregistrat.

Art. 379 Cererea de autorizare ca expeditor înregistrat

alin. 1 Expeditorul înregistrat în România poate să-și desfășoare activitatea în această calitate numai în baza autorizației valabile emise de Comisie.

alin. 2 În vederea obținerii autorizației de expeditor înregistrat, solicitantul trebuie să depună o cerere la autoritatea competentă, în modul și în forma prevăzute în normele metodologice.

Art. 380 Condiții de autorizare ca expeditor înregistrat

Comisia eliberează autorizația de expeditor înregistrat numai dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

a) au fost prezentate documentele prevăzute în normele metodologice;

b) în cazul unei persoane fizice care urmează să-și desfășoare activitatea ca expeditor înregistrat, aceasta să nu fie incapabilă, să nu fi fost condamnată definitiv sau să nu se fi pronunțat amânarea aplicării pedepsei pentru infracțiunile prevăzute la *art. 364 alin. 1 lit. d*;

c) în cazul unei persoane juridice care urmează să își desfășoare activitatea ca expeditor înregistrat, nici persoana însăși, nici administratorii acestei persoane juridice să nu fie incapabili, să nu fi fost condamnați definitiv sau să nu se fi pronunțat amânarea aplicării pedepsei pentru infracțiunile prevăzute la *art. 364 alin. 1 lit. d*, după caz;

d) solicitantul nu înregistrează obligații fiscale restante la bugetul general consolidat de natura celor administrate de A.N.A.F.

Art. 381 Autorizarea ca expeditor înregistrat

alin. 1 Autoritatea competentă emite autorizarea ca expeditor înregistrat, în termen de 60 de zile de la data depunerii documentației complete de autorizare.

alin. 2 Procedura de autorizare a expeditorilor înregistrați nu intră sub incidența prevederilor legale privind procedura aprobării tacite.

alin. 3 Autorizația conține următoarele elemente:

- a) codul de accize;
- b) elementele de identificare ale expeditorului înregistrat;
- c) tipul produselor accizabile care urmează a fi expediate;
- d) nivelul și forma garanției;
- e) data de la care autorizația devine valabilă;
- f) locurile de import.

alin. 4 Autorizația de expeditor înregistrat este valabilă începând cu data de 1 a lunii următoare celei în care expeditorul înregistrat face dovada constituirii garanției în cuantumul și în forma aprobate de autoritatea competentă. În cazul solicitantului care deține și calitatea de antrepozitar autorizat, autorizația de expeditor înregistrat este valabilă începând cu data emiterii acesteia.

alin. 5 Autorizațiile pot fi modificate de către autoritatea competentă din oficiu sau la cerere.

alin. 6 În cazul modificării autorizației din oficiu, înainte de a fi modificată autorizația, autoritatea competentă trebuie să-l informeze pe expeditorul înregistrat asupra modificării și asupra motivelor acesteia.

alin. 7 Expeditorul înregistrat poate solicita autorității competente modificarea autorizației, în condițiile prevăzute în normele metodologice.

Art. 382 Respingerea cererii de autorizare ca expeditor înregistrat

alin. 1 Respingerea cererii de autorizare se comunică în scris, odată cu motivele luării acestei decizii.

alin. 2 În cazul în care autoritatea competentă a respins cererea de autorizare a unui expeditor înregistrat, persoana care a depus cererea poate contesta această decizie, conform prevederilor legislației privind contenciosul administrativ.

Art. 383 Obligațiile expeditorului înregistrat

alin. 1 Orice expeditor înregistrat are obligația de a garanta plata accizelor în condițiile prevăzute în normele metodologice, înaintea expedierii produselor accizabile.

alin. 2 În situația în care intervin modificări față de datele menționate în autorizație, expeditorul înregistrat are obligația de a depune o cerere la autoritatea competentă, potrivit prevederilor din normele metodologice.

alin. 3 Expeditorul înregistrat are obligația să transmită la autoritatea competentă, până la data de 15 a lunii următoare celei de raportare, situațiile de raportare prevăzute în normele metodologice.

Art. 384 Netransferabilitatea autorizației de expeditor înregistrat

Autorizațiile sunt emise numai pentru expeditorii înregistrați numiți și nu sunt transferabile.

Art. 385 Revocarea autorizației de expeditor înregistrat

alin. 1 Autorizația de expeditor înregistrat poate fi revocată în următoarele situații:

- a) atunci când titularul acesteia nu respectă una dintre cerințele prevăzute la *art. 383 alin. 1 și 2*;
- b) atunci când titularul acesteia înregistrează obligații fiscale restante la bugetul general consolidat, de natura celor administrate de A.N.A.F., mai vechi de 30 de zile față de termenul legal de plată;
- c) în cazul unui expeditor înregistrat, persoană fizică, dacă a fost condamnată printr-o hotărâre judecătorească definitivă sau s-a pronunțat amânarea aplicării pedepsei, în România sau într-un stat străin, pentru infracțiunile prevăzute la *art. 364 alin. 1 lit. d*;
- d) în cazul unui expeditor înregistrat, persoană juridică, dacă persoana juridică sau oricare dintre administratorii persoanei juridice a fost condamnat printr-o hotărâre judecătorească definitivă sau s-a pronunțat amânarea aplicării pedepsei, în România sau într-un stat străin, pentru infracțiunile prevăzute la *art. 364 alin. 1 lit. d*, după caz;
- e) în cazul în care expeditorul înregistrat dorește să renunțe la autorizație.

alin. 2 În cazul în care expeditorul înregistrat dorește să renunțe la autorizație, acesta are obligația să notifice acest fapt Comisiei cu cel puțin 60 de zile înainte de data de la care renunțarea la autorizație produce efecte.

alin. 3 Decizia de revocare se comunică expeditorului înregistrat și produce efecte de la data la care a fost adusă la cunoștința acestuia.

alin. 4 Expeditorul înregistrat nemulțumit poate contesta decizia de revocare a autorizației, potrivit legislației privind contenciosul administrativ.

alin. 5 Contestarea deciziei de revocare a autorizației de expeditor înregistrat nu suspendă efectele juridice ale acestei decizii pe perioada soluționării contestației în procedură administrativă.

SECȚIUNEA a 12-a Importatorul autorizat

Art. 386 Reguli generale

alin. 1 Persoana fizică sau juridică care intenționează să importe produse accizabile supuse marcării prin banderole sau timbre trebuie să se autorizeze în calitate de importator.

alin. 2 Calitatea de importator autorizat conferă acestuia dreptul de marcarea a produselor supuse acestui regim.

Art. 387 Cererea de autorizare ca importator autorizat

alin. 1 Importatorul autorizat în România poate să-și desfășoare activitatea în această calitate numai în baza autorizației valabile emise de Comisie.

alin. 2 În vederea obținerii autorizației de importator autorizat, solicitantul trebuie să depună o cerere la autoritatea competentă, în modul și în forma prevăzute în normele metodologice.

Art. 388 Condiții de autorizare ca importator autorizat

Comisia eliberează autorizația de importator autorizat numai dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

a) au fost prezentate documentele prevăzute în normele metodologice;

b) în cazul unei persoane fizice care urmează să-și desfășoare activitatea ca importator autorizat, aceasta să nu fie incapabilă, să nu fi fost condamnată definitiv sau să nu se fi pronunțat amânarea aplicării pedepsei pentru infracțiunile prevăzute la *art. 364 alin. 1 lit. d*;

c) în cazul unei persoane juridice care urmează să-și desfășoare activitatea ca importator autorizat, persoana însăși sau oricare dintre administratorii acesteia să nu fie incapabilă, să nu fi fost condamnată definitiv sau să nu se fi pronunțat amânarea aplicării pedepsei pentru infracțiunile prevăzute la *art. 364 alin. 1 lit. d*, după caz;

d) solicitantul nu înregistrează obligații fiscale restante la bugetul general consolidat de natura celor administrate de A.N.A.F.

Art. 389 Autorizarea ca importator autorizat

alin. 1 Autoritatea competentă emite autorizarea ca importator autorizat, în termen de 60 de zile de la data depunerii documentației complete de autorizare.

alin. 2 Procedura de autorizare a importatorilor autorizați nu intră sub incidența prevederilor legale privind procedura aprobării tacite.

alin. 3 Autorizația conține următoarele elemente:

a) codul de accize;

b) elementele de identificare ale importatorului autorizat;

c) tipul produselor accizabile care urmează a fi importate;

d) nivelul și forma garanției;

e) data de la care autorizația devine valabilă;

f) locurile de import.

alin. 4 Autorizația de importator autorizat este valabilă începând cu data de 1 a lunii următoare celei în care acesta face dovada constituirii garanției în cuantumul și în forma aprobate de autoritatea competentă.

alin. 5 Autorizațiile pot fi modificate de către autoritatea competentă din oficiu sau la cerere.

alin. 6 În cazul modificării autorizației din oficiu, înainte de a fi modificată autorizația, autoritatea competentă trebuie să-l informeze pe importatorul autorizat asupra modificării și asupra motivelor acesteia.

alin. 7 Importatorul autorizat poate solicita autorității competente modificarea autorizației, în condițiile prevăzute în normele metodologice.

Art. 390 Respingerea cererii de autorizare ca importator autorizat

alin. 1 Respingerea cererii de autorizare se comunică în scris, odată cu motivele luării acestei decizii.

alin. 2 În cazul în care autoritatea competentă a respins cererea de autorizare a unui importator autorizat, persoana care a depus cererea poate contesta această decizie, conform prevederilor legislației privind contenciosul administrativ.

Art. 391 Obligațiile importatorului autorizat

alin. 1 Orice importator autorizat are obligația de a garanta plata accizelor în condițiile prevăzute în normele metodologice.

alin. 2 În situația în care intervin modificări față de datele menționate în autorizație, importatorul autorizat are obligația de a depune o cerere la autoritatea competentă, potrivit prevederilor din normele metodologice.

alin. 3 Importatorul autorizat are obligația să transmită la autoritatea competentă, până la data de 15 a lunii următoare celei de raportare, situațiile de raportare prevăzute în normele metodologice.

Art. 392 Netransferabilitatea autorizației de importator autorizat

Autorizațiile sunt emise numai pentru importatorii autorizați numiți și nu sunt transferabile.

Art. 393 Revocarea autorizației de importator autorizat

alin. 1 Autorizația de importator autorizat poate fi revocată în următoarele situații:

- a) când titularul acesteia nu respectă una dintre cerințele prevăzute la *art. 391 alin. 1 și 2*;
- b) când titularul acesteia înregistrează obligații fiscale restante la bugetul general consolidat, de natura celor administrate de A.N.A.F., mai vechi de 30 de zile față de termenul legal de plată;
- c) în cazul unui importator autorizat, persoană fizică, dacă a fost condamnată printr-o hotărâre judecătorească definitivă sau s-a pronunțat amânarea aplicării pedepsei, în România sau într-un stat străin, pentru infracțiunile prevăzute la *art. 364 alin. 1 lit. d*;
- d) în cazul unui importator autorizat, persoană juridică, dacă persoana juridică sau oricare dintre administratorii persoanei juridice a fost condamnat printr-o hotărâre judecătorească definitivă sau s-a pronunțat amânarea aplicării pedepsei, în România sau într-un stat străin, pentru infracțiunile prevăzute la *art. 364 alin. 1 lit. d*, după caz;
- e) în cazul în care importatorul autorizat dorește să renunțe la autorizație.

alin. 2 În cazul în care importatorul autorizat dorește să renunțe la autorizație, acesta are obligația să notifice acest fapt Comisiei cu cel puțin 60 de zile înainte de data de la care renunțarea la autorizație produce efecte.

alin. 3 Decizia de revocare se comunică importatorului autorizat și produce efecte de la data la care a fost adusă la cunoștința acestuia.

alin. 4 Importatorul autorizat nemulțumit poate contesta decizia de revocare a autorizației, potrivit legislației privind contenciosul administrativ.

alin. 5 Contestarea deciziei de revocare a autorizației de importator autorizat nu suspendă efectele juridice ale acestei decizii pe perioada soluționării contestației în procedură administrativă.

SECȚIUNEA a 13-a Excepții de la regimul de accizare pentru produse energetice și energie electrică

Art. 394 Excepții

alin. 1 Nu se aplică regimul de accizare pentru:

1. produsele cu codurile NC 4401 și 4402 și căldura rezultată în aval utilizând aceste produse;
2. următoarele utilizări de produse energetice și energie electrică:
 - a) produsele energetice utilizate în alte scopuri decât în calitate de combustibil pentru motor sau combustibil pentru încălzire;
 - b) utilizarea duală a produselor energetice. Un produs energetic este utilizat dual atunci când este folosit atât în calitate de combustibil pentru încălzire, cât și în alte scopuri decât pentru motor sau pentru încălzire. Utilizarea produselor energetice pentru reducerea chimică și în procesele electrolitice și metalurgice se consideră a fi utilizare duală;
 - c) energia electrică utilizată în principal în scopul reducerii chimice și în procesele electrolitice și metalurgice;
 - d) energia electrică, atunci când reprezintă mai mult de 50% din costul unui produs;
 - e) procesele mineralogice.

alin. 2 Prevederile *art. 355 alin. 2* se aplică produselor energetice utilizate în unul dintre scopurile prevăzute la *alin. 1*.

alin. 3 Nu se consideră producție de produse energetice:

- a) operațiunile pe durată cărora sunt obținute accidental produse energetice;

b) operațiunile prin care utilizatorul unui produs energetic face posibilă refolosirea sa în cadrul propriei întreprinderi, cu condiția ca acciza deja plătită pentru un asemenea produs să nu fie mai mică decât acciza care ar trebui plătită, dacă produsul energetic refolosit ar fi pasibil de impunere;

c) o operație constând în amestecul - în afara unui loc de producție sau a unui antrepozit fiscal - al produselor energetice cu alte produse energetice sau alte materiale, cu condiția ca:

1. accizele asupra componentelor amestecului să fi fost plătite anterior; și

2. suma plătită să nu fie mai mică decât suma accizei care ar putea să fie aplicată asupra amestecului.

alin. 4 Condiția prevăzută la *alin. 3 lit. c pct. 1* nu se aplică dacă acel amestec este scutit pentru o utilizare specifică.

alin. 5 Modalitatea și condițiile de aplicare a *alin. 1* se reglementează prin normele metodologice.

SECȚIUNEA a 14-a Scutiri de la plata accizelor

Art. 395 Scutiri generale

alin. 1 Produsele accizabile sunt scutite de plata accizelor dacă sunt destinate utilizării:

a) în contextul relațiilor diplomatice sau consulare;

b) de către organizațiile internaționale recunoscute ca atare de autoritățile publice din România și de către membrii acestor organizații, în limitele și în condițiile stabilite prin convențiile internaționale privind instituirea acestor organizații sau prin acordurile de sediu;

c) de către forțele armate ale oricărui stat parte la Tratatul Atlanticului de Nord, altul decât România, pentru uzul forțelor armate în cauză, pentru personalul civil însoțitor sau pentru aprovizionarea popotelor ori a cantinelor acestora;

d) pentru consum în cadrul unui acord încheiat cu țări terțe sau cu organizații internaționale, cu condiția ca acordul în cauză să fie permis ori autorizat în ceea ce privește scutirea de la plata taxei pe valoarea adăugată.

alin. 2 Modalitatea și condițiile de acordare a scutirilor prevăzute la *alin. 1* se reglementează prin normele metodologice.

alin. 3 Fără să contravină prevederilor *art. 402 alin. 1*, produsele accizabile care se deplasează în regim suspensiv de accize către un beneficiar al scutirilor prevăzute la *alin. 1*, sunt însoțite de certificat de scutire.

alin. 4 Modelul și conținutul certificatului de scutire sunt cele stabilite prin normele metodologice.

alin. 5 Procedurile prevăzute la *art. 402 - 407* nu se aplică deplasărilor intracomunitare de produse accizabile în regim suspensiv de accize destinate forțelor armate prevăzute la *alin. 1 lit. c*, dacă acestea sunt reglementate de un regim care se întemeiază direct pe prevederile Tratatului Atlanticului de Nord.

alin. 6 Prin excepție de la prevederile *alin. 5*, procedurile prevăzute la *art. 402 - 407* se aplică deplasărilor de produse accizabile în regim suspensiv de accize destinate forțelor armate prevăzute la *alin. 1 lit. c* care au loc exclusiv pe teritoriul național sau în baza unui acord încheiat cu un alt stat membru, atunci când deplasarea are loc între teritoriul național și teritoriul aceluși stat membru.

alin. 7 Este scutit de la plata accizelor importul definitiv de bunuri care îndeplinește condițiile pentru scutire prevăzute de *Directiva 2007/74/CE a Consiliului din 20 decembrie 2007 privind scutirea de taxă pe valoarea adăugată și de accize pentru bunurile importate de către persoanele care călătoresc din țări terțe*, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 346/6 din 29 decembrie 2007, și *Directiva 2006/79/CE a Consiliului din 5 octombrie 2006 privind scutirea de impozit la import pentru loturile mici de bunuri cu caracter necomercial din țări terțe*, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 286/15 din 17 octombrie 2006.

alin. 8 Modalitatea și condițiile de acordare a scutirii prevăzute la *alin. 7* vor fi stabilite prin ordin al ministrului finanțelor publice.

Art. 396 Scutiri speciale

alin. 1 Sunt scutite de la plata accizelor produsele accizabile furnizate de magazinele duty-free, transportate în bagajul personal al călătorilor care se deplasează pe cale aeriană sau maritimă către un teritoriu terț ori către o țară terță.

alin. 2 Sunt scutite de la plata accizelor produsele furnizate la bordul unei aeronave sau al unei nave pe parcursul călătoriei pe cale aeriană ori maritimă către un teritoriu terț sau către o țară terță.

alin. 3 Regimul de scutire de la plata accizelor prevăzut la *alin. 1* se aplică și produselor accizabile furnizate de magazinele duty-free autorizate în România situate în afara incintei aeroporturilor sau porturilor, transportate în bagajul personal al călătorilor către un teritoriu terț ori către o țară terță.

alin. 4 În sensul prezentului articol, călător către un teritoriu terț sau către o țară terță înseamnă orice călător care deține un document de transport pentru călătorie pe cale aeriană sau maritimă ori un alt document care face dovada destinației finale situate pe un teritoriu terț sau o țară terță.

alin. 5 Modalitatea și condițiile de acordare a scutirilor prevăzute la *alin. 1 - 3* se stabilesc prin normele metodologice.

Art. 397 Scutiri pentru alcool etilic și alte produse alcoolice

alin. 1 Sunt scutite de la plata accizelor alcoolul etilic și alte produse alcoolice prevăzute la *art. 335 alin. 2 lit. a*, atunci când sunt:

- a) complet denaturate;
- b) denaturate și utilizate pentru producerea de produse care nu sunt destinate consumului uman;
- c) utilizate pentru producerea oțetului cu codul NC 2209;
- d) utilizate pentru producerea de medicamente;
- e) utilizate pentru producerea de arome alimentare destinate preparării de alimente sau băuturi nealcoolice ce au o concentrație ce nu depășește 1,2% în volum;
- f) utilizate în scop medical în spitale și farmacii;
- g) utilizate direct sau ca element al produselor semifabricate pentru producerea de alimente cu ori fără cremă, cu condiția ca în fiecare caz concentrația de alcool să nu depășească 8,5 litri de alcool pur la 100 kg de produs ce intră în compoziția ciocolatei și 5 litri de alcool pur la 100 kg de produs ce intră în compoziția altor produse;
- h) utilizate în procese de fabricație, cu condiția ca produsul finit să nu conțină alcool;
- i) utilizate ca eșantioane pentru analiză sau ca teste necesare pentru producție ori în scopuri științifice.

alin. 2 Transformarea/utilizarea alcoolului etilic și a produselor alcoolice în scopurile prevăzute la *alin. 1* poate avea loc în afara antrepozitului, cu condiția ca accizele aferente să fi fost percepute.

alin. 3 Denaturarea alcoolului etilic în afara unui antrepozit fiscal, precum și utilizarea alcoolului etilic și altor produse alcoolice prevăzute la *alin. 1* în alte scopuri decât cele pentru care a fost acordată scutirea sunt interzise.

alin. 4 Modalitatea și condițiile de acordare a scutirilor prevăzute la *alin. 1*, precum și produsele utilizate pentru denaturarea alcoolului se reglementează prin normele metodologice.

Art. 398 Scutiri pentru tutun prelucrat

alin. 1 Este scutit de la plata accizelor tutunul prelucrat, atunci când este destinat în exclusivitate testelor științifice și celor privind calitatea produselor.

alin. 2 Modalitatea și condițiile de acordare a scutirilor prevăzute la *alin. 1* se reglementează prin normele metodologice.

Art. 399 Scutiri pentru produse energetice și energie electrică

alin. 1 Sunt scutite de la plata accizelor:

- a) produsele energetice livrate în vederea utilizării drept combustibil pentru aviație, alta decât aviația turistică în scop privat. Prin aviație turistică în scop privat se înțelege utilizarea unei aeronave de către proprietarul său ori de către persoana fizică sau juridică ce o deține cu titlu de închiriere sau cu un alt titlu, în alte scopuri decât cele comerciale și, în special, altele decât transportul de persoane ori de mărfuri sau prestări de servicii cu titlu oneros ori pentru nevoile autorităților publice;
- b) produsele energetice livrate în vederea utilizării drept combustibil pentru navigația în apele comunitare și pentru navigația pe căile navigabile interioare, inclusiv pentru pescuit, altele decât pentru navigația ambarcațiunilor de agrement private. De asemenea, este scutită de la plata accizelor și energia electrică produsă la bordul navelor. Prin ambarcațiune de agrement privată se înțelege orice ambarcațiune utilizată de către proprietarul său ori de către persoana fizică sau juridică ce o deține cu titlu de închiriere ori cu un alt titlu, în alte scopuri decât cele comerciale și, în special, altele decât transportul de persoane sau de mărfuri ori prestări de servicii cu titlu oneros sau pentru nevoile autorităților publice;
- c) produsele energetice și energia electrică utilizate pentru producția de energie electrică, precum și energia electrică utilizată pentru menținerea capacității de a produce energie electrică;

d) produsele energetice și energia electrică utilizate pentru producția combinată de energie electrică și energie termică;

e) produsele energetice - gazul natural, cărbunele și combustibilii solizi - folosite de gospodării și/sau de organizații de caritate;

f) combustibilii pentru motor utilizați în domeniul producției, dezvoltării, testării și mentenanței aeronavelor și navelor;

g) combustibilii pentru motor utilizați pentru operațiunile de dragare în cursurile de apă navigabile și în porturi;

h) produsele energetice injectate în furnale sau în alte agregate industriale în scop de reducere chimică, ca aditiv la cocsul utilizat drept combustibil principal;

i) produsele energetice care intră în România dintr-un stat membru sau dintr-o țară terță, conținute în rezervorul standard al unui autovehicul cu motor, destinate utilizării drept combustibil pentru acel autovehicul, precum și în containere speciale și destinate utilizării pentru operarea, în timpul transportului, a sistemelor ce echipează acele containere;

j) orice produs energetic care este scos de la rezerva de stat sau rezerva de mobilizare, fiind acordat gratuit în scop de ajutor umanitar;

k) orice produs energetic utilizat drept combustibil pentru încălzire de către spitale, sanatorii, aziluri de bătrâni, orfelinate și de alte instituții de asistență socială, instituții de învățământ și lăcașuri de cult;

l) produsele energetice, dacă astfel de produse sunt obținute din unul sau mai multe dintre produsele următoare:

◆ produse cuprinse în codurile NC de la 1507 la 1518 inclusiv;

◆◆ produse cuprinse în codurile NC 3824 90 55 și de la 3824 90 80 la 3824 90 99 inclusiv, pentru componentele lor produse din biomase;

◆◆◆ produse cuprinse în codurile NC 2207 20 00 și 2905 11 00, care nu sunt de origine sintetică;

◆◆◆◆ produse obținute din biomase, inclusiv produse cuprinse în codurile NC 4401 și 4402;

m) energia electrică produsă din surse regenerabile de energie;

n) energia electrică obținută de acumulatori electrici, grupurile electrogene mobile, instalațiile electrice amplasate pe vehicule de orice fel, sursele staționare de energie electrică în curent continuu, instalațiile energetice amplasate în marea teritorială care nu sunt racordate la rețeaua electrică și sursele electrice cu o putere activă instalată sub 250 kW.

alin. 2 Modalitatea și condițiile de acordare a scutirilor prevăzute la *alin. 1* se reglementează prin normele metodologice.

SECȚIUNEA a 15-a Restituiri de accize

Art. 400 Restituiri de accize

alin. 1 Pentru produsele energetice contaminate sau combinate în mod accidental, necorespunzătoare sau degradate calitativ returnate antrepozitului fiscal pentru reciclare, accizele plătite la bugetul de stat pot fi restituite la solicitarea operatorului economic.

alin. 2 Pentru băuturile alcoolice și produsele din tutun retrase de pe piață, dacă starea sau vechimea acestora le face improprii consumului ori nu mai îndeplinesc condițiile legale de comercializare, accizele plătite la bugetul de stat pot fi restituite la solicitarea operatorului economic.

alin. 3 În cazul produselor pentru care accizele au fost plătite în România și care ulterior sunt exportate sau livrate intracomunitar, persoana care a efectuat exportul sau livrarea intracomunitară poate solicita restituirea accizelor.

alin. 4 Pentru produsele accizabile reintroduse în antrepozitul fiscal, accizele plătite pot fi restituite.

alin. 5 Cuantumul accizelor restituite nu poate depăși suma efectiv plătită la bugetul de stat.

alin. 6 Termenul în care persoana interesată își poate exercita dreptul de a solicita restituirea accizelor este termenul de prescripție a dreptului de a cere restituirea reglementat de Codul de procedură fiscală.

SECȚIUNEA a 16-a Deplasarea și primirea produselor accizabile aflate în regim suspensiv de accize

Art. 401 Deplasarea produselor accizabile aflate în regim suspensiv de accize

alin. 1 Antrepozitarii autorizați de către autoritățile competente ale unui stat membru sunt recunoscuți ca fiind autorizați atât pentru circulația națională, cât și pentru circulația intracomunitară a produselor accizabile.

alin. 2 Produsele accizabile pot fi deplasate în regim suspensiv de accize pe teritoriul Uniunii Europene, inclusiv dacă produsele sunt deplasate via o țară terță sau un teritoriu terț:

a) de la un antrepozit fiscal la:

1. un alt antrepozit fiscal;

2. un destinatar înregistrat;

3. un loc de unde produsele accizabile părăsesc teritoriul Uniunii Europene, în sensul *art. 405 alin.*

1;

4. un destinatar în sensul *art. 395 alin. 1*, în cazul în care produsele sunt expediate din alt stat membru;

b) de la locul de import către oricare dintre destinațiile prevăzute la *lit. a*, în cazul în care produsele în cauză sunt expediate de un expeditor înregistrat. În sensul prezentului articol, locul de import înseamnă locul unde se află produsele în momentul în care sunt puse în liberă circulație, în conformitate cu *art. 79 din Regulamentul (CEE) nr. 2.913/92*.

alin. 3 Prin excepție de la prevederile *alin. 2 lit. a pct. 1 și 2 și lit. b* și cu excepția situației prevăzute la *art. 371 alin. 2*, produsele accizabile pot fi deplasate în regim suspensiv de accize către un loc de livrare directă situat pe teritoriul României, în cazul în care locul respectiv a fost indicat de antrepozitarul autorizat din România sau de destinatarul înregistrat, în condițiile stabilite prin normele metodologice.

alin. 4 Antrepozitarul autorizat sau destinatarul înregistrat prevăzuți la *alin. 3* au obligația de a respecta cerințele prevăzute la *art. 404 alin. 1*.

alin. 5 Prevederile *alin. 2 și 3* se aplică și deplasărilor de produse accizabile cu nivel de accize zero care nu au fost eliberate pentru consum.

alin. 6 Deplasarea produselor accizabile în regim suspensiv de accize începe, în cazurile prevăzute la *alin. 2 lit. a*, în momentul în care produsele accizabile părăsesc antrepozitul fiscal de expediție și, în cazurile prevăzute la *alin. 2 lit. b*, în momentul în care aceste produse sunt puse în liberă circulație, în conformitate cu *art. 79 din Regulamentul (CEE) nr. 2.913/92*.

alin. 7 Deplasarea în regim suspensiv de accize a produselor accizabile se încheie:

1. în cazurile prevăzute la *alin. 2 lit. a pct. 1, 2 și 4 și lit. b*, în momentul în care destinatarul a recepționat produsele accizabile;

2. în cazurile prevăzute la *alin. 2 lit. a pct. 3*, în momentul în care produsele accizabile au părăsit teritoriul Uniunii Europene.

alin. 8 Prezenta secțiune nu se aplică produselor accizabile care fac obiectul unei proceduri sau al unui regim vamal suspensiv.

Art. 402 Documentul administrativ electronic

alin. 1 Deplasarea produselor accizabile este considerată ca având loc în regim suspensiv de accize doar dacă este acoperită de un document administrativ electronic procesat, în conformitate cu prevederile *alin. 2 și 3*.

alin. 2 În sensul *alin. 1*, expeditorul înaintează un proiect de document administrativ electronic autorității competente, prin intermediul sistemului informatizat prevăzut la *art. 1 din Decizia nr. 1.152/2003/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 iunie 2003 privind informatizarea circulației și a controlului produselor supuse accizelor*, denumit în continuare sistemul informatizat.

alin. 3 Autoritatea competentă a expeditorului, prin sistemul informatizat prevăzut la *alin. 2*, efectuează o verificare electronică a datelor din proiectul de document administrativ electronic, iar în cazul în care:

a) datele sunt corecte, proiectul de document administrativ electronic este validat de către autoritatea competentă a expeditorului prin atribuirea unui cod de referință administrativ unic, specific fiecărei mișcări în regim suspensiv de accize;

b) datele nu sunt corecte, proiectul de document administrativ electronic nu este validat, iar expeditorul este informat fără întârziere.

alin. 4 În cazurile prevăzute la *art. 401 alin. 2 lit. a pct. 1, 2 și 4*, la *alin. 2 lit. b* și la *alin. 3*, autoritatea competentă a expeditorului transmite fără întârziere documentul administrativ electronic autorității competente a destinatarului, care la rândul ei îl transmite destinatarului prin intermediul sistemului informatic, în cazul în care acesta este un antrepozitar autorizat sau un destinatar înregistrat.

alin. 5 În cazul prevăzut la *art. 401 alin. 2 lit. a pct. 3* autoritatea competentă a expeditorului înaintează documentul administrativ electronic autorității competente din statul membru în care declarația de export este depusă în conformitate cu *art. 161 alin. 5 din Regulamentul (CEE) nr. 2.913/92*, denumit în continuare statul membru de export, dacă statul membru de export este altul decât România.

alin. 6 Atunci când expeditorul este din România, acesta furnizează persoanei care însoțește produsele accizabile un exemplar tipărit al documentului administrativ electronic.

alin. 7 Atunci când produsele accizabile sunt deplasate în regim suspensiv de accize de la un expeditor din alt stat membru la un destinatar din România, deplasarea produselor este însoțită de un exemplar tipărit al documentului administrativ electronic sau de orice alt document comercial care menționează codul de referință administrativ unic, identificabil în mod clar.

alin. 8 Documentele prevăzute la *alin. 6 și 7* trebuie să poată fi prezentate autorităților competente oricând sunt solicitate, pe întreaga durată a deplasării în regim suspensiv de accize.

alin. 9 Expeditorul poate anula documentul administrativ electronic, atât timp cât deplasarea nu a început potrivit prevederilor *art. 401 alin. 6*.

alin. 10 În cursul deplasării în regim suspensiv de accize, expeditorul poate modifica destinația, prin intermediul sistemului informatizat, și poate indica o nouă destinație, care trebuie să fie una dintre destinațiile prevăzute la *art. 401 alin. 2 lit. a pct. 1, 2 ori 3* sau la *alin. 3*, după caz, în condițiile prevăzute prin normele metodologice.

alin. 11 În cazul deplasării intracomunitare a produselor energetice în regim suspensiv de accize, pe cale maritimă sau pe căi navigabile interioare, către un destinatar care nu este cunoscut cu siguranță în momentul în care expeditorul înaintează proiectul de document administrativ electronic prevăzut la *alin. 2*, autoritatea competentă poate autoriza ca expeditorul să nu includă în documentul în cauză datele privind destinatarul, în condițiile prevăzute în normele metodologice.

alin. 12 Imediat ce datele privind destinatarul sunt cunoscute și cel târziu la momentul încheierii deplasării, expeditorul transmite datele sale autorității competente, utilizând procedura prevăzută la *alin. 10*.

alin. 13 Prin excepție de la prevederile *alin. 1*, în cazul deplasărilor de produse energetice prin conducte fixe, care se desfășoară integral pe teritoriul României, documentul administrativ electronic se va întocmi după citirea contorului care înregistrează cantitatea expeditată prin conductă.

Art. 403 Divizarea deplasării produselor energetice în regim suspensiv de accize

alin. 1 Pe teritoriul României este permisă divizarea deplasării produselor energetice în regim suspensiv de accize în două sau mai multe deplasări.

alin. 2 Autoritatea competentă a expeditorului poate permite, în condițiile stabilite prin normele metodologice, ca expeditorul să divizeze o deplasare de produse energetice în regim suspensiv de accize cu condiția să nu se modifice cantitatea totală de produse accizabile.

alin. 3 Divizarea pe teritoriul altui stat membru a unei deplasări intracomunitare de produse energetice în regim suspensiv de accize în două sau mai multe deplasări se poate efectua cu condiția:

1. să nu se modifice cantitatea totală de produse accizabile;
2. divizarea să se desfășoare pe teritoriul unui stat membru care permite o astfel de procedură;
3. autoritatea competentă din statul membru unde se efectuează divizarea să fie informată cu privire la locul unde se efectuează divizarea.

Art. 404 Primirea produselor accizabile în regim suspensiv de accize

alin. 1 La primirea de produse accizabile, la oricare dintre destinațiile prevăzute la *art. 401 alin. 2 lit. a pct. 1, 2 sau 4* sau la *alin. 3*, destinatarul trebuie să respecte următoarele cerințe:

- a) să confirme că produsele accizabile au ajuns la destinație;
- b) să păstreze produsele primite în vederea verificării și certificării datelor din documentul administrativ electronic la solicitarea autorității competente a destinatarului;
- c) să înainteze fără întârziere și nu mai târziu de 5 zile lucrătoare de la încheierea deplasării, cu excepția cazurilor justificate corespunzător autorităților competente a destinatarului, un raport privind primirea acestora, denumit în continuare raport de primire, utilizând sistemul informatizat.

alin. 2 Modalitățile de confirmare a faptului că produsele accizabile au ajuns la destinație și de trimitere a raportului de primire a produselor accizabile de către destinarii menționați la *art. 395 alin. 1* sunt prevăzute prin normele metodologice.

alin. 3 Autoritatea competentă a destinatarului efectuează o verificare electronică a datelor din raportul de primire, după care:

1. în cazul în care datele sunt corecte, autoritatea competentă a destinatarului confirmă înregistrarea raportului de primire și îl transmite autorității competente a expeditorului;

2. în cazul în care datele nu sunt corecte, destinatarul este informat fără întârziere despre acest fapt.

alin. 4 Atunci când expeditorul este din alt stat membru, raportul de primire se înaintează acestuia prin intermediul autorității fiscale din statul membru, de către autoritatea competentă din România.

alin. 5 În cazul în care locul de expediție și cel de destinație se află în România, primirea produselor accizabile în regim suspensiv de accize se confirmă expeditorului potrivit procedurii stabilite prin normele metodologice.

Art. 405 Raportul de export

alin. 1 În situațiile prevăzute la *art. 401 alin. 2 lit. a pct. 3* și la *alin. 2 lit. b*, după caz, dacă exportul are loc din România, autoritățile competente întocmesc un raport de export, pe baza vizei biroului vamal de ieșire, prevăzută la *art. 793 alin. 2 din Regulamentul (CEE) nr. 2.454/93 al Comisiei*, sau de biroul unde se realizează formalitățile prevăzute la *art. 337 alin. 5*, prin care se atestă faptul că produsele accizabile au părăsit teritoriul României.

alin. 2 Autoritățile competente înaintează raportul de export expeditorului.

alin. 3 În condițiile în care expeditorul este din alt stat membru, iar biroul vamal de ieșire este din România, autoritățile competente verifică pe cale electronică informațiile ce rezultă din viza prevăzută la *alin. 1*. Odată ce aceste date au fost verificate, autoritățile competente din România transmit raportul de export autorităților competente din statul membru de expediție.

alin. 4 Autoritățile competente din statul membru de expediție înaintează raportul de export expeditorului.

Art. 406 Proceduri în cazul în care sistemul informatizat este indisponibil la expediție

alin. 1 Prin excepție de la prevederile *art. 402 alin. 1*, în cazul în care sistemul informatizat este indisponibil în România, expeditorul din România poate începe o deplasare de produse accizabile în regim suspensiv de accize, în următoarele condiții:

a) produsele să fie însoțite de un document pe suport hârtie care conține aceleași date ca și proiectul de document administrativ electronic prevăzut la *art. 402 alin. 2*;

b) să informeze autoritatea competentă a expeditorului înainte de începerea deplasării, prin procedura stabilită prin normele metodologice.

alin. 2 În cazul în care sistemul informatizat redevine disponibil, expeditorul prezintă un proiect de document administrativ electronic, în conformitate cu *art. 402 alin. 2*.

alin. 3 De îndată ce informațiile cuprinse în documentul administrativ electronic sunt validate, în conformitate cu *art. 402 alin. 3*, acest document înlocuiește documentul pe suport hârtie prevăzut la *alin. 1 lit. a*. Prevederile *art. 402 alin. 4* și *5*, precum și cele ale *art. 404* și *405* se aplică în mod corespunzător.

alin. 4 Până la momentul validării informațiilor din documentul administrativ electronic, deplasarea este considerată ca având loc în regim suspensiv de accize, pe baza documentului pe suport hârtie prevăzut la *alin. 1 lit. a*.

alin. 5 O copie de pe documentul pe suport hârtie prevăzut la *alin. 1 lit. a* se păstrează de expeditor în evidențele sale.

alin. 6 În cazul în care sistemul informatizat este indisponibil la expediție, expeditorul comunică informațiile prevăzute la *art. 402 alin. 10* sau la *art. 403* prin intermediul unor mijloace alternative de comunicare. În acest scop, expeditorul în cauză informează autoritatea competentă a expeditorului înaintea modificării destinației sau a divizării deplasării. Prevederile *alin. 2 - 5* se aplică în mod corespunzător.

Art. 407 Proceduri în cazul în care sistemul informatizat este indisponibil la destinație

alin. 1 În cazul în care, în situațiile prevăzute la *art. 401 alin. 2 lit. a pct. 1, 2* și *4*, la *alin. 2 lit. b* și la *alin. 3*, raportul de primire prevăzut la *art. 404 alin. 1 lit. c* nu poate fi prezentat la încheierea deplasării produselor accizabile în termenul prevăzut la respectivul articol, deoarece fie sistemul informatizat nu este disponibil în România, fie în situația prevăzută la *art. 406 alin. 1* nu au fost încă îndeplinite procedurile prevăzute la *art. 406 alin. 2* și *3*, destinatarul prezintă autorității competente din România, cu excepția

cazurilor pe deplin justificate, un document pe suport hârtie care conține aceleași informații ca și raportul de primire și care atestă încheierea deplasării, potrivit prevederilor din normele metodologice.

alin. 2 Cu excepția cazului în care destinatarul poate prezenta, în scurt timp, prin intermediul sistemului informatizat, raportul de primire prevăzut la *art. 404 alin. 1 lit. c* sau în cazuri pe deplin justificate, autoritatea competentă din România trimite o copie de pe documentul pe suport hârtie prevăzut la *alin. 1* autorității competente din statul membru de expediție, care o transmite expeditorului sau o ține la dispoziția acestuia.

alin. 3 De îndată ce sistemul informatizat redevine disponibil sau de îndată ce procedurile prevăzute la *art. 406 alin. 2 și 3* sunt îndeplinite, destinatarul prezintă un raport de primire, în conformitate cu *art. 404 alin. 1 lit. c*. Prevederile *art. 404 alin. 3 și 4* se aplică în mod corespunzător.

alin. 4 În cazul în care, în situațiile prevăzute la *art. 401 alin. 2 lit. a pct. 3*, raportul de export prevăzut la *art. 405 alin. 1* nu poate fi întocmit la încheierea deplasării produselor accizabile deoarece fie sistemul informatizat nu este disponibil în statul membru de export, fie în situația prevăzută la *art. 406 alin. 1* nu au fost încă îndeplinite procedurile prevăzute la *art. 406 alin. 2 și 3*, autoritățile competente din statul membru de export trimit autorităților competente din România un document pe suport hârtie care conține aceleași date ca și raportul de export și care atestă încheierea deplasării, cu excepția cazului în care raportul de export prevăzut la *art. 405 alin. 1* poate fi întocmit în scurt timp, prin intermediul sistemului informatizat sau în cazuri pe deplin justificate, potrivit prevederilor din normele metodologice.

alin. 5 În cazul prevăzut la *alin. 4*, autoritățile competente din România transmit sau pun la dispoziția expeditorului o copie a documentului pe suport hârtie.

alin. 6 De îndată ce sistemul informatizat redevine disponibil în statul membru de export sau de îndată ce procedurile prevăzute la *art. 406 alin. 2 și 3* sunt îndeplinite, autoritățile competente din statul membru de export trimit un raport de export, în conformitate cu *art. 405 alin. 1*. Prevederile *art. 405 alin. 2 și 3* se aplică în mod corespunzător.

Art. 408 Încheierea deplasării produselor accizabile în regim suspensiv de accize

alin. 1 Fără să contravină prevederilor *art. 407*, raportul de primire prevăzut la *art. 404 alin. 1 lit. c* sau raportul de export prevăzut la *art. 405 alin. 1* constituie dovada faptului că deplasarea produselor accizabile s-a încheiat, în conformitate cu *art. 401 alin. 7*.

alin. 2 Prin excepție de la prevederile *alin. 1*, în absența unui raport de primire sau a unui raport de export din alte motive decât cele prevăzute la *art. 404* dovada încheierii deplasării produselor accizabile în regim suspensiv de accize este:

a) în cazurile prevăzute la *art. 401 alin. 2 lit. a pct. 1, 2 și 4*, la *alin. 2 lit. b* și la *alin. 3*, o adnotare făcută de autoritățile competente din statul membru de destinație, pe baza unor dovezi corespunzătoare, care să indice că produsele accizabile expediate au ajuns la destinația declarată;

b) în cazul prevăzut la *art. 401 alin. 2 lit. a pct. 3*, o adnotare făcută de autoritățile competente din statul membru pe teritoriul căruia este situat biroul vamal de ieșire, care să ateste faptul că produsele accizabile au părăsit teritoriul Uniunii Europene.

alin. 3 În sensul *alin. 2*, un document înaintat de destinatar și care conține aceleași informații ca și raportul de primire sau de export constituie o dovadă corespunzătoare.

alin. 4 În momentul în care autoritățile competente din statul membru de expediție au admis dovezile corespunzătoare, acestea închid deplasarea în sistemul informatizat.

Art. 409 Structura și conținutul informațiilor

alin. 1 Structura și conținutul informațiilor care trebuie schimbate potrivit *art. 402 - 405* de către persoanele și autoritățile competente implicate în cazul unei deplasări intracomunitare de produse accizabile în regim suspensiv de accize, normele și procedurile privind schimbul acestor informații, precum și structura documentelor pe suport hârtie prevăzute la *art. 406 și 407* sunt stabilite de către Comisia Europeană.

alin. 2 Situațiile în care sistemul informatizat este considerat indisponibil în România, precum și normele și procedurile care trebuie urmate în aceste situații sunt stabilite prin normele metodologice.

Art. 410 Proceduri simplificate

alin. 1 Monitorizarea deplasărilor produselor accizabile în regim suspensiv de accize, care se desfășoară integral pe teritoriul României, se realizează potrivit procedurilor aprobate prin normele metodologice, stabilite pe baza prevederilor *art. 402 - 408*.

alin. 2 Prin acord și în condițiile stabilite de România cu alte state membre interesate pot fi stabilite proceduri simplificate pentru deplasările frecvente și regulate de produse accizabile în regim suspensiv de accize care au loc între teritoriile acestora.

alin. 3 Prevederile *alin. 2* includ deplasările prin conducte fixe.

Art. 411 Deplasarea unui produs accizabil în regim suspensiv după ce a fost pus în liberă circulație în procedură vamală simplificată

alin. 1 Deplasarea produselor accizabile puse în liberă circulație de către un importator care deține autorizație unică pentru proceduri vamale simplificate, eliberată de autoritatea competentă din alt stat membru, iar produsele sunt eliberate pentru consum în România, se poate efectua în regim suspensiv de accize, dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

a) importatorul este autorizat de autoritatea competentă din statul său pentru efectuarea de operațiuni cu produse accizabile în regim suspensiv de accize;

b) importatorul deține cod de accize în statul membru de autorizare;

c) deplasarea are loc între:

1. un birou vamal de intrare din România și un antrepozit fiscal sau un destinatar înregistrat din România;

2. un birou vamal de intrare în teritoriul Uniunii Europene situat în alt stat membru participant la aplicarea procedurii vamale simplificate și un antrepozit fiscal sau un destinatar înregistrat din România, mișcarea produselor accizabile fiind acoperită de o procedură de tranzit care începe la frontieră;

3. un birou vamal de intrare în teritoriul Uniunii Europene situat într-un stat membru neparticipant la aplicarea procedurii vamale simplificate și un antrepozit fiscal sau un destinatar înregistrat din România, mișcarea produselor accizabile fiind acoperită de o procedură de tranzit care începe la frontieră;

d) produsele accizabile sunt însoțite de un exemplar tipărit al documentului administrativ electronic prevăzut la *art. 402 alin. 1*.

2 Prevederile *alin. 1* se aplică și în cazul importatorului înregistrat în România care deține autorizație unică pentru proceduri vamale simplificate, eliberată de autoritatea vamală din România, iar produsele sunt eliberate pentru consum în alt stat membru participant la aplicarea procedurii vamale simplificate.

Art. 412 Nereguli și abateri

alin. 1 Atunci când s-a produs o neregulă în cursul unei deplasări de produse accizabile în regim suspensiv de accize care a dus la eliberarea pentru consum a acestora în conformitate cu *art. 340 alin. 1 lit. a*, se consideră că eliberarea pentru consum are loc în statul membru în care s-a produs neregula.

alin. 2 În cazul în care, pe parcursul unei deplasări a produselor accizabile în regim suspensiv de accize, a fost depistată o neregulă care a dus la eliberarea pentru consum a acestora în conformitate cu *art. 340 alin. 1 lit. a* și nu este posibil să se determine unde s-a produs neregula, se consideră că aceasta s-a produs în statul membru și la momentul în care aceasta a fost depistată.

alin. 3 În situațiile prevăzute la *alin. 1* și *2*, autoritățile competente din statul membru în care produsele au fost eliberate pentru consum sau în care se consideră că au fost eliberate pentru consum trebuie să informeze autoritățile competente din statul membru de expediție.

alin. 4 Când produsele accizabile care se deplasează în regim suspensiv de accize nu au ajuns la destinație și pe parcursul deplasării nu a fost constatată nicio neregulă care să fie considerată eliberare pentru consum potrivit *art. 340 alin. 1 lit. a*, se consideră că neregula s-a produs în statul membru de expediție și în momentul expedierii produselor accizabile.

alin. 5 Face excepție de la prevederile *alin. 4* cazul în care în termen de 4 luni de la începerea deplasării în conformitate cu *art. 401 alin. 6*, expeditorul furnizează dovada încheierii deplasării sau a locului în care a fost comisă neregula, într-un mod considerat satisfăcător de autoritățile competente din statul membru de expediție în conformitate cu *art. 401 alin. 7*.

alin. 6 Dacă persoana care a constituit garanția potrivit prevederilor *art. 348* nu a avut sau nu a putut să aibă cunoștința de faptul că produsele nu au ajuns la destinație, acestea i se acordă un termen de o lună de la comunicarea acestei informații de către autoritățile competente din statul membru de expediție pentru a-i permite să aducă dovada încheierii deplasării, în conformitate cu *art. 401 alin. 7*, sau a locului comiterii neregulii.

alin. 7 În cazurile prevăzute la *alin. 2* și *4*, dacă statul membru în care s-a comis efectiv neregula este identificat în termen de 3 ani de la data începerii deplasării, în conformitate cu *art. 401 alin. 6*, se

aplică dispozițiile *alin. 1*. În aceste situații, autoritățile competente din statul membru în care s-a comis neregula informează în acest sens autoritățile competente din statul membru în care au fost percepute accizele, care restituie sau remite accizele în momentul furnizării probei perceperii accizelor în celălalt stat membru.

alin. 8 În sensul prezentului articol, neregulă înseamnă o situație apărută în cursul unei deplasări a produselor accizabile în regim suspensiv de accize, diferită de aceea prevăzută la *art. 340 alin. 5 și 6*, din cauza căreia o deplasare sau un segment dintr-o deplasare a unor produse accizabile nu s-a încheiat conform *art. 401 alin. 7*.

alin. 9 În sensul prezentului articol, nu se consideră neregulă diferențele constatate între cantitățile înregistrate la expediere, respectiv la recepție, care pot fi atribuite toleranțelor aparatelor de măsurare și care sunt în limitele claselor de precizie ale aparatelor, stabilite conform *H.G. nr. 264/2006 privind stabilirea condițiilor de introducere pe piață și de punere în funcțiune a mijloacelor de măsurare, cu modificările și completările ulterioare*.

SECȚIUNEA a 17-a Deplasarea intracomunitară și impozitarea produselor accizabile după eliberarea pentru consum

Art. 413 Persoane fizice

alin. 1 Accizele pentru produsele accizabile achiziționate de o persoană fizică pentru uz propriu și transportate personal de aceasta dintr-un stat membru în România sunt exigibile numai în statul membru în care se achiziționează produsele accizabile.

alin. 2 Pentru a stabili dacă produsele accizabile prevăzute la *alin. 1* sunt destinate uzului propriu al unei persoane fizice, se au în vedere cel puțin următoarele elemente:

- a)** statutul comercial al celui care deține produsele accizabile și motivele pentru care le deține;
- b)** locul în care se află produsele accizabile sau, dacă este cazul, modul de transport utilizat;
- c)** orice document referitor la produsele accizabile;
- d)** natura produselor accizabile;
- e)** cantitatea de produse accizabile.

alin. 3 Produsele achiziționate și transportate de persoanele fizice se consideră a fi destinate scopurilor comerciale, în condițiile și în cantitățile prevăzute în normele metodologice.

alin. 4 Produsele achiziționate și transportate în cantități superioare limitelor prevăzute în normele metodologice și destinate consumului în România se consideră a fi achiziționate în scopuri comerciale și, în acest caz, se datorează acciza în România.

alin. 5 Acciza devine exigibilă în România și pentru cantitățile de uleiuri minerale eliberate deja pentru consum într-un alt stat membru, dacă aceste produse sunt transportate cu ajutorul unor mijloace de transport atipice de către o persoană fizică sau în numele acesteia. În sensul acestui alineat, mijloace de transport atipice înseamnă transportul de combustibil în alte recipiente decât rezervoarele vehiculelor sau în canistre adecvate pentru combustibili și transportul de produse lichide pentru încălzire în alte recipiente decât în camioane-cisternă folosite în numele unor operatori economici profesioniști.

Art. 414 Produse cu accize plătite, deținute în scopuri comerciale în România

alin. 1 Fără să contravină prevederilor *art. 417 alin. 1*, în cazul în care produsele accizabile care au fost deja eliberate pentru consum într-un stat membru sunt deținute în scopuri comerciale în România pentru a fi livrate sau utilizate pe teritoriul acesteia, produsele în cauză sunt supuse accizelor, iar accizele devin exigibile în România.

alin. 2 În sensul prezentului articol, deținerea de produse accizabile de către o altă persoană decât o persoană fizică sau de către o persoană fizică în alte scopuri decât pentru uz propriu și transportarea de către aceasta în conformitate cu *art. 413* se consideră deținere în scopuri comerciale.

alin. 3 Condițiile de exigibilitate și nivelul accizelor care urmează să fie aplicate sunt cele în vigoare la data la care accizele devin exigibile în România.

alin. 4 Persoana plătitoare de accize devenite exigibile este, în cazul prevăzut la *alin. 1*, persoana care efectuează livrarea sau deține produsele destinate livrării sau căreia îi sunt livrate produsele în România.

alin. 5 Fără să contravină prevederilor *art. 419*, în cazul în care produsele accizabile care au fost deja eliberate pentru consum în alt stat membru se deplasează în cadrul Uniunii Europene în scopuri comerciale, produsele în cauză nu sunt considerate ca fiind deținute în aceste scopuri până în momentul în

care ajung în România, cu condiția ca deplasarea să se realizeze pe baza formalităților prevăzute la *art. 415 alin. 1 și 2*.

alin. 6 Produsele accizabile deținute la bordul unei nave sau al unei aeronave care efectuează traversări sau zboruri între un alt stat membru și România, dar care nu sunt disponibile pentru vânzare în momentul în care nava sau aeronava se află pe teritoriul unuia dintre cele două state membre, nu sunt considerate ca fiind deținute în statul membru respectiv în scopuri comerciale.

alin. 7 În cazul produselor accizabile care au fost deja eliberate pentru consum în România și care sunt livrate într-un alt stat membru, persoana care a efectuat livrarea poate beneficia, la cerere, de restituirea accizelor dacă autoritatea competentă constată că accizele au devenit exigibile și au fost percepute în acel stat membru, potrivit prevederilor din normele metodologice.

Art. 415 Deplasarea intracomunitară a produselor cu accize plătite

alin. 1 În situațiile prevăzute la *art. 414 alin. 1 și 7*, produsele accizabile circulă între alt stat membru și România, respectiv între România și alt stat membru împreună cu documentul de însoțire prevăzut la *art. 416*.

alin. 2 Persoanele prevăzute la *art. 414 alin. 4* trebuie să îndeplinească următoarele cerințe:

a) înaintea expedierii produselor, să depună o declarație la autoritatea competentă teritorială și să garanteze plata accizelor;

b) să plătească accizele în prima zi lucrătoare imediat următoare celei în care s-au recepționat produsele;

c) să accepte orice control care să permită autorității competente să se asigure că produsele accizabile au fost efectiv primite și că accizele exigibile pentru acestea au fost plătite.

Art. 416 Documentul de însoțire

alin. 1 Documentul de însoțire se întocmește de către furnizor în 3 exemplare și se utilizează după cum urmează:

a) primul exemplar rămâne la furnizor;

b) exemplarele 2 și 3 însoțesc produsele accizabile pe timpul transportului până la primitor;

c) exemplarul 2 rămâne la primitorul produselor;

d) exemplarul 3 trebuie să fie restituit furnizorului, cu certificarea recepției și cu menționarea tratamentului fiscal ulterior al produselor accizabile în statul membru de destinație, dacă furnizorul solicită în mod expres acest lucru în scop de restituire de accize.

alin. 2 Modelul documentului de însoțire se stabilește prin normele metodologice.

Art. 417 Vânzarea la distanță și reprezentantul fiscal

alin. 1 Vânzarea la distanță din alt stat membru în România reprezintă vânzarea produselor accizabile deja eliberate pentru consum într-un stat membru, care sunt achiziționate de o persoană stabilită în România, alta decât un antrepozitar autorizat sau un destinatar înregistrat, care nu exercită o activitate economică independentă, și care sunt expediate ori transportate către România, direct sau indirect, de către vânzător ori în numele acestuia, fiind supuse accizelor în România.

alin. 2 În cazul prevăzut la *alin. 1*, accizele devin exigibile în România în momentul livrării produselor accizabile. Condițiile de exigibilitate și nivelul accizelor care urmează să fie aplicate sunt cele în vigoare la data la care accizele devin exigibile. Accizele se plătesc în conformitate cu procedura stabilită în normele metodologice.

alin. 3 Persoana plătitoare de accize în România este fie vânzătorul, fie un reprezentant fiscal stabilit în România și autorizat de autoritățile competente din România. Atunci când vânzătorul nu respectă dispozițiile *alin. 4 lit. a*, persoana plătitoare de accize este destinatarul produselor accizabile.

alin. 4 Vânzătorul în nume propriu sau prin reprezentantul fiscal trebuie să îndeplinească următoarele cerințe:

a) înainte de expedierea produselor accizabile trebuie să se înregistreze și să garanteze plata accizelor în condițiile stabilite și la autoritatea competentă, prevăzute în normele metodologice;

b) să plătească accizele la autoritatea competentă prevăzută la *lit. a*), după sosirea produselor accizabile;

c) să țină evidențe ale livrărilor de produse accizabile.

alin. 5 Persoana nestabilită în România care efectuează o vânzare la distanță în România trebuie să transmită autorității competente, în nume propriu sau prin reprezentantul fiscal, o situație lunară privind

achizițiile și livrările de produse accizabile, până la data de 15 inclusiv a lunii următoare celei la care se referă situația, în condițiile stabilite prin normele metodologice.

alin. 6 Vânzarea la distanță din România în alt stat membru reprezintă vânzarea produselor accizabile deja eliberate pentru consum în România, care sunt achiziționate de o persoană, alta decât un antrepozitar autorizat sau un destinatar înregistrat, stabilită în alt stat membru, care nu exercită o activitate economică independentă, și care sunt expediate ori transportate către acel stat membru, direct sau indirect, de către vânzătorul stabilit în România ori în numele acestuia, fiind supuse accizelor în acel stat membru. Accizele plătite în România se restituie, la solicitarea vânzătorului, dacă vânzătorul din România prezintă autorităților competente dovezi care să ateste că produsele accizabile au ajuns și accizele s-au plătit în statul membru de destinație.

Art. 418 Distrugerii și pierderi

alin. 1 În situațiile prevăzute la *art. 414 alin. 1* și la *art. 417 alin. 1*, în cazul distrugerii totale sau al pierderii iremediabile a produselor accizabile, în cursul transportului acestora în alt stat membru decât cel în care au fost eliberate pentru consum, dintr-un motiv legat de natura produselor, ca urmare a unui caz fortuit ori de forță majoră sau ca o consecință a autorizării de către autoritățile competente din statul membru în cauză, accizele nu sunt exigibile în acel stat membru.

alin. 2 Distrugerea totală sau pierderea iremediabilă a produselor accizabile în cauză se dovedește într-un mod considerat satisfăcător de autoritățile competente din statul membru în care a avut loc distrugerea totală ori pierderea iremediabilă sau din statul membru în care aceasta a fost constatată, în cazul în care nu este posibil să se determine unde a avut loc. Garanția depusă în temeiul *art. 415 alin. 2 lit. a* sau al *art. 417 alin. 4 lit. a* se eliberează.

alin. 3 Regulile și condițiile pe baza cărora se determină pierderile menționate la *alin. 1* sunt prevăzute în normele metodologice.

Art. 419 Nereguli apărute pe parcursul deplasării produselor accizabile

alin. 1 Atunci când s-a comis o neregulă în cursul unei deplasări a produselor accizabile, în conformitate cu *art. 414 alin. 1* sau cu *art. 417 alin. 1*, în alt stat membru decât cel în care produsele au fost eliberate pentru consum, acestea sunt supuse accizelor, iar accizele sunt exigibile în statul membru în care s-a comis neregula.

alin. 2 Atunci când s-a constatat o neregulă în cursul unei deplasări a produselor accizabile, în conformitate cu *art. 414 alin. 1* sau cu *art. 417 alin. 1*, în alt stat membru decât cel în care produsele au fost eliberate pentru consum și nu este posibil să se determine locul în care s-a comis neregula, se consideră că aceasta s-a comis în statul membru în care a fost constatată, iar accizele sunt exigibile în acest stat membru. Cu toate acestea, dacă statul membru în care s-a comis efectiv neregula este identificat în termen de 3 ani de la data achiziționării produselor accizabile, se aplică dispozițiile *alin. 1*.

alin. 3 Accizele sunt datorate de persoana care a garantat plata acestora în conformitate cu *art. 415 alin. 2 lit. a* sau cu *art. 417 alin. 4 lit. a* și de orice persoană care a participat la neregulă.

alin. 4 Autoritățile competente din statul membru în care produsele accizabile au fost eliberate pentru consum restituie, la cerere, accizele după perceperea acestora în statul membru în care a fost comisă ori constatată neregula. Autoritățile competente din statul membru de destinație eliberează garanția depusă în temeiul *art. 415 alin. 2 lit. a* sau al *art. 417 alin. 4 lit. a*.

alin. 5 În sensul prezentului articol, neregulă înseamnă o situație apărută în cursul unei deplasări a produselor accizabile în temeiul *art. 414 alin. 1* sau al *art. 418 alin. 1*, care nu face obiectul *art. 417* din cauza căreia o deplasare ori un segment dintr-o deplasare a unor produse accizabile nu s-a încheiat în mod corespunzător.

SECȚIUNEA a 18-a Deplasarea produselor accizabile în regim de exceptare sau de scutire directă

Art. 420 Deplasarea produselor accizabile în regim de exceptare sau de scutire directă

alin. 1 Produsele accizabile prevăzute la *art. 349 - 353* și *art. 355 alin. 2* se deplasează în regim de exceptare sau de scutire directă către un utilizator final doar dacă sunt acoperite de documentul administrativ electronic procesat prevăzut la *art. 402*.

alin. 2 Prevederile *alin. 1* nu se aplică pentru produsele utilizate de un utilizator final în cadrul antrepozitului fiscal.

alin. 3 În situația de la *alin. 1* se aplică în mod corespunzător prevederile secțiunii a 16-a.

SECȚIUNEA a 19-a Marcarea produselor alcoolice și a tutunului prelucrat

ART. 421 Reguli generale

alin. 1 Prevederile prezentei secțiuni se aplică următoarelor produse accizabile:

- a) produse intermediare și alcool etilic, cu excepțiile prevăzute prin normele metodologice;
- b) tutun prelucrat.

alin. 2 Nu este supus obligației de marcarea orice produs accizabil scutit de la plata accizelor.

alin. 3 Produsele accizabile prevăzute la *alin. 1* pot fi eliberate pentru consum sau pot fi importate pe teritoriul României numai dacă acestea sunt marcate conform prevederilor prezentei secțiuni.

Art. 422 Responsabilitatea marcării

Responsabilitatea marcării produselor accizabile prevăzute la *art. 421* revine antrepozitarilor autorizați, destinatarilor înregistrați sau importatorilor autorizați.

Art. 423 Proceduri de marcarea

alin. 1 Marcarea produselor accizabile prevăzute la *art. 421* se efectuează prin timbre sau banderole.

alin. 2 Dimensiunea și elementele inscripționate pe marcaje sunt stabilite prin normele metodologice.

alin. 3 Antrepozitarul autorizat, destinatarul înregistrat sau importatorul autorizat au obligația să asigure ca marcajele să fie aplicate la loc vizibil, pe ambalajul individual al produsului accizabil, respectiv pe pachet, cutie ori sticlă, astfel încât deschiderea ambalajului să deterioreze marcajul.

alin. 4 Produsele accizabile marcate cu timbre sau banderole deteriorate ori altfel decât s-a prevăzut la *alin. 2* și *3* sunt considerate ca nemarcate.

Art. 424 Eliberarea marcajelor

alin. 1 Autoritatea competentă aprobă eliberarea marcajelor către:

- a) antrepozitarul autorizat pentru produsele accizabile prevăzute la *art. 421*;
- b) destinatarul înregistrat care achiziționează produsele accizabile prevăzute la *art. 421*;
- c) importatorul autorizat care importă produsele accizabile prevăzute la *art. 421*.

alin. 2 Solicitarea marcajelor se face prin depunerea unei cereri la autoritatea competentă.

alin. 3 Eliberarea marcajelor se face de către unitatea specializată pentru tipărirea acestora, desemnată de autoritatea competentă.

alin. 4 Contravaloarea marcajelor se asigură de la bugetul de stat, din valoarea accizelor aferente produselor accizabile supuse marcării.

alin. 5 Procedurile de eliberare a marcajelor, precum și de restituire a contravalorii marcajelor se stabilesc prin normele metodologice.

alin. 6 Marcajele neutilizate în termen de 6 luni de la achiziție se restituie unității specializate pentru tipărirea acestora, în vederea distrugerii.

SECȚIUNEA a 20-a Marcarea și colorarea păcurii și a produselor asimilate acestora

Art. 425 Reguli generale

alin. 1 Produsele energetice prevăzute la *art. 355 alin. 3 lit. g* sau asimilate acestora din punctul de vedere al nivelului accizelor pot fi eliberate pentru consum, deținute în afara unui antrepozit fiscal, transportate inclusiv în regim suspensiv de accize, utilizate, oferite spre vânzare ori vândute, pe teritoriul României, numai dacă sunt marcate și colorate potrivit prevederilor *art. 426* și *427*.

alin. 2 Sunt exceptate de la prevederile *alin. 1* produsele energetice prevăzute la *art. 355 alin. 3 lit. g* sau asimilate acestora din punctul de vedere al nivelului accizelor:

- a) destinate exportului, livrărilor intracomunitare și cele care tranzitează teritoriul României, cu respectarea modalităților și procedurilor de supraveghere fiscală stabilite prin normele metodologice;
- b) livrate către sau de la Administrația Națională a Rezervelor de Stat și Probleme Speciale;
- c) uleiurile uzate, colectate de la motoare de combustie, transmisii de la motoare, turbine, compresoare etc., de către operatorii economici autorizați în acest sens sau care sunt utilizate drept combustibil pentru încălzire;
- d) pentru care deținătorul acestora poate face dovada plății accizelor la bugetul de stat la nivelul celui prevăzut pentru motorină în *anexa nr. 1*;
- e) transportate prin conducte fixe.

Art. 426 Substanțe utilizate pentru marcarea și colorare

alin. 1 Pentru marcarea produselor energetice prevăzute la *art. 355 alin. 3 lit. g* sau asimilate acestora din punctul de vedere al nivelului accizelor se utilizează marcatorul solvent yellow 124 - identificat în conformitate cu indexul de culori, denumit științific N-etil-N-[2-(1-izobutoxi etoxi) etil]-4-(fenilazo) anilină.

alin. 2 Nivelul de marcarea este de 7 mg +/- 10% de marcator pe litru de produs energetic.

alin. 3 Pentru colorarea produselor energetice prevăzute la *art. 355 alin. 3 lit. g* sau asimilate acestora din punctul de vedere al nivelului accizelor se utilizează colorantul solvent blue 35 sau echivalent.

alin. 4 Nivelul de colorare este de 25 mg +/- 10% de colorant pe litru de produs energetic.

alin. 5 Operatorii economici care comercializează substanțe prevăzute la *alin. 1* și *3* au obligația de a se înregistra la organul competent potrivit procedurilor din normele metodologice.

Art. 427 Responsabilitatea marcării și colorării

alin. 1 Antrepozitarul autorizat din România are obligația marcării și colorării produselor energetice prevăzute la *art. 355 alin. 3 lit. g* sau asimilate acestora din punctul de vedere al nivelului accizelor în antrepozitul fiscal pe care îl deține. În cazul achizițiilor intracomunitare și al importurilor, responsabilitatea marcării și colorării la nivelurile prevăzute la *art. 426 alin. 2* și *4*, precum și a omogenizării substanțelor prevăzute la *art. 426 alin. 1* și *3* în masa de produs finit revine persoanei juridice care desfășoară astfel de operațiuni și care poate fi antrepozitarul autorizat, destinatarul înregistrat sau operatorul economic, după caz.

alin. 2 Operațiunea de marcarea și colorare a produselor energetice prevăzute la *art. 355 alin. 3 lit. g* sau asimilate acestora din punctul de vedere al nivelului accizelor, realizată în antrepozite fiscale, se face sub supraveghere fiscală.

alin. 3 Operatorii economici din România care achiziționează marcatori și coloranți în scopul prevăzut la *art. 425 alin. 1* au obligația ținerii unor evidențe stricte privind cantitățile de astfel de produse utilizate.

alin. 4 Sunt interzise, cu excepțiile prevăzute de lege, eliberarea pentru consum, deținerea în afara unui antrepozit fiscal, transportul inclusiv în regim suspensiv de accize, utilizarea, oferirea spre vânzare sau vânzarea, pe teritoriul României, a produselor energetice prevăzute la *art. 355 alin. 3 lit. g* sau asimilate acestora din punctul de vedere al nivelului accizelor, nemarcate și necolorate sau marcate și colorate necorespunzător potrivit prezentului titlu.

alin. 5 Sunt/Este interzise/interzisă marcarea și/sau colorarea produselor energetice prevăzute la *art. 355 alin. 3 lit. g* sau asimilate acestora din punctul de vedere al nivelului accizelor cu alte substanțe decât cele precizate la *art. 426 alin. 1* și *3* sau achiziționate de la alți operatori economici decât cei prevăzuți la *art. 426 alin. 5*.

alin. 6 Este interzisă utilizarea de substanțe și procedee care au ca efect neutralizarea totală sau parțială a colorantului și/sau marcatorului prevăzuți/prevăzut la *art. 426 alin. 1* și *3*.

alin. 7 Pentru produsele energetice prevăzute la *art. 355 alin. 3 lit. g* sau asimilate acestora din punctul de vedere al nivelului accizelor, eliberate pentru consum, deținute în afara unui antrepozit fiscal, transportate inclusiv în regim suspensiv de accize, utilizate, oferite spre vânzare sau vândute, pe teritoriul României, nemarcate și necolorate, sau marcate și colorate necorespunzător, precum și în cazul neîndeplinirii de către operatorii economici a obligațiilor ce privesc modalitățile și procedurile de supraveghere fiscală stabilite prin normele metodologice se datorează accize la nivelul prevăzut pentru motorină.

SECȚIUNEA a 21-a Marcarea și colorarea motorinei

Art. 428 Reguli generale

alin. 1 Produsele energetice prevăzute la *art. 355 alin. 3 lit. c* pot fi utilizate în scutire directă de la plata accizelor potrivit *art. 399 alin. 1 lit. b*, numai dacă sunt marcate și colorate conform *art. 429*.

alin. 2 Livrarea motorinei utilizate drept combustibil pentru motor către operatorii economici beneficiari ai scutirii se face numai după marcarea și colorarea acesteia.

alin. 3 Sunt/Este interzise/interzisă deținerea, comercializarea și/sau utilizarea motorinei marcate și colorate potrivit prevederilor *art. 429* în alte scopuri decât cele pentru care s-a acordat scutirea directă de la plata accizelor, conform *alin. 1*.

Art. 429 Substanțe utilizate pentru marcarea și colorare

alin. 1 Pentru marcarea motorinei se utilizează marcatorul solvent yellow 124 - identificat în conformitate cu indexul de culori, denumit științific N-etil-N-[2-(1-izobutoxi etoxi) etil]-4-(fenilazo) anilină.

alin. 2 Nivelul de marcarea este de 7 mg +/- 10% de marcator pe litru de motorină.

alin. 3 Pentru colorarea motorinei se utilizează colorantul solvent blue 35 sau echivalent.

alin. 4 Nivelul de colorare este de 5 mg +/- 10% de colorant pe litru de motorină.

alin. 5 Operatorii economici care comercializează substanțe prevăzute la *alin. 1* și *3* au obligația de a se înregistra la organul competent potrivit procedurilor din normele metodologice.

Art. 430 Responsabilitatea marcării și colorării

alin. 1 Antrepozitarul autorizat din România are obligația marcării și colorării motorinei în antrepozitul fiscal pe care îl deține. Responsabilitatea marcării și colorării la nivelurile prevăzute la *art. 429 alin. 2* și *4*, precum și a omogenizării substanțelor prevăzute la *art. 429 alin. 1* și *3* în masa de produs finit revine antrepozitarului autorizat.

alin. 2 Marcarea și colorarea motorinei pe teritoriul României se realizează în antrepozite fiscale sub supraveghere fiscală, potrivit procedurii stabilite prin normele metodologice.

alin. 3 Operatorii economici din România care achiziționează marcatori și coloranți în scopul prevăzut la *art. 428 alin. 1* au obligația ținerii unor evidențe stricte privind cantitățile de astfel de produse utilizate.

alin. 4 Sunt/Este interzise/interzisă marcarea și/sau colorarea motorinei cu alte substanțe decât cele precizate la *art. 429 alin. 1* și *3* sau achiziționate de la alți operatori economici decât cei prevăzuți la *art. 429 alin. 5*.

alin. 5 Este interzisă utilizarea de substanțe și procedee care au ca efect neutralizarea totală sau parțială a colorantului și/sau marcatorului prevăzuți/prevăzut la *art. 429 alin. 1* și *3*.

SECȚIUNEA a 22-a Alte obligații pentru operatorii economici cu produse accizabile

Art. 431 Confiscarea tutunului prelucrat

alin. 1 Prin derogare de la prevederile legale în materie care reglementează modul și condițiile de valorificare a bunurilor legal confiscate sau intrate, potrivit legii, în proprietatea privată a statului, tutunurile prelucrate confiscate ori intrate, potrivit legii, în proprietatea privată a statului se predau de către organul care a dispus confiscarea, pentru distrugere, antrepozitarilor autorizați pentru tutun prelucrat, destinatarilor înregistrați sau importatorilor autorizați de astfel de produse, după cum urmează:

a) sortimentele care se regăsesc în nomenclatorul de produse al antrepozitarilor autorizați, al destinatarilor înregistrați, al expeditorilor înregistrați sau al importatorilor autorizați se predau în totalitate acestora;

b) sortimentele care nu se regăsesc în nomenclatoarele prevăzute la lit. a) se predau în custodie de către organele care au procedat la confiscare antrepozitarilor autorizați pentru producția și/sau depozitarea de tutun prelucrat.

alin. 2 Repartizarea fiecărui lot de tutun prelucrat confiscat, preluarea tutunului prelucrat de către antrepozitarii autorizați, destinatarii înregistrați și importatorii autorizați, precum și procedura de distrugere se efectuează conform prevederilor din normele metodologice.

alin. 3 Fiecare antrepozitar autorizat, destinatar înregistrat și importator autorizat are obligația să asigure pe cheltuiala proprie preluarea în custodie, transportul și depozitarea cantităților de produse din lotul confiscat care i-a fost repartizat.

Art. 432 Controlul

alin. 1 Toți operatorii economici cu produse accizabile sunt obligați să accepte orice control ce permite autorității competente prevăzute în normele metodologice să se asigure de corectitudinea operațiunilor cu produse accizabile.

alin. 2 Autoritățile competente iau măsuri de supraveghere fiscală și control pentru asigurarea desfășurării activității autorizate în condițiile legii. Modalitățile și procedurile pentru realizarea supravegherii fiscale a producției, depozitării, circulației și importului produselor supuse accizelor armonizate se stabilesc prin normele metodologice.

Art. 433 Întârzieri la plata accizelor

Întârzierea la plata accizelor cu mai mult de 15 zile de la termenul legal atrage suspendarea autorizației deținute de operatorul economic plătitor de accize până la plata sumelor restante.

Art. 434 Procedura de import pentru produse energetice

Efectuarea formalităților vamale de import aferente benzinelor și motorinelor se face prin birourile vamale la frontieră stabilite prin normele metodologice.

Art. 435 Condiții de distribuție și comercializare

alin. 1 Comercializarea pe piața națională a alcoolului sanitar în vrac este interzisă.

alin. 2 Comercializarea în vrac și utilizarea ca materie primă a alcoolului etilic cu concentrația alcoolică sub 96,00% în volum, pentru fabricarea băuturilor alcoolice, este interzisă.

alin. 3 Operatorii economici care doresc să distribuie și să comercializeze angro băuturi alcoolice, tutun prelucrat și produse energetice - benzine, motorine, petrol lampant, gaz petrolier lichefiat și biocombustibili - sunt obligați să se înregistreze la autoritatea competentă potrivit prevederilor din normele metodologice.

alin. 4 Operatorii economici care intenționează să comercializeze în sistem en détail produse energetice - benzine, motorine, petrol lampant, gaz petrolier lichefiat și biocombustibili - sunt obligați să se înregistreze la autoritatea competentă potrivit prevederilor din normele metodologice.

alin. 5 Nu intră sub incidența *alin. 3* antrepozitarii autorizați pentru locurile autorizate ca antrepozite fiscale și destinatarii înregistrați pentru locurile declarate pentru recepția produselor accizabile.

alin. 6 Băuturile alcoolice livrate de operatorii economici producători către operatorii economici distribuitori sau comercianți angro sunt însoțite și de o copie a certificatului de marcă al producătorului, din care să rezulte că marca îi aparține. Ambalajele în care sunt prezentate băuturile alcoolice trebuie să conțină și informații privind producătorul.

alin. 7 Operatorii economici distribuitori și comercianții angro sau en détail de băuturi alcoolice, tutun prelucrat și produse energetice răspund pentru proveniența nelegală a produselor deținute.

alin. 8 Toate reziduurile de produse energetice rezultate din exploatare, în alte locații decât antrepozitele fiscale, precum și uleiurile uzate pot fi cedate sau vândute pentru prelucrare în vederea obținerii de produse accizabile numai către un antrepozit fiscal de producție ori pot fi supuse operațiilor de ecologizare, în condițiile prevăzute de normele metodologice.

alin. 9 În cazul comercializării și transportului de tutun brut și tutun parțial prelucrat, trebuie îndeplinite următoarele cerințe:

a) operatorii economici care doresc să comercializeze tutun brut sau tutun parțial prelucrat provenit din operațiuni proprii de import, din achiziții intracomunitare proprii sau din producția internă proprie pot desfășura această activitate numai în baza unei autorizații eliberate în acest scop de către autoritatea competentă potrivit prevederilor din normele metodologice;

b) tutunul brut sau tutunul parțial prelucrat poate fi comercializat către un operator economic din România numai dacă este antrepozitar autorizat pentru producția de tutun prelucrat, deplasarea tutunului efectuându-se direct către antrepozitul fiscal al acestuia;

c) orice deplasare de tutun brut sau de tutun parțial prelucrat pe teritoriul României, realizată de operatorii economici prevăzuți la *lit. a*, trebuie să fie însoțită de un document comercial în care se înscrie numărul autorizației operatorului economic.

alin. 10 Atunci când nu se respectă una dintre prevederile *alin. 9*, intervine ca sancțiune exigibilitatea accizelor, suma de plată fiind determinată pe baza accizei datorate pentru alte tutunuri de fumate.

alin. 11 Prin derogare de la prevederile *O.G. nr. 99/2000 privind comercializarea produselor și serviciilor de piață, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, vânzările cu prime către consumator nu se aplică pentru produsele accizabile supuse regimului de marcă prin timbre sau banderole prevăzute la *art. 421*. Prin consumator se înțelege persoana definită la *art. 4 lit. a din O.G. nr. 99/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare*.

alin. 12 Pentru produsele energetice - benzine, motorine, petrol lampant și gaz petrolier lichefiat -, prin normele metodologice se stabilește tratamentul din punctul de vedere al accizelor pentru diferențele cantitative constatate în afara regimului suspensiv de accize.

Art. 436 Decontările între operatorii economici

alin. 1 Decontările între operatorii economici plătitori de accize și operatorii economici cumpărători de produse accizabile se fac integral prin unități bancare.

alin. 2 Nu intră sub incidența prevederilor *alin. 1*:

a) comercializarea în regim en détail;

b) livrările de produse accizabile către operatorii economici care comercializează astfel de produse în sistem en détail;

c) livrările de produse accizabile, efectuate în cadrul sistemului de compensare a obligațiilor față de bugetul de stat, aprobate prin acte normative speciale. Sumele reprezentând accizele nu pot face obiectul compensărilor dacă actele normative speciale nu prevăd altfel sau dacă nu se face dovada plății accizelor la bugetul statului;

d) livrările de produse accizabile, în cazul compensărilor efectuate între operatorii economici prin intermediul Institutului de Management și Informatică, în conformitate cu prevederile legale în vigoare. Sumele reprezentând accizele nu pot face obiectul compensărilor dacă nu se face dovada plății accizelor la bugetul de stat.

Art. 437 Valorificarea produselor accizabile intrate, potrivit legii, în proprietatea statului sau care fac obiectul unei proceduri de executare silită

alin. 1 Alcoolul și băuturile alcoolice intrate, potrivit legii, în proprietatea statului se supun distrugerii.

alin. 2 Produsele energetice intrate, potrivit legii, în proprietatea statului, care nu îndeplinesc condițiile legale de comercializare, se supun distrugerii.

alin. 3 Circulația produselor accizabile care fac obiectul unei proceduri de executare silită nu intră sub incidența prevederilor *secțiunii a 16-a*.

Art. 438 Valorificarea produselor accizabile aflate în proprietatea operatorilor economici aflați în procedura falimentului

alin. 1 Circulația produselor accizabile aflate în proprietatea operatorilor economici aflați în procedura falimentului prevăzută în *Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență* nu intră sub incidența prevederilor *secțiunii a 16-a*.

alin. 2 Produsele accizabile aflate în proprietatea operatorilor economici aflați în procedura falimentului și care nu îndeplinesc condițiile legale de comercializare pot fi valorificate către antrepozitarii autorizați și numai în vederea procesării.

alin. 3 În situația prevăzută la *alin. 2*, livrarea acestor produse se face în regim de supraveghere fiscală pe bază de factură care trebuie să respecte prevederile *art. 319*.

CAPITOLUL II Regimul accizelor nearmonizate

Art. 439 Sfera de aplicare

alin. 1 Accizele nearmonizate sunt venituri datorate la bugetul statului și care se colectează conform prevederilor prezentului capitol.

alin. 2 Accizele nearmonizate sunt taxe speciale percepute asupra următoarelor produse:

a) produse din tutun încălzit care, prin încălzire, emit un aerosol ce poate fi inhalat, fără a avea loc combustia amestecului de tutun, cu încadrarea tarifară NC 2403 99 90;

b) lichidele cu conținut de nicotină destinate inhalării cu ajutorul unui dispozitiv electronic de tip "Țigaretă electronică", cu încadrarea tarifară NC 3824 90 96.

Art. 440 Faptul generator

Produsele accizabile prevăzute la *art. 439* sunt supuse accizelor la momentul producerii, achiziției intracomunitare sau importului acestora pe teritoriul Comunității.

Art. 441 Exigibilitatea

Momentul exigibilității accizelor intervine:

a) la data recepționării produselor provenite din achiziții intracomunitare;

b) la data efectuării formalităților de punere în liberă circulație a produselor provenite din operațiuni de import;

c) la data vânzării pe piața internă a produselor provenite din producția internă.

Art. 442 Nivelul și calculul accizelor

alin. 1 Nivelul accizelor pentru produsele prevăzute la *art. 439* este cel prevăzut în *anexa nr. 2*, care face parte integrantă din prezentul titlu, și se aplică începând cu 1 ianuarie 2016. Pentru anii următori,

nivelul accizelor aplicabil începând cu data de 1 ianuarie a fiecărui an este nivelul actualizat calculat conform *alin. 2*.

alin. 2 Nivelul accizelor prevăzut în *anexa nr. 2* se actualizează anual cu creșterea prețurilor de consum din ultimele 12 luni, calculată în luna septembrie a anului anterior celui de aplicare, față de perioada octombrie 2014 - septembrie 2015, comunicată oficial de Institutul Național de Statistică până la data de 15 octombrie. Nivelul accizelor actualizat se publică pe site-ul Ministerului Finanțelor Publice până cel mai târziu pe data de 20 octombrie a fiecărui an.

alin. 3 Prevederile *alin. 2* nu se aplică în cazul în care în ultimele 12 luni are loc scăderea prețurilor de consum, calculată în luna septembrie a anului anterior celui de aplicare, față de perioada octombrie 2014 - septembrie 2015, comunicată oficial de Institutul Național de Statistică până la data de 15 octombrie.

alin. 4 Pentru produsele prevăzute la *art. 439* accizele se datorează o singură dată și se calculează prin aplicarea sumelor fixe pe unitatea de măsură asupra cantităților produse și comercializate, importate sau achiziționate intracomunitar, după caz.

Art. 443 Scutiri

alin. 1 Beneficiază de regimul de restituire a accizelor virate bugetului de stat pentru produsele prevăzute la *art. 439* operatorii economici care au achiziționat direct dintr-un stat membru sau din import aceste produse și care ulterior le livrează în alt stat membru, le exportă ori le returnează furnizorilor.

alin. 2 Pentru produsele prevăzute la *art. 439* retrase de pe piață, dacă starea sau vechimea acestora le face impropriei consumului ori nu mai îndeplinesc condițiile de comercializare, accizele plătite se restituie la cererea operatorului economic.

alin. 3 Modalitatea și condițiile de acordare a scutirilor prevăzute la *alin. 1* și *2* se stabilesc prin normele metodologice.

Art. 444 Plătitori de accize

alin. 1 Plătitorii de accize sunt operatorii economici care produc și comercializează în România produsele prevăzute la *art. 439*, achiziționează din teritoriul Uniunii Europene ori importă produsele prevăzute la *art. 439*.

alin. 2 În sensul *alin. 1*, plătitorii de accize care produc bunurile prevăzute la *art. 439* sunt operatorii economici care au în proprietate materia primă și care produc aceste bunuri cu mijloace proprii sau le transmit spre prelucrare la terți, indiferent dacă prelucrarea are loc în România sau în afara României.

alin. 3 Operatorul economic care produce, achiziționează din alte state membre ale Uniunii Europene sau importă produse supuse accizelor de natura celor prevăzute la *art. 439* trebuie să se autorizeze la autoritatea competentă, potrivit prevederilor din normele metodologice.

alin. 4 Operatorul economic care nu are domiciliul fiscal în România și intenționează să desfășoare activități economice cu produse accizabile prevăzute la *art. 439*, pentru care are obligația plății accizelor în România, va desemna un reprezentant fiscal stabilit în România pentru a îndeplini obligațiile care îi revin potrivit prezentului capitol.

Art. 445 Obligațiile plătitorilor

Operatorii economici plătitori de accize prevăzuți la *art. 444* sunt obligați:

- a)** să se înregistreze ca plătitori de accize la autoritatea fiscală competentă;
- b)** să calculeze accizele, să le evidențieze distinct în factură și să le verse la bugetul de stat la termenele stabilite, fiind răspunzători pentru exactitatea calculului și vărsarea integrală a sumelor datorate;
- c)** să țină evidența accizelor, conform prevederilor din normele metodologice, și să depună anual deconturile privind accizele, conform dispozițiilor legale privind obligațiile de plată, la bugetul de stat, până la data de 30 aprilie a anului următor celui de raportare.

Art. 446 Declarațiile de accize

Plătitorii de accize prevăzuți la *art. 444*, cu excepția importatorilor, au obligația de a depune la autoritatea competentă o declarație de accize pentru fiecare lună, indiferent dacă se datorează sau nu plata accizei pentru luna respectivă, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei la care se referă declarația.

Art. 447 Termenul de plată a accizelor la bugetul de stat

alin. 1 Pentru situațiile prevăzute la *art. 441 lit. a* și *c*, termenul de plată a accizelor este până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care intervine exigibilitatea accizelor.

alin. 2 Pentru situațiile prevăzute la *art. 441 lit. b*, plata accizelor se face la data exigibilității accizelor.

Art. 448 Regimul produselor accizabile deținute de operatorii economici care înregistrează obligații fiscale restante

alin. 1 Produsele accizabile prevăzute la *art. 439* deținute de operatorii economici care înregistrează obligații fiscale restante pot fi valorificate în cadrul procedurii de executare silită de organele competente, potrivit legii.

alin. 2 Persoanele care dobândesc bunuri accizabile prin valorificare, potrivit *alin. 1*, trebuie să îndeplinească condițiile prevăzute de lege, după caz.

CAPITOLUL III Contravenții și sancțiuni

Art. 449 Contravenții și sancțiuni

alin. 1 Constituie contravenții, dacă nu au fost săvârșite în astfel de condiții încât să fie considerate potrivit legii infracțiuni, și se sancționează cu amendă de la 2.000 lei la 5.000 lei următoarele fapte:

a) producerea de vinuri liniștite, sub limita de 1.000 hl de vinuri liniștite pe an, fără înregistrarea la autoritatea vamală teritorială potrivit *art. 362 alin. 3*;

b) vânzarea cu amănuntul din antrepozitul fiscal a produselor accizabile, cu excepțiile prevăzute de lege, potrivit *art. 362 alin. 6*;

c) nerespectarea prevederilor *art. 367 alin. 1 lit. l*, *art. 375 alin. 1 lit. e*, *art. 383 alin. 3* și *art. 391 alin. 3*;

d) nerespectarea prevederilor *art. 367 alin. 1 lit. j*, *art. 375 alin. 2*, *art. 383 alin. 2* și *art. 391 alin. 2*;

e) nerespectarea obligațiilor prevăzute la *art. 367 alin. 1 lit. f* și *i*;

f) primirea produselor accizabile în regim suspensiv de accize cu nerespectarea cerințelor prevăzute la *art. 404 alin. 1*;

g) nerespectarea prevederilor *art. 424 alin. 6*;

h) nerespectarea prevederilor *art. 427 alin. 3* și *art. 430 alin. 3*;

i) nerespectarea prevederilor *art. 426 alin. 5* și *art. 429 alin. 5*;

j) refuzul operatorilor economici de a prelua și de a distruge cantitățile confiscate de tutun prelucrat, în condițiile prevăzute la *art. 431 alin. 1 - 3*.

alin. 2 Următoarele fapte constituie contravenții, dacă nu au fost săvârșite în astfel de condiții încât să fie considerate potrivit legii infracțiuni:

a) vânzarea de către orice persoană a țigaretelor pentru care nu s-au stabilit și declarat prețuri de vânzare cu amănuntul potrivit *art. 343 alin. 9*;

b) vânzarea țigaretelor de către orice persoană la un preț ce depășește prețul de vânzare cu amănuntul declarat potrivit *art. 343 alin. 10*;

c) vânzarea de țigaretete de către orice persoană către persoane fizice la un preț mai mic decât prețul de vânzare cu amănuntul declarat potrivit *art. 343 alin. 11*;

d) valorificarea produselor accizabile într-un antrepozit fiscal pentru care autorizația a expirat, a fost revocată sau anulată, fără plata accizelor la bugetul de stat, potrivit *art. 344 alin. 2*;

e) nerespectarea prevederilor *art. 356 alin. 2* și *art. 357*;

f) nerespectarea prevederilor *art. 362 alin. 1* și *7*;

g) nerespectarea autorității competente în cazul deteriorării sigiliilor aplicate potrivit *art. 367 alin. 1 lit. c*;

h) nerespectarea prevederilor *art. 397 alin. 3*;

i) transportul de produse accizabile în regim suspensiv de accize care nu este acoperit de documentul administrativ electronic sau, după caz, de un alt document utilizat pentru acest regim, prevăzut în prezentul titlu, ori cu nerespectarea procedurii în cazul în care sistemul informatizat este indisponibil la expediție potrivit prevederilor *art. 402 alin. 1* și *art. 406 alin. 1*;

j) deținerea în scopuri comerciale, cu neîndeplinirea condiției prevăzute la *art. 414 alin. 1*, a produselor accizabile care au fost deja eliberate pentru consum într-un alt stat membru;

k) deținerea în afara antrepozitului fiscal sau comercializarea pe teritoriul României a produselor accizabile supuse marcării, potrivit prevederilor *art. 421 alin. 3*, fără a fi marcate sau marcate necorespunzător ori cu marcaje false sub limitele prevăzute la *art. 452 alin. 1 lit. h*;

l) nerespectarea prevederilor *art. 428 alin. 3*;

m) nerespectarea prevederilor *art. 435 alin. 1*;

n) nerespectarea prevederilor *art. 435 alin. 2*;

o) desfășurarea activităților de comercializare angro a băuturilor alcoolice și tutunului prelucrat și activităților de comercializare în sistem angro și/sau en détail a produselor energetice - benzine, motorine, petrol lampant, gaz petrolier lichefiat, precum și a biocombustibililor, cu nerespectarea obligațiilor prevăzute la *art. 435 alin. 3 și 4*;

p) achiziționarea produselor accizabile de la persoane care desfășoară activități de distribuție și comercializare angro a băuturilor alcoolice și tutunului prelucrat, respectiv comercializare în sistem angro a produselor energetice - benzine, motorine, petrol lampant și gaz petrolier lichefiat, precum și a biocombustibililor și care nu respectă condițiile sau obligațiile prevăzute la *art. 435 alin. 3 și 4*;

q) nerespectarea prevederilor *art. 436 alin. 1*.

alin. 3 Contravențiile prevăzute la *alin. 2* se sancționează cu amendă de la 20.000 lei la 100.000 lei, precum și cu:

a) confiscarea produselor, iar în situația când acestea au fost vândute, confiscarea sumelor rezultate din această vânzare, în cazurile prevăzute la *lit. b, f, h - n*;

b) confiscarea cisternelor, recipientelor și mijloacelor de transport utilizate în transportul produselor accizabile, în cazul prevăzut la *lit. i*;

c) suspendarea activității de comercializare a produselor accizabile pe o perioadă de 1 - 3 luni, în cazul comercianților în sistem angro și/sau en détail, pentru situațiile prevăzute la *lit. k și o*;

d) oprirea activității de producție a produselor accizabile prin sigilarea instalației, în cazul producătorilor, pentru situațiile prevăzute la *lit. g și m*.

alin. 4 Autoritatea competentă poate suspenda, la propunerea organului de control, autorizația de antrepozit fiscal, destinat înregistrat, expeditor înregistrat sau importator autorizat, după caz, pentru situațiile prevăzute la *alin. 1 lit. j și alin. 2 lit. g și m*.

alin. 5 Autoritatea competentă poate revoca, la propunerea organului de control, autorizația de antrepozit fiscal, destinat înregistrat, expeditor înregistrat sau importator autorizat, după caz, pentru situațiile prevăzute la *alin. 1 lit. b, d și e*.

Art. 450 Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor

alin. 1 Constatarea și sancționarea faptelor ce constituie contravenție potrivit *art. 449* se fac de organele competente din cadrul Ministerului Finanțelor Publice, prin A.N.A.F. și unitățile sale subordonate, cu excepția sancțiunilor privind suspendarea sau revocarea autorizației de antrepozit fiscal, destinat înregistrat, expeditor înregistrat ori importator autorizat, care se dispune de autoritatea competentă, la propunerea organului de control.

alin. 2 Sancțiunile contravenționale prevăzute la *art. 449* se aplică, după caz, persoanelor fizice sau persoanelor juridice. În cazul asocierilor și al altor entități fără personalitate juridică, sancțiunile se aplică reprezentanților acestora.

alin. 3 Contravenientul poate achita, pe loc sau în termen de cel mult 48 de ore de la data încheierii procesului-verbal ori, după caz, de la data comunicării acestuia, jumătate din minimul amenzii prevăzute la *art. 449*, agentul constatat făcând mențiune despre această posibilitate în procesul-verbal.

Art. 451 Dispoziții aplicabile

Contravențiilor prevăzute la *art. 449* le sunt aplicabile dispozițiile *O.G. nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor*, aprobată cu modificări și completări prin *Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare*.

CAPITOLUL IV Infracțiuni

Art. 452 Infracțiuni

alin. 1 Constituie infracțiuni următoarele fapte:

a) producerea de produse accizabile care intră sub incidența regimului de antrepozitare prevăzut în prezentul titlu în afara unui antrepozit fiscal autorizat de către autoritatea competentă;

b) achiziționarea de alcool etilic și de distilate în vrac de la alți furnizori decât antrepozitarii autorizați pentru producție sau expeditorii înregistrați de astfel de produse, potrivit prezentului titlu;

c) livrarea produselor energetice prevăzute la *art. 355 alin. 3 lit. a - e* din antrepozitele fiscale sau locurile de recepție în cazul destinatarilor înregistrați către cumpărători, persoane juridice, fără deținerea

de către antrepozitarul autorizat sau a destinatarului autorizat expeditor a documentului de plată care să ateste virarea la bugetul de stat a valorii accizelor aferente cantității ce urmează a fi facturată;

d) marcarea cu marcaje false a produselor accizabile supuse marcării ori deținerea în antrepozitul fiscal a produselor marcate în acest fel;

e) refuzul sub orice formă a accesului autorităților competente cu atribuții de control pentru efectuarea de verificări inopinate în antrepozitele fiscale;

f) livrarea reziduurilor de produse energetice pentru prelucrare în vederea obținerii de produse accizabile, altfel decât se prevede în prezentul titlu;

g) achiziționarea reziduurilor de produse energetice pentru prelucrare în vederea obținerii de produse accizabile, altfel decât se prevede în prezentul titlu;

h) deținerea de către orice persoană în afara antrepozitelor fiscale sau comercializarea pe teritoriul României a produselor accizabile supuse marcării, potrivit prezentului titlu, fără a fi marcate sau marcate necorespunzător ori cu marcaje false peste limita a 10.000 țigarete, 400 țigări de foi de 3 grame, 200 țigări de foi mai mari de 3 grame, peste 1 kg tutun de fumat, alcool etilic peste 40 litri, băuturi spirtoase peste 200 litri, produse intermediare peste 300 litri, băuturi fermentate, altele decât bere și vinuri, peste 300 litri;

i) folosirea conductelor mobile, a furtunurilor elastice sau a altor conducte de acest fel, utilizarea rezervoarelor necalibrate, precum și amplasarea înaintea contoarelor a unor canele sau robinete prin care se pot extrage cantități de alcool sau distilate necontorizate;

j) eliberarea pentru consum, deținerea în afara unui antrepozit fiscal, transportul inclusiv în regim suspensiv de accize, utilizarea, oferirea spre vânzare sau vânzarea, pe teritoriul României, a produselor energetice prevăzute la *art. 355 alin. 3 lit. g* sau asimilate acestora din punctul de vedere al nivelului accizelor, nemarcate și necolorate sau marcate și colorate necorespunzător, cu excepțiile prevăzute la *art. 425 alin. 2*;

k) nerespectarea prevederilor *art. 427 alin. 5* și *art. 430 alin. 4*;

l) nerespectarea prevederilor *art. 427 alin. 6* și *art. 430 alin. 5*.

alin. 2 Infracțiunile prevăzute la *alin. 1* se pedepsesc astfel:

a) cu închisoare de la 6 luni la 3 ani, cele prevăzute la *lit. f* și *g*;

b) cu închisoare de la un an la 5 ani, cele prevăzute la *lit. b, e* și *h - k*;

c) cu închisoare de la 2 ani la 7 ani, cele prevăzute la *lit. a, c, d* și *l*.

alin. 3 După constatarea faptelor prevăzute la *alin. 1 lit. b - e, g* și *i*, organul de control competent dispune oprirea activității, sigilarea instalației în conformitate cu procedurile tehnologice de închidere a instalației și înaintează actul de control autorității fiscale care a emis autorizația, cu propunerea de suspendare a autorizației de antrepozit fiscal.

ANEXA I

Nr. crt.	Denumirea produsului sau a grupeii de produse	U.M.	2016	2017
			Nivelul accizelor (lei/U.M.)	Nivelul accizelor* (lei/U.M.)
0	1	2	3	4
	Alcool și băuturi alcoolice			
1	Bere, din care:	hl/1 grad Plato	3,3	3,3
	1.1. Bere produsă de producătorii independenți a căror producție anuală nu depășește 200 mii hl		1,82	1,82
2	Vinuri	hl de produs		
	2.1. Vinuri liniștite		0,00	0,00
	2.2. Vinuri spumoase		47,38	47,38
3	Băuturi fermentate, altele decât bere și vinuri	hl de produs		
	3.1. liniștite, din care:		396,84	396,84
	3.1.1. cidru de mere și de pere		0,00	0,00
	3.1.2. hidromel obținut prin		0,00	0,00

	fermentarea unei soluții de miere în apă			
	3.2. spumoase, din care:		47,38	47,38
	3.2.1. cidru de mere și de pere		0,00	0,00
4	Produse intermediare	hl de produs	396,84	396,84
5	Alcool etilic, din care:	hl de alcool pur	3.306,98	3.306,98
	5.1. Alcool etilic produs de micile distilerii		1.653,49	1.653,49
	Tutun prelucrat			
6	Țigarete	1.000 țigarete	430,71	435,58
7	Țigări și țigări de foi	1.000 bucăți	303,23	303,23
8	Tutun de fumat fin tăiat, destinat rulării în țigarete	kg	383,78	383,78
9	Alte tutunuri de fumat	kg	383,78	383,78
	Produse energetice			
10	Benzină cu plumb	tonă	3.022,43	2.530,17
		1.000 litri	2.327,27	1.948,23
11	Benzină fără plumb	tonă	2.643,39	2.151,13
		1.000 litri	2.035,40	1.656,36
12	Motorină	tonă	2.245,11	1.796,53
		1.000 litri	1.897,08	1.518,04
13	Păcură	tonă		
	13.1. utilizată în scop comercial		71,07	71,07
	13.2. utilizată în scop necomercial		71,07	71,07
14	Gaz petrolier lichefiat	tonă		
	14.1. utilizat drept combustibil pentru motor		607,70	607,70
	14.2. utilizat drept combustibil pentru încălzire		537,76	537,76
	14.3. utilizat în consum casnic**))		0,00	0,00
15	Gaz natural	GJ		
	15.1. utilizat drept combustibil pentru motor		12,32	12,32
	15.2. utilizat drept combustibil pentru încălzire			
	15.2.1. în scop comercial		0,81	0,81
	15.2.2. în scop necomercial		1,52	1,52
16	Petrol lampant (kerosen)			
	16.1. utilizat drept combustibil pentru motor	tonă	2.640,92	2.640,92
		1.000 litri	2.112,73	2.112,73
	16.2. utilizat drept combustibil pentru încălzire	tonă	2.226,35	2.226,35

		1.000 litri	1.781,07	1.781,07
17	Cărbune și coals	GJ		
	17.1. utilizate în scopuri comerciale		0,71	0,71
	17.2. utilizate în scopuri necomerciale		1,42	1,42
18	Energie electrică	MWh		
	18.1. Energie electrică utilizată în scop comercial		2,37	2,37
	18.2. Energie electrică utilizată în scop necomercial		4,74	4,74

* Nivelul accizelor din coloana 4 este anterior actualizării prevăzute la *art. 342 alin. 2 din Codul fiscal.*

** Prin gaze petroliere lichefiate utilizate în consum casnic se înțelege gazele petroliere lichefiate, distribuite în butelii tip aragaz.

Buteliile tip aragaz sunt acele butelii cu o capacitate de până la maximum 12,5 kg.

ANEXA 2

Nr. crt.	Denumirea produsului	U.M.	Acciza (lei/U.M.)
0	1	2	3
1	Lichid care conține nicotină	ml	0,5
2	Tutunul conținut în produse din tutun încălzit	kg	384

TITLUL IX Impozite și taxe locale CAPITOLUL I Dispoziții generale

Art. 453 Definiții

În înțelesul prezentului titlu, expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) activitate economică - orice activitate care constă în furnizarea de bunuri, servicii și lucrări pe o piață;

b) clădire - orice construcție situată deasupra solului și/sau sub nivelul acestuia, indiferent de denumirea ori de folosința sa, și care are una sau mai multe încăperi ce pot servi la adăpostirea de oameni, animale, obiecte, produse, materiale, instalații, echipamente și altele asemenea, iar elementele structurale de bază ale acesteia sunt pereții și acoperișul, indiferent de materialele din care sunt construite;

c) clădire-anexă - clădiri situate în afara clădirii de locuit, precum: bucătării, grajduri, pivnițe, cămări, pătule, magazii, depozite, garaje și altele asemenea;

d) clădire cu destinație mixtă - clădire folosită atât în scop rezidențial, cât și nerezidențial;

e) clădire nerezidențială - orice clădire care nu este rezidențială;

f) clădire rezidențială - construcție alcătuită din una sau mai multe camere folosite pentru locuit, cu dependențele, dotările și utilitățile necesare, care satisface cerințele de locuit ale unei persoane sau familii;

g) nomenclatură stradală - lista care conține denumirile tuturor străzilor dintr-o unitate administrativ-teritorială, numerele de identificare a imobilelor pe fiecare stradă în parte, precum și titularul dreptului de proprietate al fiecărui imobil; nomenclatura stradală se organizează pe fiecare localitate rurală și urbană și reprezintă evidența primară unitară care servește la atribuirea adresei domiciliului/reședinței persoanei fizice, a sediului persoanei juridice, precum și a fiecărui imobil, teren și/sau clădire;

h) rangul unei localități - rangul atribuit unei localități conform legii;

i) zone din cadrul localității - zone stabilite de consiliul local, în funcție de poziția terenului față de centrul localității, de rețelele edilitare, precum și de alte elemente specifice fiecărei unități administrativ-teritoriale, conform documentațiilor de amenajare a teritoriului și de urbanism, registrelor agricole, evidențelor specifice cadastrului imobiliar-edilitar sau altor evidențe agricole sau cadastrale care pot afecta valoarea terenului.

Art. 454 Impozite și taxe locale

Impozitele și taxele locale sunt după cum urmează:

- a) impozitul pe clădiri și taxa pe clădiri;
- b) impozitul pe teren și taxa pe teren;
- c) impozitul pe mijloacele de transport;
- d) taxa pentru eliberarea certificatelor, avizelor și autorizațiilor;
- e) taxa pentru folosirea mijloacelor de reclamă și publicitate;
- f) impozitul pe spectacole;
- g) taxele speciale;
- h) alte taxe locale.

CAPITOLUL II Impozitul pe clădiri și taxa pe clădiri

Art. 455 Reguli generale

alin. 1 Orice persoană care are în proprietate o clădire situată în România **datorează anual impozit pentru acea clădire**, exceptând cazul în care în prezentul titlu se prevede diferit.

alin. 2 Pentru **clădirile proprietate publică sau privată a statului ori a unităților administrativ-teritoriale, concesionate, închiriate, date în administrare ori în folosință**, după caz, oricăror entități, altele decât cele de drept public, **se stabilește taxa pe clădiri**, care reprezintă sarcina fiscală a concesionarilor, locatarilor, titularilor dreptului de administrare sau de folosință, după caz, în condiții similare impozitului pe clădiri.

alin. 3 Impozitul prevăzut la **alin. 1**, denumit în continuare impozit pe clădiri, precum și taxa pe clădiri prevăzută la **alin. 2** **se datorează către bugetul local al comunei, al orașului sau al municipiului** în care este amplasată clădirea. În cazul municipiului București, impozitul și taxa pe clădiri se datorează către bugetul local al sectorului în care este amplasată clădirea.

alin. 4 Taxa pe clădiri **se stabilește proporțional cu perioada pentru care este constituit dreptul de concesiune, închiriere, administrare ori folosință**.

alin. 5 Pe perioada în care pentru o clădire se plătește taxa pe clădiri, nu se datorează impozitul pe clădiri.

alin. 6 În cazul în care o clădire se află în proprietatea comună a două sau mai multe persoane, fiecare dintre proprietarii comuni ai clădirii datorează impozitul pentru spațiile situate în partea din clădire aflată în proprietatea sa. În cazul în care nu se pot stabili părțile individuale ale proprietarilor în comun, fiecare proprietar în comun datorează o parte egală din impozitul pentru clădirea respectivă.

Art. 456 Scutiri

alin. 1 Nu se datorează impozit/taxă pe clădiri pentru:

a) clădirile aflate în proprietatea publică sau privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale, cu excepția încăperilor folosite pentru activități economice sau agrement, altele decât cele desfășurate în relație cu persoane juridice de drept public;

b) clădirile aflate în domeniul privat al statului concesionate, închiriate, date în administrare ori în folosință, după caz, instituțiilor publice cu finanțare de la bugetul de stat, utilizate pentru activitatea proprie a acestora;

c) clădirile aflate în proprietatea fundațiilor înființate prin testament constituite, conform legii, cu scopul de a întreține, dezvolta și ajuta instituții de cultură națională, precum și de a susține acțiuni cu caracter umanitar, social și cultural;

d) clădirile care, prin destinație, constituie lăcașuri de cult, aparținând cultelor religioase recunoscute oficial și asociațiilor religioase, precum și componentelor locale ale acestora, cu excepția încăperilor folosite pentru activități economice;

e) clădirile funerare din cimitire și crematorii;

f) clădirile utilizate de unitățile și instituțiile de învățământ de stat, confesional sau particular, autorizate să funcționeze provizoriu ori acreditate, cu excepția încăperilor care sunt folosite pentru activități economice care generează alte venituri decât cele din taxele de școlarizare, servirea meselor pentru preșcolari, elevi sau studenți și cazarea acestora, precum și clădirile utilizate de către creșe, astfel cum sunt definite și funcționează potrivit *Legii nr. 263/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea creșelor, cu modificările și completările ulterioare*;

g) clădirile unei instituții sau unități care funcționează sub coordonarea Ministerului Educației și Cercetării Științifice sau a Ministerului Tineretului și Sportului, precum și clădirile federațiilor sportive naționale, cu excepția încăperilor care sunt folosite pentru activități economice;

h) clădirile unităților sanitare publice, cu excepția încăperilor folosite pentru activități economice;

i) clădirile din parcurile industriale, parcurile științifice și tehnologice, precum și cele utilizate de incubatoarele de afaceri, cu respectarea legislației în materia ajutorului de stat;

j) clădirile care sunt afectate activităților hidrotehnice, hidrometrice, hidrometeorologice, oceanografice, de îmbunătățiri funciare și de intervenții la apărarea împotriva inundațiilor, precum și clădirile din porturi și cele afectate canalelor navigabile și stațiilor de pompare aferente canalelor, cu excepția încăperilor care sunt folosite pentru activități economice;

k) clădirile care, prin natura lor, fac corp comun cu poduri, viaducte, apeducte, diguri, baraje și tuneluri și care sunt utilizate pentru exploatarea acestor construcții, cu excepția încăperilor care sunt folosite pentru alte activități economice;

l) clădirile aferente infrastructurii feroviare publice sau infrastructurii metroului;

m) clădirile Academiei Române și ale fundațiilor proprii înființate de Academia Română, în calitate de fondator unic, cu excepția încăperilor care sunt folosite pentru activități economice;

n) clădirile aferente capacităților de producție care sunt în sectorul pentru apărare cu respectarea legislației în materia ajutorului de stat;

o) clădirile care sunt utilizate ca sere, solare, răsadnițe, ciupercării, silozuri pentru furaje, silozuri și/sau pătule pentru depozitarea și conservarea cerealelor, cu excepția încăperilor care sunt folosite pentru alte activități economice;

p) clădirea folosită ca domiciliu și/sau alte clădiri aflate în proprietatea sau coproprietatea persoanelor prevăzute la *art. 2 lit. a, c - e din O.U.G. nr. 82/2006 pentru recunoașterea meritelor personalului armatei participant la acțiuni militare și acordarea unor drepturi acestuia și urmașilor celui decedat*, aprobată cu modificări prin *Legea nr. 111/2007, cu modificările și completările ulterioare*;

q) clădirile aflate în domeniul public al statului și în administrarea Regiei Autonome "Administrația Patrimoniului Protocolului de Stat", cu excepția încăperilor care sunt folosite pentru activități economice;

r) clădirile aflate în proprietatea sau coproprietatea veteranilor de război, a văduvelor de război și a văduvelor nerecăsătorite ale veteranilor de război;

s) clădirea folosită ca domiciliu aflată în proprietatea sau coproprietatea persoanelor prevăzute la *art. 1 al Decretului-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicat, cu modificările și completările ulterioare*;

t) clădirea folosită ca domiciliu aflată în proprietatea sau coproprietatea persoanelor cu handicap grav sau accentuat și a persoanelor încadrate în gradul I de invaliditate, respectiv a reprezentanților legali ai minorilor cu handicap grav sau accentuat și ai minorilor încadrați în gradul I de invaliditate;

u) clădirile aflate în proprietatea organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale din România, cu statut de utilitate publică, precum și cele închiriate, concesionate sau primite în administrare ori în folosință de acestea de la o instituție sau o autoritate publică, cu excepția încăperilor care sunt folosite pentru activități economice;

v) clădirile destinate serviciului de apostilă și supralegalizare, cele destinate depozitării și administrării arhivei, precum și clădirile afectate funcționării Centrului Național de Administrare a Registrelor Naționale Notariale;

w) clădirile deținute sau utilizate de către întreprinderile sociale de inserție.

alin. 2 Consiliile locale pot hotărî să acorde scutirea sau reducerea impozitului/taxei pe clădiri datorate pentru următoarele clădiri:

a) clădirile care, potrivit legii, sunt clasate ca monumente istorice, de arhitectură sau arheologice, muzee ori case memoriale;

b) clădiri pentru care s-a instituit un regim de protecție, altele decât monumentele istorice, amplasate în zone de protecție ale monumentelor istorice și în zonele construite protejate;

c) clădirile utilizate pentru furnizarea de servicii sociale de către organizații neguvernamentale și întreprinderi sociale ca furnizori de servicii sociale;

d) clădirile utilizate de organizații nonprofit folosite exclusiv pentru activitățile fără scop lucrativ;

e) clădirile restituite potrivit art. 16 din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, republicată, cu modificările și completările ulterioare, pentru perioada pentru care proprietarul menține afectarea de interes public;

f) clădirile retrocedate potrivit art. 1 alin. 10 din O.U.G. nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România, republicată, cu modificările și completările ulterioare, pentru perioada pentru care proprietarul menține afectarea de interes public;

g) clădirile restituite potrivit art. 1 alin. 5 din O.U.G. nr. 83/1999 privind restituirea unor bunuri imobile care au aparținut comunităților cetățenilor aparținând minorităților naționale din România, republicată, pentru perioada pentru care proprietarul menține afectarea de interes public;

h) clădirea nouă cu destinație de locuință, realizată în condițiile Legii locuinței nr. 114/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și clădirea cu destinație de locuință, realizată pe bază de credite, în conformitate cu O.G. nr. 19/1994 privind stimularea investițiilor pentru realizarea unor lucrări publice și construcții de locuințe, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 82/1995, cu modificările și completările ulterioare. În cazul înstrăinării clădirii, scutirea de impozit nu se aplică noului proprietar al acesteia;

i) clădirile afectate de calamități naturale, pentru o perioadă de până la 5 ani, începând cu 1 ianuarie a anului în care s-a produs evenimentul;

j) clădirea folosită ca domiciliu și/sau alte clădiri aflate în proprietatea sau coproprietatea persoanelor prevăzute la art. 3 alin. 1 lit. b și art. 4 alin. 1 din Legea nr. 341/2004, cu modificările și completările ulterioare;

k) clădirea folosită ca domiciliu, aflată în proprietatea sau coproprietatea persoanelor ale căror venituri lunare sunt mai mici decât salariul minim brut pe țară ori constau în exclusivitate din indemnizație de șomaj sau ajutor social;

l) clădirile aflate în proprietatea operatorilor economici, în condițiile elaborării unor scheme de ajutor de stat/de minimis având un obiectiv prevăzut de legislația în domeniul ajutorului de stat;

m) clădirile la care proprietarii au executat pe cheltuială proprie lucrări de intervenție pentru creșterea performanței energetice, pe baza procesului-verbal de recepție la terminarea lucrărilor, întocmit în condițiile legii, prin care se constată realizarea măsurilor de intervenție recomandate de către auditorul energetic în certificatul de performanță energetică sau, după caz, în raportul de audit energetic, astfel cum este prevăzut în O.U.G. nr. 18/2009 privind creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 158/2011, cu modificările și completările ulterioare;

n) clădirile unde au fost executate lucrări în condițiile Legii nr. 153/2011 privind măsuri de creștere a calității arhitectural-ambientale a clădirilor, cu modificările și completările ulterioare;

o) clădirile persoanelor care domiciliază și locuiesc efectiv în unele localități din Munții Apuseni și în Rezervația Biosferei "Delta Dunării", în conformitate cu O.G. nr. 27/1996 privind acordarea unor facilități persoanelor care domiciliază sau lucrează în unele localități din Munții Apuseni și în Rezervația Biosferei "Delta Dunării", republicată, cu modificările ulterioare;

p) clădirile deținute de cooperațiile de consum sau meșteșugărești și de societățile cooperative agricole, în condițiile elaborării unor scheme de ajutor de stat/de minimis având un obiectiv prevăzut de legislația în domeniul ajutorului de stat;

r) clădirile deținute de asociațiile de dezvoltare intercomunitară.

alin. 3 Scutirea sau reducerea de la plata impozitului/taxei, stabilită conform alin. 2, se aplică începând cu data de 1 ianuarie a anului următor celui în care persoana depune documentele justificative.

alin. 4 Impozitul pe clădirile aflate în proprietatea persoanelor fizice și juridice care sunt utilizate pentru prestarea de servicii turistice cu caracter sezonier, pe o durată de cel mult 6 luni în cursul unui an calendaristic, se reduce cu 50%. Reducerea se aplică în anul fiscal următor celui în care este îndeplinită această condiție.

Art. 457 Calculul impozitului pe clădirile rezidențiale aflate în proprietatea persoanelor fizice

alin. 1 Pentru clădirile rezidențiale și clădirile-anexă, aflate în proprietatea persoanelor fizice, impozitul pe clădiri se calculează prin aplicarea unei cote cuprinse între 0,08% - 0,2%, asupra valorii impozabile a clădirii. **Cota impozitului pe clădiri se stabilește prin hotărâre a consiliului local.** La nivelul municipiului București, această atribuție revine Consiliului General al Municipiului București.

alin. 2 Valoarea impozabilă a clădirii, exprimată în lei, se determină prin înmulțirea suprafeței construite desfășurate a acesteia, exprimată în metri pătrați, cu valoarea impozabilă corespunzătoare, exprimată în lei/m², din tabelul următor:

Tipul clădirii	Valoarea impozabilă - lei/m ² -	
	Cu instalații de apă, canalizare, electrice și încălzire (condiții cumulative)	Fără instalații de apă, canalizare, electrice sau încălzire
A. Clădire cu cadre din beton armat sau cu pereți exteriori din cărămidă arsă sau din orice alte materiale rezultate în urma unui tratament termic și/sau chimic	1.000	600
B. Clădire cu pereții exteriori din lemn, din piatră naturală, din cărămidă nearsă, din vălătuci sau din orice alte materiale nesupuse unui tratament termic și/sau chimic	300	200
C. Clădire-anexă cu cadre din beton armat sau cu pereți exteriori din cărămidă arsă sau din orice alte materiale rezultate în urma unui tratament termic și/sau chimic	200	175
D. Clădire-anexă cu pereții exteriori din lemn, din piatră naturală, din cărămidă nearsă, din vălătuci sau din orice alte materiale nesupuse unui tratament termic și/sau chimic	125	75
E. În cazul contribuabilului care deține la aceeași adresă încăperi amplasate la subsol, demisol și/sau la mansardă, utilizate ca locuință, în oricare dintre tipurile de clădiri prevăzute la lit. A - D	75% din suma care s-ar aplica clădirii	75% din suma care s-ar aplica clădirii
F. În cazul contribuabilului care deține la aceeași adresă încăperi amplasate la subsol, la demisol și/sau la mansardă, utilizate în alte scopuri decât cel de locuință, în oricare dintre tipurile de clădiri prevăzute la lit. A - D	50% din suma care s-ar aplica clădirii	50% din suma care s-ar aplica clădirii

alin. 3 În cazul unei clădiri care are pereții exteriori din materiale diferite, pentru stabilirea valorii impozabile a clădirii se identifică în tabelul prevăzut la *alin. 2* valoarea impozabilă cea mai mare corespunzătoare materialului cu ponderea cea mai mare.

alin. 4 Suprafața construită desfășurată a unei clădiri se determină prin însumarea suprafețelor secțiunilor tuturor nivelurilor clădirii, inclusiv ale balcoanelor, logiilor sau ale celor situate la subsol sau la mansardă, exceptând suprafețele podurilor neutilizate ca locuință, ale scărilor și teraselor neacoperite.

alin. 5 Dacă dimensiunile exterioare ale unei clădiri nu pot fi efectiv măsurate pe conturul exterior, atunci suprafața construită desfășurată a clădirii se determină prin înmulțirea suprafeței utile a clădirii cu un coeficient de transformare de 1,4.

alin. 6 Valoarea impozabilă a clădirii se ajustează în funcție de rangul localității și zona în care este amplasată clădirea, prin înmulțirea valorii determinate conform *alin. 2 - 5* cu coeficientul de corecție corespunzător, prevăzut în tabelul următor:

Zona în cadrul localității	Rangul localității					
	0	I	II	III	IV	V
A	2,60	2,50	2,40	2,30	1,10	1,05
B	2,50	2,40	2,30	2,20	1,05	1,00
C	2,40	2,30	2,20	2,10	1,00	0,95

D	2,30	2,20	2,10	2,00	0,95	0,90
---	------	------	------	------	------	------

alin. 7 În cazul unui apartament amplasat într-un bloc cu mai mult de 3 niveluri și 8 apartamente, coeficientul de corecție prevăzut la *alin. 6* se reduce cu 0,10.

alin. 8 Valoarea impozabilă a clădirii, determinată în urma aplicării prevederilor *alin. 1 - 7*, se reduce în funcție de anul terminării acesteia, după cum urmează:

a) cu 50%, pentru clădirea care are o vechime de peste 100 de ani la data de 1 ianuarie a anului fiscal de referință;

b) cu 30%, pentru clădirea care are o vechime cuprinsă între 50 de ani și 100 de ani inclusiv, la data de 1 ianuarie a anului fiscal de referință;

c) cu 10%, pentru clădirea care are o vechime cuprinsă între 30 de ani și 50 de ani inclusiv, la data de 1 ianuarie a anului fiscal de referință.

alin. 9 În cazul clădirii la care au fost executate lucrări de renovare majoră, din punct de vedere fiscal, anul terminării se actualizează, astfel că acesta se consideră ca fiind cel în care a fost efectuată recepția la terminarea lucrărilor. Renovarea majoră reprezintă acțiunea complexă care cuprinde obligatoriu lucrări de intervenție la structura de rezistență a clădirii, pentru asigurarea cerinței fundamentale de rezistență mecanică și stabilitate, prin acțiuni de reconstruire, consolidare, modernizare, modificare sau extindere, precum și, după caz, alte lucrări de intervenție pentru menținerea, pe întreaga durată de exploatare a clădirii, a celorlalte cerințe fundamentale aplicabile construcțiilor, conform legii, vizând, în principal, creșterea performanței energetice și a calității arhitectural-ambientale și funcționale a clădirii. Anul terminării se actualizează în condițiile în care, la terminarea lucrărilor de renovare majoră, valoarea clădirii crește cu cel puțin 50% față de valoarea acesteia la data începerii executării lucrărilor.

Art. 458 Calculul impozitului pe clădirile nerezidențiale aflate în proprietatea persoanelor fizice

alin. 1 Pentru clădirile nerezidențiale aflate în proprietatea persoanelor fizice, impozitul pe clădiri se calculează prin aplicarea unei cote cuprinse între 0,2 - 1,3% asupra valorii care poate fi:

a) valoarea rezultată dintr-un raport de evaluare întocmit de un evaluator autorizat în ultimii 5 ani anteriori anului de referință;

b) valoarea finală a lucrărilor de construcții, în cazul clădirilor noi, construite în ultimii 5 ani anteriori anului de referință;

c) valoarea clădirilor care rezultă din actul prin care se transferă dreptul de proprietate, în cazul clădirilor dobândite în ultimii 5 ani anteriori anului de referință.

alin. 2 Cota impozitului pe clădiri se stabilește prin hotărâre a consiliului local. La nivelul municipiului București, această atribuție revine Consiliului General al Municipiului București.

alin. 3 Pentru clădirile nerezidențiale aflate în proprietatea persoanelor fizice, utilizate pentru activități din domeniul agricol, impozitul pe clădiri se calculează prin aplicarea unei cote de 0,4% asupra valorii impozabile a clădirii.

alin. 4 În cazul în care valoarea clădirii nu poate fi calculată conform prevederilor *alin. 1*, impozitul se calculează prin aplicarea cotei de 2% asupra valorii impozabile determinate conform *art. 457*.

Art. 459 Calculul impozitului pe clădirile cu destinație mixtă aflate în proprietatea persoanelor fizice

alin. 1 În cazul clădirilor cu destinație mixtă aflate în proprietatea persoanelor fizice, impozitul se calculează prin însumarea impozitului calculat pentru suprafața folosită în scop rezidențial conform *art. 457* cu impozitul determinat pentru suprafața folosită în scop nerezidențial, conform *art. 458*.

alin. 2 În cazul în care la adresa clădirii este înregistrat un domiciliu fiscal la care nu se desfășoară nicio activitate economică, impozitul se calculează conform *art. 457*.

alin. 3 Dacă suprafețele folosite în scop rezidențial și cele folosite în scop nerezidențial nu pot fi evidențiate distinct, se aplică următoarele reguli:

a) în cazul în care la adresa clădirii este înregistrat un domiciliu fiscal la care nu se desfășoară nicio activitate economică, impozitul se calculează conform *art. 457*;

b) în cazul în care la adresa clădirii este înregistrat un domiciliu fiscal la care se desfășoară activitatea economică, iar cheltuielile cu utilitățile sunt înregistrate în sarcina persoanei care desfășoară activitatea economică, impozitul pe clădiri se calculează conform prevederilor *art. 458*.

Art. 460 Calculul impozitului/taxei pe clădirile deținute de persoanele juridice

alin. 1 Pentru clădirile rezidențiale aflate în proprietatea sau deținute de persoanele juridice, impozitul/taxa pe clădiri se calculează prin aplicarea unei cote cuprinse între 0,08% - 0,2% asupra valorii impozabile a clădirii.

alin. 2 Pentru clădirile nerezidențiale aflate în proprietatea sau deținute de persoanele juridice, impozitul/taxa pe clădiri se calculează prin aplicarea unei cote cuprinse între 0,2% - 1,3%, inclusiv, asupra valorii impozabile a clădirii.

alin. 3 Pentru clădirile nerezidențiale aflate în proprietatea sau deținute de persoanele juridice, utilizate pentru activități din domeniul agricol, impozitul/taxa pe clădiri se calculează prin aplicarea unei cote de 0,4% asupra valorii impozabile a clădirii.

alin. 4 În cazul clădirilor cu destinație mixtă aflate în proprietatea persoanelor juridice, impozitul se determină prin însumarea impozitului calculat pentru suprafața folosită în scop rezidențial conform alin. (1), cu impozitul calculat pentru suprafața folosită în scop nerezidențial, conform alin. 2 sau 3.

alin. 5 Pentru stabilirea impozitului/taxei pe clădiri, valoarea impozabilă a clădirilor aflate în proprietatea persoanelor juridice este valoarea de la 31 decembrie a anului anterior celui pentru care se datorează impozitul/taxa și poate fi:

- a) ultima valoare impozabilă înregistrată în evidențele organului fiscal;
- b) valoarea rezultată dintr-un raport de evaluare întocmit de un evaluator autorizat în conformitate cu standardele de evaluare a bunurilor aflate în vigoare la data evaluării;
- c) valoarea finală a lucrărilor de construcții, în cazul clădirilor noi, construite în cursul anului fiscal anterior;
- d) valoarea clădirilor care rezultă din actul prin care se transferă dreptul de proprietate, în cazul clădirilor dobândite în cursul anului fiscal anterior;
- e) în cazul clădirilor care sunt finanțate în baza unui contract de leasing financiar, valoarea rezultată dintr-un raport de evaluare întocmit de un evaluator autorizat în conformitate cu standardele de evaluare a bunurilor aflate în vigoare la data evaluării;
- f) în cazul clădirilor pentru care se datorează taxa pe clădiri, valoarea înscrisă în contabilitatea proprietarului clădirii și comunicată concesionarului, locatarului, titularului dreptului de administrare sau de folosință, după caz.

alin. 6 Valoarea impozabilă a clădirii se actualizează o dată la 3 ani pe baza unui raport de evaluare a clădirii întocmit de un evaluator autorizat în conformitate cu standardele de evaluare a bunurilor aflate în vigoare la data evaluării.

alin. 7 Prevederile alin. 6 nu se aplică în cazul clădirilor care aparțin persoanelor față de care a fost pronunțată o hotărâre definitivă de declanșare a procedurii falimentului.

alin. 8 În cazul în care proprietarul clădirii nu a actualizat valoarea impozabilă a clădirii în ultimii 3 ani anteriori anului de referință, cota impozitului/taxei pe clădiri este 5%.

alin. 9 În cazul în care proprietarul clădirii pentru care se datorează taxa pe clădiri nu a actualizat valoarea impozabilă în ultimii 3 ani anteriori anului de referință, diferența de taxă față de cea stabilită conform alin. 1 sau 2, după caz, va fi datorată de proprietarul clădirii.

alin. 10 Cota impozitului/taxei pe clădiri prevăzută la alin. 1 și 2 se stabilește prin hotărâre a consiliului local. La nivelul municipiului București, această atribuție revine Consiliului General al Municipiului București.

Art. 461 Declararea, dobândirea, înstrăinarea și modificarea clădirilor

alin. 1 Impozitul pe clădiri este datorat pentru întregul an fiscal de persoana care are în proprietate clădirea la data de 31 decembrie a anului fiscal anterior.

alin. 2 În cazul dobândirii sau construirii unei clădiri în cursul anului, proprietarul acesteia are obligația să depună o declarație la organul fiscal local în a cărei rază teritorială de competență se află clădirea, în termen de 30 de zile de la data dobândirii și datorează impozit pe clădiri începând cu data de 1 ianuarie a anului următor.

alin. 3 Pentru clădirile nou-construite, data dobândirii clădirii se consideră după cum urmează:

- a) pentru clădirile executate integral înainte de expirarea termenului prevăzut în autorizația de construire, data întocmirii procesului-verbal de recepție, dar nu mai târziu de 15 zile de la data terminării efective a lucrărilor;

b) pentru clădirile executate integral la termenul prevăzut în autorizația de construire, data din aceasta, cu obligativitatea întocmirii procesului-verbal de recepție în termenul prevăzut de lege;

c) pentru clădirile ale căror lucrări de construcții nu au fost finalizate la termenul prevăzut în autorizația de construire și pentru care nu s-a solicitat prelungirea valabilității autorizației, în condițiile legii, la data expirării acestui termen și numai pentru suprafața construită desfășurată care are elementele structurale de bază ale unei clădiri, în speță pereți și acoperiș. Procesul-verbal de recepție se întocmește la data expirării termenului prevăzut în autorizația de construire, consemnându-se stadiul lucrărilor, precum și suprafața construită desfășurată în raport cu care se stabilește impozitul pe clădiri.

alin. 4 Declararea clădirilor în vederea impunerii și înscrierea acestora în evidențele autorităților administrației publice locale reprezintă o obligație legală a contribuabililor care dețin în proprietate aceste imobile, chiar dacă ele au fost executate fără autorizație de construire.

alin. 5 În cazul în care dreptul de proprietate asupra unei clădiri este transmis în cursul unui an fiscal, impozitul va fi datorat de persoana care deține dreptul de proprietate asupra clădirii la data de 31 decembrie a anului fiscal anterior anului în care se înstrăinează.

alin. 6 În cazul extinderii, îmbunătățirii, desființării parțiale sau al altor modificări aduse unei clădiri existente, inclusiv schimbarea integrală sau parțială a folosinței, precum și în cazul reevaluării unei clădiri, care determină creșterea sau diminuarea impozitului, proprietarul are obligația să depună o nouă declarație de impunere la organul fiscal local în a cărui rază teritorială de competență se află clădirea, în termen de 30 de zile de la data modificării respective și datorează impozitul pe clădiri determinat în noile condiții începând cu data de 1 ianuarie a anului următor.

alin. 7 În cazul desființării unei clădiri, proprietarul are obligația să depună o nouă declarație de impunere la organul fiscal local în a cărui rază teritorială de competență se află clădirea, în termen de 30 de zile de la data demolării sau distrugerii și încetează să datoreze impozitul începând cu data de 1 ianuarie a anului următor, inclusiv în cazul clădirilor pentru care nu s-a eliberat autorizație de desființare.

alin. 8 Dacă încadrarea clădirii în funcție de rangul localității și zonă se modifică în cursul unui an sau în cursul anului intervine un eveniment care conduce la modificarea impozitului pe clădiri, impozitul se calculează conform noii situații începând cu data de 1 ianuarie a anului următor.

alin. 9 În cazul clădirilor la care se constată diferențe între suprafețele înscrise în actele de proprietate și situația reală rezultată din măsurătorile executate în condițiile *Legii cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, pentru determinarea sarcinii fiscale se au în vedere suprafețele care corespund situației reale, dovedite prin lucrări de cadastru. Datele rezultate din lucrările de cadastru se înscriu în evidențele fiscale, în registrul agricol, precum și în cartea funciară, iar impozitul se calculează conform noii situații începând cu data de 1 ianuarie a anului următor celui în care se înregistrează la organul fiscal local lucrarea de cadastru, ca anexă la declarația fiscală.

alin. 10 În cazul unei clădiri care face obiectul unui contract de leasing financiar, pe întreaga durată a acestuia se aplică următoarele reguli:

a) impozitul pe clădiri se datorează de locatar, începând cu data de 1 ianuarie a anului următor celui în care a fost încheiat contractul;

b) în cazul încetării contractului de leasing, impozitul pe clădiri se datorează de locator, începând cu data de 1 ianuarie a anului următor încheierii procesului-verbal de predare a bunului sau a altor documente similare care atestă intrarea bunului în posesia locatorului ca urmare a rezilierii contractului de leasing;

c) atât locatorul, cât și locatarul au obligația depunerii declarației fiscale la organul fiscal local în a cărui rază de competență se află clădirea, în termen de 30 de zile de la data finalizării contractului de leasing sau a încheierii procesului-verbal de predare a bunului sau a altor documente similare care atestă intrarea bunului în posesia locatorului ca urmare a rezilierii contractului de leasing însoțită de o copie a acestor documente.

alin. 11 Taxa pe clădiri se datorează pe perioada valabilității contractului prin care se constituie dreptul de concesiune, închiriere, administrare ori folosință. În cazul contractelor care prevăd perioade mai mici de un an, taxa se datorează proporțional cu intervalul de timp pentru care s-a transmis dreptul de concesiune, închiriere, administrare ori folosință.

alin. 12 Persoana care datorează taxa pe clădiri are obligația să depună o declarație la organul fiscal local în a cărui rază teritorială de competență se află clădirea, până la data de 25 a lunii următoare

cele în care intră în vigoare contractul prin care se acordă dreptul de concesiune, închiriere, administrare ori folosință, la care anexează o copie a acestui contract.

alin. 13 În cazul unei situații care determină modificarea taxei pe clădiri datorate, persoana care datorează taxa pe clădiri are obligația să depună o declarație la organul fiscal local în a cărui rază teritorială de competență se află clădirea, până la data de 25 a lunii următoare celei în care s-a înregistrat situația respectivă.

alin. 14 Declararea clădirilor în scop fiscal nu este condiționată de înregistrarea acestor imobile la oficiile de cadastru și publicitate imobiliară.

alin. 15 Depunerea declarațiilor fiscale reprezintă o obligație și în cazul persoanelor care beneficiază de scutiri sau reduceri de la plata impozitului sau a taxei pe clădiri.

Art. 462 Plata impozitului/taxei

alin. 1 Impozitul pe clădiri se plătește anual, în două rate egale, până la datele de 31 martie și 30 septembrie, inclusiv.

alin. 2 Pentru plata cu anticipație a impozitului pe clădiri, datorat pentru întregul an de către contribuabili, până la data de 31 martie a anului respectiv, **se acordă o bonificație de până la 10%, stabilită prin hotărâre a consiliului local.** La nivelul municipiului București, această atribuție revine Consiliului General al Municipiului București.

alin. 3 Impozitul pe clădiri, datorat aceluiași buget local de către contribuabili, de până la 50 lei inclusiv, se plătește integral până la primul termen de plată.

alin. 4 În cazul în care contribuabilul deține în proprietate mai multe clădiri amplasate pe raza aceleiași unități administrativ-teritoriale, prevederile **alin. 2** și **3** se referă la impozitul pe clădiri cumulat.

alin. 5 Taxa pe clădiri se plătește lunar, până la data de 25 a lunii următoare fiecărei luni din perioada de valabilitate a contractului prin care se transmite dreptul de concesiune, închiriere, administrare ori folosință.

CAPITOLUL III Impozitul pe teren și taxa pe teren

Art. 463 Reguli generale

alin. 1 Orice persoană care are în proprietate teren situat în România datorează pentru acesta un impozit anual, exceptând cazurile în care în prezentul titlu se prevede altfel.

alin. 2 Pentru terenurile proprietate publică sau privată a statului ori a unităților administrativ-teritoriale, concesionate, închiriate, date în administrare ori în folosință, după caz, se stabilește taxa pe teren care reprezintă sarcina fiscală a concesionarilor, locatarilor, titularilor dreptului de administrare sau de folosință, în condiții similare impozitului pe teren.

alin. 3 Impozitul prevăzut la **alin. 1**, denumit în continuare impozit pe teren, precum și taxa pe teren prevăzută la **alin. 2** se datorează către bugetul local al comunei, al orașului sau al municipiului în care este amplasat terenul. În cazul municipiului București, impozitul și taxa pe teren se datorează către bugetul local al sectorului în care este amplasat terenul.

alin. 4 Taxa pe teren se plătește proporțional cu perioada pentru care este constituit dreptul de concesionare, închiriere, administrare ori folosință.

alin. 5 Pe perioada în care pentru un teren se plătește taxa pe teren, nu se datorează impozitul pe teren.

alin. 6 În cazul terenului care este deținut în comun de două sau mai multe persoane, fiecare proprietar datorează impozit pentru partea din teren aflată în proprietatea sa. În cazul în care nu se pot stabili părțile individuale ale proprietarilor în comun, fiecare proprietar în comun datorează o parte egală din impozitul pentru terenul respectiv.

Art. 464 Scutiri

alin. 1 Nu se datorează impozit/taxă pe teren pentru:

a) terenurile aflate în proprietatea publică sau privată a statului ori a unităților administrativ-teritoriale, cu excepția suprafețelor folosite pentru activități economice sau agrement;

b) terenurile aflate în domeniul privat al statului concesionate, închiriate, date în administrare ori în folosință, după caz, instituțiilor publice cu finanțare de la bugetul de stat, utilizate pentru activitatea proprie a acestora;

c) terenurile fundațiilor înființate prin testament, constituite conform legii, cu scopul de a întreține, dezvolta și ajuta instituții de cultură națională, precum și de a susține acțiuni cu caracter umanitar, social și cultural;

d) terenurile aparținând cultelor religioase recunoscute oficial și asociațiilor religioase, precum și componentelor locale ale acestora, cu excepția suprafețelor care sunt folosite pentru activități economice;

e) terenurile aparținând cimitirelor și crematoriilor;

f) terenurile utilizate de unitățile și instituțiile de învățământ de stat, confesional sau particular, autorizate să funcționeze provizoriu ori acreditate, cu excepția suprafețelor care sunt folosite pentru activități economice care generează alte venituri decât cele din taxele de școlarizare, servirea meselor pentru preșcolari, elevi sau studenți și cazarea acestora, precum și clădirile utilizate de către creșe, astfel cum sunt definite și funcționează potrivit *Legii nr. 263/2007, cu modificările și completările ulterioare*;

g) terenurile unităților sanitare publice, cu excepția suprafețelor folosite pentru activități economice;

h) terenurile legate de sistemele hidrotehnice, terenurile de navigație, terenurile aferente infrastructurii portuare, canalelor navigabile, inclusiv ecluzele și stațiile de pompare aferente acestora, precum și terenurile aferente lucrărilor de îmbunătățiri funciare, pe baza avizului privind categoria de folosință a terenului, emis de oficiile de cadastru și publicitate imobiliară;

i) terenurile folosite pentru activitățile de apărare împotriva inundațiilor, gospodărirea apelor, hidrometeorologie, cele care contribuie la exploatarea resurselor de apă, cele folosite ca zone de protecție definite în lege, precum și terenurile utilizate pentru exploatarea din subsol, încadrate astfel printr-o hotărâre a consiliului local, în măsura în care nu afectează folosirea suprafeței solului;

j) terenurile degradate sau poluate, incluse în perimetrul de ameliorare, pentru perioada cât durează ameliorarea acestora;

k) terenurile care prin natura lor și nu prin destinația dată sunt improprii pentru agricultură sau silvicultură;

l) terenurile ocupate de autostrăzi, drumuri europene, drumuri naționale, drumuri principale administrate de Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România - S.A., zonele de siguranță a acestora, precum și terenurile ocupate de piste și terenurile din jurul pistelor reprezentând zone de siguranță;

m) terenurile pe care sunt amplasate elementele infrastructurii feroviare publice, precum și cele ale metroului;

n) terenurile din parcurile industriale, parcurile științifice și tehnologice, precum și cele utilizate de incubatoarele de afaceri, cu respectarea legislației în materia ajutorului de stat;

o) terenurile aferente capacităților de producție care sunt în sectorul pentru apărare cu respectarea legislației în materia ajutorului de stat;

p) terenurile Academiei Române și ale fundațiilor proprii înființate de Academia Română, în calitate de fondator unic, cu excepția terenurilor care sunt folosite pentru activități economice;

q) terenurile instituțiilor sau unităților care funcționează sub coordonarea Ministerului Educației și Cercetării Științifice sau a Ministerului Tineretului și Sportului, cu excepția terenurilor care sunt folosite pentru activități economice;

r) terenurile aflate în proprietatea sau coproprietatea veteranilor de război, a văduvelor de război și a văduvelor nerecăsătorite ale veteranilor de război;

s) terenul aferent clădirii de domiciliu, aflat în proprietatea sau coproprietatea persoanelor prevăzute la *art. 1 din Decretul-lege nr. 118/1990, republicat, cu modificările și completările ulterioare*;

t) terenul aferent clădirii de domiciliu, aflat în proprietatea sau coproprietatea persoanelor cu handicap grav sau accentuat și a persoanelor încadrate în gradul I de invaliditate, respectiv a reprezentanților legali ai minorilor cu handicap grav sau accentuat și ai minorilor încadrați în gradul I de invaliditate;

u) terenurile aflate în proprietatea sau coproprietatea persoanelor prevăzute la *art. 2 lit. a, c - e din O.U.G. nr. 82/2006, cu modificările și completările ulterioare*;

v) terenurile destinate serviciului de apostilă și supralegalizare, cele destinate depozitării și administrării arhivei, precum și terenurile afectate funcționării Centrului Național de Administrare a Registrelor Naționale Notariale;

w) suprafețele de fond forestier, altele decât cele proprietate publică, pentru care nu se reglementează procesul de producție lemnoasă, cele certificate, precum și cele cu arborete cu vârsta de până la 20 de ani;

x) terenurile deținute sau utilizate de către întreprinderile sociale de inserție;

y) terenurile aflate în proprietatea organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale din România, cu statut de utilitate publică, precum și cele închiriate, concesionate sau primite în administrare ori în folosință de acestea de la o instituție sau o autoritate publică, cu excepția terenurilor care sunt folosite pentru activități economice.

alin. 2 Consiliile locale pot hotărî să acorde scutirea sau reducerea impozitului/taxei pe teren datorate pentru:

a) terenul aferent clădirilor restituite potrivit *art. 16 din Legea nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, pe durata pentru care proprietarul menține afectarea de interes public;

b) terenul aferent clădirilor retrocedate potrivit *art. 1 alin. 10 din O.U.G. nr. 94/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, pe durata pentru care proprietarul menține afectarea de interes public;

c) terenul aferent clădirilor restituite potrivit *art. 1 alin. 5 din O.U.G. nr. 83/1999, republicată*, pe durata pentru care proprietarul menține afectarea de interes public;

d) terenurile utilizate pentru furnizarea de servicii sociale de către organizații neguvernamentale și întreprinderi sociale ca furnizori de servicii sociale;

e) terenurile utilizate de organizații nonprofit folosite exclusiv pentru activitățile fără scop lucrativ;

f) terenurile aparținând asociațiilor și fundațiilor folosite exclusiv pentru activitățile fără scop lucrativ;

g) terenurile afectate de calamități naturale, pentru o perioadă de până la 5 ani;

h) terenurile aferente clădirii de domiciliu și/sau alte terenuri aflate în proprietatea sau coproprietatea persoanelor prevăzute la *art. 3 alin. 1 lit. b și art. 4 alin. 1 din Legea nr. 341/2004, cu modificările și completările ulterioare*;

i) suprafețele neconstruite ale terenurilor cu regim de monument istoric;

j) terenurile aflate în proprietatea persoanelor ale căror venituri lunare sunt mai mici decât salariul minim brut pe țară ori constau în exclusivitate din indemnizație de șomaj sau ajutor social;

k) terenurile aflate în proprietatea operatorilor economici, în condițiile elaborării unor scheme de ajutor de stat/de minimis având un obiectiv prevăzut de legislația în domeniul ajutorului de stat;

l) terenurile din extravilan situate în situri arheologice înscrise în Repertoriul Arheologic Național folosite pentru pășunat;

m) terenurile persoanelor care domiciliază și locuiesc efectiv în unele localități din Munții Apuseni și în Rezervația Biosferei "Delta Dunării", în conformitate cu *O.G. nr. 27/1996, republicată, cu modificările ulterioare*;

n) terenurile extravilane situate în arii naturale protejate supuse unor restricții de utilizare;

o) terenul situat în extravilanul localităților, pe o perioadă de 5 ani ulterioari celui în care proprietarul efectuează intabularea în cartea funciară pe cheltuială proprie;

p) suprafețele neconstruite ale terenurilor cu regim de monument istoric și protejate;

q) terenurile, situate în zonele de protecție ale monumentelor istorice și în zonele protejate;

r) suprafețele terenurilor afectate de cercetările arheologice, pe întreaga durată a efectuării cercetărilor.

alin. 3 Scutirea sau reducerea de la plata impozitului/taxei, stabilită conform alin. 2, se aplică începând cu data de 1 ianuarie a anului următor celui în care persoana depune documentele justificative.

alin. 4 Impozitul pe terenurile aflate în proprietatea persoanelor fizice și juridice care sunt utilizate pentru prestarea de servicii turistice cu caracter sezonier, pe o durată de cel mult 6 luni în cursul unui an calendaristic, se reduce cu 50% . Reducerea se aplică în anul fiscal următor celui în care este îndeplinită această condiție.

Art. 465 Calculul impozitului/taxei pe teren

alin. 1 Impozitul/Taxa pe teren se stabilește luând în calcul suprafața terenului, rangul localității în care este amplasat terenul, zona și categoria de folosință a terenului, conform încadrării făcute de consiliul local.

alin. 2 În cazul unui teren amplasat în intravilan, înregistrat în registrul agricol la categoria de folosință terenuri cu construcții, precum și terenul înregistrat în registrul agricol la altă categorie de folosință decât cea de terenuri cu construcții în suprafață de până la 400 m², inclusiv, impozitul/taxa pe teren se stabilește prin înmulțirea suprafeței terenului, exprimată în hectare, cu suma corespunzătoare prevăzută în următorul tabel:

Zona din cadrul localității	Nivelurile impozitului/taxei, pe ranguri de localități - lei/ha -					
	O	I	II	III	IV	V
A	8282 - 20706	6878 - 17194	6042 - 15106	5236 - 13090	711 - 1788	569 - 1422
B	6878 - 17194	5199 - 12998	4215 - 10538	3558 - 8894	569 - 1422	427 - 1068
C	5199 - 12998	3558 - 8894	2668 - 6670	1690 - 4226	427 - 1068	284 - 710
D	3558 - 8894	1690 - 4226	1410 - 3526	984 - 2439	278 - 696	142 - 356

alin. 3 În cazul unui teren amplasat în intravilan, înregistrat în registrul agricol la altă categorie de folosință decât cea de terenuri cu construcții, pentru suprafața care depășește 400 m², impozitul/taxa pe teren se stabilește prin înmulțirea suprafeței terenului, exprimată în hectare, cu suma corespunzătoare prevăzută la *alin. 4*, iar acest rezultat se înmulțește cu coeficientul de corecție corespunzător prevăzut la *alin. 5*.

alin. 4 Pentru stabilirea impozitului/taxei pe teren, potrivit *alin. 3*, se folosesc sumele din tabelul următor, exprimate în lei pe hectar:

Nr. crt.	Zona Categoria de folosință	A	B	C	D
1	Teren arabil	28	21	19	15
2	Pășune	21	19	15	13
3	Fâneată	21	19	15	13
4	Vie	46	35	28	19
5	Livadă	53	46	35	28
6	Pădure sau alt teren cu vegetație forestieră	28	21	19	15
7	Teren cu ape	15	13	8	0
8	Drumuri și căi ferate	0	0	0	0
9	Teren neproductiv	0	0	0	0

alin. 5 Suma stabilită conform *alin. 4* se înmulțește cu coeficientul de corecție corespunzător prevăzut în următorul tabel:

Rangul localității	Coeficientul de corecție
0	8,00

I	5,00
II	4,00
III	3,00
IV	1,10
V	1,00

alin. 6 Ca excepție de la prevederile *alin. 2 - 5*, în cazul contribuabililor persoane juridice, pentru terenul amplasat în intravilan, înregistrat în registrul agricol la altă categorie de folosință decât cea de terenuri cu construcții, impozitul/taxa pe teren se calculează conform prevederilor *alin. 7* numai dacă îndeplinesc, cumulativ, următoarele condiții:

a) au prevăzut în statut, ca obiect de activitate, agricultură;

b) au înregistrate în evidența contabilă, pentru anul fiscal respectiv, venituri și cheltuieli din desfășurarea obiectului de activitate prevăzut la *lit. a*.

alin. 7 În cazul unui teren amplasat în extravilan, impozitul/taxa pe teren se stabilește prin înmulțirea suprafeței terenului, exprimată în hectare, cu suma corespunzătoare prevăzută în următorul tabel, înmulțită cu coeficientul de corecție corespunzător prevăzut la *art. 457 alin. 6*:

Nr. crt.	Categoria de folosință	Impozit (lei)
1	Teren cu construcții	22 - 31
2	Teren arabil	42 - 50
3	Pășune	20 - 28
4	Fâneată	20 - 28
5	Vie pe rod, alta decât cea prevăzută la nr. crt. 5.1	48 - 55
5.1	Vie până la intrarea pe rod	0
6	Livadă pe rod, alta decât cea prevăzută la nr. crt. 6.1	48 - 56
6.1	Livadă până la intrarea pe rod	0
7	Pădure sau alt teren cu vegetație forestieră, cu excepția celui prevăzut la nr. crt. 7.1	8 - 16
7.1	Pădure în vârstă de până la 20 de ani și pădure cu rol de protecție	0
8	Teren cu apă, altul decât cel cu amenajări piscicole	1 - 6
8.1	Teren cu amenajări piscicole	26 - 34
9	Drumuri și căi ferate	0
10	Teren neproductiv	0

alin. 8 Înregistrarea în registrul agricol a datelor privind clădirile și terenurile, a titularului dreptului de proprietate asupra acestora, precum și schimbarea categoriei de folosință se pot face numai pe bază de documente, anexate la declarația făcută sub semnătura proprie a capului de gospodărie sau, în lipsa acestuia, a unui membru major al gospodăriei. Procedura de înregistrare și categoriile de documente se vor stabili prin norme metodologice.

alin. 9 Nivelul impozitului pe teren prevăzut la *alin. 2 și 7* se stabilește prin hotărâre a consiliului local. La nivelul municipiului București, această atribuție revine Consiliului General al Municipiului București.

Art. 466 Declaraarea și datorarea impozitului și a taxei pe teren

alin. 1 Impozitul pe teren este datorat pentru întregul an fiscal de persoana care are în proprietate terenul la data de 31 decembrie a anului fiscal anterior.

alin. 2 În cazul dobândirii unui teren în cursul anului, proprietarul acestuia are obligația să depună o nouă declarație de impunere la organul fiscal local în a cărui rază teritorială de competență se află terenul, în termen de 30 de zile de la data dobândirii, și datorează impozit pe teren începând cu data de 1 ianuarie a anului următor.

alin. 3 În cazul în care dreptul de proprietate asupra unui teren este transmis în cursul unui an fiscal, impozitul este datorat de persoana care deține dreptul de proprietate asupra terenului la data de 31 decembrie a anului fiscal anterior anului în care se înstrăinează.

alin. 4 Dacă încadrarea terenului în funcție de rangul localității și zonă se modifică în cursul unui an sau în cursul anului intervine un eveniment care conduce la modificarea impozitului pe teren, impozitul se calculează conform noii situații începând cu data de 1 ianuarie a anului următor.

alin. 5 În cazul modificării categoriei de folosință a terenului, proprietarul acestuia are obligația să depună o nouă declarație de impunere la organul fiscal local în a cărui rază teritorială de competență se află terenul, în termen de 30 de zile de la data modificării folosinței, și datorează impozitul pe teren conform noii situații începând cu data de 1 ianuarie a anului următor.

alin. 6 În cazul terenurilor la care se constată diferențe între suprafețele înscrise în actele de proprietate și situația reală rezultată din măsurătorile executate în condițiile *Legii nr. 7/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, pentru determinarea sarcinii fiscale se au în vedere suprafețele care corespund situației reale, dovedite prin lucrări de cadastru. Datele rezultate din lucrările de cadastru se înscriu în evidențele fiscale, în registrul agricol, precum și în cartea funciară, iar impozitul se calculează conform noii situații începând cu data de 1 ianuarie a anului următor celui în care se înregistrează la organul fiscal local lucrarea respectivă, ca anexă la declarația fiscală.

alin. 7 În cazul unui teren care face obiectul unui contract de leasing financiar, pe întreaga durată a acestuia se aplică următoarele reguli:

a) impozitul pe teren se datorează de locatar, începând cu data de 1 ianuarie a anului următor celui în care a fost încheiat contractul;

b) în cazul în care contractul de leasing financiar încetează altfel decât prin ajungerea la scadență, impozitul pe teren se datorează de locator, începând cu data de 1 ianuarie a anului următor celui în care terenul a fost predat locatorului prin încheierea procesului-verbal de predare-primire a bunului sau a altor documente similare care atestă intrarea bunului în posesia locatorului ca urmare a rezilierii contractului de leasing;

c) atât locatorul, cât și locatarul au obligația depunerii declarației fiscale la organul fiscal local în a cărui rază de competență se află terenul, în termen de 30 de zile de la data finalizării contractului de leasing sau a încheierii procesului-verbal de predare a bunului sau a altor documente similare care atestă intrarea bunului în posesia locatorului ca urmare a rezilierii contractului de leasing însoțită de o copie a acestor documente.

alin. 8 Taxa pe teren se datorează pe perioada valabilității contractului prin care se constituie dreptul de concesiune, închiriere, administrare ori folosință. În cazul contractelor care prevăd perioade mai mici de un an, taxa se datorează proporțional cu intervalul de timp pentru care s-a transmis dreptul de concesiune, închiriere, administrare ori folosință.

alin. 9 Persoana care datorează taxa pe teren are obligația să depună o declarație la organul fiscal local în a cărui rază teritorială de competență se află terenul, până la data de 25 a lunii următoare celei în care intră în vigoare contractul prin care se acordă dreptul de concesiune, închiriere, administrare ori folosință, la care anexează o copie a acestui contract.

alin. 10 În cazul unei situații care determină modificarea taxei pe teren datorate, persoana care datorează taxa pe teren are obligația să depună o declarație la organul fiscal local în a cărui rază teritorială de competență se află terenul, până la data de 25 a lunii următoare celei în care s-a înregistrat situația respectivă.

alin. 11 Declararea terenurilor în scop fiscal nu este condiționată de înregistrarea acestor terenuri la oficiile de cadastru și publicitate imobiliară.

alin. 12 Depunerea declarațiilor fiscale reprezintă o obligație și în cazul persoanelor care beneficiază de scutiri sau reduceri de la plata impozitului sau a taxei pe teren.

Art. 467 Plata impozitului și a taxei pe teren

alin. 1 Impozitul pe teren se plătește anual, în două rate egale, până la datele de 31 martie și 30 septembrie inclusiv.

alin. 2 Pentru plata cu anticipație a impozitului pe teren, datorat pentru întregul an de către contribuabili, până la data de 31 martie inclusiv, a anului respectiv, **se acordă o bonificație de până la 10%, stabilită prin hotărâre a consiliului local.** La nivelul municipiului București, această atribuție revine Consiliului General al Municipiului București.

alin. 3 Impozitul pe teren, datorat aceluiași buget local de către contribuabili, persoane fizice și juridice, de până la 50 lei inclusiv, se plătește integral până la primul termen de plată.

alin. 4 În cazul în care contribuabilul deține în proprietate mai multe terenuri amplasate pe raza aceleiași unități administrativ-teritoriale, prevederile **alin. 2 și 3** se referă la impozitul pe teren cumulat.

alin. 5 Taxa pe teren se plătește lunar, până la data de 25 a lunii următoare fiecărei luni din perioada de valabilitate a contractului prin care se transmite dreptul de concesiune, închiriere, administrare ori folosință.

CAPITOLUL IV Impozitul pe mijloacele de transport

Art. 468 Reguli generale

alin. 1 Orice persoană care are în proprietate un mijloc de transport care trebuie înmatriculat/înregistrat în România datorează un impozit anual pentru mijlocul de transport, cu excepția cazurilor în care în prezentul capitol se prevede altfel.

alin. 2 Impozitul pe mijloacele de transport se datorează pe perioada cât mijlocul de transport este înmatriculat sau înregistrat în România.

alin. 3 Impozitul pe mijloacele de transport se plătește la bugetul local al unității administrativ-teritoriale unde persoana își are domiciliul, sediul sau punctul de lucru, după caz.

alin. 4 În cazul unui mijloc de transport care face obiectul unui contract de leasing financiar, pe întreaga durată a acestuia, impozitul pe mijlocul de transport se datorează de locatar.

Art. 469 Scutiri

alin. 1 Nu se datorează impozitul pe mijloacele de transport pentru:

a) mijloacele de transport aflate în proprietatea sau coproprietatea veteranilor de război, văduvelor de război sau văduvelor nerecăsătorite ale veteranilor de război, pentru un singur mijloc de transport, la alegerea contribuabilului;

b) mijloacele de transport aflate în proprietatea sau coproprietatea persoanelor cu handicap grav sau accentuat, cele pentru transportul persoanelor cu handicap sau invaliditate, aflate în proprietatea sau coproprietatea reprezentanților legali ai minorilor cu handicap grav sau accentuat și ai minorilor încadrați în gradul I de invaliditate, pentru un singur mijloc de transport, la alegerea contribuabilului;

c) mijloacele de transport aflate în proprietatea sau coproprietatea persoanelor prevăzute la art. 1 din *Decretul-lege nr. 118/1990, republicat, cu modificările și completările ulterioare*, pentru un singur mijloc de transport, la alegerea contribuabilului;

d) mijloacele de transport aflate în proprietatea sau coproprietatea persoanelor prevăzute la *art. 3 alin. 1 lit. b) și art. 4 alin. 1 din Legea nr. 341/2004, cu modificările și completările ulterioare*, pentru un singur mijloc de transport, la alegerea contribuabilului;

e) navele fluviale de pasageri, bărcile și luntrele folosite pentru transportul persoanelor fizice cu domiciliul în Delta Dunării, Insula Mare a Brăilei și Insula Balta Ialomiței;

f) mijloacele de transport ale instituțiilor publice;

g) mijloacele de transport ale persoanelor juridice, care sunt utilizate pentru servicii de transport public de pasageri în regim urban sau suburban, inclusiv transportul de pasageri în afara unei localități, dacă tariful de transport este stabilit în condiții de transport public;

h) vehiculele istorice definite conform prevederilor legale în vigoare;

i) mijloacele de transport folosite exclusiv pentru transportul stupilor în pastoral;

j) mijloacele de transport folosite exclusiv pentru intervenții în situații de urgență;

k) mijloacele de transport ale instituțiilor sau unităților care funcționează sub coordonarea Ministerului Educației și Cercetării Științifice sau a Ministerului Tineretului și Sportului;

l) mijloacele de transport ale fundațiilor înființate prin testament constituite conform legii, cu scopul de a întreține, dezvolta și ajuta instituții de cultură națională, precum și de a susține acțiuni cu caracter umanitar, social și cultural;

m) mijloacele de transport ale organizațiilor care au ca unică activitate acordarea gratuită de servicii sociale în unități specializate care asigură găzduire, îngrijire socială și medicală, asistență,

ocrotire, activități de recuperare, reabilitare și reinsertie socială pentru copil, familie, persoane cu handicap, persoane vârstnice, precum și pentru alte persoane aflate în dificultate, în condițiile legii;

n) autovehiculele acționate electric;

o) autovehiculele second-hand înregistrate ca stoc de marfă și care nu sunt utilizate în folosul propriu al operatorului economic, comerciant auto sau societate de leasing;

p) mijloacele de transport deținute de către organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale.

alin. 2 Consiliile locale pot hotărî să acorde scutirea sau reducerea impozitului pe mijloacele de transport agricole utilizate efectiv în domeniul agricol.

alin. 3 Scutirea sau reducerea de la plata impozitului pe mijloacele de transport agricole utilizate efectiv în domeniul agricol, stabilită conform *alin. 2*, se aplică începând cu data de 1 ianuarie a anului următor celui în care persoana depune documentele justificative.

alin. 4 Impozitul pe mijloacele de transport se reduce cu 50% pentru persoanele fizice care domiciliază în localitățile precizate în:

a) H.G. nr. 323/1996 privind aprobarea Programului special pentru sprijinirea dezvoltării economico-sociale a unor localități din Munții Apuseni, cu modificările ulterioare;

b) H.G. nr. 395/1996 pentru aprobarea Programului special privind unele măsuri și acțiuni pentru sprijinirea dezvoltării economico-sociale a județului Tulcea și a Rezervației Biosferei "Delta Dunării", cu modificările ulterioare.

Art. 470 Calculul impozitului

alin. 1 Impozitul pe mijloacele de transport se calculează în funcție de tipul mijlocului de transport, conform celor prevăzute în prezentul capitol.

alin. 2 În cazul oricăruia dintre următoarele autovehicule, impozitul pe mijlocul de transport se calculează în funcție de capacitatea cilindrică a acestuia, prin înmulțirea fiecărei grupe de 200 cm³ sau fracțiuni din aceasta cu suma corespunzătoare din tabelul următor:

Nr. crt.	Mijloace de transport cu tracțiune mecanică	Lei/200 cm ³ sau fracțiune din aceasta
I. Vehicule înmatriculate (lei/200 cm³ sau fracțiune din aceasta)		
1	Motociclete, tricicluri, cvadricicluri și autoturisme cu capacitatea cilindrică de până la 1.600 cm ³ , inclusiv	8
2	Motociclete, tricicluri și cvadricicluri cu capacitatea cilindrică de peste 1.600 cm ³	9
3	Autoturisme cu capacitatea cilindrică între 1.601 cm ³ și 2.000 cm ³ inclusiv	18
4	Autoturisme cu capacitatea cilindrică între 2.001 cm ³ și 2.600 cm ³ inclusiv	72
5	Autoturisme cu capacitatea cilindrică între 2.601 cm ³ și 3.000 cm ³ inclusiv	144
6	Autoturisme cu capacitatea cilindrică de peste 3.001 cm ³	290
7	Autobuze, autocare, microbuze	24
8	Alte vehicule cu tracțiune mecanică cu masa totală maximă autorizată de până la 12 tone, inclusiv	30
9	Tractoare înmatriculate	18
II. Vehicule înregistrate		
1	Vehicule cu capacitate cilindrică	lei/200 cm ³
1.1	Vehicule înregistrate cu capacitate cilindrică < 4.800 cm ³	2 - 4
1.2	Vehicule înregistrate cu capacitate cilindrică > 4.800 cm ³	4 - 6
2	Vehicule fără capacitate cilindrică evidențiată	50 - 150 lei/an

alin. 3 În cazul mijloacelor de transport hibride, impozitul se reduce cu minimum 50%, conform hotărârii consiliului local.

alin. 4 În cazul unui ataș, impozitul pe mijlocul de transport este de 50% din impozitul pentru motocicletele respective.

alin. 5 În cazul unui autovehicul de transport de marfă cu masa totală autorizată egală sau mai mare de 12 tone, impozitul pe mijloacele de transport este egal cu suma corespunzătoare prevăzută în tabelul următor:

Numărul de axe și greutatea brută încărcată maximă admisă	Impozitul (în lei/an)	
	Ax(e) motor(oare) cu sistem de suspensie pneumatică sau echivalentele recunoscute	Alte sisteme de suspensie pentru axele motoare
I	două axe	
1	Masa de cel puțin 12 tone, dar mai mică de 13 tone	0 133
2	Masa de cel puțin 13 tone, dar mai mică de 14 tone	133 367
3	Masa de cel puțin 14 tone, dar mai mică de 15 tone	367 517
4	Masa de cel puțin 15 tone, dar mai mică de 18 tone	517 1.169
5	Masa de cel puțin 18 tone	517 1.169
II	3 axe	
1	Masa de cel puțin 15 tone, dar mai mică de 17 tone	133 231
2	Masa de cel puțin 17 tone, dar mai mică de 19 tone	231 474
3	Masa de cel puțin 19 tone, dar mai mică de 21 tone	474 615
4	Masa de cel puțin 21 tone, dar mai mică de 23 tone	615 947
5	Masa de cel puțin 23 tone, dar mai mică de 25 tone	947 1.472
6	Masa de cel puțin 25 tone, dar mai mică de 26 tone	947 1.472
7	Masa de cel puțin 26 tone	947 1.472
III	4 axe	
1	Masa de cel puțin 23 tone, dar mai mică de 25 tone	615 623
2	Masa de cel puțin 25 tone, dar mai mică de 27 tone	623 973
3	Masa de cel puțin 27 tone, dar mai mică de 29 tone	973 1.545
4	Masa de cel puțin 29 tone, dar mai mică de 31 tone	1.545 2.291
5	Masa de cel puțin 31 tone, dar mai mică de 32 tone	1.545 2.291
6	Masa de cel puțin 32 tone	1.545 2.291

alin. 6 În cazul unei combinații de autovehicule, un autovehicul articulat sau tren rutier, de transport de marfă cu masa totală maximă autorizată egală sau mai mare de 12 tone, impozitul pe mijloacele de transport este egal cu suma corespunzătoare prevăzută în tabelul următor:

Numărul de axe și greutatea brută încărcată maximă admisă		Impozitul (în lei/an)	
		Ax(e) motor(oare) cu sistem de suspensie pneumatică sau echivalentele recunoscute	Alte sisteme de suspensie pentru axele motoare
I	2 + 1 axe		
	1 Masa de cel puțin 12 tone, dar mai mică de 14 tone	0	0
	2 Masa de cel puțin 14 tone, dar mai mică de 16 tone	0	0
	3 Masa de cel puțin 16 tone, dar mai mică de 18 tone	0	60
	4 Masa de cel puțin 18 tone, dar mai mică de 20 tone	60	137
	5 Masa de cel puțin 20 tone, dar mai mică de 22 tone	137	320
	6 Masa de cel puțin 22 tone, dar mai mică de 23 tone	320	414
	7 Masa de cel puțin 23 tone, dar mai mică de 25 tone	414	747
	8 Masa de cel puțin 25 tone, dar mai mică de 28 tone	747	1.310
	9 Masa de cel puțin 28 tone	747	1.310
II	2 + 2 axe		
	1 Masa de cel puțin 23 tone, dar mai mică de 25 tone	128	299
	2 Masa de cel puțin 25 tone, dar mai mică de 26 tone	299	491
	3 Masa de cel puțin 26 tone, dar mai mică de 28 tone	491	721
	4 Masa de cel puțin 28 tone, dar mai mică de 29 tone	721	871
	5 Masa de cel puțin 29 tone, dar mai mică de 31 tone	871	1.429
	6 Masa de cel puțin 31 tone, dar mai mică de 33 tone	1.429	1.984
	7 Masa de cel puțin 33 tone, dar mai mică de 36 tone	1.984	3.012
	8 Masa de cel puțin 36 tone, dar mai mică de 38 tone	1.984	3.012
	9 Masa de cel puțin 38 tone	1.984	3.012
III	2 + 3 axe		
	1 Masa de cel puțin 36 tone, dar mai mică de 38 tone	1.579	2.197
	2 Masa de cel puțin 38 tone, dar mai mică de 40 tone	2.197	2.986

	3	Masa de cel puțin 40 tone	2.197	2.986
IV	3 + 2 axe			
	1	Masa de cel puțin 36 tone, dar mai mică de 38 tone	1.395	1.937
	2	Masa de cel puțin 38 tone, dar mai mică de 40 tone	1.937	2.679
	3	Masa de cel puțin 40 tone, dar mai mică de 44 tone	2.679	3.963
	4	Masa de cel puțin 44 tone	2.679	3.963
V	3 + 3 axe			
	1	Masa de cel puțin 36 tone, dar mai mică de 38 tone	794	960
	2	Masa de cel puțin 38 tone, dar mai mică de 40 tone	960	1.434
	3	Masa de cel puțin 40 tone, dar mai mică de 44 tone	1.434	2.283
	4	Masa de cel puțin 44 tone	1.434	2.283

alin. 7 În cazul unei remorci, al unei semiremorci sau rulote care nu face parte dintr-o combinație de autovehicule prevăzută la **alin. 6**, taxa asupra mijlocului de transport este egală cu suma corespunzătoare din tabelul următor:

Masa totală maximă autorizată	Impozit - lei -
a. Până la 1 tonă, inclusiv	9
b. Peste 1 tonă, dar nu mai mult de 3 tone	34
c. Peste 3 tone, dar nu mai mult de 5 tone	52
d. Peste 5 tone	64

alin. 8 În cazul mijloacelor de transport pe apă, impozitul pe mijlocul de transport este egal cu suma corespunzătoare din tabelul următor:

Mijlocul de transport pe apă	Impozit - lei/an -
1. Luntre, bărci fără motor, folosite pentru pescuit și uz personal	21
2. Bărci fără motor, folosite în alte scopuri	56
3. Bărci cu motor	210
4. Nave de sport și agrement	Între 0 și 1.119
5. Scutere de apă	210
6. Remorchere și împingătoare:	X
a) până la 500 CP, inclusiv	559
b) peste 500 CP și până la 2000 CP, inclusiv	909
c) peste 2000 CP și până la 4000 CP, inclusiv	1398
d) peste 4000 CP	2237
7. Vapoare - pentru fiecare 1000 tdw sau fracțiune din acesta	182
8. Ceamuri, șlepuri și barje fluviale:	X
a) cu capacitatea de încărcare până la 1500 de tone, inclusiv	182

b) cu capacitatea de încărcare de peste 1500 de tone și până la 3000 de tone, inclusiv	280
c) cu capacitatea de încărcare de peste 3000 de tone	490

alin. 9 În înțelesul prezentului articol, capacitatea cilindrică sau masa totală maximă autorizată a unui mijloc de transport se stabilește prin cartea de identitate a mijlocului de transport, prin factura de achiziție sau un alt document similar.

Art. 471 Declararea și datorarea impozitului pe mijloacele de transport

alin. 1 Impozitul pe mijlocul de transport este datorat pentru întregul an fiscal de persoana care deține dreptul de proprietate asupra unui mijloc de transport înmatriculat sau înregistrat în România la data de 31 decembrie a anului fiscal anterior.

alin. 2 În cazul înmatriculării sau înregistrării unui mijloc de transport în cursul anului, **proprietarul acestuia are obligația să depună o declarație la organul fiscal local în a cărui rază teritorială de competență are domiciliul, sediul sau punctul de lucru, după caz, în termen de 30 de zile** de la data înmatriculării/înregistrării, și datorează impozit pe mijloacele de transport începând cu data de 1 ianuarie a anului următor.

alin. 3 În cazul în care mijlocul de transport este dobândit în alt stat decât România, proprietarul datorează impozit începând cu data de 1 ianuarie a anului următor înmatriculării sau înregistrării acestuia în România.

alin. 4 În cazul radierii din circulație a unui mijloc de transport, **proprietarul are obligația să depună o declarație la organul fiscal în a cărui rază teritorială de competență își are domiciliul, sediul sau punctul de lucru, după caz, în termen de 30 de zile** de la data radierii, și încetează să datoreze impozitul începând cu data de 1 ianuarie a anului următor.

alin. 5 În cazul oricărei situații care conduce la modificarea impozitului pe mijloacele de transport, inclusiv schimbarea domiciliului, sediului sau punctului de lucru, contribuabilul are obligația depunerii declarației fiscale cu privire la mijlocul de transport la organul fiscal local pe a cărei rază teritorială își are domiciliul/sediul/punctul de lucru, în termen de 30 de zile, inclusiv, de la modificarea survenită, și datorează impozitul pe mijloacele de transport stabilit în noile condiții începând cu data de 1 ianuarie a anului următor.

alin. 6 În cazul unui mijloc de transport care face obiectul unui contract de leasing financiar, pe întreaga durată a acestuia se aplică următoarele reguli:

a) impozitul pe mijloacele de transport se datorează de locatar începând cu data de 1 ianuarie a anului următor încheierii contractului de leasing financiar, până la sfârșitul anului în cursul căruia încetează contractul de leasing financiar;

b) locatarul are **obligația depunerii declarației fiscale la organul fiscal local în a cărui rază de competență se înregistrează mijlocul de transport, în termen de 30 de zile** de la data procesului-verbal de predare-primire a bunului sau a altor documente similare care atestă intrarea bunului în posesia locatarului, însoțită de o copie a acestor documente;

c) la încetarea contractului de leasing, **atât locatarul, cât și locatorul au obligația depunerii declarației fiscale la consiliul local competent, în termen de 30 de zile** de la data încheierii procesului-verbal de predare-primire a bunului sau a altor documente similare care atestă intrarea bunului în posesia locatorului, însoțită de o copie a acestor documente.

alin. 7 Depunerea declarațiilor fiscale reprezintă o obligație și în cazul persoanelor care beneficiază de scutiri sau reduceri de la plata impozitului pe mijloacele de transport.

Art. 472 Plata impozitului

alin. 1 Impozitul pe mijlocul de transport se plătește anual, în două rate egale, până la datele de 31 martie și 30 septembrie inclusiv.

alin. 2 Pentru **plata cu anticipație a impozitului pe mijlocul de transport, datorat pentru întregul an de către contribuabili, până la data de 31 martie a anului respectiv inclusiv, se acordă o bonificație de până la 10% inclusiv, stabilită prin hotărâre a consiliului local.** La nivelul municipiului București, această atribuție revine Consiliului General al Municipiului București.

alin. 3 Impozitul anual pe mijlocul de transport, datorat aceluiași buget local de către contribuabili, persoane fizice și juridice, de până la 50 lei inclusiv, se plătește integral până la primul termen de plată. În cazul în care contribuabilul deține în proprietate mai multe mijloace de transport, pentru care impozitul

este datorat bugetului local al aceleiași unități administrativ-teritoriale, suma de 50 lei se referă la impozitul pe mijlocul de transport cumulat al acestora.

CAPITOLUL V Taxa pentru eliberarea certificatelor, avizelor și a autorizațiilor

Art. 473 Reguli generale

Orice persoană care trebuie să obțină un certificat, un aviz sau o autorizație menționată în prezentul capitol trebuie să plătească o taxă la compartimentul de specialitate al autorității administrației publice locale înainte de a i se elibera certificatul, avizul sau autorizația necesară.

Art. 474 Taxa pentru eliberarea certificatelor de urbanism, a autorizațiilor de construire și a altor avize și autorizații

alin. 1 Taxa pentru eliberarea certificatului de urbanism, în mediul urban, este egală cu suma stabilită conform tabelului următor:

Suprafața pentru care se obține certificatul de urbanism	- lei -
a) până la 150 m ² , inclusiv	5 - 6
b) între 151 și 250 m ² , inclusiv	6 - 7
c) între 251 și 500 m ² , inclusiv	7 - 9
d) între 501 și 750 m ² , inclusiv	9 - 12
e) între 751 și 1.000 m ² , inclusiv	12 - 14
f) peste 1.000 m ²	14 + 0,01 lei/m ² , pentru fiecare m ² care depășește 1.000 m ²

alin. 2 Taxa pentru eliberarea certificatului de urbanism pentru o zonă rurală este egală cu 50% din taxa stabilită conform *alin. 1*.

alin. 3 Taxa pentru prelungirea unui certificat de urbanism este egală cu 30% din cuantumul taxei pentru eliberarea certificatului sau a autorizației inițiale.

alin. 4 Taxa pentru avizarea certificatului de urbanism de către comisia de urbanism și amenajarea teritoriului, de către primari sau de structurile de specialitate din cadrul consiliului județean se stabilește de consiliul local în sumă de până la 15 lei, inclusiv.

alin. 5 Taxa pentru eliberarea unei autorizații de construire pentru o clădire rezidențială sau clădire-anexă este egală cu 0,5% din valoarea autorizată a lucrărilor de construcții.

alin. 6 Taxa pentru eliberarea autorizației de construire pentru alte construcții decât cele menționate la *alin. 5* este egală cu 1% din valoarea autorizată a lucrărilor de construcție, inclusiv valoarea instalațiilor aferente.

alin. 7 Pentru taxele prevăzute la *alin. 5* și *6* stabilite pe baza valorii autorizate a lucrărilor de construcție se aplică următoarele reguli:

a) taxa datorată se stabilește pe baza valorii lucrărilor de construcție declarate de persoana care solicită avizul și se plătește înainte de emiterea avizului;

b) pentru taxa prevăzută la *alin. 5*, valoarea reală a lucrărilor de construcție nu poate fi mai mică decât valoarea impozabilă a clădirii stabilită conform *art. 457*;

c) în termen de 15 zile de la data finalizării lucrărilor de construcție, dar nu mai târziu de 15 zile de la data la care expiră autorizația respectivă, persoana care a obținut autorizația trebuie să depună o declarație privind valoarea lucrărilor de construcție la compartimentul de specialitate al autorității administrației publice locale;

d) până în cea de-a 15-a zi, inclusiv, de la data la care se depune situația finală privind valoarea lucrărilor de construcții, compartimentul de specialitate al autorității administrației publice locale are obligația de a stabili taxa datorată pe baza valorii reale a lucrărilor de construcție;

e) până în cea de-a 15-a zi, inclusiv, de la data la care compartimentul de specialitate al autorității administrației publice locale a comunicat valoarea stabilită pentru taxă, trebuie plătită orice diferență de taxă datorată de către persoana care a primit autorizația sau orice diferență de taxă care trebuie rambursată de autoritatea administrației publice locale.

alin. 8 Taxa pentru prelungirea unei autorizații de construire este egală cu 30% din cuantumul taxei pentru eliberarea certificatului sau a autorizației inițiale.

alin. 9 Taxa pentru eliberarea autorizației de desființare, totală sau parțială, a unei construcții este egală cu 0,1% din valoarea impozabilă stabilită pentru determinarea impozitului pe clădiri, aferentă părții desființate.

alin. 10 Taxa pentru eliberarea autorizației de foraje sau excavări necesare lucrărilor de cercetare și prospectare a terenurilor în etapa efectuării studiilor geotehnice și a studiilor privind ridicările topografice, sondele de gaze, petrol și alte excavări se datorează de către titularii drepturilor de prospecțiune și explorare și se calculează prin înmulțirea numărului de metri pătrați de teren ce vor fi efectiv afectați la suprafața solului de foraje și excavări cu o valoare cuprinsă între 0 și 15 lei.

alin. 11 În termen de 30 de zile de la finalizarea fazelor de cercetare și prospectare, contribuabilii au obligația să declare suprafața efectiv afectată de foraje sau excavări, iar în cazul în care aceasta diferă de cea pentru care a fost emisă anterior o autorizație, taxa aferentă se regularizează astfel încât să reflecte suprafața efectiv afectată.

alin. 12 Taxa pentru eliberarea autorizației necesare pentru lucrările de organizare de șantier în vederea realizării unei construcții, care nu sunt incluse în altă autorizație de construire, este egală cu 3% din valoarea autorizată a lucrărilor de organizare de șantier.

alin. 13 Taxa pentru eliberarea autorizației de amenajare de tabere de corturi, căsuțe sau rulote ori campinguri este egală cu 2% din valoarea autorizată a lucrărilor de construcție.

alin. 14 Taxa pentru autorizarea amplasării de chioșcuri, containere, tonete, cabine, spații de expunere, corpuri și panouri de afișaj, firme și reclame situate pe căile și în spațiile publice este de până la 8 lei, inclusiv, pentru fiecare metru pătrat de suprafață ocupată de construcție.

alin. 15 Taxa pentru eliberarea unei autorizații privind lucrările de racorduri și bransamente la rețele publice de apă, canalizare, gaze, termice, energie electrică, telefonie și televiziune prin cablu se stabilește de consiliul local și este de până la 13 lei, inclusiv, pentru fiecare racord.

alin. 1) Taxa pentru eliberarea certificatului de nomenclatură stradală și adresă se stabilește de către consiliile locale în sumă de până la 9 lei, inclusiv.

Art. 475 Taxa pentru eliberarea autorizațiilor pentru desfășurarea unor activități

alin. 1 Taxa pentru eliberarea autorizațiilor sanitare de funcționare se stabilește de consiliul local și este de până la 20 lei, inclusiv.

alin. 2 Taxele pentru eliberarea atestatului de producător, respectiv pentru eliberarea carnetului de comercializare a produselor din sectorul agricol se stabilesc de către consiliile locale și sunt de până la 80 lei, inclusiv.

alin. 3 Persoanele a căror activitate se încadrează în grupele 561 - Restaurante, 563 - Baruri și alte activități de servire a băuturilor și 932 - Alte activități recreative și distractive potrivit Clasificării activităților din economia națională - CAEN, actualizată prin *Ordinul președintelui Institutului Național de Statistică nr. 337/2007 privind actualizarea Clasificării activităților din economia națională - CAEN*, datorează bugetului local al comunei, orașului sau municipiului, după caz, în a cărui rază administrativ-teritorială se desfășoară activitatea, o taxă pentru eliberarea/vizarea anuală a autorizației privind desfășurarea activității de alimentație publică, în funcție de suprafața aferentă activităților respective, în sumă de:

a) până la 4.000 lei, pentru o suprafață de până la 500 m², inclusiv;

b) între 4.000 și 8.000 lei pentru o suprafață mai mare de 500 m².

alin. 4 Nivelul taxei prevăzute la **alin. 3** se stabilește prin hotărâre a consiliului local. La nivelul municipiului București, această taxă se stabilește de către Consiliul General al Municipiului București și se face venit la bugetul local al sectorului în a cărui rază teritorială se desfășoară activitatea.

alin. 5 Autorizația privind desfășurarea activității de alimentație publică, în cazul în care comerciantul îndeplinește condițiile prevăzute de lege, se emite de către primarul în a cărui rază de competență se află amplasată unitatea sau standul de comercializare.

Art. 476 Scutiri

alin. 1 Sunt scutite de taxa pentru eliberarea certificatelor, avizelor și autorizațiilor următoarele:

a) certificatele, avizele și autorizațiile ai căror beneficiari sunt veterani de război, văduve de război sau văduve nerecăsătorite ale veteranilor de război;

b) certificatele, avizele și autorizațiile ai căror beneficiari sunt persoanele prevăzute la *art. 1 din Decretul-lege nr. 118/1990, republicat, cu modificările și completările ulterioare;*

c) certificatele de urbanism și autorizațiile de construire pentru lăcașuri de cult sau construcții-anexă;

d) certificatele de urbanism și autorizațiile de construire pentru dezvoltarea, modernizarea sau reabilitarea infrastructurilor din transporturi care aparțin domeniului public al statului;

e) certificatele de urbanism și autorizațiile de construire pentru lucrările de interes public național, județean sau local;

f) certificatele de urbanism și autorizațiile de construire, dacă beneficiarul construcției este o instituție publică;

g) autorizațiile de construire pentru autostrăzile și căile ferate atribuite prin concesionare, conform legii;

h) certificatele de urbanism și autorizațiile de construire, dacă beneficiarul construcției este o instituție sau o unitate care funcționează sub coordonarea Ministerului Educației și Cercetării Științifice sau a Ministerului Tineretului și Sportului;

i) certificat de urbanism sau autorizație de construire, dacă beneficiarul construcției este o fundație înființată prin testament, constituită conform legii, cu scopul de a întreține, dezvolta și ajuta instituții de cultură națională, precum și de a susține acțiuni cu caracter umanitar, social și cultural;

j) certificat de urbanism sau autorizație de construire, dacă beneficiarul construcției este o organizație care are ca unică activitate acordarea gratuită de servicii sociale în unități specializate care asigură găzduire, îngrijire socială și medicală, asistență, ocrotire, activități de recuperare, reabilitare și reinsertie socială pentru copil, familie, persoane cu handicap, persoane vârstnice, precum și pentru alte persoane aflate în dificultate, în condițiile legii;

k) certificat de urbanism sau autorizație de construire, în cazul unei calamități naturale.

alin. 2 Consiliile locale pot hotărî să acorde scutirea sau reducerea taxei pentru eliberarea certificatelor, avizelor și autorizațiilor pentru:

a) lucrări de întreținere, reparare, conservare, consolidare, restaurare, punere în valoare a monumentelor istorice astfel cum sunt definite în *Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată, cu modificările ulterioare*, datorate de proprietarii persoane fizice care realizează, integral sau parțial, aceste lucrări pe cheltuială proprie;

b) lucrări destinate păstrării integrității fizice și a cadrului construit sau natural al monumentelor istorice definite în *Legea nr. 422/2001, republicată, cu modificările ulterioare*, finanțate de proprietarii imobilelor din zona de protecție a monumentelor istorice, în concordanță cu reglementările cuprinse în documentațiile de urbanism întocmite potrivit legii;

c) lucrări executate în *condițiile O.G. nr. 20/1994 privind măsuri pentru reducerea riscului seismic al construcțiilor existente, republicată, cu modificările și completările ulterioare;*

d) lucrări executate în zone de regenerare urbană, delimitate în condițiile *Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările și completările ulterioare*, lucrări în care se desfășoară operațiuni de regenerare urbană coordonate de administrația locală, în perioada derulării operațiunilor respective.

CAPITOLUL VI Taxa pentru folosirea mijloacelor de reclamă și publicitate

Art. 477 Taxa pentru serviciile de reclamă și publicitate

alin. 1 Orice persoană care beneficiază de servicii de reclamă și publicitate în România în baza unui contract sau a unui alt fel de înțelegere încheiată cu altă persoană datorează plata taxei prevăzute în prezentul articol, cu excepția serviciilor de reclamă și publicitate realizate prin mijloacele de informare în masă scrise și audiovizuale.

alin. 2 Publicitatea realizată prin mijloace de informare în masă scrise și audiovizuale, în sensul prezentului articol, corespunde activităților agenților de publicitate potrivit Clasificării activităților din

economia națională - CAEN, cu modificările ulterioare, respectiv publicitatea realizată prin ziare și alte tipărituri, precum și prin radio, televiziune și internet.

alin. 3 Taxa prevăzută în prezentul articol, denumită în continuare taxa pentru servicii de reclamă și publicitate, se plătește la bugetul local al unității administrativ-teritoriale în raza căreia persoana prestează serviciile de reclamă și publicitate.

alin. 4 Taxa pentru servicii de reclamă și publicitate se calculează prin aplicarea cotei taxei respective la valoarea serviciilor de reclamă și publicitate.

alin. 5 Cota taxei se stabilește de consiliul local, fiind cuprinsă între 1% și 3%.

alin. 6 Valoarea serviciilor de reclamă și publicitate cuprinde orice plată obținută sau care urmează a fi obținută pentru serviciile de reclamă și publicitate, cu excepția taxei pe valoarea adăugată.

alin. 7 Taxa pentru servicii de reclamă și publicitate se varsă la bugetul local, lunar, până la data de 10 a lunii următoare celei în care a intrat în vigoare contractul de prestări de servicii de reclamă și publicitate.

Art. 478 Taxa pentru afișaj în scop de reclamă și publicitate

alin. 1 Orice persoană care utilizează un panou, un afișaj sau o structură de afișaj pentru reclamă și publicitate, cu excepția celei care intră sub incidența *art. 477*, datorează plata taxei anuale prevăzute în prezentul articol către bugetul local al comunei, al orașului sau al municipiului, după caz, în raza căreia/căruia este amplasat panoul, afișajul sau structura de afișaj respectivă. La nivelul municipiului București, această taxă revine bugetului local al sectorului în raza căruia este amplasat panoul, afișajul sau structura de afișaj respectivă.

alin. 2 Valoarea taxei pentru afișaj în scop de reclamă și publicitate se calculează anual prin înmulțirea numărului de metri pătrați sau a fracțiunii de metru pătrat a suprafeței afișajului pentru reclamă sau publicitate cu suma stabilită de consiliul local, astfel:

a) în cazul unui afișaj situat în locul în care persoana derulează o activitate economică, suma este de până la 32 lei, inclusiv;

b) în cazul oricărui altui panou, afișaj sau oricărei altei structuri de afișaj pentru reclamă și publicitate, suma este de până la 23 lei, inclusiv.

alin. 3 Taxa pentru afișaj în scop de reclamă și publicitate se recalculează pentru a reflecta numărul de luni sau fracțiunea din lună dintr-un an calendaristic în care se afișează în scop de reclamă și publicitate.

alin. 4 Taxa pentru afișajul în scop de reclamă și publicitate se plătește anual, în două rate egale, până la datele de 31 martie și 30 septembrie inclusiv. Taxa pentru afișajul în scop de reclamă și publicitate, datorată aceluiași buget local de către contribuabili, persoane fizice și juridice, de până la 50 lei inclusiv, se plătește integral până la primul termen de plată.

alin. 5 Persoanele care datorează taxa pentru afișaj în scop de reclamă și publicitate sunt obligate să depună o declarație la compartimentul de specialitate al autorității administrației publice locale în termen de 30 de zile de la data amplasării structurii de afișaj.

Art. 479 Scutiri

alin. 1 Taxa pentru serviciile de reclamă și publicitate și taxa pentru afișaj în scop de reclamă și publicitate nu se aplică instituțiilor publice, cu excepția cazurilor când acestea fac reclamă unor activități economice.

alin. 2 Taxa prevăzută în prezentul articol, denumită în continuare taxa pentru afișaj în scop de reclamă și publicitate, nu se aplică unei persoane care închiriaza panoul, afișajul sau structura de afișaj unei alte persoane, în acest caz taxa prevăzută la *art. 477* fiind plătită de această ultimă persoană.

alin. 3 Taxa pentru afișaj în scop de reclamă și publicitate nu se datorează pentru afișele, panourile sau alte mijloace de reclamă și publicitate amplasate în interiorul clădirilor.

alin. 4 Taxa pentru afișaj în scop de reclamă și publicitate nu se aplică pentru panourile de identificare a instalațiilor energetice, marcaje de avertizare sau marcaje de circulație, precum și alte informații de utilitate publică și educaționale.

alin. 5 Nu se datorează taxa pentru folosirea mijloacelor de reclamă și publicitate pentru afișajul efectuat pe mijloacele de transport care nu sunt destinate, prin construcția lor, realizării de reclamă și publicitate.

CAPITOLUL VII Impozitul pe spectacole

Art. 480 Reguli generale

alin. 1 Orice persoană care organizează o manifestare artistică, o competiție sportivă sau altă activitate distractivă în România are obligația de a plăti impozitul prevăzut în prezentul capitol, denumit în continuare impozitul pe spectacole.

alin. 2 Impozitul pe spectacole se plătește la bugetul local al unității administrativ-teritoriale în raza căreia are loc manifestarea artistică, competiția sportivă sau altă activitate distractivă.

Art. 481 Calculul impozitului

alin. 1 Impozitul pe spectacole se calculează prin aplicarea cotei de impozit la suma încasată din vânzarea biletelor de intrare și a abonamentelor.

alin. 2 Consiliile locale hotărăsc cota de impozit după cum urmează:

a) până la 2%, în cazul unui spectacol de teatru, de exemplu o piesă de teatru, balet, operă, operetă, concert filarmonic sau altă manifestare muzicală, prezentarea unui film la cinematograful, un spectacol de circ sau orice competiție sportivă internă sau internațională;

b) până la 5% în cazul oricărei altei manifestări artistice decât cele enumerate la *lit. a*.

alin. 3 Suma primită din vânzarea biletelor de intrare sau a abonamentelor nu cuprinde sumele plătite de organizatorul spectacolului în scopuri caritabile, conform contractului scris intrat în vigoare înaintea vânzării biletelor de intrare sau a abonamentelor.

alin. 4 Persoanele care datorează impozitul pe spectacole stabilit în conformitate cu prezentul articol au obligația de:

a) a înregistra biletele de intrare și/sau abonamentele la compartimentul de specialitate al autorității administrației publice locale care își exercită autoritatea asupra locului unde are loc spectacolul;

b) a anunța tarifele pentru spectacol în locul unde este programat să aibă loc spectacolul, precum și în orice alt loc în care se vând bilete de intrare și/sau abonamente;

c) a preciza tarifele pe biletele de intrare și/sau abonamente și de a nu încasa sume care depășesc tarifele precizate pe biletele de intrare și/sau abonamente;

d) a emite un bilet de intrare și/sau abonament pentru toate sumele primite de la spectatori;

e) a asigura, la cererea compartimentului de specialitate al autorității administrației publice locale, documentele justificative privind calculul și plata impozitului pe spectacole;

f) a se conforma oricăror altor cerințe privind tipărirea, înregistrarea, avizarea, evidența și inventarul biletelor de intrare și a abonamentelor, care sunt precizate în normele elaborate în comun de Ministerul Finanțelor Publice și Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, contrasemnate de Ministerul Culturii și Ministerul Tineretului și Sportului.

Art. 482 Scutiri

Spectacolele organizate în scopuri umanitare sunt scutite de la plata impozitului pe spectacole.

Art. 483 Plata impozitului

alin. 1 Impozitul pe spectacole se plătește lunar până la data de 10, inclusiv, a lunii următoare celei în care a avut loc spectacolul.

alin. 2 Orice persoană care datorează impozitul pe spectacole are obligația de a depune o declarație la compartimentul de specialitate al autorității administrației publice locale, până la data stabilită pentru fiecare plată a impozitului pe spectacole. Formatul declarației se precizează în normele elaborate în comun de Ministerul Finanțelor Publice și Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice.

alin. 3 Persoanele care datorează impozitul pe spectacole răspund pentru calculul corect al impozitului, depunerea la timp a declarației și plata la timp a impozitului.

CAPITOLUL VIII Taxe speciale

Art. 484 Taxe speciale

alin. 1 Pentru funcționarea unor servicii publice locale create în interesul persoanelor fizice și juridice, precum și pentru promovarea turistică a localității, **consiliile locale**, județene și Consiliul General al Municipiului București, după caz, **pot adopta taxe speciale**.

alin. 2 Domeniile în care **consiliile locale**, județene și Consiliul General al Municipiului București, după caz, **pot adopta taxe speciale pentru serviciile publice locale, precum și cuantumul acestora se stabilesc în conformitate cu prevederile Legii nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare**.

alin. 3 Taxele speciale se încasează numai de la persoanele fizice și juridice care beneficiază de serviciile oferite de instituția sau serviciul public de interes local, potrivit regulamentului de organizare și funcționare al acestora, sau de la cele care sunt obligate, potrivit legii, să efectueze prestații ce intră în sfera de activitate a acestui tip de serviciu.

Art. 485 Scutiri

alin. 1 **Autoritățile deliberative pot acorda reduceri sau scutiri de la plata taxelor speciale instituite** conform art. 484, pentru următoarele persoane fizice sau juridice:

a) veteranii de război, vădulele de război și vădulele nerecăsătorite ale veteranilor de război;
b) persoanele fizice prevăzute la art. 1 din Decretul-lege nr. 118/1990, republicat, cu modificările și completările ulterioare;

c) instituțiile sau unitățile care funcționează sub coordonarea Ministerului Educației și Cercetării Științifice sau a Ministerului Tineretului și Sportului, cu excepția incintelor folosite pentru activități economice;

d) fundațiile înființate prin testament, constituite conform legii, cu scopul de a întreține, dezvolta și ajuta instituții de cultură națională, precum și de a susține acțiuni cu caracter umanitar, social și cultural;

e) organizațiile care au ca unică activitate acordarea gratuită de servicii sociale în unități specializate care asigură găzduire, îngrijire socială și medicală, asistență, ocrotire, activități de recuperare, reabilitare și reinscriere socială pentru copil, familie, persoane cu handicap, persoane vârstnice, precum și pentru alte persoane aflate în dificultate, în condițiile legii;

f) reprezentanții legali ai minorilor cu handicap grav sau accentuat și ai minorilor încadrați în gradul I de invaliditate.

alin. 2 Taxele speciale instituite conform art. 484 se reduc cu 50% pentru persoanele fizice care domiciliază în localitățile precizate în:

a) H.G. nr. 323/1996, cu modificările ulterioare;

b) H.G. nr. 395/1996, cu modificările ulterioare.

CAPITOLUL IX Alte taxe locale

Art. 486 Alte taxe locale

alin. 1 **Consiliile locale**, Consiliul General al Municipiului București sau consiliile județene, după caz, pot institui taxe pentru utilizarea temporară a locurilor publice și pentru vizitarea muzeelor, caselor memoriale, monumentelor istorice de arhitectură și arheologice și altele asemenea.

alin. 2 **Consiliile locale pot institui taxe pentru deținerea sau utilizarea echipamentelor și utilajelor destinate obținerii de venituri care folosesc infrastructura publică locală**, pe raza localității unde acestea sunt utilizate, precum și taxe pentru activitățile cu impact asupra mediului înconjurător.

alin. 3 Taxele prevăzute la alin. 1 și 2 se calculează și se plătesc în conformitate cu procedurile aprobate de autoritățile deliberative interesate.

alin. 4 **Taxa pentru îndeplinirea procedurii de divorț pe cale administrativă este în cuantum de 500 lei și poate fi majorată prin hotărâre a consiliului local, fără ca majorarea să poată depăși 50% din această valoare.** Taxa se face venit la bugetul local.

alin. 5 Pentru eliberarea de copii heliografice de pe planuri cadastrale sau de pe alte asemenea planuri, deținute de consiliile locale, **consiliul local stabilește o taxă de până la 32 lei**, inclusiv.

alin. 6 Prin excepție de la prevederile alin. 1, **consiliile locale**, Consiliul General al Municipiului București și consiliile locale ale sectoarelor municipiului București, după caz, **pot institui taxa pentru reabilitare termică a blocurilor de locuințe și locuințelor unifamiliale**, pentru care s-au alocat sume aferente cotei de contribuție a proprietarilor, în condițiile O.U.G. nr. 18/2009, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 158/2011, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 487 Scutiri

Autoritățile deliberative pot acorda reduceri sau scutiri de la plata taxelor instituite conform art. 486 următoarelor persoane fizice sau juridice:

a) veteranii de război, vădulele de război și vădulele nerecăsătorite ale veteranilor de război;

b) persoanele fizice prevăzute la art. 1 din Decretul-lege nr. 118/1990, republicat, cu modificările și completările ulterioare;

c) instituțiile sau unitățile care funcționează sub coordonarea Ministerului Educației și Cercetării Științifice sau a Ministerului Tineretului și Sportului, cu excepția incintelor folosite pentru activități economice;

d) fundațiile înființate prin testament, constituite conform legii, cu scopul de a întreține, dezvolta și ajuta instituții de cultură națională, precum și de a susține acțiuni cu caracter umanitar, social și cultural;

e) organizațiile care au ca unică activitate acordarea gratuită de servicii sociale în unități specializate care asigură găzduire, îngrijire socială și medicală, asistență, ocrotire, activități de recuperare, reabilitare și reinscriere socială pentru copil, familie, persoane cu handicap, persoane vârstnice, precum și pentru alte persoane aflate în dificultate, în condițiile legii.

Art. 488 Contracte de fiducie

În cazul persoanelor fizice și juridice care încheie contracte de fiducie conform *Codului civil*, impozitele și taxele locale aferente masei patrimoniale fiduciare transferate în cadrul operațiunii de fiducie sunt plătite de către fiduciar la bugetele locale ale unităților administrativ-teritoriale unde sunt înregistrate bunurile care fac obiectul operațiunii de fiducie, cu respectarea prevederilor prezentului titlu, începând cu data de întâi a lunii următoare celei în care a fost încheiat contractul de fiducie.

CAPITOLUL X Alte dispoziții comune

Art. 489 Majorarea impozitelor și taxelor locale de consiliile locale sau consiliile județene

alin. 1 Autoritatea deliberativă a administrației publice locale, la propunerea autorității executive, poate stabili cote adiționale la impozitele și taxele locale prevăzute în prezentul titlu, în funcție de următoarele criterii: economice, sociale, geografice, precum și de necesitățile bugetare locale, cu excepția taxelor prevăzute la *art. 494 alin. 10 lit. b și c*.

alin. 2 Cotele adiționale stabilite conform *alin. 1* nu pot fi mai mari de 50% față de nivelurile maxime stabilite în prezentul titlu.

alin. 3 Criteriile prevăzute la *alin. 1* se hotărăsc de către autoritatea deliberativă a administrației publice locale.

alin. 4 Pentru terenul agricol nelucrat timp de 2 ani consecutiv, consiliul local poate majora impozitul pe teren cu până la 500%, începând cu al treilea an, în condițiile stabilite prin hotărâre a consiliului local.

alin. 5 Consiliul local poate majora impozitul pe clădiri și impozitul pe teren cu până la 500% pentru clădirile și terenurile neîngrijite, situate în intravilan.

alin. 6 Criteriile de încadrare în categoria clădirilor și terenurilor prevăzute la *alin. 5* se adoptă prin hotărâre a consiliului local.

alin. 7 Clădirile și terenurile care intră sub incidența *alin. 5* se stabilesc prin hotărâre a consiliului local conform elementelor de identificare potrivit nomenclurii stradale.

alin. 8 Hotărârile consiliului local stabilite potrivit *alin. 7* au caracter individual.

Art. 490 Controlul și colectarea impozitelor și taxelor locale

Autoritățile administrației publice locale și organele speciale ale acestora, după caz, sunt responsabile pentru stabilirea, controlul și colectarea impozitelor și taxelor locale, precum și a amenzilor și penalizărilor aferente.

Art. 491 Indexarea impozitelor și taxelor locale

alin. 1 În cazul oricărui impozit sau oricărei taxe locale, care constă într-o anumită sumă în lei sau care este stabilită pe baza unei anumite sume în lei, **sumele respective se indexează anual, până la data de 30 aprilie, de către consiliile locale**, ținând cont de rata inflației pentru anul fiscal anterior, comunicată pe site-urile oficiale ale Ministerului Finanțelor Publice și Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice.

alin. 2 Sumele indexate conform *alin. 1* se aprobă prin hotărâre a consiliului local și se aplică în anul fiscal următor. La nivelul municipiului București, această atribuție revine Consiliului General al Municipiului București.

Art. 492 Elaborarea normelor

Elaborarea normelor pentru prezentul titlu se face de către Ministerul Finanțelor Publice și Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice.

CAPITOLUL XI Sancțiuni

Art. 493 Sancțiuni

alin. 1 Nerespectarea prevederilor prezentului titlu atrage răspunderea disciplinară, contravențională sau penală, potrivit dispozițiilor legale în vigoare.

alin. 2 Constituie contravenții următoarele fapte, dacă nu au fost săvârșite în astfel de condiții încât să fie considerate, potrivit legii, infracțiuni:

a) depunerea peste termen a declarațiilor de impunere prevăzute la *art. 461 alin. 2, 6, 7, alin. 10 lit. c, alin. 12 și 13, art. 466 alin. 2, 5, alin. 7 lit. c, alin. 9 și 10, art. 471 alin. 2, 4, 5 și alin. 6 lit. b și c, art. 474 alin. 7 lit. c, alin. 11, art. 478 alin. 5 și art. 483 alin. 2;*

b) nedepunerea declarațiilor de impunere prevăzute la *art. 461 alin. 2, 6, 7, alin. 10 lit. c, alin. 12 și 13, art. 466 alin. 2, 5 și alin. 7 lit. c, alin. 9 și 10, art. 471 alin. 2, 4, 5 și alin. 6 lit. b și c, art. 474 alin. 7 lit. c, alin. 11, art. 478 alin. 5 și art. 483 alin. 2.*

alin. 3 Contravenția prevăzută la *alin. 2 lit. a* se sancționează cu amendă de la 70 lei la 279 lei, iar cele de la *alin. 2 lit. b* cu amendă de la 279 lei la 696 lei.

alin. 4 Încălcarea normelor tehnice privind tipărirea, înregistrarea, vânzarea, evidența și gestionarea, după caz, a abonamentelor și a biletelor de intrare la spectacole constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 325 lei la 1.578 lei.

alin. 5 În cazul persoanelor juridice, limitele minime și maxime ale amenzilor prevăzute la *alin. 3 și 4* se majorează cu 300%.

alin. 6 Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac de către primari și persoane împuternicite din cadrul autorității administrației publice locale.

alin. 7 Limitele amenzilor prevăzute la *alin. 3 și 4* se actualizează prin hotărâre a consiliilor locale conform procedurii stabilite la *art. 491*.

alin. 8 Contravențiilor prevăzute în prezentul capitol li se aplică dispozițiile *O.G.nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor*, aprobată cu modificări și completări prin *Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare*.

CAPITOLUL XII Dispoziții finale

Art. 494 Implicații bugetare ale impozitelor și taxelor locale

alin. 1 Impozitele și taxele locale, majorările de întârziere, precum și amenzile aferente acestora constituie integral venituri la bugetele locale ale unităților administrativ-teritoriale.

alin. 2 Impozitul pe clădiri, precum și amenzile aferente acestuia constituie venituri la bugetul local al unității administrativ-teritoriale în raza căreia este situată clădirea respectivă.

alin. 3 Impozitul pe teren, precum și amenzile aferente acestuia constituie venituri la bugetul local al unității administrativ-teritoriale în raza căreia este situat terenul respectiv.

alin. 4 Cu excepțiile prevăzute la *alin. 5*, impozitul pe mijlocul de transport, majorările de întârziere, precum și amenzile aferente acestuia constituie venituri la bugetul local al unității administrativ-teritoriale în raza căreia trebuie înmatriculat sau înregistrat mijlocul de transport respectiv.

alin. 5 Veniturile provenite din impozitul pe mijlocul de transport stabilit în concordanță cu prevederile *art. 470 alin. 5 și 6*, majorările de întârziere, precum și amenzile aferente se pot utiliza exclusiv pentru lucrări de întreținere, modernizare, reabilitare și construire a drumurilor locale și județene, din care 60% constituie venituri la bugetul local și 40% constituie venituri la bugetul județean. În cazul municipiului București, impozitul constituie venituri în proporție de 60% la bugetele sectoarelor și 40% la bugetul municipiului București.

alin. 6 Taxele locale prevăzute la *cap. V din prezentul titlu* constituie venituri ale bugetelor locale ale unităților administrativ-teritoriale. Pentru eliberarea certificatelor de urbanism și a autorizațiilor de construire de către președinții consiliilor județene, cu avizul primarilor comunelor, taxele datorate constituie venit în proporție de 50% la bugetul local al comunelor și de 50% la bugetul local al consiliului județean.

alin. 7 Taxa pentru afișaj în scop de reclamă și publicitate, precum și amenzile aferente constituie venituri la bugetul local al unității administrativ-teritoriale unde este situat afișajul, panoul sau structura pentru afișajul în scop de reclamă și publicitate.

alin. 8 Impozitul pe spectacole, precum și amenzile aferente constituie venituri la bugetul local al unității administrativ-teritoriale unde are loc manifestarea artistică, competiția sportivă sau altă activitate distractivă.

alin. 9 Celelalte taxe locale prevăzute la art. 486, precum și amenzile aferente constituie venituri la bugetul local al unității administrativ-teritoriale unde este situat locul public sau echipamentul respectiv ori unde trebuie înmatriculat vehiculul lent.

alin. 10 Constituie venit la bugetul local sumele provenite din:

- a) majorările pentru plata cu întârziere a impozitelor și taxelor locale;
- b) taxele judiciare de timbru și alte taxe de timbru prevăzute de lege;
- c) taxele extrajudiciare de timbru prevăzute de lege, exclusiv contravaloarea cheltuielilor efectuate cu difuzarea timbrilor fiscale.

alin. 11 Sumele prevăzute la *alin. 10 lit. b și c* se ajustează pentru a reflecta rata inflației în conformitate cu normele elaborate în comun de Ministerul Finanțelor Publice și Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice.

alin. 12 În vederea clarificării și stabilirii reale a situației fiscale a contribuabililor, compartimentele de specialitate ale autorităților administrației publice locale au competența de a solicita informații și documente cu relevanță fiscală sau pentru identificarea contribuabililor sau a materiei impozabile ori taxabile, după caz, iar notarii, avocații, executorii judecătorești, organele de poliție, organele vamale, serviciile publice comunitare pentru regimul permiselor de conducere și înmatriculare a vehiculelor, serviciile publice comunitare pentru eliberarea pașapoartelor simple, serviciile publice comunitare de evidență a persoanelor, precum și orice altă entitate care deține informații sau documente cu privire la bunuri impozabile sau taxabile, după caz, ori la persoane care au calitatea de contribuabil au obligația furnizării acestora fără plată.

Art. 495 Dispoziții tranzitorii

În vederea stabilirii impozitelor și taxelor locale pentru anul fiscal 2016, se stabilesc următoarele reguli:

a) persoanele fizice care la data de 31 decembrie 2015 au în proprietate clădiri nerezidențiale sau clădiri cu destinație mixtă au obligația să depună declarații până la data de 29 februarie 2016, conform modelului aprobat prin ordin comun al ministrului finanțelor publice și al ministrului dezvoltării regionale și administrației publice, în termen de 60 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a prezentului cod;

b) persoanele juridice au obligația să depună declarații privind clădirile pe care le dețin în proprietate și la data de 31 decembrie 2015, destinația și valoarea impozabilă a acestora, până la data de 29 februarie 2016;

c) persoanele fizice și juridice care la data de 31 decembrie 2015 dețin mijloace de transport radiate din circulație conform prevederilor legale din domeniul circulației pe drumurile publice au obligația să depună o declarație în acest sens, însoțită de documente justificative, la compartimentele de specialitate ale autorității publice locale, până la data de 29 februarie 2016;

d) scutirile sau reducerile de la plata impozitului/taxei pe clădiri, a impozitului/taxei pe teren, a impozitului pe mijloacele de transport prevăzute la **art. 456, 464 și 469** se aplică începând cu data de 1 ianuarie 2016 persoanelor care dețin documente justificative emise până la data de 31 ianuarie 2015 și care sunt depuse la compartimentele de specialitate ale autorităților publice locale, până la data de 29 februarie 2016;

e) prevederile art. 491 se aplică începând cu 1 ianuarie 2017;

f) **consiliile locale adoptă hotărâri privind nivelurile impozitelor și taxelor locale pentru anul 2016, în termen de 60 de zile** de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a prezentului cod. La nivelul municipiului București, această atribuție revine Consiliului General al Municipiului București.

TITLUL X Impozitul pe construcții

Art. 496 Contribuabili

alin. 1 Sunt obligate la plata impozitului pe construcții, stabilit conform prezentului titlu, următoarele persoane, denumite în continuare contribuabili:

a) persoanele juridice române, cu excepția instituțiilor publice, institutelor naționale de cercetare-dezvoltare, asociațiilor, fundațiilor și a celorlalte persoane juridice fără scop patrimonial, potrivit legilor de organizare și funcționare;

b) persoanele juridice străine care desfășoară activitate prin intermediul unui sediu permanent în România;

c) persoanele juridice cu sediul social în România înființate potrivit legislației europene.

alin. 2 În cazul operațiunilor de leasing financiar, calitatea de contribuabil o are utilizatorul, iar în cadrul operațiunilor de leasing operațional, calitatea de contribuabil o are locatorul.

Art. 497 Definiția construcțiilor

În înțelesul prezentului titlu, construcțiile sunt cele prevăzute în grupa 1 din Catalogul privind clasificarea și duratele normale de funcționare a mijloacelor fixe.

Art. 498 Cota de impozitare și baza impozabilă

alin. 1 Impozitul pe construcții se calculează prin aplicarea unei cote de 1% asupra valorii construcțiilor existente în patrimoniul contribuabililor la data de 31 decembrie a anului anterior, evidențiată contabil în soldul debitor al conturilor corespunzătoare construcțiilor menționate la art. 497, din care se scade:

a) valoarea clădirilor, pentru care se datorează impozit pe clădiri, potrivit prevederilor *titlului IX*. Intră sub incidența acestor prevederi și valoarea clădirilor din parcurile industriale, științifice și tehnologice care, potrivit legii, nu beneficiază de scutirea de la plata impozitului pe clădiri;

b) valoarea lucrărilor de reconstruire, modernizare, consolidare, modificare sau extindere la construcții închiriate, luate în administrare sau în folosință;

c) valoarea construcțiilor și a lucrărilor de reconstruire, modernizare, consolidare, modificare sau extindere a construcțiilor, aflate sau care urmează să fie trecute, în conformitate cu prevederile legale în vigoare, în proprietatea statului sau a unităților administrativ-teritoriale;

d) valoarea construcțiilor din subgrupa 1.2 "Construcții agricole" din Catalogul privind clasificarea și duratele normale de funcționare a mijloacelor fixe;

e) valoarea construcțiilor situate în afara frontierei de stat a României, astfel cum aceasta este definită potrivit legii, inclusiv cele situate în zona contiguă a României și zona economică exclusivă a României, astfel cum sunt delimitate prin *Legea nr. 17/1990 privind regimul juridic al apelor maritime interioare, al mării teritoriale, al zonei contigue și al zonei economice exclusive ale României, republicată*, pentru operațiunile legate de activitățile desfășurate în exercitarea drepturilor prevăzute de art. 56 și 77 din *Convenția Națiunilor Unite asupra dreptului mării, încheiată la Montego Bay (Jamaica) la 10 decembrie 1982*, ratificată de România prin *Legea nr. 110/1996*;

f) valoarea construcțiilor din domeniul public al statului și care fac parte din baza materială de reprezentare și protocol, precum și a celor din domeniul public și privat al statului, închiriate sau date în folosință instituțiilor publice, construcții administrate de Regia Autonomă "Administrația Patrimoniului Protocolului de Stat";

g) valoarea construcțiilor deținute de structurile sportive, definite potrivit legii.

alin. 2 În situația în care, în cursul anului curent, se înregistrează operațiuni de majorare sau diminuare a valorii soldului debitor al conturilor corespunzătoare construcțiilor menționate la art. 497, impozitul pe construcții calculat potrivit *alin. 1* nu se recalculază. Aceste modificări sunt luate în considerare pentru determinarea impozitului pe construcții datorat pentru anul următor.

alin. 3 Cheltuiala cu impozitul calculat potrivit *alin. 1* este cheltuială deductibilă la stabilirea rezultatului fiscal reglementat de *titlul II*.

Art. 499 Plata impozitului și depunerea declarației fiscale

alin. 1 Contribuabilii prevăzuți la art. 496 sunt obligați să calculeze și să declare impozitul pe construcții, până la data de 25 mai inclusiv a anului pentru care se datorează impozitul.

alin. 2 Impozitul pe construcții, declarat potrivit *alin. 1*, se plătește în două rate egale, până la datele de 25 mai și 25 septembrie inclusiv.

alin. 3 Prin excepție de la *alin. 1* și 2, contribuabilii care încetează să existe în cursul anului au obligația de a declara și a plăti impozitul determinat conform art. 498 *alin. 1*, până la data încheierii perioadei din an în care persoana juridică a existat.

alin. 4 Contribuabilii nou-înființați datorează impozitul pe construcții începând cu anul fiscal următor.

alin. 5 Modelul și conținutul declarației privind impozitul pe construcții se stabilesc prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

alin. 6 Impozitul reglementat de prezentul titlu reprezintă venit al bugetului de stat și se administrează de către Agenția Națională de Administrare Fiscală, potrivit prevederilor Codului de procedură fiscală.

Art. 500 Perioada de aplicare

Prevederile prezentului titlu se aplică până la data de 31 decembrie 2016 inclusiv.

TITLUL XI Dispoziții finale

Art. 501 Data intrării în vigoare a Codului fiscal

Prezentul cod intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2016, cu excepția cazului în care în prezentul cod se prevede altfel.

Art. 502 Abrogarea actelor normative

alin. 1 La data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă:

1. *Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 927 din 23 decembrie 2003, cu modificările și completările ulterioare;

2. *art. 16 din Legea apiculturii nr. 383/2013*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 14 din 9 ianuarie 2014;

3. *art. 16 lit. e din Legea nr. 44/1994 privind veteranii de război, precum și unele drepturi ale invalizilor și văduvelor de război, republicată* în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 783 din 28 octombrie 2002, cu modificările și completările ulterioare;

4. *art. 130 din Legea nr. 46/2008 - Codul silvic, republicată* în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 611 din 12 august 2015;

5. *art. 26 din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată* în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1 din 3 ianuarie 2008, cu modificările și completările ulterioare;

6. *art. 12 alin. 13 din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 485 din 16 iulie 2012, cu modificările și completările ulterioare;

7. *art. 8 alin. 1 din Decretul-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicat* în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 631 din 23 septembrie 2009, cu modificările și completările ulterioare;

8. *art. 10 paragrafele 2 și 3 din Legea locuinței nr. 114/1996, republicată* în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 393 din 31 decembrie 1997, cu modificările și completările ulterioare;

9. *art. 7 alin. 2 din Legea nr. 15/2003 privind sprijinul acordat tinerilor pentru construirea unei locuințe proprietate personală, republicată* în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 182 din 13 martie 2014;

10. *art. 15 alin. 2 din Legea Societății Naționale de Cruce Roșie din România nr. 139/1995*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 303 din 30 decembrie 1995, cu modificările și completările ulterioare;

11. *art. 5 alin. 1 lit. b din Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 653 din 22 iulie 2005, cu modificările și completările ulterioare;

12. *art. 26 alin. 3 din O.U.G. nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 442 din 29 iunie 2007, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare;

13. *art. V alin. 5 și 6 din Legea nr. 77/2012 pentru modificarea și completarea Legii notarilor publici și a activității notariale nr. 36/1995*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 386 din 8 iunie 2012;

14. *art. 17 alin. 3 din Legea farmaciei nr. 266/2008, republicată* în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 85 din 2 februarie 2015;

15. art. 41 alin. 1 și 2 din Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 938 din 20 noiembrie 2006, cu modificările ulterioare;

16. orice alte dispoziții contrare prezentului cod.

alin. 2 Trimiterile făcute prin alte acte normative la Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările următoare, se consideră a fi făcute la prezentul cod.

Art. 503 Alte prevederi

În aplicarea prevederilor prezentului cod, Guvernul va asigura respectarea prevederilor referitoare la soldul structural anual al administrației publice prevăzute la **art. 3 alin. 1 din Tratatul privind stabilitatea, coordonarea și guvernarea în cadrul uniunii economice și monetare dintre Regatul Belgiei, Republica Bulgaria, Regatul Danemarcei, Republica Federală Germania, Republica Estonia, Irlanda, Republica Elenă, Regatul Spaniei, Republica Franceză, Republica Italiană, Republica Cipru, Republica Letonia, Republica Lituania, Marele Ducat de Luxemburg, Ungaria, Malta, Regatul Țărilor de Jos, Republica Austria, Republica Polonă, Republica Portugheză, România, Republica Slovenia, Republica Slovacia, Republica Finlanda și Regatul Suediei**, semnat la Bruxelles la 2 martie 2012, ratificat prin **Legea nr. 83/2012**, și **art. 9 din Regulamentul (CE) nr. 1.466/1997 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice**, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 209 din 2 august 1997, cu modificările și completările ulterioare.

**Legea nr. 10 din 22 iunie 1995
privind calitatea în construcții**

Republicată în Monitorul Oficial al României nr. 689 din 11 septembrie 2015

**ORDINE EMISE DE
ministrul muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice,
ministrul educației și cercetării științifice**

**Ordinul ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice nr. 1733
din 29 august 2015**

privind aprobarea Procedurii de stabilire și plată a alocației lunare de plasament

Publicat în Monitorul Oficial al României nr. 680 din 8 septembrie 2015

Art. 1

Se aprobă **Procedura de stabilire și plată a alocației lunare de plasament acordate în baza prevederilor art. 128 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare**, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2

Direcția generală planificare bugetară și management financiar, Direcția politici sociale din cadrul Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție, Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială, agențiile pentru plăți și inspecție socială județene, respectiv a municipiului București, direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv ale sectoarelor municipiului București, precum și autoritățile administrației publice locale vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 3

Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PROCEDURĂ
de stabilire și plată a alocației lunare de plasament

SECȚIUNEA 1 Stabilirea plasamentului sau a tutelei

Art. 1

Plasamentul copilului constituie o măsură de protecție specială, având caracter temporar, care poate fi dispusă, după caz, în condițiile *art. 62 alin. 1 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, la o persoană sau familie, la un asistent maternal ori la un serviciu de tip rezidențial licențiat, în condițiile legii.

Art. 2

alin. 1 Persoana sau familia la care se dispune plasamentul poate fi:

a) persoana sau familia care face parte din familia extinsă, respectiv rudă până la gradul al IV-lea inclusiv cu copilul;

b) persoana sau familia care face parte din rețeaua socială a copilului, respectiv rude, altele decât cele până la gradul al IV-lea inclusiv, afini, cunoștințe sau prieteni ai familiei ori ai familiei extinse a copilului față de care acesta a dezvoltat relații de atașament sau alături de care s-a bucurat de viața de familie.

alin. 2 Poate primi copii în plasament persoana sau familia ai cărei membrii au vârsta de minimum 18 ani, au capacitate deplină de exercițiu, domiciliul în România și care depun o cerere în acest sens la direcția generală de asistență socială și protecția copilului județeană, respectiv a sectorului municipiului București, denumită în continuare direcție generală, în a cărei rază teritorială își au domiciliul.

alin. 3 Proximitatea domiciliului persoanei sau familiei față de locul din care provine copilul, necesitatea menținerii fraților împreună și facilitarea exercitării de către aceștia a dreptului de a menține relații personale și contacte directe cu părinții, rudele, precum și cu alte persoane față de care au dezvoltat legături de atașament, precum și necesitatea asigurării continuității frecventării cursurilor școlare sunt criterii avute în vedere la luarea deciziei plasamentului copilului, dacă acestea nu contravin interesului superior al copilului.

alin. 4 Nu poate primi copii în plasament persoana sau familia în care un membru se află în una dintre următoarele situații:

a) suferă de boli cronice, certificate de medicul de familie, care ar putea pune în pericol starea de sănătate a copilului;

b) a consimțit la adopția propriului copil;

c) suferă de boli psihice, este dependentă de alcool, droguri sau alte substanțe psihotrope;

d) este decăzută din drepturile părintești prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă sau i-au fost interzise drepturile părintești ca pedeapsă complementară;

e) a suferit o condamnare prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă, pentru săvârșirea cu intenție a unor infracțiuni contra persoanei, infracțiuni care aduc atingere unor relații privind conviețuirea socială sau cele care aduc atingere înlăptuirii justiției;

f) are un copil care beneficiază sau a beneficiat de o măsură de protecție specială pentru motive imputabile părinților, cum ar fi abuzul, neglijarea sau orice formă de violență exercitate asupra copilului, cerșetoria etc.;

g) a depus cerere de eliberare a atestatului de adoptator/familie adoptatoare, cu excepția situației în care persoana sau familia face parte din familia extinsă;

h) locuiește în fapt sau locuiește și gospodărește împreună cu părinții copilului/copiilor pentru care urmează să se aplice măsura plasamentului, cu excepția situației în care mama este minoră, părinții sunt persoane cu dizabilități sau suferă de boli psihice;

i) a fost asistent maternal și i s-a retras atestatului din motive imputabile lui;

j) exercită temporar autoritatea părintească cu privire la persoana copilului, pe durata lipsei părinților, conform prevederilor *art. 105 alin. 3 din Legea nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare*.

alin. 5 Conform prevederilor *art. 62 alin. 2 din Legea nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, persoana sau familia care primește un copil în plasament trebuie să aibă

domiciliul în România și să fie evaluată de către direcția generală, cu privire la garanțiile morale și condițiile materiale pe care trebuie să le îndeplinească pentru a primi un copil în plasament.

alin. 6 În vederea motivării propunerii referitoare la stabilirea unei măsuri de protecție a copilului, la evaluarea garanțiilor morale și a condițiilor materiale ale persoanei sau ale familiei menționate la *alin. 5* se au în vedere:

- a)* profilul psihologic al membrilor familiei sau al persoanei;
- b)* starea sănătății;
- c)* situația economică;
- d)* viața familială;
- e)* condițiile de locuit;
- f)* comportamentul social al acestora.

Art. 3

alin. 1 Persoana sau familia menționată la *art. 2 alin. 1*, care solicită plasamentul unui copil, depune o cerere de evaluare la direcția generală în a cărei rază administrativ-teritorială își are stabilit domiciliul sau reședința.

alin. 2 Cererea va cuprinde, în mod obligatoriu, motivele pentru care dorește să se ocupe de creșterea și îngrijirea copilului separat temporar de familia sa.

alin. 3 La cererea de evaluare vor fi anexate:

- a)* copii de pe actele de stare civilă ale solicitantului;
- b)* o scurtă prezentare a persoanelor cu care locuiește solicitantul, în care să se menționeze numele, prenumele și data nașterii acestora, precum și, după caz, gradul lor de rudenie cu solicitantul;
- c)* adeverință eliberată de medicul de familie, care să prezinte o evaluare completă a stării de sănătate a solicitantului și a persoanelor menționate la *lit. b*;
- d)* aviz psihologic;
- e)* certificat de cazier judiciar al solicitantului și al persoanelor cu care acesta locuiește;
- f)* copie de pe titlul de proprietate, contractul de închiriere sau orice alt document care atestă dreptul de proprietate ori, după caz, folosință;
- g)* declarație pe propria răspundere cu privire la faptul că nu se află în una dintre situațiile prevăzute la *art. 2 alin. 4*.

Art. 4

alin. 1 Cererea și documentele anexate acesteia prevăzute la *art. 3 alin. 1* și *3* sunt analizate de direcția generală care, în termen de maximum 60 de zile de la data înregistrării, întocmește raportul de evaluare care cuprinde propunerea motivată privind modul de soluționare a cererii.

alin. 2 Evaluarea cuprinde elementele sociale, psihologice și medicale ale capacității solicitantului, care pot fi determinate prin:

- a)* interviuri luate solicitantului și persoanelor cu care acesta locuiește de către un asistent social și de către un psiholog, prin care se determină motivația solicitantului, capacitatea acestuia de a se ocupa de creșterea și îngrijirea unui copil separat temporar de familia sa și poziția persoanelor cu care acesta locuiește față de implicațiile desfășurării acestei activități;
- b)* vizite la domiciliul solicitantului;
- c)* recomandări ale vecinilor, cunoscuților, precum și ale reprezentanților autorității publice locale de la domiciliul acestuia cu privire la comportamentul social al solicitantului;
- d)* orice investigații suplimentare care sunt considerate utile de evaluator.

Art. 5

Monitorizarea modului în care este pusă în aplicare măsura plasamentului copilului la persoana/familia/asistentul maternal sau într-un serviciu de tip rezidențial al unui organism privat acreditat, care beneficiază de alocație lunară de plasament, se realizează conform prevederilor *art. 73 din Legea nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare*.

Art. 6

alin. 1 Obligația efectuării monitorizării prevăzute la *art. 5* revine direcției generale de la domiciliul copilului sau, după caz, organismului privat acreditat de la domiciliul copilului. Direcția generală poate realiza monitorizarea prin personal propriu sau, după caz, prin contractare de servicii cu un furnizor privat de servicii sociale.

alin. 2 În acest scop, direcția generală sau, după caz, organismul privat acreditat din unitatea administrativ-teritorială în care este plasat copilul, prin personal propriu ori, după caz, contractat, efectuează vizite de monitorizare anunțate și neanunțate, trimestrial sau ori de câte ori este nevoie, la domiciliul persoanei/familiei/asistentului maternal la care este plasat copilul ori, după caz, la sediul serviciului rezidențial al organismului privat acreditat.

alin. 3 Vizitele de monitorizare prevăzute la *alin. 2* se pot realiza în colaborare cu serviciul public de asistență socială în a cărui rază de competență se află domiciliul acestora.

Art. 7

alin. 1 După efectuarea vizitei de monitorizare se întocmește un raport trimestrial privitor la evoluția dezvoltării fizice, mentale, spirituale, morale sau sociale a copiilor aflați în plasament și a modului în care aceștia sunt îngrijiți, crescuți și educați. În situația în care se constată necesitatea modificării sau, după caz, a încetării măsurii, direcția generală este obligată să sesizeze de îndată comisia pentru protecția copilului ori, după caz, instanța judecătorească.

alin. 2 Modelul-cadru al raportului prevăzut la *alin. 1* este prezentat în *anexa nr. 1*.

alin. 3 Până la data de 5 a lunii următoare celei în care s-a realizat raportul prevăzut la *alin. 1*, direcția generală are obligația de a transmite agenției pentru plăți și inspecție socială județeană, respectiv a municipiului București, denumită în continuare agenție teritorială, copii, certificate pentru conformitate cu originalul, ale rapoartelor de monitorizare întocmite.

alin. 4 Prevederile *alin. 1 - 3* se aplică și copilului față de care s-a luat măsura plasamentului la asistent maternal sau într-un serviciu de tip rezidențial al unui organism privat acreditat, conform legii.

alin. 5 Pentru copiii pentru care s-a instituit măsura tutelei, serviciul public de asistență socială în a cărui rază teritorială domiciliază aceștia împreună cu tutorele are obligația de a întocmi raportul prevăzut la *alin. 1*, pe care îl transmite agenției teritoriale în termenul prevăzut la *alin. 3*.

Art. 8

Dispozițiile *art. 2 - 7* se aplică în mod corespunzător și în situația stabilirii plasamentului în regim de urgență la o persoană sau familie.

SECȚIUNEA a 2-a Stabilirea și plata alocației lunare de plasament

Art. 9

alin. 1 Beneficiază de alocație lunară de plasament, denumită în continuare alocație, fiecare copil față de care s-a luat măsura plasamentului, inclusiv plasamentul în regim de urgență în condițiile prevăzute de *Legea nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, la o persoană sau familie, la asistentul maternal ori la un serviciu de tip rezidențial al unui organism privat acreditat, precum și copilul pentru care a fost instituită tutela, în condițiile legii.

alin. 2 Alocația se plătește persoanei sau reprezentantului familiei care a luat în plasament copilul, asistentului maternal, reprezentantului organismului privat acreditat ori tutorelui până la împlinirea de către copil a vârstei de 18 ani, denumiți în continuare beneficiari.

alin. 3 Alocația se acordă și după împlinirea de către copil a vârstei de 18 ani, numai în cazul plasamentului, dacă această măsură se continuă și după această dată, conform prevederilor *art. 55 alin. 2 și 3 din Legea nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, după cum urmează:

a) pe toată durata continuării studiilor, dacă tânărul care a împlinit vârsta de 18 ani își continuă studiile, o singură dată, în fiecare formă de învățământ de zi, dar fără a depăși vârsta de 26 de ani;

b) pe o perioadă de până la 2 ani, în care tânărul poate solicita continuarea măsurii de plasament.

alin. 4 În situația în care tânărul beneficiază de prevederile *alin. 3 lit. b* și începe o formă de învățământ de zi în această perioadă, care determină prelungirea măsurii de plasament, se poate solicita alocație până la finalizarea studiilor, dar fără a depăși vârsta de 26 de ani.

Art. 10

alin. 1 Alocația se acordă în cuantumul prevăzut la *art. 128 alin. 1 din Legea nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare*.

alin. 2 Pentru copiii cu dizabilități, alocația se majorează în condițiile prevăzute la *art. 32 alin. 4 din O.U.G. nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor*, aprobată cu modificări prin *Legea nr. 132/2011, cu modificările și completările ulterioare*.

Art. 11

alin. 1 Alocația se solicită pe bază de cerere care cuprinde lista copiilor aflați în plasament/plasament în regim de urgență/tutelă, însoțită de copia actului de identitate al beneficiarului, a certificatului de naștere al copilului ori a actului de identitate al acestuia în cazul în care copilul are împlinită vârsta de 14 ani, precum și, după caz, de copia dispoziției conducătorului direcției generale sau a hotărârii comisiei pentru protecția copilului ori a instanței de judecată, inclusiv ordonanța președințială.

alin. 2 În cazul în care nu a fost eliberat certificatul de naștere al copilului pentru care se solicită dreptul, cererea prevăzută la *alin. 1* va fi însoțită de actul constatator al nașterii sau de extrasul de naștere. Copia certificatului de naștere al copilului va fi depusă în termen de 30 de zile de la eliberarea acestuia, dar nu mai târziu de 12 luni de la solicitarea dreptului, în caz contrar dreptul la alocație se suspendă până la depunerea acestuia, cu reluarea plății drepturilor restante.

alin. 3 În situația în care nu a fost redactată hotărârea judecătorească, până la redactarea acesteia se poate prezenta ca document justificativ certificatul de grefă.

alin. 4 În cazul copilului cu dizabilități, cererea va fi însoțită și de copia certificatului de încadrare în grad de handicap.

alin. 5 În aplicarea prevederilor *art. 9 alin. 3 lit. a* pentru tinerii care împlinesc vârsta de 18 ani cererea este însoțită și de copia dovezii continuării studiilor, la o formă de învățământ de zi, eliberată de unitatea de învățământ la care frecventează cursurile, conform prevederilor *art. 55 alin. 2 din Legea nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, care a stat la baza prelungirii măsurii de plasament.

alin. 6 Cererea și documentele justificative prevăzute la *alin. 2 - 5* se depun și se înregistrează la agențiile teritoriale.

alin. 7 În situația prevăzută la *art. 9 alin. 3*, chiar dacă măsura plasamentului se continuă la același beneficiar, se va depune o nouă cerere, însoțită de documentele prevăzute la *alin. 1 - 4*.

alin. 8 Modelul cererii pentru acordarea alocației de plasament este prevăzut în *anexa nr. 2*.

alin. 9 În vederea facilitării accesului la alocație al beneficiarilor, direcțiile generale și agențiile teritoriale pun la dispoziția acestora modelul de cerere.

alin. 10 Formularul de cerere va fi disponibil și online pe site-urile Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, Agenției Naționale pentru Plăți și Inspecție Socială, denumită în continuare Agenție, agențiilor teritoriale și direcțiilor generale.

Art. 12

alin. 1 Beneficiarul depune cererea prevăzută la *art. 11* însoțită de documentele justificative până la data de 5 a lunii următoare celei în care a fost emisă dispoziția conducătorului direcției generale sau hotărârea comisiei pentru protecția copilului ori a instanței de judecată, după caz.

alin. 2 Cererile prevăzute la *art. 11* se soluționează în termen de 10 zile lucrătoare de la data înregistrării la agenția teritorială, prin decizie de admitere sau, după caz, de respingere, emisă de directorul executiv.

alin. 3 Decizia prevăzută la *alin. 2* se comunică solicitantului în termen de 5 zile lucrătoare de la data emiterii. În cazul emiterii unei decizii de respingere, aceasta va conține și motivele respingerii.

alin. 4 Contestațiile formulate împotriva deciziei prevăzute la *alin. 3* se soluționează potrivit *Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare*.

Art. 13

alin. 1 Dreptul la alocație se stabilește începând cu luna următoare celei în care a fost emisă dispoziția conducătorului direcției generale sau hotărârea comisiei pentru protecția copilului ori a instanței de judecată, după caz.

alin. 2 Plata alocației se efectuează începând cu luna următoare emiterii dispoziției prevăzute la *alin. 1*.

Art. 14

alin. 1 Până la data de 5 a lunii următoare celei în care a fost emisă dispoziția conducătorului direcției generale sau hotărârea comisiei pentru protecția copilului ori, după caz, a instanței de judecată, direcția generală transmite agenției teritoriale lista cu copiii aflați în plasament și persoanele la care s-a dispus acesta ori organismele private acreditate.

alin. 2 Pentru situația prevăzută la *art. 11 alin. 2* lista prevăzută la *alin. 1* este însoțită și de copia certificatului/certificatelor de grefă, precum și a extrasului de naștere ori a actului constatator al nașterii.

Art. 15

alin. 1 Beneficiarul sau, după caz, direcția generală are obligația de a comunica agenției teritoriale în termen de 5 zile orice modificare intervenită în situația sa, de natură să determine încetarea sau suspendarea plății dreptului la alocație.

alin. 2 Pentru tinerii care au împlinit vârsta de 18 ani și care beneficiază de măsura plasamentului și după această vârstă, conform prevederilor *art. 9 alin. 3*, prelungirea acordării alocației se face în baza dispoziției conducătorului direcției generale sau hotărârii comisiei pentru protecția copilului ori a instanței de judecată, după caz.

alin. 3 Pentru tinerii prevăzuți la *art. 9 alin. 3 lit. a* beneficiarul are obligația de a prezenta din 6 în 6 luni de la emiterea deciziei de acordare a alocației adeverința emisă de unitatea de învățământ care atestă că își continuă studiile la o formă de învățământ cursuri de zi.

alin. 4 Pentru copiii încadrați în grad de handicap și pentru care este dispusă reevaluarea, beneficiarul are obligația de a prezenta la agenția teritorială copia după noul certificat de încadrare în grad de handicap, în termen de maximum 30 de zile de la emiterea acestuia.

alin. 5 Începând cu data încetării valabilității certificatului de încadrare în grad de handicap și până la prezentarea noului certificat de încadrare în grad de handicap în termenul solicitat la *alin. 4* alocația se acordă fără aplicarea majorării prevăzute la *art. 32 alin. 4 din O.U.G. nr. 111/2010*, aprobată cu modificări prin Legea nr. 132/2011, cu modificările și completările ulterioare.

alin. 6 Pentru situația prevăzută la *alin. 5* directorul executiv al agenției teritoriale emite o nouă decizie de modificare a cuantumului, pe care o comunică beneficiarului.

Art. 16

alin. 1 Plata alocației se suspendă, prin decizia directorului executiv al agenției teritoriale, începând cu luna următoare celei în care se produce una dintre următoarele situații:

a) pentru tinerii peste 18 ani nu s-a îndeplinit obligația prevăzută la *art. 15 alin. 3*, cu excepția situației de întrerupere a cursurilor din motive medicale;

b) tânărul pentru care s-a stabilit măsura plasamentului a împlinit vârsta de 18 ani și nu a fost prezentată dispoziția conducătorului direcției generale sau hotărârea comisiei pentru protecția copilului ori a instanței de judecată, după caz, în vederea prelungirii măsurii de plasament, în condițiile *art. 55 alin. 2 și 3 din Legea nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare*;

c) timp de 3 luni consecutive se înregistrează mandate poștale returnate.

alin. 2 În situațiile prevăzute la *alin. 1 lit. a și b*, plata alocației se reia cu luna următoare prezentării actelor doveditoare, inclusiv pentru perioadele de suspendare a dreptului, cu respectarea termenului general de prescripție prevăzut de lege.

alin. 3 În situația de suspendare a drepturilor prevăzute la *alin. 1 lit. c*, plata se reia cu luna următoare depunerii de către beneficiar la agenția teritorială a unei cereri scrise, inclusiv pentru perioadele de suspendare a dreptului.

alin. 4 În situația în care în termen de maximum 60 de zile de la suspendarea plății beneficiarul nu prezintă, după caz, documentele doveditoare sau solicitarea de reluare a plății, agenția teritorială sesizează direcția generală care verifică situația de fapt și face demersurile necesare pentru menținerea ori încetarea măsurii de protecție în baza căreia se plătește alocația.

alin. 5 În cazul în care în perioada de suspendare a plății alocației intervin modificări de natură să conducă la încetarea plății acesteia, se aplică prevederile *art. 17*.

alin. 6 În situația în care pentru tânărul care a împlinit vârsta de 18 ani și urmează studiile la o formă de învățământ cursuri de zi înainte de terminarea anului școlar se prezintă documentele prevăzute la *art. 15 alin. 2 și 3*, plata alocației nu se suspendă.

Art. 17

Plata alocației încetează începând cu luna următoare celei în care se produce una dintre următoarele situații:

a) copilul a împlinit vârsta de 18 ani și nu se află în una dintre situațiile prevăzute la *art. 9 alin. 3* și la *art. 16 alin. 1 lit. b*;

b) nu a fost îndeplinită obligația prevăzută la *art. 16 alin. 4*, în termen de maximum 60 de zile de la suspendarea plății alocației;

c) tânărul a împlinit vârsta de 26 de ani;

d) s-a produs decesul copilului aflat în plasament, plasament în regim de urgență sau tutelă;

e) s-a produs decesul beneficiarului;

f) a încetat măsura de plasament, plasament în regim de urgență sau tutela.

Art. 18

alin. 1 Lunar, până la data de 7 a fiecărei luni, agențiile teritoriale transmit Agenției fundamentarea necesarului de credite pentru plata alocației.

alin. 2 Pe baza fundamentărilor prevăzute la *alin. 1*, Agenția solicită Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, până la data de 10 a fiecărei luni, necesarul de credite bugetare centralizat.

Art. 19

alin. 1 Fondurile necesare plății alocației, cheltuielile administrative, precum și cele de transmitere a drepturilor se asigură din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice.

alin. 2 Plata drepturilor la alocație se face de către Agenție, prin agențiile teritoriale.

alin. 3 Drepturile se achită lunar beneficiarului, pe bază de mandat poștal sau, după caz, în cont curent personal ori cont de card, ținând seama de opțiunea beneficiarului.

alin. 4 În cazul copiilor pentru care s-a instituit măsura plasamentului la un organism privat acreditat, plata alocației se efectuează de agențiile teritoriale prin virarea sumelor primite de la Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice în contul special deschis cu această destinație de organismul privat acreditat.

alin. 5 În cazul achitării drepturilor prin mandat poștal, cheltuielile pentru transmiterea drepturilor se stabilesc în condițiile prevăzute de legea bugetară anuală pentru drepturile asigurate din bugetul de stat.

alin. 6 În cazul achitării drepturilor la alocație în cont curent personal sau în cont de card, agențiile teritoriale efectuează plata prin unitățile bancare pe bază de borderou, cu plata unui comision bancar.

alin. 7 Comisionul bancar prevăzut la *alin. 6* nu poate fi mai mare de 0,1% din drepturile achitate și va fi stabilit, prin negociere, la nivel teritorial între agențiile teritoriale și unitățile bancare.

alin. 8 Fondurile pentru achitarea sumelor necesare pentru transmiterea drepturilor de alocație se suportă din bugetul Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, din aceleași fonduri din care se suportă și plata drepturilor.

Art. 20

alin. 1 Pe baza rapoartelor prevăzute la *art. 7*, în situația în care acestea conțin elemente ce pot conduce la suspendarea dreptului, agențiile teritoriale pot dispune pe această perioadă suspendarea dreptului, dar nu mai mult de două luni, cu excepția situațiilor în care trebuie să se pronunțe instanțele judecătorești, caz în care termenul se prelungește până la pronunțarea instanței prin sentință executorie.

alin. 2 Sumele cu titlu de alocație plătite necuvenit se recuperează în condițiile legii.

Art. 21

alin. 1 Sumele plătite necuvenit cu titlu de alocație se recuperează pe baza deciziei emise de directorul executiv al agenției teritoriale.

alin. 2 Decizia prin care se recuperează sumele încasate necuvenit se comunică celui obligat la plată în termen de 15 zile de la emitere.

alin. 3 Decizia de recuperare constituie titlu executoriu de la data comunicării, respectiv de la data semnării.

alin. 4 Pentru recuperarea sumelor acordate necuvenit se procedează după cum urmează:

a) dacă beneficiarul primește în continuare alocație, se vor face rețineri eşalonat din drepturile aferente lunilor următoare, dar nu mai mult de 1/3 din aceste drepturi;

b) dacă beneficiarul nu mai primește drepturi în perioada următoare constatării debitului și titularul consimte, prin angajament scris, să restituie suma încasată necuvenit, acesta va achita suma respectivă în contul agenției teritoriale deschis la Trezoreria Statului sau la sediul acesteia prin casierie, în termenul prevăzut de decizia de recuperare;

c) dacă titularul dreptului nu consimte la restituirea sumei și nu există posibilitatea recuperării din alte drepturi, pe baza deciziei directorului executiv al agenției teritoriale, care constituie titlu executoriu, debitul se transmite la organele de executare silită, acestea urmând să confirme preluarea în continuare a urmăririi debitului respectiv.

alin. 5 În situația în care beneficiarul alocației, persoană singură, a decedat, nu se mai procedează la recuperarea sumelor încasate necuvenit cu acest titlu.

alin. 6 Recuperarea debitelor este supusă prevederilor *O.U.G. nr. 44/2014 pentru reglementarea unor măsuri privind recuperarea debitelor pentru beneficiile de asistență socială, precum și pentru modificarea art. 101 din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap.*

Art. 22

alin. 1 Drepturile la alocație nu pot fi urmărite silit decât în vederea recuperării, conform legii, a sumelor încasate necuvenit cu acest titlu.

alin. 2 Asupra drepturilor de alocație nu se datorează impozit și nici contribuțiile sociale obligatorii stabilite de lege.

Art. 23

Agenția este abilitată să ia toate măsurile necesare pentru asigurarea plății alocației, inclusiv în ceea ce privește modificarea programelor informatice.

Art. 24

alin. 1 În vederea menținerii dreptului la alocație, persoanele care la data intrării în vigoare a prezentei proceduri se află în plata alocației au obligația de a completa dosarul cu documentele justificative prevăzute la *art. 11* și de a le depune la agențiile teritoriale, în termen de maximum 60 de zile de la data publicării prezentei proceduri.

alin. 2 În situația în care nu este îndeplinită obligația prevăzută la *alin. 1*, plata alocației se suspendă până la prezentarea documentelor.

alin. 3 Reluarea plății alocației suspendate în condițiile *alin. 2* se face cu luna următoare depunerii documentelor, inclusiv pentru perioadele de suspendare a dreptului.

Art. 25

Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezenta procedură.

ANEXA 1 la procedură

RAPORT DE MONITORIZARE

Nr. raport/Data

Numele și prenumele copilului:

Data nașterii:

Data instituirii măsurii de protecție specială:

Nr. și data Hotărârii CPC/Sentinței instanței/Dispoziției directorului

.....

Numele și prenumele membrilor familiei/persoanei de plasament/asistentului maternal sau, după caz, denumirea serviciului rezidențial organism privat acreditat:

.....

.....

Adresa:

.....

I. Data efectuării vizitei:

II. Data întocmirii raportului:

III. Numele și prenumele/Funția persoanei care a efectuat vizita de monitorizare:

.....

IV. Frecvența monitorizării măsurii:

trimestrial de câte ori este cazul

V. Ca urmare a vizitei periodice efectuate s-au constatat următoarele:

1. Copilului îi sunt asigurate o îngrijire de calitate și protecție adecvată împotriva abuzului/neglijării:

DA NU

2. Sunt îndeplinite obiectivele planului individualizat de protecție (PIP):

DA NU Parțial

3. Enumerați care sunt obiectivele neîndeplinite și/sau parțial îndeplinite, precizând sintetic cauzele:

.....

.....

.....

.....

.....

4. Care sunt progresele înregistrate de copil de la ultimul raport de monitorizare în raport cu situația acestuia la momentul instituirii măsurii de protecție specială:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

5. Precizați cauzele obiective care împiedică/pot împiedica realizarea obiectivelor stabilite prin PIP cu privire la evoluția copilului:

.....
.....
.....
.....
.....

6. Copilul este integrat în mediul familial și înregistrează o evoluție corespunzătoare raportată la ultima vizită:

DA NU Parțial

7. Copilul beneficiază de condiții adecvate de locuit (mediul fizic destinat acestuia este amenajat și adaptat în funcție de vârsta și sexul său):

DA NU

8. Copilul este hrănit corespunzător și îi sunt asigurate nevoile de bază în acest sens (îi sunt asigurate mesele zilnice în cantități suficiente care să corespundă nevoilor de dezvoltare specifice vârstei și caracteristicilor copilului):

DA NU

9. Copilul este îmbrăcat corespunzător și adecvat sezonului în care este realizată vizita de monitorizare:

DA NU

10. În ultimele 3 luni au fost achiziționate pentru copil următoarele:

- a) obiectele de îmbrăcăminte:
- b) articole de încălțăminte
- c) materiale igienico-sanitare de uz personal (de exemplu: pastă de dinți, periuță de dinți, deodorant etc.):

.....;

d) rechizite (Enumerati succint tipul acestora.):

.....;

e) jucării (dacă este cazul):

f) altele (Precizați.)

.....

11. Precizați cum au fost utilizați banii de nevoi personale acordați copilului:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

15. Precizați care este ultima dată la care a fost realizată menținerea relațiilor personale dintre copil și membrii familiei naturale/alte persoane față de care acesta a dezvoltat relații de atașament (data la care copilul a avut o relație directă sau telefonică):

.....

16. Alte informații privind modul în care au fost utilizate sumele reprezentând drepturile acordate copilului:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

17. Opinia copilului cu privire la mediul familial și comportamentul persoanei/familiei de plasament/asistentului maternal/personalul serviciului de tip rezidențial al organismului privat acreditat (OPA) (Se aplică copiilor care au împlinit vârsta de 10 ani.):

.....

.....

Art. II

Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

DECIZII ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

***Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 12/2015 din 8 iunie 2015
pronunțată de Completul competent să judece recursul în interesul legii
în dosarul nr. 6/2015, în ședință publică, din data de 8 iunie 2015***

Publicată în Monitorul Oficial al României nr. 678 din 7 septembrie 2015

Completul competent să judece recursul în interesul legii este legal constituit conform dispozițiilor art. 516 alin. 2 din Codul de procedură civilă și ale art. 27² alin. 2 lit. a din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

.....
Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul competent să judece recursul în interesul legii a luat în examinare recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Suceava referitor la admisibilitatea acțiunii privind validarea promisiunii de vânzare-cumpărare a unui bun imobil determinat, în situația în care promitentul-vânzător are doar o cotă-parte ideală din dreptul de proprietate asupra acestuia.

.....
ÎNALTA CURTE, deliberând asupra recursului în interesul legii, constată următoarele:

1. Problema de drept care a generat practica neunitară

Prin sesizarea Colegiului de conducere al Curții de Apel Suceava s-a arătat că nu există un punct de vedere unitar în practica judiciară cu referire la interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 948, art. 969 alin. 1, art. 1073 și art. 1077 din Codul civil de la 1864, art. 2 alin. 1 și art. 5 alin. 2 din titlul X al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, cu modificările și completările ulterioare, art. 1.179 și art. 1.669 alin. 1 din Codul civil, în legătură cu următoarea problemă de drept: admisibilitatea acțiunii privind validarea promisiunii de vânzare-cumpărare a unui bun imobil determinat, în situația în care promitentul-vânzător are doar o cotă-parte ideală din dreptul de proprietate asupra acestuia.

2. Examenul jurisprudențial

Prin recursul în interesul legii s-a arătat că în practica judiciară problema de drept enunțată a fost soluționată neunitar.

Inițiatorul sesizării a identificat următoarele soluții jurisprudențiale:

2.1. Unele instanțe au admis aceste acțiuni, reținând, din interpretarea dispozițiilor art. 1073 și art. 1077 din Codul civil de la 1864 și ale art. 5 alin. 2 din titlul X al Legii nr. 247/2005, cu modificările și completările ulterioare, că partea care și-a executat obligația de plată a prețului are posibilitatea de a solicita pronunțarea unei hotărâri care să țină loc de contract autentic de vânzare-cumpărare, câtă vreme antecontractul/promisiunea de vânzare-cumpărare îndeplinește cerințele generale de valabilitate, prevăzute de art. 948 din Codul civil de la 1864.

Convenția încheiată de părți, neîndeplinind condiția ad validitatem a formei autentice, este nulă ca act de vânzare-cumpărare, însă are valoare de antecontract de vânzare-cumpărare, în baza principiului conversiunii actelor juridice, generând în sarcina ambelor părți o obligație de a face, de a perfecta în viitor contractul de vânzare-cumpărare în formă autentică.

În ceea ce privește condiția calității de proprietar a promitentului-vânzător, s-a apreciat că aceasta este îndeplinită și în cazul în care convenția a fost încheiată doar de unul dintre coproprietarii aflați în indiviziune asupra bunului imobil înstrăinat, vânzarea fiind în acest caz afectată de o condiție rezolutorie.

2.2. Alte instanțe au admis în parte astfel de acțiuni, constatând intervenită vânzarea-cumpărarea în limitele cotelor indivize ce se cuveneau promitenților-vânzători din dreptul de proprietate asupra bunului.

2.3. Într-o altă orientare, acțiunile au fost respinse, cu motivarea că vânzarea-cumpărarea este un contract translativ de proprietate, iar pronunțarea unei hotărâri care să suplinească voința promitentului-vânzător impune condiția ca acesta să fie proprietarul exclusiv al bunului vândut.

Hotărârea care ține loc de contract de vânzare-cumpărare are caracter constitutiv de drepturi, astfel încât condiția esențială pentru a putea fi pronunțată este ca, la momentul judecării, partea din patrimoniul căreia urmează a fi transmis dreptul de proprietate să aibă calitatea de unic proprietar al bunului vândut.

În acord cu principiul *nemo dat quod non habet*, dacă o astfel de dovadă nu a fost făcută, nu este posibil a se valida o astfel de promisiune.

Soluția ar fi aceeași și în cazul comoștenitorilor, și aceasta independent de regula aplicabilă în materia vânzării bunurilor aflate în indiviziune, deoarece, în principiu, nu se poate pronunța o hotărâre judecătorească condițională, astfel încât o parte dintre efectele acesteia să depindă de voința promitentului-vânzător.

2.4. În sensul aceleiași soluții, alte instanțe au respins aceste acțiuni cu motivarea că practica și doctrina în materie s-au pronunțat constant în sensul că instanța suplinește exclusiv refuzul nejustificat al uneia dintre părți de a mai contracta, celelalte condiții pentru validitatea încheierii contractului trebuind să fie îndeplinite.

Prin urmare, promitentul-vânzător trebuie să fie proprietarul exclusiv al imobilului ce formează obiectul vânzării.

În lipsa efectuării partajului între moștenitorii proprietarului imobilului (titular al titlului de proprietate), niciunul dintre aceștia nu este proprietar exclusiv al bunului promis spre vânzare, iar în lipsa îndeplinirii acestei condiții, esențiale, de valabilitate a vânzării-cumpărării nu se poate pronunța o hotărâre care să țină loc de act de vânzare-cumpărare.

Este real că vânzarea bunului indiviz de către un copărtaș nu este nulă, că este supusă unei condiții rezolutorii, valabilitatea contractului depinzând de soluția partajului, însă, într-o astfel de speță, nu se pune problema desfășurării sau menținerii unui contract deja încheiat, ci a concursului dat de către autorități în vederea încheierii unui contract.

2.5. În cadrul aceleiași orientări jurisprudențiale, alte instanțe au respins astfel de acțiuni ca prematur formulate, cu motivarea că, întrucât nu s-a făcut dovada sistării stării de indiviziune și atribuirii terenului în lotul promitentului-vânzător, interesul reclamantului de a solicita pronunțarea unei hotărâri care să țină loc de act de vânzare-cumpărare nu este nici născut, nici actual, ci doar eventual. Or, hotărârile judecătorești nu pot avea ca obiect pretenții eventuale, în scopuri preventive, decât în cazuri strict reglementate de lege.

3. Opinia Colegiului de conducere al Curții de Apel Suceava

Colegiul de conducere al Curții de Apel Suceava, cel care a constatat existența unei practici judiciare neunitare la nivelul instanțelor naționale și, prin *Hotărârea nr. 6 din 11 martie 2015*, a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării asupra problemei de drept deduse judecării, nu și-a exprimat prin actul de sesizare punctul de vedere cu privire la orientarea jurisprudențială pe care o consideră legală.

4. Opinia procurorului general

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a apreciat că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor *art. 1073, art. 1077, art. 969 și art. 948 din Codul civil de la 1864, art. 2 alin. 1 și art. 5 alin. 2 din titlul X al Legii nr. 247/2005, cu modificările și completările ulterioare, art. 1.179, art. 1.669 alin. 1 și art. 1.683 alin. 1-3 din Codul civil*, instanțele de judecată nu pot pronunța o hotărâre judecătorească care să țină loc de act autentic de vânzare, având ca efect transmiterea imediată a dreptului de proprietate asupra întregului bun, ca efect al acestei hotărâri judecătorești, atunci când promitentul-vânzător nu este titularul exclusiv al dreptului de proprietate asupra bunului imobil determinat, ci are doar o cotă ideală și abstractă din acest drept, iar ceilalți coproprietari nu consimt la vânzare.

În prezentarea acestui punct de vedere s-a arătat că examenul jurisprudenței atașate sesizării de recurs în interesul legii indică faptul că problema de drept s-a ridicat în litigiile având ca obiect pronunțarea unor hotărâri care să țină loc de acte autentice de vânzare privind bunuri imobile determinate, în situațiile în care, prin promisiuni sinalagmatice de vânzare, încheiate fie anterior, fie ulterior intrării în vigoare a *actualului Cod civil*, constatate fie prin înscrisuri sub semnătură privată care, ca efect al conversiunii, valorau astfel de promisiuni, fie prin acte autentice notariale, promitenții-vânzători, având doar o cotă-parte ideală din dreptul de proprietate asupra bunului, au promis vânzarea întregului bun, iar părțile au executat anticipat unele dintre obligațiile viitorului contract, respectiv: promitentul-cumpărător a plătit prețul și a intrat în posesia imobilului, acest ultim act de executare anticipativă având valoarea

juridică a unei recunoașteri din partea celui împotriva căruia curge prescripția extinctivă - promitent-vânzător și constituind o cauză de întrerupere a termenului de prescripție.

În litigiile inițiate de promitenții-cumpărători pentru pronunțarea unor hotărâri judecătorești care să țină loc de contract de vânzare, cu efecte constitutive de drepturi, pentru viitor, ceilalți coproprietari, părți în litigiu, nu au consimțit la vânzare, până la data pronunțării hotărârii, și nici nu a fost sistată starea de indiviziune, astfel încât se ridică problema unui conflict între regulile aplicabile executării silită în natură a obligațiilor de a face rezultate din aceste promisiuni, regimul juridic al coproprietății și regulile instituite prin *actualul Cod civil*, sub imperiul căruia au fost pronunțate hotărârile, în ceea ce privește vânzarea bunului altuia.

În argumentarea opiniei procurorului general s-a evocat particularitatea contractului de vânzare-cumpărare, aceea de a fi, în același timp, izvor de obligații, dar și sursă a drepturilor reale, arătându-se că, deși cele două aspecte sunt cuprinse în același act juridic, efectul real și efectul obligatoriu trebuie observate și separat, fiind posibil ca, din punctul de vedere al drepturilor reale, actul să fie ineficace, dar să fie valabil ca un raport obligațional.

De aceea, în analiza acestei probleme de drept a fost adoptată o abordare bivalentă.

Un prim palier de discuții vizează efectele obligaționale ale promisiunii bilaterale de vânzare.

Din această perspectivă s-a observat că promisiunea sinalagmatică de vânzare-cumpărare, contract comutativ, consensual, numit, cu executare uno ictu, dă naștere unor obligații de a face, în sarcina ambelor părți, adică de a reitera consimțământul pentru vânzare, în forma prevăzută de lege ad validitatem, pentru contractul promis, formă aptă să asigure transmiterea proprietății, potrivit *art. 1.244 din Codul civil*.

În optica legiuitorului român, încheierea unei promisiuni de vânzare nu conduce implicit la încheierea contractului dorit de părți, întrucât prin acest contract preparatoriu se prefigurează doar contractul viitor, părțile fiind de acord asupra elementelor esențiale ale vânzării (bunul și prețul). Pentru încheierea contractului este necesar un nou consimțământ, în forma prevăzută de lege pentru contractul promis și care va crea însuși acest contract.

Față de principiul pacta sunt servanda, răzgândirea uneia dintre părțile acestei promisiuni sinalagmatică nu este admisibilă, astfel încât, în situația în care una dintre părți refuză în mod nejustificat încheierea contractului promis, obligația de a face a părții recalcitrante poate fi executată silit în natură prin pronunțarea unei hotărâri judecătorești care să țină loc de contract, în condițiile *art. 1.669 din Codul civil*, text care, în materia specială a vânzării, consacră o situație de aplicare a regulii generale înscrise în *art. 1.279 din același act normativ*.

Din interpretarea coroborată a dispozițiilor *art. 1.279 și art. 1.669 din Codul civil* s-a considerat că, pentru pronunțarea unei hotărâri judecătorești care să țină loc de contract, trebuie ca partea care cere instanței pronunțarea acestei hotărâri să își fi executat propriile obligații rezultate din promisiune, ca natura contractului să permită pronunțarea unei astfel de hotărâri și ca promisiunea de a contracta să respecte condițiile legii pentru validitatea contractului promis.

Prin hotărârea instanței este suplinit consimțământul uneia dintre părți și actul de jurisdicție are caracter constitutiv de drepturi, în sensul că se transferă dreptul de la promitentul-vânzător la promitentul-cumpărător. Pe de altă parte, hotărârea judecătorească având forța unui act solemn, prin intermediul său este îndeplinită condiția de formă, ad validitatem, pentru vânzarea promisă și, în situațiile în care bunul se află, la data pronunțării hotărârii, în patrimoniul promitentului-vânzător, ca efect al acesteia se produce și transferul dreptului în patrimoniul cumpărătorului, cu amendamentul că transferul proprietății nu se produce prin voința judecătorului, ci în temeiul convenției părților și al legii.

Esențial este însă faptul că, prin efectul lor, aceste hotărâri judecătorești constituie o situație juridică nouă.

În planul raporturilor juridice obligaționale, sancționând pe această cale atitudinea culpabilă a promitentului-cumpărător, ele asigură executarea silită în natură a obligației de a face.

Situația juridică nou-creată îmbracă forma unui contract de vânzare solemn, ale cărui efecte sunt supuse legii sub imperiul căreia a fost pronunțată hotărârea.

În situațiile particulare analizate de practica judiciară care a determinat formularea recursului în interesul legii, spre deosebire de situațiile tipice, în care la data pronunțării hotărârii promitentul-vânzător este și proprietarul exclusiv al bunului, s-a considerat că, drept urmare a efectului constitutiv al acestor hotărâri judecătorești, se naște în patrimoniul fostului promitent-vânzător, devenit vânzător, o nouă

obligație având un alt obiect, acela de a da, de a transfera dreptul de proprietate către cumpărător, în una dintre modalitățile prevăzute de art. 1.683 din Codul civil, iar aceasta constituie o obligație de rezultat.

Prin prisma drepturilor reale ce ar fi transmise, s-a observat că, potrivit *art. 557 alin. 1 din Codul civil*, dreptul de proprietate poate fi dobândit și prin hotărâre judecătorească, atunci când aceasta este translativă de proprietate prin ea însăși.

Cu titlu prealabil, s-a considerat că, din perspectiva celorlalți coproprietari care, fiind chemați în judecată de promitentul-cumpărător și care nu și-au exprimat acordul expres pentru încheierea vânzării, hotărârea judecătorească pronunțată, în sensul de negotium, nu le este opozabilă, indiferent de prezența acestora în proces, întrucât nu le creează drepturi și obligații, fiind așadar terți față de efectele create în plan substanțial de hotărârea pronunțată potrivit *art. 1.669 din Codul civil*.

S-a apreciat că, și în noua reglementare, dacă unul dintre coproprietari, în loc să dispună numai cu privire la cota-parte ideală din dreptul său (ceea ce poate face fără acordul celorlalți coindivizari), înstrăinează bunul indiviz în materialitatea lui, în tot sau în parte, vânzarea nu este nulă, ci supune dreptul dobândit de cumpărător condiției suspensive, în sensul ca la partaj bunul să fie atribuit vânzătorului sau ca ulterior acesta să dobândească proprietatea exclusivă ori ca vânzarea să fie ratificată de către ceilalți coproprietari.

Această construcție juridică corespunde tipologiei proprietății condiționale, ca modalitate a dreptului de proprietate, dreptul cumpărătorului în aceste condiții fiind, întocmai dreptului vânzătorului, un drept de proprietate condițională, afectat de condiția suspensivă ca vânzătorul să dobândească proprietatea întregului bun.

Simetric, în situația în care bunul vândut nu este atribuit la partaj în lotul vânzătorului, vânzarea nu mai produce niciun efect, ceea ce, transpus în planul raporturilor obligaționale, înseamnă că vânzătorul nu își mai poate executa obligația de a da, adică de a transmite deplina proprietate a bunului vândut.

Prin urmare, condiția, fie suspensivă, fie rezolutorie, după caz, nu va afecta decât dreptul transmis cumpărătorului, iar nu hotărârea judecătorească.

Fiind un drept de proprietate condițională, acesta poate fi înscris provizoriu în cartea funciară, potrivit *art. 882 din Codul civil*. Proprietatea se consideră transmisă numai dacă se realizează evenimentul cu valoare de condiție (atribuirea bunului la partaj în lotul coproprietarului înstrăinător sau dobândirea de către acesta, în altă modalitate, a cotelor celorlalți coproprietari, ratificarea vânzării de către ceilalți copărtași), iar înscrierea provizorie asigură opozabilitatea față de terți a operațiunii juridice și corespunde securității dinamice a raporturilor juridice oglindite de cartea funciară.

5. Raportul asupra recursului în interesul legii

Prin raportul întocmit de judecătorii-raportori s-a propus soluția de admitere a recursului în interesul legii și pronunțării unei decizii în sensul că, în aplicarea dispozițiilor art. 1073 și *art. 1077 din Codul civil de la 1864, art. 5 alin. 2 din titlul X al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, cu modificările și completările ulterioare, art. 1.279 alin. 3 teza I și art. 1.669 alin. 1 din Codul civil*, în situația în care promitentul-vânzător a promis vânzarea întregului imobil, deși nu are calitatea de proprietar exclusiv al acestuia, promisiunea de vânzare nu poate fi executată în natură sub forma pronunțării unei hotărâri judecătorești care să țină loc de contract de vânzare pentru întregul bun, în lipsa acordului celorlalți coproprietari.

6. Înalta Curte de Casație și Justiție

Examinând sesizarea cu recurs în interesul legii, raportul întocmit de judecătorii-raportori, precum și dispozițiile legale ce se solicită a fi interpretate în mod unitar, se constată următoarele:

Înalta Curte a fost legal sesizată, iar recursul în interesul legii este admisibil, fiind îndeplinite cumulativ cerințele impuse de dispozițiile *art. 514 și 515 din Codul de procedură civilă*, referitoare la autorul sesizării și existența unei practici neunitare în ceea ce privește interpretarea și aplicarea dispozițiilor legale ce formează obiectul judecății, așa cum rezultă din hotărârile judecătorești depuse la dosar.

Problema de drept care a fost soluționată diferit de instanțele judecătorești vizează acțiunile având ca obiect pronunțarea unei hotărâri care să țină loc de contract de vânzare-cumpărare pentru un bun imobil individual determinat, în situația în care promitentul-vânzător nu este titularul exclusiv al dreptului de proprietate asupra bunului, iar ceilalți coproprietari se opun vânzării.

Dispozițiile legale ce formează obiectul recursului în interesul legii sunt următoarele:

- *art. 1073 și art. 1077 din Codul civil de la 1864*, conform cărora:

"Art. 1073. - Creditorul are dreptul de a dobândi îndeplinirea exactă a obligației, și în caz contrar are dreptul la dezdăunare.";

"Art. 1077. - Nefiind îndeplinită obligația de a face, creditorul poate asemenea să fie autorizat de a o aduce el la îndeplinire, cu cheltuiala debitorului.";

- art. 5 alin. 2 din titlul X al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, cu modificările și completările ulterioare: "În situația în care după încheierea unui antecontract cu privire la teren, cu sau fără construcții, una dintre părți refuză ulterior să încheie contractul, partea care și-a îndeplinit obligațiile poate sesiza instanța competentă care poate pronunța o hotărâre care să țină loc de contract.";

- art. 1.279 alin. 3 teza I și art. 1.669 alin. 1 din Codul civil:

• art. 1.279 alin. 3 teza I: "De asemenea, dacă promitentul refuză să încheie contractul promis, instanța, la cererea părții care și-a îndeplinit propriile obligații, poate să pronunțe o hotărâre care să țină loc de contract, atunci când natura contractului o permite, iar cerințele legii pentru validitatea acestuia sunt îndeplinite.";

• art. 1.669 alin. 1: "Când una dintre părțile care au încheiat o promisiune bilaterală de vânzare refuză, nejustificat, să încheie contractul promis, cealaltă parte poate cere pronunțarea unei hotărâri care să țină loc de contract, dacă toate celelalte condiții de validitate sunt îndeplinite."

Alte dispoziții legale incidente sunt următoarele:

- art. 948 și art. 969 alin. 1 din Codul civil de la 1864, conform cărora:

"Art. 948. - Condițiile esențiale pentru validitatea unei convenții sunt:

1. capacitatea de a contracta;
2. consimțământul valabil al părții ce se obligă;
3. un obiect determinat;
4. o cauză licită.";

"Art. 969. - Convențiile legal făcute au putere de lege între părțile contractante.";

- art. 1.179 din Codul civil, care prevede că:

"Art. 1.179.

alin. 1 Condițiile esențiale pentru validitatea unui contract sunt:

1. capacitatea de a contracta;
2. consimțământul părților;
3. un obiect determinat și licit;
4. o cauză licită și morală.

alin. 2 În măsura în care legea prevede o anumită formă a contractului, aceasta trebuie respectată, sub sancțiunea prevăzută de dispozițiile legale aplicabile."

Pentru început, trebuie subliniat că problema de drept ce urmează a fi examinată nu implică verificarea unei condiții de admisibilitate a acțiunii, în sens procesual. Aprecierea de către instanța de judecată a îndeplinirii cerinței ca promitentul-vânzător să fie pe deplin proprietar la momentul pronunțării hotărârii care ține loc de contract se face cu ocazia verificării îndeplinirii condițiilor de validitate a contractului promis, operațiune care presupune examinarea pe fond a litigiului.

De asemenea, din examinarea practicii judiciare anexate recursului în interesul legii se constată că în jurisprudență s-au cristalizat două opinii divergente, respectiv: cea privind admiterea acțiunii și pronunțarea unei hotărâri care ține loc de contract de vânzare-cumpărare sub condiție rezolutorie și cea de respingere a acțiunii.

Promisiunea bilaterală de vânzare-cumpărare este un contract în temeiul căruia părțile se obligă să încheie în viitor contractul de vânzare-cumpărare, în condițiile și cu conținutul determinat deja în înscrisul constatator al promisiunii. Părțile cad de acord nu numai asupra angajamentului de a contracta, dar prestabilesc și conținutul esențial al contractului ce urmează să se încheie (natura contractului, obiectul la care se referă și prețul).

Cu toate acestea, cele două acte juridice nu se confundă. Promisiunea bilaterală de vânzare-cumpărare nu este act de înstrăinare și nu produce efecte translativ de proprietate, ci generează obligația personală de a face, respectiv de a încheia contractul de vânzare-cumpărare promis.

Condițiile de exercitare a acțiunii au fost reglementate inițial prin art. 12 din Decretul nr. 144/1958 privind reglementarea eliberării autorizațiilor de construire, reparare și desființare a construcțiilor, precum și a celor referitoare la înstrăinările și împărțelile terenurilor cu sau fără

construcții, cu modificările ulterioare. Pe calea acestei acțiuni, părțile unui antecontract de vânzare-cumpărare, în sarcina cărora s-au născut, în principal, obligații de a face - de a-și da fiecare consimțământul la încheierea contractului autentic translativ de proprietate - au avut posibilitatea de a obține executarea acestora în natura lor specifică, prin pronunțarea unei hotărâri judecătorești care să țină loc de act autentic.

Abrogarea *Decretului nr. 144/1958 prin Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, a generat numeroase controverse cu privire la temeiul de drept al promovării în continuare a unor astfel de acțiuni. În final, doctrina majoritară și practica judiciară au recunoscut posibilitatea pronunțării unei hotărâri judecătorești care să țină loc de act autentic, dacă se face dovada încheierii unei promisiuni sinalagmatice de vânzare-cumpărare, invocându-se ca fundament juridic dispozițiile *art. 1073, art. 1077 și art. 970 alin. 2 din Codul civil de la 1864*. Soluția propusă a avut la bază natura juridică a obligației asumate prin antecontract, aceea de a face, care, în cazul în care nu este executată de bunăvoie, poate fi executată direct, dar atipic, prin hotărâre care să țină loc de act autentic de vânzare-cumpărare. Această soluție a fost criticată, cu motivarea că este inadmisibilă pronunțarea unei hotărâri judecătorești care să țină loc de act autentic, pe baza unei promisiuni consensuale încheiate prin înscris sub semnătură privată sau chiar verbal, atunci când, pentru încheierea contractului de vânzare-cumpărare promis, legea impune forma autentică ad validitatem. Totodată, s-a susținut că se ignoră principiul executării prin echivalent a obligațiilor de a face.

Într-o critică mai nuanțată s-a considerat că nu este posibilă pronunțarea unei hotărâri judecătorești care să țină loc de contract de vânzare-cumpărare, deoarece se încalcă principiul libertății contractuale; partea neculpabilă are posibilitatea să se adreseze instanței pentru a-l obliga pe părât să se prezinte în fața notarului în vederea definitivării convenției, sub sancțiunea daunelor cominatorii, precum și a-l obliga la plata de despăgubiri constând în diferența de valoare a imobilului, calculată între momentul în care s-a încheiat antecontractul, când s-a convenit și asupra prețului, și valoarea actuală a imobilului, pe care reclamantul ar trebui să o plătească dacă ar intenționa să cumpere un imobil de același fel.

Disputa a fost, oarecum, curmată prin *Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, cu modificările și completările ulterioare*, care a înlăturat această lacună legislativă, prevăzând la *art. 5 alin. 2 din titlul X* posibilitatea sesizării instanței de către partea care și-a executat propria obligație, pentru a se pronunța o hotărâre care să țină loc de contract, în situația în care, după încheierea unui antecontract cu privire la un teren cu sau fără construcții, cealaltă parte refuză să încheie contractul.

Titlul X "Circulația juridică a terenurilor" al Legii nr. 247/2005, cu modificările și completările ulterioare, a fost abrogat prin *art. 230 lit. aa din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, cu modificările și completările ulterioare*. Posibilitatea pronunțării unei hotărâri judecătorești care să țină loc de contract de vânzare-cumpărare, ca remediu pentru neexecutarea promisiunii sinalagmatice de vânzare, este reglementată în prezent prin *Codul civil. Alin. 3 teza I al art. 1.279 din Codul civil* se referă la soluția pronunțării unei hotărâri care să țină loc de contract în cazul refuzului uneia dintre părți de a-și îndeplini obligația de a reitera consimțământul său la contractul promis: "De asemenea, dacă promitentul refuză să încheie contractul promis, instanța, la cererea părții care și-a îndeplinit propriile obligații, poate să pronunțe o hotărâre care să țină loc de contract, atunci când natura contractului o permite, iar cerințele legii pentru validitatea acestuia sunt îndeplinite." Aceeași exprimare se regăsește și în *alin. 1 al art. 1.669 din Codul civil* în materie de promisiuni de vânzare, care vorbește de posibilitatea pronunțării hotărârii judecătorești care ține loc de contract "dacă toate celelalte condiții de validitate sunt îndeplinite".

În ceea ce privește cerința ca bunul promis spre vânzare să fie proprietatea exclusivă a promitentului-vânzător la momentul formulării unei asemenea acțiuni sau cel târziu la momentul soluționării acesteia, nici vechea reglementare, nici reglementarea actuală nu conțin o soluție explicită.

Instanțele care au admis acțiunile având ca obiect pronunțarea unei hotărâri care să țină loc de contract de vânzare-cumpărare sub condiție rezolutorie au avut în vedere argumentele opiniei doctrinare majoritare, care a recunoscut valabilitatea actului de înstrăinare a bunului în materialitatea sa de către un coproprietar, fără acordul celorlalți, sub condiția rezolutorie ca bunul să fie inclus la partaj în lotul coproprietarului care nu a participat la actul de înstrăinare.

Or, soluția menționată privește situația în care actul de vânzare a fost deja încheiat, fiind analizate efectele actului de înstrăinare a bunului de către unul dintre coproprietari/coindivizari, în timp ce

problema de drept ce trebuie dezlegată prin prezentul recurs în interesul legii se ivește în etapa premergătoare momentului încheierii contractului, când se pune problema executării silită în natură a promisiunii, prin pronunțarea unei hotărâri care să țină loc de contract de vânzare, în lipsa acordului celorlalți coproprietari.

Soluția de admitere a acțiunii și de pronunțare a unei hotărâri care să țină loc de act autentic de vânzare-cumpărare pentru întregul imobil, deși promitentul-vânzător este titularul unei cote-părți asupra bunului, hotărâre sub condiție rezolutorie, ignoră faptul că hotărârea judecătorească este un act jurisdicțional specific, pronunțat de instanțe prevăzute de lege și învestite cu atribuții de judecată, care tranșează litigiul dintre părți și îl finalizează astfel încât acesta nu mai poate fi repus în discuție.

Hotărârea pronunțată de o instanță de judecată este fundamental diferită de un contract încheiat între părți, îndeplinind funcții diferite, dar având fiecare un regim juridic specific.

Contractul reprezintă acordul de voință al părților, încheiat cu scopul de a produce efecte juridice, părțile având drepturi și obligații ce pot fi afectate de termene, sarcini și condiții, inclusiv de o condiție rezolutorie.

Or, în ceea ce privește o hotărâre judecătorească, aceasta reprezintă actul jurisdicțional de dispoziție al instanței, prin care judecătorul se dezinvestește de soluționarea litigiului concret ce i-a fost dedus judecării. Hotărârea judecătorească se bucură de autoritate de lucru judecat, este executorie și tranșează definitiv litigiul dintre părți, răspunzând nevoii de securitate juridică, interzicând părților readucerea litigiului în fața instanței.

În acest context este de neconceput pronunțarea unei hotărâri a instanței sub condiție rezolutorie, pentru că ar însemna că litigiul dintre părți nu a fost tranșat, existând posibilitatea reluării sale la îndeplinirea condiției.

Pronunțând hotărârea, instanța nu încheie contractul în locul părților, ci verifică existența elementelor acestuia în înțelegerea acestora și, numai în măsura în care acestea se regăsesc, iar refuzul uneia dintre părți era nejustificat, atunci instanța pronunță hotărârea care să suplinească această cerință.

Hotărârea judecătorească pronunțată în acest caz asigură executarea silită a obligației de a face, legal asumată prin promisiunea de vânzare, și nu împrumută natura juridică a contractului de vânzare-cumpărare. Prin hotărârea pronunțată de instanță se valorifică dreptul creditorului (promitent-cumpărător) de a obține în natură executarea obligației de a încheia contractul apt să transmită dreptul de proprietate, asumată de debitor (promitent-vânzător), hotărârea judecătorească neputând fi confundată cu însuși contractul de vânzare, în sens de negotium.

Pe de altă parte, din perspectiva *actualului Cod civil*, prin mecanismul pronunțării hotărârii care ține loc de contract pentru întregul imobil, deși promisiunea de vânzare a fost făcută doar de către un coproprietar, se ajunge să se creeze coproprietarilor vătămăți o situație juridică defavorabilă, comparativ cu situația în care aceștia s-ar fi aflat dacă s-ar fi încheiat însuși contractul de vânzare.

Astfel, chiar dacă promisiunea nu se confundă cu vânzarea propriu-zisă, elementele esențiale ale acesteia (lucrul vândut și prețul) trebuie să fie convenite de părți încă de la data promisiunii. Atât sub imperiul vechii reglementări, cât și din perspectiva *actualului Cod civil*, promisiunea trebuie să conțină toate clauzele esențiale ale contractului promis, în lipsa cărora promisiunea nu ar putea fi executată.

În situația analizată, promitentul-vânzător își asumă obligația de a încheia contract de vânzare-cumpărare și de a transmite proprietatea asupra întregului imobil, deși, la momentul încheierii promisiunii de vânzare, el deține doar o cotă-parte ideală din dreptul de proprietate.

Pentru a-și putea executa promisiunea de vânzare a întregului bun, promitentul-vânzător ar trebui ca, anterior încheierii contractului promis, să devină proprietar exclusiv al bunului (fie prin partaj, fie într-o altă modalitate juridică), întrucât, în situația în care ar încheia totuși un contract de vânzare pentru întregul bun, deși nu este proprietar decât pe o cotă-parte, ar nesocoti principiul instituit de *art. 641 alin. 4 din Codul civil* (principiu recunoscut și anterior în materia coproprietății), respectiv acela potrivit căruia actele de dispoziție cu privire la bunul comun nu se pot încheia decât cu acordul tuturor coproprietarilor.

Conform prevederilor *actualului Cod civil*, sancțiunea actului juridic încheiat cu încălcarea acestui principiu este inopozabilitatea actului față de coproprietarul care nu a consimțit, expres sau tacit, la încheierea acestuia [*art. 642 alin. 1 din Codul civil*].

Din examinarea hotărârilor judecătorești în care s-au pronunțat soluții de admitere a acțiunilor rezultă că reclamantul, promitent-cumpărător, i-a chemat în judecată și pe ceilalți coproprietari. De altfel, chiar dacă reclamantul ar fi omis chemarea în judecată a acestora, instanța ar fi trebuit să pună în discuție

introducerea lor forțată în proces, nefiind posibilă pronunțarea unei hotărâri care să vizeze întregul bun în lipsa celorlalți coproprietari.

Or, în contextul acestui cadru procesual pasiv și având în vedere regulile care guvernează efectele hotărârilor judecătorești, acestea sunt obligatorii pentru părțile litigante. Coproprietarii care nu au consimțit la încheierea actului vor fi nevoiți să respecte realitatea juridică statuată prin hotărârea judecătorească, nemaiputând invoca inopozabilitatea actului de vânzare validat prin hotărârea pronunțată în procesul în care au avut calitate procesuală pasivă. Astfel, se ajunge ca prin mecanismul pronunțării hotărârii care să țină loc de contract să se creeze coproprietarilor vătămăți o situație juridică mai grea decât atunci când s-ar fi încheiat contractul de vânzare fără concursul instanței de judecată, contrar normelor și principiilor care guvernează regimul coproprietății.

Nici soluția admiterii în parte a acțiunii, în limita cotei de proprietate a coproprietarului promitent, nu poate fi avută în vedere, în situația în care instanța este investită exclusiv cu cererea privind pronunțarea unei hotărâri care să țină loc de contract pentru întregul bun. Conform principiului disponibilității, promitentul-cumpărător este singurul în măsură să opteze între obținerea unei hotărâri pentru o cotă-parte ideală din imobil (situație în care promisiunea de vânzare fiind astfel valorificată, promitentul-cumpărător nu ar mai putea să ceară rezoluțiunea acesteia) sau să ceară rezoluțiunea promisiunii, cu daune-interese, în situația în care nu este interesat să dobândească o cotă-parte ideală (intenția sa la data încheierii promisiunii fiind aceea de a dobândi bunul individual, în întregime).

Pentru considerentele arătate, în temeiul dispozițiilor *art. 517 alin. 1* cu referire la *art. 514 din Codul de procedură civilă*,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, În numele legii, DECIDE:

Admite recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Suceava și, în consecință, stabilește că:

În interpretarea și aplicarea dispozițiilor *art. 1073 și art. 1077 din Codul civil de la 1864, art. 5 alin. 2 din titlul X al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, cu modificările și completările ulterioare, art. 1.279 alin. 3 teza I și art. 1.669 alin. 1 din Codul civil*, în situația în care promitentul-vânzător a promis vânzarea întregului imobil, deși nu are calitatea de proprietar exclusiv al acestuia, promisiunea de vânzare nu poate fi executată în natură sub forma pronunțării unei hotărâri judecătorești care să țină loc de contract de vânzare pentru întregul bun, în lipsa acordului celorlalți coproprietari.

Obligatorie, potrivit *art. 517 alin. (4) din Codul de procedură civilă*.

Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 13/2015 din 22 iunie 2015

pronunțată de Completul competent să judece recursul în interesul legii

în dosarul nr. 8/2015, în ședință publică, din data de 22 iunie 2015

Publicată în Monitorul Oficial al României nr. 690 din 11 septembrie 2015

Completul competent să judece recursul în interesul legii este legal constituit conform dispozițiilor *art. 516 alin. 2 din Codul de procedură civilă și ale art. 27² alin. 2 lit. b din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare*.

Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul competent să judece recursul în interesul legii a luat în examinare recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Constanța privind interpretarea și aplicarea dispozițiilor *art. 2 alin. 1 lit. f și art. 10 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare*, respectiv *art. 94 și 95 din Codul de procedură civilă*, cu referire la stabilirea naturii și competenței de soluționare a cauzelor având ca obiect acțiuni în pretenții prin care se solicită de către o direcție generală de asistență socială și protecția copilului obligarea unui consiliu județean sau local ori a unei alte direcții generale de asistență socială și protecția copilului la suportarea cheltuielilor de întreținere pentru persoane care beneficiază de măsuri de protecție prevăzute de *Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, și *Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare*.

.....
ÎNALTA CURTE, deliberând asupra recursului în interesul legii, constată următoarele:

1. Problema de drept care a generat practica neunitară

Prin sesizarea Colegiului de conducere al Curții de Apel Constanța s-a arătat că nu există un punct de vedere unitar în practica judiciară privind interpretarea și aplicarea dispozițiilor *art. 2 alin. 1 lit. f și art. 10 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare*, respectiv *art. 94 și 95 din Codul de procedură civilă*, cu referire la stabilirea naturii și competenței de soluționare a cauzelor având ca obiect acțiuni în pretenții prin care se solicită de către o direcție generală de asistență socială și protecția copilului obligarea unui consiliu județean sau local ori a unei alte direcții generale de asistență socială și protecția copilului la suportarea cheltuielilor de întreținere pentru persoane care beneficiază de măsuri de protecție prevăzute de *Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, și *Legea nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare*.

2. Examenul jurisprudențial

Prin recursul în interesul legii s-a arătat că, în practica judiciară, problema de drept enunțată a fost soluționată neunitar.

Examenul jurisprudențial a relevat că în practica instanțelor judecătorești s-au conturat două orientări.

2.1. Într-o primă opinie s-a considerat că aceste litigii au o natură civilă, iar competența de soluționare aparține, în funcție de valoarea pretențiilor, judecătoriei sau tribunalului, ca instanțe de drept comun.

În motivările hotărârilor pronunțate în soluționarea conflictelor de competență s-a reținut că cererile de chemare în judecată au un obiect patrimonial, nefiind precedate de acțiuni în contencios administrativ pentru anularea unui act administrativ sau pentru contestarea refuzului nejustificat al uneia dintre părți, de soluționare în termenul legal a unei cereri, pentru recunoașterea dreptului pretins ori a interesului legitim.

Prevederile *art. 54 din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, și ale *art. 34 din Normele metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap*, aprobate prin *H.G. nr. 268/2007, cu modificările și completările ulterioare*, invocate prin cererile de chemare în judecată nu fac trimitere la competența instanțelor de contencios administrativ.

Competența acestor instanțe nu poate fi atrasă, chiar dacă litigiul se poartă între două autorități publice cu statut de instituții bugetare, întrucât această competență este specială și intervine doar în cazurile și condițiile expres prevăzute de lege.

Competența instanțelor de contencios administrativ este expresă și limitativă doar în ipotezele prevăzute de *art. 10 și 11 din Normele metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap*, aprobate prin *H.G. nr. 268/2007, cu modificările și completările ulterioare*, care se referă exclusiv la neemiterea, în termenul de 30 de zile, a deciziei ori aprobării de plată pentru dispozitivele medicale solicitate de persoanele cu handicap și la nerezolvarea favorabilă a cererii de reducere cu 50% a taxelor pentru cazare și masă, formulată de studentul cu handicap grav sau accentuat.

Per a contrario, în toate celelalte litigii izvorâte din aplicarea *Legii nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, competența aparține instanțelor de drept comun (judecătoriei sau tribunale), fiind partajată prin raportare la criteriul valoric, reprezentat de cuantumul pretențiilor.

2.2. În cea de-a doua orientare a jurisprudenței s-a considerat că aceste cauze sunt litigii de contencios administrativ, iar competența de soluționare în primă instanță aparține tribunalelor.

În motivarea hotărârilor judecătorești anexate sesizării de recurs în interesul legii s-a reținut că litigiile deduse judecății în care sunt părți două instituții aparținând sferei autorităților publice nu îmbracă forma clasică a acțiunilor în pretenții, întrucât izvorul obligațional al creanței pretinse nu reprezintă o convenție sau un fapt juridic civil, ci însăși legea, prin normele referitoare la finanțarea asistenței sociale, norme care statuează asupra obligațiilor financiare ale autorităților locale în acest domeniu.

Raportul juridic litigios este unul de contencios administrativ, astfel cum este definit prin *art. 2 alin. 1 lit. f din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare*.

Astfel, toate părțile aflate în litigiu sunt autorități publice, iar conflictul s-a născut din refuzul unei autorități a administrației publice locale de a soluționa în termenul legal o cerere referitoare la un drept de care se prevalează reclamanta referitor la plata unor sume de bani în temeiul unor acte normative ce

reglementează domeniul său de activitate (*Legea nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 47/2006 privind sistemul național de asistență socială și Legea asistenței sociale nr. 292/2011*), ca urmare a unor prestații sociale efectuate pentru persoane care își au domiciliul pe raza unei alte unități administrativ-teritoriale.

Această orientare s-a fundamentat pe modalitatea de înființare și organizare a serviciilor publice de asistență socială, sub forma direcțiilor generale de asistență socială, în subordinea consiliilor județene și de finanțare a acestor servicii din fondurile alocate de la bugetul de stat sau de la bugetele locale, potrivit *art. 32 lit. c, art. 37 și art. 40 alin. 1 din Legea nr. 47/2006 și, respectiv, art. 112 alin. 2 lit. i și alin. 3 lit. k din Legea nr. 292/2011*.

Din aceste perspective s-a considerat că obiectul raportului juridic dedus judecății este reprezentat de obligația pârâtului de a emite o hotărâre prin care să se stabilească contribuția colectivității la finanțarea activităților de protecție a persoanelor defavorizate, deci de a emite un act administrativ, iar conținutul raportului juridic îl formează drepturile și obligațiile subiecților acestui raport a cărui particularitate este dată de faptul că reprezintă, în același timp, o obligație legală pentru autoritățile publice, părți ale raportului juridic astfel creat.

S-a considerat și că natura juridică a litigiului, de contencios administrativ, este dată de obiectul cererii de chemare în judecată - refuzul nejustificat al autorității publice pârâte de soluționare a unei cereri referitoare la un drept pretins de autoritatea publică reclamantă sau de a executa un act administrativ, ceea ce în sensul *art. 2 alin. 2 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare*, constituie un act administrativ asimilat.

Așadar, prin aplicarea *art. 10 alin. 1 teza I din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare*, raportat la nivelul autorității pârâte, competența de soluționare în primă instanță a acestor cauze aparține tribunalului, ca instanță de contencios administrativ.

3. Opinia Colegiului de conducere al Curții de Apel Constanța

Colegiul de conducere al Curții de Apel Constanța, cel care a constatat existența unei practici judiciare neunitare la nivelul instanțelor naționale și, prin *Hotărârea nr. 5 din 18 martie 2015*, a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării asupra problemei de drept deduse judecății, nu s-a pronunțat prin actul de sesizare asupra orientării jurisprudențiale pe care o consideră ca fiind legală.

4. Opinia procurorului general

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a apreciat că cea de-a doua orientare jurisprudențială este în acord cu litera și spiritul legii, pentru considerentele arătate în continuare.

Determinarea naturii juridice a litigiilor vizate prin sesizarea de recurs în interesul legii depinde de stabilirea, în prealabil, a naturii raporturilor juridice create între părțile din aceste litigii.

În cauzele analizate, prin cererile de chemare în judecată, reclamantele, direcții generale de asistență socială și protecția copilului, organizate, fie în subordinea consiliilor județene, fie a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București, au solicitat obligarea unor direcții generale de asistență socială și protecția copilului ori a consiliilor județene sau locale de sector la plata sumelor aferente cheltuielilor de întreținere pentru persoanele cu handicap (copii și adulți) îngrijite în centre rezidențiale ori pentru copiii cu handicap școlarizați în alte județe/sectoare ale municipiului București decât cele de domiciliu.

Părțile aflate în litigiu sunt autorități ale administrației publice locale investite prin lege cu realizarea unui serviciu public de asistență socială pentru persoanele cu handicap, ceea ce, în plan instituțional, le conferă ex lege calitatea de furnizori publici de servicii sociale și supune activitatea desfășurată de acestea unui regim juridic de drept public, derogatoriu de la dreptul comun.

Cauza comună a acțiunilor în justiție analizate, în sensul de *causa petendi*, o constituie refuzul expres sau tacit al autorităților publice pârâte de a contribui potrivit dispozițiilor legale care dau expresie principiului proximității ce guvernează furnizarea serviciilor sociale, în general, și a serviciilor sociale pentru persoanele cu handicap, în particular, la cheltuielile de întreținere suportate de autoritatea publică reclamantă, refuz apreciat de aceasta din urmă ca nejustificat din perspectiva propriilor drepturi și interese legitime.

Din această perspectivă se observă că drepturile și interesele a căror realizare se urmărește pe calea acțiunilor în justiție excedează sferei dreptului privat și intră în componența capacității administrative a

autorităților publice reclamante, ca aptitudine recunoscută de lege, de a fi părți în raporturi juridice de drept administrativ determinate de realizarea competențelor lor, astfel cum sunt stabilite prin acte normative ce reglementează organizarea și funcționarea acestor autorități ale administrației publice.

În consecință, raporturile juridice create între cele două direcții generale de asistență socială și protecția copilului implicate în furnizarea serviciului de asistență socială în modalitățile prevăzute de *art. 54 din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, și, respectiv, *art. 49 alin. 3 din Legea nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, sunt raporturi de drept administrativ de colaborare, astfel cum această tipologie a fost definită în literatura de specialitate și se identifică în cadrul normativ aplicabil.

Aceste raporturi juridice au ca obiect furnizarea, de către una dintre părți (direcție generală de asistență socială și protecția copilului), a unor servicii sociale pentru beneficiarii ce au domiciliul/reședința în raza altei unități administrativ-teritoriale.

În conținutul acestor raporturi juridice intră dreptul autorității publice furnizoare a serviciului social, de a-i fi restituită o parte din cheltuielile efectuate cu îngrijirea beneficiarului serviciului, ceea ce, din perspectiva dreptului public, constituie un act de gestiune a serviciului public.

Corelativ, în privința autorității publice de la domiciliul/reședința beneficiarului, autoritate care solicită și obține furnizarea serviciului social în această modalitate, prin *art. 54 alin. 4 din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, și *art. 33, respectiv art. 34 alin. (4) din Normele metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap*, aprobate prin *H.G. nr. 268/2007, cu modificările și completările ulterioare*, se instituie o obligație legală de decontare a cheltuielilor, pe baza costului mediu lunar. Aceste cheltuieli se suportă din bugetul consiliului județean/local al unității administrativ-teritoriale în care persoana cu handicap asistată își are domiciliul.

Solicitarea conducătorului direcției generale de asistență socială și protecția copilului din unitatea administrativ-teritorială în care persoana cu handicap își are domiciliul/reședința, de admitere a acestei persoane într-un centru rezidențial public din alt județ, în temeiul *art. 34 alin. 2 din Normele metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap*, aprobate prin *H.G. nr. 268/2007, cu modificările și completările ulterioare*, cuprinde și acordul acestei direcții de a achita costul mediu lunar de cheltuieli stabilit pentru centrul rezidențial în care urmează a fi admisă persoana cu handicap.

Totodată, potrivit *art. 2 alin. 2 din Ordinul președintelui Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap nr. 468/2009 privind aprobarea Instrucțiunilor pentru aplicarea art. 54 alin. 4 din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap*, această solicitare constituie actul administrativ în baza căruia se realizează decontarea cheltuielilor.

În situațiile în care între autoritățile publice aflate în litigiu s-au încheiat convențiile prevăzute de *art. 34 alin. 4 din Normele metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap*, aprobate prin *H.G. nr. 268/2007, cu modificările și completările ulterioare*, întregul ansamblu se circumscrie tipologiei contractelor administrative, astfel cum acestea sunt definite prin *art. 2 alin. 1 lit. c teza a II-a din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare*, de vreme ce sunt contracte încheiate între autorități publice și au ca obiect prestarea unor servicii publice.

Refuzul de decontare a cheltuielilor provenit de la autoritatea publică pârâtă are valențele juridice ale neexecutării obligației legale, asumate și pe calea unui act administrativ unilateral, astfel încât acțiunile în justiție analizate au ca finalitate realizarea unui control de plină jurisdicție asupra acestui refuz (expres sau tacit) de executare, ce constituie el însuși un act administrativ asimilat, în sensul *art. 2 alin. 2 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare*.

Competența instanțelor de contencios administrativ este atrasă în aceste situații de prevederile *art. 41 alin. 1 din O.G. nr. 68/2003 privind serviciile sociale*, aprobată cu modificări și completări prin *Legea nr. 515/2003, cu modificările și completările ulterioare*, și de *art. 143 alin. 1 din Legea nr. 292/2011*.

Aceste două norme sunt aplicabile cu titlu de lege generală tuturor actelor administrative tipice sau asimilate, inclusiv contractelor administrative privind furnizarea serviciilor sociale, în măsura în care prin acte normative speciale care ar reglementa anumite domenii ale serviciului public de asistență socială nu este instituită o altă competență, în favoarea instanțelor de drept comun.

Or, se observă că *Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, nu conține astfel de dispoziții contrare în legătură cu jurisdicția actelor administrative emise de autoritățile publice implicate în furnizarea serviciilor sociale, acte prin care s-au creat raporturi juridice între aceste autorități.

Având în vedere natura juridică, de drept administrativ, a raporturilor juridice create între autoritățile publice aflate în litigiu, faptul că aceste litigii rezultă din neexecutarea unui act administrativ unilateral cu caracter individual, iar pretențiile formulate decurg din această neexecutare, s-a apreciat că aceste cauze aparțin competenței de soluționare a instanțelor de contencios administrativ, potrivit *art. 2 alin. 1 lit. f din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare*.

În aceste situații, competența materială se determină potrivit *art. 10 alin. 1 teza I din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare*, prin aplicarea criteriului rangului, în sistemul administrației publice, a autorității emitente a actului administrativ tipic sau asimilat.

Întrucât în toate cauzele analizate, autoritățile administrației publice pârâte sunt organizate și funcționează la nivel local sau județean, competența de soluționare în prima instanță aparține tribunalelor, indiferent de valoarea pretențiilor.

5. Punctul de vedere teoretic exprimat de specialiștii din cadrul Facultății de Drept - Universitatea din București

La data de 27 mai 2015 a fost înregistrat la dosar punctul de vedere formulat de specialiștii în materie de la Facultatea de Drept din cadrul Universității din București, respectiv domnul profesor universitar doctor Viorel Mihai Ciobanu, domnul conferențiar universitar doctor Traian Cornel Briciu și domnul asistent universitar doctor Liviu Gheorghe Zidaru.

Potrivit opiniei exprimate s-a apreciat că acțiunile la care se referă recursul în interesul legii sunt de competența instanțelor de contencios administrativ, respectiv a tribunalelor, în raport cu rangul autorităților publice implicate în conflict (autorități locale), față de dispozițiile *art. 10 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare*.

Invocându-se prevederile *art. 54 din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, și ale *art. 34 din Normele metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap*, aprobate prin *H.G. nr. 268/2007, cu modificările și completările ulterioare*, s-a observat o discordanță între dispozițiile *art. 54 alin. 1 din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, care se referă la dreptul persoanei cu handicap de a fi îngrijită la centrul din localitatea sa de domiciliu sau de reședință și dispozițiile *art. 34 din Normele metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap*, aprobate prin *H.G. nr. 268/2007, cu modificările și completările ulterioare*, din care rezultă că, dacă persoana cu handicap este îngrijită într-un centru aflat în alt loc decât cel de domiciliu (care poate fi, însă, cel de reședință), cheltuielile aferente trebuie decontate de bugetul consiliului județean/local în care persoana cu handicap asistată are domiciliul.

Litigiile astfel generate, având ca obiect recuperarea cheltuielilor aferente îngrijirii persoanelor cu handicap, nu sunt litigii de drept privat, simple pretenții civile, iar dispozițiile *art. 94 pct. 1 lit. k din Codul de procedură civilă*, care se referă la competența judecătorească de a soluționa "orice alte cereri evaluabile în bani în valoare de până la 200.000 lei inclusiv, indiferent de calitatea părților, profesioniști sau neprofesioniști", sunt inaplicabile, întrucât aceste dispoziții au în vedere raporturi de drept privat, iar nu orice litigiu patrimonial având ca obiect plata unei sume de până la 200.000 lei, indiferent de natura sa juridică.

Așa fiind, s-a apreciat că sunt aplicabile dispozițiile de drept comun ale *art. 95 pct. 1 din Codul de procedură civilă*, care conferă competența de soluționare a cauzei tribunalului, ca primă instanță de drept comun.

S-a mai arătat că mecanismul de decontare a cheltuielilor instituit de *art. 54 din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, reprezintă în mod evident un raport de putere publică, de drept administrativ, între autoritățile implicate. Raportul juridic litigios este unul de drept public, părțile acestuia fiind două autorități publice: autoritatea publică reclamantă pretinde un drept corelativ obligațiilor ce incumbă, potrivit legii, autorității publice pârâte, în exercitarea atribuțiilor care îi sunt conferite de norme juridice cu caracter administrativ.

Faptul că *H.G. nr. 268/2007 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, cu modificările și completările ulterioare*, prevede expres competența instanțelor de contencios doar în alte situații nu are nicio relevanță juridică, normele de competență fiind stabilite numai prin lege, conform *art. 126 alin. 2 din Constituția României*, iar competența instanțelor de contencios administrativ rezultă din dispozițiile *art. 10 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare*.

Prin urmare s-a apreciat că suntem în prezența contenciosului administrativ, astfel cum este definit de *art. 2 alin. 1 lit. f din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare*.

Împrejurarea că, în astfel de cauze, inclusiv reclamanta are calitatea de autoritate publică nu este de natură să excludă incidența *Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare*, chiar dacă definiția persoanei vătămate, cuprinsă în *art. 2 alin. 1 lit. a din această lege*, are un caracter mai restrictiv, legiuitorul având în vedere doar situația tipică, în care persoana vătămată este o altă persoană fizică ori o persoană juridică de drept privat, iar nu și situația în care entitatea care reclamă nerespectarea unui drept conferit de lege este chiar o altă autoritate publică.

S-a apreciat însă, că față de dispozițiile *art. 2 alin. 1 lit. f*, ca și ale *art. 8 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare*, referitor la obiectul acțiunii în contencios administrativ, litigiile de acest gen sunt litigii de contencios administrativ, întrucât conflictul juridic s-a născut fie din emiterea sau încheierea, după caz, a unui act administrativ, în sensul acestei legi, fie din nesoluționarea în termenul legal ori din refuzul nejustificat de a rezolva o cerere referitoare la un drept sau la un interes legitim, astfel cum prevede legea organică în materie.

Astfel, în mod necesar, cererea în fața instanței de contencios administrativ este precedată de o cerere de restituire a sumelor de bani despre care se consideră că fac obiectul obligației de decontare, cerere pe care autoritatea publică solicitată fie o respinge, fie o lasă nesoluționată, în ambele cazuri fiind în prezența unui act administrativ (tipic, respectiv asimilat) supus cenzurii instanței de contencios administrativ, potrivit *art. 2 alin. 2 și art. 8 alin. 1 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare*.

Chiar dacă, în mod atipic, în practică se formulează, uneori, direct o acțiune în pretenții, fără a se cere explicit anularea actului administrativ (tipic - de refuz al restituirii sumei) sau asimilat (tăcerea față de o eventuală solicitare anterioară, extrajudiciară), suntem în prezența atacării cel puțin implicite a respectivului act administrativ (tipic ori asimilat), iar existența sau nu a unui astfel de capăt de cerere constituie, într-adevăr, o chestiune de admisibilitate, de stabilit de către instanța de contencios administrativ competentă în raport cu natura raportului litigios (de drept public) și cu obiectul acestei acțiuni (obligarea la emiterea unui act de autoritate prin care să se dispună plata unei sume de bani, întrucât executarea obligației de plată ar avea loc în temeiul unei hotărâri formale a consiliului local sau județean, date în executarea hotărârii judecătorești), neavând relevanță eventuala calificare contrară dată de reclamant, întrucât instanța judecătorească este datoare să pună în discuția părților și să stabilească în mod corect calificarea juridică a raportului juridic dedus judecății, potrivit *art. 22 alin. 4 din Codul de procedură civilă*.

Ca atare, numai instanța de contencios administrativ competentă, potrivit *art. 10 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare*, poate verifica admisibilitatea cererii în contencios administrativ, prin raportare la existența sau inexistența unei cereri prealabile de restituire și a unui refuz nejustificat de soluționare a cererii, însă neparcurgerea acestei etape obligatorii nu imprimă cererii o natură juridică civilă, întrucât în caz contrar reclamanta și-ar putea alege în mod arbitrar natura acțiunii în justiție la care recurge.

6. Raportul asupra recursului în interesul legii

Prin raportul întocmit de judecătorii-raportori s-a propus soluția de admitere a recursului în interesul legii și pronunțării unei decizii în sensul că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor *art. 2 alin. 1 lit. f și art. 10 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare*, respectiv *art. 94 și 95 din Codul de procedură civilă*, litigiile având ca obiect acțiuni prin care se solicită de către o direcție generală de asistență socială și protecția copilului obligarea unui consiliu județean sau local ori a unei alte direcții generale de asistență socială și protecția copilului la suportarea cheltuielilor de întreținere pentru persoane care beneficiază de măsuri de protecție prevăzute de *Legea nr.*

448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și Legea nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sunt de competența instanțelor de contencios administrativ.

7. Înalta Curte de Casație și Justiție

Examinând sesizarea cu recurs în interesul legii, raportul întocmit de judecătorii-raportori, precum și dispozițiile legale ce se solicită a fi interpretate în mod unitar, se constată următoarele:

Înalta Curte de Casație și Justiție a fost legal sesizată, iar recursul în interesul legii este admisibil, fiind îndeplinite cumulativ cerințele impuse de dispozițiile art. 514 și 515 din Codul de procedură civilă, referitoare la autorul sesizării și existența unei practici neunitare în ceea ce privește interpretarea și aplicarea dispozițiilor legale ce formează obiectul judecății, așa cum rezultă din hotărârile judecătorești depuse la dosar.

Astfel, Înalta Curte de Casație și Justiție este chemată să interpreteze, în vederea aplicării unitare, dispozițiile art. 2 alin. 1 lit. f și art. 10 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, respectiv art. 94 și 95 din Codul de procedură civilă.

În esență, problema de drept care a fost soluționată diferit de instanțele judecătorești, raportat la dispozițiile legale menționate, vizează natura juridică și competența de soluționare a cauzelor având ca obiect acțiuni prin care se solicită de către o direcție generală de asistență socială și protecția copilului obligarea unui consiliu județean sau local ori a unei alte direcții generale de asistență socială și protecția copilului la suportarea cheltuielilor de întreținere pentru persoane care beneficiază de măsuri de protecție prevăzute de Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și Legea nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Dispozițiile legale vizate de recursul în interesul legii și alte dispoziții legale relevante sunt următoarele:

- art. 54 din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, conform căroră:

"Art. 54.

alin. 1 Persoana cu handicap are dreptul să fie îngrijită și protejată într-un centru din localitatea/județul în a cărei/cărui rază teritorială își are domiciliul sau reședința.

alin. 2 Finanțarea centrelor publice se face din bugetele proprii ale județelor, respectiv ale sectoarelor municipiului București, pe teritoriul cărora funcționează acestea.

alin. 3 În cazul în care nevoile individuale ale persoanei cu handicap nu pot fi asigurate în condițiile prevăzute la alin. 1, persoana cu handicap poate fi îngrijită și protejată într-un centru aflat în altă unitate administrativ-teritorială.

alin. 4 Decontarea cheltuielilor dintre autoritățile administrației publice locale se face în baza costului mediu lunar al cheltuielilor efectuate în luna anterioară de centrul în care persoana cu handicap este îngrijită și protejată.

alin. 5 Modalitatea de decontare va fi stabilită prin normele metodologice de aplicare a prevederilor prezentei legi.";

- art. 46 și art. 49 din Legea nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare:

"Art. 46.

alin. 1 Copilul are dreptul de a se bucura de cea mai bună stare de sănătate pe care o poate atinge și de a beneficia de serviciile medicale și de recuperare necesare pentru asigurarea realizării efective a acestui drept.

alin. 2 Accesul copilului la servicii medicale și de recuperare, precum și la medicația adecvată stării sale în caz de boală este garantat de către stat, costurile aferente fiind suportate din Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate și de la bugetul de stat.

alin. 3 Organele de specialitate ale administrației publice centrale, autoritățile administrației publice locale, precum și orice alte instituții publice sau private cu atribuții în domeniul sănătății sunt obligate să adopte, în condițiile legii, toate măsurile necesare pentru:

a) reducerea mortalității infantile;

b) asigurarea și dezvoltarea serviciilor medicale primare și comunitare;

c) prevenirea malnutriției și a îmbolnăvirilor;

d) asigurarea serviciilor medicale pentru gravide în perioada pre- și postnatală, indiferent dacă acestea au sau nu au calitatea de persoană asigurată în sistemul asigurărilor sociale de sănătate;

e) informarea părinților și a copiilor cu privire la sănătatea și alimentația copilului, inclusiv cu privire la avantajele alăptării, igienei și salubrității mediului înconjurător;

f) dezvoltarea de acțiuni și programe pentru ocrotirea sănătății și de prevenire a bolilor, de asistență a părinților și de educație, precum și de servicii în materie de planificare familială;

g) verificarea periodică a tratamentului copiilor care au fost plasați pentru a primi îngrijire, protecție sau tratament;

h) asigurarea confidențialității consultanței medicale acordate la solicitarea copilului;

i) derularea sistematică în unitățile școlare de programe de educație pentru viață, inclusiv educație sexuală pentru copii, în vederea prevenirii contactării bolilor cu transmitere sexuală și a gravidității minorelor.

alin. 4 Părinții sunt obligați să solicite asistență medicală pentru a asigura copilului cea mai bună stare de sănătate pe care o poate atinge și pentru a preveni situațiile care pun în pericol viața, creșterea și dezvoltarea copilului.

alin. 5 În situația excepțională în care viața copilului se află în pericol iminent ori există riscul producerii unor consecințe grave cu privire la sănătatea sau integritatea acestuia, medicul are dreptul de a efectua acele acte medicale de strictă necesitate pentru a salva viața copilului, chiar fără a avea acordul părinților sau al altui reprezentant legal al acestuia.

alin. 6 Vizitele periodice ale personalului medical de specialitate la domiciliul gravidelor și al copiilor până la împlinirea vârstei de un an sunt obligatorii, în vederea ocrotirii sănătății mamei și copilului, educației pentru sănătate, prevenirii abandonului, abuzului, neglijării, exploatării și oricărei forme de violență asupra copilului."

"Art. 49.

alin. 1 Copilul cu handicap are dreptul la îngrijire specială, adaptată nevoilor sale.

alin. 2 Copilul cu handicap are dreptul la educație, recuperare, compensare, reabilitare și integrare, adaptate posibilităților proprii, în vederea dezvoltării personalității sale.

alin. 3 În vederea asigurării accesului la educație, recuperare și reabilitare, copilul cu handicap poate fi școlarizat în alt județ/sector al municipiului București decât cel de domiciliu, cu suportarea cheltuielilor din bugetul județului/sectorului în care se află unitatea de învățământ.

alin. 4 Îngrijirea specială trebuie să asigure dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală sau socială a copiilor cu handicap. Îngrijirea specială constă în ajutor adecvat situației copilului și părinților săi ori, după caz, situației celor cărora le este încredințat copilul și se acordă gratuit, ori de câte ori acest lucru este posibil, pentru facilitarea accesului efectiv și fără discriminare al copiilor cu handicap la educație, formare profesională, servicii medicale, recuperare, pregătire, în vederea ocupării unui loc de muncă, la activități recreative, precum și la orice alte activități apte să le permită deplina integrare socială și dezvoltare a personalității lor.

alin. 5 Organele de specialitate ale administrației publice centrale și autoritățile administrației publice locale sunt obligate să inițieze programe și să asigure resursele necesare dezvoltării serviciilor destinate satisfacerii nevoilor copiilor cu handicap și ale familiilor acestora în condiții care să le garanteze demnitatea, să le favorizeze autonomia și să le faciliteze participarea activă la viața comunității.";

- art. 2 alin. 1 lit. f și art. 10 din *Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare*:

"Art. 2.

alin. 1 În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

(...) f) contencios administrativ - activitatea de soluționare de către instanțele de contencios administrativ competente potrivit legii organice a litigiilor în care cel puțin una dintre părți este o autoritate publică, iar conflictul s-a născut fie din emiterea sau încheierea, după caz, a unui act administrativ, în sensul prezentei legi, fie din nesoluționarea în termenul legal ori din refuzul nejustificat de a rezolva o cerere referitoare la un drept sau la un interes legitim;"

"Art. 10.

alin. 1 Litigiile privind actele administrative emise sau încheiate de autoritățile publice locale și județene, precum și cele care privesc taxe și impozite, contribuții, datorii vamale, precum și accesorii ale acestora de până la 1.000.000 de lei se soluționează în fond de tribunalele administrativ-fiscale, iar cele privind actele administrative emise sau încheiate de autoritățile publice centrale, precum și cele care privesc taxe și impozite, contribuții, datorii vamale, precum și accesorii ale acestora mai mari de

1.000.000 de lei se soluționează în fond de secțiile de contencios administrativ și fiscal ale curților de apel, dacă prin lege organică specială nu se prevede altfel.

alin. 1^l Toate cererile privind actele administrative emise de autoritățile publice centrale care au ca obiect sume reprezentând finanțarea nerambursabilă din partea Uniunii Europene, indiferent de valoare, se soluționează în fond de secțiile de contencios administrativ și fiscal ale curților de apel.

alin. 2 Recursul împotriva sentințelor pronunțate de tribunalele administrativ-fiscale se judecă de secțiile de contencios administrativ și fiscal ale curților de apel, iar recursul împotriva sentințelor pronunțate de secțiile de contencios administrativ și fiscal ale curților de apel se judecă de Secția de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție, dacă prin lege organică specială nu se prevede altfel.

alin. 3 Reclamantul se poate adresa instanței de la domiciliul său sau celei de la domiciliul pârâtului. Dacă reclamantul a optat pentru instanța de la domiciliul pârâtului, nu se poate invoca excepția necompetenței teritoriale.";

- *art. 94 pct. 1 lit. k și art. 95 din Codul de procedură civilă:*

"*Art. 94. - Judecătorii judecă:*

1. în primă instanță, următoarele cereri al căror obiect este evaluabil sau, după caz, neevaluabil în bani:

(...) *k*) orice alte cereri evaluabile în bani în valoare de până la 200.000 lei inclusiv, indiferent de calitatea părților, profesioniști sau neprofesioniști;"

"*Art. 95. - Tribunalele judecă:*

1. în primă instanță, toate cererile care nu sunt date prin lege în competența altor instanțe;

2. ca instanțe de apel, apelurile declarate împotriva hotărârilor pronunțate de judecătorii în primă instanță;

3. ca instanțe de recurs, în cazurile anume prevăzute de lege;

4. orice alte cereri date prin lege în competența lor."

Cu privire la prezentul recurs în interesul legii se constată că litigiile vizate prin sesizare intră în sfera contenciosului administrativ, având în vedere calitatea părților, de autorități publice, iar obiectul acestora îl constituie refuzul de soluționare a unor cereri referitoare la un drept prevăzut de lege.

Pe cale de consecință, competența de soluționare a unor asemenea litigii revine instanțelor de contencios administrativ.

Natura juridică a drepturilor și obligațiilor corelative de a finanța sistemul de asistență socială este una de drept administrativ, deoarece aplicarea prevederilor legale invocate în sesizare vizează organizarea și stabilirea atribuțiilor organelor administrației publice și raporturile dintre aceste organe.

Potrivit dispozițiilor *art. 32 lit. c și art. 37 din Legea nr. 47/2006 privind sistemul național de asistență socială* (în vigoare până la data de 22 decembrie 2011) consiliile județene înființează și organizează, în subordinea lor, direcții generale de asistență socială cu atribuții de sprijin financiar și tehnic pentru susținerea serviciilor sociale; asistența socială se finanțează, în principal, din fonduri alocate de la bugetul de stat sau de la bugetele locale, iar conform *art. 40 alin. 1 din aceeași lege*, de la bugetele județelor se alocuau fonduri pentru finanțarea serviciilor sociale organizate la nivelul județului și pentru finanțarea prestațiilor sociale stabilite prin hotărâri ale consiliilor județene și ale municipiilor, ale orașelor și ale comunelor sau prin legi speciale, după caz.

În raport cu dispozițiile *Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare*, natura juridică a raportului dedus judecății este evident una de drept administrativ, deoarece aplicarea prevederilor legale invocate prin acțiune vizează organizarea și îndeplinirea atribuțiilor organelor administrației publice locale și raporturile dintre aceste organe - competențele consiliului local și ale consiliului județean, pe de o parte, și finanțarea direcției generale de asistență socială și protecția copilului, pe de altă parte, toate implicând organul de administrație locală.

Izvorul obligației de plată a sumelor reprezentând diferența dintre costul mediu lunar și contribuția lunară de întreținere care revine ca obligație de plată pentru beneficiarii de servicii de asistență socială - persoane cu domiciliu în alte localități - îl constituie un act administrativ.

În aplicarea reglementărilor în materia asistenței sociale, organele administrației publice locale au obligația de a stabili prin acte administrative contribuția colectivității la finanțarea activităților de protecție a persoanelor defavorizate.

Conținutul raporturilor de drept administrativ îl formează drepturile și obligațiile subiecților acestui raport, a căror particularitate este aceea că exercitarea drepturilor subiective constituie o obligație legală.

Trebuie subliniat în acest context că, potrivit *art. 2 alin. 2 din Ordinul președintelui Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap nr. 468/2009 privind aprobarea Instrucțiunilor pentru aplicarea art. 54 alin. 4 din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap*, solicitarea conducătorului direcției generale de asistență socială și protecția copilului din unitatea administrativ-teritorială în care persoana cu handicap își are domiciliul, privind admiterea acesteia într-un centru rezidențial public din alt județ decât cel de domiciliu, reprezintă actul administrativ în baza căruia se realizează decontarea cheltuielilor.

De altfel, natura juridică a litigiilor având ca obiect acordarea beneficiilor de asistență socială și furnizarea serviciilor sociale - inclusiv cele reglementate de *Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, și *Legea nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare* - rezultă cu evidență din prevederile *art. 143 alin. 1 din Legea asistenței sociale nr. 292/2011*.

Potrivit acestui text de lege, actele administrative emise de autoritățile publice centrale și locale privind acordarea beneficiilor de asistență socială și furnizarea serviciilor sociale pot fi atacate pe calea contenciosului administrativ, în baza condițiilor prevăzute de *Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare*.

Argumentul potrivit căruia obiectul litigiilor îl constituie pretenții de natură civilă și, astfel, excedează sferei contenciosului administrativ, stabilită prin *art. 8 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare*, nu poate fi reținut cât timp aceste pretenții nu își au izvorul în raporturi juridice civile, ci chiar în lege.

Având în vedere cele mai sus menționate, litigiilor având ca obiect acțiuni în pretenții prin care se solicită de către o direcție generală de asistență socială și protecția copilului obligarea unui consiliu județean sau local ori a unei alte direcții generale de asistență socială și protecția copilului la suportarea cheltuielilor de întreținere pentru persoane care beneficiază de măsuri de protecție prevăzute de *Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, și *Legea nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, le sunt aplicabile prevederile *art. 10 alin. 1 teza I din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare*, competența de soluționare în primă instanță revenind tribunalelor - secțiile de contencios administrativ.

Pentru considerentele arătate, în temeiul dispozițiilor *art. 517 alin. 1*, cu referire la *art. 514 din Codul de procedură civilă*,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, În numele legii, DECIDE:

Admite recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Constanța și, în consecință, stabilește că:

În interpretarea și aplicarea dispozițiilor *art. 2 alin. 1 lit. f* și *art. 10 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare*, respectiv *art. 94* și *art. 95 din Codul de procedură civilă*, litigiile având ca obiect acțiuni prin care se solicită de către o direcție generală de asistență socială și protecția copilului obligarea unui consiliu județean sau local ori a unei alte direcții generale de asistență socială și protecția copilului la suportarea cheltuielilor de întreținere pentru persoane care beneficiază de măsuri de protecție prevăzute de *Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, și *Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, sunt de competența instanțelor de contencios administrativ.

Obligatorie, potrivit *art. 517 alin. 4 din Codul de procedură civilă*.

Alba Iulia, 14 septembrie 2015

**SECRETARUL JUDEȚULUI ALBA
VASILE BUMBU**